شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报 （维吾尔文）

(بۇ سان ئالتە بەت)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى: CN 65——0002 / Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى(ۋەكالەت نومۇرى: 1—57)

1997 - يىل
ماي
1
پەيشەنبە

ئۈرۈمچىنىڭ ھاۋارايى:
كۈندۈزى ۋە كېچىسى ھاۋا ئوچۇق، بەزىدە بۇلۇتلۇق بولىدۇ، تېمپېراتۇرا 19℃ - 31℃ بولىدۇ، 3 بال شامال چىقىدۇ.

مۇھىم خەۋەرلەر

ئاپتونوم رايون تېلېفون يىغىنى چاقىرىپ، بۇ يىللىق مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى پائالىيىتىنى ئورۇنلاشتۇردى

تەربىيىنى تېخىمۇ چوڭقۇرلاشتۇرۇش، كەيپىياتنى تېخىمۇ قويۇقلاشتۇرۇش، ئۈنۈمنى تېخىمۇ ياخشىلاش لازىم

ۋاڭ لېچۈەن سەپەرۋەرلىك سۆزى قىلدى، ئابلەت ئابدۇرېشىت يىغىنغا رىياسەتچىلىك قىلدى ھەم سۆز قىلدى، قېيۇم باھاۋۇدۇن، جاڭ ۋېنيۈ، جۇ شېڭتاۋ، ئەسقەت كەرىمباي قاتارلىقلار يىغىنغا قاتناشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز مەدەنىيەت مۇھەممەترېھىم خەۋەر قىلىدۇ: 4 - ئاينىڭ 29 - كۈنى چۈشتىن كېيىن ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى تېلېفون يىغىنى ئېچىپ، 15 - قېتىملىق مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى پائالىيىتىنى ئورۇنلاشتۇردى.

تېلېفون يىغىنىغا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، ئاپتونوم رايوننىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت رىياسەتچىلىك قىلدى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن تېلېفون يىغىنىدا سەپەرۋەرلىك سۆزى قىلدى. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىلىرىدىن قېيۇم باھاۋۇدۇن، جاڭ ۋېنيۈ، جۇ شېڭتاۋ، ئەسقەت كەرىمباي يىغىنغا قاتناشتى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزالىرى، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى، خەلق ھۆكۈمىتى، سىياسىي كېڭەش، ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى ۋە شىنجاڭ ھەربىي رايونى، ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇشى بىڭتۈەنىنىڭ رەھبەرلىرى، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ ھەرقايسى بۆلۈملىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى، ئاپتونوم رايوننىڭ ھەرقايسى كومىتېت، بۆلۈم، نازارەت - ئىدارە، ئالىي مەكتەپلەر، ئاممىۋى تەشكىلاتلار پارتكوملىرى (پارتگورۇپپىلىرى) نىڭ شۇجىلىرى يىغىنغا قاتناشتى. ھەرقايسى ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر، ناھىيىلەرنىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى ھەمدە مۇناسىۋەتلىك تارماقلىرىنىڭ مەسئۇللىرى ئۆز ئورنىدا يىغىنغا قاتناشتى.

ۋاڭ لېچۈەن سۆزىدە، ئالدى بىلەن مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىشنىڭ مۇھىم ئەھمىيىتى ...

مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى خەلقئارا كۈرەشنىڭ چوڭ ئارقا كۆرۈنۈشىگە قويۇپ تونۇشىمىز، ئىسلاھات، تەرەققىيات ۋە مۇقىملىقتىن ئىبارەت ئومۇملۇققا قويۇپ تونۇشىمىز، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئىشلىرىنىڭ تارىخىي مۇساپىسىگە قويۇپ تونۇشىمىز، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى ياخشىلاشنىڭ ئالاھىدە مۇھىملىقىنى يېڭى نۇقتىئىنەزەر بىلەن تونۇشىمىز لازىم. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقى تارىخىي تەرەققىيات داۋامىدا شۇنى بىۋاستە ھېس قىلدىكى، مىللەتلەرنىڭ بۈيۈك ئىتتىپاقلىقى بولمىغان بولسا، شىنجاڭدا بۈگۈنكىدەك گۈللىنىش ۋەزىيىتى بولمىغان بولاتتى، يەر - جاھاننى لەرزىگە كەلتۈرىدىغان مۇنداق ئۆزگىرىشلەر بولمىغان بولاتتى. قاچان مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى كاشىلىغا ئۇچرىسا، تۈرلۈك ئىشلىرىمىز ۋە ھەرقايسى جەھەتلەردىكى خىزمەتلىرىمىز مۇقەررەر رەۋىشتە تەسىرگە ئۇچرايدۇ، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ مەنپەئىتى مۇقەررەر رەۋىشتە زىيانغا ئۇچرايدۇ. مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ جان تومۇرى، ئىتتىپاقلىق - كۈچ، ئىتتىپاقلىق - غەلىبە!

ۋاڭ لېچۈەن تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى جەھەتتىكى نەزەرىيىۋى ۋە ئەمەلىي مەسىلىلەرنى توغرا تونۇش ۋە ئىگىلەش، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى مەسىلىسىنى ئومۇمىيۈزلۈك چۈشىنىش، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى بىلەن مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداشنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا چۈشىنىش ۋە توغرا ئىگىلەش لازىم. ئۇ مۇنداق دېدى: ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ...

مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى پائالىيىتىدىكى تەشۋىقات شوئارلىرى

1. مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ جان تومۇرى!
2. مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىپ، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغدايلى!
3. مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىپ، ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى قوغدايلى!
4. مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىپ، ئورتاق گۈللىنىشنى ئىلگىرى سۈرەيلى!
5. ماركسىزملىق دۆلەت قارىشى، مىللەت قارىشى ۋە دىن قارىشىنى مەھكەم تۇرغۇزايلى!
6. ھەر مىللەت خەلقى ھەممىسى، تەقدىرداش،قەلبداش بولايلى!
7. ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسىنى كەڭ، چوڭقۇر ئېلىپ بارايلى!
8. مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى ئىلگىرى سۈرۈش خىزمىتىنى ئىشلەپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدا نەمۇنىچى بولايلى!
9. ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى تېزلىتىپ، خەلقنىڭ تۇرمۇشىنى ياخشىلايلى!
10. ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىشتە چىڭ تۇرۇپ، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئورتاق راۋاجلىنىشى ۋە گۈللىنىشنى ئىشقا ئاشۇرايلى!

ۋاڭ لېچۈەن، ئابلەت ئابدۇرېشىت قاتارلىق رەھبەرلەر «1 - ماي» ئەمگەك مېدالى ۋە تەقدىرنامىسىگە ئېرىشكەن ئىلغار شەخسلەر ۋە ئىلغار كوللېكتىپ ۋەكىللىرى بىلەن كۆرۈشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز مېھرىئاي ياقۇپ خەۋەر قىلىدۇ: 4 - ئاينىڭ 29 - كۈنى چۈشتىن بۇرۇن ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن، ئاپتونوم رايوننىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جۇ شېڭتاۋ، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى جاڭ يۈنچۈەن، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى تۆرباير، شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ مۇئاۋىن سىياسىي كومىسسارى لىي شېڭپېڭ، شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىڭتۈەنىنىڭ مۇئاۋىن سىياسىي كومىسسارى ۋاڭ كۈيجېن قاتارلىقلار مەملىكەتلىك ۋە ئاپتونوم رايونلۇق باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسىنىڭ «1 - ماي» ئەمگەك مېدالى ۋە تەقدىرنامىسىگە، «شىنجاڭنى ئېچىش - گۈللەندۈرۈش مېدالى»ۋە تەقدىرنامىسىگە ئېرىشكەن ئىلغار شەخسلەر، ئىلغار كوللېكتىپ ۋەكىللىرى بىلەن سەممىي كۆرۈشتى ھەمدە ئۇلار بىلەن خاتىرە سۈرەتكە چۈشتى.

كۆرۈشۈشتە ۋاڭ لېچۈەن مۇنداق دېدى: سىلەر ھەرقايسى سەپلەردە جاپالىق كۈرەش قىلىۋاتقان ھەر مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ مۇنەۋۋەر ۋەكىللىرى، سىلەر ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ئىشلىرى ئۈچۈن زور تۆھپە قوشتۇڭلار. مەن ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىگە ۋەكالىتەن بايرام مۇناسىۋىتى بىلەن سىلەردىن سەممىي ھال سورايمەن ھەم سىلەرنى قىزغىن تەبرىكلەيمەن. بۇنىڭدىن كېيىن شان - شەرەپنى قەدىرلەپ، ئىقتىسادىي تەرەققىيات داۋامىدىكى نەمۇنىلىك روللىرىڭلارنى تېخىمۇ ياخشى جارى قىلدۇرۇشۇڭلارنى ئۈمىد قىلىمەن.

ئاپتونوم رايونلۇق باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى «1- ماي» خەلقئارا ئەمگەكچىلەر بايرىمىنى تەبرىكلەش ۋە ئىلغار كوللېكتىپ، ئىلغار شەخسلەرنى تەقدىرلەش يىغىنى ئۆتكۈزدى

يىغىنغا ۋاڭ لېچۈەن، ئابلەت ئابدۇرېشىت قاتارلىق رەھبەرلەر قاتناشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز مېھرىئاي ياقۇپ خەۋەر قىلىدۇ: 4 - ئاينىڭ 29 - كۈنى ئەتىگەندە «1- ئاۋغۇست» كۇلۇبىنىڭ ئالدىدا ناغرا - سۇناي، بارابان سادالىرى ياڭرىغانىدى. ئاپتونوم رايونلۇق باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى بۇ يەردە «1- ماي» خەلقئارا ئەمگەكچىلەر بايرىمىنى تەبرىكلەش ۋە ئىلغار كوللېكتىپ، ئىلغار شەخسلەرنى تەقدىرلەش يىغىنى ئاچتى. ئاپتونوم ...

... سېلىشتۇرۇش، ئەلا سۈپەت يارىتىش»نى ئاساسىي مەزمۇن قىلغان ئەمگەك مۇسابىقىسى، مۇۋاپىق تەكلىپ بېرىش، ئىش ئورنىدا چېنىقىش ۋە «ئىككىنى ئاشۇرۇپ، ئىككىنى تېجەش» قاتارلىق پائالىيەتلەرنى داۋاملىق چوڭقۇر قانات يايدۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتى ئۈچۈن زور تۆھپە قوشتى. بۇ جەرياندا ...

... گۇرۇپپا، ئىككى ئىلغار كارخانىغا مەملىكەتلىك «1- ماي» ئەمگەك تەقدىرنامىسى بېرىشنى قارار قىلدى. ئاپتونوم رايونلۇق باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى 99 ئىلغار شەخسكە «شىنجاڭنى ئېچىش ۋە گۈللەندۈرۈش مېدالى»، يەتتە ئىلغار كارخانا ۋە 42 ئىلغار سىنىپ - گۇرۇپپىغا «شىنجاڭنى ئېچىش ۋە گۈللەندۈرۈش تەقدىرنامىسى» بېرىشنى قارار قىلدى. ئاپتونوم ...

ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداشنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا چۈشىنىش ۋە

ۋاڭ لېچۈەن سۆزىدە، ئالدى بىلەن مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىشنىڭ مۇھىم ئەھمىيىتىنى شەرھلەپ ئۆتتى. ئۇ مۇنداق دېدى: مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى قوغداش - قوغدىيالماسلىق، كۈچەيتىش - كۈچەيتەلمەسلىك ئېلىمىزدە سوتسىيالىستىك يېڭى مىللىي مۇناسىۋەتنى مۇستەھكەملەش - مۇستەھكەملىيەلمەسلىك، راۋاجلاندۇرۇش - راۋاجلاندۇرالماسلىق، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ مۇۋەپپەقىيەتلىك بولۇش - بولماسلىقىغا مۇناسىۋەتلىك، دۆلەت ۋە مىللەتلەرنىڭ تەرەققىيات ئىستىقبالىغا مۇناسىۋەتلىك چوڭ ئىش. بىز چوقۇم توغرا ئىگىلەش لازىم. ئۇ مۇنداق دېدى: ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئىتتىپاقلىقىنى ئىشقا ئاشۇرۇش ھەرگىزمۇ ئوڭۇشلۇق بولمايدۇ، بەلكى ئۇنى ھەر خىل كاشىلا ۋە بۇزغۇنچىلىق ھەرىكەتلىرىگە قارشى كۈرەش قىلىش ئارقىلىق ئىشقا ئاشۇرغىلى بولىدۇ. مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا تەسىر يەتكۈزىدىغان ئامىللار كۆپ تەرەپلىمىلىك. لېكىن ئەڭ ئاساسلىقى ئىچكى - تاشقى دۈشمەن كۈچلەرنىڭ قەستەن بۇزغۇنچىلىقى. دۆلىتىمىز قۇرۇلغاندىن كېيىنكى نەچچە ئون يىللىق ئەھۋالنى ئەسلەيدىغان بولساق،

(ئاخىرى 6 - بەتتە)

ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە كومىتېتى بىلەن ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ 15 - قېتىملىق مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى پائالىيىتىنى كەڭ، چوڭقۇر قانات يايدۇرۇش توغرىسىدىكى ئورۇنلاشتۇرۇش پىكرى

(1997 - يىل 4 - ئاينىڭ 25 - كۈنى)

بۇ يىل 5 - ئايدا قانات يايدۇرۇلىدىغان مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى پائالىيىتى ئاپتونوم رايونىمىزدا 1983 - يىلىدىن بۇيان قانات يايدۇرۇلغان 15 - قېتىملىق مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى پائالىيىتى ھېسابلىنىدۇ. مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيىدىكى خىزمەتلەرنى يەنىمۇ كەڭ، چوڭقۇر، ئۈنۈملۈك ئىشلەش توغرىسىدا تۆۋەندىكىدەك ئورۇنلاشتۇرۇش قىلىمىز:

1. بۇ يىلقى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى پائالىيىتىنىڭ يېتەكچى ئىدىيىسى ۋە ئۇنىڭغا قويۇلىدىغان ئومۇمىي تەلەپ

ماركسىزم - لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسى ۋە دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى يېتەكچى قىلىپ، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش توغرىسىدىكى مۇھىم يوليورۇقىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تۇغى ۋە قانۇننىڭ ئىززەت - ھۆرمىتىنى قوغداش تۇغىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، ئىلگىرىكى يىللاردا قانات يايدۇرۇلغان مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى پائالىيىتىدىكى تەجرىبىلەرنى يەكۈنلەپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى يەنىمۇ كۈچەيتىپ، ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى قوغداپ، ئىقتىسادىي تەرەققىيات، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈپ، ئەمەلىي ھەرىكىتىمىز بىلەن شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشى ۋە پارتىيە 15 - قۇرۇلتىيىنىڭ غەلىبىلىك چاقىرىلىشىنى كۈتۈۋېلىش. شۇڭا بۇ يىل 5 - ئايدا ئېلىپ بېرىلىدىغان مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى پائالىيىتىدە كەيپىياتنى تېخىمۇ قويۇقلاشتۇرۇش، تەشۋىقات، جامائەت پىكرى سالمىقىنى تېخىمۇ زورايتىش، پائالىيەت كۆلىمىنى تېخىمۇ كېڭەيتىش، قاراتمىلىقىنى تېخىمۇ كۈچەيتىش، تەربىيە بېرىش دەرىجىسىنى تېخىمۇ چوڭقۇرلاشتۇرۇش، ئۈنۈمىنى تېخىمۇ ياخشى قىلىش لازىم.

2. ئۆگىنىش ۋە تەشۋىق - تەربىيىنى كۈچەيتىپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى قوغداشنىڭ مۇھىم ئەھمىيەتكە بولغان تونۇشنى يەنىمۇ ئۆستۈرۈش كېرەك

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئومۇمىي ۋەزىيىتى ياخشى بولماقتا، ئىقتىساد تەرەققىي قىلماقتا، سىياسىي مۇقىم بولماقتا، مىللەتلەر ئىناق ئۆتمەكتە، چېگرا مۇداپىئەسى مۇستەھكەم بولماقتا، شۇنىڭ بىلەن بىرگە، ئاپتونوم رايونىمىزدا بۆلگۈنچىلىك قىلىش بىلەن بۆلگۈنچىلىك قىلىشقا قارشى تۇرۇش ئوتتۇرىسىدىكى كۈرەش ناھايىتى ئۆتكۈر، كەسكىن بولماقتا، ئۇنىڭ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا كۆرسەتكەن پاسسىپ تەسىرىگە سەل قاراشقا بولمايدۇ. شۇڭا بۇ يىل مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش پەۋقۇلئاددە مۇھىم. تەربىيە ئېيى پائالىيىتىدە ئۆگىنىش، تەشۋىق - تەربىيىنى گەۋدىلىك ئورۇنغا قويۇپ، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ جان - دىل بىلەن ھەر مىللەت خەلقىنىڭ مەنپەئىتىنى كۆزلەشتەك تۈپ مەقسىتىنى زور كۈچ بىلەن تەشۋىق قىلىپ، كەڭ كادىرلار ۋە ئاممىغا جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ رەھبەرلىكىدىلا مىللەتلەرنىڭ باراۋەرلىكى، ئىتتىپاقلىقى، ھەمكارلىقىنى ۋە ئورتاق گۈللىنىشىنى ھەقىقىي ئىشقا ئاشۇرغىلى بولىدىغانلىقىنى تونۇتۇش؛ پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى 3 - ئەۋلاد رەھبەرلىك كوللېكتىپىنىڭ شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىگە بولغان سەمىمىي غەمخورلۇقى ۋە پارتىيە مەركىزىي

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

بىر جۈملىلىك خەۋەرلەر

● ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى ئەسقەت كېرىمباي 4 - ئاينىڭ 29 - كۈنى كەچتە شىنجاڭ «خەلق» سارىيىدا پاكىستان خەلق پارتىيىسى رەئىسىنىڭ سىياسىي كاتىپ ئىشخانىسى مۇدىرى ناشىرخان باشلىقلىقىدىكى پاكىستان خەلق پارتىيىسى ياشلار ۋەكىللەر ئۆمىكىدىكىلەر بىلەن كۆرۈشتى.

● ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى غوپۇر ئابدۇللا 4 - ئاينىڭ 29 - كۈنى چۈشتىن كېيىن ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىدە دۇنيا بانكىسىنىڭ ئەمەلدارى روبىن كارۋد ۋە ئانىبل سومانى ھەم ئۇلارنىڭ ھەمراھلىرى بىلەن كۆرۈشتى.

تەبرىكلەش ۋە ئۇلار كوللېكتىپ، ئۇلار شەخسلەرنى تەقدىرلەش يىغىنى ئاچتى. شىنجاڭ رايون، شىنجاڭ ھەربىي رايونى، شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىڭتۈەنى رەھبەرلىرىدىن ۋاڭ لېچۈەن، ئابلەت ئابدۇرىشىت، جۇشىگاۋ، جاڭ يۈچۈەن، تۆرباير، ئىبراھىم روزى، لىي شىكېڭ، ۋاڭ گويىجېن قاتارلىقلار تەقدىرلەش يىغىنغا قاتناشتى.

1996 - يىلى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئىسلاھات ۋە تۈرلۈك ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋەزىپىلىرىنى ئورۇنداشقا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش، جەمئىيەتنىڭ مۇقىملىقى ۋە ئومۇميۈزلۈك يۈكسىلىشنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن، «ئالتىدە مۇسابىقىلىشىش، ئالتىدە رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتى ئۈچۈن زور تۆھپە قوشتى. بۇ جەرياندا زور بىر تۈركۈم ئىلغار شەخسلەر ۋە ئىلغار كوللېكتىپلار بارلىققا كەلدى. پارتىيىنىڭ جان - دىل بىلەن ئىشچىلار سىنىپىغا تايىنىش تۈپ يېتەكچى فاڭجېنىنى يەنىمۇ ئىزچىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇشتىكى ئاكتىپلىقىنى يەنىمۇ ئۇرغۇتۇپ، ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى تېخىمۇ ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن، مەملىكەتلىك باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى 20 ئىلغار شەخسكە مەملىكەتلىك «1 - ماي» ئەمگەك مېدالى، بەش ئىلغار سىنىپ «ئىشچىلارنىڭ ئېچىش ۋە كۆللەندۈرۈش تەقدىرنامىسى» بېرىشنى قارار قىلدى. ئاپتونوم رايونلۇق باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى يەنە باينغولىن ئوبلاستلىق باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى قاتارلىق 22 ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى تەشكىلاتىغا «1996 - يىللىق ئىلغار ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى» دېگەن نام بېرىپ، ئۇلارنى تەقدىرلەشنى قارار قىلدى.

بويىنچە قىزىل شەلپەر ئاتقان ئىلغار شەخس ۋە ئىلغار كوللېكتىپ ۋەكىللىرى قىزغىن ئالقىش سادالىرى ئىچىدە ۋاڭ لېچۈەن، ئابلەت ئابدۇرىشىت قاتارلىق رەھبەرلەرنىڭ قولىدىن ئەمگەك مېدالى ۋە تەقدىرنامىلەرنى تاپشۇرۇپ ئالدى. ئىلغار كوللېكتىپ ۋە ئىلغار شەخسلەرنىڭ ئىككى نەپەر ۋەكىلى سۆزگە چىقىپ، ئۆزلىرىنىڭ

(ئاخىرى 6 - بەتتە)

مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ جان تومۇرى

— ئاپتونوم رايونىمىزدا «15 - قېتىملىق مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى» باشلانغانلىقى مۇناسىۋىتى بىلەن

باش ماقالە

«1 - ماي» خەلقئارا ئەمگەكچىلەر بايرىمى قىزغىن تەبرىكلىنىۋاتقاندا، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ «15 - قېتىملىق مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى» پائالىيىتى تەڭرىتېغىنىڭ جەنۇبى ۋە شىمالىدىكى شەھەر، يېزا، كەنتلەردە باشلىنىپ كەتتى.

مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى — ھەر مىللەت خەلقىنىڭ جان تومۇرى. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى خىزمىتىگە ئىنتايىن كۆڭۈل بۆلمەكتە. جۈملىدىن يېقىندا «15 - قېتىملىق مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى پائالىيىتىنى كەڭ دائىرىدە چوڭقۇر قانات يايدۇرۇش توغرىسىدا ئورۇنلاشتۇرۇش پىكرى» تارقاتتى. ئالدىنقى كۈنى ئېچىلغان ئاپتونوم رايوننىڭ تېلېفون يىغىنىدا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن ۋە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، ئاپتونوم رايوننىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرىشىتلار مۇھىم سۆز قىلىپ، جايلاردىن تەجرىبىلەرنى ئەستايىدىل يەكۈنلەپ، رەھبەرلىكنى ھەقىقىي كۈچەيتىپ، تۈرلۈك شەكىللەرنى قوللىنىپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسىنى ئۈنۈملۈك، چوڭقۇر قانات يايدۇرۇشنى تەلەپ قىلدى.

ھازىرقى ۋەزىيەتتە، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى مەسىلىسىنى ئومۇميۈزلۈك چۈشىنىپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش بىلەن مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇشنىڭ، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداشنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا ئىگىلەش — بىزنىڭ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ۋە ئەمەلىيىتىنى ئىلگىرى سۈرۈشىمىزدىكى ئاچقۇچلۇق ھالقا.

رېئال تۇرمۇشتا مىللەتلەرنىڭ ئىتتىپاق بولۇشى بىلەن مىللىي بۆلگۈنچىلىكتىن ئىبارەت ئىككى خىل كۈچنىڭ ئۆتكۈر قارىمۇ قارشىلىقى مەۋجۇت. شۇنى كۆرۈشىمىز كېرەككى، ئاپتونوم رايونىمىزدا ھەرقايسى مىللەتتىن بولغان كادىرلار، ئامما ۋەتەننى قىزغىن سۆيىدۇ، يۇرۇقلۇقتا ئىنتىلىدۇ، تۆت ئاساسىي پرىنسىپنى ھىمايە قىلىدۇ. ھەممەيلەن يېڭىچە سوتسىيالىستىك مىللەتلەر مۇناسىۋىتىنى مۇستەھكەملەپ ۋە راۋاجلاندۇرۇپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى ئۈزلۈكسىز كۈچەيتىپ، مىللەتلەرنىڭ ئورتاق گۈللىنىشى، تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشنى قىزغىن تەلەپ قىلىدۇ؛ بىز شۇنىمۇ كۆرۈشىمىز كېرەككى، تارىخىي ئېقىمغا قارشى ھەرىكەت قىلىدىغان بىر ئوچۇم مىللىي بۆلگۈنچىلەر مىللەتلەر ئىتتىپاق بولغان ۋەزىيەتنىڭ داۋاملىق راۋاجلىنىشىنى كۆرۈشنى خالىمايدۇ. ئۇلار تۆت ئاساسىي پرىنسىپقا قارشى تۇرۇپ، ئۈزلۈكسىز چاتاق چىقىرىپ، ئىش تېرىپ، مىللەتلەر ئارا زىددىيەت پەيدا قىلىپ، مىللىي ئۆچمەنلىكنى قوزغىتىپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا زىيان يەتكۈزۈپ، شىنجاڭنى مالىمان قىلىپ، ئاخىرقى ھېسابتا شىنجاڭنى ۋەتىنىمىزنىڭ قوينىدىن ئايرىپ چىقىشقا ئۇرۇنماقتا.

مۇشۇنداق ئەھۋالدا بىزنىڭ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش بىلەن شۇغۇللىنىش كېرەكمۇ ياكى مىللىي بۆلگۈنچىلىك بىلەن شۇغۇللىنىش كېرەكمۇ، دېگەن مەسىلىنىڭ سىياسىي پرىنسىپ، سىياسىي يۆنىلىش جەھەتتىكى چوڭ ھەق، چوڭ ناھەق مەسىلىسى ئىكەنلىكىنى، بۇ ئىككىسىنىڭ ئوت بىلەن سۇدەك زادى

(ئاخىرى 6 - بەتتە)

شەرەپ تاختىسى

1997 - يىلدا «1- ماي» ئەمگەك تەقدىرنامىسىگە ئېرىشكەن كوللېكتىپ ئورۇنلار

شىنجاڭ نېفىت ئىدارىسى مايتاغ نېفىت - خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى

شىنجاڭ پولات - تۆمۈر (گۇرۇھى) چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى يامانسۇ كېنى

1997 - يىلدا «1- ماي» ئەمگەك تەقدىرنامىسىگە ئېرىشكەن سېمىنا - گۇرۇپپىلار

قۇمۇل كان ئىشلىرى ئىدارىسى ئۈستى ئوچۇق كۆمۈر كېنى قېزىش ئۆچاستكىسى «414» ئېكسكاۋاتور گۇرۇپپىسى

كونەس شېكەر زاۋۇتى شېكەر ئىشلەش سېخى ئايرىش ماشىنىسى سېمىنا - گۇرۇپپىسى

شىخەنزە شەھەرلىك شەرقىي ئېلېكتر ئىستانسىسى خىمىيە سانائىتى شۆبە مەيدانى

1997 - يىلدا «1- ماي» ئەمگەك مېدالىغا ئېرىشكەن شەخسلەر

مۇھەببەت ھەسەن جۇڭگو خەلق بانكىسى قەشقەر ۋىلايەتلىك شۆبىسى

دولقۇن جانى قەشقەر تاشيول باش ئۆچاستكىسى تاشقورغان تاشيول ئۆچاستكىسى خونجىراپ داۋىنى

ھەجەرخان ئابدۇللا قۇمۇل شەھەرلىك 1- تۇرلۇك ماللار سودا سارىيى

لى جىشيا بايىنغولىن ئوبلاستى كورلا پاختا توقۇمىچىلىق زاۋۇتى توقۇش سېخى

لى تيەنشۇن ئالتاي ۋىلايەتلىك بىناكارلىق شىركىتى ياغاچ مەھسۇلاتلىرى زاۋۇتى

ياسىن كامال شەرق شامىلى ئاپتوموبىل شىركىتى شىنجاڭ ئاپتوموبىل زاۋۇتى تېخنىكا مۇلازىمەت مەركىزى

پاڭ ۋېيخاۋ شىنجاڭ پولات - تۆمۈر (گۇرۇھى) چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى «1- ئاۋغۇست» باش زاۋۇتى پولات تاۋلاش زاۋۇتى

جاڭ دوڭشېڭ سودا نازارىتى مېتال ماتېرىياللىرى باش شىركىتى خاماسەن ئامباردا ساقلاش شىركىتى توشۇش ئەترىتى

گەن يىڭ بىڭتۇەن يېزا ئىگىلىك 7 - شىسى 128 - تۇەن 18 - ليەن

يىن كېشېڭ شىنجاڭ نېفىت ئىدارىسى يول - كۆۋرۈك شىركىتى

مۇرات خوجا ئاپتونوم رايونلۇق خەلق دوختۇرخانىسى ئادەتتىكى تاشقى كېسەللىكلەر 1- بۆلۈمى

خې گۇەنسەن قەشقەر ۋىلايەتلىك سېمونت زاۋۇتى

جاڭ گۈل ئىلى ئوبلاستلىق جۇڭيى دوختۇرخانىسى

جاڭ پېيلىڭ شىنجاڭ بىناكارلىق ماتېرىياللىرى سانائىتى لايىھىلەش يۇرتى

جۇلتيەن شىنجاڭ تاشقى ئىقتىساد - سودا شىركىتى

ما گوگۇاڭ بىڭتۇەن يېزا ئىگىلىك 1- شىسى «چىڭسۇڭ» بىناكارلىق ماتېرىياللىرى خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى

يەن خۇېڭ ئۈرۈمچى شەھەرلىك پاراۋانلىق مۇھت ئاسراش ئۈسكۈنىلىرى زاۋۇتى

جاڭ يېچيەن شىنجاڭ «جۇڭخې» چەكلىك پاي شىركىتى

جاڭ شىن شىنجاڭ ئالاھىدە ترانسپور ماتور چەكلىك پاي شىركىتى

ئوبۇل ھاشىم خوتەن ۋىلايەتلىك يولۇچى توشۇش باش شىركىتى

ئاپتونوم رايونلۇق باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسىنىڭ 1997 - يىللىق «شىنجاڭنى ئېچىش، گۈللەندۈرۈش» مېدالى، تەقدىرنامىسى تارقىتىش توغرىسىدىكى قارارى

1996 - يىلى 9 - بەش يىللىق پىلان ۋە 2010 - يىلغىچە بولغان كەلگۈسى نىشان پروگراممىسنى يولغا قويۇشنىڭ تۇنجى يىلى، بۇ بىر يىلدا، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلەر تۈرلۈك ئىسلاھات ۋە قۇرۇلۇش ۋەزىپىلىرىنى ئورۇنداشقا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش، جەمئىيەتنىڭ مۇقىملىقى ۋە ئومۇميۈزلۈك يۈكسىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن، «ئالتىدە مۇسابىقىلىشىش، ئالتىدە سېلىشتۇرۇش، ئەلا سەۋىيە يارىتىش»نى ئاساسىي مەزمۇن قىلغان ئەمگەك مۇسابىقىسى، مۇۋاپىق تەكلىپ بېرىش، ئىش ئورنىدا چېنىقىش ۋە ئىككىنى ئاشۇرۇپ، ئىككىنى تېجەش قاتارلىق پائالىيەتلەرنى داۋاملىق، چوڭقۇر قانات يايدۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتى ئۈچۈن زور تۆھپە قوشتى. بۇ جەرياندا زور بىر تۈركۈم ئىلغار شەخسلەر ۋە ئىلغار كوللېكتىپلار بارلىققا كەلدى. ئۇلار تولۇپ تاشقان قىزغىنلىقى، جاپالىق مېھنىتى ۋە ئەقىل - پاراستى بىلەن گەۋدىلىك نەتىجىلەرنى ياراتتى. ئۇلار ھەرقايسى سەپلەردىن چىققان ئۈلگىلەر بولۇپ، ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ تايانچلىرى، كەڭ ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئۆگىنىش ئۈلگىسى.

پارتىيىنىڭ جان - دىل بىلەن ئىشچىلار سىنىپىغا تايىنىش توپ يېتەكچى فاكچىنىنى يەنىمۇ ئىزچىل ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇشقا ئاتلىنىش ئاكتىپلىقىنى ئۇشقا سېلىپ، ئىككى توپ بۇرۇلۇشنى ئىلگىرى سۈرۈپ، ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئالغا سىلجىتىش ئۈچۈن، مەملىكەتلىك باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى 20 نەپەر ئىلغار شەخسكە مەملىكەتلىك «1- ماي» ئەمگەك مېدالى، بەش ئىلغار سېمىنا - گۇرۇپپا، ئىككى ئىلغار كارخانىغا مەملىكەتلىك «1-ماي» ئەمگەك تەقدىرنامىسى تارقىتىپ بېرىشنى قارار قىلدى. ئاپتونوم رايونلۇق باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى 99 نەپەر ئىلغار شەخسكە «شىنجاڭنى ئېچىش ۋە گۈللەندۈرۈش مېدالى»، يەتتە ئىلغار كارخانا ۋە 42 ئىلغار سېمىنا - گۇرۇپپىغا «شىنجاڭنى ئېچىش ۋە گۈللەندۈرۈش تەقدىرنامىسى» تارقىتىپ بېرىشنى قارار قىلدى.

ئاپتونوم رايونلۇق باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى «1- ماي» ئەمگەك مېدالى، تەقدىرنامىسى، «شىنجاڭنى ئېچىش ۋە گۈللەندۈرۈش مېدالى، تەقدىرنامىسى»غا ئېرىشكۈچىلەرنىڭ كەمتەر، ئېھتىياتچان بولۇپ، مەغرۇرلۇق، ئالدىراقسانلىقتىن ساقلىنىپ، يەنىمۇ غەيرەتكە كېلىپ، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشتىن ئىبارەت ئۇلۇغۋار ئىش داۋامىدا، تېخىمۇ زور تۆھپە قوشۇشىنى ئۈمىد قىلىدۇ.

ئاپتونوم رايونلۇق باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى ئۇلارنىڭ جاپاغا چىداپ كۈرەش قىلىش، ئىتتىپاقلىشىپ ئۆزئارا ياردەم بېرىش، ئەمەلىيەتچىل بولۇپ يېڭىلىق يارىتىش، خالىسانە تۆھپە قوشۇش روھىنى ئۆگىنىپ، يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ رەھبەرلىكىدە، دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىدىن ئىبارەت بۈيۈك تۇغنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، ئىشچىلار سىنىپىنىڭ ئاساسىي قوشۇنلۇق رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىپ، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداپ، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرگە قارشى تۇرۇپ، بىر نىيەت، بىر مەقسەتتە جاسارەت بىلەن ئىلگىرىلەپ، ئەمەلىي ھەرىكىتى ئارقىلىق شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشى ۋە پارتىيە 15 - قۇرۇلتىيىنىڭ غەلىبىلىك ئېچىلىشىنى كۈتۈۋېلىپ، 9 - بەش يىللىق پىلان ۋە ئەسىر ھالقىيدىغان ئۇلۇغۋار نىشاننى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن تىرىشىپ كۈرەش قىلىشقا چاقىرىدۇ.

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى

1997- يىل 4 - ئاينىڭ 28 - كۈنى

گۇرۇپپىسى

چاغانتوقاي ناھىيىلىك سېمونت زاۋۇتى كۆيدۈرۈش سېمىناسى

دۆربىلجىن ناھىيىلىك ئېلېكتر - ئېنېرگىيە شىركىتى مارالسۇ سۇ ئېلېكتر پونكىتى

ئۈرۈمچى شىمالىي پويىز ئىستانسىسى دۆلەت ئاشلىق ئامبىرى بوغداي پىششىقلاپ ئىشلەش زاۋۇتى

شىنجاڭ گېئولوگىيىلىك چارلاش ئىدارىسى 1- سۇ رايونى گېئولوگىيە دادۈيى 8- نومۇرلۇق ستانوك

ئۈرۈمچى ئاشلىق ئىدارىسى شىمگو شۆبە ئىدارىسى ئاشلىق مەنبەسىنى بىر - بىرىگە چېتىش شىركىتى

ئۈرۈمچى شەھەرلىك كاۋچۇك باش زاۋۇتى رېزىنكە ئاياغ شۆبە زاۋۇتى كالاش سېخى چەم ياساش سېمىناسى

جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسى «7909» زاۋۇت ماي 2- سېمىناسى

كۆكتوقاي ناھىيىلىك سېمونت كۆيدۈرۈش سېخى ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى گۇرۇپپىسى

يۇفېنفا ئۈرۈمچى نېفىت - خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى ترانسپورت شىركىتىنىڭ شوپۇرى

تۇنساگۈل ئىسمائىل شىنجاڭ يول - كۆۋرۈك شىركىتى 1- قۇرۇلۇش دۈيى 3- ئىش رايونىنىڭ ئىشچىسى

جاڭ جاۋشېڭ شىنجاڭ يولۇچى توشۇش شىركىتىنىڭ جىڭلىسى

خې جاۋكەي شىخەنزە تاشيول باش ئۆچاستكىسى تاش مەيدان تاشيول ئۆچاستكىسىنىڭ باشلىقى

لى يەنبىڭ ئاپتونوم رايونلۇق قۇرۇلۇش بانكىسى بۇگۇر ناھىيىلىك تارماق بانكىسىنىڭ مۇدىرى

مايىمخان لېتىپ تۇرپان شەھەرلىك كۆمۈر كېنىنىڭ كىرچىسى

جاڭ شىدۇڭ شىنجاڭ سانائەت شۆيۈەنىنىڭ پروفېسسورى

ئۆچىرجاپ شىنجاڭ موڭغۇل سىفەن مەكتىپىنىڭ ئوقۇتقۇچىسى

جىن يۈشيا شىنجاڭ جىڭجى تەنتەربىيە مەكتىپىنىڭ مۇدىرى

چېن يېڭجياڭ قۇمۇل كان ئىشلىرى ئىدارىسى بىيجۇەن كۆمۈر كېنىنىڭ

ۋۇمېيشياڭ شىنجاڭ كان - مېتاللورگىيە ئىدارىسى «731» كان پېكاپ رېمونت زاۋۇتىنىڭ بەنجاڭى

ئابدۇكېرەم چۆچەك شەھەرلىك قەنت - تاماكا - ھاراق توپ تارقىتىش شىركىتىنىڭ شوپۇرى

خۇفاجى شىخو شەھىرى چىڭشۇر كۆمۈر كېنىنىڭ باشلىقى

جاڭ يۇنسەي تۆمۈر يول مىنىستىرلىكى 1- چارلاش - لايىھىلەش يۇرتى ئۈرۈمچى شۆبىسىنىڭ مۇئاۋىن باش ئىنژېنېرى

فېي گوجەن جۇڭگو نېفىت تەبىئىي گاز ترانسپورت شىركىتى قوم توشۇش شىركىتى 1- كالونىنىڭ شوپۇرى

ماچى شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك پەنلەر ئاكادېمىيىسى ئۆسۈملۈك ئاسراش ئورنىنىڭ باشلىقى

يۈەن جىنشېڭ شىنجاڭ ئاشلىق - ياغ ترانسپورت شىركىتى ئاپتوموبىل رېمونت زاۋۇتىنىڭ ئىشچىسى

ئابدۇرۇسۇل شىنجاڭ گېئولوگىيىلىك چارلاش ئىدارىسى 2- گېئولوگىيە دادۈيىنىڭ شوپۇرى

ئابدۇرېھىم توختى شىنجاڭ «ئۆكتەبىر» تراكتور (گۇرۇھى) چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتىنىڭ ئىشچىسى

جاڭ چىڭخۇا ئۈرۈمچى شەھەرلىك كۆكتات - قوشۇمچە يېمەكلىكلەر باش شىركىتى 1- شۆبە شىركىتىنىڭ جىڭلىسى

ۋاڭ شۈجىن ئۈرۈمچى شەھەرلىك ئاپتوبۇس ترانسپورت شىركىتىنىڭ شوپۇرى

ليۇ جىڭاڭ شىنجاڭ قاتناش - ترانسپورت تەربىيىلەش مەركىزىنىڭ جىڭلىسى

ۋاڭ ئەنمېي جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسى «7555» زاۋۇتىنىڭ ئىشچىسى

تەلەۋباي بايمۇرات جىمنەي ناھىيىسى توست يېزىلىق ئوتتۇرا مەكتەپنىڭ مۇدىرى

ليۇ تىڭچۈەن بۇرچىن ناھىيىلىك سېمونت زاۋۇتى ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى سېخىنىڭ مۇدىرى

ئۆمەرجان ھاپىز ئىلى ئوبلاستلىق پىلچى كۆمۈر كېنىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى

گۇجيې ئىلى ئوبلاستلىق پولات زاۋۇتىنىڭ ئىشچىسى

خې جىنجياڭ قاتناش بانكىسى ئۈرۈمچى شۆبىسى دوستلۇق يولى تىجارەت ئورنىنىڭ مۇدىرى

قاباجۇمە ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيىلىك باج ئىدارىسى بوزدۆڭ مىللىي يېزىلىق باج ئورنىنىڭ باشلىقى

جاۋ رۇچۈن قۇمۇل تۆمۈر يول شۆبە ئىدارىسىنىڭ باشلىقى

سېتى ۋالىت ئۈرۈمچى تۆمۈر يول ئىدارىسى ئۈرۈمچى ئىش ئۆچاستكىسىنىڭ يول ئىشچىسى

خۇجياڭ سانجى پاختا توقۇمىچىلىق زاۋۇتىنىڭ باشلىقى

چاڭ چيەنيىڭ سانجى پاختا توقۇمىچىلىق زاۋۇتى ئىنچىكە ئىگىرىش سېخىنىڭ ئىشچىسى

گەنۋەر شىخەنزە داشۆسى يېزا ئىگىلىك ئىنستىتۇتى دېھقانچىلىق پەنلىرى فاكۇلتېتى، قوشۇمچە ئىنستىتۇت ئىشچىلار ئۇيۇشمىسىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى

ۋۇيۈەنشۇ يېزا ئىگىلىك 2- شىسى 31- تۇەنىنىڭ دېھقان ئىشچىسى

يالڭ جىڭلى ئاپتونوم رايونلۇق تەمىنات - سودا كوپىراتىسى بىرلىك

توپون خاتىم خوتەن ۋىلايەتلىك يولۇچى توشۇش باش شىركىتى

1997 - يىلدا «شىنجاڭنى ئېچىش ۋە گۈللەندۈرۈش» تەقدىرنامىسىگە ئېرىشكەن ئىلغار كوللېكتىپلار

ئۈرۈمچى نېفت - خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى خىمىيۋى ئوغۇت زاۋۇتى

شىنجاڭ شىنتۇ ئاپتوموبىل ترانسپورت چەكلىك شىركىتى

ئىلى ئاشلىق - ياغ باش زاۋۇتى

شىنجاڭ تيانشان سۇلياۋ زاۋۇتى

شىنجاڭ كومباين (گۇرۇھى) چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى

شىنجاڭ تۈنخې چەكلىك پاي شىركىتى بىكتۇەن يېزا ئىگىلىك 6 - شىسى تەمنات - سودا كوپېراتىپ شىركىتى

1997 - يىلدا «شىنجاڭنى ئېچىش ۋە گۈللەندۈرۈش» تەقدىرنامىسىگە ئېرىشكەن ئىلغار سېمىنا - گۇرۇپپىلار

تۇرپان ۋىلايەتلىك «قىزىل يۇلتۇز» كۆمۈر كېنى كۆمۈر قېزىش 2 - دۈيى ترانسپورت 1 - سېمىناسى بورتالا ئوبلاستى جىڭ ناھىيىسى تۇزچىلىق خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى ساچۇەنزى شۆبە زاۋۇتى ماگنىياۋ سېخى

ئىلى ئوبلاستلىق پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسى شەھەر تېلېفوننى ئاسراش سېمىناسى

ئاقسۇ ۋىلايەتلىك ۋىنكلىيۇ چاتېل زاۋۇتى ئېلېكتر باش قۇراشتۇرۇش، سەپلەش سېمىناسى

شىنجاڭ توقۇمىچىلىق (گۇرۇھى) شىركىتى «1 - ئىيۇل» پاختا توقۇمىچىلىق 1 - زاۋۇتى ئىنچىكە ئىگىرىش سېخى «ئا» سېمىناسى

شىنجاڭ ماشىنىسازلىق تەتقىقات ئورنى مەھسۇلات تەتقىقات بۆلۈمى

ئۈرۈمچى نېفت - خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى خىمىيىلىك تالا زاۋۇتى كوملاچ قوشۇش سېخى «DTY» ئاسراش سېمىناسى

شىنجاڭ يۇڭ توقۇمىچىلىق زاۋۇتى 2 - توقۇمىچىلىق زاۋۇتى ئىنچىكە ئىگىرىش «ب» سېمىناسى

شىنجاڭ ئېۋىرغۇل كۆمۈر كېنى نەنسەن شۆبە كېنى كۆمۈر قېزىش 6 - سېمىناسى

شىنجاڭ كۆپتۇرمە بېتون زاۋۇتى بېتون قۇيۇش «ب» سېمىناسى

غۇلجا ناھىيىلىك ئاشلىق - ياغ پىششىقلاپ ئىشلەش زاۋۇتى ياغ چىقىرىش سېخى 2 - سېمىناسى

ئىلى ۋىلايەتلىك قاتناش - ترانسپورت (گۇرۇھى) چەكلىك شىركىتى تاشقى ترانسپورت شۆبە شىركىتى

قەشقەر يولۇچى توشۇش بېكىتى قاچىلاش - چۈشۈرۈش گۇرۇپپىسى

شىنجاڭ باغراش كۆلى قەغەز زاۋۇتى تېرمو ئېلېكتر شۆبە زاۋۇتى پارقازان رېمونت سېمىناپسى

شىنجاڭ رەڭلىك مېتال شىركىتى لىنىيلىق تۇز زاۋۇتى كاربون سۇلفىت لىتىي 3 - ئىش ئۇچاستكىسى «د» سېمىناسى

شىنجاڭ «1 - ئاۋغۇست» پولات - تۆمۈر چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى تۆمۈر تاۋلاش زاۋۇتى 1 - نومۇرلۇق دومنا پېچ سېخى ئوقۇر ئاستى گۇرۇپپىسى

شىنجاڭ پولات - تۆمۈر شىركىتى پولات تاۋلاش زاۋۇتى توشۇش سېخى ئايلانما پېچ ئاسراش گۇرۇپپىسى

شىنجاڭ كاۋچۇك زاۋۇتى ئىچ كامېرىنى ۋۇلكانىزاتسىيە قىلىش سېخى «س» سېمىناسى

ئۈرۈمچى نەسىللىك كالا فېرمىسى ئوتلاق 1 - دۈيى جۇكاگىلىن دېھقانچىلىق گۇرۇپپىسى،

شىنجاڭ سېمونت زاۋۇتى 1 - شۆبە زاۋۇت سېمونت كۆيدۈرۈش سېخى خۇمدان

جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسى «7009» زاۋۇت ماي 2 - سېمىناسى

كۆكتوقاي ناھىيىلىك سېمونت كۆيدۈرۈش سېخى ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى گۇرۇپپىسى

بۇرۇلتوقاي ناھىيىلىك دېھقانچىلىق ماشىنىلىرىنى رېمونت قىلىش زاۋۇتى قۇيمىچىلىق 1 - سېخى پېچ گۇرۇپپىسى

ئىلى 2 - يۇڭ توقۇمىچىلىق زاۋۇتى يۇڭ سېخى يۇڭ ئىلغاش ئىش ئۇچاستكىسى

شىمالىي شىنجاڭ تۆمۈر يول شىركىتى ئالاتاۋ ئېغىزى ۋوگزالى يولۇچى توشۇش ئالاھىدە خىزمەت سېمىنا - گۇرۇپپىسى

قۇتۇبى ناھىيىسى جۇئېربۇ كۆمۈر كېنى كۆمۈر قېزىش 3 - دۈيى 1 - سېمىناسى

يېزا ئىگىلىك 9 - شى 162 - تۇەن دېھقانچىلىق 4 - لىيەنى

بىڭتۇەن 3 - ترانسپورت شىركىتى رېمونت زاۋۇتى ماتورلۇق ماشىنىلارنىڭ بىخەتەرلىك ئىقتىدارىنى تەكشۈرۈش پونكىتى

ئاپتونوم رايونلۇق تەمنات - سودا كوپېراتىپى كوندىلىك ئىستېمال بۇيۇملىرى شىركىتى كەيدا سانائەت شۆبە شىركىتى پولات پىششىقلاش سېخى

ئورمانچىلىق نازارىتى غەربىي تيانشان ئورمانچىلىق ئىدارىسى چاپچال ئورمانچىلىق مەيدانى مىللىيلار دەرەخ كېسىش سېمىناسى

شىنجاڭ سودا ساقلاش - توشۇش باش شىركىتى ۋۇلىيۇ مەركىزىي گۈاڭجۇ ھاۋالە ئارقىلىق توشۇش بۆلۈمى

ئاتۇش شەھەرلىك تۇز زاۋۇتى

شىنجاڭ شامال ئېنېرگىيىسى شىركىتى داۋانچىڭ ئېلېكتر ئىستانسىسى

شىنجاڭ نېفت ئىدارىسى نېفت ئېلىش 1 - زاۋۇتى خۇگشىچۇ دۈيى نېفت ئېلىش 3 - سېمىناسى

قۇمۇل كۆچۈەن دورىگەرلىك چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى لابوراتورىيىسى

خوتەن بىناكارلىق شىركىتى لوشىمىن سۇۋاقچىلىق گۇرۇپپىسى

1997 - يىلدا «شىنجاڭنى ئېچىش ۋە گۈللەندۈرۈش» مېدالىغا ئېرىشكەن شەخسلەر (98 نەپەر)

ئارزۇگۈل ئاپتونوم رايونلۇق ئېلېكتر - ئېنېرگىيە ئىدارىسى ۋېيخۇلياڭ ئېلېكتر ئىستانسىسى پار قازان شۆبە مەيدانىنىڭ ئىشچىسى

بەي شياۋيىڭ ئارشاڭ ناھىيىسى چاكاندا زاۋۇتى سىپتا ئىشلەش سېخىنىڭ ئىشچىسى

جاۋ مىڭ شىنجاڭ مېتېئورولوگىيە كەسپىي مەركىزىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، ئالىي ئىنژېنېرى

شۈبوتوڭ شىنجاڭ ئېلېكتر - ئېنېرگىيە ئىدارىسى سانجى توك ئىدارىسىنىڭ باشلىقى

ليۇ شياگياڭ قۇمۇل ۋىلايەتلىك پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسىنىڭ مۇئاۋىن باش ئىنژېنېرى

نۇرئېلى جۇمە ئاقسۇ ۋىلايەتلىك پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسىنىڭ پوچتالىيونى

جېڭ گودۇڭ ئاقسۇ ۋىلايەتلىك دېھقانچىلىق ماشىنىلىرىنى رېمونت قىلىش زاۋۇتىنىڭ باشلىقى

ئايگۈل ئەختەم ئاقسۇ ۋىلايەتلىك شېكەر - تاماكا - ھاراق شىركىتى ئاشلىق يېمەكلىكلىرى 1 - زاۋۇتىنىڭ ئىشچىسى

ئوسمان بەكرى شىنجاڭ توقۇمىچىلىق (گۇرۇھى) شىركىتى «1 - ئىيۇل» بوياقچىلىق زاۋۇتىنىڭ ئىشچىسى

ئابلەت مۇھەممەت شىنجاڭ 1 - ئاپتوموبىل زاپچاسلىرى زاۋۇتى پورشېن شۆبە زاۋۇتىنىڭ ئىشچىسى

نۇرمان ئوبۇلقاسىم ئۈرۈمچى نېفت - خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى خىمىيۋى ئوغۇت زاۋۇتى سۈپەت تەكشۈرۈش بۆلۈمى پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى

جىن يۈشيا شىنجاڭ جىگجى تەنتەربىيە مەكتىپىنىڭ مۇدىرى

چىن يىڭچياڭ قۇمۇل كان ئىشلىرى ئىدارىسى بېيچۈەن كۆمۈر كېنىنىڭ بەنجاڭى

ئەزىز شەرىپىدىن ئۈرۈمچى كان ئىشلىرى ئىدارىسى ۋېيخۇلياڭ كۆمۈر كېنى باداۋان شۆبە كېنىنىڭ بەنجاڭى

تۇردى سەئىدىن شىنجاڭ 6 - بىناكارلىق 2 - شۆبە شىركىتى سۇۋاقچىلىق بەنىنىڭ بەنجاڭى

جۇ چاۋ شىنجاڭ ئاساسىي قۇرۇلۇش ترانسپورت شىركىتىنىڭ جىڭلىسى

چېڭ باۋلىن خەلق ئاۋئاتسىيىسى ئۈرۈمچى باشقۇرۇش ئىدارىسى غۇلجا ئاۋئاتسىيە پونكىتىنىڭ سىياسىي كومىسسارى

ياڭ چاڭشېڭ ئىلى بىناكارلىق - قۇرۇلۇش شىركىتىنىڭ ئىشچىسى

تۇردى قادىرخان ئىلى ۋىلايىتى توققۇزتارا ناھىيىلىك ئاشلىق - ياغ باش زاۋۇتىنىڭ باشلىقى

ياڭ يىنگۈەن ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە مەكتىپى ئىگىلىك باشقۇرۇش كافېدراسىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، دوتسېنت

خالمۇرات غوپۇر شىنجاڭ ئۇيغۇر تىبابەتچىلىك تەتقىقات ئورنىنىڭ باشلىقى، مۇدىر ۋراچ

ئايمىقىز ئۆمەر قاغىلىق ناھىيىلىك دېھقانچىلىق ماشىنىلىرىنى رېمونت قىلىش زاۋۇتىنىڭ ئىشچىسى

جاڭ بىڭۋېي قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيىلىك ئىشچىلار ئۇيۇشمىسىنىڭ رەئىسى

جۇفۇگو خوتەن پاختا توقۇمىچىلىق زاۋۇتىنىڭ باشلىقى

گۈزەلنۇر قۇربان شىنجاڭ ئوپېرا ئۆمىكىنىڭ ئارتىسى

سانىيە لوپنۇر ناھىيىلىك پاختا - چىگە توقۇمىچىلىق زاۋۇتىنىڭ ئىشچىسى

ۋۇ ئەنمىن بايىنغولىن ئوبلاستلىق دېھقانچىلىق ماشىنىلىرى باش شىركىتى پارتكومىنىڭ شۇجىسى، قوشۇمچە باش جىڭلىسى

گەلى شىنجاڭ رەڭلىك مېتال سانائىتى شىركىتى ئالتۇن شۆبە شىركىتىنىڭ بەنجاڭى

سۇن جيەنگو شىنجاڭ پولات - تۆمۈر شىركىتىنىڭ جىڭلىسى

ئەخمەت يۇسۇپ شىنجاڭ پولات - تۆمۈر (گۇرۇھى) چەكلىك شىركىتى «1 - ئاۋغۇست» پولات - تۆمۈر باش زاۋۇتى 1 - پولات پروكاتلاش زاۋۇتى ماتېرىيال سېخىنىڭ ئىشچىسى

كاڭ مېي جۇڭگو بانكىسى شىنجاڭ شۆبىسىنىڭ باشلىقى

لى جىنجياڭ قەشقەر ۋىلايەتلىك تاشيول ئۇچاستكىسىنىڭ باشلىقى

ۋاڭ گۈيبىن مىچۈەن ناھىيىلىك سودا - سانائەت بانكىسىنىڭ باشلىقى

ئازادەم تۇرسۇن توقسۇن ناھىيىلىك سودا - سانائەت بانكىسىنىڭ خادىمى

ماكېچياڭ شىنجاڭ 2 - كارتوگرافىيە يۇرتى ئۆلچەش 2 - شۆبىسى پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى

پەرىدە بارى ئۈرۈمچى بالون زاۋۇتىنىڭ بەنجاڭى

چى جياڭ يادرو سانائىتى مىنىستىرلىكى غەربىي شىمال گېئولوگىيە ئىدارىسى «216» دادۈيى ئىش رايونىنىڭ ئاپپارات باشلىقى

ۋاڭ گۈيلىڭ قۇتۇبى نەسىللىك كالا فېرمىسى چارۋىچىلىق 1 - مەيدانىنىڭ ئىشچىسى

دەۋران ئوسمان ئاپتونوم رايونلۇق چارۋا مال - ئۆي قۇشلىرى نەسلىنى كۆپەيتىش، ئۆزگەرتىش باش پونكىتى ئىشخانىسىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى

ئەمەتجان ساۋۇت شىنجاڭ بىناكارلىق خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتىنىڭ شوپۇرى

شياۋخۇدو جۇڭگو سۇغۇرتا شىركىتى مال - مۈلۈك سۇغۇرتىسى بايىنغولىن ئوبلاستلىق شۆبىسىنىڭ مۇئاۋىن باش جىڭلىسى

ۋۇيۇەنشۇ يېزا ئىگىلىك 2 - شىسى 31 - تۇەننىڭ دېھقان ئىشچىسى

ياڭ جىگۈي ئاپتونوم رايونلۇق تەمنات - سودا كوپېراتىپى يەرلىك مەھسۇلاتلار، مېۋە - چېۋە شىركىتى مېۋە - چېۋە ئىچىملىكلەر زاۋۇتىنىڭ ئىشچىسى

چۈەن جىڭاڭ ئاپتونوم رايونلۇق تەمنات - سودا كوپېراتىپى ساقلاش - توشۇش سودا - سانائەت شىركىتىنىڭ شوپۇرى

جاڭ جىن شىنجاڭ تىببىي دورا سودا - سانائەت شىركىتىنىڭ باش جىڭلىسى

راخمان جاليۇبېك ئورمانچىلىق نازارىتى غەربىي تيانشان ئورمانچىلىق ئىدارىسى كۈنەس ئورمانچىلىق مەيدانى نەنسەن ئىش دۈيىنىڭ ئورمان نازارەتچىسى

گۈلشەن مۇھەممەتھەسەن جۇڭگو تۆمۈر سۇغۇرتىسى شىركىتى ئۈرۈمچى تيانشان رايونلۇق تارمىقى كەسپىي بۆلۈمچىسىنىڭ باشلىقى

ۋاڭ يۈنشاۋ دۆلەت باج ئىدارىسى ئاقسۇ ۋىلايەتلىك باج ئىشلىرىدىن مەسلىھەت بېرىش ئورنىنىڭ باشلىقى

ئابدۇراخمان شىنجاڭ تاشقى ئىقتىساد - سودا شىركىتىنىڭ مۇئاۋىن باش جىڭلىسى

گوسەنجيۇ سۇ ئىشلىرى نازارىتى خۇيتۇڭ چەكلىك پاي شىركىتىنىڭ جىڭلىسى

ياڭ جۈن شىنجاڭ سۇ ئىشلىرى سۇ ئېلېكتر لايىھىلەش - چارلاش يۇرتى چارلاش باش ئەترىتىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى

خەيرىنسا ئىمىن شىنجاڭ مۇھاجىرلار پىرېۋوتى شىركىتىنىڭ تىجارەتچىسى

داۋۇت تاھىر شىنجاڭ نېفت ئىدارىسى بۇرغىلاش شىركىتى بۇرغىلاش 2 - شۆبە شىركىتى «32878» دۈيىنىڭ بۇرغىلىغۇچىسى

شۆشىنكې شىنجاڭ نېفت ئىدارىسى چارلاش - ئېچىش تەتقىقات يۇرتى نېفت رايونى ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى، ئالىي ئىنژېنېرى

لۇي يۇلەن شىنجاڭ نېفت باشقۇرۇش ئىدارىسى ئېغىر نېفت شىركىتى نېفت ئېلىش 8 - دۈيىنىڭ نېفت ئېلىش ئىشچىسى

چېن يۈەنشېڭ ئاپتونوم رايونلۇق ئاشلىق ئىدارىسى ئىشخانىسىنىڭ باشقارما دەرىجىلىك تەتقىقاتچىسى

مۇسا ئىمىن جەنۇبىي شىنجاڭ كۆمۈر، ئېلېكتر شىركىتى قاراجىلغا كۆمۈر كېنىنىڭ ئىشچىسى

ئەنۋەر مۇھەممەت يىنىڭ سانائەت نازارىتى تۇزكۆل خىمىيە سانائىتى زاۋۇتى ئەيلەش سېخىنىڭ بەنجاڭى

ئەن رۇيفېن قۇمۇل ۋىلايىتى بارىكۆل ئېلېكتر - ئېنېرگىيە شىركىتى ئېلېكتر ئىستانسىسى سۇغا ئايلاندۇرۇش سېخىنىڭ مۇدىرى، ئىنژېنېرى

دىلارا ھەسەن دېھقانچىلىق نازارىتى ئۆسۈملۈك ئاسراش پونكىتىنىڭ باشلىقى

لو شېڭشى شىنجاڭ نېفت باش شىركىتى كورلا شۆبە شىركىتىنىڭ ئىشچىسى

ئارزۇگۈل ئاتاۋۇللا خوتەن ۋىلايەتلىك يىپەكچىلىك زاۋۇتىنىڭ ئىشچىسى

جولى دىڭشېڭ شىنجاڭ شۇچۈەن ئېنېك زاۋۇتىنىڭ پارتكوم شۇجىسى، زاۋۇت باشلىقى

تاش مەھەممەت ئىلى ۋىلايىتى موڭغۇلكۈرە ناھىيىلىك پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسى شوتا يېزىسىنىڭ پوچتالىيونى

ئايشەمگۈل قىزىلسۇ ئوبلاستى كانسۇ سېمونت زاۋۇتىنىڭ ئىشچىسى

چى يىڭبو تارىم نېفتلىكىنى ئېچىش شىركىتى ئىشلەپچىقىرىش مۇلازىمەت شىركىتى مەشغۇلات دۈيىنىڭ ئىشچىسى

مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى - شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ جان تومۇرى

مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىشنىڭ مۇھىملىقىنى تونۇش كېرەك

مەركىزىي كومىتېت شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش توغرىسىدىكى مۇھىم يولیورۇقىدا: ھەر خىل تەشۋىقات قوراللىرىدىن پايدىلىنىپ «ياشىسۇن مىللەتلەرنىڭ بۈيۈك ئىتتىپاقلىقى» ۋەكۆپ مىللەتلىك چوڭ ئائىلىدە ئىتتىپاقلىشىپ كۈرەش قىلىش ئىدىيىسىنى زور كۈچ بىلەن تەشۋىق قىلىش كېرەك، دەپ تەكىتلەپ كۆرسەتتى. يولداش ماۋزېدۇڭ بۇرۇنلا بىرگە: «مەملىكەتنىڭ بىرلىكى، خەلقنىڭ ئىتتىپاقلىقى، مەملىكەت ئىچىدىكى مىللەتلەرنىڭ ئىتتىپاقلىقى - ئىشىمىزنىڭ جەزمەن غەلىبە قازىنىدىغانلىقىنىڭ تۈپ كاپالىتى»، دەپ تەلىم بەرگەنىدى. شىنجاڭ كۆپ مىللەتلىك، كۆپ دىنلىق چېگرا رايون، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداش، ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى قوغداپ، ئىقتىسادنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلىتىشتە تېخىمۇ ئالاھىدە مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە.

(1) مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش - بارلىق خىزمەتلەرنى ياخشى ئىشلەشنىڭ تۈپ كاپالىتى. ئېلىمىزدىن ئىبارەت بۇ كۆپ مىللەتلىك سوتسىيالىستىك بۈيۈك ئائىلىدە ھەرقايسى مىللەتلەرنىڭ ئۆزگىچە ئارتۇقچىلىقى بار، ھەر مىللەت خەلقى ئىتتىپاقلاشقاندىلا، ئارتۇقچىلىقىنى جارى قىلدۇرۇپ، يېتەرسىزلىكلەرنى تولۇقلىغىلى، غايەت زور ماددىي كۈچ پەيدا قىلغىلى بولىدۇ. ئىتتىپاقلىقتىن ئىچكى ئۇيۇشۇش كۈچى، جەڭگىۋارلىق ھاسىل بولىدۇ، ئىتتىپاقلىق كۈچ، ئىتتىپاقلىق غەلىبە دېمەكتۇر. تارىختىن قارىغاندا، «قوشۇلۇش ئىككى تەرەپكە پايدىلىق، ئايرىلىش ئىككى تەرەپكە زىيانلىق» بولغان، مىللەتلەر ئىناق ئۆتكەن ۋاقىتتا، جەمئىيەت تىنچ بولۇپ، ھەر مىللەت خەلقى خاتىرجەم ياشىغان، مىللەتلەر ئارىسىدا ماجىرا بولغان مەسىلە كۆرۈلگەن چاغلاردا ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە تۈرلۈك ئىشلار ئو-گۇشسىزلىققا ئۇچرىدى. يېڭى تارىخىي دەۋردە، شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئالدىغا قويۇلغان جىددىي ۋەزىپە شۇكى، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىنى قەتئىي ئەۋرەنمەستىن ئىزچىللاشتۇرۇش، ئىسلاھاتنى تېزلىتىش، ئېچىۋېتىش دائىرىسىنى كېڭەيتىش، شىنجاڭنىڭ گۈللىنىشى ۋە تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، 9 - بەش يىللىق پىلان ۋە 2010 - يىلغىچە بولغان كەلگۈسى نىشانىنى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن كۈرەش قىلىش. بۇ تارىخىي ۋەزىپىنى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن، ھەر مىللەت خەلقىنى سەپەرۋەر قىلىش، ئىتتىپاقلىقنى كۈچەيتىش، ئورتاق كۈرەش قىلىش كېرەك. ھەر قايسى مىللەتلەرنىڭ زىچ ئىتتىپاقلىقى ۋە تەڭ كۈچ چىقىرىپ ھەمكارلىشىشىدىن ئايرىلغاندا، شىنجاڭنى ئېچىش ۋە گۈللەندۈرۈش ئىشىنى ياخشى ئېلىپ بېرىش ھەرگىز مۇمكىن ئەمەس.

(2) مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش - شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداشنىڭ ئېھتىياجى. ئىجتىمائىي، سىياسىي مۇقىملىقنى ساقلاش - شىنجاڭدىكى 1 - ئورۇندىكى چوڭ ئىش. شۇندىقلا تۈرلۈك ۋەزىپىلەرنى ئورۇنداپ، ئۇلۇغۋار نىشانىنى ئىشقا ئاشۇرۇشنىڭ مۇھىم ئالدىنقى شەرتى ۋە مۇھىم ئاساسى. يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت تەشكىلاتلىرى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەننىڭ سەممىي غەمخورلۇقى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ توغرا كەلدى. لېكىن، خەلقئارا ۋە مەملىكەت ئىچىدىكى كۆپ خىل ئامىللارنىڭ تەسىرى تۈپەيلىدىن، ئاپتونوم رايونىمىزدا تىنچسىزلىقنىڭ يەنە بىرمۇنچە رېئال ۋە يوشۇرۇن ئامىللىرى ساقلانماقتا. خەلقئارادىكى ئەكسىيەتچى كۈچلەر ئېلىمىزگە قاراتقان «غەربلەشتۈرۈش»، «پارچىلاش» ستراتېگىيىسىنى جىددىي يولغا قويۇشتا، شىنجاڭنى مۇھىم نىشان قىلىپ، مەملىكەت ئىچى ۋە سىرتىدىكى مىللىي بۆلگۈنچىلىك پائالىيەتلىرىنى ئاشكارا قوللاۋاتىدۇ. چېگرا سىرتىدىكى مىللىي بۆلگۈنچى تەشكىلاتلار شىنجاڭغا سىڭىپ كىرىشنى جىددىيلەشتۈرۈۋاتىدۇ، ئۇلار چېگرىدىن كىرىپ تۇغقان يوقلاش، ساياھەت قىلىش، سودا قىلىش قاتارلىق پۇرسەتلەردىن پايدىلىنىپ، شىنجاڭغا ئىشپىيونلارنى ۋە ئەكسىيەتچى تەشۋىقات بۇيۇملىرىنى ئەۋەتىۋاتىدۇ، ئۇلار يەنە گېزىت - ژۇرنال چىقىرىش، دىنىي مەكتەپ ئېچىش، ھەجگە بارغان خادىملارنى سېتىۋېلىش قاتارلىق ۋاستىلەرنى قوللىنىپ، ھەدەپ بۆلگۈنچىلىك پائالىيىتى ئېلىپ بېرىۋاتىدۇ. مەملىكەت ئىچىدىكى مىللىي بۆلگۈنچىلەر خەلقئارادىكى ئەكسىيەتچى كۈچلەر بىلەن تىل بىرىكتۈرۈپ، تاكتىكا ۋە ۋاستىسىنى ئۈزلۈكسىز ئۆزگەرتىپ، يوشۇرۇن ۋە ئاشكارا شەكىللەرنى قوللىنىپ، ئەكسىيەتچى تەشۋىقات ئېلىپ بېرىپ، ئەكسىيەتچى تەشكىلات قۇرۇپ، مىللەتلەرنى ئۆچمەنلىششكە قۇترىتىپ، مىللىي زىددىيەت پەيدا قىلىپ، پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىغا باستۇرۇپ كىردى، ھەتتا زورلۇق، تېررورلۇق ھەرىكەتلىرىنى ئېلىپ بېرىپ، پاراكەندىچىلىك ۋە توپىلاڭ پەيدا قىلدى. دۈشمەننىڭ بۇزغۇنچىلىق ھەرىكىتى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مۇقىملىقىغا ئېغىر تەھدىت سالدى ۋە جىددىي جەڭ ئېلان قىلدى. تارىخىي

دىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ قويۇق ئىتتىپاقلىقىدەك پولات قورغان ئالدىدا، بارلىق دۈشمەنلەرنىڭ تومشۇقى قانغا بويىلىدۇ، ئۇلارنىڭ جىنايى مەقسىتى مەڭگۈ ئىشقا ئاشمايدۇ.

(3) مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش - ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئورتاق ئارزۇسى. ئېلىمىز ئۇزاق تارىخقا ئىگە كۆپ مىللەتلىك دۆلەت، قەدىمدىن تارتىپ، ھەر مىللەت ئەجدادلىرى ۋەتىنىمىزنىڭ بۇ كەڭ زېمىنىدا ئەمگەك قىلىپ، ياشاپ كەلگەن. ھەر مىللەت خەلقى ۋەتىنىمىزنىڭ كەڭ چېگرا رايونىنى بىرلىكتە ئاچقان، ۋەتىنىمىزنىڭ ئىقتىسادىنى بىرلىكتە تەرەققىي قىلدۇرغان، ۋەتىنىمىزنىڭ پارلاق مەدەنىيىتىنى بىرلىكتە ياراتقان، ۋەتىنىمىزنىڭ بىرلىكىنى بىرلىكتە قوغدىغان. ئۇزاق تارىخىي تەرەققىيات داۋامىدا، ھەرقايسى مىللەتلەر ئارىسىدا، بولۇپمۇ خەنزۇلار بىلەن ئاز سانلىق مىللەتلەر ئارىسىدا، سىياسىي، ئىقتىساد، مەدەنىيەت، تۇرمۇش قاتارلىق بىر مۇنچە جەھەتلەردە ئوخشاش بولمىغان شەكىللەردە ئالاقە بولغان، بۇنىڭ بىلەن بىرلىككە كەلگەن، ئايرىلماس بىر پۈتۈن گەۋدە شەكىللەنگەن. بولۇپمۇ يېقىنقى 100 نەچچە يىلدىن بۇيان، خەنزۇلار بىلەن ھەرقايسى ئاز سانلىق مىللەت خەلقى قىيىن كۈنلەردە، شان - شەرەپ ۋە ئار-نومۇستا بىللە بولۇپ، چەت ئەل تاجاۋۇزچىلىرى ۋە مىللىي بۆلگۈنچىلەرگە قارشى جاپالىق كۈرەشلەرنى ئېلىپ باردى. شىنجاڭ ۋەتىنىمىزنىڭ ئايرىلماس بىر قىسمى بولۇپ، ئۇنىڭ تارىخى شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ھوزۇر - ھالاۋەتتىمۇ ۋە جاپا - مۇشەققەتتىمۇ بىللە بولۇش، ئىتتىپاقلىشىپ كۈرەش قىلىشتەك مىللىي مۇناسىۋەتنىڭ تەرەققىيات تارىخىدىن ئىبارەت. ئۇزاق مۇددەتلىك ئىنقىلابىي كۈرەشلەر داۋامىدا، ئورتاق غايە، ئورتاق ئىشلار، ئورتاق مەنپەئەت مىللەتلەرنى بىر - بىرىگە چىڭ باغلىغان، ئۇلار قېرىنداشلاردەك ئۆتۈپ، زىچ ئىتتىپاقلىشىشتەك ئېسىل ئەنئەنىنى شەكىللەندۈرگەن. بۈگۈنكى كۈندە، بۇ

ماھنۇر قاسىمنىڭ تەرجىمھالى ئامېرىكىدا نەشر قىلىنغان «كىشىلەرنىڭ ھۆرمىتىگە ئەڭ سازاۋەر بولغانلار» دېگەن كىتابقا كىرگۈزۈلدى

سۈرەتلىك خەۋەر

ئۆز مۇخبىرىمىز كېرەم ئەزىز خەۋەر قىلىدۇ: ئامېرىكا تەرجىمھال تەتقىقات ئورنىدىكى تەتقىقاتچىلار پۈتكۈل دۇنيادىكى ئاتاقلىق كىشىلەر ئارىسىدىن كىشىلەرنىڭ رايىنى سىناش ئارقىلىق جۇڭگو شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىدىن ماھنۇر قاسىمنى كىشىلەرنىڭ ھۆرمىتىگە ئەڭ سازاۋەر بولغانلارنىڭ بىرى، دەپ ئېتىراپ قىلىپ، ئامېرىكىدا نەشر قىلىنغان 1994 - ۋە 1995 - يىللىق «كىشىلەرنىڭ ھۆرمىتىگە ئەڭ سازاۋەر بولغانلار» دېگەن كىتابقا ئۇنىڭ تەرجىمھالىنى كىرگۈزدى.

كىتابتا ماھنۇر قاسىمنىڭ تەرجىمھالىنى مۇنداق دەپ تونۇشتۇرغان: 1929 - يىل 8 - ئاينىڭ 15 - كۈنى تۇغۇلغان، ئۇ ئابابەكرى سايىت بىلەن گۈلى (بۇلار ئالەمدىن ئۆتكەن)نىڭ قىزى بولۇپ، ئەخمەتجان قاسىم (ۋاپات بولغان)بىلەن توي قىلغان؛ ئۇ ئادالەت، ئادىلجاننىڭ ئانىسى، ئالىي مائارىپ تەربىيىسىنى كۆرگەن؛ 1956 - يىلى جۇڭگو مەركىزىي پارتىيە مەكتىپىنى پۈتتۈرگەن. ئۇنىڭ سىياسىي ھاياتى مۇنداق: 1979 - يىلى جۇڭگو مەملىكەتلىك ئاياللار بىرلەشمىسىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى؛ 1993 - يىلى جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى؛ 1975 - يىلدىن 1991 - يىلغىچە شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق ئاياللار بىرلەشمىسىنىڭ رەئىسى؛ 1972 - يىلدىن 1975 - يىلغىچە شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ئىشلىرى نازارىتىنىڭ مۇئاۋىن نازىرى؛ 1957 - يىلدىن 1972 - يىلغىچە شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق ئاياللار بىرلەشمىسىنىڭ رەئىسى؛ 1956 - يىلى شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونى ئىلى قازاق ئاپتونوم ئوبلاستلىق ئاياللار بىرلەشمىسىنىڭ رەئىسى؛ 1953 - يىلدىن 1956 - يىلغىچە شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى ئىشخانىسىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى؛ 1952 - يىلى غۇلجا شەھىرىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى؛ 1951 - يىلى شىنجاڭ ئىلى ۋىلايەتلىك ئاياللار بىرلەشمىسىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى؛ 1948 -، 1951 - يىللىرى شىنجاڭدا تىنچلىق ۋە خەلقچىللىقنى ھىمايە قىلىش ئىتتىپاقى ئاياللار خىزمەت بۆلۈمىنىڭ دائىمىي ئىشلارغا مەسئۇل ئەزاسى بولغان.

ئۇ ئۆلكە، دۆلەت دەرىجىلىك گېزىت - ژۇرناللاردا نۇرغۇن ماقالىلىرى ئېلان قىلىنغان. 1991 - يىلى جۇڭگو ئاياللار - بالىلار خىزمىتىدە مەملىكەت بويىچە مۇنەۋۋەر شەخس بولغان.

بۇ كىتابنىڭ ئېيتىلىشىچە قارىغاندا، بۇ، دۇنيادىكى كىشىلەرنىڭ ھۆرمىتىگە ئەڭ سازاۋەر بولغانلارنىڭ 2 - قېتىملىق نەشر قىلىنغان كىتابى بولۇپ، ئۇلار دۇنيادىكى مەشھۇر كىشىلەر ئارىسىدىن تاللىۋېلىنغان زاتلاردىن تەركىب تاپقان. كىتابقا كىرگۈزۈلگەن مەزمۇنلار ئامېرىكا تەرجىمھال تەتقىقات ئورنىدىكى تەتقىقاتچىلار يېقىنقى دەۋرلەردىن بۇيان جەمئىيەتتە نامايان بولغان ھەقىقىي ئىختىساسلىقلارنى تونۇشتۇرۇشنى ئۆزلىرىنىڭ قىممەتلىك نەتىجىسى سۈپىتىدە بۇ كىتابنى جامائەتچىلىككە، كىتابقا كىرگۈزۈلگەن شەخسلەرگە جۈملىدىن كۈتۈپخانىلارغا، شۇ كىشىلەر ياشاۋاتقان دۆلەتلەرگە تەقدىم قىلغان.

بۇ كىتاب ھازىرقى زامان جەمئىيىتىمىزنى قىممەتلىك ئۇچۇرلارغا ئىگە قىلىش بىلەن بىللە، كەلگۈسى ئەۋلاد تارىخشۇناسلىرىمىزنىمۇ بۇنىڭدىن پايدىلىنىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىدۇ. مۇشۇ مۇناسىۋەت بىلەن بۇ كىتابنىڭ باش مۇھەررىرى شەخسەن ئۆز نامىدىن كىتابقا كىرگۈزۈلگەن شەخسلەرگە بولغان مىننەتدارلىقىنى بىلدۈرگەن ھەم ئۇلاردىن ئۆز مۇۋەپپەقىيەتلىرىنىڭ كىشىلەرنى ئىلھاملاندۇرىدىغان روھ بولۇپ قېلىشىنى ئۈمىد قىلغان.

بولۇپ، ھەر مىللەت خەلقى خاتىرجەم ياشىغان، مىللەتلەر ئارىسىدا ماجىرا بولغان ۋاقىتتا، جەمئىيەتتە داۋالغۇش بولۇپ، ھەر مىللەت خەلقى ئازاب - ئوقۇبەت چەككەن. شىنجاڭ ئازاد بولغاندىن بۇيانقى ئەمەلىيەتمۇ شۇنى چۈشەندۈرۈپ بەردىكى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ياخشىلانغان ۋاقىتلاردا ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە تۈرلۈك ئىشلار جۇش ئۇرۇپ راۋاجلاندى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدا

ئەنئەنىۋىلىكى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ توغرا رەھبەرلىكىدە، ئىسلاھات، تەرەققىيات بىلەن مۇقىملىقنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا تونۇپ ۋە توغرا بىر تەرەپ قىلىپ، ئىجتىمائىي، سىياسىي مۇقىملىقنى قوغداشنى چوڭ ئىشلار قاتارىدا تۇتۇپ، بەلگىلىك ئۈنۈمگە ئېرىشىپ، ئومۇمىي ۋەزىيەتنىڭ ئاساسەن مۇقىم بولۇشىنى ساقلاپ

مۇقىملىقىغا ئېغىر تەھدىت سالدى ۋە جىددىي جەڭ ئېلان قىلدى. تارىخىي تەجرىبىلەر شۇنى ئىسپاتلىدىكى، ئىتتىپاقلىق مۇقىملىقنىڭ ئالدىنقى شەرتى ۋە ئاساسى، مىللەتلەرنىڭ بۈيۈك ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتكەندىلا، ئاندىن دۈشمەننىڭ پۇرسەت، يوچۇق تېپىشىغا يول قويمىغىلى، ئىجتىمائىي، سىياسىي مۇقىملىقنى ھەقىقىي ساقلىغىلى بولىدۇ. شۇنداق دېيىشكە بولىدۇكى، شىنجاڭ

لىنىشتەك ئېسىل ئەنئەنىنى شەكىللەندۈرگەن. بۈگۈنكى كۈندە، بۇ ئېسىل ئەنئەنىنى يەنىمۇ راۋاجلاندۇرۇپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى تېخىمۇ ياخشى قوغداش شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئورتاق ئارزۇسى بولۇپ قالدى.

«مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئوقۇشلۇقى»دىن ئېلىندى

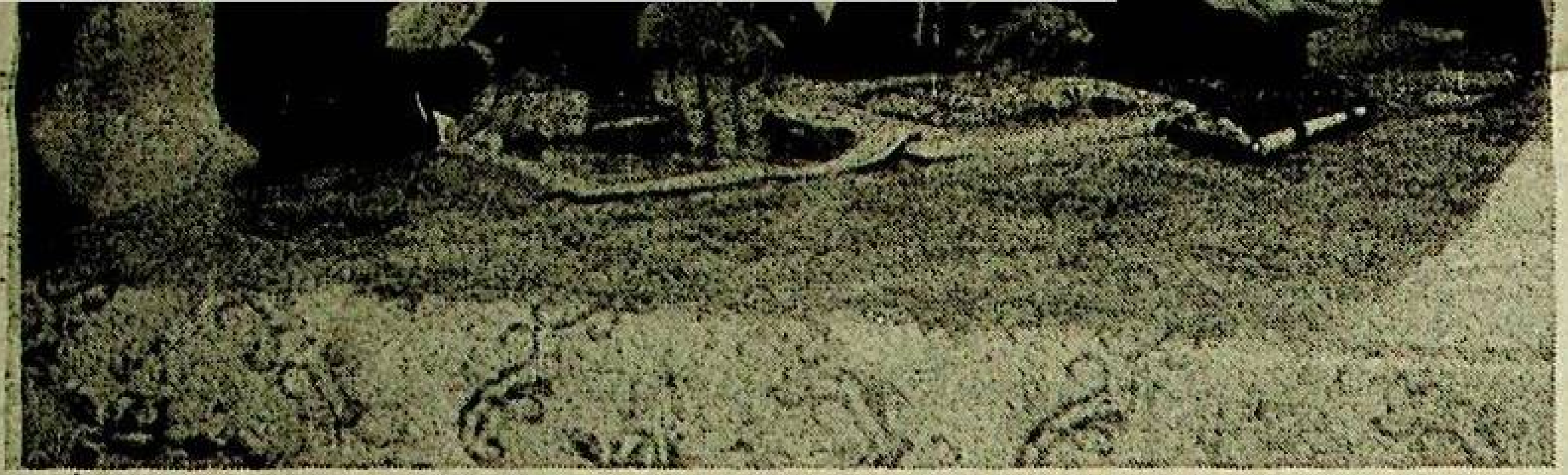

سۈرەتتە: ماھىنۇر قاسىم ياش - ئۆسمۈرلەر بىلەن سۆزلەشمەكتە.

ياڭ جىچىڭ فوتوسى

«پەرزەنت» دەرياسى بويىدا ياڭرىغان يېڭى كۈي

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **تۇرغۇن ئىبراھىم**، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **تاھىر ھېيت** خەۋەر قىلىدۇ: كۇچار ناھىيىسىنىڭ ئاغى يېزا لەنگەر كەنتىدە تۇرۇشلۇق مەلۇم ئارقا سەپ تەمىنات قىسمى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئۇيغۇر دېھقانلىرى بىلەن بىرلىكتە «پەرزەنت» دەرياسىنىڭ سۈيىدىن پايدىلىنىپ، كەنت قىياپىتىنى ئۆزگەرتىش يولىدا ھارماي كۈرەش قىلىپ، «پەرزەنت» دەرياسى بويىدا يېڭى كۈي ياڭراتتى.

1990 - يىلىدىن بۇيان قىسىم كەنت دېھقانلىرىنىڭ ھەر خىل تەبىئىي ئاپەت ئۈستىدىن غەلىبە قىلىشى ئۈچۈن 30 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ چىقىرىپ، دېھقانلار بىلەن بىرلىكتە ئۈچ يۈرۈش كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش توسمىسى ياسىدى. دېھقانلار تېرىلغۇ يەر كەمچىل بولغان ئەھۋالدىمۇ قىسىم قۇرۇلۇشى ئۈچۈن 150 مو يەر ئاجرىتىپ بەردى. قىسىممۇ 10 مىڭ يۈەن سەرپ قىلىپ، دېھقان ئائىلىلىرىگە توك سىمى تارتىپ بەردى. بىر يۈرۈش كىنو قويۇش ئۈسكۈنىسى سېتىۋېلىپ، دېھقانلارغا بايرام، دەم ئېلىش كۈنلىرى ئۇيغۇر تىلىدىكى كىنولارنى قويۇپ بەردى.

1991 - يىلى قىسىم كەنتنىڭ ئاشلىق ھوسۇلىنىڭ تۆۋەن بولۇشىدىكى ئاساسلىق سەۋەبىنىڭ ئۇرۇق مەسىلىسى ئىكەنلىكىنى ئېنىقلاپ، شىخەنزىدىن ئەلا سورتلۇق قوناق ئۇرۇقى كەلتۈرۈپ دېھقانلارغا تارقىتىپ بەردى ھەم ئۇلارنى ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق قىلىشقا يېتەكلەپ، قوناقنىڭ مو بېشى ھوسۇلىنى ئىلگىرىكى 100 كىلوگرامدىن 500 كىلوگرامغا يەتكۈزۈشكە ھەسسە قوشتى. قىسىم دېھقانلارنىڭ داۋالىنىش شارائىتىنى ياخشىلاش ئۈچۈن، 10 مىڭ يۈەن مەبلەغ چىقىرىپ بىر يۈرۈش داۋالاش ئۈسكۈنىلىرىنى سېتىۋېلىپ، قىسىمدىن بىر نەپەر مىللىي تىبابەت بويىچە مۇدىر ۋىراچلىق ئۇنۋانىغا ئىگە دوختۇرنى يۆتكەپ كېلىپ، ئاممىنىڭ داۋالىنىشى ئۈچۈن ياخشى شارائىت ھازىرلاپ بەردى. بىر قىسىم ئائىلە قىيىنچىلىقى بارلارنى ھەقسىز داۋالىدى.

قىسىم ئەسكەرلەرگە ئاممىغا كۆپلەپ ئەمەلىي ئىش قىلىپ بېرىش توغرىسىدا تەربىيە بەردى. بۇنىڭ بىلەن قىسىمدىكى جەڭچىلەر ھەر قېتىم تۇغقان يوقلاش ئۈچۈن ئىچكى ئۆلكىلەرگە بارغاندا ھەر خىل ئۇرۇق ۋە سورتلۇق توخۇ قاتارلىقلارنى ئەكىلىپ، دېھقانلارنىڭ كۆپ خىل ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللىنىپ بېيىش قەدىمىنى تېزلىتىشىگە ياردەم بەردى. ئەسكەرلەر كەنتتىكى نامرات ئائىلە ئابدۇللاغا ئىچكى ئۆلكىدىن زاراڭزا ئۇرۇقى ئەكىلىپ بېرىپ، ئۇنى ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق قىلىشقا يېتەكلىگەنلىكتىن، ھازىر ئۇنىڭ يىللىق كىرىمى 2100 يۈەندىن ئاشتى.

قىسىمدىكى كوماندىر - ئەسكەرلەر يەرلىكتىكى ئاممىا بىلەن قان بىلەن گۆشتەك يېقىن مۇناسىۋەت ئورناتقانلىقتىن، بۇ قىسىم ئۇدا ئۈچ يىل لەنجۇ ھەربىي رايونى، شىنجاڭ ھەربىي رايونى تەرىپىدىن «ئارمىيە - خەلق ئىتتىپاقلىقىدىكى ئىلغار ئورۇن» دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشتى. كەنتمۇ ئاپتونوم رايون، ۋىلايەت ۋە ناھىيە تەرىپىدىن كۆپ قېتىم «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەرەققىياتىدىكى ئىلغار ئورۇن» دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشىپ مۇكاپاتلاندى.

جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسىنىڭ كۇچادا تۇرۇشلۇق مەلۇم قىسمى يېقىندىن بۇيان 1000 كوماندىر - ئەسكەر، 70 ئاپتوموبىل چىقىرىپ ناھىيە بويىچە كۆلىمى چوڭ، شارائىتى ناچار قىرتاش قۇم تىزگىنلەش، كۆكەرتىش بازىسىغا بارىدىغان 1.5 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتىكى يولنى ياساپ، شىغىل تۆكۈپ ئاممىنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشتى.

سۈرەتتە: كوماندىر - ئەسكەرلەر يول ياسىماقتا.

ئەبەيدۇللا مەھمۇت فوتوسى

تۇرپان شەھەرلىك سەھىيە، كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش پونكىتى يېمەك - ئىچمەك بازارلىرىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، ئىستېمالچىلارنىڭ مەنپەئىتىنى قوغدىدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ساتتار رېقىپ** خەۋەر قىلىدۇ: تۇرپان شەھەرلىك سەھىيە، كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش پونكىتى باشقۇرۇش، نازارەت قىلىش ۋە تەكشۈرۈشنى كۈچەيتىش، تەشۋىقات ۋە تەربىيىلەش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش ئارقىلىق، يېمەك، ئىچمەك بازارلىرىدىكى ساختا، ناچار، سۈپىتى ئۆزگەرگەن نەرسىلەرنى چەكلەپ، ئىستېمالچىلارنىڭ مەنپەئىتىنى قوغدىدى.

يېمەك - ئىچمەك تازىلىقىنى ياخشىلاپ، ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ مەنپەئىتى، سالامەتلىكىنى قوغداش ئۈچۈن، شەھەرلىك سەھىيە، كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش پونكىتى يېقىنقى ئىككى يىلدىن بۇيان سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى قاتارلىق ئورۇنلار بىلەن زىچ ھەمكارلىشىپ، يېمەك - ئىچمەك بازارلىرىنى باشقۇرۇش، نازارەت قىلىش خىزمىتىنى ئىزچىل چىڭ تۇتتى. مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلاردىكى خادىملاردىن تەركىب تاپقان تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، يېمەك - ئىچمەك بازارلىرىنى دائىملىق تەكشۈرۈشنى يولغا قويدى. يېمەك - ئىچمەك كەسپى بىلەن شۇغۇللانغۇچىلار ۋە تۈرلۈك يېمەك - ئىچمەكلەرنىڭ سۈپەت، تازىلىق ئۆلچىمىگە يەتمەسلىك ئەھۋاللىرى كۆرۈلگەندە قانۇن-بەلگىلىمىلەر بويىچە ۋاقتىدا بىر تەرەپ قىلدى. يېمەك - ئىچمەك كەسپى بىلەن شۇغۇللانغۇچىلار ۋە ئاممىنىڭ تونۇشىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن، ئۇيغۇرچە، خەنزۇچە 32 قارار ئۆگىنىش كۇرسى ئېچىپ، يېمەك-ئىچمەك تىجارىتى بىلەن شۇغۇللانغۇچىلاردىن 12 مىڭ ئادەم (قېتىم) تەربىيىلىدى. تۈرلۈك ۋاسىتىلەر ئارقىلىق «يېمەكلىكلەر تازىلىقى قانۇنى»نى كەڭ تەشۋىق قىلدى. تۆت قېتىم كوچىلارغا چىقىپ تەشۋىق قىلىش، مەسلىھەت بېرىش پائالىيىتى ئېلىپ باردى.

بۇ پونكىت ساختا، ناچار، سۈپىتى ئۆزگەرگەن يېمەك - ئىچمەك تىجارىتىنى قاتتىق چەكلەپ، يوچۇق قالدۇرمىدى. تەكشۈرۈش جەريانىدا 260 نەچچە ئاشخانا، رېستوران ۋە مەيخانىنى تىجارەتتىن توختىتىپ تەرتىپكە سالدى. 200دىن ئارتۇق ئورۇن ۋە شەخسكە قاتتىق ئاگاھلاندۇرۇش بەردى. شەھەر مەركىزى، داخىيەن بازىرى ۋە «312» دۆلەت تاشيولى بويىدىكى يېمەك-ئىچمەك بازارلىرىنى نۆقتىلىق تەكشۈرۈپ قىممىتى 35 مىڭ يۈەندىن ئاشىدىغان 18 خىل ناچار، سۈپىتى ئۆزگەرگەن يېمەك - ئىچمەكنى بىر تەرەپ قىلدى ھەمدە مۇناسىۋەتلىك ئورۇن ۋە شەخسلەرگە تېگىشلىك چارە كۆردى.

پەيزاۋات ناھىيىلىك سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى «نەرسە - كېرەك تېپىۋېلىپ تاپشۇرغۇچىلارنى مۇكاپاتلاش چارىسى»نى يولغا قويدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇللا ئابدۇرېشىت** خەۋەر قىلىدۇ: 2 - ئاينىڭ 2 - كۈنى چۈشتىن كېيىن سائەت تۆتتە جامباز يېزا كەپتەرباغ كەنت 6 - مەھەللىدىكى دېھقان يۇنۇس ھەسەن ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرى ئۇنىۋېرسال سودا بازىرىدىن چامغۇر ئېلىپ قايتىۋاتقاندا يولدىن تېپىۋالغان 156 يۈەن پۇلنى بارىن بازارلىق سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش مەركىزىي پونكىتىنىڭ خادىملىرىغا تاپشۇرۇپ بېرىپ، ئېسىل پەزىلىتىنى نامايان قىلدى. بۇ، پەيزاۋات ناھىيىلىك سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ «نەرسە- كېرەك تېپىۋېلىپ تاپشۇرۇپ بەرگۈچىلەرنى مۇكاپاتلاش چارىسى»نى يولغا قويۇپ ئۈنۈم ھاسىل قىلغانلىقىنىڭ ياخشى بىر مىسالى.

پەيزاۋات ناھىيىلىك سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى رەھبەرلىكى يەككە تىجارەتچىلەر ۋە ھەر مىللەت ئاممىسى ئارىسىدا سودا ئەخلاقىي تەربىيىسىنى بوشاشتۇرماي چىڭ تۇتتى. ئالتە ئورۇنغا كارناي ئورنىتىپ، ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرى ئۇنىۋېرسال سودا بازىرىنىڭ تەرتىپىنى ياخشىلاش، ياخشى ئادەم، ياخشى ئىشلارنى تەشۋىق قىلىش ئارقىلىق ئاممىغا تەربىيە بەردى. بولۇپمۇ «نەرسە - كېرەك تېپىۋالغۇچىلارنى مۇكاپاتلاش چارىسى»نى يولغا قويغان تۆت يىلدىن بۇيان ئۇنى ياخشى ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، پۇل، نەرسە - كېرەك تېپىۋېلىپ سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش پونكىتىنىڭ خادىملىرىغا تاپشۇرۇپ بەرگەنلەرگە مۇۋاپىق مۇكاپات بېرىش ئارقىلىق، نەرسە - كېرەكلىرىنى يوقىتىپ قويغۇچى بىلەن تېپىۋېلىپ تاپشۇرۇپ بەرگۈچىلەرنى رازى قىلدى. نەتىجىدە، «مۇكاپاتلاش چارىسى»نىڭ ئۈنۈمى كۆرۈلۈپ، ياخشى ئادەم، ياخشى ئىش بارغانسېرى كۆپەيدى.

بۇ يىل بۇ ناھىيىنىڭ يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرى ئۇنىۋېرسال سودا بازىرىدىلا تېپىۋېلىنغان پۇل، قوي، كالا، ئېشەك ھارۋىسى قاتارلىق نەرسىلەردىن ئۆز ئىگىلىرىگە تاپشۇرۇپ بېرىلگەن نەرسىلەرنىڭ قىممىتى 20 نەچچە مىڭ يۈەندىن ئېشىپ كەتتى.

بېيجىڭدا «1 - ماي» خەلقئارا ئەمگەكچىلەر بايرىمىنى تەبرىكلەش يىغىنى ئۆتكۈزۈلدى

يىغىنغا خۇ جىنتاۋ قاتارلىق كىشىلەر قاتناشتى، ۋېي جيەنشىڭ سۆز قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 29 - ئاپرېل تېلېگراممىسى. مەملىكەت بويىچە ئۇن مەشھۇر ئىشچى، «1 - ماي ئەمگەك مۇكاپاتى» غا ئېرىشكەن ئورۇنلار ۋە «1- ماي ئەمگەك مېدالى» غا ئېرىشكۈچىلەرنىڭ ۋەكىللىرى ھەم پايتەختتىكى ھەر ساھە زاتلاردىن 3000 دىن ئارتۇق كىشى بۈگۈن بېيجىڭ «خەلق» سارىيىغا يىغىلىپ، ئىشچىلار سىنىپى ۋە ئەمگەكچى ئاممىنىڭ شانلىق بايرىمى - «1- ماي» خەلقئارا ئەمگەكچىلەر بايرىمىنى تەبرىكلىدى. يىغىنغا ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى شۇجىچۇنىڭ شۇجىسى خۇجىنتاۋ قاتناشتى.

ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسىنىڭ ئەزاسى، شۇجىچۇنىڭ شۇجىسى، مەملىكەتلىك باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسىنىڭ رەئىسى ۋېي جيەنشىڭ پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەنگە ۋەكالىتەن «ئىشچىلار سىنىپىنىڭ ئاساسىي قوشۇنلۇق رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدا يەنە يېڭى تۆھپە يارىتايلى» دېگەن تېمىدا سۆز قىلدى.

ۋېي جيەنشىڭ مۇنداق دېدى: دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھاتى ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتىنىڭ مۇھىم نۇقتىسى. ئىشچى - خىزمەتچىلەر دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى ۋە سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى بىلىملىرىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، دۆلەت كارخانىلىرىنى ياخشىلاش ئىشەنچىسىنى چىڭىتىپ، «ئۈچكە پايدىلىق بولۇش» نى توپ ئۆلچەم قىلىپ، ئىدىيىنى ئازاد قىلىپ، خىزمەتنى پۇختا ئىشلەپ، ئىسلاھاتنى ئۆزىنىڭ ۋەزىپىسى قىلىپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلمىنى تەڭشەش، كارخانىلاردا «ئۈچنى ئىسلاھ قىلىش، بىرنى كۈچەيتىش» ۋە چوڭ كارخانىلارنى تۇتۇش، كىچىك كارخانىلارنى قويۇۋېتىش قاتارلىق تۈرلۈك ئىسلاھاتلارغا ئاكتىپ قاتنىشىپ، دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھات ۋە تەرەققىياتىنى تېزلىتىش ئۈچۈن كۈچ چىقىرىشى كېرەك. ئىشچىلار سىنىپىنىڭ ئېسىل ئەنئەنىسىگە ۋارىسلىق قىلىپ ۋە ئۇنى جارى قىلدۇرۇپ، ئىشچىلار سىنىپىنىڭ ئۇلۇغ ئىدىيىسى ۋە نەمۇنىلىك ھەرىكىتى ئارقىلىق پۈتۈن جەمئىيەتكە تەسىر كۆرسىتىپ، ئۇنى يېتەكلەپ، سوتسىيالىستىك ماددىي مەدەنىيەت ۋە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا ئىشچىلار سىنىپىنىڭ ئاساسىي قوشۇنلۇق رولىنى تېخىمۇ ياخشى جارى قىلدۇرۇشى كېرەك.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، شۇجىچۇنىڭ شۇجىسى خۇ جىنتاۋ 4 - ئاينىڭ 29- كۈنى بېيجىڭ «خەلق» سارىيىدا «1 - ماي» خەلقئارا ئەمگەكچىلەر بايرىمىنى تەبرىكلەش يىغىنغا قاتناشقان مەملىكەت بويىچە «ئون مەشھۇر ئىشچى»، «1 - ماي ئەمگەك مۇكاپاتى» غا ئېرىشكەن 300 ئىلغار كوللېكتىپ، «1 - ماي ئەمگەك مېدالى » غا ئېرىشكەن 1000 نەپەر ئىلغار شەخسنىڭ ۋەكىللىرى بىلەن كۆرۈشتى.

گوۋۇيۈەن مەملىكەتلىك 6 - قېتىملىق سۇ، تۇپراقنى ئاسراش خىزمىتى يىغىنى ئاچتى

لى پېڭ خەت ئەۋەتىپ سۇ، تۇپراقنى ئاسراش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەشنى تەلەپ قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 28 - ئاپرېل تېلېگراممىسى. مەملىكەتلىك 6 - قېتىملىق سۇ، تۇپراقنى ئاسراش خىزمىتى يىغىنى بۈگۈن بېيجىڭدا ئېچىلدى. گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ يىغىنغا خەت ئەۋەتىپ تەبرىكلىدى ھەم سۇ، تۇپراقنى ئاسراش سېپىدە جاپالىق ئىشلەۋاتقان كادىرلار، ئىشچى- خىزمەتچىلەر ۋە پەن - تېخنىكا خادىملىرىدىن سەممىي ھال سورىدى. جايلاردىن غەيرەت ئۈستىگە غەيرەت قىلىپ سۇ، تۇپراقنى ئاسراش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەشنى تەلەپ قىلدى.

يىغىندا بېرىلگەن ئۇچۇرغا قارىغاندا، يېڭى جۇڭگو قۇرۇلغان 40 نەچچە يىلدىن بۇيان، ئومۇملاشتۇرۇپ تىزگىنلەنگەن يەر كۆلىمى 700 مىڭ كۋادرات كىلومېتىرغا يەتكەن. بولۇپمۇ يېقىنقى بەش يىلدىن بۇيان، يەتتە چوڭ دەريا ۋادىسىدا سۇ، تۇپراقنى ئاسراش بويىچە نۇقتىلىق تىزگىنلەش قۇرۇلۇشى 27 دائىرىگە كېڭىيىپ، مەملىكەت بويىچە قاقاسلىقنى تىزگىنلەش - ئېچىش ھەم سۇ، تۇپراقنى ئاسراش ئۆزئارا بىرلەشتۈرۈلگەن ئامىۋى خاراكتېرلىك پائالىيەتكە تۈرتكە بولغان. لېكىن سۇ ۋە تۇپراقنى ئاسراش دۇچ كېلىۋاتقان ۋەزىيەت يەنىلا جىددىي، سۇ، تۇپراقنىڭ ئېقىپ كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋەزىپىسى ئىنتايىن مۈشكۈل ئىكەن.

لى پېڭ زۇڭلىنىڭ خېتىدە مۇنداق دېيىلدۇ: دۆلىتىمىزدە ئاھالە كۆپ، تېرىلغۇ يەر ئاز، زاپاس يەر بايلىقى كەمچىل، شۇڭا بىلەن بىللە سۇ بىلەن تۇپراقنىڭ ئېقىپ كېتىشى بىر قەدەر ئېغىر. دۆلەتنىڭ سۇ، تۇپراق مەنبەسىنى ساقلاپ ئۇنىڭدىن مەڭگۈ پايدىلىنىش جۇڭخۇا مىللىتىنىڭ ياشىشى ۋە تەرەققىي قىلىشىدا ئىنتايىن مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە.

لى پېڭنىڭ خېتىدە مۇنۇلار تەكىتلەندى: پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەن سۇ، تۇپراقنى ساقلاش خىزمىتىگە ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىپ كەلدى ۋە ئۇنى قەتئىي داۋاملاشتۇرىدىغان مۇھىم ۋەزىپە قىلدى. 40 نەچچە يىلدىن بۇيان دۆلىتىمىز سۇ، تۇپراقنى ئاسراش خىزمىتىدە زور نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى، لېكىن شۇنىمۇ كۆرۈشىمىز كېرەككى، سۇ، تۇپراقنىڭ ئېقىپ كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋەزىپىسى يەنىلا ئىنتايىن مۈشكۈل، شۇڭا ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەر سۇ، تۇپراقنى ئاسراش خىزمىتىنى خەلق ئىگىلىكى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىيات پىلانىغا كىرگۈزۈپ، سىجىل تەرەققىياتنى ئىشقا ئاشۇرۇشنىڭ زور ستراتېگىيىلىك ۋەزىپىسى قىلىشى لازىم.

8 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى ۋېيۈەنجاڭلار يىغىنى ئۆتكۈزدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ. 29 - ئاپرېل تېلېگراممىسى. 8 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن «خەلق» سارىيىدا ۋېيۈەنجاڭلار يىغىنى ئۆتكۈزدى. يىغىندا 8 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 25 - يىغىنىنى 5 - ئاينىڭ 6 - كۈنىدىن 10 - كۈنىگىچە بېيجىڭدا ئۆتكۈزۈش قارار قىلىندى.

يىغىنغا ۋېيۈەنجاڭ چياۋشى رىياسەتچىلىك قىلدى.

يىغىندا مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ باش كاتىپى،ساۋجىنىڭ 8 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 25 - يىغىنىنىڭ قارالما لايىھىسى ۋە كۈنتەرتىپىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇلۇشى توغرىسىدىكى دوكلاتى ئاڭلاپ ئۆتۈلدى ھەم ماقۇللاندى.

(بېشى 1 - بەتتە)

كومىتېتى، گوۋۇيۈەن، شۇنىڭدەك قېرىنداش ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلارنىڭ شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىغا قىلغان ياردىمىنى زور كۈچ بىلەن تەشۋىق قىلىش؛ ئازادلىقتىن بۇيان پارتىيىنىڭ مىللىي سىياسىتىنىڭ يېتەكچىلىكىدە، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئىتتىپاقلىشىپ كۈرەش قىلىپ، جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ ئىگىلىك

ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە كومىتېتى بىلەن ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ 15 - قېتىملىق مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى پائالىيىتىنى كەڭ، چوڭقۇر قانات يايدۇرۇش توغرىسىدىكى ئورۇنلاشتۇرۇش پىكرى

كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش توغرىسىدىكى مۇھىم يوليورۇقىنىڭ روھىنى داۋاملىق چوڭقۇر ئۆگىنىش، ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە كومىتېتى خىزمەت يىغىنىنىڭ روھى ۋە ...

ياردەم قولىنى سۇنغان ياخشى تىپلارنى، ئارمىيە-خەلق ئىتتىپاقلىقى، بىگتۈەن بىلەن يەرلىكنىڭ ئىتتىپاقلىقىدىكى ياخشى تىپلارنى تەشۋىق قىلىش؛ شۇنىڭ بىلەن بىرگە، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش، ...

ياخشى ئىشلارنى تەقدىرلەپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى-تەرەققىياتى ئىشلىرىنى ئىلگىرى سۈرۈشى كېرەك

1. جايلار، تارماقلار كەڭ كۆلەمدە تۈرلۈك ...

ئاپتونوم رايون ۋە ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەر مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى باش تېما قىلىنغان ئەدەبىيات-سەنئەتنى يېزىغا چۈشۈرۈش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇشى، ...

تەربىيىسى ئېيى پائالىيىتىگە بولغان تەشكىلىي رەھبەرلىكنى كۈچەيتىش كېرەك

بۇ يىلقى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى پائالىيىتىدە يۇقىرى-تۆۋەن بىردەك ھەرىكەتكە كېلىش، مۇھىمى، ئاساسىي قاتلامغا، ئاممىغا يۈزلىنىش، ئىجابىي تەربىيىنى ئاساس قىلىش، ھەر مىللەت ئاممىسىنى ...

مىللىي سىياسىتنىڭ يېتەكچىلىكىدە، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئىتتىپاقلىشىپ كۈرەش قىلىپ، جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ ئىگىلىك تىكلەپ، ئىلگىرىكى نامرات، قالاق شىنجاڭدا ئالەمشۇمۇل ئۆزگىرىش پەيدا قىلغانلىقىدەك غايەت زور نەتىجىلەرنى زور كۈچ بىلەن تەشۋىق قىلىش؛ ھەر مىللەت كادىرلىرى ۋە ئاممىسى ئۆزئارا ئىشىنىپ، ئۆزئارا ھۆرمەت قىلىپ، ئۆز ئارا قوللاپ، ئۆزئارا ئۆگىنىپ، ئۆزئارا چۈشىنىپ، ئىناق، قويۇق مىللىي مۇناسىۋەتنى شەكىللەندۈرگەنلىكىنى زور كۈچ بىلەن تەشۋىق قىلىش؛ ھەر مىللەت خەلقىنىڭ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى، قانۇننىڭ ئىززەت -ھۆرمىتىنى ئۆزلۈكسىز قوغداپ، مىللىي بۆلگۈنچىلىك ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرگە قارشى قەتئىي كۈرەش قىلغانلىقىنى زور كۈچ بىلەن تەشۋىق قىلىش؛ ھەر مىللەت خەلقىنىڭ تولۇپ تاشقان ئىشەنچ بىلەن پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، تەرەققىياتنى تېزلىتىپ، شىنجاڭنى گۈللەندۈرۈۋاتقانلىقىدەك گۈزەل مەنزىرىنى زور كۈچ بىلەن تەشۋىق قىلىش كېرەك. جايلار، ئورۇنلار كەڭ كۆلەملىك، چوڭقۇر ئۆگىنىش ۋە تەشۋىق - تەربىيە ئارقىلىق ھەر مىللەت كادىرلىرى ۋە ئاممىسىنى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى قوغداش ئاڭلىقلىقىنى يەنىمۇ ئاشۇرۇپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا پايدىسىز بولغان بارلىق مۇجمەل تونۇشلارنى تۈگىتىپ، روھىنى ئۇرغۇتۇپ، غەيرىتىنى ئاشۇرۇپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە تۈرلۈك خىزمەتلەرگە پائال ئاتلىنىپ، يېڭى نەتىجىلەرنى يارىتىپ، شىنجاڭنى گۈللەندۈرۈش ئۈچۈن يېڭى تۆھپە يارىتىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىشى كېرەك.

بۇ يىلقى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى دەل ئاپتونوم رايونىمىزدىكى نۇقتىلىق رايونلاردا جەمئىيەت ئامانلىقىنى مەركەزلىك تەرتىپكە سېلىش، تۈزەش، زوراۋانلىق، تېررورلۇق جىنايەتلىرىگە قاتتىق زەربە بېرىش مەخسۇس كۈرىشى قانات يايدۇرۇلغان ۋاقىتقا توغرا كەلدى. مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسىنى كۈچەيتىش بىلەن مەخسۇس كۈرەشنى قانات يايدۇرۇشنى ئورگانىك بىرلەشتۈرۈش كېرەك. بۇ ئارقىلىق بارلىق كادىرلار ۋە ئاممىنى مىللىي بۆلگۈنچىلىك، بۇزغۇنچىلىق ھەرىكەتلىرىگە قەتئىي تەۋرەنمەي زەربە بەرگەندىلا، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى ئۈنۈملۈك قوغدىغىلى ۋە كۈچەيتكىلى بولىدىغانلىقىدەك قائىدىنى ئايدىڭلاشتۇرۇۋېلىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىش كېرەك. جۇڭگو

تۇغرىسىدىكى مۇھىم يوليورۇقىنىڭ روھىنى داۋاملىق چوڭقۇر ئۆگىنىش، ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە كومىتېتى خىزمەت يىغىنىنىڭ روھى ۋە ئالاقىدار ئورۇنلاشتۇرۇشلارنى يەتكۈزۈش ۋە ئۆگىنىش، ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە كومىتېتى تەشۋىقات بۆلۈمى، بىرلىك سەپ بۆلۈمى، سىياسەت تەتقىقات ئىشخانىسى ۋە ئەدلىيە نازارىتى تۈزگەن ئاساسىي قاتلام كادىرلىرى ۋە ئاممىسىغا ئىدىيىۋى تەربىيە ئېلىپ بارىدىغان تەشۋىقات ماتېرىيالىنى ئۆگىنىش كېرەك. تەشۋىق -تەربىيىنى نۇقتىلىق تەرتىپكە سېلىش، تۈزەشنىڭ پۈتكۈل جەريانىغا سىڭدۈرۈلىدىغان بىر مۇھىم مەزمۇن قىلىپ، ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى ئاڭلىق قوغداشقا، مىللىي بۆلگۈنچى كۈچلەر ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرگە قارشى كۈرەش قىلىش ئاڭلىقلىقى ۋە جاسارىتىنى ئاشۇرۇشقا يېتەكلەش كېرەك.

3. زور داغدۇغا ۋە زور جامائەت پىكرى پەيدا قىلىپ، مىللەتلەر ئىناق ئۆتىدىغان قويۇق كەيپىياتنى شەكىللەندۈرۈش كېرەك

مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى پائالىيىتىدە ئاپتونوم رايون ۋە جايلار تەشۋىقات، جامائەت پىكرى سالمىقىنى ئاشۇرۇشى، ئۇنىڭ مەزمۇنىنى تېخىمۇ مول، شەكلىنى تېخىمۇ كۆپ خىل قىلىشى، رادىئو، تېلېۋىزىيە، گېزىت قاتارلىق ۋاسىتىلەردىن پايدىلىنىپ، كۈچنى مەركەزلەشتۈرۈپ، بىرىكمە كۈچ شەكىللەندۈرۈپ، پائالىيەتنى يۇقىرى دولقۇنغا كۆتۈرۈشى كېرەك.

1) مەخسۇس پروگراما، مەخسۇس سەھىپە تەسىس قىلىپ، شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي ۋە جەمئىيەتى تەرەققىي قىلىۋاتقانلىقىدەك چوڭ ياخشى ۋەزىيەتنى ۋە قولغا كەلتۈرۈلگەن زور مۇۋەپپەقىيەتلەرنى داغدۇغىلىق تەشۋىق قىلىپ، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ رەھبەرلىكىدە ھەر مىللەت خەلقىنىڭ بىرلىكتە سوتسىيالىستىك شىنجاڭ قۇرۇش داۋامىدا قولغا كەلتۈرگەن شانلىق نەتىجىلىرىنى تولۇق نامايان قىلىش كېرەك.

2) مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى ئىلغار كوللېكتىپ ۋە ئىلغار شەخسلەرنى زور كۈچ بىلەن تەشۋىق قىلىش، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى نەمۇنىلىك ئورۇنلارنىڭ ياخشى تەجرىبىلىرىنى، ھەر مىللەت ئاممىسى ئورتاق بېيىشقا يېتەكلىگەن ياخشى باشلامچى تىپلارنى، بىر تەرەپ قىيىنچىلىققا ئۇچرىسا ھەممە تەرەپ

يەرلىكنىڭ ئىتتىپاقلىقىدىكى ياخشى تىپلارنى تەشۋىق قىلىش؛ شۇنىڭ بىلەن بىرگە، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى ۋە ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداشتىكى ياخشى تىپلارنى زور كۈچ بىلەن تەشۋىق قىلىش كېرەك.

جايلار، ئورۇنلار تىپلارنى تەشۋىق قىلىشتا ھەم مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ۋە شىنجاڭنىڭ قۇرۇلۇش ئىشلىرى ئۈچۈن تۆھپە قوشقان كونا تىپلارنى تەشۋىق قىلىشى، ھەم يېڭى ۋەزىيەتتە بارلىققا كەلگەن مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى يېڭى تىپلارنى پائال قېزىشى لازىم.

3) ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئىككى گېزىت، ئىككى ئىستانسا مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىشكە دائىر بىر قاتار مۇھاكىمە ماقالىلىرىنى ئېلان قىلىشى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ۋە ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسىنى كۈچەيتىشكە دائىر تەشۋىقات ماتېرىياللىرىنى بېسىشى، بىر تۈركۈم مۇھىم نەزەرىيە ماقالىلىرىنى ئېلان قىلىشى كېرەك. 5-ئاينىڭ 1-كۈنى ئىككى گېزىت، ئىككى ئىستانسا باش ماقالە ۋە ئوبزور ئېلان قىلىپ، 15-قېتىملىق مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى پائالىيىتىنىڭ مۇقەددىمىسىنى باشلىشى كېرەك.

4) جايلار، ئورۇنلارنىڭ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش ئەھۋالىنى تولۇق ئەكس ئەتتۈرۈپ، ئۇنىڭغا دائىر ئۇچۇرلارنى تارقىتىش، پائالىيەتنى ياخشى قانات يايدۇرغان ئورۇنلارنىڭ تەجرىبىسى ۋە ئۇسۇلىنى تونۇشتۇرۇش لازىم.

5) رادىئو-تېلېۋىزىيىنىڭ ئەدەبىيات سەنئەت تەشۋىقاتىدىمۇ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىن ئىبارەت بۇ باش تېمىنى چۆرىدەپ، ئالاقىدار مەزمۇندىكى مۇنەۋۋەر كىنو-تېلېۋىزىيە تىياتىرى، ئەدەبىيات-سەنئەت فىلمى، مەخسۇس فىلم ۋە ئامما ياقتۇرىدىغان ناخشا-مۇزىكىلارنى كۆپلەپ تارقىتىش لازىم.

4. جايلار، تارماقلار كۆپ يىلدىن بۇيان قانات يايدۇرۇلغان مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى پائالىيىتىنىڭ تەجرىبىلىرىنى ئەستايىدىل يەكۈنلەپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى قوغداش داۋامىدا بارلىققا كەلگەن ياخشى ئادەم،

سۈرۈشى كېرەك

1. جايلار، تارماقلار كەڭ كۆلەمدە تۈرلۈك سۆھبەت يىغىنلىرىنى ئۇيۇشتۇرۇپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى تەجرىبىلەرنى يەكۈنلىشى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى چوڭ ياخشى ۋەزىيەتنى كەڭ كۆشادە سۆزلىشى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداش، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇشنى زور كۈچ بىلەن تەكىتلىشى ھەمدە مىللىي بۆلگۈنچىلەرنىڭ جىنايى ھەرىكىتى ۋە ئەكسىيەتچىل ماھىيىتىنى پاش قىلىشى لازىم.

2. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئىككى گېزىت، ئىككى ئىستانسىدا «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ھەققىدە سۆھبەت» مەخسۇس سەھىپىسى، مەخسۇس پروگراممىسىنى تەسىس قىلىپ، دەم ئېلىشقا، پېنسىيىگە چىققان ھەر مىللەت پېشقەدەم كادىرلىرى، ھەر ساھە، ھەر كەسىپتىكى كادىرلار، ئىشچى-خىزمەتچىلەر، دېھقان، چارۋىچىلار، ئوقۇغۇچىلار، ئاھالىلەرنى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنىڭ شىنجاڭدا غايەت زور ئۆزگىرىش پەيدا قىلغانلىقى ۋە ئۆزلىرىنىڭ بۇ ھەقتىكى بىۋاسىتە تەسىراتىنى كەڭ كۆشادە سۆزلەشكە تەكلىپ قىلىشى لازىم.

3. جايلار، ئورۇنلار مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى ئىلغار ئورۇن، ئىلغار شەخسلەرنى تەقدىرلەش بىلەن بىر ۋاقىتتا، شارائىتى بار جايلار مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى ئىلغار ئىش ئىزلارنى سەييارە دوكلات قىلىشقا تەشكىللەپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى ئىلغار ئىش ئىزلارنى كەڭ كۆلەمدە تەشۋىق قىلىپ، ئىلغارلارنى تەقدىرلىشى، توغرا كەيپىياتنى ئەۋج ئالدۇرۇشى لازىم.

4. جايلار تەجرىبىلەرنى يەكۈنلەش ئاساسىدا ئۆز جايى، ئۆز ئورنىنىڭ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى خىزمىتىدىكى يېتەرسىز تەرەپلىرىنى ئەستايىدىل تەكشۈرۈپ، ساقلىنىۋاتقان مەسىلىلەرگە قارىتا تەدبىر قوللىنىپ، ئۇنى تېزدىن ھەل قىلىشى لازىم.

5. ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە كومىتېتى تەشۋىقات بۆلۈمى «ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ 15 يىللىق مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى پائالىيىتىگە نەزەر» دېگەن ماتېرىيالنى تۈزۈپ، جايلارنىڭ ئۆگىنىشى ۋە پايدىلىنىشى ئۈچۈن تەمىن ئېتىدۇ.

5. ھەر مىللەت ئاممىسى مول مەزمۇنلۇق مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى بىرلەشمە دوستلۇق پائالىيىتىگە كەڭ كۆلەمدە قاتنىشىشقا تەشكىللەش ۋە جەلپ قىلىش كېرەك

قىلىنغان ئەدەبىيات-سەنئەتنى يېزىغا چۈشۈرۈش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇشى، ئاممىنى «ئانىنىڭ تۇغۇلغان كۈنى» قاتارلىق مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى باش تېما قىلىنغان كىنو-تېلېۋىزىيە فىلىملىرىنى كۆرۈشكە تەشكىللىشى؛ ھەر مىللەت ئاممىسى، بولۇپمۇ ئالىي، ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنى ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيە بازىسى، ئاپتونوم رايون ۋە جايلارنىڭ نۇقتىلىق ئۇل مۇئەسسەسلىرى، چوڭ - چوڭ قۇرۇلۇش تۈرلىرىنى ئېكسكۇرسىيە قىلىشقا تەشكىللىشى؛ ۋەزىيەت دوكلاتى بېرىش يىغىنى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى بويىچە نۇتۇق سۆزلەش يىغىنى، ئەدەبىيات-سەنئەت، تەنتەربىيە بىرلەشمە دوستلۇق پائالىيىتى ۋە ئارمىيە بىلەن خەلق، يەرلىك بىلەن بىڭتۇەننىڭ بىرلەشمە دوستلۇق پائالىيىتى قاتارلىق پائالىيەتلەرنى تەشكىللىشى لازىم. 1-ماي كۈنى، ئۈرۈمچى شەھىرىدە «1-ماي» خەلقئارا ئەمگەكچىلەر بايرىمى ۋە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيىنى تەبرىكلەش بويىچە چوڭ تىپتىكى باغچا سەيلىسى پائالىيىتى ئۆتكۈزۈلىدۇ، جايلارمۇ بەزى مۇناسىپ پائالىيەتلەرنى تەشكىللەپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى پائالىيىتىنى ئاساسىي قاتلامغىچە، ھەر مىللەت خەلق ئاممىسىغىچە چوڭقۇرلاشتۇرسا بولىدۇ.

6. 15-قېتىملىق مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى

قاتلامغا، ئاممىغا يۈزلىنىش، ئىجابىي تەربىيىنى ئاساس قىلىش، ھەر مىللەت ئاممىسىنى قاتنىششقا كەڭ كۆلەمدە تەشكىللەش كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، ھەر مىللەت ئاممىسى ئۈچۈن كۆپرەك ياخشى ئىش، ئەمەلىي ئىش قىلىپ بېرىپ، ئاممىنى غەم- ئەندىشىدىن خالاس قىلىش كېرەك. شەكىلۋازلىق قىلماي، ھەر بىر خىزمەتنى پۇختا ھالدا جايىدا ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئەمەلىي ئۈنۈمگە ئەھمىيەت بېرىپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ئۈچۈن تۆھپە قوشۇش كېرەك.

بۇ يىلقى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيىدىكى خىزمەتلەرنى پۇختا، جانلىق ئىشلەش ئۈچۈن، ھەر دەرىجىلىك پارتىيە كومىتېتلىرى ۋە خەلق ھۆكۈمەتلىرى ئۇنىڭغا تولۇق ئەھمىيەت بېرىپ، ئۇنى ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈشتىكى مۇھىم تەدبىر دەپ قاراپ، كۆڭۈل قويۇپ بىر تۇتاش ئورۇنلاشتۇرۇشى لازىم. ھەر دەرىجىلىك تەشۋىقات تارماقلىرى بىرلىك سەپ، مىللەت - دىن خىزمىتى كومىتېتى، مائارىپ كومىتېتى، پەن- تېخنىكا جەمئىيىتى، ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى، كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى، ئاياللار بىرلەشمىسى قاتارلىق تارماقلار بىلەن بولغان ھەمكارلىقنى كۈچەيتىپ، بىرىكمە كۈچ شەكىللەندۈرۈپ، ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى چىڭ تۇتۇشى كېرەك.

تەرجىمان تەكلىپ قىلىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش

ئۈرۈمچى «سەنجۇ» سودا - سانائەت چەكلىك شىركىتى كەسىپ ئېھتىياجى بىلەن جەمئىيەتتىن ئاشكارا تەرجىمان تەكلىپ قىلماقچى، ئۇنىڭ كونكرېت تەلەپلىرى تۆۋەندىكىچە:

1 . ئالىي مەكتەپ ، تېخنىكومدىن يۇقىرى ئوقۇش تارىخىغا ئىگە بولغان بولۇشى.

2 . ئۇيغۇرچىنى خەنزۇچىغا، خەنزۇچىنى ئۇيغۇرچىغا تەرجىمە قىلىش خىزمىتىنى پىششىق ئىگىلىگەن بولۇشى.

3 . يېشى 30 ياشتىن تۆۋەن بولۇپ، ئەر بولغىنى ياخشى.

4 . مېدىتسىنا كەسپى ۋە خەنزۇ تىلى كەسپى بىلەن شۇغۇللانغانلار ئالدىن كۆزدە تۇتۇلىدۇ.

يۇقىرىدىكى خادىملارنىڭ نوپۇسى، رايونىغا چەك قويۇلمايدۇ، خىزمەتكە قوبۇل قىلىنىپ رەسمىيلەشتۈرۈلگەندىن كېيىن، ئېيىغا 1000 يۈەندىن ئارتۇق ئىش ھەققى بېرىلىدۇ.

مەلۇم قىلىش ۋاقتى: 1997 - يىل 5 - ئاينىڭ 12 - كۈنىگىچە

تېلېفون نومۇرى: 4831895

ئالاقىلەشكۈچى: جىن چاۋخۇي

ئادرېسى: ئۈرۈمچى شەھىرى قاراماي غەربىي يولى 16 - قورۇ جىنيالى ئۆيى - مۈلۈك بىناسى A كورپۇس 5 - ئىشىك «سەنجۇ» شىركىتى

دېڭ شياۋپىڭنىڭ بيۇروكراتلىققا قارشى تۇرۇش ئىدىيىسىنىڭ مۇھىم ئالاھىدىلىكى

ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە مەكتىپىدىن ئادىلجان ئابلا

يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ بيۇروكراتلىققا قارشى تۇرۇش نەزەرىيىسى جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى بولۇپ، ماركسىزم نەزەرىيە خەزىنىسىگە يېڭىدىن قوشۇلغان تۆھپە، شۇنداقلا بيۇروكراتلىققا قارشى تۇرۇشىمىزدىكى ئۆتكۈر ئىدىيىۋى قورال. يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ بيۇروكراتلىققا قارشى تۇرۇش ئىدىيىسىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىش ۋە ئۇنى تەتقىق قىلىش سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىشنىڭ يېڭى ۋەزىيىتىدە بيۇروكراتلىققا قارشى تۇرۇش كۈرىشىنى چوڭقۇر قانات يايدۇرۇپ، ئۇنىڭ ئالدىنى ئېلىشتا، پارتىيە بىلەن خەلقنىڭ مۇناسىۋىتىنى مۇستەھكەملەش ۋە كۈچەيتىشتە، پارتىيىنىڭ ھاكىمىيەت يۈرگۈزۈشتىكى ئورنىنى مۇستەھكەملەشتە مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە.

1. يولداش دېڭ شياۋپىڭ پارتىيىمىزنىڭ بيۇروكراتلىققا قارشى تۇرۇش كۈرىشىنى يۈكسەكلىككە كۆتۈردى. بيۇروكراتلىق ماھىيەتتە ئېكسپىلاتاتسىيە سىنىپى ۋە ئېكسپىلاتاتسىيە تۈزۈمىنىڭ مەھسۇلى بولۇپ، ئۇ پارتىيىمىز ۋە ھۆكۈمىتىمىزنىڭ خاراكتېرى ۋە مەقسىتى بىلەن سىغىشالمايدۇ. خۇددى يولداش ماۋزېدۇڭ ئېيتقاندەك «بيۇروكراتلىق ئىجتىمائىي مەنبەسىدىن ئېيتقاندا ئەكسىيەتچى ھۆكۈمران سىنىپلارنىڭ خەلققە مۇئامىلە قىلىشتىكى ئەكسىيەتچىل ئۇسلۇبى (خەلققە قارشى تۇرۇش ئۇسلۇبى، گومىنداڭ ئۇسلۇبى) نىڭ پارتىيىمىز ۋە ھۆكۈمىتىمىز ئىچىدىكى ئەكس ئېتىشى» بولۇپ، ئۇنىڭ كەلتۈرىدىغان زىيىنى ئىنتايىن ئېغىر ۋە ئىنتايىن خەتەرلىك. شۇڭا پارتىيە ۋە ھۆكۈمەت ئورگانلىرىدىكى بيۇروكراتلىق ئىللەتلىرىگە قارشى كۈرەش ئېلىپ بېرىش ئىسلاھات، ئىشىكنى ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ جىددىي ئېھتىياجى ۋە تەلىپى. گەرچە كونا جۇڭگو بيۇروكراتلىق سىياسىتىنىڭ چىرىك، زۇلمەتلىك ماكانى بولغان بولسىمۇ ئىنقىلابىي ئۇرۇش يىللىرىدىكى ھايات-ماماتلىق مۇناسىۋەتلىرىدە، دۆلەت قۇرۇشنىڭ دەسلەپكى ۋاقىتلىرىدا كادىرلىرىمىز خەلق ئاممىسىنىڭ مەنپەئىتى ئۈچۈن ھايات-ماماتنى، جاپا-مۇشەققەتنى، تاپا-تەنىلەرگە قارىماي، ئېغىر ۋەزىپىلەرنى ئۈستىگە ئېلىپ جان كۆيدۈرۈپ ئىشلىگەچكە بيۇروكراتلىق ھادىسىلىرى يوق دېيەرلىك ئىدى. لېكىن پارتىيىمىز ھاكىمىيەت يۈرگۈزگەندىن كېيىن، بەزى كادىرلار بيۇروكراتلىق ئادەتلىرىنى ئۆزلىرىگە يۇقتۇرۇۋېلىپ، ئاممىنىڭ نەزەرىدىن چۈشۈپ قېلىشتەك ئەھۋاللار كۆرۈلۈشكە باشلىدى. دەل شۇ پەيتلەردە يولداش دېڭ شياۋپىڭ يىراقنى كۆرەرلىكى بىلەن بەزى كادىرلارنىڭ شەھەرگە كىرگەندىن كېيىن ئۆزگىرىۋاتقانلىقىنى بايقاپ 1956- يىلىلا مۇنداق دەپ كۆرسەتكەنىدى: «پارتىيىمىز ھاكىمىيەت بېشىغا چىققاندىن كېيىن، يولداشلىرىمىز بيۇروكراتلىق ئادەتلىرىنى ناھايىتى ئاسان يۇقتۇرۇۋالىدىغان بولۇپ قالدى.»، «پارتىيە تەشكىلاتلىرىدىكى ۋە دۆلەت ئورگانلىرىدىكى نۇرغۇن خادىملاردا ئىلمۇ خىل بيۇروكراتلىق خاھىشلىرى ئەۋج ئېلىپ قىلىۋاتىدۇ.» ھەمدە «پارتىيىمىز ھازىر مەملىكەت بويىچە ھاكىمىيەت بېشىدىكى پارتىيە بولۇپ قالغاچقا، ئاممىدىن ئايرىلىپ قېلىش خەۋپى ئىلگىرىكىدىن زور دەرىجىدە كۆپەيدى.» شۇڭا «بىز ئاممىدىن ئايرىلىپ قالىدىغان، بيۇروكراتلىق قىلىدىغان بۇنداق ئەھۋاللارغا قارشى دائىم كۈرەش ئېلىپ بېرىشىمىز لازىم.» ئۇ يەنە بيۇروكراتلىقنىڭ كېلىش مەنبەسى، تەسىرى ۋە ئۇنىڭدىن ساقلىنىش ھەققىدە توختىلىپ مۇنداق دەپ كۆرسەتكەنىدى: «بيۇروكراتلىق ئىنسانلارنىڭ ئۆتمۈش تارىخىدا ئېكسپىلاتاتسىيە قىلغۇچى سىنىپلارنىڭ ئۇزاق داۋام قىلغان ھۆكۈمرانلىقىدىن قالغان قالدۇق. ئۇ ئىجتىمائىي، سىياسىي ھاياتقا ناھايىتى چوڭقۇر تەسىر كۆرسىتىدۇ. دېمەك، ئاممىۋى لۇشيەننى ئىزچىللاشتۇرۇپ، بيۇروكراتلىقنى تۈگىتىش ئۈچۈننمۇ ئۇزاق مۇددەت كۈرەش قىلىش زۆرۈر.»، «شەھەرگە كىرىپ ھاكىمىيەت بېشىغا چىققاندىن كېيىن، ئەمەلدار بولۇشنىڭ شارائىتلىرى ھازىرلاندى، شۇڭا كىشىلەرگە ئەمەلدارلىق ھالى ئاسانلا يۇقىدىغان بولۇپ قالدى. ئەمەلىيەتتە ئاز بولمىغان يولداشلىرىمىز راستىنلا ئەمەلدارلىق ھالىنى كۆپ يۇقتۇرۇۋالدى. شۇڭا بىز ھاكىمىيەت بېشىدىكى پارتىيىنىڭ ئالاھىدىلىكىگە ھەر كۈنى، ھەر سائەت دىققەت قىلىشىمىز كېرەك. بىز بۇ ئالاھىدىلىكنى تونۇپ يەتسەك، پارتىيىنىڭ ئىبسىل ئەنئەنىسىنى قەتئىي داۋاملاشتۇرۇشقا تېخىمۇ بەك ئەھمىيەت بېرىدىغان بولىمىز. شۇنداق قىلغاندا، ئەمەلدارلىق ھالىنى يۇقتۇرۇۋېلىشتىن ساقلانغىلى، ئاممىدىن، ئەمەلىيەتتىن ئايرىلىپ قېلىشنىڭ ئالدىنى ئالغىلى، دۆلىتىمىزنى سوتسىيالىستىك تۈزۈمدە چىڭ تۇرۇش ھەمدە كەلگۈسىدە كوممۇنىزم يولىغا قاراپ مېڭىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلغىلى، پارتىيىمىزنى ماركسىزم- لېنىنىزم پرىنسىپىدا چىڭ تۇرالايدىغان قىلغىلى بولىدۇ.» («دېڭ شياۋپىڭ ماقالىلىرىدىن تاللانما» 1- توم 487، 501، 502، 505، 506، 507 ۋە 678- بەتلەر). يۇقىرىقىلار يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ كومپارتىيە ھاكىمىيەت بېشىغا چىققان دەسلەپكى ۋاقىتلاردا پۈتۈن پارتىيىدىكى يولداشلارغا ھاكىمىيەت بېشىدىكى پارتىيىنىڭ بيۇروكراتلىققا قەتئىي قارشى تۇرىدىغانلىقى توغرىسىدا بەرگەن ئاگاھلاندۇرۇشلىرى. بۇ ئۇنىڭ ماركسىزمغا قوشقان زور تۆھپىسى ھېسابلىنىدۇ.

پارتىيە 11- نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 3- ئومۇمىي يىغىنىدىن كېيىن، يولداش دېڭ شياۋپىڭ ئوتتۇرىغا چىقىپ، پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ ئىستىقبالى توغرىسىدا باش قاتۇرۇپ، بيۇروكراتلىققا قارشى تۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىشنىڭ يەنىلا مۇھىملىقىنى كۆرسەتتى. ئۇ 1980- يىلى 8- ئايدا تەكىتلەپ مۇنداق كۆرسەتكەنىدى: «بيۇروكراتلىق- پارتىيىمىز ۋە دۆلىتىمىزنىڭ سىياسىي تۇرمۇشىدا كەڭ ساقلىنىۋاتقان چوڭ مەسىلە. ئۇنىڭ ئاساسلىق ئىپادىلىرى ۋە زىيانلىرى يۇقىرىدا تۇرۇۋېلىش، ھوقۇقنى كەلسە- كەلمەس ئىشلىتىش، ئەمەلىيەتتىن ئايرىلىش، ئاممىدىن ئايرىلىش، سۆلەتۋازلىق قىلىش، قۇرۇق گەپ سېتىش، ئىدىيىدە قاتماللىشىپ قېلىش، كونا قائىدە- يوسۇنلارغا يېپىشىۋېلىش، ئاپپاراتلار كىرەلگۈسىز بولۇپ كېتىش، ئىشتىن ئادەم كۆپ بولۇش، ئىشتا سۆرەلمىلىك قىلىش، ئىش ئۈنۈمىگە ئەھمىيەت بەرمەسلىك، مەسئۇلىيەتسىزلىك قىلىش، ۋەدىدە تۇرماسلىق، خەت- ئالاقىنى ئايلاندۇرۇپ يۈرۈش، بىر- بىرىگە بەس سېلىش، شۇنىڭدەك ئەمەلدارلىق كىبىرىنى كۆرسىتىش، ھەدېسىلا كىشىلەرگە تەنبىھ بېرىش، زەربە بېرىپ ئۆچ ئېلىش، دېموكراتىيىنى بېسىش، يۇقىرىنى ئالداش- تۆۋەندىن يوشۇرۇش، زورلۇق- زومبۇلۇق قىلىش، ئۆز نەپسىگە چوغ تارتىپ پارا بېرىش، پارا يەپ قانۇننى بۇزۇش قاتارلىقلاردىن ئىبارەت. بۇنداق ئەھۋاللار ئىچكى ئىشلىرىمىزدىمۇ، خەلقئارا ئالاقىمىزدىمۇ چىداپ تۇرغىلى بولمايدىغان دەرىجىگە بېرىپ يەتتى.» بۇنىڭدىن پارتىيە ۋە دۆلەت ئورگانلىرىدا كەڭ تۈردە ساقلىنىۋاتقان بيۇروكراتلىق ھادىسىلىرى پارتىيىنىڭ رەھبەرلىك ئىشلىرىنى ئېغىر دەرىجىدە بۇزغۇنچىلىققا، دۆلەتنى ئېغىر زىيانغا ئۇچرىتىۋاتقانلىقىنى؛ پارتىيىلىك كادىرلارنى چىرىتىپ، ئۇلارنىڭ ئاممىنىڭ ئىشەنچىسى ۋە ھىمايىسىدىن ئايرىلىپ قېلىشىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىپ، ئاممىۋى لۇشيەننىڭ ئىزچىللاشتۇرۇلۇشىنى قىيىنلاشتۇرۇپ، پارتىيىنىڭ ئېسىل ئىستىلىنى قانات يايدۇرۇشقا توسالغۇلۇقلارنى كەلتۈرۈۋاتقانلىقىنى، بيۇروكراتلىقنى ئۈنۈملۈك ھالدا تۈگەتمىگەندە ۋە ئۇنىڭ ئالدىنى ئالمىغاندا، پارتىيىمىزنىڭ كەڭ ئاممىنى يېتەكلەپ پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەننى ئىزچىللاشتۇرۇش، ئىسلاھات، ئىشىكنى ئېچىۋېتىش ۋە تۆتنى زامانىۋىلاشتۇرۇش ئىشلىرىنى ۋۇجۇتقا چىقىرىشنىڭ قىيىنلىقىنى كۆرۈۋېلىش تەس ئەمەس. شۇڭا يولداش دېڭ شياۋپىڭ كەسكىن قىلىپ: «بيۇروكراتلىق ئۇششاق ئىشلەپچىقىرىشنىڭ مەھسۇلى، ئۇ ئىجتىمائىيلاشقان يىرىك ئىشلەپچىقىرىش بىلەن زادىلا سىغىشالمايدۇ. تۆتنى زامانىۋىلاشتۇرۇش بىلەن شۇغۇللىنىش، سوتسىيالىستىك ئىگىلىكنى پۈتۈنلەي يىرىك ئىشلەپچىقىرىشنىڭ تېخنىكا ئاساسىغا سېلىش ئۈچۈن، بيۇروكراتلىق دېگەن بۇ بالايىئاپەتنى تۈگەتمەي بولمايدۇ.» دەپ كۆرسەتتى (2- توم 708، 709 ۋە 321- بەتلەر). پارتىيىمىز يېڭى دەۋرگە قەدەم قويغاندىن كېيىن يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ بۇ خىل ئىدىيىسىنىڭ تۈرتكىسى ئاستىدا، بيۇروكراتلىققا قارشى كۈرەشنى چوڭقۇر ۋە ئۇزاققىچە داۋاملاشتۇرۇپ، پارتىيە ئىچىدە زور ئۈنۈملەرنى قولغا كەلتۈردى ۋە ئورگانلار ئىستىلىدا ياخشى بۇرۇلۇش ھاسىل قىلدى. بۇنىڭ بىلەن ئېلىمىزنىڭ ئىسلاھات، ئىشىكنى ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇش ئىشلىرىنىڭ قەدىمى بارغانسېرى ئىلگىرى سۈرۈلدى.

2. يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ سىياسىي تۈزۈلمىدە ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش تەسەۋۋۇرى بيۇروكراتلىقنى يېڭىپ، پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ رەھبەرلىك تۈزۈلمىسىنى ياخشىلاشقا كەڭ يول ئاچتى. ئېلىمىزدە بيۇروكراتلىق ھادىسىلىرىنى تۈگىتىپ، پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ رەھبەرلىك تۈزۈلمىسىنى ياخشىلاش ئۈچۈن نۇرغۇن قېتىم ھەرىكەت ئېلىپ بېرىلغان بولسىمۇ، بيۇروكراتلىقنىڭ يېتىلىشىگە تۈپراق ھازىرلاپ بېرىۋاتقان ماھىيەتلىك مەسىلە ئۈستىدىكى ئىزدىنىشىمىزنىڭ يېتەرلىك بولمىغانلىقى، بيۇروكراتلىق ھادىسىلىرىنىڭ كېلىپ چىقىش سەۋەبلىرىنى ئىدىيە ۋە تارىخىي مەنبە جەھەتتىن ئىزدەشكە ئەھمىيەت بېرىپ، تۈزۈم جەھەتتىكى كېلىش مەنبەسىگە سەل قارالغانلىقى، بيۇروكراتلىققا قارشى تۇرۇشتا سىياسىي ھەرىكەت ئېلىپ بېرىش، ئىدىيىۋى كۈرەشنى قانات يايدۇرۇش، سىياسىي جەھەتتە زەربە بېرىش ۋە تەشكىلىي جەھەتتە چارە كۆرۈشتەك ھەرىكەتلەر بىلەن بولۇپ كېتىپ، رېئال سىياسىي تۈزۈلمىنى ئىسلاھ قىلىشقا جۈرئەت قىلالمىغانلىقى تۈپەيلىدىن بيۇروكراتلىق تەلتۆكۈس تۈگىتىلمىدى. ئۇ بىر تەرەپتىن يوقىتىلسا، يەنە بىر تەرەپتىن باش كۆتۈرۈپ چىقىپ ئوخشاش بولمىغان ئىدىيىدە شەكىللىنىپ كەلدى. بۇ ھەقتە يولداش دېڭ شياۋپىڭ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: «دەرۋەقە بيۇروكراتلىقنىڭ ئىدىيىۋى ئىستىل مەسىلىسىگە يانتىدىغان تەرىپىمۇ بار، ئەمما تۈزۈم مەسىلىسىنى ھەل قىلماي تۇرۇپ، ئىدىيىۋى ئىستىل مەسىلىسىنى ھەل قىلغىلى بولمايدۇ. شۇڭا بۇرۇن بيۇروكراتلىققا كۆپ قېتىم قارشى تۇرغان بولساقمۇ، ئانچە كۆپ ئۈنۈم بەرمىدى.» (2- توم، 711- بەت). يولداش دېڭ شياۋپىڭ ماركسىزم نەزەرىيىچىلىرىگە خاس ئۆتكۈر كۆزىتىش كۈچى ۋە پاراستى بىلەن سوتسىيالىزم تۈزۈمىدىكى رەھبەرلىك تۈزۈلمىسىنىڭ ھەر خىل نۇقسانلىرىنى بايقاپ، بۇلارنى بيۇروكراتلىقنى كەلتۈرۈپ چىقىرىشنىڭ يىلتىزى دەپ قاراپ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: «بىزدە ھازىر ساقلىنىۋاتقان بيۇروكراتلىقنىڭ تارىختىكى بيۇروكراتلىق بىلەن ئورتاقلىقى بولغاندىن تاشقىرى ئۆزىگە

بيۇروكراتلىقنى يېڭىش ئىدىيىسى سوتسىيالىزمدا مەۋجۇت بولۇپ تۇرۇۋاتقان مەسىلىلەرنىڭ سەۋەبىنى ئىلگىرىكى تارىختىن ياكى تاشقى تەسىردىن ئىزدەيدىغان تەپەككۇر قىلىش ئەندىزىسىنى بۇسۇپ ئۆتۈپ، بيۇروكراتلىق قاتارلىق نۇقسانلارنىڭ مەۋجۇت بولۇپ تۇرۇشىنىڭ باش يىلتىزىنى ئىلمىي ھالدا ئېچىپ بېرىش بىلەن بىرگە بۇ خىل نۇقسانلارنى يېڭىشنىڭ تۈپ يولىنىمۇ كۆرسىتىپ بەردى. بۇ بىزنىڭ ئىسلاھاتنىڭ نىشانى ۋە ۋەزىپىسىنى بەلگىلىشىمىزنى يېڭى ئاساس بىلەن تەمىنلىدى ھەمدە ماركسىزملىق سىياسىي پارتىيىنىڭ نەزەرىيىۋى قۇرۇلۇشىنى ۋە ئىلمىي سوتسىيالىزم نەزەرىيىسىنى يېڭى تەرەققىياتلارغا ئېرىشتۈردى.

3. يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ دىئالېكتىك ئانالىزى، سىستېمىلىق بايانى بيۇروكراتلىق مەسىلىلىرىگە بولغان تونۇشىمىزنى ۋە بۇ ھەقتىكى تەتقىقاتىمىزنى مېتودولوگىيە پرىنسىپى بىلەن، بيۇروكراتلىققا قارشى تۇرۇش كۈرىشىمىزنى ئىدىيە، نەزەرىيە بىلەن تەمىن ئەتتى. يولداش دېڭ شياۋپىڭ بيۇروكراتلىق ئېكسپىلاتاتسىيىنىڭ قالدۇقلىرى بولسىمۇ، سوتسىيالىزم دەۋرىدە يەنىلا مەۋجۇت بولۇپ تۇرىدىغانلىقى، ئۇنىڭ زەھەرلىرى بىزنى بىۋاسىتە زەھەرلەيدىغانلىقىنى؛ كونا جۇڭگودىكى ئىقتىسادنىڭ ئاساسى بولغان ئۇششاق ئىشلەپچىقىرىش بيۇروكراتلىقنىڭ ئوچىقى ئىكەنلىكى ۋە بۇ خىل ئۇششاق ئىشلەپچىقىرىش بۈگۈنكىچە تولۇق، ئۈزۈل- كېسىل ئۆزگەرتىلمىگەنلىكىنى؛ شەخسلەرنىڭ ئىدىيە، ئەخلاقىنىڭ بۇزۇلۇشى، نازارەت قىلىش، چەكلەش مېخانىزمىنىڭ مۇكەممەلسىزلىكى قاتارلىق ئامىللارنىڭ تەسىرى ھەمدە پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ رەھبەرلىك تۈزۈمىدىكى نۇقسانلارنىڭ بيۇروكراتلىقنىڭ باش يىلتىزى ئىكەنلىكىنى ئېنىق كۆرسىتىپ بەردى. بيۇروكراتلىقنىڭ ئىپادىسى توغرىسىدا، بىزدىكى بيۇروكراتلىق ھادىسىلىرى بىلەن باشقا ئىجتىمائىي فورماتسىيىدىكى بيۇروكراتلىقنىڭ ئورتاقلىقى ھەمدە ئۇنىڭ كونا جۇڭگودىكى ۋە كاپىتالىستىك دۆلەتلەردىكى بيۇروكراتلىققا ئوخشىمايدىغان ئالاھىدىلىككە ئىگە ئىكەنلىكىنى شەرھلەپ بەردى. بيۇروكراتلىقنى ھەل قىلىشنىڭ ئۇسۇلى ۋە يوللىرى توغرىسىدا، ئىدىيە، ئىستىلدا بۇرۇلۇش ھاسىل قىلىپ، خىزمەت ئۇسۇلىنى ئۆزگەرتىشكە؛ نازارەت قىلىش، چەكلەش مېخانىزمىنى ساغلاملاشتۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىش، بولۇپمۇ تۈزۈلمىنى ئىسلاھ قىلىش ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈشكە تېخىمۇ ئەھمىيەت بېرىشنىڭ زۆرۈرلۈكىنى كۆرسىتىپ بەردى. بيۇروكراتلىق مەسىلىسىگە باھا بەرگەندە، مەسىلىنىڭ ئېغىرلىق ئەھۋالىغا قاراش، ھازىرقى رەھبەرلىك تۈزۈمىدە يەنىلا مۇكەممەل بولمىغان تەرەپلەر بولسا ئۇنى چوقۇم

ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتۇش سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنىڭ ئېھتىياجى

پارتىيە 14- نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى

پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ «قارارى»دا سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى، بولۇپمۇ سوتسىيالىستىك ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى يەنىمۇ ئىلگىرى سۈرۈش تەكىتلەندى.

ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇۋاتقان بۈگۈنكى شارائىتتا ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشى يېڭى رىقابەتكە دۇچ كەلدى. شۇڭا بىز چوقۇم پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىغا ئاساسەن، سوتسىيالىستىك ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشىنى ئومۇميۈزلۈك كۈچەيتىپ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تەرەققىياتى ئۈچۈن ياخشى ئىجتىمائىي مۇھىت يارىتىشىمىز كېرەك.

سوتسىيالىستىك ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنىڭ ئېھتىياجى. ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى بىلەن مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ياخشى ئېلىپ بېرىلسا، بىز قۇرماقچى بولغان سوتسىيالىزم جۇڭگوچە سوتسىيالىزم بولىدۇ. چۈنكى ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم مەزمۇنلىرىنىڭ بىرى، شۇنداقلا جۇڭگوچە سوتسىيالىزمنىڭ مۇھىم مەزمۇنىدۇر. «ئورتاق بېيىش»مۇ ماددىي جەھەتتىن، مەنىۋى جەھەتتىن بېيىشتىن ئىبارەت ئىككى تەرەپنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. مەنىۋى جەھەتتىن بېيىش مۇھىمى غايىلىك، ئەخلاقلىق، مەدەنىيەتلىك، ئىنتىزامچان بولۇش جەھەتتە تەلەپكە لايىق بولۇشنى كۆرسىتىدۇ. شۇڭا مەنىۋى مەدەنىيەتنىڭ مۇھىم مەزمۇنى بولغان ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشى زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم كاپالىتى ھەم ئۆلچىمىدۇر. لېكىن بەزى كىشىلەر ئۇنداق قارىمايدۇ. ئۇلار پۇل بولسىلا ئەخلاقمۇ بولىدۇ، ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ياخشى ئېلىپ بېرىلىدىكەن مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى تەبىئىي ھالدا ياخشى بولىدۇ، دەپ قارايدۇ. لېكىن پۇلغىلا ئىنتىلىدىغان، پايدىنى دەپ ۋىجداندىن ۋاز كېچىدىغان چىرىك، قالاق كىشىلىك قىممەت نۇقتىئىنەزىرىنىڭ تەسىرىدە ئىقتىسادىمۇ ۋاقىتلىق تەرەققىياتقا ئېرىشەلىگەن تەقدىردىمۇ ئۇنىڭدىن ناھايىتى ئاز ساندىكى كىشىلەرلا بەھىر ئالالايدۇ. مۇتلەق كۆپ ساندىكى كىشىلەر بەھىر ئالالمايلا قالماستىن، بەلكى ئورتاق بېيىشتىنمۇ سۆز ئاچقىلى بولمايدۇ. خۇددى يولداش دېڭ شياۋپىڭ ئېيتقاندەك: «ئەگەر كەيپىيات بۇزۇلسا، ئىقتىساد تەرەققىي قىلىشنىڭ نېمە ئەھمىيىتى بولىدۇ؟ بەلكى يەنە بىر تەرەپكە ئۆزگىرىپ كېتىشى مۇمكىن، ماندىقچىسىگە ئېيتقاندا، پۈتكۈل ئىقتىسادنىڭ ئاشۇنداق ئۆزگىرىشى تەرەققىي قىلىۋەرسە خىيانەتچىلىك، ئوغرىلىق، پارىخورلۇق، زورلۇق - زومبۇلۇق دۇنياسى شەكىللىنىشى مۇمكىن.» ئەگەر سوتسىيالىستىك ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشىغا ئەجىر سىڭدۈرمىسەك، ياكى ئۇنى بوشاشتۇرۇپ قويساق، ئاخىرىدا جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئىشلىرىمىزنىڭ مۇۋەپپەقىيەتلىك بولۇشى مۇمكىن ئەمەس. شۇڭا كېسىپ ئېيتىش كېرەككى، ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بېرىش ۋە ئۇنى كۈچەيتىش بازار ئىگىلىكىنىڭ ساغلام تەرەققىي قىلىشىنىڭ تەلىپى، شۇنداقلا جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نىشانىمىزنىڭ ئورگانىك تەركىبىي قىسمىدۇر.

سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى شارائىتىدا ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشىنىڭ يادروسى ۋە ئاساسىي ئېقىمى ۋەتەنپەرۋەرلىك، كوللېكتىۋىزملىق ۋە سوتسىيالىزم تەربىيىسىدىن ئىبارەت. لېكىن بەزىلەر بازار ئىگىلىكى قىممەت قانۇنى ئارقىلىق ئۆزئارا ئالماشتۇرۇش ئۇسۇلىغا تايىنىپ تەرەققىي قىلىدۇ. چۈنكى پايدا - مەنپەئەت پرىنسىپى ئىشلەپچىقارغۇچىلار، ئىگىلىك باشقۇرغۇچىلار ۋە ئىستېمالچىلار ئوتتۇرىسىدىكى پايدا - مەنپەئەت مۇناسىۋىتىنى تەڭشەيدۇ، ئەگەر يەنە كوللېكتىۋىزملىقنى، خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىشنى تەكىتلەيدىغان بولساق «قۇرۇق گەپ» بولۇپ قالىدۇ، دەپ قارايدۇ. يەنە بەزىلەر ھازىر دۆلىتىمىز سوتسىيالىزمنىڭ دەسلەپكى باسقۇچىدا تۇرۇۋاتقان ئەھۋال ئاستىدا كوللېكتىۋىزملىقنى تەكىتلەش رېئاللىقتىن چەتنەپ كەتكەنلىك، دەپ قارايدۇ. بۇ بىر خىل كونسېرۋاتىپلىق ئىدىيىدۇر. بىزنىڭ ھازىرقى ئىگىلىكىمىز ئومۇمىي مۈلۈكچىلىك ئاساسىي گەۋدە قىلىنغان سوتسىيالىستىك ئىگىلىك. ئۈستقۇرۇلمىمىز بولسا، ماركسىزم - لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسى يېتەكچىلىكىدىكى سوتسىيالىستىك ئۈستقۇرۇلما. ھازىر كوللېكتىۋىزملىق ۋەزىيەت تەرەققىياتقا ماسلىشالمايدۇ، دېيىش نەزەرىيە جەھەتتىن كىشىنى قايىل قىلالمايدۇ. ئەمەلىيەتتىمۇ ئۇنداق ئەمەس. شۇڭا بىز ھازىرقى ئەمەلىيەتنى چىقىش قىلىپ ئىدىيە، ئەخلاق جەھەتتىن قاتلاممۇ قاتلام تەلەپ قويۇشىمىز كېرەك. رەھبىرىي كادىرلار، پارتىيە ئەزالىرى، كادىرلارغا قارىتا پۈتۈن نىيەت، پۈتۈن قەلب بىلەن خەلق ئۈچۈن ئىشلەش، جاپادا ئالدىدا، راھەتتە كەينىدە تۇرۇش، پۈتۈن كۈچى ۋە پۈتۈن ھاياتىنى ئومۇمنىڭ ئىشلىرىغا بېغىشلاش؛ ئاممىغا قارىتا ئۆزلىرىنىڭ ھەرىكىتى دائىرىسىدە باشقىلارغا، كوللېكتىپ ۋە دۆلەت مەنپەئىتىگە زىيان سالماسلىق تەلىپىنى قويۇشىمىز كېرەك؛ لېكىن پۈتكۈل جەمئىيەت يەنىلا كوللېكتىۋىزملىق روھنى جارى قىلدۇرۇشنى، كوللېكتىۋىزملىقنى ئىجتىمائىي ئەخلاقنىڭ يادروسى قىلىشنى تەشەببۇس قىلىشى ۋە ئۇنىڭغا ئىلھام بېرىشى لازىم. بەزىلەر كوللېكتىۋىزملىق پىلانلىق ئىگىلىكنىڭ ئىنكاسى، شەخسىيەتچىلىك بولسا، بازار ئىگىلىكىنىڭ ئىنكاسى، دەپ قارايدۇ. شۇڭا ئۇلار بازار ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتا شەخسىيەتچىلىكنى كوللېكتىۋىزملىقنىڭ ئورنىغا دەسسىتىدۇ، بۇ بىر خىل خاتا چۈشەنچىدۇر. پىلان بىلەن بازار ھەر ئىككىلىسى ئىقتىسادىي ۋاستە بولۇپ، ئۇلاردا ئىجتىمائىي تۈزۈم خۇسۇسىيىتى بولمايدۇ. كوللېكتىۋىزملىق پىلانلىق ئىگىلىك بىلەن سوتسىيالىستىك ئومۇمىي مۈلۈكچىلىك ئىگىلىكىنى چەتكە قاقمايدۇ. ئىسلاھات ئارقىلىق بازار ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ئىقتىسادىي تۈزۈلمىنى ئۆزگەرتىدۇ ۋە مۇكەممەللەشتۈرىدۇ، ھەرگىزمۇ سوتسىيالىستىك تۈزۈمنى ۋە ئومۇمىي مۈلۈكچىلىكنىڭ ئاساسىي ئورۇندا تۇرۇش خاراكتېرىنى ئۆزگەرتىۋەتمەيدۇ. مانا بۇ دەل سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى بىلەن كاپىتالىستىك بازار ئىگىلىكىنىڭ تۈپ پەرقى. ئەگەر پارتىيە ئەزالىرىمىز ۋە كادىرلىرىمىزنىڭ كاللىسىدا سوتسىيالىستىك كوللېكتىۋىزملىق ئىدىيە يېتەكچى ئورۇندا تۇرماي، ئەكسىچە، شەخسىيەتچىلىك ئىدىيە يېتەكچى ئورۇندا تۇرىدىغان بولسا، پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورۇنلىرىدىكى ۋە دۆلەت ئىگىدارلىقىدىكى كارخانىلاردىكى رەھبىرىي كادىرلار دائىم ئۆزلىرىنىڭ ئەمەلىنىڭ ئۆسۈشىنى، بېيىشىنىلا ئويلايدىغان بولسا، ئۇ ھالدا دۆلەتنىڭ، كوللېكتىپنىڭ، كەڭ ئەمگەكچىلەرنىڭ پايدا - مەنپەئەتى تولۇق كاپالەتكە ئىگە بولالمايدۇ.

سوتسىيالىستىك ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشتە ئەمەلىيەتنى چىقىش قىلىپ، داۋاملىق بوشاشماي تۇتۇش كېرەك. سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى شارائىتىدا ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشتە ئالدى بىلەن غايە قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتۇش كېرەك. غايە كىشىلەرنىڭ كۆرەش نىشانى، شۇنداقلا ئالغا بېسىشتىكى ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچىدۇر. يولداش دېڭ شياۋپىڭ: «بىز خەلقىمىزگە بولۇپمۇ ياشلىرىمىزغا غايىلىك بولۇش توغرىسىدا چوقۇم تەربىيە بېرىپ تۇرۇشىمىز لازىم. بىز ئىلگىرى ئىنتايىن قىيىن شارائىتتا كۆرەش قىلىپ، تۈرلۈك - تۈمەن قىيىنچىلىقلارنى ۋە خېيىم - خەتەرلەرنى يېڭىپ ئىنقىلابنى غەلىبىگە ئېرىشتۈرۈشكە نېمە ئۈچۈن مۇۋەپپەق بولالىدۇق؟ بىز غايىلىك بولغانلىقىمىز، ماركسىزمغا ۋە كوممۇنىزمغا ئېتىقاد قىلغانلىقىمىز ئۈچۈن مۇۋەپپەق بولالىدۇق» دەپ كۆرسەتكەندى. كوممۇنىستىك غايە ماركسىزملىق ئىلمىي نەزەرىيە ئاساسىغا قۇرۇلغان، ئۇ كوللېكتىۋىزملىق ئەخلاقنىڭ يادروسى، ھازىرقى باسقۇچتا كوممۇنىستىك غايە بىزدىن بارلىقىمىزنى تۆتنى زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرىغا تەقدىم قىلىشىمىزنى، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىش قەدىمىنى تېزلىتىپ، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئۈچۈن تىرىشىپ كۆرەش قىلىشىمىزنى تەلەپ قىلىدۇ. ئەگەر بىز بۇلارنى چۈشەنمىسەك ۋە شۇنداق قىلمىساق ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشىنىڭ توغرا سىياسىي نىشاندىن سۆز ئېچىشىمىز مۇمكىن ئەمەس.

«بىزدە ھازىر ساقلىنىۋاتقان بيۇروكراتلىقنىڭ تارىختىكى بيۇروكراتلىق بىلەن ئورتاقلىقى بولغاندىن تاشقىرى ئۆزىگە خاس ئالاھىدىلىكلىرىمۇ بار. ئۇ كونا جۇڭگودىكى بيۇروكراتلىقمۇ، كاپىتالىستىك ئەللەردىكى بيۇروكراتلىقمۇ ئوخشىمايدۇ.» بىزدە ساقلىنىۋاتقان بيۇروكراتلىق «بىزنىڭ ئۇزاقتىن بېرى سوتسىيالىستىك تۈزۈم ۋە پىلانلىق باشقۇرۇش تۈزۈمى شارائىتىدا ئىقتىسادىي، سىياسىي، مەدەنىي ۋە ئىجتىمائىي ئىشلاردا ھوقۇق مەركەزلەشكەن باشقۇرۇش تۈزۈلمىسى يولغا قويۇلۇشى كېرەك دەپ قاراپ كەلگەنلىكىمىز بىلەن زىچ مۇناسىۋەتلىك.» چۈنكى «ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي ئورگانلىرىمىزنىڭ ھەممىسى ئۆزلىرىگە تەئەللۇق بولمىغان، ياخشى باشقۇرالمايدىغان، باشقۇرۇپ كېتەلمەيدىغان نۇرغۇن ئىشلارنى باشقۇردى، بۇ ئىشلار ئەسلىدە مەلۇم قائىدە - نىزام تۈزۈلۈپ تۆۋەنگە، كارخانا ئورۇنلىرىغا، كەسپىي ئورۇنلارغا ۋە جامائەت ئورۇنلىرىغا ئۆزلىرىنىڭ ھەقىقىي تۈردە دېموكراتىيە - مەركەزلەشتۈرۈش تۈزۈمى بويىچە بىر ياقلىق قىلىش ئۈچۈن تاپشۇرۇپ بېرىلىدىغانلا بولسا، تازا يۈرۈشۈپ كېتەتتى، ئەمما بۇ ئىشلارنى پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبىرىي ئورگانلىرى، مەركەزدىكى تارماقلار پۈتۈنلەي ئۆز ئالدىغا تارتىۋالغاچقا، قىلماق تەس بولۇپ قالدى. ھېچ كىمدە شۇنچە ئېغىر ۋە ناتونۇش ئىشلارنى قىلىپ كېتەلىگۈدەك ئالاھىدە قابىلىيەت يوق.» (2- توم 709 - ، 710 - بەتلەر). بۇلاردىن كۆرۈۋېلىشقا بولىدۇكى، ھوقۇقنى ھەددىدىن ئارتۇق مەركەزلەشتۈرۈۋېتىش بيۇروكراتلىقنى كەلتۈرۈپ چىقىرىشنىڭ باش يىلتىزى بولۇپ، بۇنداق ئەھۋال ئاستىدا بيۇروكراتلىق ھادىسىلىرىدىن ساقلىنىش مۇمكىن ئەمەس. شۇڭا پارتىيە ۋە دۆلەت ئورگانلىرىدىكى بيۇروكراتلىقنى ئۈزۈل - كېسىل يوقىتىشتا تۈزۈم جەھەتتىكى مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشقا، پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ يولغا قويۇلۇۋاتقان بەزى تۈزۈملىرى ئۈستىدە ئىسلاھات ئېلىپ بېرىشقا توغرا كېلىدۇ. يولداش دېڭ شياۋپىڭ مۇنداق دەيدۇ: «سىياسىي تۈزۈم ئىسلاھاتىنى ئېلىپ بېرىشتا، ئومۇمەن بيۇروكراتلىقنى تۈگىتىش، سوتسىيالىستىك دېموكراتىيىنى جارى قىلدۇرۇش، خەلقنىڭ ۋە ئاساسىي قاتلام ئورۇنلارنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغاش مەقسەت قىلىنىدۇ.» (3- توم 363- بەت). يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ سىياسىي تۈزۈلمىنى ئىسلاھ قىلىش ئارقىلىق ئېغىرلىق ئەھۋالىغا قاراش، ھازىرقى رەھبەرلىك تۈزۈمىدە يەنىلا مۇكەممەل بولمىغان تەرەپلەر بولسا ئۇنى چوقۇم ئىسلاھ قىلىش، يەنە ئايرىم، قىسمەن ھادىسىلەرنى ئومۇمىي ھادىسىلەردىن پەرقلەندۈرۈپ قاراش، ئۇلارنىڭ خاراكتېرى ۋە دائىرىسىنى ئۆز مەيلىچە كېڭەيتىۋېتىشتىن، سوتسىيالىستىك سىياسىينى «بيۇروكراتلىق سىياسىي» دەپ قاراشتىن، شۇنىڭدەك پارتىيە رەھبەرلىكى ۋە سوتسىيالىستىك تۈزۈمنى ئىنكار قىلىشتىن ساقلىنىش لازىملىقىنى ئالاھىدە تەكىتلىدى. بۇ ھەقتە ئۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتكەندى: «ئايرىم ھادىسەلەرنى ئومۇمىي ھادىسە قىلىپ كۆرسىتىشتىن، قىسمەن نەرسىلەرنى كۆپتۈرۈپ ئومۇمىي نەرسە قىلىپ كۆرسىتىشتىن پەخەس بولۇش لازىم. ھەرگىز پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ھەممىسىدە ياكى كۆپچىلىكىدە ناتوغرا ئىستىل بولۇۋاتقىنى يوق. ھەرگىز رەھبىرىي كادىرلارنىڭ ھەممىسى ياكى كۆپچىلىكى ئالاھىدە بولۇۋالغىنى يوق. بيۇروكراتلار سىنىپى دېگەن نېمە پەقەت يوق ۋە بولۇشىمۇ مۇمكىن ئەمەس.» (2-توم، 793 - بەت). بۇنىڭدىن يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ ماركسىزم- لېنىنىزم ۋە ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىنى يېتەكچى قىلىدىغان، پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ تۈپ مەنپەئىتىنى چىقىش قىلىدىغان جۇڭگو كوممۇنىستلىرىنىڭ بيۇروكراتلىقنى تۈپ يىلتىزىدىن قۇرۇتىدىغانلىقىغا زور ئىشەنچ باغلىغانلىقىنى كۆرۈۋالغىلى بولىدۇ. يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ بيۇروكراتلىق مەسىلىسى توغرىسىدىكى بايانلىرى پەلسەپىۋى قائىدىلەرگە تولغان ئىدىيە، ئىنتايىن مۇھىم مېتودولوگىيىلىك مەنىگە ئىگە بولۇپ، ئۇ بىزنى بيۇروكراتلىق مەسىلىلىرىنى بىلىش، تەتقىق قىلىش ۋە ئۇنى يېڭىشىمىزدىكى قۇدرەتلىك نەزەرىيىۋى قورال بىلەن تەمىن ئەتتى.

بىزنىڭ يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ ئىدىيىسىگە ھەقىقىي ۋارىسلىق قىلىپ، بيۇروكراتلىققا قارشى تۇرۇش كۈرىشىنى ھەم چوڭقۇر، ھەم ئۇتراپلىق قانات يايدۇرۇشىمىز ئىسلاھات، ئىشىكنى سىرتقا ئېچىۋېتىش، ئىگىلىكنى جانلاندۇرۇش سىياسىتىنىڭ توغرا ئىجرا قىلىنىشىنى ۋە جەمئىيەت قىياپىتىنىڭ ياخشىلىنىشىنى كاپالەتكە ئىگە قىلىشىمىزدا يېتەكچى ئەھمىيەتكە ئىگە.

گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ 4 - ئاينىڭ 30 - كۈنى دياۋيۈيتەي دۆلەت مېھمانخانىسىدا پاكىستان زۇڭتۇڭى لېگارى بىلەن كۆرۈشتى.
شىنخۇا ئاگېنتلىقى

جۇڭگو خەۋپسىزلىك كېڭەشنىڭ ئىسلاھاتى ئۈچۈن سۈرۈك بەلگىلەش ياكى بۇنى زورمۇزور ئاۋازغا قويۇشقا قارشى تۇرىدۇ

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 28 - ئاپرېل تېلېگراممىسى. جۇڭگونىڭ ب د ت دا دائىمىي تۇرۇشلۇق مۇئاۋىن ۋەكىلى ۋاڭ شۆشيەن 4 - ئاينىڭ 28 - كۈنى مۇنداق دېدى: جۇڭگو خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ ئىسلاھاتى ئۈچۈن سۈرۈك بەلگىلەشكە ياكى بۇنى زورمۇزور ئاۋازغا قويۇشقا قوشۇلمايدۇ، چۈنكى ئۇنداق قىلىش خەۋپسىزلىك كېڭىشى ۋە ب د ت نىڭ خىزمىتىگە يامان تەسىر كۆرسىتىپلا قالماستىن ئەزا دۆلەتلەر ئوتتۇرىسىدىكى زىددىيەتنىمۇ كۈچەيتىۋېتىشى مۇمكىن.

ئۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: خەۋپسىزلىك كېڭىشىنى ئىسلاھ قىلىشتىن ئىبارەت ھەرقايسى دۆلەتنىڭ مەنپەئىتىگە چېتىشلىق مۇشۇنداق زور مەسىلىدە ھەرقايسى دۆلەت تولۇق ھەم سەۋرچانلىق بىلەن مۇزاكىرە ئېلىپ بېرىشى ۋە كېڭىشىشى كېرەك، ئىمكان قەدەر بىرلىككە كېلىشى ياكى ھېچ بولمىغاندا بىرلىككە كېلىشكە يېقىنلىشىشى كېرەك، مۇشۇنداق قىلغاندىلا ئىسلاھ قىلىنغاندىن كېيىنكى خەۋپسىزلىك كېڭىشى ناھايىتى زور دەرىجىدە ئەزا دۆلەتلەرنىڭ ئىرادىسىگە ۋەكىللىك قىلىشقا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلالايدۇ، شۇنداقلا ب د ت نىزامنامىسىدە يۈكلەنگەن زور مەجبۇرىيەتنى تېخىمۇ ياخشى ئادا قىلالايدۇ.

ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگو خەۋپسىزلىك كېڭىشىنى مۇۋاپىق ئىسلاھ قىلىش ۋە مۇۋاپىق كېڭەيتىشنى قوللايدۇ. مېنىڭچە، خەۋپسىزلىك كېڭىشىنى كېڭەيتىشتىكى ئاچقۇچ خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ تەشكىل قىلىنىشىدا ئۇزاقتىن بۇيان مەۋجۇت بولۇپ كەلگەن رايون تەڭپۇڭسىزلىقى ۋە تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەر بىلەن تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ ۋەكىللىك خاراكتېرىدىكى تەڭپۇڭسىزلىق مەسىلىسىنى ھەل قىلىشتا، ھەرقانداق ئىسلاھات لايىھىسى مۇشۇنداق تەڭپۇڭسىزلىقنى كۈچەيتىۋەتمەسلىكى كېرەك.

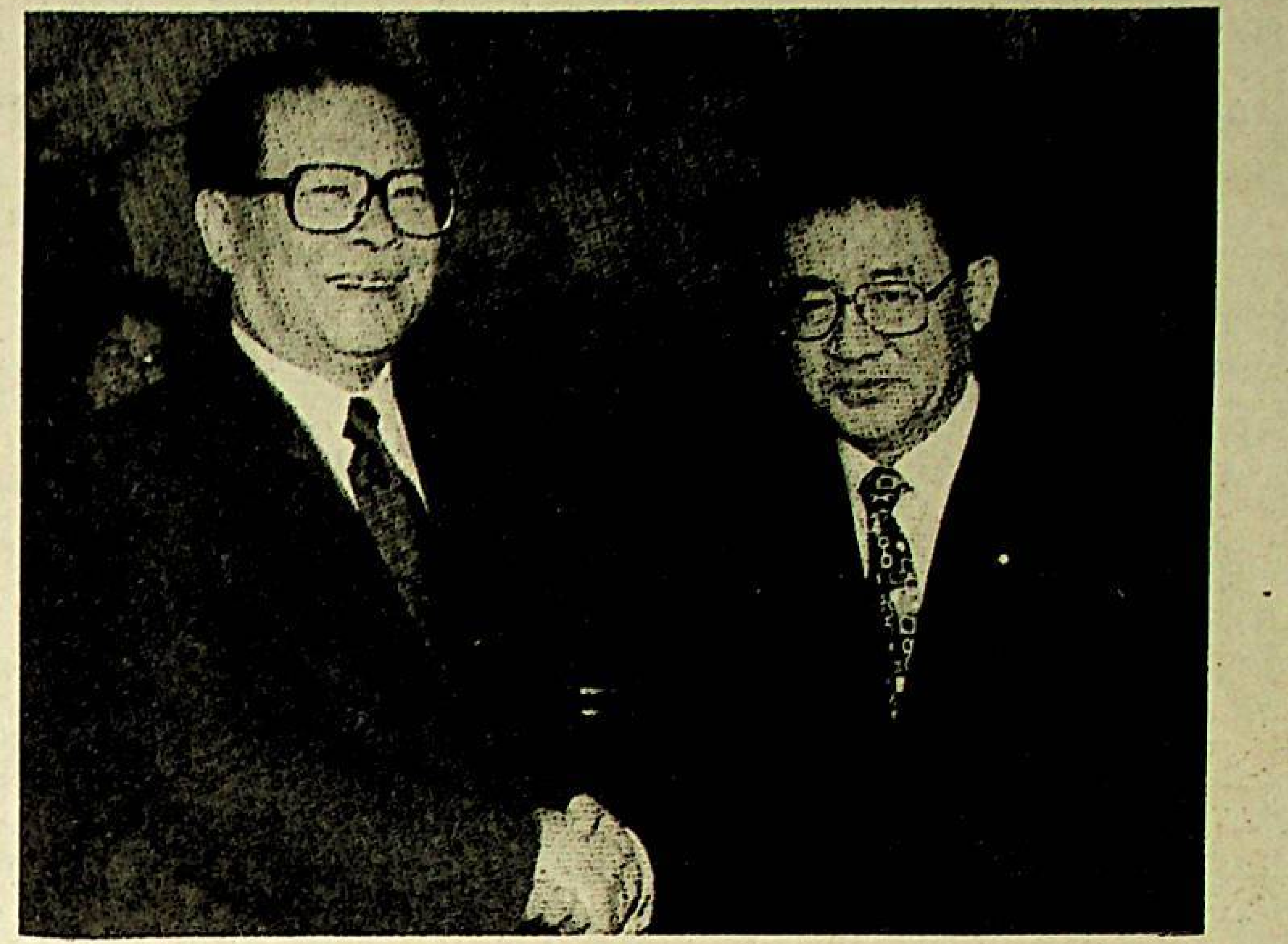

ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى جياڭ زېمىن 4 - ئاينىڭ 30 - كۈنى جۇڭنەنخەيدە سىياسەتنى تەڭشەش جەمئىيىتىنىڭ باشلىقى شەنچىتو باشچىلىقىدىكى ياپونىيە ئەركىن دېموكراتلار پارتىيىسى ۋەكىللەر ئۆمىكىدىكىلەر بىلەن كۆرۈشتى.
شىنخۇا ئاگېنتلىقى

تاجىكىستان زۇڭتۇڭى سۇيىقەستكە ئۇچراپ يارىلاندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا، 30 - ئاپرېل تېلېگراممىسى. دۈشەنبە خەۋىرى: تاجىكىستان زۇڭتۇڭى راخمانوۋ بۈگۈن تېررورچىنىڭ ھۇجۇمىغا ئۇچراپ پۇتى يارىلاندى.

تاجىكىستان زۇڭتۇڭىنىڭ ئاخبارات كاتىپى سىيتوۋنىڭ ئېيتىشىچە، راخمانوۋ 30 - ئاپرېل چۈشتىن بۇرۇن لېنىناباد ئوبلاستىدىكى خوجېنت شەھىرىدە خوجېنت ئۇنىۋېرسىتېتى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 65 يىللىقىنى تەبرىكلەش پائالىيىتىگە قاتنىشىۋاتقاندا، بىر تېررورچى ئۇنىڭغا گىرانات ئاتقان. راخمانوۋنىڭ پۇتى يارىلانغان، لېكىن ھاياتىغا خەۋپ يەتمىگەن. راخمانوۋنىڭ ھەمراھلىرىدىن ئىككىسى ئۆلگەن، 49 كىشى يارىلانغان، بۇنىڭ ئىچىدە لېنىناباد ئوبلاستىنىڭ رەئىسى كوشموۋ ۋە ئوبلاستىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ئوكىلوۋمۇ بار. قاتىل نەق مەيداندا تۇتۇلغان.

سىيتوۋ بۇنى «ئاشكارا سىياسىي ھەرىكەت» دەپ كۆرسەتتى.

روسىيە فېدېراتسىيىسى چېگرا مۇداپىئە ئىدارىسىنىڭ باشلىقى بەش دۆلەتنىڭ چېگرا رايوندا ئەسكەر قىسقارتىش كېلىشىمىگە ئىجابىي باھا بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا، 26 - ئاپرېل تېلېگراممىسى. تاجىكىستان پايتەختى دۈشەنبىدە يىغىنغا قاتنىشىۋاتقان روسىيە فېدېراتسىيىسى چېگرا مۇداپىئە ئىدارىسىنىڭ باشلىقى نىكولايېۋ بۈگۈن جۇڭگو، روسىيە، قازاقىستان، قىرغىزىستان ۋە تاجىكىستان ئىمزالىغان چېگرا رايوندا ھەربىي كۈچلەرنى ئۆزئارا قىسقارتىش كېلىشىمىگە ئىجابىي باھا بەردى.

نىكولايېۋ روسىيە ئاگېنتلىقى - ت ئا س س مۇخبىرىغا مۇنداق دېدى: بۇ كېلىشىمنىڭ ئىمزالىنىغانلىقى بەش دۆلەت چېگرىسىدا يېڭى نازارەت سىستېمىسى شەكىللەندۈرۈش ئۈچۈن شەرت - شارائىت ھازىرلايدۇ. ئۇ مۇنداق دېدى: بۇ كېلىشىم باشقا دۆلەتلەرگىمۇ ئىنچىكە ئۆلگە بولىدۇ، ئاسىيادا پۈتۈنلەي يېڭى خەۋپسىزلىك سىستېمىسى قۇرۇشقا پايدىلىق.

ئۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: جۇڭگو، روسىيە، قازاقىستان، قىرغىزىستان ۋە تاجىكىستان بىرىكىپ ئىشىنىش ئاساسىغا ئورنىتىلغان خەۋپسىزلىك سىستېمىسىنى تاللىۋالدى.

نىكولايېۋ يەنە مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: 21 - ئەسىرگە يۈزلەنگەن ستراتېگىيىلىك، ھەمكارلىق، ھەمراھلىق مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇش جۇڭگو بىلەن روسىيە ئۈچۈن ئوخشاشلا ناھايىتى مۇھىم. ئۇ تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: جۇڭگو بىلەن مۇشۇ خىل ھەمراھلىق مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇش روسىيە فېدېراتسىيىسىنىڭ ناھايىتى مۇھىم «ئۇزاق مۇددەتلىك سىياسىتى».

مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ جان تومۇرى

(بېشى 1 - بەتتە)

سىغىشالمايدىغانلىقىنى، بۇ ئىشتا ھەر قانداق مۇرەسسەگە ئورۇن يوق ئىكەنلىكىنى كادىرلار ۋە ئاممىغا ئېنىق سۆزلىشىمىز زۆرۈر بولۇپ قالدى. شىنجاڭنىڭ مىللەتلەر ئىتتىپاق بولغان ۋەزىيىتى ھەر خىل مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش كۈرىشى داۋامىدا شەكىللەنگەن؛ ئۇنىڭ مۇستەھكەملىنىشى ۋە تەرەققىي قىلىشىمۇ مىللىي بۆلگۈنچىلىكنىڭ توسقۇنلۇقى، بۇزغۇنچىلىقىنى ئۈزلۈكسىز تۈگىتىپ مېڭىشقا موھتاج.

مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش بىلەن مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش ئەزەلدىن بىر - بىرىگە زىچ باغلانغان. ھەر مىللەت خەلقىنى ئىتتىپاقلاشتۇرغاندىلا، دۈشمەنلەرگە قەتئىي، كۈچلۈك زەربە بەرگىلى، دۈشمەنلەرنىڭ بۆلگۈنچىلىك سۇيىقەستىنى مەغلۇپ قىلغىلى بولىدۇ؛ شۇنداقلا دۈشمەنلەرنى ئەڭ زور دەرىجىدە يېتىم قالدۇرۇپ، ئۇنىڭغا قەتئىي زەربە بەرگەندىلا، خەلق ئاممىسىنى كەڭ دائىرىدە ئىتتىپاقلاشتۇرغىلى، مىللەتلەرنىڭ بۈيۈك ئىتتىپاقلىقىنى ئەمەلگە ئاشۇرغىلى بولىدۇ. نۆۋەتتە قانات يايدۇرۇلۇۋاتقان نۇقتىلىق رايونلارنىڭ يېنىدىكى ئۆزگىرىشلەرنى، ئائىلىسىدىكى ئۆزگىرىشلەرنى، ئۆزىنىڭ كەچۈرمىشلىرى، تەسىراتلىرىنى سۆزلەشكە ئۇيۇشتۇرۇپ، كۆرگىلى، تۇتقىلى بولىدىغان پاكىتلار ئارقىلىق ئۆزىنى ئۆزى تەربىيىلەشكە تەشكىللىشىمىز كېرەك. تەرەققىيات، ئۆزگىرىش جەھەتتىكى پاكىتلارنى ئېنىق سۆزلىگەندىلا، كادىرلار، ئامما تەبىئىي ھالدا «كومپارتىيە رەھبەرلىكىدە ۋە سوتسىيالىزم يولىدا چوقۇم چىڭ تۇرۇش كېرەك» «چوقۇم مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ئۇلۇغ بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈش كېرەك» دېگەن يەكۈننى چىقىرالايدۇ.

مىللەتلەر ئىتتىپاق بولغان توغرا كەيپىياتنى ئەۋج ئالدۇرۇش دېگەنلىك مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى تىپلارنى زور كۈچ بىلەن تەشۋىق قىلىپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنىڭ ئۈلگىلىرىنى تىكلەش دېگەنلىك.

40 نەچچە يىللىق پەرۋىش ئارقىلىق شىنجاڭدا مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى گۈللىرى پورەكلەپ ئېچىلدى، يېڭى تىپلار كەڭ دائىرىدە تەشۋىق قىلىندى، كونا تىپلار ئۈزلۈكسىز يېڭى سەھىپە ياراتتى. مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى پائالىيىتىدە بىز بۇ تىپلارنى مەركەزلىك

تەربىيىنى تېخىمۇ چوڭقۇرلاشتۇرۇش، كەيپىياتنى تېخىمۇ قويۇقلاشتۇرۇش، ئۈنۈمنى تېخىمۇ ياخشىلاش لازىم

(بېشى 1 - بەتتە)

شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ بۈيۈك ئىتتىپاقلىقىدىكى مۇشۇنداق مۇۋەپپەقىيەت ۋە ۋەزىيەت كۆپ قىتىملىق كۈرەش ئارقىلىق، ھەر خىل شەكىل ۋە ھەر خىل رەڭدىكى مىللىي بۆلگۈنچىلەرگە قارشى ئۈزلۈكسىز كۈرەشتە دۈشمەننىڭ بۆلگۈنچىلىك قىلىش، بۇزغۇنچىلىق قىلىش قەستىنى مەغلۇپ قىلىش ئارقىلىق قولغا كەلگەن. ئەگەر مىللىي بۆلگۈنچىلەرگە

كادىرلىرى ۋە ئاممىسىنىڭ پارتىيە ئەتراپىغا ئۇيۇشۇش ۋە سوتسىيالىزمغا ئىنتىلىش ئىرادىسىنى ئاشۇرۇش لازىم؛ ئىككىنچىدىن، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى بويىچە ئىلغار كوللېكتىپ ۋە ئىلغار شەخسلەرنى زور كۈچ بىلەن تەشۋىق قىلىش لازىم. بۇ تىپلارنى زور كۈچ بىلەن تەشۋىق قىلىش ئارقىلىق پۈتكۈل جەمئىيەتتە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى ئىلگىرى سۈرۈش، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداش شەرەپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنا

كۆرمەستە دۈشمەننىڭ بۆلگۈنچىلىك قىلمىش، بۇزغۇنچىلىق قىلمىش قەستىنى مەغلۇپ قىلىش ئارقىلىق قولغا كەلگەن. ئەگەر مىللىي بۆلگۈنچىلەرگە قارشى كۈرەشنىڭ غەلىبىسى بولمىغان بولسا، ئۇلارنىڭدەك بۈيۈك ئىتتىپاقلىق ۋەزىيىتى بولمىغان بولاتتى. بۆلگۈنچىلىك قىلىش بىلەن بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى قوغداش ۋە كۈچەيتىش بىلەن مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا بۇزغۇنچىلىق قىلىش ۋە ئۇنى ئاجىزلاشتۇرۇش كۈرىشى نەچچە ئون يىلدىن بېرى توختىغىنى يوق. بۇ كۈرەش ئۇزاققىچە مەۋجۇت بولۇپ تۇرىدۇ، بۇرۇنمۇ شۇنداق بولغاندەك، ھازىرمۇ شۇنداق بولۇۋاتىدۇ، بۇنىڭدىن كېيىنكى خېلى ئۇزاق مەزگىل ئىچىدە يەنە شۇنداق بولىدۇ، ئۇ كىشىلەرنىڭ ئىرادىسىگە باغلىق بولمايدۇ. بۇنىڭدىن كېيىن، بىز يەنىلا مىللىي بۆلگۈنچىلىكنىڭ كاشىلىسى ۋە بۇزغۇنچىلىقى ئۆزلۈكسىز تۈگىتىلمىگەن ئەھۋال ئاستىدا، مىللەتلەرنى ئىتتىپاقلاشتۇرۇپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى چوڭ ياخشى ۋەزىيىتىنى مۇستەھكەملىشىمىز ۋە راۋاجلاندۇرۇشىمىز كېرەك. ئۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى قوغداش بىلەن مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش زىچ باغلىنىشلىق، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى قەتئىي كۈرەش بولمىسا، ھەرگىز مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى چوڭ ياخشى ۋەزىيىتى بولمايدۇ. بىز ھازىر ئېلىپ بېرىۋاتقان جەمئىيەت ئامانلىقىنى مەركەزلەشتۈرۈپ تۈزەش، زوراۋانلىق، تېررورلۇق ھەرىكەتلىرىگە قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشى مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى قوغداشتا تولىمۇ زۆرۈر، مىللىي بۆلگۈنچىلەر ۋە قانۇنسىز دىنىي كۈچلەرنىڭ مىللەت، دىن بايرىقىنى كۆتۈرۈۋېلىپ بۆلگۈنچىلىك قىلىشى ۋە بۇزغۇنچىلىق قىلىشى، بىزنىڭ ئۇلار بىلەن كۈرەش قىلىشىمىز ھەم مىللىي مەسىلە ئەمەس، ھەم دىنىي مەسىلە ئەمەس، ئۇلار ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئورتاق دۈشمىنى، دۈشمەنگە تازا قاتتىق زەربە بەرگەندىلا، نورمال ئىشلەپچىقىرىش، تۇرمۇش تەرتىپىنى ۋە نورمال دىنىي پائالىيەتلەرنى قوغدىغىلى، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ تۈپ مەنپەئەتىنى قوغدىغىلى، خەلق ئاممىسىنى كەڭ ئىتتىپاقلاشتۇرغىلى بولىدۇ. دۈشمەنگە زەربە بېرىش مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشنىڭ كاپالىتى. دۈشمەنگە قەتئىي، كۈچلۈك زەربە بەرمىگەندە، يىمىرىلمەس ئىتتىپاقلىقنى بارلىققا كەلتۈرگىلى بولمايدۇ.

بۇ يىلقى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى پائالىيىتىنى قانداق قىلغاندا تېخىمۇ ياخشى، تېخىمۇ ئۈنۈملۈك ئېلىپ بارغىلى بولىدۇ، دېگەن مەسىلە ئۈستىدە توختىلىپ ۋاڭ لېچۈەن مۇنداق كۆرسەتتى: بىرىنچىدىن، شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنىڭ چوڭ ياخشى ۋەزىيىتىنى ۋە زور مۇۋەپپەقىيەتلىرىنى داغدۇغىلىق تەشۋىق قىلىپ، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ رەھبەرلىكىدە، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ بىر نىيەتتە ھەمكارلىشىپ، بىرلىكتە سوتسىيالىستىك شىنجاڭ قۇرغانلىقىدەك ئۇلۇغ نەتىجىلىرىنى تولۇق ئەكس ئەتتۈرۈش كېرەك. ھەقىقىي مىساللار، جانلىق، كونكرېت سېلىشتۇرۇشلار ۋە خەلق ئاممىسى بىۋاسىتە ئۆز بېشىدىن كەچۈرگەن، ھېس قىلغان پاكىتلار ئارقىلىق چوڭقۇر، كەڭ تەشۋىقات ئېلىپ بېرىپ، كەڭ كادىرلار ۋە ئاممىغا كومپارتىيە ۋە خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىگە ئۈچۈن بەخت - سائادەت يارىتىۋاتقانلىقىنى، شىنجاڭدا مۇشۇنداق زېمىندا ھەممە ئېتىراپ قىلىدىغان ئۆزگىرىش بولۇۋاتقانلىقىنى ھېس قىلدۇرۇش، مىللىي بۆلگۈنچى كۈچلەرنىڭ ئەكسىيەتچىل تەشۋىقاتىنىڭ تەسىرىنى تۈگىتىپ، ھەر مىللەت

قىلىش ئارقىلىق پۈتكۈل جەمئىيەتتە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى ئىلگىرى سۈرۈش، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداش شەرەپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا بۇزغۇنچىلىق قىلىش، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى پارچىلاش نومۇس دېيىلىدىغان كەيپىياتنى شەكىللەندۈرۈشىمىز كېرەك؛ ئىككىنچىدىن، ئاساسىي قاتلام كادىرلىرى ۋە ئاممىسىغا بولغان ئىدىيىۋى تەربىيىنى كۈچەيتىش كېرەك. مەركەزنىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش توغرىسىدىكى مۇھىم يوليورۇقلىرىنىڭ روھىنى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم خىزمەت يىغىنىنىڭ روھىنى داۋاملىق چوڭقۇر تەشۋىق قىلىپ ۋە ئۆگىنىپ، نۆۋەتتە كۆرۈلگەن بىر يېڭى ئەھۋال ۋە مەسىلىلەرگە قارىتا، كەڭ ئاممىسىغا مىللىي بۆلگۈنچى كۈچلەرگە زەربە بېرىش بىلەن مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى قوغداشنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا بىر تەرەپ قىلىش توغرىسىدا تەربىيە بېرىش كېرەك؛ ئۈچىنچىدىن، خەلق ئاممىسىنىڭ ئەمەلىي قىيىنچىلىقىنى ھەل قىلىشقا ئەھمىيەت بېرىپ، ئەمەلىي ھەرىكەتلىرىمىز ئارقىلىق مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى- تەرەققىياتى خىزمىتىنى ئىلگىرى سۈرۈشىمىز كېرەك؛ بەشىنچىدىن، بۇ يىلقى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى پائالىيىتىدە ھەممە تەرەپ تەڭ ھەرىكەتكە كېلىش، خىزمەتنىڭ مۇھىم نۇقتىسىنى ئاساسىي قاتلامغا قارىتىشنى ئىشقا ئاشۇرۇش لازىم؛ جايلار، ئورۇنلار تەشكىللىك ھالدا سۆھبەت يىغىنى، بىرلەشمە دوستلۇق يىغىنى ئېچىشى، شارائىتى بار جايلار ۋە ئورۇنلار تەقدىرلەش يىغىنى ئېچىشى، ئامما ياقتۇرىدىغان، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا پايدىلىق بولغان مەدەنىيەت، تەنتەربىيە پائالىيەتلىرىنى ئۆتكۈزۈشى، ئەدەبىيات - سەنئەت، پەن - تېخنىكا ۋە سەھىيە - داۋالاش ئىشلىرىنى يېزىلارغا يۈزلەندۈرۈپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى پائالىيىتىنى داغدۇغىلىق، مەزمۇنلۇق ئېلىپ بېرىشى، ئەمەلىي ئۈنۈم ھاسىل قىلىشى لازىم؛ ئالتىنچىدىن، رەھبەرلىكنى كۈچەيتىش لازىم. جايلار، تارماقلار، ئورۇنلار ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشى بويىچە، يۇقىرى دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىپ، رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، ئىنچىكىلىك بىلەن تەشكىللەتچىلىك قىلىپ، ئەتراپلىق ئورۇنلاشتۇرۇپ، ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى چىڭ تۇتۇش لازىم.

ئابلەت ئابدۇرېشىت تېلېفون يىغىنى ئاخىرىدا بۇ قېتىمقى تېلېفون يىغىنىنىڭ روھىنى قانداق ئىزچىللاشتۇرۇش ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈش توغرىسىدا ئېنىق تەلەپنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ مۇنداق دېدى: ھەر دەرىجىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمەتلىرى يىغىنىنىڭ روھىنى تېز يەتكۈزۈشى، ئىزچىللاشتۇرۇشى، رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، ئاممىنى سەپەرۋەرلىككە كەلتۈرۈپ، ھەر خىل تەربىيە پائالىيىتىنى پۇختا، ياخشى تەشكىللىشى لازىم. تەجرىبىلەرنى ئەستايىدىل يەكۈنلەپ، ساقلانغان مەسىلىلەرنى ئەستايىدىل ھەل قىلىپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىشتىكى تىپلارنى زور كۈچ بىلەن كېڭەيتىش لازىم. ئاساسىي قاتلاملارغا يۈزلىنىپ، تەشۋىقات- تەربىيە سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، ئاممىنى ئەڭ زور دەرىجىدە ئىتتىپاقلاشتۇرۇپ، تەربىيىلەپ، دۈشمەنلەرنى ئەڭ زور دەرىجىدە يېتىم قالدۇرۇش ۋە ئۇلارغا زەربە بېرىش كېرەك. مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى پائالىيىتىدە ھەر خىل شەكىللەرنى قوللىنىش، تېخىمۇ پۇختا ئەمەلىيلەشتۈرۈش، 5 - ئاينى ياخشى تۇتۇش، شۇ ئارقىلىق پۈتۈن يىلنى ياخشى تۇتۇش، داۋاملىق ياخشى تۇتۇش لازىم.

ئىتتىپاقلاشتۇرغىلى، مىللەتلەرنىڭ بۈيۈك ئىتتىپاقلىقىنى ئەمەلگە ئاشۇرغىلى بولىدۇ. نۆۋەتتە قانات يايدۇرۇلۇۋاتقان نۇقتىلىق رايونلارنىڭ ئامانلىقىنى مەركەزلىك تەرتىپكە سېلىش، زوراۋانلىق، تېررورلۇق جىنايەتلىرىگە قاتتىق زەربە بېرىش مەخسۇس كۈرىشى مىللىي بۆلگۈنچىلەرنىڭ توسقۇنلۇقى، بۇزغۇنچىلىقىنى تۈگىتىپ، مىللەتلەر ئىتتىپاق بولغان ياخشى ۋەزىيەتنى مۇستەھكەملەش ۋە راۋاجلاندۇرۇشتىكى چوڭ تەدبىر.

مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسىدە بىرىنچى ئورۇندا تۇرىدىغان خىزمەت - ماركسىزملىق مىللەت نەزەرىيىسى ۋە پارتىيىنىڭ مىللىي سىياسىتىنى چوڭقۇر تەشۋىق قىلىش، مەركەزنىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش توغرىسىدىكى مۇھىم يوليورۇقىنى چوڭقۇر تەشۋىق قىلىش، مىللىي بۆلگۈنچىلىك ۋە ئەسەبىي دىنىي كۈچلەرنىڭ ئەكسىيەتچىل ماھىيىتىنى، جىنايى مەقسىتىنى تولۇق پاش قىلىش، ھەر مىللەت كادىرلىرى ۋە ئاممىغا ئۆز بىلەن دۈشمەننى ئېنىق پەرقلەندۈرۈش، ھەق - ناھەقنى ئايرىش تەربىيىسى ئېلىپ بېرىپ، دۈشمەنگە قارشى كۈرەش قىلىش قارىشىنى كۈچەيتىشتىن ئىبارەت. تەشۋىقات - تەربىيە ئارقىلىق مىللىي بۆلگۈنچىلەرنىڭ ھەيۋىسىنى سۇندۇرۇپ، مىللەتلەر ئىتتىپاق بولۇشتەك توغرا كەيپىياتنى ئەۋج ئالدۇرۇش كېرەك. ھەقىقەت ئاددىي پاكىتلار ئىچىدە بولىدۇ، پاكىت مۇنازىرىدىن ئۈستۈن. مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسىدە پاكىتلارنى ئوتتۇرىغا قويۇشقا ئەھمىيەت بېرىپ، كادىرلار ۋە ئاممىنى مول مەزمۇنلۇق، جانلىق، ئوبيېكتىپ پاكىتلار ئارقىلىق تەربىيىلەش لازىم.

يېڭى جۇڭگو قۇرۇلغاندىن كېيىن، بولۇپمۇ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشتىن بۇيان مىللەتلەر ئىتتىپاق بولۇشىدىن ئىبارەت چوڭ ئارقا كۆرۈنۈش ئاستىدا، شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادى راۋاجلاندى، جەمئىيەت ئالغا باستى، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسى ئۆستى، شەھەر، يېزىلارنىڭ قىياپىتى يېڭىلاندى، بۈگۈننى ئۆتمۈشكە سېلىشتۇرغاندا، ئاسمان - زېمىن پەرق بولدى. بىز مىللەتلەرنىڭ شىنجاڭنى بىرلىكتە ئېچىش، گۈللەندۈرۈشتە قولغا كەلتۈرگەن ئۇلۇغ مۇۋەپپەقىيەتلىرىنى، ھەر ساھە، كەسىپلەردىكى غايەت زور ئۆزگىرىشلەرنى مەردانىلىق بىلەن داغدۇغىلىق تەشۋىق قىلىپ،ھەممەيلەنگە بىلدۈرۈشىمىز كېرەك. ئاممىنى ئۆز

قىلىندى، كونا تىپلار ئۆزلۈكسىز يېڭى سەھىپە ياراتتى. مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى پائالىيىتىدە بىز بۇ تىپلارنى مەركەزلىك تەقدىرلەپ، ئۇلارنىڭ تەجرىبىلىرىنى يەكۈنلەپ، ئىش-پائالىيەتلىرىنى تەشۋىق قىلىپ، كۆپچىلىكنى ئۇلاردىن ئۆگىنىشكە چاقىرىشىمىز كېرەك. بىز ئېيتىۋاتقان تىپلار ھەر مىللەت ئاممىسى ئېيىشقا يېتەكلىگەن رەھبىرىي كادىرلار ئارىسىدىكى تىپلارنى، ئۆلۈمگە ئامال، كېسەلگە سەۋەب قىلغان، نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇپ، قىيىنچىلىقى بارلارغا ياردەم قىلغان تىپلارنى، بىرەر جايدا قىيىنچىلىق يۈز بەرسە تەرەپ - تەرەپتىن ياردەم بەرگەن تىپلارنى، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى ۋە ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغدىغان تىپلارنى كۆرسىتىدۇ. بۇنىڭ مەزمۇنى ئىنتايىن مول، دائىرىسى ئىنتايىن كەڭ. تىپلارنى داغدۇغىلىق تەشۋىق قىلىش ئارقىلىق ھەققانىيەت سادASىنى ياڭرىتىپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنىڭ شىنجاڭ جەمئىيىتىدىكى ئاساسىي ئېقىم ئىكەنلىكىنى كىشىلەرگە كۆرسىتىپ، «ئىككى ئايرىلالماسلىق» قارىشىنى كىشىلەر قەلبىگە تېخىمۇ چوڭقۇر سىڭدۈرۈشىمىز، پۈتكۈل جەمئىيەتتە «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى قوغداش شەرەپلىك» دەيدىغان كۈچلۈك جامائەت پىكرى كەيپىياتىنى شەكىللەندۈرۈشىمىز كېرەك.

مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەشۋىقات - تەربىيىسىنى قانات يايدۇرۇش داۋامىدا، جايلار، ئورۇنلار مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى خىزمىتىنىڭ ئەھۋالىنى بىر قېتىم ئەستايىدىل تەكشۈرۈشى، ھەر جەھەتتە ھەرقايسى ھالقىلارغا چېتىلىدىغان كونكرېت مەسىلىلەرنى مۇۋاپىق ھەل قىلىشى لازىم. ئومۇمىيەتتىن ئېيتقاندا، ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرى ۋە ئاممىسىنىڭ ھالىغا يېتىشكە، قىيىنچىلىقىنى چۈشىنىشكە ئەھمىيەت بېرىپ، ئاز سانلىق مىللەتلەر ئۈچۈن تېخىمۇ كۆپ، تېخىمۇ ياخشى تەرەققىيات پۇرستى ۋە شارائىتى يارىتىپ بېرىشىمىز كېرەك؛ ئاز سانلىق مىللەتلەر توپلىشىپ ئولتۇراقلاشقان، خەنزۇلار ئازراق جايلاردىمۇ خەنزۇ كادىرلار ۋە ئامما ئاشۇ جايدا نېمە مەسىلە، نېمە قىيىنچىلىق بارلىقىنى بىلۋېلىشقا تىرىشىشى كېرەك. بەزى ئەمەلىي ئىشلارنى قىلىش ئارقىلىق مىللەتلەرنىڭ باراۋەر بولغان، ئۆزئارا كۆڭۈل بۆلگەن، بىر - بىرىنى ئاسرىغان، سىرداشقان، قەلبداش بولغانلىقىنى گەۋدىلەندۈرۈپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنىڭ ئاساسىنى تېخىمۇ مۇستەھكەملىشىمىز كېرەك.

(بېشى 1 - بەتتە)

شان - شەرەپنى داۋاملىق قەدىرلەپ، ئۆز كەسپىنى قىزغىن سۆيۈپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ئىشلىرى ئۈچۈن تېخىمۇ زور تۆھپە قوشىدىغانلىقلىرىنى بىلدۈرۈشتى.

يىغىندا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جۇشېڭتاۋ سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: ئىشچىلار سىنىپى ۋە ھەر مىللەت ئەمگەكچى ئاممىسى خوجايىنلىق روھنى جارى قىلدۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئىشلىرىدا گەۋدىلىك تۆھپە ياراتتى. ئەمگەك نەمۇنىچىلىرى، ئىلغار خىزمەتچىلەر، ئىلغار كوللېكتىپلار ئىشچىلار سىنىپى قوشۇنىنىڭ مۇنەۋۋەر ۋەكىللىرى، ئۇلار پۈتكۈل جەمئىيەتكە شانلىق ئۈلگە تىكلەپ بەردى. ئۇلارنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ئىشلىرىدىكى تايانچلىق، باشلامچىلىق رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، ئۇلارنىڭ ئىلغار ئىدىيىسى ۋە نەمۇنىلىك ئىش ئىزلىرىنى زور كۈچ بىلەن تەشۋىق قىلىپ، پۈتكۈل جەمئىيەتتە ئىلغارلاردىن ئۆگىنىش، ئىلغارلارغا يېتىشىۋېلىش ۋە ئۇلاردىن ئېشىپ كېتىشتەك ياخشى كەيپىياتنى شەكىللەندۈرۈشىمىز كېرەك. ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار جان- دىل بىلەن ئىشچىلار سىنىپىغا تايىنىش يېتەكچى قائىدىسىدا چىڭ تۇرۇشى ۋە ئۇنى ھەقىقىي ئىزچىللاشتۇرۇشى لازىم. ئىشچىلار ئۇيۇشمىلىرىنىڭ ئىشچى - خىزمەتچىلەر دېموكراتىك باشقۇرۇش، دېموكراتىك قاتنىشىش، دېموكراتىك نازارەت قىلىش مېخانىزمىنى ئورنىتىشى ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈشىگە ياردەم ۋە مەدەت بېرىشى، ئامما ئۈچۈن كۆپلەپ ياخشى ئىش، ئەمەلىي ئىش قىلىپ بېرىپ، ھەر مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئاممىسىنىڭ ئاكتىپلىقىنى يەنىمۇ قوزغىشى كېرەك.

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر، تېلېفون باش ئايپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051، گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 7 يۈەن 50 پۇڭ، پارچە باھاسى: 25 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报

（维吾尔文）

(بۇ سان ئالتە بەت)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى: CN 65—0002 / Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى(ۋەكالەت نومۇرى: 1—57)

1997 - يىل

ماي

2

جۈمە

ئۈرۈمچىنىڭ ھاۋارايى: كۈندۈزدىن كېچىگىچە ھاۋا ئوچۇق، بەزىدە بۇلۇتلۇق بولىدۇ. تېمپېراتۇرا 19℃ - 31℃ بولىدۇ. ئۈچ بال شامال چىقىدۇ.

مۇھىم خەۋەرلەر

ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش ۋە ئىشچىلار سىنىپى

— «1- ماي» خەلقئارا ئەمگەكچىلەر بايرىمىنى تەبرىكلەيمىز

«خەلق گېزىتى» باش ماقالىسى

ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ قىزغىن دولقۇنى ئىچىدە، شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىشى ۋە پارتىيىنىڭ مەملىكەتلىك 15 -قۇرۇلتىيىنىڭ ئېچىلىشىنى خۇشال كۈتۈۋېلىش كەيپىياتى ئىچىدە ئىشچىلار سىنىپى ۋە ئەمگەكچى ئامما «1- ماي» خەلقئارا ئەمگەكچىلەر بايرىمىنى كۈتۈۋالدى. بىز مۇشۇنداق كاتتا بايرام مۇناسىۋىتى بىلەن مەملىكىتىمىزدىكى ھەر مىللەت ئىشچىلار، دېھقانلار، زىيالىيلار ۋە بارلىق ئەمگەكچىلەرنى، ئەمگەك نەمۇنىچىلىرىنى، خىزمەت ئىلغارلىرىنى، «1- ماي ئەمگەك مېدالى»غا ئېرىشكەنلەرنى ۋە شەرەپ بىلەن «1 - ماي ئەمگەك مۇكاپاتى»غا ئېرىشكەن ئىلغار كوللېكتىپلارنى قىزغىن تەبرىكلەيمىز ۋە ئۇلارغا ئالىي ئېھتىرام بىلدۈرىمىز. تەيۋەنلىك، شياڭگاڭلىق، ئاۋمېنلىق قېرىنداشلاردىن، چەت ئەللەردىكى مۇھاجىر قېرىنداشلاردىن سەمىمىي ھال سورايمىز!

«1-ماي» بايرىمىنى تەبرىكلەۋاتقاندا ۋەزىيەتكە نەزەر سالساق، ۋەزىيەت كىشىنى ئىلھاملاندۇرىدۇ. بۇلتۇر يەنى 9 - بەش يىللىق پىلان ۋە 2010 - يىلغىچە بولغان كەلگۈسى نىشاننىڭ تۇنجى يىلىدا ئىشنى ياخشى باشلىدۇق. بۇ يىلقى ۋەزىيەت ناھايىتى ياخشى بولدى. بۇنىڭ مۇھىم بىر بەلگىسى شۇكى، ئېلىمىز پۇل پاخاللىقىنى تىزگىنلىدى، ئىقتىسادنىڭ خېلى تېز ئېشىشىنى ساقلاپ قالدى. ئىقتىساد جەھەتتە بىراقلا چوڭ ئۆرلەش - چوڭ چۈشۈپ كېتىشتىن ساقلىنىپ، سىلىق، سالماق تەرەققىي قىلدى. خەلق ئىگىلىكى مۇۋاپىق، تېز ھەم نىسپىي مۇقىم تەرەققىيات باسقۇچىغا كىردى. مانا بۇ دۇنيادا كەم ئۇچرايدىغان قالتىس مۇۋەپپەقىيەت. بۇ زور ئىقتىسادىي ئەھمىيەتكە ئىگە بولۇپلا قالماستىن، زور سىياسىي ئەھمىيەتكىمۇ ئىگە.

«ئەزىم دەريا شەرققە ئاقىدۇ، دولقۇنلار تۈگەيدۇ، داڭدار كىشىلەر ئوتتۇرىغا چىقىپ تۇرىدۇ» سوتسىيالىستىك جۇڭگودا ئىسلاھات توسۇۋالغىلى بولمايدىغان ئۇلۇغ ئېقىم بولۇپ قالدى. ئىشچىلار سىنىپى دۆلەتنىڭ خوجايىنى سۈپىتىدە ئېقىننىڭ بېشىدا تۇرۇپ، ئاساسىي قوشۇنلۇق رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، ئىسلاھات، تەرەققىياتتىكى قۇدرەتلىك تۈرتكىلىك كۈچ بولۇپ قالدى. ئىشچىلار سىنىپى ئىسلاھاتنى قوللىدى. ئىسلاھاتمۇ ئىشچىلار سىنىپىنى چېنىقتۇردى. 19 يىلدىن بۇيانقى ئىسلاھات ئىلگىرى قىلىنىپ باقمىغان، ئۆرنەك بولمىغان، چەت ئەللەردىمۇ ئەندىزىسى بولمىغان ئەھۋالدا ئېلىپ بېرىلدى، بۇ ئىشتا پۈتۈنلەي ئۆزىمىزنىڭ قايتا - قايتا سىناق قىلىشىمىزغا ۋە دادىل ئىزدىنىشىمىزگە تاياندۇق. بۈگۈنكى كۈندە كىشىلەر شۇنى خۇشاللىق بىلەن كۆردىكى، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى تالاي جاپا - مۇشەققەت، توسقۇنلۇقلارنى بېشىدىن ئۆتكۈزۈپ تەدرىجىي ھالدا ياخشى مۇھىتقا كىردى، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشنىڭ پارلاق ئىستىقبالى جۇڭگو خەلقىنىڭ ئالدىدا ھەقىقىي زاھىر بولماقتا، ئەگەر يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ ئىسلاھاتنىڭ ئەھمىيىتى، ئىستىقبالى ۋە ئىسلاھاتنىڭ ئىشچىلار سىنىپى ۋە ئەمگەكچى ئاممىنىڭ تۈپ مەنپەئىتىگە، كەلگۈسى مەنپەئىتىگە ۋەكىللىك قىلىدىغانلىقى توغرىسىدىكى بايانلىرىغا ئالدىنقى يىللاردا كىشىلەرنىڭ تونۇشى ئانچە چوڭقۇر بولمىغان ياكى دېگەندەك ئەتراپلىق بولمىغان دېيىلىدىغان بولسا، ھازىر ئەھۋال ئۇنىڭغا تامامەن ئوخشىمايدۇ، كىشىلەرنىڭ بولۇپمۇ ئىشچىلار سىنىپىنىڭ ئىسلاھات يولىدا مېڭىش جەھەتتىكى تونۇشى بارغانسېرى چوڭقۇرلاشتى، ئىشەنچىسى بارغانسېرى قەتئىيلەشتى، جۇڭخۇانى يۈكسەلدۈرۈش قارىشى ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشنى ئاڭلىق ئىلگىرى سۈرىدىغان غايەت زور ماددىي كۈچكە ئايلانماقتا.

ھازىر ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ۋە ئىقتىسادنى يۈكسەلدۈرۈش ئۇسۇلىدىكى ئىككى تۈپ ئۆزگىرىشنى تېزلىتىش ئۈچۈن دۆلەت كارخانىلىرىنى چوقۇم ھەقىقىي ياخشىلاش كېرەك. ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، ئېچىۋېتىش دائىرىسىنى كېڭەيتىش داۋامىدا بىر قىسىم دۆلەت كارخانىلىرى ئۇرغۇن

ئۈرۈمچىدە «1-ماي» خەلقئارا ئەمگەكچىلەر بايرىمىنى تەبرىكلەش مۇناسىۋىتى بىلەن مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تېما قىلىنغان باغ سەيلىسى ئۆتكۈزۈلدى

ۋاڭ لېچۈەن، ئابلەت ئابدۇرېشىت قاتارلىق رەھبەرلەر باغ سەيلىسىگە قاتناشتى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز شى خۇڭ، خۇڭ ۋېي، ئەيمەن، يەن جىڭلار خەۋەر قىلىدۇ: 5-ئاينىڭ 1-كۈنى ئۈرۈمچى شەھىرىدە «1-ماي» نى تەبرىكلەش مۇناسىۋىتى بىلەن مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تېما قىلىنغان باغ سەيلىسى ئۆتكۈزۈلدى، ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرى ھەر مىللەت خىزمەت ئىلغارلىرى، ئەمگەك نەمۇنىچىلىرى ۋە 100 مىڭ ھەر مىللەت شەھەر خەلقى بىلەن بىرلىكتە ئۈرۈمچىدىكى ئالتە باغچىدا بۆلۈنۈپ باغ سەيلىسىگە قاتناشتى.

ئاپتونوم رايوننىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى ۋە شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش— قۇرۇلۇش بىڭتۈەنىنىڭ رەھبەرلىرىدىن ۋاڭ لېچۈەن، ئابلەت ئابدۇرېشىت، جاڭ ۋېنيۈ، ۋاڭ چۈەنيۇ، جىن يۈنخۇي، ۋۇدۇنفۇ، خۇجيايەن، شېي فۇپىڭ، ۋاڭ يۈسەن قاتارلىق كىشىلەر «خەلق» باغچىسىدىكى سەيلىگە قاتناشتى.

ۋاڭ لېچۈەن، ئابلەت ئابدۇرېشىت قاتارلىق رەھبەرلەر ئۈرۈمچى شەھىرىدىكى 11 نەپەر مەملىكەتلىك ئەمگەك نەمۇنىچىسى بىلەن كۆرۈشتى ھەم ئۇلار بىلەن سەمىمىي پاراڭلاشتى.

مەملىكەتلىك ئەمگەك نەمۇنىچىلىرىنىڭ ۋەكىللىرى چۈەن شۇلياڭ، ئايىمخان خەلىل ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرىگە ئۆزىنىڭ ئۆگىنىش، خىزمەت ئەھۋالىنى دوكلات قىلدى. ۋاڭ لېچۈەن، ئابلەت ئابدۇرېشىت

ئاپتونوم رايون «1 - ماي» نى تەبرىكلەش ۋە «قوش ئىلغار»لارنى تەقدىرلەش يىغىنى ئۆتكۈزدى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز خەن ئەيمەن، چېن يەن خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسىنىڭ «1 - ماي» خەلقئارا ئەمگەكچىلەر بايرىمىنى تەبرىكلەش ۋە «قوش ئىلغار»لارنى تەقدىرلەش يىغىنى 4 - ئاينىڭ 29 - كۈنى چۈشتىن بۇرۇن ئۈرۈمچىدىكى «1 - ئاۋغۇست» كلۇبىدا داغدۇغىلىق ئۆتكۈزۈلدى.

ئاپتونوم رايوننىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت، ئارمىيە رەھبەرلىرى، شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىڭتۈەنىنىڭ رەھبەرلىرىدىن ۋاڭ لېچۈەن، ئابلەت ئابدۇرېشىت، جۇ شېڭتاۋ، جاڭ يۈنچۈەن، تۆرباير، ئىبراھىم روزى، لېي شىڭپىڭ، ۋاڭ گۈيجېڭ قاتارلىقلار يىغىنغا قاتناشتى ۋە مەملىكەتلىك «1 - ماي ئەمگەك مېدالى» (تەقدىرنامىسى)، «شىنجاڭنى ئېچىش، گۈللەندۈرۈش مېدالى» (تەقدىرنامىسى)گە ئېرىشكەن شەخسلەر ۋە ئورۇنلار ۋەكىللىرىگە مېدال (تەقدىرنامە) بەردى.

بۇ يىل ئاپتونوم رايونىمىزدىن 20 نەپەر شەخس، ئىككى كارخانا، بەش بەن - گورۇپپا مەملىكەتلىك باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى تارقاتقان «1 - ماي ئەمگەك مېدالى» ۋە «تەقدىرنامە» سىگە ئېرىشتى، 99 نەپەر شەخس ۋە يەتتە كوللېكتىپ، 42 بەن-گورۇپپا ئاپتونوم رايونلۇق باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى تارقاتقان «شىنجاڭنى ئېچىش، گۈللەندۈرۈش

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جۇ شېڭتاۋ سۆز قىلىپ، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىگە ۋەكالىتەن ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئىشچىلار، زىيالىيلار ۋە ھەر مىللەت ئەمگەكچى ئاممىسىنىڭ بايرىمىنى تەبرىكلىدى، شۇنداقلا تەقدىرلەنگەن ئىلغار كوللېكتىپ ۋە ئىلغار شەخسلەرنى قۇتلۇقلىدى.

ئاپتونوم رايونلۇق باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى پارتگۇرۇپپىسىنىڭ شۇجىسى مەمەتجان ئەمەت يىغىنغا رىياسەتچىلىك قىلدى. ئاپتونوم رايونلۇق باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسىنىڭ رەئىسى مەھەممەت نۇرمۇ يىغىندا سۆز قىلدى.

* *

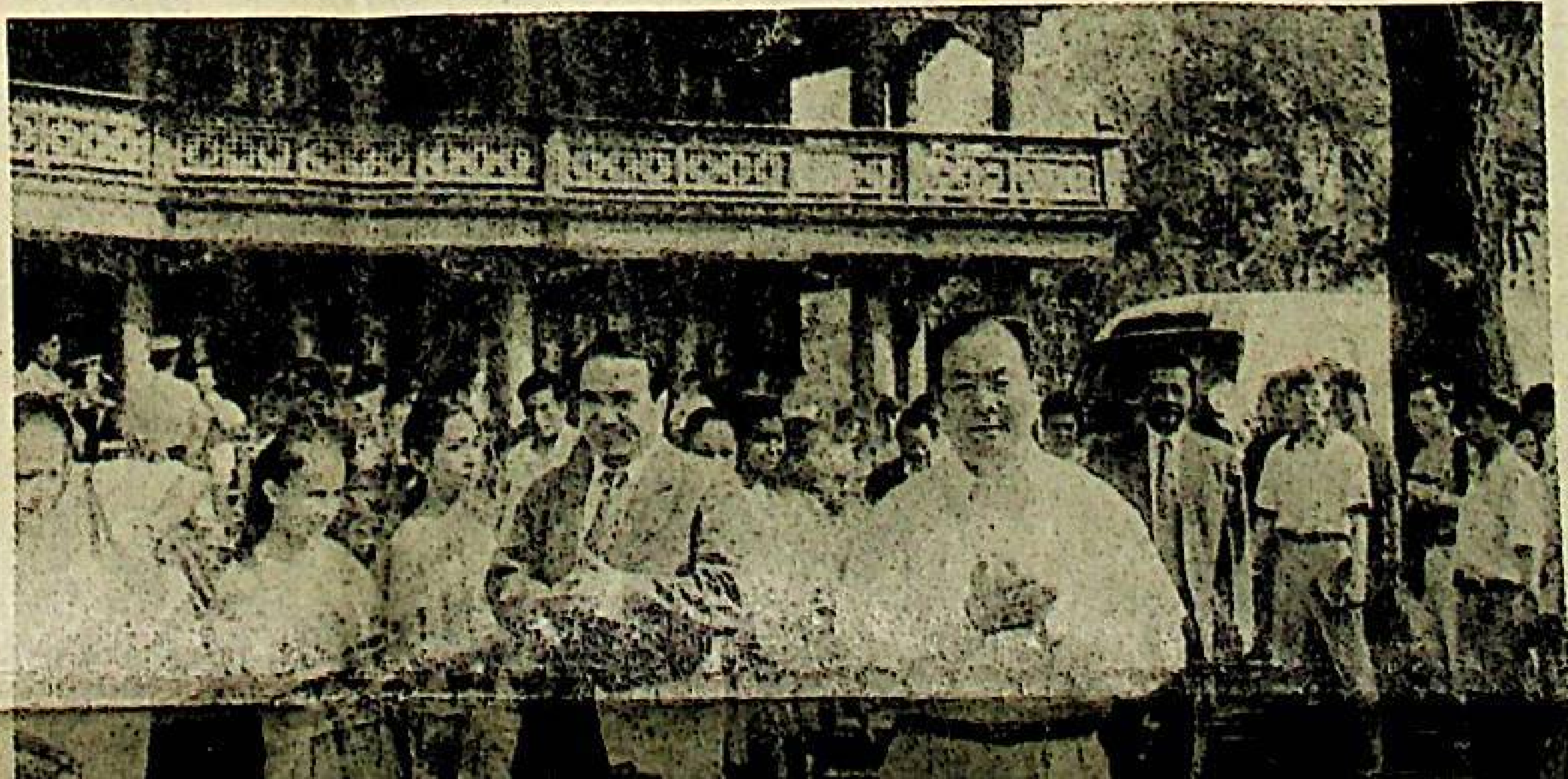

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن، ئاپتونوم رايوننىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت قاتارلىق رەھبەرلەر

99 نەپەر شەخس ۋە يەتتە كوللېكتىپ، 42 بەن-گورۇپپا ئاپتونوم رايونلۇق باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى تارقاتقان «شىنجاڭنى ئېچىش، گۈللەندۈرۈش مېدالى» (تەقدىرنامىسى)غا ئېرىشتى، 22 ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى تەشكىلاتى 1996 - يىللىق ئىلغار ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشتى، 13 ئورۇن كوللېكتىپى توختامنى يولغا قويۇشتا ئىلغار ئورۇن دېگەن نامغا ئېرىشتى. يىغىندا

ئابدۇرېشىت قاتارلىق رەھبەرلەر ھەر مىللەت ئاما بىلەن بىرلىكتە «خەلق» باغچىسدا مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تېما قىلىنغان باغ سەيلىسىگە قاتناشتى.

ئۆز مۇخبىرىمىز فەن خاۋ فوتوسى

ئۆتكۈنىش، خىزمەت ئەھۋالىنى دوكلات قىلدى. ۋاڭ لېچۈەن، ئابلەت ئابدۇرېشىت ئۇلارنىڭ دوكلاتىنى ئاڭلاپ ناھايىتى خۇشال بولدى، ئۆز قولى بىلەن ئۇلارغا گۈل تاقاپ قويدى. كۆرۈشۈشتىن كېيىن، رەھبەرلەر ئۈرۈمچى شەھىرىدىكى سەنئەتچىلەر ئورۇندىغان سەنئەت نومۇرلىرىنى كۆردى.

ھەقىقىي ياخشىلاش كېرەك. ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، ئېچىۋېتىش دائىرىسىنى كېڭەيتىش داۋامىدا بىر قىسىم دۆلەت كارخانىلىرى ئورغۇن قىيىنچىلىقلارغا دۇچ كەلدى. بىز بۇنىڭغا يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىشىمىز ھەم ئۇنى توغرا تونۇشىمىز كېرەك. ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتى ۋە كەسىپ قۇرۇلمىسىنى تەڭشەش داۋامىدا ھەر خىل زىددىيەتلەرنىڭ ئوتتۇرىغا چىقىشىدىن خالى بولۇش قىيىن، ئۇنىڭدىن ئەگىپ ئۆتۈپ كەتكىلىمۇ بولمايدۇ. دۇنيادىكى دۆلەتلەردە ئىقتىسادىي

(ئاخىرى 6 - بەتتە)

مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى خىزمىتىنى يېڭى پەللىگە، يېڭى سەۋىيىگە كۆتۈرەيلى

— مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى پائالىيىتى توغرىسىدىكى تېلېفون يىغىندا قىلىنغان سۆز

ۋاڭ لېچۈەن

(1997 - يىل 4 - ئاينىڭ 29 - كۈنى)

يولداشلار:

يىلدا بىر قېتىم ئېلىپ بېرىلىدىغان مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى پائالىيىتى باشلىنىش ئالدىدا تۇرىدۇ. ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە كومىتېتى بىلەن ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى يېڭى ۋەزىيەتتە بۇ يىل مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسىنى قانداق ئېلىپ بېرىش، قانداق قىلىپ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى خىزمىتىنى يېڭى پەللىگە، يېڭى سەۋىيىگە كۆتۈرۈش مەسىلىسىنى مەخسۇس مۇھاكىمە قىلدى ھەم «15-قېتىملىق مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى پائالىيىتىنى كەڭ، چوڭقۇر قانات يايدۇرۇش توغرىسىدىكى ئورۇنلاشتۇرۇش پىكرى»نى تارقاتتى. جايلار، ئورۇنلارنىڭ ئۇنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇشى، ئەمەلىيلەشتۈرۈشىنى ئۈمىد قىلىمەن. بۇ يىلقى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش توغرىسىدىكى سەپەرۋەرلىك سۆزۈمدە، بۇ مەسىلە ھەققىدە يەنە بىر قانچە پىكرىمنى سۆزلەپ ئۆتىمەن.

1. مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنىڭ مۇھىم ئەھمىيەتكە بولغان تونۇشنى يەنىمۇ ئۆستۈرۈش كېرەك

ئىجتىمائىي مۇقىملىق، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى بىر رايون، بىر مىللەت ھەتتا بىر دۆلەتنىڭ ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنىڭ ئاساسى. مۇقىملىق، ئىتتىپاقلىق بولمىسا ھېچقانداق ئىشنى ۋۇجۇدقا چىقارغىلى بولمايدۇ. بۈگۈنكى كۈندە دۇنيا كۆپ قۇتۇپلىشىشقا قاراپ تەرەققىي قىلماقتا، ھەرقايسى دۆلەتلەر 21-ئەسىرگە يۈزلىنىپ، ئۆزلىرىنىڭ ستراتېگىيىسىنى تەڭشەپ، يېڭى، تېخىمۇ زور مەنپەئەتكە ۋە تەرەققىياتقا ئىنتىلمەكتە، خەلقئارالىق رىقابەت كۈنسايىن كەسكىنلەشمەكتە. تىنچلىق ۋە تەرەققىيات يەنىلا دۇنيانىڭ تەرەققىيات يۈزلىنىشىدىكى ئاساسىي ئېقىم، ئۇزاق مۇددەت مالىمانچىلىقتا ئۆتكەن، تالاش-تارتىش قىلىپ ۋە بۆلۈنۈش دەۋاسى قىلىپ كەلگەن بەزى دۆلەتلەر ۋە رايونلار گەرچە دەماللىققا ئىنقىلابنى تۈگىتىپ، دەزنى ئۇڭشاپ، تىنچلىقنى ئىشقا ئاشۇرۇشى تەس بولسىمۇ، لېكىن روشەن يۈزلىنىش شۇكى، بۇ رايونلار ھەر خىل يوللار ئارقىلىق مالىمانچىلىققا خاتىمە بېرىپ، تالاش-تارتىشنى تۈگىتىپ، يېڭىدىن ئىتتىپاقلىشىش يولىدا ئىزدەنمەكتە. ئېلىمىزدە پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ رەھبەرلىكىدە، دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى ئۇلۇغ تۇغىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش ئىشلىرىنى يېڭى ئەسىرگە ئىلگىرىلىتىش يولىدا تىرىشىپ كۈرەش قىلماقتا. پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەرقايسى جايلار تىنچ، ئىتتىپاق بولۇش، تىرىشىپ يۇقىرى ئۆرلەشتەك ياخشى ۋەزىيەتنى تىرىشىپ مۇستەھكەملەپ ۋە راۋاجلاندۇرۇپ، زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ قەدىمىنى تېزلىتىپ، يېڭى قىياپەت ۋە ئوبراز بىلەن پات ئارىدا يېتىپ كېلىدىغان 21-ئەسىرنى كۈتمەكتە، مۇشۇنداق تارىخىي پەيتتە، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى قوغداش-قوغدىيالماسلىق، كۈچەيتىش - كۈچەيتەلمەسلىك ئېلىمىزدە سوتسىيالىستىك يېڭى مىللىي مۇناسىۋەتنى مۇستەھكەملەش-مۇستەھكەملىيەلمەسلىك، راۋاجلاندۇرۇش - راۋاجلاندۇرالماسلىق، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ مۇۋەپپەقىيەتلىك بولۇش-بولماسلىقىغا مۇناسىۋەتلىك، دۆلەت ۋە مىللەت تەرەققىياتىنىڭ ئىستىقبالىغا مۇناسىۋەتلىك. بىز مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى خەلقئارا كۈرەشنىڭ چوڭ ئارقا كۆرۈنۈشىگە قويۇپ ئويلىشىشىمىز، ئىسلاھات، تەرەققىيات ۋە مۇقىملىقتىن ئىبارەت ئومۇملۇققا قويۇپ ئويلىشىشىمىز، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئىشلىرىنىڭ تارىخىي مۇساپىسىگە قويۇپ ئويلىشىشىمىز، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى ياخشىلاشنىڭ ئالاھىدە مۇھىملىقىنى يېڭى نۇقتىئىنەزەر بىلەن تونۇشىمىز لازىم.

يېڭى جۇڭگو قۇرۇلغاندىن كېيىن، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ رەھبەرلىكىدە، شىنجاڭدا مىللىي زۇلۇم، فېئوداللىق ئېكسپىلاتاتسىيە تۈزۈمى بىكار قىلىنىپ، مىللەتلەرنىڭ سىياسىي جەھەتتىكى بىردەك باراۋەرلىكى ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇپ، سوتسىيالىزم يولىغا قەدەم قويۇلدى. نەچچە ئون يىلدىن بېرى، شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقى سوتسىيالىستىك چوڭ ئائىلىدە باراۋەرلىك، ئىتتىپاقلىق، ئۆزئارا ياردەم بېرىش ئاساسىدىكى سوتسىيالىستىك يېڭىچە مىللىي مۇناسىۋەت ئورنىتىپ، مىللەتلەرنىڭ مۇستەھكەم، بۈيۈك ئىتتىپاقلىقىنى شەكىللەندۈردى. ھەر مىللەت خەلقى چېگرا رايوننى ئېچىش، گۈللەندۈرۈش، قوغداش، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداش ئۇلۇغ ئىشىدا ھەممەپەس، تەقدىرداش، قەلبداش بولۇپ، زىچ ئىتتىپاقلىشىپ، جاپاغا چىداپ كۈرەش قىلىپ، نامرات، قالاق شىنجاڭنى خەلق خاتىرجەم تىرىكچىلىك قىلىدىغان، تۈرلۈك ئىشلىرى گۈللەپ ياشنىغان سوتسىيالىستىك شىنجاڭ قىلىپ قۇرۇپ چىقتى. مەيلى ئىجتىمائىي ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنىڭ تەرەققىيات سەۋىيىسى بولسۇن ياكى جەمئىيەتنىڭ مەدەنىيەت تەرەققىياتىنىڭ دەرىجىسى بولسۇن، مەيلى دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشى، سانائەت ئىشلەپچىقىرىشى، قاتناش-ترانسپورت، پوچتا-تېلېگراف، خەۋەرلىشىش، شەھەر-يېزا قۇرۇلۇشى بولسۇن ياكى مائارىپ، پەن-تېخنىكا، سەھىيە، تەنتەربىيە ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتى بولسۇن ۋە ياكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسىنىڭ ئۆسۈشى بولسۇن، ئازادلىقتىن بۇرۇنقى شىنجاڭغا سېلىشتۇرغاندا، نەچچە ھەسسە، نەچچە ئون ھەسسە ھەتتا يۈز ھەسسە يۇقىرى بولدى ۋە تەرەققىي قىلدى. شۇنداق دېيىشكە بولىدۇكى، شىنجاڭنىڭ 40 نەچچە يىلدىن بېرى قولغا كەلتۈرگەن ئۇلۇغ مۇۋەپپەقىيەتلىرىنىھەممە ئېتىراپ قىلىدۇ، ئۇ ھەممىگە ئايان. بۇ ھەقتە ھەر مىللەت خەلقىنىڭ بىۋاسىتە كەچۈرمىشى ۋە تەسىراتى بار. بۇنى ھەم شىنجاڭ تارىخىدىكى ھەر قانداق بىر دەۋر بىلەن سېلىشتۇرغىلى بولمايدۇ، ئەتراپتىكى دۆلەتلەربىلەن سېلىشتۇرغاندىمۇ قىلچە كەم قالمايدۇ، شۇنداقلا ئۇ پەخىرلىنىشكە ئەرزىيدۇ. دەرۋەقە، شىنجاڭ چەت چېگرىغا جايلاشقان، ئىچكى جايلاردىن يىراق بولغاچقا، خەلقئارا كۈرەشنىڭ كاشىلىسىغا ئۇچراپ تۇرغاچقا، قىلماقچى بولغان نۇرغۇن ئىشلارنى قىلالمىدى، قىلىشقا تېگىشلىك نۇرغۇن ئىشلارنى ياخشى قىلالمىدى. تەرەققىيات جەھەتتىمۇ دېڭىز بويىدىكى جايلار، ئىچكى جايلار بىلەن بىر مۇنچە پەرقى بار، ئەمما، بەربىر غايەت زور مۇۋەپپەقىيەتلەرگە ئېرىشتى: بۇ مىسلىسىز ئۆزگىرىشلەر شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ رەھبەرلىكىدە، ئىتتىپاقلىشىپ كۈرەش قىلغانلىقىنىڭ نەتىجىسى، مىللەتلەرنىڭ بۈيۈك ئىتتىپاقلىقىنىڭ نەتىجىسى. بىر ئوچۇم مىللىي بۆلگۈنچى ئۇنسۇرلار غەربتىكى دۈشمەن كۈچلەر بىلەن ئېغىز-بۇرۇن يالىشىپ، بىزنىڭ سوتسىيالىستىك مىللەتلەر مۇناسىۋىتىمىزگە يامان غەرەز بىلەن ھۇجۇم قىلدى، شىنجاڭدا سوتسىيالىستىك تۈزۈم شارائىتىدا قولغا كەلگەن غايەت زور تەرەققىياتنى بۇرمىلىدى، ئىنكار قىلدى. بۇ قۇرۇق ئۇرۇنۇش. شىنجاڭدا بارلىققا كەلگەن يەر-زېمىننى لەرزىگە كەلتۈرگۈدەك ئۆزگىرىشلەردىن ئىبارەت ئوبيېكتىپ پاكىت ئۇلارغا كۈچلۈك قايتۇرما زەربە بولالايدۇ. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقى تارىخىي تەرەققىيات داۋامىدا شۇنى بىۋاسىتە ھېس قىلدىكى، مىللەتلەرنىڭ بۈيۈك ئىتتىپاقلىقى بولمىغان بولسا، شىنجاڭدىكى بۈگۈنكىدەك گۈللىنىش ۋەزىيىتى بولمىغان بولاتتى، يەر-جاھاننى لەرزىگە كەلتۈرىدىغان مۇنداق ئۆزگىرىشلەر بولمىغان بولاتتى! قاچاندا مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى كاشىلىغا ئۇچرىسا، تۈرلۈك ئىشلىرىمىز ۋە ھەرقايسى جەھەتلەردىكى خىزمەتلەر مۇقەررەر رەۋىشتە تەسىرگە ئۇچرايدۇ، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ مەنپەئەتى مۇقەررەر رەۋىشتە زىيانغا ئۇچرايدۇ. مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ جان تومۇرى، ئىتتىپاقلىق - كۈچ، ئىتتىپاقلىق - غەلىبە!

خەلقئارالىق، ئىچكى تارىخىي تەجرىبىلەر ۋە رېئاللىق بىزگە شۇنى ئۇقتۇرىدىكى، بىر دۆلەت، بىر رايون، بىر مىللەت ئىتتىپاقلىقنى كۈچەيتىپ، بىرلىكنى ساقلىغاندىلا، ئاندىن ئۈمىد ۋە ئىستىقبالغا ئىگە بولالايدۇ. بىز شۇنداق ئېيتىمىزكى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى يالغۇز جۇڭگو، شىنجاڭدىلا مۇھىم بولۇپ قالماستىن، دۇنيادىكى ھەرقانداق دۆلەتتىمۇ مۇھىم، دۇنيادىكى ھەرقانداق دۆلەتتە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى جەھەتتە مەسىلە كۆرۈلىدىكەن، ئۇنداقتا دۆلەتتە مەڭگۈ خاتىرجەملىك بولمايدۇ، خەلق بالايىئاپەتكە ئۇچرايدۇ. شەرقىي ياۋروپادىكى بەزى دۆلەتلەردە ئىلگىرى مىللەتلەر خېلى ئۇزاق مەزگىل خېلى ئىتتىپاق ئۆتكەچكە، ئىقتىساد بىلەن جەمئىيەتمۇ نىسپىي بىر قەدەر تېز تەرەققىي قىلغان، خەلق تۇرمۇشى بىر قەدەر باياشات ئىدى، لېكىن يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى جەھەتتە چوڭ مەسىلە كۆرۈلگەچكە، دۆلەت پارچىلىنىپ، ئىقتىسادىي جەھەتتە ئېغىر چېكىنىش بولۇپ، خەلق يۇرت-ماكانىدىن ئايرىلىپ سەرسان بولۇپ كەتتى، ئازاب ئىچىدە قالدى، شۇنداق دېيىشكە بولىدۇكى، بۇ ئەڭ رېئال، ئەڭ چوڭقۇر ساۋاق. شىنجاڭدا ئەگەر مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى جەھەتتە مەسىلە كۆرۈلىدىكەن، يالغۇز قايسى بىر مىللەتلا زىيانغا ئۇچراپ قالماي، مۇشۇ زېمىندا ياشاۋاتقان ھەممە مىللەت زىيانغا ئۇچرايدۇ، بۇنى ھازىرقى زاماندىكى بەزى كۆپ مىللەتلىك دۆلەتلەر بۆلۈنۈپ ۋە پارچىلىنىپ كەتكەندىن كېيىن، مالىمانچىلىق تۈگىمەي كېلىۋاتقانلىقىدەك رېئاللىق ئىسپاتلىدى. شۇڭا، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى قوغداش ۋە كۈچەيتىش ھەرمىللەت خەلقىنىڭ جانىجان ۋە تۈپ مەنپەئىتىگە مۇناسىۋەتلىك چوڭ ئىش. سوتسىيالىزم تۈزۈمىنىڭ ماھىيەتلىك تەلىپى، شۇنداقلا ھەرمىللەتخەلقىنىڭ ئورتاق مەسئۇلىيىتى. نۆۋەتتە، شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقى پۈتۈن مەملىكەت خەلقى بىلەن بىرلىكتە «ئۈچ قەدەملىك» تەرەققىيات نىشانىغا ئاساسەن، بىر نىيەتتە ھەمكارلىشىپ، جاپالىق كۈرەش قىلىپ، مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىدا ئاساسىي جەھەتتىن ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش، كېيىنكى ئەسىرنىڭ بېشىدا دەسلەپكى قەدەمدە باياشات سەۋىيىگە يېتىش، كېيىنكى ئەسىرنىڭ ئوتتۇرا مەزگىلىدە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇشنى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن تىرىشماقتا. بۇ مەزگىل ھازىرقى ئاساستا تېخىمۇ چوڭ ئۆزگىرىش بولىدىغان، تېخىمۇ چوڭ

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ئىدىقۇت باغرىدىن كۆتۈرۈلگەن سومۇرغ

ئۆز مۇخبىرىمىز ساتتار رېقىپ

پىچان ناھىيىسىنىڭ غەربىي تەرىپىدە كىشىلەرنىڭ زوقىنى قوزغاپ تۇرىدىغان بىر بوستانلىق بار. ئۈزۈم ماكانى دەپ ئاتالغان بۇ بوستانلىقتا بولتۇر سانائەت، يېزا ئىگىلىك ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 150 مىليون يۈەنلىك چوڭ ئۆتكەل بۆسۈپ ئۆتۈلدى، دېھقان، چارۋىچىلارنى ھاللىق سەۋىيىگە يەتكۈزۈشتە ئاپتونوم رايون بويىچە ئۈلگىلىك يېزا-بازارلار قاتارىدىن ئورۇن ئالدى.

پىچان ناھىيە بازىرىدىن 20 نەچچە كىلومېتىر يىراقلىقتا جايلاشقان لەمجىن بازىرىنىڭ ئومۇمىي تېرىلغۇ يەر كۆلىمى 36 مىڭ 500 مو بولۇپ، كىشى بېشىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 1.25 مودىن يەر توغرا كېلىدۇ. تېرىلغۇ يەرلەردە سۇنىڭ سىڭىشى ئېغىر، ھۆل-يېغىن مىقدارى ئاز، سۇنىڭ پارغا ئايلىنىشى يۇقىرى بولغاچقا، بۇ بازار دېھقانچىلىقنى پەسىللىك تاغ سۈيى، كارىز، قۇدۇق ۋە قىسمەن بۇلاق سۈيىگە تايىنىپ ئېلىپ بارىدۇ. ئۈزۈمنى ئاساس قىلىپ ئاشلىق، پاختا، كۆكتات، قوغۇن-تاۋۇز، مېۋە-چېۋە قاتارلىقلارنى ئىشلەپ چىقىرىدۇ. بۇ بازار 1995-يىلى يېزا ئىگىلىكىدىن ئۇدا 18-يىلمۇ مول ھوسۇل ئالدى، ئومۇمىي ئۈزۈم 38 مىڭ توننىغا، ئاشلىق 4700 توننىغا، پاختا 235 توننىغا، چوڭ-كىچىك چارۋا 60 مىڭ تۇياققا يەتتى. سانائەت، يېزا ئىگىلىك ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 154 مىليون 157 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1990-يىلدىكىدىن تۆت ھەسسىدىن كۆپرەك ئاشتى. دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 1952 يۈەنگە يېتىپ، ۋىلايەت بويىچە ئالدىنقى قاتارغا ئۆتتى ۋە 1990-يىلدىكىدىن 920 نەچچە يۈەن كۆپەيدى.

بۇ بازار قانداق قىلىپ زور نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرەلىدى؟ ئۇلارنىڭ ئاساسلىق تەجرىبىسى:

پارتىيىنىڭ يېزىلارغا قاراتقان تۈرلۈك ئىقتىسادىي سىياسەتلىرىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇش، تېرىقچىلىق قۇرۇلمىسىنى دادىل ئىسلاھ قىلىش پارتىيە 11-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 3-ئومۇمىي يىغىنىدىن كېيىن، بازارلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى ئىدىيىنى ئازاد قىلىپ، پارتىيىنىڭ يېزىلارغا قاراتقان تۈرلۈك سىياسەتلىرىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇش ئاساسىدا، يەرلەرنى مەھسۇلاتقا بىرلەشتۈرۈپ ئائىلىلەرگە ھۆددىگە بېرىشنى ئۇتۇقلۇق تاماملاپ، ھەر مىللەت دېھقانلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش … قىلىندى. شۇڭلىغا بىرلەشتۈرۈپ، يېتەرلىك كۆكتات، مېۋە-چېۋە ۋە قوغۇن-تاۋۇز ئىشلەپ چىقىرىلىدىغان تېرىقچىلىق قۇرۇلمىسى دەسلەپكى قەدەمدە شەكىللەندى.

مائارىپ، پەن-تېخنىكا ئارقىلىق يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈش بىلەن دېھقانلارنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇپ، ھاللىق سەۋىيىگە يەتكۈزۈش خىزمىتىنى بىرلەشتۈرۈپ ئېلىپ بېرىش بۇ بازار ئۆزىنىڭ ئادەم كۆپ، تېرىلغۇ يەر ئاز بولۇشتەك ئەمەلىي ئەھۋالىغا ئاساسەن، مائارىپ، پەن-تېخنىكا ئارقىلىق يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈش، ئەمگەكچىلەرنىڭ پەن-مەدەنىيەت ساپاسىنى ئۆستۈرۈش ئارقىلىق ئىلغار يېزا ئىگىلىك پەن-تېخنىكىسىنى ئومۇملاشتۇرۇش، بىرلىك ھوسۇلنى ئاشۇرۇش ئارقىلىق ئومۇمىي ھوسۇلنى ۋە كىرىمنى كۆپەيتىش يولىنى ماڭدى ۋە بۇ جەھەتتە كۆپلەپ مەبلەغ سېلىپ، دېھقان، چارۋىچىلارنى ئەمەلىي قوللىنىلىدىغان پەن-تېخنىكا بىلىملىرى بويىچە تەربىيىلەش، مائارىپ ئىشلىرىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش، يېڭى يېزا ئىگىلىك پەن-تېخنىكىلىرىنى كېڭەيتىش ۋە ئومۇملاشتۇرۇش خىزمىتىنى مۇھىم ئىش سۈپىتىدە چىڭ تۇتتى. ئىلمىي تېرىقچىلىق قىلىش سالمىقىنى ئاشۇردى ۋە ئۇنىڭ دائىرىسىنى كېڭەيتتى. بۇنىڭ ئۈچۈن كەسپىي يېزا ئىگىلىك تېخنىك خادىملىرى ۋە دېھقان تېخنىكلارنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، ئۇلار ئارقىلىق دېھقانلارنى نەزەرىيە جەھەتتىن يېتەكلەپ، ئەمەلىيەتتە ئۈلگە كۆرسىتىش ئارقىلىق دېھقانلارنىڭ ئىلمىي تېرىقچىلىق قىلىش ئاڭلىقلىقىنى يۇقىرى كۆتۈردى. مۇشۇ ئاساستا، بۇ بازار 100 نەچچە مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، دېھقان، چارۋىچىلار مەدەنىيەت ۋە تېخنىكا مەركىزى ۋە 13 كەنتتە 13 شۆبە مەكتەپ قۇرۇپ، ئۈچ يىل ئىچىدە ئەمەلىي قوللىنىلىدىغان دېھقانچىلىق تېخنىكىلىرى بويىچە 200 نەچچە قارار تەربىيىلەش كۇرسى ئېچىپ، دېھقان، چارۋىچىلارنى 13 مىڭ ئادەم (قېتىم) تەربىيىلىدى. بۇ كۇرسلاردا تەربىيىلەنگەن دېھقانلارنىڭ ھەممىسى دېگۈدەك بىر خىل دېھقانچىلىق تېخنىكىسىنى، 3360 نەپىرى ئىككى خىل تېخنىكىنى، 776 نەپىرى ئۈچ خىل تېخنىكىنى، 187 نەپىرى تۆت خىل تېخنىكىنى ئىگىلىۋالدى. 28 دېھقان كەسپىي تېخنىك ئۇنۋانىغا ئېرىشتى. …

پېيش يولى (3)

قىلىنغان ئېتىز-ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشىنى ياخشى ئىشلىدى.

ھەر يىلى يېڭى ئىشلەپچىقىرىش پىلانى تۈزگەندە ئېتىز-ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشىنى مۇھىم ئىش قاتارىدا پىلانغا كىرگۈزۈپ، ئۇنى ئەستايىدىل ئەمەلىيلەشتۈردى. بازارلىق ھۆكۈمەتتىن تارتىپ ھەر بىر ئائىلىگىچە قاتلاممۇقاتلام توختام تۈزۈش، بازاردا ئاساسلىق باشقۇرغۇچى، مەھەللە، كەنتلەردە مەخسۇس باشقۇرغۇچى بولۇش، كەسپىي تېخنىكا خادىملار مەسئۇلىيەتنى ئۈستىگە ئېلىش ئۇسۇلى ئارقىلىق، بۇ خىزمەتكە بولغان رەھبەرلىك ۋە مەسئۇلىيەتنى كۈچەيتتى. 1993-يىلدىن 1995-يىلغىچە بولغان ئۈچ يىل ئىچىدە بۇ بازار ئېتىز-ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشىغا جەمئىي 11 مىليون 60 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، يېڭىدىن 571 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتا 122 سۇ سىڭمەس ئېرىق، 32 سۇ سىڭمەس كۆل ياسىدى. كارىز تەشمىلىرىنىڭ 40 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتىكى جايىنىڭ لېيىنى ئېلىپ، رېمونت قىلدى ۋە ئۇنى يېڭىدىن 2769 مېتىر ئۇزۇنلۇقتا ئۇزارتىپ چاپتى. 16 كۆز ماشىنىلاشقان قۇدۇق قازدى ۋە 15 قۇدۇقنى رېمونت قىلدى. 450 ئورۇنغا توما-تاقاق ۋە كۆۋرۈك قاتارلىقلارنى ياسىدى. بۇ بازار يەنە سۇنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇش، سۇدىن ھەقلىق پايدىلىنىش، سۇنى تېجەپ، سۇدىن تولۇق پايدىلىنىش ئارقىلىق قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرۇش ئىقتىدارىنى 99% كە يەتكۈزۈپ، ئۇدا بىر قانچە يىل ئېتىز-ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشىدا ناھىيە ۋە ۋىلايەت بويىچە 1-، 2-بولۇپ باھالىنىپ تەقدىرلەندى. ئۇلار ئۆتكەن يىلى يەنە ئېتىز-ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشىغا يىللاردىكىدىنمۇ بەك ئەھمىيەت بېرىپ، 4 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ، 30 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتا 73 سۇ سىڭمەس ئېرىق ياسىدى. يېڭىدىن 5969 كۋادرات مېتىر كۆلەمدە كۆل ياسىدى. تۆت قۇدۇق قېزىپ يۈرۈشلەشتۈردى. كارىز تەشمىسىنى يەنە 10 مىڭ مېتىر ئۇزۇنلۇقتا ئۇزارتىپ چاپتى ۋە 12 …

… كۆپ قېتىم تەقدىرلەندى، مۇكاپاتلاندى.

يېزا-بازار كارخانىلىرىنى مۇھىم نۇقتا قىلغان 2-، 3-كەسىپنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇپ، ئىقتىسادىي تەرەققىيات قەدىمىنى تېزلىتىش بازارلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى لەمجىن بازىرىنىڭ دۆلەت تاشيولى 312-لىنىيىسى ۋە لەنجۇ-شىنجاڭ تۆمۈريولى بويىغا جايلاشقانلىقىدەك ئەۋزەللىكتىن پايدىلىنىپ، ئۈزۈم قاتارلىق ئالاھىدە يەرلىك مەھسۇلات ئۈستۈنلۈكىگە ئاساسەن تاشيول بويىدا بازار شەكىللەندۈرۈش پىلانىنى ئوتتۇرىغا قويدى ۋە كوللېكتىپ، شەخسلەرنى تەڭ بازارغا يۈزلىنىشكە يېتەكلىدى. قۇرۇق ئۈزۈمنى ئىنچىكە پىششىقلاپ ئىشلەشنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ئۈچۈن، شىنجاڭ بويىچە ئەڭ چوڭ تۇنجى قۇرۇق ئۈزۈم بازىرىنى قۇرۇپ چىقتى ۋە ئىشلەپچىقىرىش، پىششىقلاش، قاچىلاش، ساقلاش، سېتىش، توشۇش بىر گەۋدە قىلىنغان تىجارەت مېخانىزمىنى شەكىللەندۈردى. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان پەقەت قۇرۇق ئۈزۈم پىششىقلاش، سېتىش تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان كوللېكتىپ، شەخسلەرنىڭ بىرلەشمە شىركەتلىرىدىن 40 نەچچىسى قۇرۇلدى ۋە ئۇلار يىلىغا 10 نەچچە مىڭ توننا قۇرۇق ئۈزۈمنى سېتىپ چىقىرالايدىغان، 7000 توننا ئەتراپىدىكى ئۈزۈمنى ئىنچىكە پىششىقلاپ ئىشلىيەلەيدىغان، 3000 توننىدىن ئارتۇق ئۈزۈمنى ھازىرقى سەۋىيىدە ئوراپ-قاچىلىيالايدىغان تىجارەت ئىقتىدارىنى شەكىللەندۈردى. ئۇلار بۇ ئارقىلىق بىر تەرەپتىن، ئۈزۈمنىڭ سېتىلىش يوللىرىنى كېڭەيتىپ، دېھقانلارنىڭ بازارغا يۈزلىنىشىگە قولايلىق يارىتىپ بەرسە، يەنە بىر تەرەپتىن، ئۆزلىرىمۇ ياخشى ئىقتىسادىي ئۈنۈم ھاسىل قىلدى. شۇنداقلا، كىچىك بازارلارنى چوڭ شەھەر، چوڭ بازارلارغا تۇتاشتۇرۇش، ھەر خىل مۇلازىمەت تۈرلىرىنى تولۇقلىما قىلغان بازار سىستېمىسىنى شەكىللەندۈرۈش ئارقىلىق 2-، 3-كەسىپنى راۋاجلاندۇرۇپ، ياخشى ئىجتىمائىي ئۈنۈمگە ئېرىشتى. بازار ئېڭى، رىقابەت ئېڭى تەدرىجىي يۇقىرى كۆتۈرۈلگەن دېھقانلار تېخىمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا بازارغا يۈزلىنىپ، …

… ئاشتى، شۇڭا بازارلىق پارتكوم ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلار قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش، پارتىيە ياچېيكىلىرىنىڭ يادرولۇق، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئەندىزىلىك رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇشنى تۈرلۈك ئىقتىسادىي خىزمەتلەرنى ئىلگىرى سۈرۈشنىڭ ئاچقۇچى سۈپىتىدە چىڭ تۇتۇپ كەلدى. پارتىيە قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى نىشانلىق باشقۇرۇش تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، بۇ خىزمەتنىڭ ئىشلىنىش ئەھۋالىنى پەسىلدە بىر قېتىم تەكشۈرۈپ، نومۇر قويۇپ باھالاپ تۇردى. پارتىيە ياچېيكىلىرىنى ۋاقتى-ۋاقتىدا تەرتىپكە سېلىپ، ياچېيكىنىڭ يادرولۇق رولىنى ياخشى جارى قىلدۇرالمىغان، ئۆز خىزمىتىنىڭ ھۆددىسىدىن چىقالمىغانلارنىڭ ئورنىغا مەدەنىيەت سەۋىيىسى يۇقىرى، ئىسلاھات روھىغا ئىگە، خىزمەتلەردە يېڭىلىق يارىتالايدىغان، ئەمەلىي مەسىلىلەرنى ھەل قىلىپ، ئاممىنىڭ دەردىگە-دەرمان بولۇپ، ئىشلەپچىقىرىشنى راۋاجلاندۇرۇشتا باشلامچى بولالايدىغان بىر تۈركۈم قابىل ياش، ئوتتۇرا ياش كىشىلەرنى سەپلىدى. پارتىيە ئەزالىرىنى دېموكراتىك باھالاش تۈزۈمى، «ئۈچ يىغىن، بىر دەرس» تۈزۈمى قاتارلىق قائىدە-تۈزۈملەرنى مۇكەممەللەشتۈرۈش، پارتىيە مەكتىپىگە يىغىپ تەربىيىلەش، تۈرلۈك شەكىللەر بىلەن ئۆگىنىشكە ئۇيۇشتۇرۇش ئۇسۇللىرى ئارقىلىق پارتىيە ئەزالىرىنىڭ پارتىيە نىزامنامىسى، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى، پارتىيىنىڭ تۈرلۈك لۇشيەن، فاڭجېن، سىياسەتلىرىگە بولغان چۈشەنچىسىنى ئۈزلۈكسىز چوڭقۇرلاشتۇرۇپ ماڭدى ۋە بۇ ئارقىلىق پارتىيە ئەزالىرىنىڭ پارتىيىۋىلىك كۆز قارىشىنى كۈچەيتىپ، ئۇلارنىڭ مەسئۇلىيىتىنى ئېنىق تونۇتتى. تىپ تۇرغۇزۇش، تىپلار ئارقىلىق ئومۇمىي دائىرىنى يېتەكلەش، ئىلغارلاردىن ئۆگىنىش پائالىيىتىنى كەڭ قانات يايدۇرۇپ، پارتىيىۋىلىك كادىرلار ۋە پارتىيە ئەزالىرى ئارىسىدا ئۆز جايىنىڭ تۈرلۈك ئىشلىرىنى يۈكسەلدۈرۈشكە مەسئۇل بولىدىغان، ئۆز ئائىلىسىنىڭ ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش قەدىمىنى تېزلىتىش بىلەن كۇپايىلىنىپ قالماي، ئارقىدا قالغان، نامرات ئائىلىلەرنىڭ ئىشلەپچىقىرىشنى راۋاجلاندۇرۇشقا، تۇرمۇشنى ياخشىلىشىغا ياردەم بېرىشنى مەسئۇلىيىتىم دەپ قارايدىغان ياخشى كەيپىياتنى بارلىققا كەلتۈردى.

… 220 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، بازار تەۋەسىدە ئىككى ئورۇنغا تېلېۋىزىيە نومۇرلىرىنى ئۇلاپ تارقىتىش ئىستانسىسى قۇردى. 1000 غا يېقىن دېھقان ئائىلىسى سىملىق تېلېۋىزىيە كۆرۈش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىندى. بازار ۋە ھەرقايسى كەنتلەرنىڭ ھەممىسىدە مەدەنىيەت پونكىتى (ئۆيى)، ياشلار، خەلق ئەسكەرلىرى پائالىيەت ئۆيى قۇرۇپ، تۈرلۈك گېزىت-ژۇرنال، كىتاب-ماتېرىيال ۋە تېلېۋىزور، سىن قويۇش ئاپپاراتى قاتارلىقلارنى تولۇقلاپ بېرىپ، ياش-ئۆسمۈرلەرنىڭ ئىشتىن سىرتقى مەنىۋى تۇرمۇشىنى جانلاندۇردى. بۇ بازار ئىدىيىۋى تەربىيە خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، بازاردىكى ھەر مىللەت ئاممىسى ئىچىدە «ئىككىدىن ئايرىلالماسلىق» ئىدىيىسىنى مەھكەم تۇرغۇزدى. جۈملىدىن بۇ بازار بۇ يەردە تۇرۇشلۇق شىنجاڭ گېئولوگىيە 1-ئەترىتى بىلەن ئىزچىل دوستلۇق مۇناسىۋىتىنى ساقلاپ كەلدى. «ئىككىنى ھىمايە قىلىش» خىزمىتىگە ئالاھىدە ئەھمىيەت بەردى. ۋەزىپە ئۆتەۋاتقان ھەربىيلەرنىڭ ھەر بىرىگە يىلدا 1000 يۈەندىن تۇرمۇش پۇلى بېرىش، ئىنقىلابىي قۇربانلارنىڭ ئائىلە تاۋابىئاتلىرى ۋە ھەربىي سەپتىن قايتقان مېيىپ ھەربىيلەر قاتارلىقلارغا 13 مىڭ يۈەن تۇرمۇش راسخوتى بېرىشنى تۈزۈملەشتۈردى. قانۇن-تۈزۈم قۇرۇلۇشى، قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش، جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە تۈزەش خىزمەتلىرىنىمۇ ئۇتۇقلۇق، نەتىجىلىك ئىشلەپ، يۇقىرى دەرىجىلىك ئورۇنلارنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشىپ كەلدى. پىلانلىق تۇغۇت سىياسىتىنى ياخشى ئىزچىللاشتۇرۇپ، پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىنى نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش، ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش قەدىمىنى تېزلىتىش خىزمىتى بىلەن زىچ بىرلەشتۈرۈپ ئېلىپ باردى. پۈتۈن جەمئىيەت مائارىپنى قوللايدىغان ياخشى كەيپىياتنى شەكىللەندۈرۈپ، مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇتۇش شارائىتىنى ياخشىلاش، ئوقۇتۇش سۈپىتىنى ئۆستۈرۈشكە ئاكتىپ ياردەم بەردى. پەقەت ئۆتكەن يىلى بۇ بازار مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇتۇش شارائىتىنى ياخشىلاشقا 500 مىڭ يۈەن پۇل، 260 مو تېرىلغۇ يەر ئاجرىتىپ بەردى. بۇنىڭ بىلەن توققۇز يىللىق مەجبۇرىي مائارىپنىڭ ئومۇملىشىشى ئىلگىرى سۈرۈلدى.

لەمجىن بازىرى خۇددى ئىدىقۇت باغرىدىن كۆتۈرۈلگەن سومۇرغ كەبى دېھقان، چارۋىچىلارنى …

ئائىلىلەرگە ھۆددىگە بېرىشنى ئۇتتۇقلۇق ئاماملاپ، ھەر مىللەت دېھقانلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئاكتىپلىقىنى ئۇرغۇتتى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق ئورنىغا بولغان تونۇشىنى ئۆستۈرۈپ، «ئىككىدە يۇقىرى، بىردە ئەلا» يېزا ئىگىلىكىنى بەرپا قىلىشقا ئالاھىدە ئەھمىيەت بەردى. كونا ئەنئەنىۋى كۆزقاراشنى تۈگىتىپ، ئىسلاھ قىلىش، يېڭىلىق يارىتىش ئېڭىنى تۇرغۇزۇش؛ ئۇششاق يېزا ئىگىلىكى قارىشىنى تۈگىتىپ، يىرىك يېزا ئىگىلىكى ئېڭىنى تۇرغۇزۇش؛ ناتۇرال ئىگىلىك ئېڭىنى تۈگىتىپ، پەن-تېخنىكا بىرىنچى ئىشلەپچىقىرىش كۈچى دېگەن يېڭى قاراشنى تۇرغۇزۇش؛ جاپادىن قورقۇش، ھالاۋەتكە بېرىلىش كەيپىياتىنى تۈگىتىپ، جاپاغا چىداپ ئىگىلىك يارىتىش روھىنى تۇرغۇزۇش؛ ئازراق بېيىشتىن قانائەت ھاسىل قىلىش قارىشىنى تۈگىتىپ، داۋاملىق ئالغا ئىنتىلىدىغان روھ تۇرغۇزۇشنى كۈچلۈك تەشەببۇس قىلدى. دېھقانلارنى ئېچىش خاراكتېرلىك ئىشلەپچىقىرىش بىلەن شۇغۇللىنىشقا، تېرىلغۇ يەرلەرنىڭ ئۈنۈمدارلىقىنى ئاشۇرۇشقا، تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىزلارنى ئۆزگەرتىپ بىرلىك ھوسۇلنى كۆپەيتىشكە يېتەكلەپ، ياخشى ئۈنۈم ھاسىل قىلدى. ئۇلار ئۆز جايىنىڭ ئەمەلىيىتىنى ۋە بازار ئېھتىياجىنى چىقىش قىلغان ھالدا، يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئىچكى قۇرۇلمىسى ۋە تېرىقچىلىق قۇرۇلمىسىنى تەڭشەپ، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈشكە ئالاھىدە ئەھمىيەت بەردى. بازارلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى لەمجىن بازىرىنىڭ سۇ، تۇپراق، ھاۋا كىلىماتى شارائىتىغا ئاساسەن تۈزلەڭلىكتە ئۈزۈملۈك باغ ۋە ھەر خىل دەل-دەرەخلەرنى ئۆستۈرۈشكە ماس كېلىدىغانلىقى ھەممە بۇ يەردىكى دېھقانلارنىڭ ئۇزاق يىللىق ئۈزۈم ئىشلەپچىقىرىش تارىخى، ئۈزۈم ئىشلەپچىقىرىشتا مول ئەمەلىي تەجرىبىگە ئىگە بولۇشتەك ئالاھىدىلىككە ئاساسەن، بازار ئېھتىياجىنى ئاساس قىلغان ھالدا ئاشلىق تېرىلغۇ كۆلىمىنى مۇۋاپىق قىسقارتىپ ۋە يېڭىدىن بوز يەر ئېچىش ئارقىلىق ئۈزۈملۈك باغ ۋە ئورمانلىق كۆلىمىنى كېڭەيتتى. بولۇپمۇ ئۈزۈم ئىشلەپچىقىرىشنى ئۈنۈملۈك تەرەققىي قىلدۇردى. 70-يىللارنىڭ ئاخىرلىرىدا بۇ بازار بويىچە ئۈزۈملۈك باغ كۆلىمى 8000 مو ئەتراپىدا بولغان بولسا، ھازىر ئۈزۈملۈك باغ كۆلىمى 20 مىڭ مودىن ئېشىپ كەتتى. ئاشلىق تېرىلغۇ كۆلىمى 10 مىڭ مو، كېۋەز تېرىلغۇ كۆلىمى 2000 مو ئەتراپىدا مۇقىملاشتۇرۇلدى. 4000 مو يەرگە ئورمان بىنا

28 دېھقان كەسپىي تېخنىك ئۇنۋانىغا ئېرىشتى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا بازارلىق پارتكوم شۇجىسى، بازار باشلىقى بىۋاسىتە مەسئۇل بولغان بازار بويىچە ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىشكە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، دېھقانلار ئارىسىدا ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ ئىشلىدى. ئۇلار يېتەرلىك مەبلەغ ۋە ئوقۇتقۇچى ئاجرىتىپ، مەسئۇلىيەتنى قاتلاممۇقاتلام ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، مۇكاپاتلاش- جازالاش تۈزۈملىرىنى چىڭىتىلدۇرغان ھالدا بازار بويىچە دېھقانلار ئارىسىدا ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش دولقۇنىنى قوزغىدى. ئىككى يىل ئىچىدە جەمئىي 1827 نەپەر دېھقاننىڭ ساۋاتىنى چىقىرىپ، ياش، ئوتتۇرا ياش دېھقانلار ئىچىدە ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش نىسبىتىنى 99% كە يەتكۈزدى. بۇنىڭ بىلەن دېھقانلارنىڭ ئىلمىي تېرىقچىلىق قىلىش، زىيانداش ھاشاراتلارنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە يوقىتىش، زىرائەتلەرنى سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ تېرىش، رېتسىپ بويىچە ئوغۇتلاش ۋە مىكرو ئېلېمېنتلىق ئوغۇت ئىشلىتىش ئاڭلىقلىقى تېز يۇقىرى كۆتۈرۈلدى. ئۈزۈملۈك باغ بەرپا قىلىش، پەرۋىش قىلىش، باراڭغا ئېلىش ئىشلىرىمۇ تېخنىكا تەلىپى بويىچە ئىشلىنىدىغان بولدى. دېھقانلار ئىلگىرى بىر مو يەرگە 20 تۈپ ئەتراپىدا تال تىكىدىغان بولسا، ھازىر چۈنەك، تۈپ ئارىلىقىنى زىچراق قىلىپ، بىر مو يەرگە 130 تۈپ ئەتراپىدا تال (تەك) تىكىپ، يەر ئىسراپچىلىقىنى ئازايتتى. تاللارنى ئىلمىي ئۇسۇلدا پەرۋىش قىلىش، ئېچىش-كۆمۈش ئادىتىنى يېتىلدۈردى. ئۈزۈمنىڭ ئوتتۇرىچە مو بېشى بىرلىك ھوسۇلىنى ئادەتتىكى ئېتىزلاردا 2150 كىلوگىرامدىن، 1000 مولۇق چوڭ ئېتىزلاردا مو بېشى بىرلىك ھوسۇلىنى 4000 كىلوگىرامدىن، ئايرىم ئېتىزلاردا 6000 كىلوگىرامدىن ئاشۇرۇپ، ۋىلايەت بويىچە رېكورت ياراتتى. يېڭى چۈنچىلەرنى كۆپەيتىش، ئۈزۈملەرنى ئىلمىي ئۇسۇلدا قۇرۇتۇش ئارقىلىق، قۇرۇتۇلغان ئۈزۈملەرنىڭ سۈپىتىنى ياخشىلاپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى كۆرۈنەرلىك ئۆستۈردى.

سېلىنمىنى ئاشۇرۇپ، ئېتىز-ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشىنى بوشاشتۇرماي ئېلىپ بېرىپ، ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىنى ياخشىلاش بۇ بازاردا ئەزەلدىن سۇ قىس بولۇپ، سۇ قەھەتچىلىكىنىڭ دەردىنى يەتكۈچە تارتقان دېھقانلار يېقىنقى يىللاردىن بۇيان يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ رەھبەرلىكىدە ھەر يىلى كۆپلەپ مەبلەغ ۋە ئەمگەك كۈچى سەرپ قىلىپ، بىر ئادەم ھەر يىلى بىر مېتىردىن سۇ سىڭمەس ئېرىق ياساش تەلىپى بويىچە سۇ كۆپەيتىش، سۇ تېجەش مەزمۇن

مىڭ مېتىر ئۇزۇنلۇقتا ئۆزىرىتىپ چاپتى ۋە 12 مىڭ مېتىر ئۇزۇنلۇقتىكى كارىز تەشمىسىنىڭ لېيىنى ئېلىپ رېمونت قىلدى. كىچىك تىپتىكى سۇ قۇرۇلۇش ئەسلىھەلىرىدىن 375 نى، كۆۋرۈكتىن 256 نى ياسىدى. 10 نەچچە مىڭ مېتىر ئۇزۇنلۇقتا سۇ تۇرۇبىسى ئورنىتىپ، دېھقان ئائىلىلىرىنىڭ ئىچىدىغان سۇ شارائىتىنى ياخشىلىدى. بازارلىق ئامانەت - قەرز كوپېراتىپى، ئىقتىسادىي ھەمكارلىق فوندى جەمئىيىتى ۋە يېزا ئىگىلىك بانكىسى قاتارلىق ئورۇنلار ھەر يىلى كوللېكتىپ ۋە شەخسلەرگە 10 نەچچە مىليون يۈەن قەرز پۇل تارقىتىپ، ئۇلارنىڭ يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىنى ياخشىلىشىغا مەدەت بەردى.

يېزا ئىگىلىكىنى ماشىنىلاشتۇرۇش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇش لەمجىن بازىرى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئۈزۈمچىلىكنى ئۈنۈملۈك تەرەققىي قىلدۇرۇش يولىغا مېڭىپ، تۇرلۇك زىرائەتلەرنىڭ تېرىلغۇ كۆلىمىنى بۇرۇنقىدىن ئازايتقان بولسىمۇ، لېكىن يېزا ئىگىلىكىنى ماشىنىلاشتۇرۇش خىزمىتىنى ھەرگىز بوشاشتۇرۇپ قويمىدى. بازارلىق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئۇيۇشتۇرۇشى بىلەن تېخنىك خادىملار يىل بويى مەھەللە- كەنتلەرگە بېرىپ، دېھقانلارغا ماشىنا ئارقىلىق يەر ئاغدۇرۇش، ئورۇق سېلىش، ئوغۇتلاش، سۇلياۋ يوپۇق يېپىش ۋە دان ئايرىش تېخنىكىسىنى ئۆگىتىپ؛ ئۇلارنىڭ دېھقانچىلىق ماشىنىلىرى بىلەن ئەمەلىي مەشغۇلات ئېلىپ بېرىشىغا يېتەكچىلىك قىلدى. دېھقانلار ماشىنا ئارقىلىق مەشغۇلات ئېلىپ بېرىشنىڭ ئەمەلىي ئۈنۈمىنى كۆرگەندىن كېيىن، تۈرلۈك يېزا ئىگىلىك ماشىنا - سايمانلىرىنى بەس-بەستە سېتىۋالدى. ھازىر بۇ بازاردا چوڭ-كىچىك تراكتور ۋە يېزا ئىگىلىكىدە ئىشلىتىلىدىغان تۈرلۈك سايمانلار 835 كە، ھەر خىل چاتما سايمانلار 755 كە، بازار بويىچە يەر ئاغدۇرۇش، ئورۇق سېلىش، ئوغۇت بېرىش، سۇلياۋ يوپۇق يېپىش، توشۇش ۋە دان ئايرىش قاتارلىق ئىشلار ئاساسەن ماشىنا ئارقىلىق ئىشلىنىدىغان بولدى. شۇنىڭ بىلەن بۇ بازار يېزا ئىگىلىكىنى ماشىنىلاشتۇرۇشنى تولۇق ئەمەلگە ئاشۇرۇپ، ناھىيە، ۋىلايەت بويىچە ئالدىنقى قاتارغا ئۆتۈپلا قالماي، ئاپتونوم رايون بويىچە يېزا-بازارلارنىڭ يېزا ئىگىلىكىنى ماشىنىلاشتۇرۇش بويىچە 2-لىككە ئېرىشىپ،

ئىلگىرىلىگەن ھالدا بازارغا يۈزلىنىپ، سودا-سېتىق، يېمەك- ئىچمەك، قاتناش-تىرانسپورت، رېمونتچىلىق، تىككۈچىلىك، مېھمان كۈتۈش قاتارلىق تۈرلۈك قوشۇمچە كەسىپلەر بىلەن شۇغۇللىنىشقا باشلىدى. ھازىر بۇ بازار بويىچە مۇشۇنداق قوشۇمچە كەسىپ بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئائىلىلەر 960 كە يېتىپ، 1990-يىلدىكىدىن 810 نەچچە ئائىلە كۆپەيدى ۋە ئۇلارنىڭ شۇنىڭغا مۇناسىپ ھالدا ئىقتىسادىي كىرىمىمۇ ئاشتى. 1995-يىلى بۇ بازارنىڭ يېزا ئىگىلىكتىن قىلغان ئومۇمىي كىرىمى 49 مىليون 707 مىڭ يۈەن بولسا، 2-، 3- كەسىپتىن قىلغان ئومۇمىي كىرىمى 61 مىليون 125 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 11 مىليون يۈەندىن كۆپرەك ئاشتى. يىللىق سانائەت، يېزا ئىگىلىك ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى ئىچىدە 2-، 3- كەسىپ مەھسۇلات قىممىتىنىڭ ئىگىلىگەن نىسبىتى 53% نى ئىگىلەشتەك چوڭ ياخشى ۋەزىيەت بارلىققا كەلدى.

پارتىيە قۇرۇلۇشىنى داۋاملىق كۈچەيتىپ، پارتىيە ياچېيكىلىرىنىڭ جەڭگىۋار قورغانلىق، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ نەمۇنىلىك رولىنى ياخشى جارى قىلدۇرۇش بۇ بازاردا 36 پارتىيە ياچېيكىسى، 600 دىن ئارتۇق پارتىيە ئەزاسى بار بولۇپ، بۇنىڭ ئىچىدە دېھقان پارتىيە ئەزالىرى 370 نەپەردىن

كەيپىياتنى بارلىققا كەلتۈردى.

«ئىككى قولدا تۇتۇش، ئىككىلا قول قاتتىق بولۇش» فاڭجېنىنى ياخشى ئىزچىللاشتۇرۇپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈش بازارلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى بۇ بازارنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشقا ئەھمىيەت بەرگەنگە ئوخشاش ئەھمىيەت بېرىپ، ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى تەڭ قەدەمدە راۋاجلاندۇردى. مەخسۇس ئاپپارات تەسىس قىلىپ ۋە مەخسۇس ئادەم ئاجرىتىپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتتى. ھەر بىر ئورۇننىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتىنىڭ ياخشى-يامان بولۇشىنى شۇ ئورۇننىڭ ئومۇمىي خىزمەتلىرىنى ۋە رەھبىرىي كادىرلارنىڭ ئومۇمىي خىزمەت مەسئۇلىيىتىنى ئادا قىلىشىنى باھالاشنىڭ مۇھىم ئۆلچىمى قىلىپ، مەسئۇلىيەتنى قاتلامموقاتلام كۈچەيتتى. بۇ ئارقىلىق بۇ بازار تەشۋىقات، مەدەنىيەت، مائارىپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى، «ئىككىنى ھىمايە قىلىش»، پىلانلىق تۇغۇت، قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش، جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە تۈزەش قاتارلىق تۈرلۈك ئىشلاردا ياخشى نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى. يېقىنقى بىر نەچچە يىل ئىچىدە

كۆتۈرۈلگەن سومۇرغ كەبى دېھقان، چارۋىچىلارنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇپ ھاللىق سەۋىيىگە يەتكۈزدى، ئىقتىسادنىڭ تېز يۈكسىلىشى دېھقانلارنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىنى مول مەزمۇنغا ئىگە قىلدى، دېھقانلارنىڭ يېڭىدىن سالغان ئولتۇراق ئۆيىنىڭ ئومۇمىي كۆلىمى 607 مىڭ كۋادرات مېتىردىن ئېشىپ، ھەر بىر كىشىگە 22 كۋادرات مېتىردىن توغرا كەلدى. بۇنىڭ ئىچىدە خىش-سېمونت، ياغاچ قۇرۇلمىلىق يېڭى ئۆيلەرنىڭ نىسبىتى 89% كە يەتتى. بازار بىلەن كەنتلەر ئارا يول، توك، تېلېفون ۋە پوچتا ئالاقىسىنىڭ يۈرۈشلىشىشى 100% كە، يوللارنىڭ قارىمايلىشىشى 95% كە يەتتى. دېھقانلارنىڭ ھەمكارلىشىپ داۋالىنىشقا قاتنىشىشى بازار بويىچە ئومۇملىشىپ، خەلق ئاممىسىنىڭ داۋالىنىش ئىشلىرى كاپالەتكە ئىگە قىلىندى. بازار بويىچە دېھقانلار سېتىۋالغان تۈرلۈك ماتورلۇق قاتناش قوراللىرى 2000 غا يېقىنلاشتى. تېلېۋىزورنىڭ ئومۇملىشىشى 96% كە، سىملىق تېلېۋىزىيىنىڭ ئومۇملىشىشى 40% كە يەتتى. ئادەم ۋە چارۋىلار ئومۇميۈزلۈك پاكىز سۇ ئىچىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىنىپلا قالماي، يېڭىدىن 40% ئەتراپىدىكى دېھقان ئائىلىسىگە سۇ تۇرۇبىسى ئورنىتىلدى. بازار بويىچە 92% كەنت ھاللىق سەۋىيە ئۆلچىمىگە يەتتى.

△ ئاپتونوم رايونلۇق قاتناش نازارىتى ترانسپورت باشقۇرۇش ئىدارىسى كەسىپتىكى ناتوغرا ئۇسلۇبنى تۈزىتىش، دۆلەت ۋە ئۆلكە يوللىرىدىكى «ئۈچ قالايمىقان»چىلىقنى تۈگىتىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىگەنلىكتىن، يېقىندا ئاپتونوم رايون تەرىپىدىن كەسىپتىكى ناتوغرا ئۇسلۇبنى تۈزىتىشتىكى ئىلغار ئورۇن بولۇپ باھالاندى.

△ شىنجاڭ يول - كۆۋرۈك باش شىركىتىنىڭ 1-باشقارمىسى قۇرۇلۇش سۈپىتىگە ۋە قۇرۇلۇشلارنى ئۆز قەرەلىدە پۈتتۈرۈشكە كاپالەتلىك قىلىپ ئىناۋەت قازىنىپ، ئوخشاش كەسىپلەر بويىچە ئالدىنقى قاتارغا ئۆتتى. بۇلتۇر ئۇلار مەھسۇلات قىممىتىنى 76 مىليون 881 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزۈپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن 21.4% ئاشۇردى.

ئامانگۈل ھوشۇر

△ ئاقتۇ ناھىيىلىك قاتناش ساقچى چوڭ ئەترىتى ئەلا مۇلازىمەتلىق قىلىش، خەلقنى سۆيۈش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش ۋە باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش، بىخەتەرلىك تەشۋىقاتىنى ياخشى ئىشلەش ئارقىلىق ئىش ئۈنۈمىنى كۆرۈنەرلىك ئۆستۈردى، قاتناش

ۋەقەلىرىنى ئازايتتى.

ھەسەن قادىر

△ قەشقەر كونىشەھەر ناھىيە يېڭىئۆستەڭ يېزىسى ئائىلىلارنى «ئۆچتە ئۆگىنىش، ئۆچتە بەسلىشىش» پائالىيىتىگە تەشكىللەپ ۋە ئۇلارنىڭ ھويلا-ئارام ئىگىلىكى بىلەن شۇغۇللىنىشىغا ئىلھام بېرىپ، نەتىجە ياراتقان ئىلغار ئائىلىلارنى كۆپلەپ بارلىققا كەلتۈردى. بۇ يېزا يېقىندا، نەتىجىسى گەۋدىلىك بولغان 66 ئائىلىنى مۇكاپاتلىدى.

تەۋەككۇل ئەمەت

△ غۇلجا ناھىيە ئارائۆستەڭ يېزىسى بۇ يىل ئەتىياز 1213 مو يەرگە 395 مىڭ 585 تۈپ مېۋىلىك ۋە مېۋىسىز كۆچەت تىكتى.

ھۆسەنجان يۈسۈپ

△ ئاتۇش قاراجۇل تاشيول ئۆچاستكىسى شېكەركۆل داۋىنىنىڭ باشلىقى مەمەتتۇرسۇن راخمان ۋە ئاپتوموبىل شوپۇرى قۇربان بارات، سەمەت خېلىل يېقىندا، پاختا بېسىلغان ئاپتوموبىلغا ئوت كەتكەندە ھاياتىنىڭ خەۋپكە ئۇچرىشىغا قارىماي، 100 مىڭ يۈەن قىممىتىدىكى پاختا، ئاپتوموبىلنى قۇتقۇزۇپ قالدى.

گۈلباھار بارات

△ ئۇلۇغچات تاشيول ئۆچاستكىسىدىكى ئىشچى-خىزمەتچىلەر ئاقتۇ ناھىيىسىنىڭ كوسراپ يېزىسىدىكى نامرات دېھقانلارغا 3310 يۈەن ئىئانە قىلدى.

ئاسمگۈل ئامان

△ ئاقتۇ ناھىيىسى بۇلتۇردىن بۇيان 10 مىڭ مو بوز يەر ئاچتى، 35 مىڭ مو تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىزنى ئۆزگەرتتى، 30 مىڭ مو يەرنى سالالاشتۇردى، 106 مىڭ كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتا سۇ سىڭمەس ئۆستەڭ ياسىدى.

ئابلەت ھۈسىين

△ ئاقتۇ ناھىيىسىنىڭ بۇلۇڭكۆل يېزىسى بۇلتۇردىن بۇيان 130 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، چارۋىچىلىق رايونلىرىغا بارىدىغان سەككىز يول، بىر كۆۋرۈك ياسىدى.

كۈرەش ھاشىم

△ ئاتۇش قاراجۇل تاشيول ئۆچاستكىسى ئىشچى-خىزمەتچىلەر ھەمكارلىق ئامانەت كاسسىسى قۇرۇپ، پۇلغا جىددىي ئېھتىياجلىق بولغان ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ قىيىنچىلىقىنى ھەل قىلىپ، ئىلگىرىكى ھەممە ئىشتا ئۆچاستكا مالىيىسىگە قول سوزىدىغان ئەھۋالنى ئۆزگەرتتى.

گۈلباھار بارات

«ياش پېدائىيلار» ھەرىكىتىدە

ئۆز مۇخبىرىمىز ئابدۇشۈكۈر قاۋۇل، تۇربە ئىمامنىياز

- قېنىڭىزنى تەكشۈرۈپ قويايمۇ؟
- قان بېسىمىڭىزنى ئۆلچەپ قويايمۇ؟

...

شەھەر مەركىزىگە جايلاشقان سەھىيە مۇلازىملىق نۇقتىسىدىكى دوختۇر، سېسترالار ئايىغى ئۈزۈلمەي كېلىۋاتقان كىشىلەرنىڭ سالامەتلىكىنى تەكشۈرۈش بىلەن ئالدىراش ئىدى. 29 - مارت، ئاتۇش شەھىرىنىڭ ئاساسلىق كوچىلىرى ئەنە شۇنداق ئۆزگىچە جانلىنىپ كەتتى. بۈگۈن ئەتىگەندىلا مىڭلىغان «ياش پېدائىيلار»ھەرىكەتكە كېلىپ ئاممىغا قولايلىق يارىتىش مەركەز قىلىنغان تۈرلۈك مۇلازىملىق پائالىيىتىگە ئاتلانغانىدى. ئوبلاستلىق ئىتتىپاق كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى مەمتىمىن مۇخبىرغا مۇنداق دېدى:

- ئوبلاستىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك ئىتتىپاق تەشكىلاتلىرى بۇ يىل مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى يەنىمۇ كۈچەيتىش ئۈچۈن ھەر مىللەت ياشلىرىنى مەملىكەت بويىچە قانات يېيىۋاتقان «ياش پېدائىيلار»ھەرىكىتىگە ئاكتىپ قاتنىشىشقا سەپەرۋەر قىلدى. 3 - ئاي كىرىشى بىلەنلا ھەرقايسى ناھىيە (شەھەر)لەردە ئاممىغا قولايلىق يارىتىش مەركەز قىلىنغان «ياش پېدائىيلار»ھەرىكىتى يۇقىرى دولقۇنغا كۆتۈرۈلدى. سىياسىي قانۇن، سەھىيە، پىلانلىق تۇغۇت، پەن - تېخنىكا، پوچتا-تېلېگراف، شەھەر قۇرۇلۇشى، مەكتەپ قاتارلىق تارماقلاردىكى ياشلاردىن تەشكىللەنگەن «ياش پېدائىيلار»ئەترەتلىرى تۈرلۈك كەسپىي مۇلازىملىق ۋە يول، ئاممىۋى سورۇنلارنى تازىلاش، ئېرىق - ئۆستەڭ رېمونت قىلىش، يېزا ئىگىلىكىگە ياردەم بېرىش، نامراتلارغا ئىللىقلىق يەتكۈزۈش قاتارلىق ياخشى ئىش، ياخشى ھەرىكەتلەر بىلەن شۇغۇللىنىپ، «ئىككى مەدەنىيەت»قۇرۇلۇشىنىڭ ساغلام ئىلگىرى سۈرۈلۈشى ئۈچۈن تۈرتكىلىك رول ئوينىدى.

29 - مارت، ئاتۇش شەھىرىدىكى «ياش پېدائىيلار»ھەرىكىتىگە قاتناشقان ياش -

(قېتىم)غا، رېمونت قىلىنغان ۋېلسىپىت 112گە، تازىلانغان، رېمونت قىلىنغان يول، ئېرىق - ئۆستەڭ 30 كىلومېترغا، تىكىلگەن كۆچەت 600 تۈپكە، نامرات ئائىلىلەرگە ياردەم بېرىلگەن مەھەللىۋى ئوغۇت 50 تونىغا، خىمىيىۋى ئوغۇت 160 كىلوگرامغا يەتتى. ئوبلاست بويىچە «ياش پېدائىيلار»ھەرىكىتىگە 100 مىڭدىن ئارتۇق ياش - ئۆسمۈر قاتناشتى.

تۇرپان شەھەرلىك خەلق دوختۇرخانىسىدىكى دوختۇر - سېسترالار ئاممىغا ياخشى ئىش قىلىپ بەرمەكتە

ئۆز مۇخبىرىمىز **ساتتار رېقىپ** خەۋەر قىلىدۇ: تۇرپان شەھەرلىك خەلق دوختۇرخانىسىدىكى ھەر مىللەت دوختۇر-سېسترالار ئاساسىي قاتلامغا يۈزلىنىپ، ھەقسىز كېسەل كۆرۈش، جەمئىيەت ئۈچۈن ياخشى ئىش قىلىپ بېرىشنى ئىزچىل داۋاملاشتۇرۇپ، ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشمەكتە.

تۇرپان شەھەرلىك خەلق دوختۇر-خانىسى رەھبەرلىكى كۆپ يىللاردىن بۇيان ئىچكى قىسمىدىكى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، داۋالاش ۋە مۇلازىملىق سۈپىتىنى ئۆستۈرۈپ، جەمئىيەت ئۈچۈن ياخشى ئىش قىلىپ بېرىشنى بىر تۈرلۈك مۇھىم ۋە دائىملىق خىزمەت سۈپىتىدە چىڭ تۇتتى. دوختۇرخانا پارتىيە، ئىتتىپاق ياچېيكىسى، ئاياللار بىرلەشمىسى ھەر مىللەت دوختۇر - سېسترالىرىغا قارىتا ئىدىيىۋى - سىياسىي تەربىيە، تىببىي ئەخلاق تەربىيىسى، ئىنسانپەرۋەرلىك تەربىيىسى ۋە توغرا كىشىلىك قاراش، قىممەت قارىشى تەربىيىسىنى كۈچەيتىپ، ئۇلارنى جەمئىيەتكە كۆپلەپ ياخشى ئىش قىلىپ بېرىشكە يېتەكلىدى. ئاساسىي قاتلام شىپاخانىلار بىلەن دوستلۇق ئورنىتىپ، شىپاخانىلارغا دوختۇر - سېسترالارنى ئەۋەتىپ، ئۇلارنىڭ باشقۇرۇش، داۋالاش ئىشلىرىغا كەسپىي جەھەتتىن يېتەكچىلىك قىلدى. دېھقان-چارۋىچىلارنىڭ كېسىلىنى ھەقسىز داۋالىدى. يېزا شىپاخانىلىرىنى بىر قىسىم دورا، داۋالاش ئۈسكۈنىلىرى بىلەن تەمىنلىدى. يېقىنقى ئۈچ يىلدىن بۇيان قىلىپ، ھەر يىلى ئادەم ئەۋەتىپ دېھقانلارنىڭ كېسىلىنى كۆردى. ئائىلىسىگە بېرىپ ھەقسىز داۋالىدى، قېرىلار ساناتورىيىسىدىكىلەرنى ۋە ئاجىز، قىيىنچىلىقى بارلارنى يوقلاپ ئۇلارغا 4000يۈەن قىممىتىدە پۇل، ئۇن، دورا قاتارلىقلارنى ئىئانە قىلدى. ئۇلارنىڭ جەمئىيەت ئۈچۈن ياخشى ئىش قىلىشنى ئىزچىل داۋاملاشتۇرۇش روھى كىشىلەرنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى. شۇنداقلا بۇ جەھەتتىكى نەتىجىلىرى بىلەن بۇ دوختۇرخانا بۆلتۈر ئاپتونوم رايون بويىچە «مەدەنىيەتلىك ئورۇن» بولۇپ باھالاندى.

ئاقسۇ شەھىرى ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرىنىڭ جەڭگىۋار قورغانلىق رولىنى جارى قىلدۇردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئايجامال ھوشۇر** خەۋەر قىلىدۇ: ئاقسۇ شەھىرى ئىككى يىلدىن بۇيان ئاساسىي قاتلام پارتىيە، ئىتتىپاق تەشكىلاتلىرىنى تەرتىپكە سېلىپ ۋە مۇستەھكەملەپ، ئۇلارنىڭ جەڭگىۋار قورغانلىق رولىنى تولۇق جارى قىلدۇردى.

شەھەرلىك پارتكوم ۋە شەھەرلىك ئىتتىپاق كومىتېتى ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرىنىڭ يېقىندىن ماسلىشىشى بىلەن ئاساسىي قاتلام پارتىيە، ئىتتىپاق تەشكىلاتلىرىنى تەرتىپكە سالدى؛ 545 نەپەر ياچېيكا شۇجىسىنى تەڭشىدى؛ 25 نەپەر يېزا كادىرىنى كەنت دەرىجىلىك تەشكىلاتلاردا ۋەزىپە ئۆتەشكە ئەۋەتتى. ئۇلار پارتىيە قۇرۇلۇشى ئارقىلىق ئىتتىپاق قۇرۇلۇشىنى يېتەكلەپ، ئىتتىپاق قۇرۇلۇشى ئارقىلىق پارتىيە قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، ئاساسىي قاتلام پارتىيە، ئىتتىپاق تەشكىلاتلىرىنىڭ جەڭگىۋارلىق، باشلامچىلىق رولىنى ياخشى جارى قىلدۇردى. شەھەر بويىچە ئىتتىپاق ياچېيكىسىنىڭ ئىتتىپاق قۇرۇلۇشىنى نىشانلىق باشقۇرۇش يولغا قويۇلغان ئورۇنلارنى 100 گە يەتكۈزدى. شەھەر بويىچە 27 پارتىيە ياچېيكىسى «ئىلغار پارتىيە ياچېيكىسى»، سەككىز ياچېيكا «ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشتە ئۈلگىلىك ياچېيكا» بولدى.

يېقىندا باي ناھىيىلىك سەھىيە ئىدارىسى، يەرلىك كېسەللىكنىڭ ئالدىنى ئېلىش پونكىتى تەشۋىقات ۋە مۇلازىملىق ئورنى قۇرۇپ، يەرلىك كېسەللەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش، يودلۇق تۇز ئىشلىتىش تەشۋىقاتى ئېلىپ باردى.

سۈرەتتە: تەشۋىقات - تەربىيە مۇلازىمەت ئورنىدىن كۆرۈنۈش.

ھەسەن ئابدۇۋەلى فوتوسى

سوتسىيالىستىك ئىجتىمائىي ئەخلاق، كەسپ ئەخلاقى ۋە ئائىلىۋى گۈزەل ئەخلاق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش كېرەك

ئادىل خالىقجان

پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ «قارارى»دا مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدى: «ئىدىيە - ئەخلاق قۇرۇلۇشىنىڭ تۈپ ۋەزىپىسى: ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسى، كوللېكتىۋىزملىق تەربىيە ۋە سوتسىيالىستىك تەربىيىنى داۋاملاشتۇرۇپ، ئىجتىمائىي ئەخلاق، كەسپ ئەخلاقى، ئائىلىۋى گۈزەل ئەخلاق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، كىشىلەرنى جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشتىن ئىبارەت ئورتاق غايە، توغرا دۇنيا قاراش، كىشىلىك تۇرمۇش قارىشى ۋە قىممەت قارىشىنى تۇرغۇزۇشقا يېتەكلەشتىن ئىبارەت.» پۈتكۈل مىللەتلەرنىڭ ئەخلاق ساپاسىنى ئۆستۈرۈش - نۆۋەتتىكى سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم مەزمۇنى ۋە تۈپ ۋەزىپىسىنىڭ بىرى. ئەخلاق قۇرۇلۇشىنىڭ ئىچىدە ئىجتىمائىي ئەخلاق، كەسپ ئەخلاقى ۋە ئائىلىۋى گۈزەل ئەخلاق قۇرۇلۇشى شەكىللەنگەن. شۇڭا سوتسىيالىستىك ئەخلاق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشتە، ئالدى بىلەن يۇقىرىقى ئۈچ تۈرلۈك ئەخلاق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش تولىمۇ مۇھىم.

بىرىنچى، ئىجتىمائىي ئەخلاق قۇرۇلۇشى.

ئىجتىمائىي ئەخلاق كىشىلەرنىڭ ئورتاق تۇرمۇش جەريانىدا بارلىققا كەلگەن ۋە رىئايە قىلىشقا تېگىشلىك بولغان ھەرىكەت ئۆلچىمى ھېسابلىنىدۇ. ئۇ جەمئىيەتنىڭ بارلىق ئەزالىرىغا قويۇلغان ئومۇمىيۈزلۈك ئەخلاق تەلىپى بولۇپ، سىنىپىيلىكى ئانچە روشەن ئەمەس. جەمئىيەتتىكى بارلىق سىنىپ ۋە تەبىقىدىكى كىشىلەرنىڭ ھەممىسى ئۇنى ئېتىراپ قىلىدۇ. چۈنكى ئىجتىمائىي ئەخلاق كىشىلەرنىڭ ئىجتىمائىي تۇرمۇشنىڭ تەرتىپلىك بولۇشىنىڭ ئورتاق ئېھتىياجىدۇر. بىر جەمئىيەتنىڭ ئىجتىمائىي تۇرمۇشىنىڭ ئۇنۇملۇك بولۇشىنى ئىشقا ئاشۇرۇشتا ناھايىتى مۇھىم كاپالەتلىك رول ئوينايدۇ.

ئىجتىمائىي ئەخلاقنىڭ ئاساسىي مەزمۇنى بىر - بىرىنى ھۆرمەتلەش، ئىتتىپاقلىق، ھەمكارلىق، باراۋەرلىك، دوستلۇق كەيپىياتىنى ئىشقا ئاشۇرۇش؛ سەممىي، كۆيۈمچان، ئادىل، پاك - دىيانەتلىك بولۇش، كۆرگەنلا يەرگە ئەخلەت تۆكمەسلىك ۋە تۈكۈرمەسلىك، ئومۇمنىڭ مال - مۈلكىنى ئاسراش، مۇھىتنى ئاسراش، قاتناش قائىدىسىگە رىئايە قىلىش، كىشىلەر بىلەن پاراڭلاشقاندا قوپال سۆز قىلماسلىق ۋە ئەدەبلىك بولۇش، تەبىئىي ئورمانلىقلار ۋە ھايۋاناتلارغا زىيان سالماسلىق، ئېكولوگىيىلىك تەڭپۇڭلۇقنى قوغداش، كىشىلەرنىڭ نورمال تۇرمۇشىغا گۈزەل مۇھىت يارىتىش، ئاتلىق ھالدا ئۆزىنىڭ بارلىق ھەرىكەتلىرىنى قانۇن - ئىنتىزامنىڭ دائىرىسىگە كىرگۈزۈش، بارلىق سۆز - قىلىش، جەمئىيەتكە تۆھپە قوشۇش قاتارلىقلاردىن ئىبارەت.

ھازىر ئېلىمىزنىڭ ئەخلاق قۇرۇلۇشىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى بولۇپمۇ كەسپ ئەخلاقىنىڭ ئاساسىي ئېقىمى ياخشى، لېكىن بەزى ناچار ئىللەتلەرمۇ ئېغىر دەرىجىدە ساقلىنىپ تۇرماقتا. مەسىلەن، مۇلازىملىق ئېڭى تۆۋەن، قاقتى - سوقتى قىلىش، ئالدامچىلىق ۋەھاكازالار. بۇ ھال كەسپ ئەخلاقىغىلا زىيان سېلىپ قالماستىن، بەلكى پۈتۈن جەمئىيەتنىڭ ئەخلاق كەيپىياتىغىمۇ يامان تەسىر كۆرسەتمەكتە. شۇڭا كەسپ ئەخلاقى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش ئەخلاق قۇرۇلۇشىدىكى مۇھىم ۋەزىپىنىڭ بىرى.

ئۈچىنچى، ئائىلىۋى گۈزەل ئەخلاق قۇرۇلۇشى.

ئائىلە جەمئىيەتنىڭ ھۈجەيرىسى، ئىنسانلارنىڭ ئىجتىمائىي تۇرمۇشىنىڭ ئەڭ ئاساسلىق تەشكىلىي

29 - مارت، ئاتۇش شەھىرىدىكى «ياش پىدائىيلار» ھەرىكىتىگە قاتناشقان ياش - ئۆسمۈرلەر ئاما ئۈچۈن نۇرغۇن ئەمەلىي ئىش قىلىپ بەردى. سەھىيە مۇلازىملىق نۇقتىسىدا سالامەتلىكنى تەكشۈرتكەن بىر مويسپىت كىشى تەسىرلەنگەن ھالدا «زامانىمىزنىڭ لېي فېڭ، لەي فېڭلىرىغا بارىكاللا» دېدى. بىر ئايدىن بۇيان ئاتۇش رايونىدا قانات يايغان «ياش پىدائىيلار» ھەرىكىتىگە 20 مىڭدىن ئارتۇق ياش - ئۆسمۈر قاتناشتى. تارقىتىلغان ھەر خىل تەشۋىقات ۋەرەقىسى 56 مىڭ پارچىغا، داۋالاش، سالامەتلىك تەكشۈرۈش مۇلازىملىقىدىن بەھرىمەن بولغانلار 4800 ئادەم (قېتىم)غا، كەسپىي ۋە مەسلىھەت بېرىش مۇلازىملىقىدىن بەھرىمەن بولغانلار 6100 ئادەم

دورا، داۋالاش ئۈسكۈنىلىرى بىلەن تەمىنلىدى. يېقىنقى ئۈچ يىلدىن بۇيان شەھەر ئىچى ۋە ئاساسىي قاتلاملارغا بېرىپ، سەييارە كېسەل كۆرۈش، مەسلىھەت بېرىش پائالىيىتىنى ئون نەچچە قېتىم ئېلىپ باردى. بۇ جەرياندا 7200 دىن ئارتۇق ئادەمنىڭ كېسىلىنى كۆردى ۋە ھەقسىز داۋالىدى. دوختۇرخانىدا داۋالىنىپ ئىقتىسادىي جەھەتتە قىيىنىلىپ قالغان 20 نەچچە كىشىگە 3000 يۈەنگە يېقىن پۇل ياردەم قىلدى. دوختۇر - سېستىرالار مائارىپقا، ئاپەت رايون خەلقىگە ۋە قىيىنچىلىقى بار ئائىلىلەرگە 14 مىڭ يۈەن پۇل، ماددىي بۇيۇملارنى ئىئانە قىلىش بىلەن بىرگە شەرت - شارائىتى بىر قەدەر ناچار ئايدىڭكۆل يېزىسىنى نۇقتا

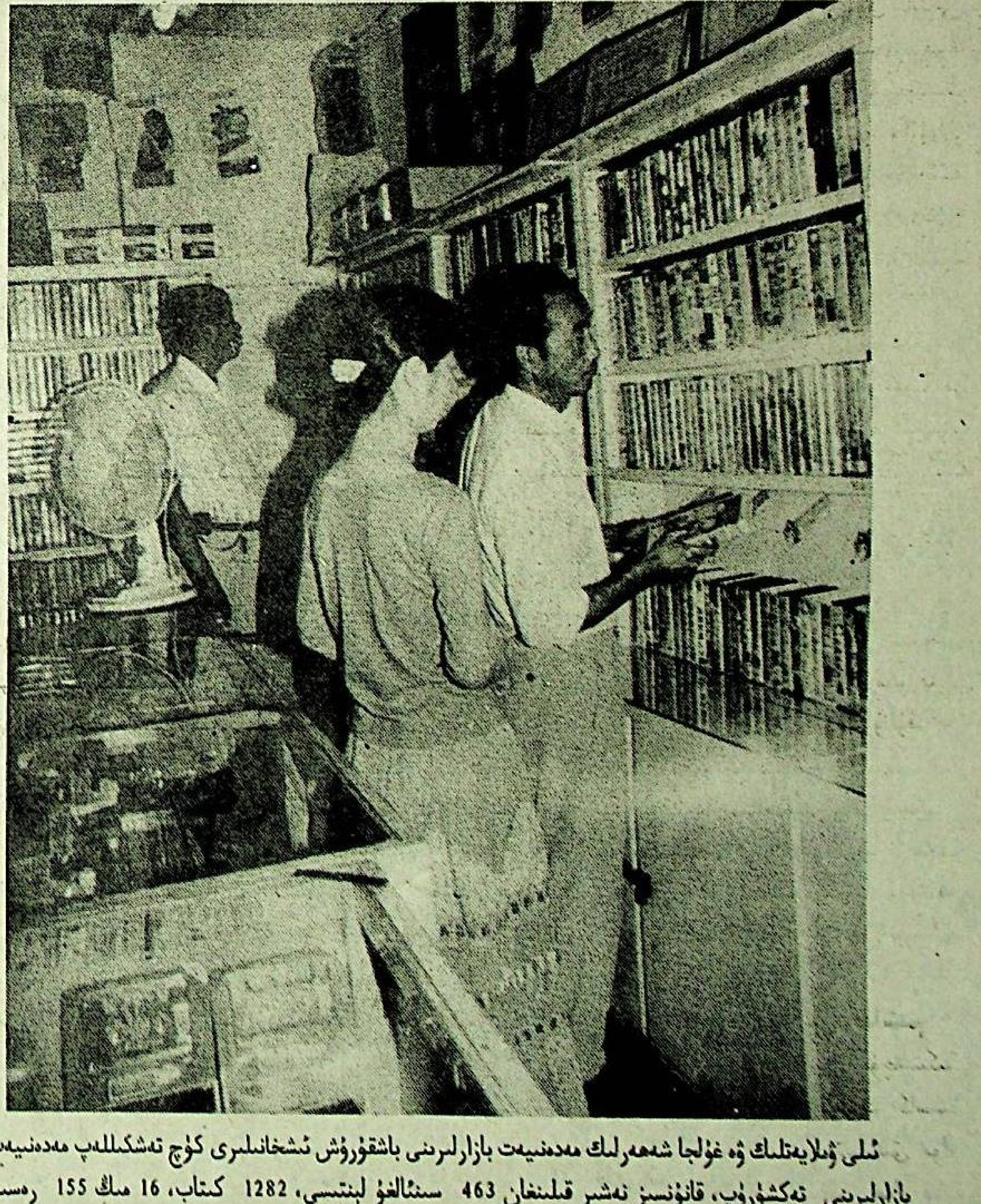

ئىلى ۋىلايەتلىك ۋە غۇلجا شەھەرلىك مەدەنىيەت بازارلىرىنى باشقۇرۇش ئىشخانىلىرى كۆچ تەشكىللەپ مەدەنىيەت بازارلىرىنى تەكشۈرۈپ، قانۇنسىز نەشر قىلىنغان 463 سىنئالغۇ لېنتىسى، 1282 كىتاب، 16 مىڭ 155 رەسىم، 232 ئاسما كالېندار، ئون لازېر نۇرلۇق پلاستىنكىنى يىغىۋېلىپ بىر تەرەپ قىلدى.

سۈرەتتە: ئالاقىدار خادىملار سىنئالغۇ لېنتىلىرىنى تەكشۈرمەكتە.

خالمۇرات قېيۇمبەگ فوتوسى

ئەخلاق قۇرۇلۇشىنىڭ ئىچىدە ئىجتىمائىي ئەخلاق، كەسىپ ئەخلاقى ۋە ئائىلىۋى گۈزەل ئەخلاق قۇرۇلۇشى گەۋدىلىك ئورۇندا تۇرىدۇ.

ئىنسانىيەتنىڭ تارىخىغا نەزەر سالساق، ئەخلاق كىشىلەرنىڭ كۈندىلىك تۇرمۇشىنىڭ مۇھىم ئۆلچىمى بولۇش سۈپىتى بىلەن ئىنسانلار مەدەنىيىتىنىڭ تەرەققىي قىلىشىغا ئەگىشىپ، تەدرىجىي ھالدا مۇكەممەللىشىپ كەلگەن. ئۇ كىشىلەر ئوتتۇرىسىدىكى تۈرلۈك مۇناسىۋەتلەرنى تەڭشەيدىغان ۋاستە بولۇپ، كىشىلەرنىڭ ئوخشىمايدىغان پائالىيەت ساھەلىرىدە ئاساسەن، ئايرىم - ئايرىم ھالدا ئىجتىمائىي ئەخلاق، كەسپىي ئەخلاقى ۋە ئائىلىۋى ئەخلاق بولۇپ

[illegible] شۇ جەمئىيەتنىڭ ئىجتىمائىي تەرتىپى، ئىجتىمائىي كەيپىياتى ۋە ئىجتىمائىي ئۇيۇشۇشچانلىقىغا كۈچلۈك مۇھىم تەسىر كۆرسىتىدۇ. شۇڭا ئۇ بىر جەمئىيەتنىڭ مەدەنىيەتلىك دەرىجىسىنىڭ [illegible] بەلگىسى ھېسابلىنىدۇ. ھازىرقى زامان جەمئىيىتىدە، بولۇپمۇ دۆلىتىمىزدەك سوتسىيالىستىك زامانىۋىلىشىشقا يۈزلىنىۋاتقان جەمئىيەتتە، ئىجتىمائىي ئەخلاق جەمئىيەتنىڭ نورمال تەرتىپىنى قوغداش ۋە ئىجتىمائىي نورمال تۇرمۇشىغا گۈزەل مۇھىت يارىتىش، ئالدى ھالدا ئۆزىنىڭ بارلىق ھەرىكەتلىرىنى قانۇن - ئىنتىزامنىڭ دائىرىسىگە كىرگۈزۈش، بارلىق سۆز - ھەرىكىتى قانۇن - ئىنتىزامنىڭ دائىرىسىدىن ھالقىپ كەتمەسلىك قاتارلىقلاردىن ئىبارەت. بىز بۇ يەردە ئالاھىدە تەكىتلەۋاتقان ئىجتىمائىي ئەخلاق سوتسىيالىستىك ئەخلاق سىستېمىسىنىڭ ئاساسى، شۇنداقلا سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم مەزمۇنىنىڭ بىرى.

ئىجتىمائىي ئەخلاق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشتە، ئىشنى پۈتكۈل مىللەتلەرنىڭ ئىدىيىۋى- ئەخلاق ساپاسىنى ئۆستۈرۈشتىن باشلاپ پۈتۈن جەمئىيەتنىكى ھەرقايسى ساھەلەرنىڭ بىردەك ھەرىكەتكە كېلىشىنى قولغا كەلتۈرۈش لازىم. ياخشى ئىجتىمائىي ئەخلاقنى قىسقا ۋاقىت ئىچىدىلا شەكىللەندۈرگىلى بولمايدۇ. ئۇ تەربىيە بىلەن مۇھىتنىڭ تەسىرى ئارقىسىدا بارلىققا كېلىدىغان بولغاچقا، ئۇزاق مۇددەتكىچە چىڭ تۇتۇشقا توغرا كېلىدۇ. بۇنىڭدا ئائىلە، مەكتەپ ۋە جەمئىيەتنىڭ بىر - بىرىگە ماسلىشىشى ئىنتايىن مۇھىم رول ئوينايدۇ.

ئېلىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى بىر تەرەپتىن، ئىجتىمائىي ۋە ئىقتىسادىي جەھەتتىكى يۈكسىلىشنى ئىلگىرى سۈرسە، يەنە بىر تەرەپتىن، خەلقىمىزنىڭ ئىجتىمائىي ئەخلاقنى ئۆز ئىچىگە ئالغان ئەخلاق ساپاسىنى ئۆستۈرۈپ بارماقتا. لېكىن رېئال تۇرمۇشنىڭ بەزى تەرەپلىرىدە ئىجتىمائىي ئەخلاق كەمچىل بولۇشتەك ناچار ئىللەتلەر يەنىلا ئېغىر دەرىجىدە ساقلىنىپ تۇرماقتا. شۇڭا ئىجتىمائىي ئەخلاق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش ئېلىمىزنىڭ ئەخلاق قۇرۇلۇشىنى مۇكەممەللەشتۈرۈشتە سەل قاراشقا بولمايدىغان مۇھىم خىزمەتتۇر.

ئىككىنچى، كەسىپ ئەخلاقى قۇرۇلۇشى. كەسىپ ئەخلاقى دېگەن كىشىلەرنىڭ كەسىپ بىلەن شۇغۇللىنىش جەريانىدا بارلىققا كەلگەن ھەرىكەت ئۆلچىمى بولۇپ، ئۇنىڭ يادروسى- كىشىلەرنىڭ كەسىپ بىلەن شۇغۇللىنىش جەريانىدىكى مەسئۇلىيەت، ھوقۇق بىلەن مەنپەئەت، شۇنداقلا شەخسىي، كوللېكتىپ بىلەن دۆلەتنىڭ مۇناسىۋىتىنى تەڭشەپ، كەسىپنىڭ ئىجتىمائىي فۇنكسىيىسىنى ئىشقا ئاشۇرۇشتىن ئىبارەت. دېمەك، كىشىلەرنىڭ كەسىپ بىلەن شۇغۇللىنىش جەريانىدىكى ھەرىكىتى ئۇلارنىڭ كەسىپنىڭ ئىجتىمائىي ئورنى، فۇنكسىيىسى، ھوقۇقى ۋە ئادا قىلىشقا تېگىشلىك مەجبۇرىيىتى بىلەن بىردەك بولۇشى لازىم. شۇنداق قىلغاندىلا، ئۆز كەسىپىنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمى بىلەن پۈتۈن جەمئىيەتنىڭ ئورتاق ئۈنۈمىنى ماسلاشتۇرۇپ، ھەر ئىككىسىنى ئىلگىرى سۈرگىلى بولىدۇ. سوتسىيالىستىك كەسىپ ئەخلاقىنىڭ ئاساسىي مەزمۇنى: ئۆز كەسىپىنى قىزغىن سۆيۈش، ئۆز كەسىپىنى قەدىرلەش، راستچىل - سەمىمىي بولۇش، ئىش بېجىرىشتە ئادىل بولۇش، لەۋزىدە چىڭ تۇرۇش، ئاما ئۈچۈن خىزمەت

ئۈچىنچى، ئائىلىۋى گۈزەل ئەخلاق قۇرۇلۇشى.

ئائىلە جەمئىيەتنىڭ ھۈجەيرىسى، ئىنسانلارنىڭ ئىجتىمائىي تۇرمۇشىنىڭ ئەڭ ئاساسلىق تەشكىلىي شەكلى. ئائىلە كىشىلەرنىڭ مەۋجۇت بولۇپ تۇرۇشى ۋە تۇرمۇش كەچۈرۈشىگە ئاساسىي مۇھىت يارىتىپ بېرىدۇ، شۇنداقلا ئادەمنىڭ ئىجتىمائىيلىشىشىغىمۇ ئەڭ ئاساسلىق شەرت - شارائىت يارىتىپ بېرىدۇ. ھەر قانداق ئادەم ئائىلىدە تۇغۇلىدۇ، ئۆسىدۇ ۋە ئائىلىدىن جەمئىيەتكە قەدەم قويىدۇ. بۇ مەنىدىن ئېيتقاندا، ئائىلە ئادەمنىڭ جەمئىيەتكە قەدەم قويۇشىدىكى كۆۋرۈك ھېسابلىنىدۇ. ئائىلىۋى گۈزەل ئەخلاق ئائىلە مەدەنىيىتىنىڭ مۇھىم بەلگىسى، شۇنداقلا ئائىلىنىڭ ئىجتىمائىي رولىنى تولۇق جاري قىلدۇرۇپ، ئائىلە ئەزالىرىنىڭ تۇرمۇشىنىڭ بەختلىك بولۇشى ۋە ساغلام تەرەققىي قىلىشىنىڭ مۇھىم شەرتى.

ئائىلىنىڭ ئىچكى قىسمىدىكى ئەخلاق ساپاسىنىڭ قانداق بولۇشى، ئائىلىدىكى ھەر بىر كىشىنىڭ ساغلام ئۆسۈشى، تۇرمۇشىنىڭ بەختلىك بولۇشىغا بىۋاسىتە تەسىر كۆرسىتىپلا قالماستىن، بەلكى جەمئىيەتنىڭ مۇقىملىقى ۋە ھەر بىر كىشىنىڭ ئىجتىمائىي ئەخلاقى، كەسپ ئەخلاقىنىڭ قانداق سەۋىيىدە بولۇشىغىمۇ مۇھىم تەسىر كۆرسىتىدۇ. ئائىلىۋى گۈزەل ئەخلاقنىڭ ئاساسىي مەزمۇنى چوڭلارنى ھۆرمەتلەش، كىچىكلەرگە كۆيۈنۈش، ئەر - ئايال باراۋەر بولۇش، ئەر - خوتۇن ئىناق ئۆتۈش، ئائىلىنى تىرىشچانلىق- ئىقتىسادچىللىق بىلەن باشقۇرۇش، قولۇم - قوشنىلار بىلەن ئىناق ئۆتۈش قاتارلىقلاردىن ئىبارەت. نۆۋەتتىكى ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش شارائىتىدا، جەمئىيىتىمىزنىڭ ئائىلە مۇناسىۋەتلىرىدە چوڭقۇر ئۆزگىرىشلەر بارلىققا كەلمەكتە. كىشىلەر ئائىلىدىكى قالاق ئەخلاقىي قاراشلارنى تاشلاپ، يېڭى تىپتىكى ئائىلىۋى گۈزەل ئەخلاق تۇرغۇزۇشقا يۈزلەنمەكتە. لېكىن بەزى ساغلام بولمىغان نەرسىلەرنىڭ تەسىرىمۇ مەۋجۇت. شۇڭا بىز ئائىلىۋى گۈزەل ئەخلاق قۇرۇلۇشىنى ئۈزلۈكسىز كۈچەيتىشىمىز لازىم.

رېئال تۇرمۇشتا، ئىجتىمائىي ئەخلاق، كەسىپ ئەخلاقى ۋە ئائىلىۋى گۈزەل ئەخلاق بىر - بىرىگە زىچ باغلانغان بولىدۇ ۋە بىر - بىرىنى ئالدىنقى شەرت قىلىدۇ. ئۇلارنىڭ ئىچىدە كەسىپ ئەخلاقى بىر قەدەر مۇھىم. چۈنكى ھەر قانداق كىشى مۇئەييەن كەسىپ بىلەن شۇغۇللىنىدۇ، كەسىپ ئەخلاقى قۇرۇلۇشى كۈچەيتىلسە، بولۇپمۇ دۆلەت خىزمەتچىلىرى بىلەن رەھبىرىي كادىرلارنىڭ كەسىپ ئەخلاقى ئۆستۈرۈلسە، پۈتۈن جەمئىيەتنىڭ ئومۇمىي ئەخلاق ساپاسىنى ئۆستۈرۈشتە ھەل قىلغۇچ مۇھىم رول ئوينايدۇ.

ئىدىيىۋى سۆھبەت

جەرەنبۇلاق رايونلۇق ئىشچى - خىزمەتچىلەر دوختۇرخانىسى كەسىپ ئەخلاقى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتتى

قاراماي شەھىرىنىڭ جەرەنبۇلاق رايونلۇق ئىشچى - خىزمەتچىلەر دوختۇرخانىسى چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش كۈرىشىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، پاكلىق قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە كۆپچىلىك ئاممىنىڭ ئىنكاسى كۈچلۈك بولغان مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشقا قارىتىپ، ئاممىنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى.

بۇ دوختۇرخانىنىڭ باشلىقى ليۇخەيسىڭ، مۇئاۋىن باشلىقى ۋاڭ خۇي، دورىخانا مۇدىرى چيەن يۇڭجۈڭ بىلەن ۋاڭ لو ۋە ئامبارچى تاۋجۈشىڭ قاتارلىقلار ئۆز ئورنى ۋە ھوقۇقىدىن پايدىلىنىپ 266 مىڭ يۈەن پارا ئالغانلىقى ئۈچۈن بۆلتۈر قولغا ئېلىنىپ، قانۇنىي جازاغا تارتىلغانىدى. رەھبەرلىكتىكى بۇ خىل چىرىكلىشىشنىڭ تەسىرىدە دوختۇرخانىدىكى بىر قىسىم دوختۇرلاردىمۇ داۋالانغۇچىلار سوۋغات بەرمىسە كېسەللىكىنى قوبۇل قىلمايدىغان، ياخشى داۋالىمايدىغان، كېسەلنى ۋاقتىدا ئوپېراتسىيە قىلمايدىغان ئەھۋاللار كۆپ كۆرۈلۈپ، ئاممىنىڭ قاتتىق نارازىلىقىنى قوزغىغانىدى.

دوختۇرخانا تەرتىپكە سېلىنغان رەھبەرلىك بەنزىسىنىڭ يېتەكچىلىكىدە كەسىپ ئەخلاقى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش خىزمىتىگە ئالاھىدە ئەھمىيەت بەردى. دوختۇرخانا پارتكومى چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇپ، پاكلىق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش پىلانىنى تۈزۈپ، پارتىيە ياچېيكىلىرى، بۆلۈم، ئىشخانىلارغا تارقاتتى. سەھىيە مىنىستىرلىكىنىڭ ئالاقىدار ھۆججەتلىرىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، دوختۇر - سېستىرالار ئارىسىدا تىببىي ئەخلاق، دوختۇرلۇق ئىستىلى تەربىيىسىنى كۈچەيتتى. ئاممىنىڭ ئىنكاسى كۈچلۈك بولۇۋاتقان كېسەللىكخانىغا ئورۇنلاشتۇرۇش، ئوپېراتسىيە قىلىش، تەكشۈرۈش ھەم داۋالاش جەريانىدا ئۆز ئورنىدىن ۋە ھوقۇقىدىن پايدىلىنىپ سوۋغات قوبۇل قىلىش قىلمىشلىرىنى چەكلەش ئۈچۈن، «ئون تۈرلۈك تۈزەش تەدبىرى»نى يولغا قويدى ۋە پاش قىلىش ساندۇقى بىلەن پاش قىلىش تېلېفونى تەسىس قىلىپ، بۇ تەدبىرلەرنىڭ ئىجراسىغا بولغان نازارەتنى كۈچەيتتى. ھەر پەسىلدە بىر «ئۈرنەك» تىكلەش ئۈچۈن كېسەللىكخانىدىكى كېسەللەرگە ئىككى ھەپتىدە بىر قېتىم دوختۇر - سېستىرالارنى باھالاش جەدۋىلى تارقىتىپ بېرىپ، باھالاشنى بۆلۈم ۋە شەخسلەرنىڭ مۇكاپاتى بىلەن باغلىدى.

يۇقىرىقى تەدبىرلەرنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش ۋە تەكشۈرۈش كۈچەيتىلگەنلىكتىن، يېقىندىن بۇيان بۇ دوختۇرخانىنىڭ داۋالاش خىزمىتىدە كۆرۈنەرلىك ئۆزگىرىشلەر بارلىققا كەلدى. دوختۇر - سېستىرالار دوختۇرخانا تارىخىدا يۈز بەرگەن ئېغىر پارىخورلۇق قىلمىشنى ساۋاق قىلىپ، ئۆز مەسئۇلىيىتىنى توغرا تونۇپ، داۋالاش قوشۇنىنىڭ ئوبرازىنى ئاڭلىق قوغدايدىغان، ئۆلۈمگە ئامال، ئاغرىققا سەۋەب قىلىپ، كېسەللەرگە جىددىي قارايدىغان، ئۇلار كىم ۋە قايسى مىللەت بولۇشىدىن قەتئىينەزەر بىردەك مۇئامىلە قىلىدىغان بولدى.

تۇرسۇن ياقۇپ

مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى خىزمىتىنى يېڭى پەللىگە، يېڭى سەۋىيىگە كۆتۈرەيلى

(بېشى 1 - بەتتە)

تەرەققىيات بولىدىغان مەزگىل. بۇ مەزگىلدە شىنجاڭنىڭ پاسسىپ، قالاق ۋەزىيەتتىن قۇتۇلۇپ، تەرەققىي قىلغان ئىلغار ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلار قاتارىغا كىرىش ئېهتىمالى ناهايىتى چوڭ، شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىمۇ بۇ ئارقىلىق ئورتاق گۈللىنىش ۋە بېيىشنى ئىشقا ئاشۇرىدۇ. بۇ پۈتۈن شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئورتاق ئارزۇسى، ئورتاق مەنپەئىتى. ھەر مىللەت خەلقىنىڭ بۈيۈك ئىتتىپاقلىقى بولمىسا، بۇ نىشاننى ئىشقا ئاشۇرۇش ئەسلا مۇمكىن ئەمەس. تۈرلۈك توسالغۇلارنى قەتئىي تۈگىتىپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى يەنىمۇ قوغدىغان ۋە كۈچەيتكەندىلا، ئاندىن تارىخىي پۇرسەتنى تۇتۇپ، تەرەققىيات قەدىمىنى تېزلىتىپ، باي، قۇدرەتلىك، مەدەنىيەتلىك، سوتسىيالىستىك يېڭى شىنجاڭ قۇرۇشتىن ئىبارەت گۈزەل ئارزۇنى ئىشقا ئاشۇرغىلى بولىدۇ شۇنداقلا شىنجاڭدىن ئۈمىد كۈتكىلى بولىدۇ، شۇندىلا شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ بەختلىك، تىنچ، باياشات، گۈزەل كەلگۈسى بولىدۇ!

2. مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى جەھەتتىكى نەزەرىيىۋى ۋە ئەمەلىيەت مەسىلىلىرىنى توغرا تونۇش ۋە ئىگىلەش كېرەك

نۆۋەتتىكى ۋەزىيەتتە، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى مەسىلىسىنى قانداق قىلىپ ئومۇميۈزلۈك چۈشىنىش، مىللەتلەرنى ئىتتىپاقلاشتۇرۇش بىلەن مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداشنىڭ مۇناسىۋىتىنى قانداق قىلىپ توغرا ئىگىلەش مەسىلىسى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېلىپ بېرىش ئەمەلىيىتى جەريانىدا دۇچ كېلىدىغان رېئاللىق ۋە ھەل قىلىشقا تېگىشلىك ئاچقۇچلۇق تونۇش مەسىلىسى.

ھازىر دۇنيا جۇڭگونىڭ مىللەتلەر مۇناسىۋىتىنى بىر تەرەپ قىلىشىنىڭ ئەڭ ياخشى ئىكەنلىكىنى ئېتىراپ قىلدى، پارتىيىمىز ۋە ھۆكۈمىتىمىز مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا دائىر بىر قاتار ياخشى سىياسەتلەرنى تۈزۈپ، مىللەتلەرنىڭ باراۋەرلىك، ئىتتىپاقلىق، ئۆزئارا ياردەم ئاساسىدىكى يېڭىچە سوتسىيالىستىك مۇناسىۋىتىنى ئورنىتىپ، ياخشى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ۋەزىيىتىنى شەكىللەندۈردى. ھەر مىللەت خەلقى ئۆزئارا ئىناق ئۆتۈپ، جۇڭگوچە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى يولىدا ئورتاق كۈرەش قىلماقتا. يېڭى جۇڭگودا نېمە ئۈچۈن بۇنداق ۋەزىيەت بارلىققا كېلىدۇ؟ چۈنكى جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ تۈپ مەقسىتى ھەر مىللەت خەلقىگە مەنپەئەت يەتكۈزۈشتىن ئىبارەت، ئۇنىڭ ئۆز پارتىيە - گۇرۇھىي مەنپەئىتى، تار مىللىي مەنپەئىتى يوق، ئۇ پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ تۈپ مەنپەئىتى ئۈچۈن كۈرەش قىلىدۇ، گەرچە خىزمەتلىرىمىزدە ئۇنداق ياكى مۇنداق خاتالىقلار كۆرۈلگەن بولسىمۇ، لېكىن جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى ئەزەلدىن ئۆزىنىڭ مۇقەددەس مەسئۇلىيىتىنى ئۇنتۇپ قالغىنى يوق، ھەر ۋاقىت كەڭ خەلق ئاممىسىنىڭ تۈپ مەنپەئىتى ئۈچۈن، دۆلەتنىڭ گۈللىنىشى، قۇدرەت تېپىشى، جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ يۈكسىلىشى،

مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى قوغداش ۋە كۈچەيتىش بىلەن مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا بۇزغۇنچىلىق قىلىش ۋە ئۇنى ئاجىزلاشتۇرۇش كۈرىشى نەچچە ئون يىلدىن بېرى توختىغىنى يوق. بۇ كۈرەش ئۆزلۈكسىز مەۋجۇت بولۇپ تۇرىدۇ، ئۆتكەندە شۇنداق بولغانىدى، ھازىرمۇ شۇنداق بولۇۋاتىدۇ، بۇنىڭدىن كېيىنكى خېلى ئۇزاق مەزگىل ئىچىدە يەنە شۇنداق بولىدۇ، ئۇ كىشىلەرنىڭ ئىرادىسىگە باغلىق بولمايدۇ. بۇنىڭدىن كېيىن بىز يەنىلا مىللىي بۆلگۈنچىلىكنىڭ كاشىلىسى ۋە بۇزغۇنچىلىقى ئۈزلۈكسىز تۈگىتىلىۋاتقان ئەھۋال ئاستىدا، مىللەتلەرنى ئىتتىپاقلاشتۇرۇپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى چوڭ ياخشى ۋەزىيىتىنى مۇستەھكەملىشىمىز ۋە راۋاجلاندۇرۇشىمىز كېرەك.

كەسكىن رېئال كۈرەش بىزگە شۇنى ئۇقتۇردىكى، بىز مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى چوڭ ياخشى ۋەزىيىتىنى قوغداپ، شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى تېزلىتىپ، ھەر مىللەت خەلقىنى ئورتاق گۈللەندۈرۈش ۋە ئالغا ئىلگىرىلىتىش ئۈچۈن، ھەر مىللەت خەلق ئاممىسىغا ئەڭ زور دەرىجىدە تايىنىشىمىز ۋە ئۇلارنى ئەڭ زور دەرىجىدە ئىتتىپاقلاشتۇرۇشىمىز، مىللىي بۆلگۈنچىلىك ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرگە قارشى بايرىقىمىز روشەن هالدا كۈرەش قىلىشىمىز كېرەك. مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى قوغداش بىلەن مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش زىچ باغلىنىشلىق، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى قەتئىي كۈرەش بولمىسا، ھەرگىز مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى چوڭ ياخشى ۋەزىيىتى بولمايدۇ. بىز ھازىر ئېلىپ بېرىۋاتقان جەمئىيەت ئامانلىقىنى مەركەزلەشتۈرۈپ تۈزەش، زوراۋانلىق، تېررورلۇق ھەرىكەتلىرىگە قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشى مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى قوغداشتا تولىمۇ زۆرۈر، مىللىي بۆلگۈنچىلەر ۋە قانۇنسىز دىنىي كۈچلەرنىڭ مىللەت، دىن بايرىقىنى كۆتۈرۈۋېلىپ بۆلگۈنچىلىك قىلىشى ۋە بۇزغۇنچىلىق قىلىشى ھەم مىللىي مەسىلە ئەمەس ھەم دىنىي مەسىلە ئەمەس، ئۇلار ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئورتاق دۈشمىنى. دۈشمەنگە تازا قاتتىق زەربە بەرگەندىلا، ئاندىن نورمال ئىشلەپچىقىرىش، تۇرمۇش تەرتىپىنى ۋە نورمال دىنىي پائالىيەتلەرنى قوغدىغىلى، ئاندىن ھەر مىللەت خەلقىنىڭ تۈپ مەنپەئىتىنى قوغدىغىلى، ئاندىن خەلق ئاممىسىنى كەڭ كۆلەمدە ئىتتىپاقلاشتۇرغىلى بولىدۇ. دۈشمەنگە قەتئىي، كۈچلۈك زەربە بەرمىگەندە، يىمىرىلمەس ئىتتىپاقلىقنى بارلىققا كەلتۈرگىلى بولمايدۇ.

ئىتتىپاقلىق مەسىلىسىدە، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئۆزئارا ھۆرمەت قىلىشى، ئۆزئارا قوللىشى ۋە ئۆزئارا چۈشىنىشى ئىنتايىن مۇھىم. ھەرقايسى مىللەتلەر تارىخ، ئىقتىساد، سىياسىي، مەدەنىيەت، دىن قاتارلىق جەھەتلەردە ئوخشاش بولمىغان ئالاھىدىلىككە ئىگە. ھەر بىر مىللەتنىڭ باشقا مىللەتكە ئوخشاشمايدىغان ئەنئەنىسى ۋە ئۆرپ-ئادىتى بار، شۇڭا مىللەتلەر

ئىلگىرى سۈردۇق، مۇشۇنداق قىلىپ كېلىۋاتقىنىمىزغا 15 يىل بولدى. ھەر يىلى ياخشى ئۈنۈم ھاسىل قىلدۇق، بۇ يىلقى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى پائالىيىتىنى ياخشى ئېلىپ بېرىش ئالاھىدە مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە. بۇ يىل دۆلىتىمىزدە ئىككى چوڭ ئىش بولىدۇ، بىرى، شياڭگاڭ ۋەتىنىمىزنىڭ قوينىغا قايتىپ كېلىدۇ، يەنە بىرى، پارتىيىنىڭ 15-قۇرۇلتىيى چاقىرىلىدۇ. بۇنىڭدىن باشقا، بۇ يىل 9-بەش يىللىق پىلان يولغا قويۇلىدىغان 2-يىل، 9-بەش يىللىق پىلاننى يولغا قويۇپ، هاللىق سەۋىيىگە يۈرۈش قىلىش نىشانىغا يېتىلىدىغان ئاچقۇچلۇق يىل بولىدۇ. بۇلارنىڭ ھەممىسى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى جەھەتتە ياخشى ۋەزىيەتنىڭ بولۇشىغا موهتاج. شۇڭا، بۇ يىلقى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسىنى يېڭى مەزمۇنغا، تېخىمۇ قويۇق كەيپىياتقا ئىگە قىلىپ، تېخىمۇ پۇختا، ئۈنۈملۈك ئېلىپ بېرىش كېرەك.

بىرىنچى، شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنىڭ چوڭ ياخشى ۋەزىيىتى ۋە زور مۇۋەپپەقىيەتلەرنى داغدۇغىلىق ھالدا تەشۋىق قىلىپ، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ رەھبەرلىكىدە، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ بىر نىيەتتە ھەمكارلىشىپ بىرلىكتە سوتسىيالىستىك شىنجاڭ قۇرغانلىقىدەك ئۇلۇغ نەتىجىلىرىنى تولۇق ئەكس ئەتتۈرۈش كېرەك. ھەقىقىي مىساللار، جانلىق، كونكرېت سېلىشتۇرۇشلار ۋە خەلق ئاممىسى بىۋاستە ئۆز بېشىدىن كەچۈرگەن، ھېس قىلغان پاكىتلار ئارقىلىق چوڭقۇر، كەڭ تەشۋىق ئېلىپ بېرىپ، جۈملىدىن ھەر خىل شەكىلدىكى سۆھبەت يىغىنلىرىنى ئېچىپ، جەنۇبىي ۋە شىمالىي شىنجاڭدىكى بەزى ئاساسىي قاتلام كادىرلىرى ۋە ئاممىنى، ۋەتەنپەرۋەر دىنىي زاتلارنى ھېچنىمە ئۈنمەيدىغان يەرلەردە قۇرۇلۇپ يېڭىدىن گۈللەنگەن شەھەرلەرنى ئېكسكۇرسىيە قىلىشقا، بەزى زامانىۋى چوڭ كارخانىلارنى، يېڭى قۇرۇلۇش تۈرلىرىنى ۋە ئۇل مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشلىرىنى ئېكسكۇرسىيە قىلىشقا تەشكىللەپ، كۆپچىلىككە شىنجاڭدا مۇشۇ بىر قانچە ئون يىلدا ئاجايىپ زور ئۆزگىرىشلەرنىڭ بولغانلىقىنى، شىنجاڭنىڭ نامرات، قالاق ھالەتتە تۇرۇۋەرمەي، بەلكى ئىقتىساد گۈللىنىش يولىغا مېڭىۋاتقانلىقىنى كۆرسىتىش كېرەك. تەشۋىقات ئارقىلىق، كەڭ كادىرلار ۋە ئاممىنى كومپارتىيە ۋە خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقى ئۈچۈن بەخت-سائادەت يارىتىۋاتقانلىقىنى، شىنجاڭدەك مۇشۇنداق زېمىندا ھەممە ئېتىراپ قىلىدىغان نۇرغۇن تۆھپىلەرنى يارىتىۋاتقانلىقىنى ئومۇميۈزلۈك كۆرۈش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىپ، مىللىي بۆلگۈنچى كۈچلەرنىڭ ئەكسىيەتچىل تەشۋىقاتىنىڭ تەسىرىنى تۈگىتىپ، ھەر مىللەت كادىرلىرى ۋە ئاممىسىنىڭ پارتىيە ۋە سوتسىيالىزمغا بولغان ئۇيۇشۇش، ئىنتىلىش ئىرادىسىنى ئاشۇرۇش لازىم.

ئىككىنچى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى جەھەتتىكى ئىلغار

ھەرىكەتلەرنىڭ ماھىيىتىنى ۋە ئۇنىڭ زىيىنىنى ئېنىق تونۇتۇش كېرەك. مىللىي بۆلگۈنچىلەر بىردىن خەلق ھاكىمىيىتىنى ئارتتۇۋېلىپ، ئۆزلىرىنىڭ ئاتالمىش ئىسلام ھاكىمىيىتىنى تىكلەش ئۈچۈن، مۇقەررەر ھالدا ئالدى بىلەن مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا بۇزغۇنچىلىق قىلىپ، شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنى پارچىلاشقا ئورۇنىدۇ. ئۇلار مىللەت بايرىقىنى كۆتۈرۈۋېلىپ، مىللىي ئۆچمەنلىك پەيدا قىلىپ، مىللەتلەر مۇناسىۋىتىگە بۆلگۈنچىلىك سېلىپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا بۇزغۇنچىلىق قىلىۋاتىدۇ؛ ئۇلار دىن بايرىقىنى كۆتۈرۈۋېلىپ، ئەمەلىيەتتە نورمال دىنىي پائالىيەتلەرگە كاشىلا سېلىپ، دىنغا ئېتىقاد قىلىدىغان ئاممىنى ئالداپ، پارتىيىمىز ۋە ھۆكۈمىتىمىز بىلەن قارشىلىششقا قۇترىتىۋاتىدۇ. ئۇلار شىنجاڭ ئۈچۈن، خەلق ئۈچۈن بىرەر ياخشى ئىش قىلىپ بەرگىنى يوق، ئۇلارنىڭ كۆڭلىدە ھەر مىللەت خەلقىنىڭ تۈپ مەنپەئىتى زادىلا يوق، ئۇلار پەقەت پارتىيىمىز ۋە دۆلىتىمىز بىلەن، ھەر مىللەت خەلق ئاممىسى بىلەن ئاشكارا قارشىلىشىپ، دۆلەت ۋە خەلققە بالايىئاپەت كەلتۈرگەن، كەچۈرگۈسىز جىنايەت ئۆتكۈزگەن بىر ئوچۇم يامان ئادەملەردىنلا ئىبارەت، خالاس. خەلق ئاممىسى ئارىسىدا مىللىي بۆلگۈنچىلەرنىڭ ھەقىقىي ئەپت-بەشىرىسىنى تولۇق پاش قىلىش كېرەك. قىسقىسى، نۆۋەتتىكى ۋەزىيەت ۋە ھازىر ئېلىپ بېرىلىۋاتقان جەمئىيەت ئامانلىقىنى مەركەزلىك تەرتىپكە سېلىش خىزمىتىنى كەڭ ئاممىغا ئېنىق چۈشەندۈرۈپ، قائىدىنى ئېنىق سۆزلەپ، خەلق ئاممىسى ئارىسىدا بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇشنىڭ پۇختا ئىدىيىۋى ئاساسىنى تۇرغۇزۇپ، ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ بۆلگۈنچىلىككە ۋە ئۇچىغا چىققان دىنىي كۈچلەرگە قارشى تۇرۇش ئاڭلىقلىقىنى ئۈزلۈكسىز ئاشۇرۇش لازىم.

ئۈچىنچى، خەلق ئاممىسىنىڭ ئەمەلىي قىيىنچىلىقىنى ھەل قىلىشقا ئەھمىيەت بېرىپ، ئەمەلىي ھەرىكىتىمىز ئارقىلىق مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى- تەرەققىياتى خىزمىتىنى ئىلگىرى سۈرۈشىمىز كېرەك. شۇنى كۆرۈش كېرەككى، ئومۇمەن ئېيتقاندا، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ياخشى، بىراق شۇنىمۇ كۆرۈشىمىز كېرەككى، بىزنىڭ خىزمەتلىرىمىزدە ئاز بولمىغان يېتەرسىزلىكلەر مەۋجۇت، بىز مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېلىپ پائالىيىتىدە مەۋجۇت بولۇپ تۇرۇۋاتقان مەسىلىلەرنى ئەستايىدىل ھەل قىلىشىمىز لازىم. چوڭ جەھەتتىن ئېيتقاندا، خەنزۇلار بىر قەدەر كۆپ تارقالغان جايلاردا ئازسانلىق مىللەت ئاممىسىنىڭ قىيىنچىلىقى ۋە غەم-قايغۇسىنى ھەل قىلىشقا ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىشىمىز لازىم، خەنزۇلار بىر قەدەر ئاز تارقالغان جەنۇبىي شىنجاڭ رايونلىرىدا، بولۇپمۇ خەنزۇ ئاممىسى ئىنتايىن ئاز بەزى جايلاردا ئازسانلىق مىللەتتىن بولغان رەھبەرلەر خەنزۇ كادىرلار ۋە خەنزۇ ئاممىسىنىڭ ئائىلىسىنى كۆپرەك يوقلىشى،

ھەر ۋاقىت كەڭ خەلق ئاممىسىنىڭ تۈپ مەنپەئەتى ئۈچۈن، دۆلەتنىڭ گۈللىنىشى، قۇدرەت تېپىشى، جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ يۈكسىلىشى، گۈللىنىشى يولىدا تىرىشچانلىق كۆرسىتىپ كەلدى، شۇنداق دېيىشكە بولىدۇكى، جۇڭگو تارىخىدا بۇنداق جان-دىلى بىلەن خەلقنىڭ غېمىنى يېگەن، خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلغان ھېچقانداق بىر سۇلالە، ھەرقانداق بىر پارتىيە-گۇرۇھ بولغان ئەمەس. ئىتتىپاقلىقنىڭ ھەقىقىي ئىچكى جەلپ قىلىش كۈچى ئورتاق مەنپەئەتتۇر، تېگى-تەكتىدىن ئېيتقاندا، بىرلىككە كەلگەن نىشاننىڭ بولۇشىدۇر. جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ 56 مىللەتكە، بىر مىليارد نەچچە يۈز مىليون ئاھالىگە ئىگە دۆلەتكە رەھبەرلىك قىلىپ، خەلقئارا ئۆزگىرىپ تۇرغان ۋەزىيەتتە، تۈرلۈك-تۈمەن توسالغۇلارنى يېڭىپ ئالغا ئىلگىرىلىيەلىشىدىكى سەۋەب ئۇنىڭ ئۆزىگە خاس ئالاھىدە مەنپەئەتى بولمىغانلىقى، ئۇنىڭ مەنپەئەتى خەلق مەنپەئەتى بىلەن بىردەك بولغانلىقى، ئۇنىڭ كۆرەش نىشانى دەل ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئورتاق نىشانى بولغانلىقى، شۇڭا ئۇ زور جەلپ قىلىش كۈچىگە ۋە ئۇيۇشتۇرۇش كۈچىگە ئېرىشىپ، ھەر مىللەت خەلقىنى ئىتتىپاقلاشتۇرالىدى. يېڭى جۇڭگو قۇرۇلغاندىن بۇيانقى نەچچە ئون يىللىق ئەمەلىيەت بىزگە شۇنى ئۇقتۇردىكى پارتىيە رەھبەرلىكىدە چىڭ تۇرۇش، سوتسىيالىزم يولىدا مېڭىشتا چىڭ تۇرۇش، ماركسىزم-لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىدە چىڭ تۇرۇش، پرولېتارىيات دىكتاتورىسىدا چىڭ تۇرۇش دۆلەتنى گۈللەندۈرۈش ۋە قۇدرەت تاپقۇزۇش، مىللەتلەرنى ئورتاق راۋاجلاندۇرۇشنىڭ تۈپ كاپالىتى. بۇ «تۆتتە چىڭ تۇرۇش» مىللەتلەرنىڭ گۈزەل ئارزۇسىنى ئىشقا ئاشۇرۇشنىڭ ئاچقۇچى. تارىخ شۇنى ئىسپاتلىدىكى، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ رەھبەرلىكى بولمىغان بولسا، قۇمغا ئوخشاش چېچىلىپ كەتكەن، نامراتلىقتا ۋە ئارقىدا قالغان بولاتتۇق. شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقى جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ رەھبەرلىكىدە، سوتسىيالىزم يولىدا ماڭغاندىلا، ئاندىن پارلاق، شانلىق ئىستىقبالغا ئىگە بولالايدۇ، بۇ تارىخ چىقارغان ئاساسىي يەكۈن. شۇڭا، بىزنىڭ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىمىز ھەر مىللەت خەلقىنىڭ تۈپ مەنپەئەتى بىردەك بولۇش ئاساسىدا، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ رەھبەرلىكى ئاساسىدا، تۆت ئاساسىي پرىنسىپتا چىڭ تۇرۇش ئاساسىدا بارلىققا كەلگەن ئىتتىپاقلىق، بىز ھەرقانداق چاغدا بۇنىڭدىن قىلچە تەۋرەنمەسلىكىمىز لازىم.

ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئىتتىپاقلىقىنى ئىشقا ئاشۇرۇش ھەرگىز ئوڭۇشلۇق بولمايدۇ، ئۇنى ھەر خىل كاشىلا ۋە بۇزغۇنچىلىق ھەرىكەتلىرىگە قارشى كۆرەش قىلىش ئارقىلىق ئىشقا ئاشۇرغىلى بولىدۇ. مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىمىزغا تەسىر يەتكۈزىدىغان ئامىللار كۆپ تەرەپلىمىلىك، لېكىن ئەڭ ئاساسلىقى ئىچكى-تاشقى دۈشمەن كۈچلەرنىڭ قەستەن بۇزغۇنچىلىقى. دۆلىتىمىز قۇرۇلغاندىن كېيىنكى نەچچە ئون يىللىق ئەھۋالنى ئەسلەيدىغان بولساق، شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ بۈيۈك ئىتتىپاقلىقىدىكى مۇشۇنداق مۇۋەپپەقىيەت ۋە ۋەزىيەت كۆپ قېتىملىق كۆرەش ئارقىلىق، ھەر خىل شەكىل ۋە ھەر خىل رەڭدىكى مىللىي بۆلگۈنچىلەرگە قارشى ئۈزلۈكسىز كۆرەشتە دۈشمەننىڭ بۆلگۈنچىلىك قىلىش، بۇزغۇنچىلىق قىلىش قەستىنى مەغلۇپ قىلىش ئارقىلىق قولغا كەلگەن. ئەگەر مىللىي بۆلگۈنچىلەرگە قارشى كۆرەشنىڭ غەلىبىسى بولمىغان بولسا، بۈگۈنكىدەك بۈيۈك ئىتتىپاقلىق ۋەزىيىتى بولمىغان بولاتتى. بۆلگۈنچىلىك قىلىش بىلەن بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش،

ئالاھىدىلىككە ئىگە. ھەر بىر مىللەتنىڭ باشقا مىللەتكە ئوخشىمايدىغان ئەنئەنىسى ۋە ئۆرپ-ئادىتى بار، شۇڭا مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى خىزمىتى جەھەتتە نۇرغۇن كونكرېت مەسىلە بار، ھەرقايسى ھالقىلار، ھەرقايسى جەھەتلەردىكى مەسىلىلەر مۇۋاپىق بىر تەرەپ قىلىنمىسا بولمايدۇ، مەسىلەن: بىزنىڭ ئاساسىي قانۇنىمىزدا مىللەتلەرنىڭ ئۆرپ-ئادىتى، تىل-يېزىقى، دىنىي ئېتىقادى قاتارلىقلارغا ھۆرمەت قىلىش لازىم دەپ بەلگىلەنگەن. بىز ئەمەلىي خىزمەت داۋامىدا، مىللىي سىياسەت تەربىيىسى، دىنىي سىياسەت تەربىيىسى ۋە مىللەتلەرنىڭ ئۆرپ-ئادىتىگە ھۆرمەت قىلىش تەربىيىسىنى كەڭ، چوڭقۇر ئېلىپ بېرىشىمىز لازىم. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، مىللەتلەر ئۆزئارا ھۆرمەت قىلىشى، ئۆزئارا ئۆگىنىشى، ئۆزئارا ياردەم بېرىشى، ئۆزئارا قوللىشى، چۈشىنىشى لازىم. ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى سىرتقا ئېچىۋېتىش ئىشلىرىنىڭ چوڭقۇرلىشىشىغا ۋە سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنىڭ راۋاجلىنىشىغا ئەگىشىپ، ھەرقايسى مىللەتلەر ئوتتۇرىسىدىكى ئالماشتۇرۇش ۋە ھەمكارلىق مۇقەررەر ھالدا بارغانسېرى كۆپىيىدۇ. ئازسانلىق مىللەتلەر بىلەن خەنزۇلار ئوتتۇرىسىدىكى ۋە باشقا ئازسانلىق مىللەتلەر ئوتتۇرىسىدىكى ئۆزئارا ياردەم بېرىش، ئۆزئارا تايىنىش، ئورتاق ئالغا ئىلگىرىلەش، ھېچكىم-ھېچكىمدىن ئايرىلالماسلىق مۇناسىۋىتى مۇقەررەر ھالدا كۈنسايىن كۈچىيىدۇ. بۇ ئىقتىسادىي تەرەققىيات ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتنىڭ ۋە مىللەتلەر تەرەققىياتىنىڭ ئوبيېكتىپ ئېھتىياجى ۋە مۇقەررەر يۈزلىنىشى، بىز بۇنداق يۈزلىنىشنى قارشى ئېلىشىمىز ۋە ئىلگىرى سۈرۈشىمىز كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، مەنپەئەت مۇناسىۋىتى، مەدەنىيەت ئارقا كۆرۈنۈشى ۋە ئۆرپ-ئادەت ئوخشاش بولماسلىق تۈپەيلىدىن، ئۇنداق ياكى مۇنداق ئىختىلاپ، ماجىرا ۋە سۈركىلىشلەردىن ساقلىنىش تەس. بىزنىڭ پرىنسىپىمىز خەلق ئىچىدىكى بۇ زىددىيەتلەرنى نېمە مەسىلە بولسا شۇ مەسىلە بويىچە بىر تەرەپ قىلىش، مىللىي مەسىلىگە چېتىۋالماسلىقتىن ئىبارەت. بىز بۇ زىددىيەتلەرنى توغرا، مۇۋاپىق بىر تەرەپ قىلىپ، ئىتتىپاقلىقنى كۈچەيتىش، ئورتاق تەرەققىي قىلىش مەقسىتىگە يېتىشىمىز كېرەك، ئۇنىڭغا بيۇروكراتلىق پوزىتسىيە بىلەن مۇئامىلە قىلىپ، زىددىيەتنى كەسكىنلەشتۈرۈپ قويۇشقا، كىچىك ئىشنى چوڭايتىۋېتىشكە ھەرگىز بولمايدۇ، مىللىي بۆلگۈنچى ئۇنسۇرلارنىڭ ۋە ئۇچىغا چىققان دىنىي كۈچلەرنىڭ پۇرسەتتىن پايدىلىنىپ، سۇنى لېيىتىپ بېلىق تۇتۇشىنىڭ تېخىمۇ ئالدىنى ئېلىشىمىز لازىم. شىنجاڭدا نەچچە ئون يىلدىن بېرى شەكىللەنگەن مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى چوڭ ياخشى ۋەزىيىتى ئاسان قولغا كەلمىگەن، ھەر مىللەت كادىرلىرى، ئاممىسى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۆز قارىچۇقىنى ئاسرىغاندەك ئاسرىشى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى، تەرەققىياتى ئىشلىرىنىڭ ئۈزلۈكسىز تەرەققىي قىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشى لازىم.

3. بۇيىلقى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى پائالىيىتىنى تېخىمۇ ياخشى، تېخىمۇ ئۈنۈملۈك ئېلىپ بېرىش لازىم

بىز يېقىنقى يىللاردىن بۇيان مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى پائالىيىتىنى ئىزچىل تۈردە بوشاشماي تۇتۇپ كەلدۇق، 1983-يىلدىن باشلاپ، ھەر يىلى 5-ئاينى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى قىلىپ، تەربىيە ئېيى ئارقىلىق تەربىيە يىلىنى

ئىككىنچى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى جەھەتتىكى ئىلغار كوللېكتىپ ۋە ئىلغار شەخسلەرنى زور كۈچ بىلەن تەشۋىق قىلىش لازىم. دۆلىتىمىز قۇرۇلغان نەچچە ئون يىلدىن بۇيان، شىنجاڭدا كومپارتىيىنى، سوتسىيالىزمنى، شىنجاڭنى، ھەر مىللەت خەلقىنى قىزغىن سۆيىدىغان، ئەمەلىي ھەرىكىتى ئارقىلىق مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى ئىلگىرى سۈرىدىغان، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغدايدىغان زور بىر تۈركۈم ئىلغار تىپلار بارلىققا كەلدى. شۇنداق دېيىشكە بولىدۇكى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىمىزنىڭ چوڭ ياخشى ۋەزىيىتى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ يۈرەك قېنىنى سەرپ قىلىشى نەتىجىسىدە بارلىققا كەلگەن. بىز بۇ تىپلارنى زور كۈچ بىلەن تەشۋىق قىلىش ئارقىلىق پۈتكۈل جەمئىيەتتە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى ئىلگىرى سۈرۈش، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداش شەرەپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا بۇزغۇنچىلىق قىلىش، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى پارچىلاش نومۇس دەيدىغان كەيپىياتنى شەكىللەندۈرۈشىمىز كېرەك. تىپلارنى تەشۋىق قىلىشتا، يېڭىدىن بارلىققا كەلگەن ئىلغار ئورۇن ۋە شەخسلەرنىلا تەشۋىق قىلىپ قالماي، بەلكى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى جەھەتتىكى بەزى كونا نەمۇنىچىلارنى تەشۋىق قىلىشقا، ئۇلارنىڭ بەزى يېڭى ئىش - ئىزلىرىنى تېپىپ چىقىش ۋە تەشۋىق قىلىشقا ئەھمىيەت بېرىش كېرەك. شىنجاڭدىن ئىبارەت بۇ زېمىندا جاپا-مۇشەققەتكە ۋە تاپا-تەنىگە قارىماي، ئۈن-تىنسىز ھالدا ئۆمۈرۋايەت كۆرەش قىلىپ، ھەر مىللەت خەلقى ئۈچۈن بەخت-سائادەت ياراتقان «ياۋاش كالا»لار، جۇملىدىن، چەت، يىراق دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىدا خەلقنىڭ ئوقۇتقۇچىسىلىق، خەلقنىڭ دوختۇرلىق، دېھقانچىلىق تېخنىكىلىق مەسئۇلىيىتىنى ھەقىقىي تۈردە ئادا قىلىپ، نەچچە ئون يىلنى بىر كۈندەك ئۆتكۈزۈپ، ھەر مىللەت خەلق ئاممىسى ئۈچۈن پۈتۈن كۈچى بىلەن خىزمەت قىلىپ، بارلىقىنى تەقدىم قىلغانلار بار، بۇلار ھەر مىللەت خەلقى ھۆرمەت قىلىشقا ئەرزىيدىغان مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى نەمۇنىچىلار ئەمەسمۇ، جاۋابىمىز ئېنىقكى، ئۇلار شۇنداق بولۇشقا مۇناسىپ.

ئۈچىنچى، ئاساسىي قاتلام كادىرلىرى ۋە ئاممىسىغا بولغان ئىدىيىۋى تەربىيىنى كۈچەيتىش كېرەك. مەركەزنىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش توغرىسىدىكى مۇھىم يوليورۇقلىرىنىڭ روھىنى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە كومىتېتى خىزمەت يىغىنىنىڭ روھىنى داۋاملىق چوڭقۇر تەشۋىق قىلىپ ۋە ئۆگىنىپ، نۆۋەتتە كۆرۈلگەن يېڭى ئەھۋال ۋە مەسىلىلەرگە قارىتا، كەڭ خەلق ئاممىسىغا مىللىي بۆلگۈنچى كۈچلەرگە زەربە بېرىش بىلەن مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى قوغداشنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا بىر تەرەپ قىلىش توغرىسىدا تەربىيە بېرىش كېرەك. گېزىت-ژۇرنال، رادىئو-تېلېۋىزىيە، كۆرگەزمە، سۆھبەت يىغىنى قاتارلىق تەشۋىق-تەربىيە ۋاستىلىرى ۋە ئۇسۇللار ئارقىلىق مىللىي بۆلگۈنچىلەر ۋە ئەسەبىي دىنىي كۈچلەرنىڭ بۆلگۈنچىلىك، بۇزغۇنچىلىق ھەرىكەتلىرىنىڭ ئەكسىيەتچىل ماھىيىتى، رەزىل مەقسىتىنى، شۇنداقلا ئۇلارنىڭ يوشۇرۇن ئۆلتۈرۈش، پارتلىتىش، بۇلاڭچىلىق قىلىش، ئوت قويۇشتەك زوراۋانلىق، تېررورلۇق ھەرىكەتلىرى بىلەن شۇغۇللىنىشتەك جىنايى قىلمىشلىرىنى پاش قىلىپ، ئاممىغا مىللىي بۆلگۈنچىلىك ۋە قانۇنسىز دىنىي

ياردەملىشىپ ئۇلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش، تۇرمۇشىدىكى ئەمەلىي قىيىنچىلىقىنى ھەل قىلىپ بېرىشى لازىم.

بەشىنچى، بۇ يىلقى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى پائالىيىتىدە ھەممە تەرەپ بىرلىكتە ھەرىكەتكە كېلىش، خىزمەتنىڭ مۇھىم نۇقتىسىنى ئاساسىي قاتلامغا قارىتىشنى ئىشقا ئاشۇرۇش لازىم. بۇ يىللىق مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى پائالىيىتىدە نەزەر ۋە كۈچ سەرپ قىلىش نۇقتىسىنى ئاساسىي قاتلامغا قارىتىش، ئاممىغا بولغان تەشۋىق-تەربىيە خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەشكە قارىتىش لازىم. ئومۇمىي دائىرىدىكى جامائەت پىكرى تەشۋىقاتىنى كۈچەيتكەندىن باشقا، جايلار، ئورۇنلار تەشكىللىك ھالدا سۆھبەت يىغىنى، بىرلەشمە دوستلۇق يىغىنى ئېچىشى، شارائىتى بار جايلار ۋە ئورۇنلار تەقدىرلەش يىغىنى ئېچىشى، ئاممىا ياقتۇرىدىغان، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا پايدىلىق بولغان مەدەنىيەت، تەنتەربىيە پائالىيەتلىرىنى ئۆتكۈزۈشى، ئەدەبىيات-سەنئەت، پەن-تېخنىكا ۋە سەھىيە-داۋالاش ئىشلىرىنى يېزىلارغا يۈزلەندۈرۈپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى پائالىيىتىنى داغدۇغىلىق، مەزمۇنلۇق ئېلىپ بېرىشى، ئۇنى ھەرىكەتتە كۆرسىتىپ، ئەمەلىي ئۈنۈم ھاسىل قىلىشى لازىم.

ئالتىنچى، رەھبەرلىكنى كۈچەيتىش لازىم. مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ئۈچۈن ئوخشاشلا مۇھىم، ئۇ ھەم مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم مەزمۇنى، ھەم ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم ئاساسى، بىزنىڭ ئەسىر ھالقىيدىغان تەرەققىيات نىشانىنى ئىشقا ئاشۇرۇشىمىزنىڭ ئالدىنقى شەرتى ۋە مۇھىم كاپالىتى. جايلار، تارماقلار، ئورۇنلارنىڭ ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە كومىتېتى، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشى بويىچە، يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىپ، رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، ئىنچىكىلىك بىلەن تەشكىللەتچىلىك قىلىپ، ئەتراپلىق ئورۇنلاشتۇرۇپ، بۇ پائالىيەتنى پۇختا، جانلىق ھەم تەسىرلىك ئېلىپ بېرىشنى ئۈمىد قىلىمىز. ھەر دەرىجىلىك تەشۋىقات تارماقلىرى بىرلىك سەپ بۆلۈمى، مىللەتلەر - دىن ئىشلىرى كومىتېتى، ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى، ياشلار ئىتتىپاقى، ئاياللار بىرلەشمىسى قاتارلىق تارماقلار بىلەن بولغان ماسلىشىشنى كۈچەيتىپ، بىرىكمە كۈچ شەكىللەندۈرۈپ، ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى ياخشى تۇتۇشى لازىم.

يولداشلار، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ تۈپ مەنپەئەتى، شىنجاڭنىڭ خىزمەتلىرىنى ياخشى ئىشلەشنىڭ ئالدىنقى شەرتى ۋە مۇھىم ئاساسى. يولداش جياڭ زېمىن: «دۆلىتىمىز بىرلىككە كەلگەن كۆپ مىللەتلىك دۆلەت، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ بۈيۈك ئىتتىپاقلىقى ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداش، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇشنى ئىشقا ئاشۇرۇشنىڭ مۇھىم كاپالىتى» دەپ كۆرسەتتى. يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ رەھبەرلىكىدە، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، يۈكسەك سىياسىي مەسئۇلىيەتچانلىق بىلەن تۈرلۈك كاشىلىلارنى تىرىشىپ تۈگىتىپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنىڭ چوڭ ياخشى ۋەزىيىتىنى ئۈزلۈكسىز مۇستەھكەملەپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرى ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى يەنىمۇ ئىلگىرى سۈرەيلى!

قوبۇل قىلىش مۇھىتى ۋە ئەدەبىياتنىڭ قىممىتى

ئابلاجان مۇھەممەت ئۇمىديار

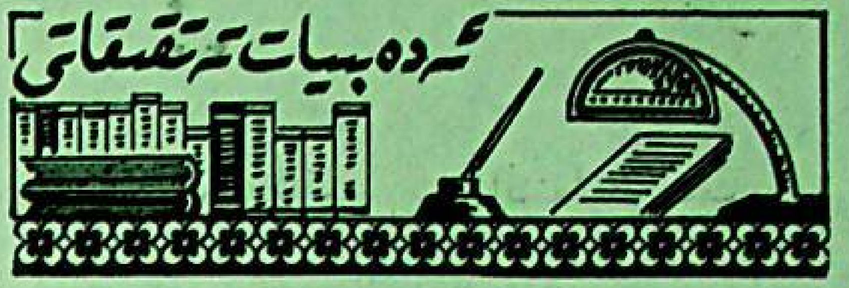

ھەرقانداق بىر ئەدەبىي ئەسەر قوبۇل قىلىش جەريانى ئارقىلىقلا رېئال ئەھمىيەتكە ئىگە بولىدۇ. شۇنداق ئىكەن، بارلىق ئەدەبىيات ھادىسىلىرىنىڭ ھەممىسى مەلۇم جەھەتتىن قوبۇل قىلىش مۇھىتىنىڭ مەھسۇلى بولۇپ ھېسابلىنىدۇ. شۇڭا قوبۇل قىلىش مۇھىتىنى تەتقىق قىلىش - ئەدەبىياتشۇناسلىق ئىلمىدىكى مۇھىم تېمىلارنىڭ بىرى.

قوبۇل قىلىش مۇھىتى دېگىنىمىز - ئەدەبىي ئېھتىياج جەمئىيەتشۇناسلىقىغا ئائىت ئۇقۇم بولۇپ، ئۇ ئەدەبىيات سۇبيېكتىنىڭ (كىتابخاننىڭ) ھېس تۇيغۇسىغا تەسىر قىلىش شەكلىدە مەۋجۇت بولۇپ تۇرىدىغان قوبۇل قىلىش كۆزنىكى ۋە باھالاپ خۇلاسە چىقىرىش شارائىتىنىڭ يىغىندىسىنى كۆرسىتىدۇ.

ئادەتتە ئوخشاش بولمىغان قوبۇل قىلىش شارائىتى ئوخشاش بىر يازغۇچى ۋە ئەسەرنى ئوخشاش بولمىغان ئېنېرگىيە ۋە قىممەت ئىقتىدارىغا ئىگە قىلىدۇ. مەسىلەن: «كۆكۆيۈن» رومانى غەرب ئەدەبىياتى تارىخىدا ئانچە يۇقىرى ئورۇنغا ئىگە بولمىسىمۇ، بۇ ئەسەر 80- يىللارغىچە سابىق سوۋېت ئىتتىپاقى ۋە مەملىكىتىمىز قاتارلىق دۆلەتلەردە خېلى داڭق چىقارغان.

قوبۇل قىلىش ۋە باھالاش سۇبيېكتىدىن قارىغاندا، كىشىلەرنىڭ ئەسەرگە بولغان چۈشىنىشى ۋە باھاسى جەمئىيەتنىڭ ئورتاق ئارزۇ - ئېھتىياجىغا باغلىنىدۇ. شۇڭا كىشىلەر ئۆزلىرىنىڭ ئىجتىمائىي مۇھىتى تەمىنلىگەن تۈرلۈك شەرت - شارائىتقا ئاساسەن ئەدەبىي ئەسەرنى تاللاپ قوبۇل قىلىدۇ ھەمدە ئۇنىڭغا قارىتا قىممەت قارىشى تىكلەيدۇ. ئۇنىڭ ئۈستىگە كىتابخاننىڭ مەلۇم بىر ئەسەرگە بولغان قىزىقىشى ۋە ئۇنىڭ ئەھمىيىتىنى تونۇشى مۇشۇ قوبۇل قىلىش مۇھىتىدىن سىرت يەنە جامائەت پىكرىنىڭ تەسىرىگە ئۇچرايدۇ. شۇڭا قوبۇل قىلغۇچىنىڭ قوبۇل قىلىش ھالىتى ھەرقانداق بىر ئەدەبىي پائالىيەتتە ئۆزىنىڭ ئەسلى شارائىتىدىن - مەدەنىيەت، پسىخىك ئارقا كۆرۈنۈشىدىن ۋە ئارزۇ - ئىستەك ئېڭىدىن ھالقىپ كېتەلمەيدۇ. مەسىلەن: كىتابخان مەلۇم بىر ئەسەرنى ئوقۇش جەريانىدا مۇقەررەر ھالدا شۇ دەۋرنىڭ سىياسىي، ئىجتىمائىي ھالىتىنىڭ تەسىرىدە ئۇنىڭدىكى ۋەقە - ھادىسىلەرگە، ئوبرازلارغا قارىتا ئۆز ھەۋىسى، قىزىقىشى، ئارزۇ - ئىستىكىنى سىڭدۇرۇشى ھەتتا كۆڭلىدە كەم

ئوخشىمىغان مىللەت ۋە ئوخشىمىغان رايوندىكى كىشىلەرنىڭ ئەدەبىيات ھادىسىلىرىنى چۈشىنىپ قوبۇل قىلىشىدىكى پسىخىك ھالىتىنى شەكىللەندۈرىدۇ. قوبۇل قىلىش مۇھىتىنىڭ مەدەنىيەت ئەنئەنىسىدىكى پەرقلەر ئەدەبىي ئەسەرنىڭ ئەمەلىي رولى ۋە قىممىتىگە تەسىر كۆرسىتىدۇ.

مەدەنىيەتتە ھەر بىر تارىخىي باسقۇچ ئۆزىگە خاس مەنىۋى يېتەكچى ئېقىمغا ئىگە بولۇپ، يازغۇچىنىڭ ئەسىرى تارقىلىش جەريانىدا دائىم مۇشۇ ئېقىمنىڭ تەسىرىگە ئۇچرايدۇ. بۇنىڭ بىلەن قوبۇل قىلىش ئۇنۇمىدە بەلگىلىك پەرق بارلىققا كېلىدۇ. بۇ خىل تەسىر بەزىدە يەنە مەدەنىيەت ئەنئەنىسى ئوتتۇرىسىدىكى بوشلۇقنى بۆسۈپ ئۆتۈشىمۇ مۇمكىن.

ئەدەبىيات چۈشەنچىسى كىشىلەرنىڭ ئەدەبىياتنىڭ تېما مەزمۇنى، ئىجادىيەت ئۇسۇلى، ئىپادىلەش شەكلى، ئەدەبىياتنىڭ رولى ۋە قىممىتى قاتارلىق تەرەپلەرگە بولغان تونۇشى ۋە تەلىپىنى كۆرسىتىدۇ. ھەر بىر مىللەت ۋە دەۋر ئۆز دەۋرىنىڭ ئەدەبىيات چۈشەنچىسنى ئۆز ئەمەلىيىتىگە تەتبىقلىيالايدۇ. كىشىلەر يازغۇچىنىڭ مەلۇم بىر ئەسەرنى چۈشىنىش ۋە باھالاشتا مۇشۇ خىل ئومۇمىي ئەدەبىي چۈشەنچىنى چىقىش نۇقتىسى قىلىدۇ. شۇڭا دەۋرنىڭ ئەدەبىياتقا قارىتا چۈشەنچىسى مەسىلىسى قوبۇل قىلىش مۇھىتى تەتقىقاتىدىكى ئاچقۇچلۇق تېمىلارنىڭ بىرى بولۇپ، ئەگەر بۇ تېمىغا سەل قارالسا ئەدەبىي ئىجادىيەت ۋە ئەدەبىي تەنقىد ئەمەلىيىتى ئۇنۇملۇك ئالغا ئىلگىرىلىيەلمەيدۇ.

كىشىلەرنىڭ بىلىم سەۋىيىسى ۋە تەربىيىلىنىشى قوبۇل قىلىش مۇھىتىدىكى ئەڭ جانلىق ۋە ئەڭ ئاساسلىق ئامىللارنىڭ بىرى. ساۋاتسىزلىق مۇھىتىدا ياكى بىلىم، سەۋىيە ناھايىتى تۆۋەن بولغان شارائىتتا بۈيۈك يازغۇچىلار ۋە داڭلىق ئەسەرلەر ھەققىدە سۆز ئاچقىلى بولمايدۇ. چۈنكى ئۇلارغا نىسبەتەن ئاڭ چەكلىمىسى سەۋەبلىك بۇلارنىڭ ھەممىسى ناھايىتى غەلىتە ھەم يىراقتىكى نەرسە، ھەتتا بۇ دۇنيادا مەۋجۇت ئەمەس نەرسە بولۇپ كۆرۈنىدۇ. ئۇلارغا كېرەكلىك بولغىنى ئاممىباب ئەسەرلەر ياكى ئېغىز ئەدەبىياتى ئەسەرلىرىگە ئوخشاش ھەممە ئادەم بىر ئاڭلاپ ياكى كۆرۈپ زوق ئالالايدىغان ئەسەرلەردىن ئىبارەت. ئەمما بۇلارنىڭ ھەممىسى

چىقىرىدۇ. مەسىلەن: پوشكىننىڭ «يېۋگېنى - ئونېگىن» رومانى 19 - ئەسىرنىڭ 20 - يىللىرى يېڭى ئېلان قىلىنغاندا قوبۇل قىلغۇچىلار ئۇنى ۋەقەلىكلىرى يېتەرسىز دەپ قارىغان. ئەمما 40 - يىللارنىڭ ئاخىرىغا كەلگەندە روسىيە ئەدەبىي تەنقىد ساھەسى ئەسەر باش قەھرىمانىنىڭ تراگېدىيىلىك قىممىتىنى تونۇشقا باشلىغان. ھەتتا بېلىنسكى ئۇنى «روسىيە ھاياتىنىڭ قامۇسى» دەپ تەرىپلىگەن. روسىيىدىكى يانچىلىق تۈزۈمىنىڭ ئىسلاھاتى جەريانىدا زىيالىيلارنىڭ ئورنىنىڭ كۆتۈرۈلۈشىگە ئەگىشىپ ئەسەرنىڭ قىممىتى تونۇلۇشقا باشلىغان. 70 - يىللارغا كەلگەندە كىشىلەر ئەسەردىكى يەنە بىر ئوبراز تاجىياناغا ئالاھىدە دىققەت قىلىپ ئۇنى «رۇس مىللىتىنىڭ ئېسىل ئەخلاقىي - پەزىلىتىنى گەۋدىلەندۈرگەن» دەپ قاراشقان. 19 - ئەسىرنىڭ ئاخىرلىرىدىكى مۇرەككەپ ئىجتىمائىي كۈرەش جەريانىدا بۇ رومانىنىڭ جەمئىيەت بىلەن بولغان ئالاقىسى ئاساسەن ئۈزۈلگەن. ئۆكتەبىر ئىنقىلابىدىن كېيىنكى مەزگىللەردە كىشىلەر بۇ ئەسەرنى ئۆتمۈش جەمئىيىتىنى تونۇشتىكى مۇھىم مەدەنىي مىراس دەپ قارايدىغان بولغان.

مەلۇم بىر مىللەتنىڭ بەلگىلىك باسقۇچتىكى قوبۇل قىلىش ئېڭى جەمئىيەت ھالىتى بىلەن مۇناسىۋەتلىك بولىدۇ. مەملىكىتىمىزدە ھازىر يولغا قويۇلۇۋاتقان بازار ئىگىلىكى كىشىلەرنىڭ قىممەت قارىشىغا قارىتا قىسمەن تەۋرىنىش ۋە خىرىس ئېلىپ كەلدى. پۇل ۋە ماددىي ئىستېمال دولقۇنىنىڭ يۇقىرى ئەۋجى خېلى كۆپ كىشىلەرنىڭ مەدەنىيەت، ئاڭ شارائىتىنى ئۆزگەرتكەن ئەھۋال ئاستىدا ئەدەبىياتىمىزدا بارلىققا كەلگەن ئېسىل ئەسەرلەر بىلەن ئادەتتىكى ئەسەرلەرنىڭ بىر خىل كۆزدە قارىلىش ھادىسىسى خېلىلا ئېغىر. ھەتتا كىتابخانلار ۋە تەنقىدچىلەرنىڭ ياخشى ئەسەر بىلەن ئادەتتىكى ئەسەر جۈملىدىن ناچار ئەسەرلەر ئالدىدىكى ئىنكاسىنىڭ جانسىز ھەم ئاستا بولۇشى بۇ مەسىلىنى نۆۋەتتىكى مەدەنىيەتنىڭ قىممەت ئېڭى شارائىتىدىن ئايرىپ چۈشەندۈرۈشنىڭ مۇمكىن ئەمەسلىكىنى كۆرسىتىدۇ.

دېمەك، قوبۇل قىلىش مۇھىتى ئەدەبىياتشۇناسلىق ئىلمىدىكى تەتقىق قىلىشقا تېگىشلىك ھەمدە ئەدەبىياتنىڭ فۇنكسىيىسى ۋە مېخانىزمىغا تەسىر كۆرسىتىدىغان مۇھىم ئامىللارنىڭ بىرى بولۇپ، قوبۇل قىلىش مۇھىتىنىڭ ئىجتىمائىي ئاڭ شارائىتى پائالىيەتچان ھالدا تەرەققىي قىلىپ، يازغۇچى ۋە ئەسەرنىڭ قىممىتىنى ئۆزگەرتىدۇ، ئۇنى چەكلەيدۇ ياكى بېيىتىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىدۇ.

5 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك ئاز سانلىق مىللەتلەر ئەدەبىي ئىجادىيىتىنى باھالاش - مۇكاپاتلاش بۇ يىل ئۆتكۈزۈلىدۇ

ئۆز خەۋەرچىمىز: 1981 - يىلى تەسىس قىلىنىپ ھازىرغىچە تۆت نۆۋەت ئۆتكۈزۈلگەن، مەملىكىتىمىزدىكى ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ ئەدەبىي ئىجادىيىتىنى ئاساس قىلىدىغان ئاز سانلىق مىللەتلەر ئەدەبىي ئىجادىيەت مۇكاپاتى مەملىكىتىمىزدىكى ئاز سانلىق مىللەتلەر ئەدەبىي ئىجادىيەت مۇكاپاتلىرى ئىچىدە ئەڭ نوپۇزلۇق، تەسىرگە ئىگە دۆلەت دەرىجىلىك مۇكاپات.

جۇڭگو يازغۇچىلار جەمئىيىتى بىلەن دۆلەت مىللەتلەر ئىشلىرى كومىتېتى يېقىندا 5 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك ئاز سانلىق مىللەتلەر ئەدەبىي ئىجادىيىتىنى باھالاش - مۇكاپاتلاشنى بۇ يىل ئۆتكۈزۈشنى قارار قىلدى.

بۇ قېتىمقى باھالاش - مۇكاپاتلاشتا 1992- يىلدىن 1995 - يىلغىچە بولغان تۆت يىل ئىچىدە مەملىكەتنىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىكى (شياڭگاڭ، ئاۋمېن، تەيۋەننى ئۆز ئىچىگە ئالمايدۇ) ۋىلايەت، ئوبلاست دەرىجىلىكتىن يۇقىرى نەشرىيات ئورۇنلىرىدا خەنزۇچە ياكى

ئاز سانلىق مىللەت يېزىقىدا نەشر قىلىنغان رومان، پوۋېستلار توپلىمى، ھېكايىلەر توپلىمى، شېئىرلار توپلىمى، نەسرلەر توپلىمى، ئەدەبىي ئاخبارات توپلىمى، ئوبزورلار توپلىمى، باللار ئەدەبىياتى ئەسەرلىرى توپلىمى مۇكاپاتلىنىدۇ ھەمدە 1992 - يىلدىن 1995 - يىلغىچە مەملىكىتىمىزدىكى ھەرقايسى ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ تىل - يېزىقىدا نەشر قىلىنغان ھازىرقى زامان ئەدەبىي ئەسەرلىرىنى خەنزۇچىغا تەرجىمە قىلىپ ئېلان قىلدۇرغان، تەرجىمە قىلغان ئەسەرلىرى بىر قەدەر كۆپ، تەرجىمە سۈپىتى بىر قەدەر يۇقىرى بولغان ئەدەبىي تەرجىمانلار (مىللىتى ئايرىلمايدۇ) باھالاش - مۇكاپاتلاشقا قاتناشتۇرۇلىدۇ. ئاھالىسى 100 مىڭدىن تۆۋەن ئاز سانلىق مىللەت ئاپتورلىرىنىڭ ئۆلكە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى گېزىت - ژۇرناللاردا ئېلان قىلىنغان يەككە ئەسىرى باھالاشقا قاتناشتۇرۇلىدۇ. ئىجادىيەتكە ئىلھام بېرىش ئۈچۈن بۇ قېتىمقى باھالاش - مۇكاپاتلاشتا يەنە يېڭى شەخس، يېڭى ئەسەر مۇكاپاتى تەسىس قىلىنغان. ئومۇمەن 1992 - يىلدىن باشلاپ ئەسىرى ئېلان قىلىنىشقا باشلىغان ئاپتورلارنىڭ ئۆلكە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى گېزىت - ژۇرناللاردا ئېلان قىلىنغان پوۋېست، ھېكايە، شېئىر، نەسر، ئەدەبىي ئاخباراتلىرى باھالاش - مۇكاپاتلاشقا قاتناشتۇرۇلىدۇ.

باھالاشقا قاتناشتۇرۇلىدىغان ئەسەرلەرنى ھەرقايسى ئۆلكىلىك، ئاپتونوم رايونلۇق، بىۋاسىتە قاراشلىق شەھەرلەرنىڭ يازغۇچىلار جەمئىيەتلىرى بىلەن مىللەتلەر ئىشلىرى كومىتېتلىرى، تەشكىلاتلىرى ھەمدە ھەرقايسى نەشرىيات ۋە ئالاقىدار گېزىت - ژۇرناللار تاللاپ كۆرسىتىشكە مەسئۇل بولىدۇ. بۇ نۆۋەتلىك باھالاش - مۇكاپاتلاش ھەيئىتى ھەرقايسى مىللەت يازغۇچىلىرى، ئوبزورچىلىرى، تەرجىمانلىرى ھەمدە جايلاردىكى يازغۇچىلار جەمئىيىتى ۋە جۇڭگو يازغۇچىلار جەمئىيىتى بىلەن دۆلەت مىللەتلەر ئىشلىرى كومىتېتىنىڭ ئالاقىدار رەھبەرلىرىدىن تەشكىل قىلىنىدۇ. بۇ يىل كۈزدە باھالاش نەتىجىسى ئېلان قىلىنىپ، مۇكاپاتلاش يىغىنى ئۆتكۈزۈلىدۇ.

ئاپتونوم رايون بويىچە 1996 - يىللىق گېزىت ئەدەبىيات بەتلىرىدىكى ئەسەرلەر باھالاندى
باھالاشتا 139 ئەسەر 1-، 2-، 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ھاجى مۇھەممەت** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايون بويىچە 1996- يىللىق گېزىت ئەدەبىيات بەتلىرىدىكى ئەسەرلەر شىنجاڭ ئاخبارات ئىلمىي جەمئىيىتى گېزىت ئەدەبىيات بەتلىرى تەتقىقات جەمئىيىتىنىڭ ئۇيۇشتۇرۇشى بىلەن 1997 - يىلى 4 - ئاينىڭ ئاخىرىدا ئۈرۈمچىدە باھالاندى.

ئاپتونوم رايونىمىزدا چىقىدىغان گېزىتلەردىن 42 گېزىت ئەۋەتكەن ئۇيغۇرچە، خەنزۇچە، قازاقچە 339 ئەسەر (ياخشى بەت، ياخشى ستونىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ)دىن باھالاش ھەيئەتلىرىنىڭ ئومۇميىلىقنى كۆزدە تۇتقان ئاساستا ئەستايىدىل تاللىشى، قايتا - قايتا سېلىشتۇرۇشى ئارقىلىق مەزمۇنى ساغلام، بەدىئىيلىكى بىر قەدەر يۇقىرى 21 ئەسەر 1- دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، 45 ئەسەر 2- دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، 73 ئەسەر 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا (ياخشى بەت ۋە ياخشى ستونمۇ بۇنىڭ ئىچىدە) ئېرىشتى. بۇنىڭ ئىچىدە ئۇيغۇر تىلىدا نەشر قىلىنىدىغان گېزىتلەردىن 20 گېزىت تاللاپ ئەۋەتكەن تۈرلۈك ژانىردىكى 89 ئەسەر، 15 ياخشى بەت ۋە ياخشى ستوندىن سەككىز ئەسەر 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، 17 ئەسەر 2- دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، 24 ئەسەر 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، ئۈچ بەت ياخشى بەت مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. گېزىتىمىزدىن ئوسمانجان ساۋۇتنىڭ «ھېسداشلىق» ماۋزۇلۇق شېئىرى بىلەن خۇدابەردى ئابىخاننىڭ «قامۇس» ماۋزۇلۇق ھېكايىسى 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، ئېلى زاھىتنىڭ «ئۇنتۇلمايدۇ بىز ئېيتقان كۈيلەر» ماۋزۇلۇق شېئىرى بىلەن روزىمۇھەممەت تاھىرنىڭ «شانلىق ئىزلار» ماۋزۇلۇق ئەدەبىي خاتىرىسى 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، غالىپ غوجائابدۇلنىڭ «بۈگۈنكى دەۋر ئەدەبىياتىمىزنىڭ يۈزلىنىشى» ماۋزۇلۇق، ئۆمەر قادىرنىڭ «ھېكايە ئىجادىيىتى ۋە يازغۇچىلارنىڭ تاللىشى» ماۋزۇلۇق، پولات غەنىزاتنىڭ «ئۇنتۇلغۇسىز كۈنلەر ۋە تۈنلەر»دىن تۇغۇلغان ئويلار» ماۋزۇلۇق ئوبزورلىرى 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا؛ ئابلىمىت ئابدۇكېرىم لايىھىلىگەن «ئەدەبىيات گۈلزارى» بېتى ياخشى بەت مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

ھادىسىلەرگە، ئوبرازلارغا قارىتا ئۆز ھەۋىسى، قىزىقىشى، ئارزۇ - ئىستىكىنى سىڭدۈرۈشى ھەتتا كۆڭلىدە كەم قالغان دەپ قارىغان ئەرسىلەرنى تولۇقلاشقا تىرىشىشى مۇمكىن.

قوبۇل قىلىش ئوبيېكتىدىن قارىغاندىمۇ قوبۇل قىلغۇچى بىلەن قوبۇل قىلىش ئوبيېكتى ئوتتۇرىسىدا ئالماشتۇرۇش بولغان ۋاقىتتا بۇ ئوبيېكت ئۆزىنىڭ ئەسلىدىكى مۇستەقىل ماھىيىتىنى يوقىتىدۇ، يەنى ئۇ قوبۇل قىلىش مۇھىتىدا تۈرلۈك ھالقا (جەمئىيەتنىڭ مۇناسىۋەتلىك ئاپپارات - مۇئەسسەسىلىرى، نەشرىيات ئورۇنلىرى، تەھرىر بۆلۈمى، كىتابخانا، كۇتۇپخانا، تەنقىد ساھەسى، ئىلان، مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇتۇشى قاتارلىق)لارنىڭ ھەرقايسى جەھەتتىن شاللىشى، تەشۋىق قىلىشى ۋە باھالىشىغا ئۇچرايدۇ. دېمەك، ئۇ ئۆزىنىڭ قوبۇل قىلىش سۇبيېكتىغا يېتىپ بېرىشتىن ئىلگىرى مەلۇم مۇھىتنىڭ تەسىرىگە ئۇچرايدۇ ياكى ئۇنىڭغا تەۋە بولىدۇ.

قوبۇل قىلىش سۇبيېكتى بەلگىلىك پسىخىك قۇرۇلمىغا ئىگە بولغىنىغا ئوخشاش قوبۇل قىلىش مۇھىتىمۇ مەلۇم شارائىت، ئالاھىدە قۇرۇلمىغا ئىگە بولىدۇ. قوبۇل قىلىش تەتقىقاتىنىڭ مۇھىم مەزمۇنى مۇشۇ قۇرۇلمىنى ۋە ئۇنىڭ ئەسەرنىڭ ئەدەبىي قىممىتىگە تەسىر كۆرسىتىدىغان مۇھىت ئامىلىنى تېپىپ چىقىشتىن ئىبارەت. قوبۇل قىلىش مۇھىتىنىڭ شارائىت ئىچى مەدەنىيەت ئەنئەنىسى، دەۋر روھى، ئەدەبىيات چۈشەنچىسى، قوبۇل قىلغۇچىنىڭ بىلىم سەۋىيىسى قاتارلىق كۆپ قاتلاملىق مەزمۇنلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

نىسپىي مۇقىم بولغان مەدەنىيەت ئەنئەنىسى بىر ئاتلاپ ياكى كۆرۈپ زوق ئالالايدىغان ئەسەرلەردىن ئىبارەت. ئەمما بۇلارنىڭ ھەممىسى مەيلى قانچىلىك دەرىجىدە بولسۇن يۇقىرى بىلىم سەۋىيىسىگە ئىگە كىشىلەرنىڭ دىققىتىنى ئانچە قوزغىيالمايدۇ. ئۇلارنى ئازراق جەلپ قىلغان ھالەتتىمۇ ئۇلار بۇنى يۇقىرى باھالىماسلىقى مۇمكىن.

قوبۇل قىلىش مۇھىتىنىڭ يەنە باشقا كونكرېت شەرت - شارائىتىمۇ قوبۇل قىلغۇچىنىڭ سۇبيېكتىغا تەسىر كۆرسىتىدۇ. مەسىلەن: قايناق بازار - رەستىلەردە بىلىم سەۋىيىسى ھەرقانچە يۇقىرى ئادەممۇ داغدۇغىلىق ئەسەرلەرنى ئوقۇماسلىقى مۇمكىن. ئەكسىچە ماشىنا، پويىزلاردا ئولتۇرۇپ سەپەر باشلىغان بىر كىشى گەرچە ئادەتتىكى ئادەم بولسىمۇ ئىچ پۇشقىنى چىقىرىش ئۈچۈن كىتاب ئوقۇشى تەبىئىي ئەھۋال.

دېمەك، ئەدەبىي ئەسەرنىڭ قىممىتى ۋە ئەھمىيىتى يالغۇز شۇ ئەسەرنىڭ ئۆزىنىڭ ئەسلى شارائىتى ۋە سۈپەت دەرىجىسى بىلەن مۇناسىۋەتلىك بولۇپلا قالماستىن بەلكى قوبۇل قىلىش مۇھىتىنىڭ ئىجتىمائىي ئالاھىدە شارائىتى بىلەنمۇ باغلانغان بولىدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن ئەدەبىيات تەرەققىيات تارىخىنى ئۆز نۆۋىتىدە ئەدەبىي قوبۇل قىلىش تارىخىنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ، دەپ قاراش ئوبيېكتىپ قانۇنىيەتكە تامامەن ئۇيغۇن بولغان چۈشەنچىدۇر. بۇنىڭغا ئائىت مىساللارنى كلاسسىك ئەدەبىيات تارىخى ۋە بۈگۈنكى دەۋر مەدەنىيىتىنىڭ ئەمەلىيىتىدىن كۆپ ئۇچرىتىشقا بولىدۇ. قوبۇل قىلىش مۇھىتىنىڭ ئۆزگىرىشى ئەسەرگە بولغان تونۇشنىڭ ئۆزگىرىشىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ.

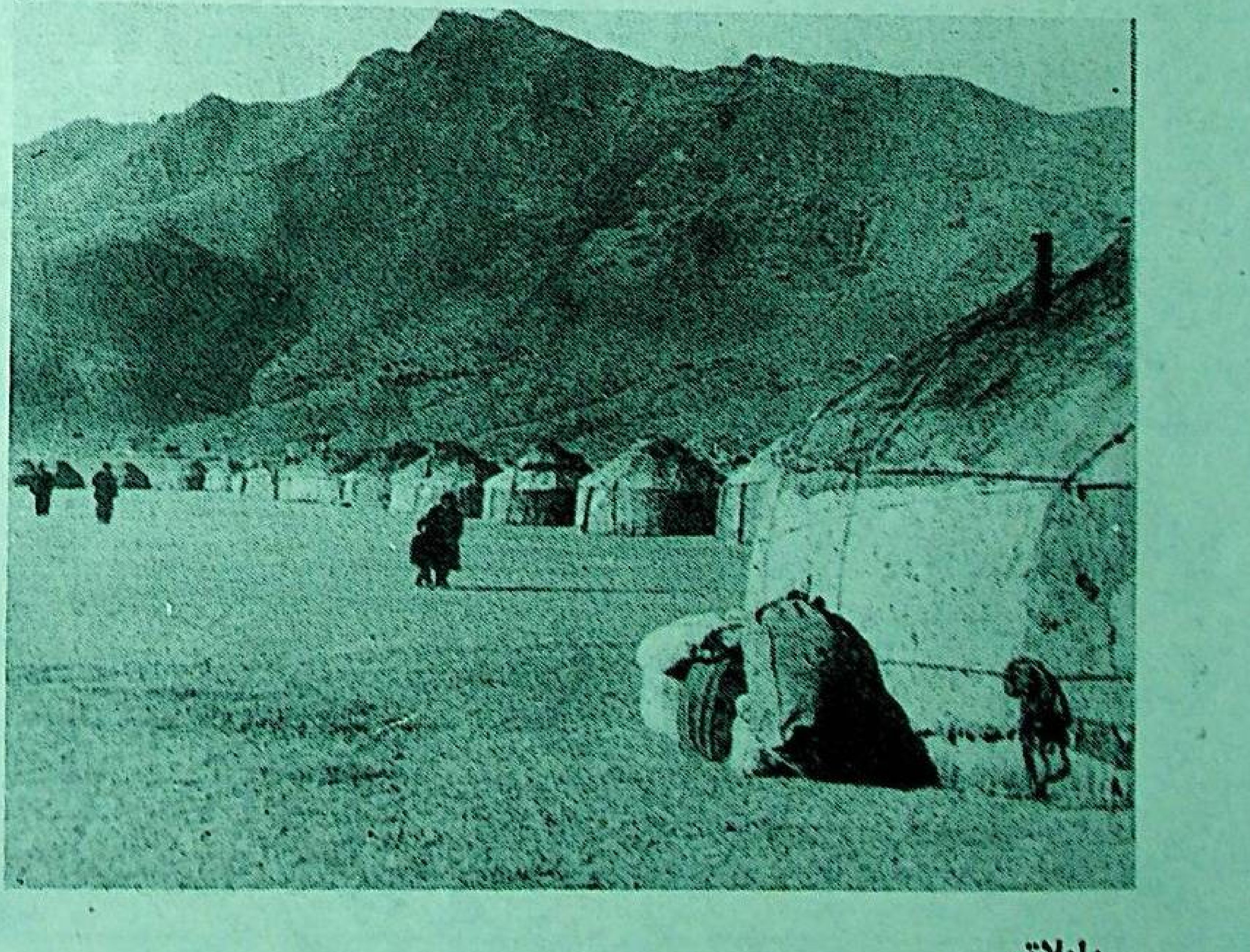

يايلاق

نىجات سابىت فوتوسى

شەھەرلىك بىلەن تاغلىق

(ھېكايە)

شۇ جيەنمىڭ

شەھەردە تۇغۇلۇپ، شەھەردە ئۆسكەن، ھازىرمۇ شەھەردە خىزمەت قىلىۋاتقان A ئىسىملىك بىر كىشى بار ئىدى. بىر قېتىم ئۇ خىزمەت بىلەن يەنە بىر شەھەرگە بېرىپ، ئىش - كۈشلىرىنى تۈگەتكەندىن كېيىن قېيىنىسى ئېسىگە ئالدى.

ئۇنىڭ قېيىنىسى ئاچارچىلىق يىللىرىدا بىر يېزىنىڭ تىكەن جىلغىسى دېگەن يېرىدە ئولتۇراقلىشىپ قېلىپ، بىرسىگە ئىچ كۈيئوغۇل بولغانىدى. A ئۇنىڭ جاپالىق تۇرمۇش كەچۈرۈۋاتقانلىقىنى ئاڭلىغان بولسىمۇ، ھازىرقى ئەھۋالىنى بىلمەيتتى. شۇڭا ئۇ مۇشۇ پۇرسەتتىن پايدىلىنىپ، قېيىنىسىنى يوقلىماقچى بولدى.

ئەتىسى ئۇ ئۈچ ئاپتوبۇس ئالمىشىپ، يەتتە سائەت يول يۈرگەندىن كېيىن، چۈشتىن كېيىن سائەت تۆتتە مەنزىلگە يېتىپ بارالىدى. ئۇ ئاپتوبۇستىن چۈشۈپ ھەيران قالدى. يول مۇشۇ يەردە ئاخىرلاشقانىدى. ئاپتوبۇسمۇ كەينىگە يېنىپ كېتىپ قالدى. ئەتراپ ئېگىز - ئېگىز تاغلار بىلەن ئورالغان بولۇپ، تاغ باغرىدىكى ئۆيلەر ئاندا - ساندا كۆرۈنۈپ تۇراتتى. بۇ ئەھۋالنى كۆرگەن A «بۇ يەردىن تىكەن جىلغىسىنى تېپىش قۇدۇقتىن يىڭنە ئىزدىگەندەك ئىش ئىكەن» دەپ سەل چۆچۈدى.

A نىڭ تەلىيىگە بىر ئادەم تاغ يولىدىن كېلىپ قالدى. A ئالمان - تالمان يۈگۈرۈپ بېرىپ:

- بۇرادەر، تىكەن جىلغىسىغا قانداق بارىدۇ؟ - دەپ سورىدى.

- تىكەن جىلغىسى تېخى يىراقتا، - دېدى تاغلىق قەدىمىنى توختىتىپ، ئۇ A غا بىرقۇر سەپ سالغاندىن كېيىن:

- شەھەرلىك ئوخشىمامسىز، يولنى بىلمەيدىكەنسىز - دە، قاراڭغۇ چۈشكىچە بېرىۋالمىسىڭىز جىنگىزنى ئېلىپ يىنىڭىزدا قويىدۇ، - دېدى.

تاغلىقنىڭ گېپىنى ئاڭلىغان A ئورنىدا قاققان قوزۇقتەك تۇرۇپلا قالدى. ئەمدىلىكتە يا ئالدىغا ماڭغىلى، يا كەينىگە ماڭغىلى بولمايتتى، ئاپتوبۇسمۇ كەتكەنىدى.

- ئەستەغپۇرۇللا قانداقمۇ قىلارمەن، كەلمىسەممۇ بوپتىكەن، - دېدى ئۇ ئۆزىگە.

تاغلىق شەھەرلىكنىڭ ساراسىمىگە چۈشكەنلىكىنى بىلدى بولغاي، كۈلۈپ تۇرۇپ:

- تىت - تىت بولماڭ، مەن سىزنى قاراڭغۇ چۈشكىچە ئاپىرىپ قوياي، - دېدى. شەھەرلىك بۇ گەپنى ئاڭلاپ «جاھاندا مۇشۇنداق ئاق كۆڭۈل ئادەملەرمۇ بولىدىكەن - ھە!» دەپ ئويلاپ قۇلىقىغا ئىشەنمەي قالدى. ئۇ تاغلىققا زەن سالدى، تاغلىق كىيىم - كېچىكى كونا، 40 ياشلار چامىسىدىكى قاۋۇل كىشى بولۇپ، ئاق كۆڭۈللۈكى بىلىنىپ تۇراتتى.

A : «تاغلىق ئاز - تولا پۇل تېپىشنىڭ كويىدا بولسا كېرەك» دەپ ئويلاپ:

- ئۇنداقتا سىزگە كۆپ رەھمەت، ئاپىرىپ قويسىڭىز تاپان ھەققى بېرەي، - دېدى. تاغلىق تاپان ھەققىنىڭ نېمىلىكىنى چۈشەنمىگەن بولسا كېرەك:

- نېمە دېدىڭىز؟ - دەپ سورىدى.

- پۇل بېرىمەن، ئىش ھەققى، - دەپ چۈشەندۈردى شەھەرلىك.

شۇنداق قىلىپ، تاغلىق شەھەرلىكنى باشلاپ يولغا چىقتى. يول ھەقىقەتەن ناچار بولۇپ، ئەگرى - توقاي چىغىر يول ئىدى. بۇ بىر شەھەرلىك ئۈچۈن ئېيتقاندا، قارلىق تاغقا چىقىشقا ئوخشاش ئىش ئىدى. ھېلىمۇ ياخشى ئېگىز - پەس جايلارغا كەلگەندە تاغلىق شەھەرلىكنىڭ قولىدىن تارتتى، قويۇق ئوت - چۆپلۈك ۋە تىكەنلىككە كەلگەندە، ئوت - چۆپ، تىكەننى دەسسىۋېتىپ ئاندىن شەھەرلىكنى ماڭغۇزدى، ئېقىنغا كەلگەندە ئىككىلەنمەستىن شەھەرلىكنى يۈدۈپ، ئېھتىيات بىلەن ئۆتكۈزدى. ئۇ شەھەرلىككە ئۆز ئاتا - ئانىسىغا مۇئامىلە قىلغاندەك مۇئامىلە قىلدى. A بۇنىڭدىن قاتتىق تەسىرلەندى. ئۇ: «تاغلىقلار ھەقىقەتەن ساددا ئىكەن، پۇلنى ھالال تاپىدىكەن،» دەپ ئويلىدى.

يول ماڭغانسېرى A نىڭ كۆڭلىگە جىن چۈشتى، چۈنكى تاغلىق ئىلگىرى بۇ يەردە يۈز بەرگەن ھادىسىلەرنى توختىماي سۆزلەۋاتاتتى: «مانا دەل مۇشۇ يەردە بىر ئادەم ئۆلگەن، ئۇ مەس ئىكەن، مۇشۇ يەرگە كەلگەندە تېيىلىپ ھاڭغا چۈشۈپ كەتكەن، جەسىتىمۇ تېپىلمىدى»، «مانا قاراڭ، دەل مۇشۇ يەردە ئىككى ئادەم ئۆلگەن، ئۇلار بىر - بىرىگە ھەمراھ بولۇپ مۇشۇ يەرگە كەلگەندە بىر توپ بۆرىگە يەم بولۇپ كېتىپتۇ، ئۇلارنىڭ قېنىنى كۆردۇق. جەسىتى تېپىلمىدى»، «مانا بۇ يەردە زەھەرلىك يىلان كۆپ، بۇ يەردە نۇرغۇن ئادەمنى يىلان چېقىۋالغان، بەزىلەر ئۆلۈپ كەتتى، بەزىلەر مېيىپ بولۇپ قالدى»، «مانا بۇ يەردە ...» ئۇ سۆزلىگەندىمۇ شۇنداق جانلىق سۆزلەيتتى. شەھەرلىك دەسلەپتە باشقىچە ئويلاپمۇ كەتمىدى، كېيىنچە: «بۇ تاغلىق نېمىشقا دائىم ئادەم قورقىدىغان ئىشلارنى سۆزلەيدۇ؟ ئۇ مېنى قاقتى - سوقتى قىلىش ئۈچۈن مۇشۇنداق قىلامدۇ - يە، ماۋۇ ئىشنى كۆرۈڭ، پۇل تۆلەيدىغان چېغىمدا ئاغزىغا كەلگەننى جۆيلۈپ تۇرۇۋالسا، قانداق قىلارمەن؟ ئەھۋالدىن قارىغاندا، بۈگۈن زىيان تارتقىنىم تارتقان ئوخشايدۇ» دېگەنلەرنى كۆڭلىدىن ئۆتكۈزدى.

ئۇلار قاش قارايغاندا مەنزىلگە يېتىپ باردى. تاغلىق تەرىنى سۈرتكەچ يېقىنلا جايدىكى بىر كەنتنى كۆرسىتىپ:

- كەلدۇق، ئەنە ئاۋۇ تىكەن جىلغىسى، مەن تېزرەك كەتمىسەم ئۆيدىكىلەر ئەندىشە قىلىدۇ، - دېدى. شەھەرلىك ئارقا - ئارقىدىن تەشەككۈر ئېيتقاندىن كېيىن:

- ئۇكام، قانچە ئالىسىز؟ - دەپ سورىدى.

- راستىلا پۇل بېرەي دەۋاتامسىز؟ - دېدى تاغلىق خىجىللىق بىلەن كۈلۈپ.

- ئەلۋەتتە بېرىمەن، بۇ دېگەن ئەمگەككە قاراپ ھەق ئېلىش - تە، سىزنى بىكارغا ئاۋارە قىلسام قانداق بولىدۇ، قېنى دەڭ قانچە بېرەي؟

تاغلىق تەڭلىكتە قالدى. بىر ھازا جىم تۇرغاندىن كېيىن قولىنى ئىشتىنىغا كەينى - كەينىدىن سۈرتۈپ دۇدۇقلىغان ھالدا:

- ئۇنداقتا ... سىز ... ماڭا ... 50، - دېدى.

شەھەرلىك بۇ ساددا تاغلىقنىڭ نىيىتىنىڭ تۈزلۈكىنى بىلدى، شۇڭا ئۇ تاغلىقنىڭ ئاغزىدىن «50» دېگەن سۆز چىقىشى بىلەن ئۇنىڭ ئالماقچى بولغىنىنىڭ 50 يۈەن ئىكەنلىكىنى جەزملەشتۈردى، شەھەرلىك «ئۇ مېنى باشلاپ 20 چاقىرىم تاغ يولىنى باستى، ئۇنىڭ ئۈستىگە مېنى يۈلىدى، كۆتۈردى. 50 يۈەن بەرسەم كۆپ ئەمەس» دەپ ئويلاپ يانچۇقىدىن پۇل چىقىرىشقا تەمشەلدى.

- ماڭا 50 پۇڭ بېرىڭ، بولامدۇ؟ - دېدى تاغلىق قورۇنۇپ.

- 50 پۇڭ؟ - شەھەرلىك ھاڭ - تاڭ قالدى، ئۆز قۇلىقىدىن گۇمانلىنىپ:

- نېمە دېدىڭىز؟ قانچە ئالىسىز؟ - دەپ قايتا سورىدى.

- 50 پۇڭ ... ياق، - ياق، بولمىسا 30 پۇڭ بەرسىڭىزمۇ مەيلى، - دېدى تاغلىق دۇدۇقلاپ.

- تۇۋا قىلدىم خۇدايىم! ھازىر شەھەرلىكلەر بىر يۈەن پۇلى يەرگە چۈشۈپ كەتسە ئېڭىشىپ ئېلىشقا ھورۇنلۇق قىلىدۇ، بىر ۋاقلىق تامىقى ئۈچۈن نەچچە 100 يۈەن ھەتتا نەچچە 1000 يۈەن خەجلەپمۇ غىڭ قىلمايدۇ. ماجياڭ جوزىسىدا ئولتۇرۇۋالسا، مىڭلاپ - مىڭلاپ يۈەننى ئوتتۇرىغا تاشلايدۇ. ئەمما تاغلىقلار شۇنچە ئەجىر قىلىپمۇ 50 پۇڭ ئېلىش ئۈچۈن قورۇنۇۋاتىدۇ.

شەھەرلىك ھاياجىنىنى باسالماي قالدى - دە، يانچۇقىدىن 50 يۈەن چىقىرىپ تاغلىقنىڭ قولىغا تۇتقۇزۇپ:

- كۆپ ياردەم قىلدىڭىز، رەھمەت، - دېدى - دە، كەنتكە قاراپ يول ئالدى.

شەھەرلىك كەنت ئېغىزىغا كېلىپ كەينىگە قارىدى، ئۇ ھېلىقى تاغلىقنىڭ تىزلىنىپ تۇرۇپ ھەدەپ تەزىم قىلىۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ ئىختىيارسىز كۆزىگە ياش ئالدى..

شۇنىڭدىن بېرى، ھېلىقى تاغلىق ئۇچرىغانلىكى ئادەمگە شەھەرلىكلەر بەك ئاق كۆڭۈل، مەرت كېلىدىكەن، دېسە، شەھەرلىك A مۇ ئۇچرىغانلىكى ئادەمگە ئۆزىنىڭ شۇ قېتىملىق كەچۈرمىشىنى سۆزلەپ، سۆزىنىڭ ئاخىرىغا «ھەي! تاغلىقلار ھەقىقەتەن ياخشى ئىكەن» دېگەننى قوشۇپ قويىدىغان بولدى.

ئالىمجان ئىسمايىل تەرجىمىسى

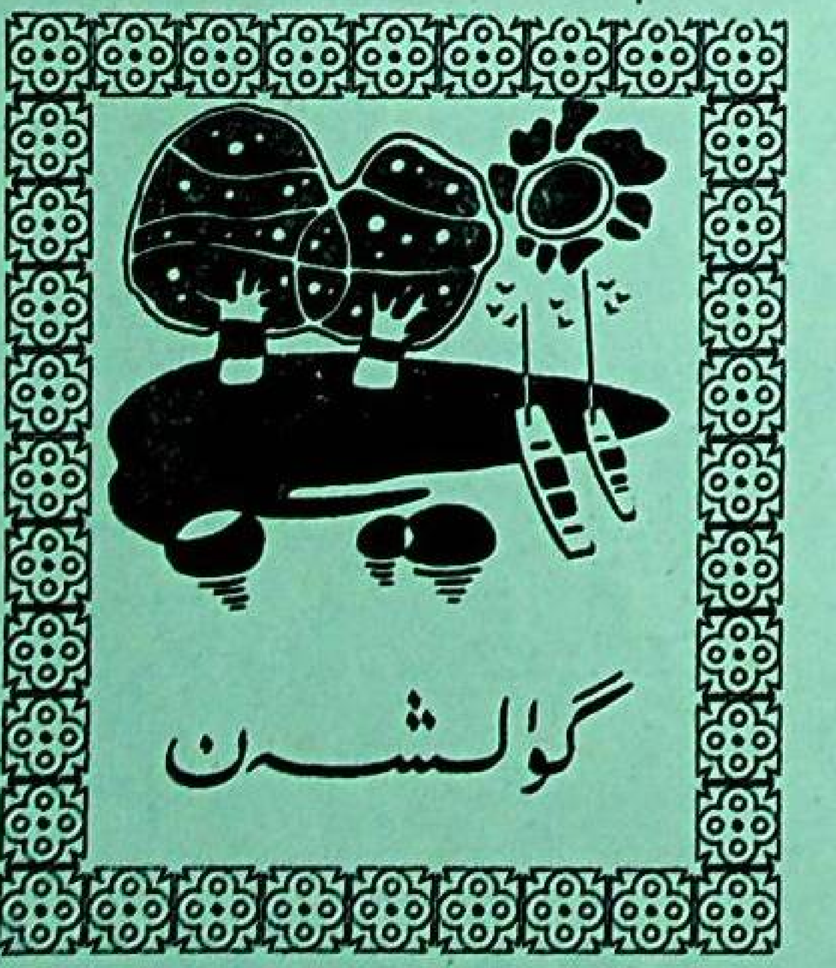

مۇئاۋىن زۇڭلى چيەن چىچېن كلىنتون زۇڭتۇڭ بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون، 30 - ئاپرېل تېلېگراممىسى. جۇڭگو گوۋۇيۈەنىنىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى، قوشۇمچە دىپلوماتىيە مىنىستىرى چيەن چىچېن بۈگۈن ئاقسارايدا ئامېرىكا زۇڭتۇڭى كلىنتون بىلەن كۆرۈشتى.

چيەن چىچېن ئالدى بىلەن جۇڭگونىڭ دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىننىڭ كلىنتون زۇڭتۇڭغا يوللىغان سەممىي سالىمىنى يەتكۈزدى. چيەن چىچېن مۇنداق دېدى: «مەن دۆلەت كاتىپى ئالبرايت بىلەن ناھايىتى ياخشى سۆھبەتلەشتىم، ئىچكى كابىنېتنىڭ ئەزالىرى بىلەنمۇ كۆرۈشتۇم. بىز ئىككى تەرەپ بىرلىكتە تىرىشىپ، ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىنى تېخىمۇ ساغلام، تېخىمۇ ياخشى ئىزغا سالىدىغانلىقىمىزنى بىلدۈرۈشتۇق».

چيەن چىچېن مۇنداق دېدى: «مېنىڭ بۇ قېتىم ئامېرىكىنى زىيارەت قىلىشتىكى مۇھىم ۋەزىپەم — رەئىس جياڭ زېمىننىڭ ئامېرىكىدا دۆلەت ئىشلىرى زىيارىتىدە بولۇشىغا تەييارلىق قىلىش.»

كلىنتون زۇڭتۇڭ مۇنداق دېدى: «مەن رەئىس جياڭ زېمىننىڭ ئامېرىكىدا دۆلەت ئىشلىرى زىيارىتىدە بولۇشىنى كۈتمەكتىمەن. ئامېرىكا بىلەن جۇڭگو نۇرغۇن ساھەدە ھەمكارلىقنى كۈچەيتسە، ئىقتىساد - سودا مۇناسىۋىتىنى يەنىمۇ راۋاجلاندۇرسا بولىدۇ. بىز ئىككى دۆلەت باشلىقلىرىنىڭ ئۆز ئارا زىيارەت قىلىشىمىز ئىنتايىن مۇھىم. بىز ئىككى تەرەپ ھازىردىن باشلاپ كونكرېت تەييارلىق خىزمەتلىرىنى ئىشلەپ، ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىدىكى بەزى كونكرېت مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشىمىز لازىم. بىز بۇ قېتىمقى زىيارەتتە ماھىيەتلىك نەتىجىنى قولغا كەلتۈرۈشكە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىشىمىز، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، ھەم بۇ قېتىمقى زىيارەت ئارقىلىق پۈتۈن دۇنياغا ئامېرىكا - جۇڭگودىن ئىبارەت ئىككى ئۇلۇغ دۆلەتنىڭ 21 - ئەسىرنى تىنچ ۋە گۈللەنگەن قىلىش مەسئۇلىيىتىمىز ھەم ئىرادىمىز بارلىقىنى كۆرسىتىشىمىز كېرەك.»

چيەن چىچېن مۇنداق دېدى: «مەن زۇڭتۇڭ ئالىيلىرىنىڭ قارىشىغا پۈتۈنلەي قوشۇلىمەن. جۇڭگو ئامېرىكا بىلەن بولغان مۇناسىۋەتكە ئىنچىل ئەھمىيەت بېرىپ كەلدى، ئامېرىكا بىلەن بىرلىكتە تىرىشىپ، ئۇزۇنغىچە مۇقىم مۇناسىۋەت ئورنىتىشنى ئۈمىد قىلىدۇ.»

ئىككى تەرەپ يەنە جۇڭگونىڭ دۇنيا سودا تەشكىلاتىغا كىرىشى، سودىدا ئېتىبار بېرىش، يادرو ئېنېرگىيىسىدىن تىنچلىق مەقسىتىدە پايدىلىنىش، تەيۋەن مەسىلىسى ۋە يادرو قوراللارنى تارقاتماسلىق قاتارلىق مەسىلىلەر توغرىسىدا پىكىرلەشتى.

ليۇجېبىن دۇنيانىڭ ئىقتىسادىي ۋەزىيىتى ۋە مەسىلىلەر توغرىسىدا توختالدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون خەۋىرى. جۇڭگو مالىيە مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى ليۇجېبىن بۈگۈن ۋاشىنگتوندا ئۆتكۈزۈلگەن 24 دۆلەت گۇرۇھىنىڭ 56 - قېتىملىق مىنىستىر دەرىجىلىكلەر يىغىنىدا يازما سۆز قىلىپ: دۇنيانىڭ ئىقتىسادىي ۋەزىيىتىدە كىشىنىڭ دىققىتىنى تارتىدىغان ئىلگىرىلەش بولدى، لېكىن شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا دۇنيا كۆپلىگەن مەسىلە ۋە خىرىسقا دۇچ كەلمەكتە، دېدى.

ئۇ مۇنداق دېدى: 1996 - يىلى دۇنيانىڭ ئىقتىسادىي ئومۇمىي ۋەزىيىتى داۋاملىق ياخشىلاندى، تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەر يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ماكرو ئىگىلىك باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، قۇرۇلما تەڭشەشنى تېزلىتىپ، ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، پۇل پاخاللىقىنى ئۈنۈملۈك تىزگىنلىدى، ئىقتىسادنى تېز راۋاجلاندۇردى، ئۇنىڭ ئۈستىگە ھەرقايسى رايونلار ئوتتۇرىسىدىكى ئىقتىسادنىڭ ئېشىش پەرقىمۇ كۈندىن - كۈنگە كىچىكلىمەكتە. 1996 - يىلى تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەر ئىقتىسادىنىڭ ئېشىش نىسبىتى % 6 تىن ئېشىپ كەتتى، شۇنداقلا تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەر يەر شارى ئىقتىسادىنى ئاشۇرۇشتىكى مۇھىم ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچ بولۇپ قالدى. بولۇپمۇ كىشىگە ئىلھام بەخش ئېتىدىغىنى شۇ بولدىكى، ئافرىقا ئىقتىسادى ئۇدا بىرقانچە يىل ئۆرلەش ئاساسىدا، 1996 - يىلى مىللىي ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتى % 4.8 ئاشتى. شۇنداقلا كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان كىرىممۇ ئېشىپ، 20 نەچچە يىلدىن بۇيانقى ئەڭ ياخشى نەتىجە قولغا كەلدى.

ھازىر دۇچ كېلىۋاتقان مەسىلىلەر ۋە خىرىس توغرىسىدا ليۇجېبىن ئالاھىدە مۇنداق دېدى: كۆپلىگەن سانائەتلەشكەن دۆلەتلەردە مالىيە قىزىل رەقىمى كۆپەيدى، ئىشسىزلىق ئېغىرلاشتى، بۇ، بۇ دۆلەتلەرنىڭ ئۆز ئىقتىسادىنى ئاشۇرۇشقا پايدىسىز بولۇپلا قالماستىن، دۇنيا ئىقتىسادىنىڭ داۋاملىق راۋاجلىنىش ئىستىقبالىغىمۇ خەۋپ يەتكۈزىدۇ. ئاندىن قالسا، خەلقئارا كاپىتال ئوبوروتى تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرگە پۇرسەت كەلتۈرۈش بىلەن بىر ۋاقىتتا، بەزى خېيىم - خەتەرلەرنىمۇ كەلتۈردى. ئىقتىسادنى يەر شارىلاشتۇرۇش ھەرقايسى دۆلەتنى تەكشى مەنپەئەتكە ئىگە قىلمىدى، نامرات دۆلەتلەر بىلەن باي دۆلەتلەر ئوتتۇرىسىدىكى پەرقنى داۋاملىق كېڭەيتىۋەتتى. بۇنىڭدىن باشقا، كىرىمى تۆۋەن بىرمۇنچە تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتنىڭ قەرزى يەنىلا ئىنتايىن ئېغىر بولماقتا. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا،

● ئىئوردانىيە پادىشاھى ھۈسەيىن مۇشۇ ئاينىڭ 23 - كۈنى ئىئوردانىيىنىڭ جەنۇبىدىكى ئەقەبە شەھىرىدە پەلەستىن مىللىي ھوقۇقلۇق ئورگىنى (ئاپتونومىيە ھۆكۈمىتى) نىڭ رەئىسى ئەراپات بىلەن كۆرۈشكەندە مۇنداق دېدى: ئىئوردانىيە ھۆكۈمىتى پەلەستىن بىلەن ئىسرائىلىيە ئوتتۇرىسىدا داۋاملىق مۇرەسسەچىلىك قىلىپ، پەلەستىن - ئىسرائىلىيە سۆھبىتىنىڭ ئەسلىگە كېلىشىنى ئىلگىرى سۈرىدۇ.

قىسقا خەۋەرلەر

● دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن 4 - ئاينىڭ 29 - كۈنى جۇڭنەنخەيدە زىيارەتكە كەلگەن سىنگاپور زۇڭلىسى ۋۇزودۇڭ بىلەن كۆرۈشتى. ئىككى رەھبەر كەلگۈسىگە نەزەر سېلىپ، جۇڭگو بىلەن سىنگاپور ئوتتۇرىسىدا ئۇزاققىچە مۇقىم بولىدىغان كۆپ تەرەپلىك ھەمكارلىق ئورنىتىش

دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىزنىڭ باياناتچىسى دياۋيۈي ئارىلى مەسىلىسى توغرىسىدا توختالدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 29 - ئاپرېل تېلېگراممىسى. دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىزنىڭ باياناتچىسى سۈي تيەنكەي بۈگۈن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا دياۋيۈي ئارىلى ۋە ئۇنىڭغا قاراشلىق ئاراللار قەدىمدىن بۇيان جۇڭگونىڭ زېمىنى دەپ تەكىتلىدى. ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگو پاكىتقا ھۆرمەت قىلىش ئاساسىدا، پۇرسەت پىشىپ يېتىلگەندە سۆھبەت ئارقىلىق دياۋيۈي ئارىلى مەسىلىسىنى ھەل قىلىش توغرىسىدا ئىزدىنىشنى ئىزچىل تەشەببۇس قىلىپ كەلدى.

مۇخبىر: خەۋەرلەرگە قارىغاندا، ياپونىيە رەھبەرلىرى دياۋيۈي ئارىلى ياپونىيىنىڭ زېمىنى، بۇ مەسىلىدە ياپونىيىنىڭ باشقا دۆلەتلەر بىلەن كېڭىشىشىنىڭ زۆرۈرىيىتى يوق، دېگەن. بۇنىڭدىن باشقا، ياپونىيە پارلامېنتىنىڭ بىر ئەزاسى ۋە «سانائەت خەۋەرلىرى»نىڭ بىر مۇخبىرى دياۋيۈي ئارىلىغا چىققان. جۇڭگو بۇنىڭغا قانداق باھا بېرىدۇ؟ دەپ سورىدى.

سۈي تيەنكەي مۇنداق دېدى: «دياۋيۈي ئارىلى ۋە ئۇنىڭغا قاراشلىق ئاراللار ئەزەلدىنلا جۇڭگونىڭ زېمىنى. جۇڭگونىڭ بۇ مەيدانى ئېنىق ۋە ئىزچىل. جۇڭگو بىلەن ياپونىيىنىڭ تەشەببۇسلىرى ئوخشاش بولمىغانلىقى ئۈچۈن، بۇ مەسىلىدە ئىككى دۆلەت ئوتتۇرىسىدا تالاش - تارتىشنىڭ بولۇشى ئىنكار قىلغىلى بولمايدىغان ئوبيېكتىپ پاكىت. بىز پاكىتقا ھۆرمەت قىلىش ئاساسىدا، پۇرسەت پىشىپ يېتىلگەندە سۆھبەت ئارقىلىق ھەل قىلىش ئۈستىدە ئىزدىنىشنى ئىزچىل تەشەببۇس قىلىپ كەلدۇق.»

ئۇ مۇنداق دېدى: بىز ياپونىيە ئىچكى كابىنېتىنىڭ مۇئاۋىن ئەمەلدارىنىڭ ئارالغا چىقىش ھەرىكىتى ياپونىيە ھۆكۈمىتىنىڭ سىياسىتىگە زىت دېگەن سۆزىگە دىققەت قىلدۇق. بىز ياپونىيە ھۆكۈمىتىنىڭ جۇڭگونىڭ ئىگىلىك ھوقۇقىغا دەخلى - تەرۇز يەتكۈزىدىغان ۋە جۇڭگو بىلەن ياپونىيە مۇناسىۋىتىگە زىيان يەتكۈزىدىغان ئىشنىڭ قايتا يۈز بېرىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش تەدبىرلىرىنى قوللىنىشنى تەلەپ قىلىمىز.

ھاياتلىق ۋە باھار

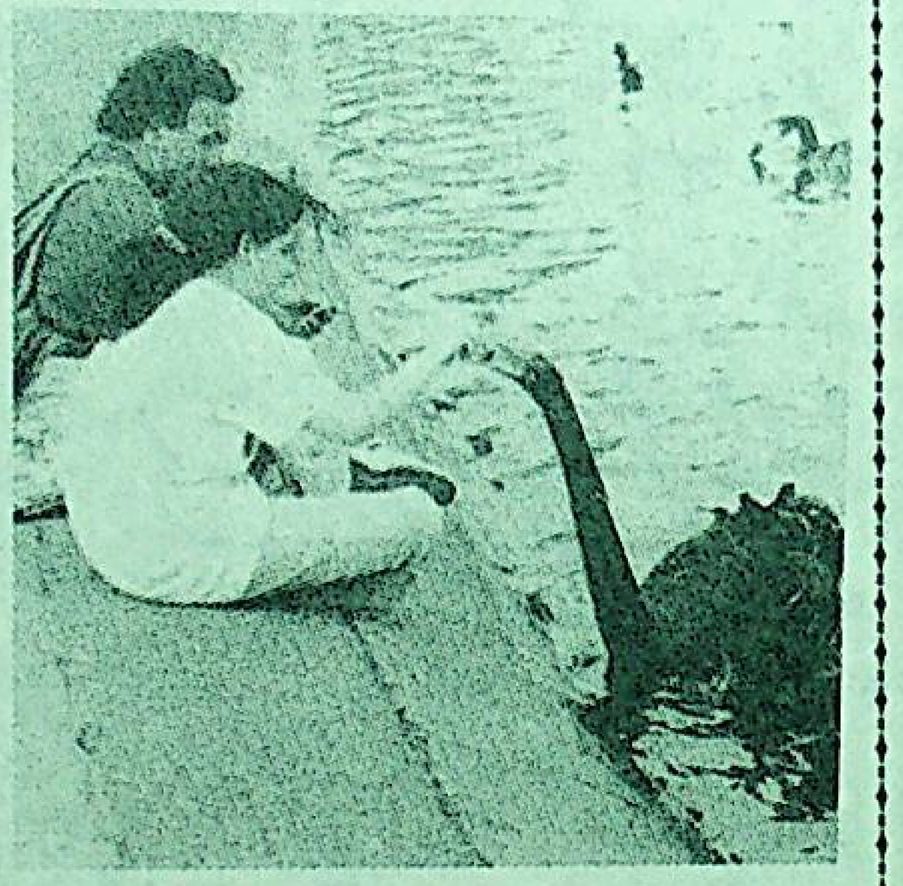

لوندونغا باھار كەلگەندە دەريا سۇلىرى ئىللىيدۇ، كىشىلەر ئاياقۇلار بىلەن ئوينىشىدۇ.

باھار كەلگەندە فىنلاندىيىلىكلەر جۈپ - جۈپ بولۇشۇپ دالا سەيلىسى قىلىشىدۇ.

باش باھاردا ۋيېتنام ئوقۇغۇچىلىرى خېنېي شەھىرى ئەتراپىدىكى رىشىن كەنتىگە بېرىپ، شاپتۇل دەرەخلىرىگە توپا يۆلەپ، شاخلىرىنى پۇتايدۇ.

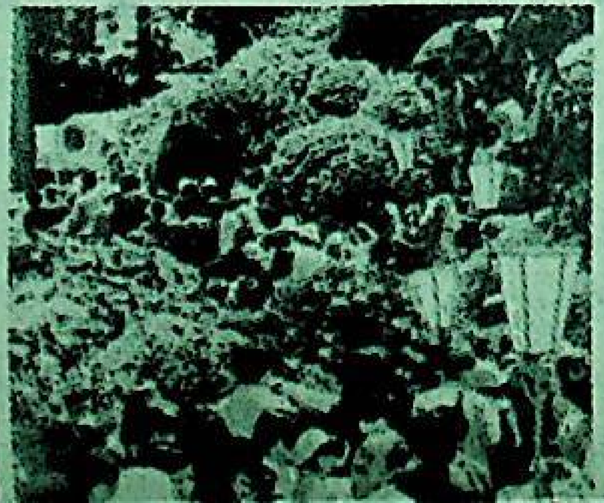

بولىدىغان كۆپ تەرەپلىك ھەمكارلىق تۈزۈلمىسى ئورنىتىش كېرەكلىكىنى تەكىتلىدى.

● دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن 4 - ئاينىڭ 29 - كۈنى زىيارەتكە كەلگەن پاكىستان زۇڭتۇڭى فەرۇق لېگارى بىلەن سۆھبەتلەشكەندە مۇنداق دېدى: بىر - بىرىمىزنى چۈشىنىش، بىر - بىرىمىزگە ھېسداشلىق قىلىش، بىر - بىرىمىزگە ئىشىنىش، بىر - بىرىمىزنى قوللاش جۇڭگو بىلەن پاكىستان مۇناسىۋىتىنىڭ گەۋدىلىك ئالاھىدىلىكىگە ئايلاندى. جۇڭگو-پاكىستان دوستلۇقى ۋاقىتنىڭ سىناقلىرىدىن ئۆتتى، جۇڭگو - پاكىستان مۇناسىۋىتى ئىجتىمائىي تۈزۈمى ئوخشاشمايدىغان دۆلەتلەر ئوتتۇرىسىدىكى مۇناسىۋەتنىڭ ئۈلگىسى دېيىشكە بولىدۇ.

كېلىشىنى ئۈلگىرى سۈرىدۇ.

● مىسىر زۇڭتۇڭى مۇبارەك مۇشۇ ئاينىڭ 24 - كۈنى قاھىرەدە تىنچلىقپەرۋەر دۆلەتلەرنىڭ تىرىشىپ، قاتمال ھالەتكە چۈشۈپ قالغان ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسىنى قۇتقۇزۇشىنى مۇراجىئەت قىلدى.

● مېكسىكا باش تەپتىش مەھكىمىسى 4-ئاينىڭ 23 - كۈنى ئاخبارات ئېلان قىلىپ، مېكسىكا فېدېراتسىيە ساقچىلىرى 4- ئاينىڭ 22 - كۈنى شىمالدىكى تامولىپاس شتاتىدا ئالتە توننا كوكايىننى قولغا چۈشۈرگەنلىكىنى جاكارلىدى. بۇ، مېكسىكا 90 - يىللاردىن بۇيان 4 - قېتىم پاش قىلغان چوڭ زەھەرلىك چېكىملىك ئەتكەسچىلىك دېلوسى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئىنتايىن ئېغىر بولماقتا. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، مۇھىت ئىسراپ ۋە ئەمگەكچىلەرنىڭ ئۆلچىمىنى قالاق قىلغان يېڭى سودا قوغداشچىلىقىغا ئوخشاش مەسىلىلەر كېلىپ چىقتى.

ئۇ تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەرنىڭ بالدۇر تەدبىر قوللىنىپ، دۇنيا ئىقتىسادىدىكى بىقارار ۋە مۇقىمسىز ئامىللارنى ئازايتىشنى، شۇنداقلا تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەر ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنىڭ تاشقى مۇھىتىنى ياخشىلىشىنى مۇراجىئەت قىلدى.

تايلاندنىڭ تېرىقچىلىق بايرىمى مۇراسىمىدا، ياشانغانلار تېرىقچىلىق ئۆيۈنلىرىنى ئوينىماپ مول ھوسۇل ئېلىش ئارزۇسىنى بىلدۈردى.

ياپونىيىدىكى دۇگجىك شەھىرى باھاردا قاينام-تاشقىنلىققا چۆمدى. مېھمانلار پورەكلەپ ئېچىلغان كاككۇكگۈللىرىنى سەيلە قىلىشتى.

فرانسىيىنىڭ سېستراس قورغىنىدىكى ھەربىيلەر قورغاندىكى كىشىلەر بىلەن ئەتىياز پەسلىدىكى ئازلىق پائالىيىتىگە ئاكتىپ قاتناشتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش ۋە ئىشچىلار سىنىپى

(بېشى 1 - بەتتە)

قۇرۇلمىنى كەڭ كۆلەمدە تەڭشەش مەزگىلىدە مۇشۇنىڭغا ئوخشاش ئەھۋاللار كۆرۈلگەن. شۇنى كۆرۈش كېرەككى، دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھاتى ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتىدىكى بىر «قاتتىق سۆڭەك»، ئومۇمىيەتكە مۇناسىۋەتلىك زور ستراتېگىيىلىك ۋەزىپە بولۇپ، ئازادلىق ئۇرۇش مەزگىلىدە جۇڭگونىڭ تەقدىرىنى بەلگىلىگەن «ئۈچ چوڭ ئۇرۇش ئوپېراتسىيىسى» گە ئوخشاپ كېتىدۇ. ئىسلاھاتتا ئالدىغا مېڭىشقىلا بولىدۇكى، چېكىنىشكە بولمايدۇ، غەلىبە قىلىش كېرەككى، مەغلۇپ بولۇشقا بولمايدۇ. ئىسلاھات داۋامىدا يولۇققان قىيىنچىلىقلارنى ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش ئارقىلىقلا يەڭگىلى بولىدۇ. قىيىنچىلىققا يولۇقساق، ئۇنى ھەل قىلىشنىڭ چارىسىنى تېخىمۇ ئىزدەيمىز. توسالغۇغا ئۇچرىساق، بۆسۈش ئېغىزىنى تېپىشقا تىرىشىمىز. بىز ھەم تارىخىي سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن دۆلەت كارخانىلىرىدا كۆپ يىللاردىن بۇيان جۇغلىنىپ قالغان چوڭقۇر قاتلاملاردىكى مەسىلىلەرنىڭ تولۇق ئاشكارىلانغانلىقىنى، ئۇلارنى ئىسلاھ قىلمىساق زادى بولمايدىغان ۋاقىت بولۇپ قالغانلىقىنى كۆرۈشىمىز كېرەك؛ ھەم ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشنىڭ غايەت زور مۇۋەپپەقىيەتكە ئېرىشكەنلىكىنى، خەلق ئىگىلىكىنىڭ سىجىل، تېز، ساغلام راۋاجلىنىۋاتقانلىقىنى، ئۇنىڭ دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھاتى ئۈچۈن تېپىلغۇسىز ئىمكانىيەت يارىتىپ بەرگەنلىكىنىمۇ كۆرۈشىمىز كېرەك.

دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھاتىنى ياخشى قىلىش ئۈچۈن «كارخانا پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ سىياسىي يادرولۇق رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش، زاۋۇت باشلىقى (دىرېكتور) مەسئۇل بولۇش تۈزۈمىدە چىڭ تۇرۇش ۋە ئۇنى مۇكەممەللەشتۈرۈش، جان-دىل بىلەن ئىشچىلار سىنىپىغا تايىنىشتىن ئىبارەت يېتەكچى فاڭجېننى ئومۇميۈزلۈك ئىزچىللاشتۇرۇش، ئەمەلىيلەشتۈرۈش كېرەك. «بۇ ئۈچ جۈملە سۆز» بىر-بىرىگە بېقىنىدۇ، ئۇلارنى ئايرىۋېتىشكە بولمايدۇ، بىرسى كەم بولۇپ قالسىمۇ بولمايدۇ. جان-دىل بىلەن ئىشچىلار سىنىپىغا تايىنىش پارتىيىمىز ئىزچىل چىڭ تۇرۇپ كەلگەن فاڭجېن. دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنىڭ مۇھىم مەزمۇنى. يولداش دېڭ شياۋپىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش يېڭى باشلانغان چاغدا مۇنداق دېگەنىدى: «سوتسىيالىزمنىڭ مەنپەئىتى، تۆتنى زامانىۋىلاشتۇرۇشنىڭ مەنپەئىتى ئۈچۈن، پۈتۈن مەملىكەتتىكى ئىشچىلار سىنىپى چوقۇم مۇشۇ ئىسلاھاتلاردا ئادىل، شەخسىيەتسىز بولۇپ، نەمۇنىلىك، ئىلغارلىق رولىنى جارى قىلدۇرۇشى لازىم، ئىشچىلار ئۇيۇشمىلىرى چوقۇم ئاما ئارىسىغا بېرىپ تەشۋىق قىلىش، تەشكىللەش خىزمىتىنى ئىشلەپ، كارخانىلارنىڭ بۇ ئىسلاھاتلارنى ئوڭۇشلۇق ئورۇندىشىغا ئاكتىپ ياردەملىشىپ، چوقۇم ئىنقىلاب ۋە قۇرۇلۇش ئىشلىرى ئۈچۈن يېڭىدىن كۆرۈنەرلىك تۆھپە قوشۇشى كېرەك، ئىشچىلار سىنىپىنىڭ ئەڭ مۇھىم ئالاھىدىلىكلىرىنىڭ بىرى - ئىجتىمائىيلاشقان يىرىك ئىشلەپچىقىرىش بىلەن باغلانغانلىقى، شۇڭا ئۇنىڭ ئېڭى ئەڭ يۇقىرى، ئىنتىزامچانلىقى ئەڭ كۈچلۈك، ھازىرقى دەۋردىكى ئىقتىسادىي تەرەققىيات ۋە ئىجتىمائىي، سىياسىي تەرەققىياتتا رەھبەرلىك رولىنى جارى قىلدۇرالايدۇ». بىز جان-دىل بىلەن ئىشچىلار سىنىپىغا تايىنىش فاڭجېنىنى ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشنىڭ پۈتكۈل جەريانىغا سىڭدۈرۈپ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشنى يولغا قويغانسېرى، ئىشچىلار سىنىپىغا قەتئىي ئېغىشماي شۇنچە تايىنىشىمىز كېرەك. بۇنى سىياسىي جەھەتتىن كاپالەتلىك قىلىش، تۈزۈم جەھەتتىن ئەمەلىيلەشتۈرۈش، ھوقۇق جەھەتتىن قوغداش، سۈپەت جەھەتتىن ئۆستۈرۈش كېرەك.

ئىشچىلار سىنىپىغا تايىنىش بىلەن ئىشچىلار سىنىپىغا كۆيۈنۈش بىردەك. بىز ئېلىپ بېرىۋاتقان ئىسلاھاتنىڭ نىشانى ئورتاق بېيىش، ھەممە كىشىنى مەنپەئەتكە ئىگە قىلىش. پاكىتلار شۇنى كۆرسەتتىكى، ئىسلاھاتتىن ھەممە كىشى نەپ ئالىدۇ، لېكىن ئۇنىڭدا ئىلگىرى-كېيىنلىك، ئاز-كۆپلۈك پەرقى بولىدۇ. ئىسلاھات داۋامىدا ئىقتىسادىي قۇرۇلمىدىكى يېڭى تەڭشەش، ئەمگەك مۇناسىۋىتىدىكى يېڭى بىرىكىش، مەنپەئەتنىڭ يېڭىدىن تەقسىم قىلىنىشى، رايونلار ئارا يېڭى پەرقلەر ۋە تامامەن خالى بولۇش قىيىن بولغان بەزى سەۋەنلىكلەر تۈپەيلىدىن بىر قىسىم ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ مەنپەئىتى ۋاقىتلىق تەسىرگە ئۇچرىشى مۇمكىن. ئىشچى-خىزمەتچىلەرگە قائىدىنى ئېنىق چۈشەندۈرۈش كېرەككى، ئۇلار ۋەزىيەتنى ئېنىق تونۇپ، كونا تۈزۈلمىنىڭ ئۇزاق مۇددەتلىك خاپىلىقىنى تارتقاندىن كۆرە تۈزۈلمە ئۆزگىرىش داۋامىدىكى ۋاقىتلىق «تولغاق» ئازابىنى تارتقان تۈزۈك ئىكەنلىكىنى چۈشەنسۇن. يىراق كەلگۈسى مەنپەئەتتىن قارىغاندا، بۇنداق قىلىشقا ئەرزىيدۇ. دەرۋەقە، بىز تىرىشىپ خىزمەتنى ياخشى ئىشلىشىمىز، بۇ «تولغاق» جەريانىنى ئامال قىلىپ قىسقارتىشىمىز كېرەك. بىر قىسىم دۆلەت كارخانىلىرىدىكى ئارتۇق خادىملار ۋە خىزمەت ئورنىدىن ئايرىلىپ قالغان ئىشچى-خىزمەتچىلەرگە سىياسىينى تەكىتلەش، ئومۇمىيەتكە ئېتىبار بېرىش يۈكسەكلىكىدە تۇرۇپ، ئۇلارغا چوڭقۇر مۇھەببەت بىلەن كۆيۈنۈپ، قايتا ئىشقا ئورۇنلىشىش قۇرۇلۇشىنى يولغا قويۇش قاتارلىق يوللار بىلەن ئۇلارنى قىيىنچىلىق، غەم-ئەندىشىدىن خالىي قىلىشىمىز كېرەك. قىلغىلى بولىدىغان ئىشنى تېز، ياخشى قىلىش كېرەك. ۋاقىتنچە قىلغىلى بولمايدىغان ئىشلاردىمۇ ئۇنىڭ سەۋەبلىرىنى ئېنىق چۈشەندۈرۈش كېرەك. قىسقىسى، ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش ئارقىلىق ئاخىرقى ھېسابتا ئىشچىلار سىنىپى ۋە بارلىق ئەمگەكچى ئاممىنى ياخشى كۈن كۆرىدىغان قىلىشىمىز كېرەك. بۇ نىشانغا چوقۇم يېتىمىز ھەم چوقۇم يېتەلەيمىز.

ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش داۋامىدا خىلمۇخىل ئەھۋاللار كۆرۈلىدۇ. ئىشچىلار سىنىپىنىڭ زىممىسىدىكى يۈك ئېغىر. ئىشچىلار سىنىپى يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ رەھبەرلىكىدە، سوتسىيالىستىك دۆلەتنىڭ خوجايىنى سۈپىتىدە ئاساسىي قوشۇنلۇق رولىنى تېخىمۇ تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، يەنىمۇ غەيرەتكە كېلىپ، بىر نىيەت-بىر مەقسەتتە بولۇپ، يولداش دېڭ شياۋپىڭ باشلاپ بەرگەن جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئىشىنى داۋاملىق ئىلگىرى سۈرىدۇ.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 30-ئاپرېل تېلېگراممىسى

لىۋجىبىن تەرەققىيات ياردىمىنىڭ باراۋەرلىكتە ئۆزئارا مەنپەئەت يەتكۈزىدىغان خەلقئارا ھەمكارلىق بولىدىغانلىقىنى تەكىتلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون، 29-ئاپرېل تېلېگراممىسى. جۇڭگو مالىيە مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى لىۋجىبىن بۈگۈن دۇنيا بانكىسى ۋە خەلقئارا پۇل فوندى تەشكىلاتىنىڭ 55 - نۆۋەتلىك بىرلەشمە تەرەققىيات كومىتېتى يىغىنىدا يازما سۆز قىلىپ، ھازىر سانائەتلەشكەن دۆلەتلەرنىڭ ھۆكۈمەت ياردىمىنىڭ ئۈزلۈكسىز ئازىيىپ كېتىۋاتقانلىقىدىن ئەندىشە قىلىۋاتقانلىقىنى ئېيتتى ھەم ياردەم بەرگۈچى تەرەپلەرنىڭ تەرەققىيات ياردىمىگە بولغان قارىشىنى توغرىلىشىنى مۇراجىئەت قىلدى.

لىۋجىبىن تەرەققىيات ياردىمىنى باراۋەرلىكتە ئۆزئارا مەنپەئەت يەتكۈزىدىغان خەلقئارا ھەمكارلىق دەپ ھېسابلىدى. ئۇ مۇنداق دېدى: ھازىر دۇنيا ئىقتىسادى كۈندىن - كۈنگە بىر گەۋدىلىشىۋاتقان ئەھۋالدا، تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەرنىڭ تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرگە ياردەم بېرىشى بىر خىل خەلقئارا مەجبۇرىيەت بولۇپ قالماستىن، تېخىمۇ مۇھىمى تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەر ئۆز ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇشنىڭ ۋە دۇنيا ئىقتىسادىنى ئورتاق گۈللەندۈرۈشنىڭ ئېھتىياجى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، تەرەققىيات ياردىمى تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەر بىلەن تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ ئىقتىسادىي ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى ئىلگىرى سۈرىدۇ ۋە كۈچەيتىدۇ.

لىۋجىبىن مۇنداق دېدى: ياردەم ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈش ياردەمنى قوبۇل قىلغۇچى دۆلەتلەرنىڭلا ئىشى ئەمەس، ياردەم قىلغۇچىلارمۇ توغرا ياردەم قىلىش ستراتېگىيىسىنى قوللىنىشى لازىم.

ئۇ مۇنۇلارنى تەشەببۇس قىلدى: 1. تەرەققىيات ياردىمى باراۋەرلىكتە ئۆزئارا ھەمكارلىشىش روھى بويىچە بولۇشى لازىم. 2. تەرەققىيات ياردىمىنىڭ تۈپ مەقسىتى تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ سىجىل تەرەققىياتىنى قوللاش بولۇشى كېرەك. ئىقتىسادنى ئاشۇرۇش يەنىلا سىجىل تەرەققىياتنى ئىشقا ئاشۇرۇشنىڭ تۈپ شەرتى. 3. تەرەققىيات ياردىمىنىڭ رولى ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈش بولۇشى كېرەك، ئۇ ئىقتىسادنى راۋاجلاندۇرۇش كاتېگورىيىسىدىن ھالقىپ كەتسە بولمايدۇ، ئېشىپ كەتسە تەرەققىيات ياردىمىنىڭ مەقسىتىگە خىلاپ بولۇپلا قالماستىن، ياردەمنىڭ ئۈنۈمىنىمۇ زىيانغا ئۇچرىتىدۇ.

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر، تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051، گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 7 يۈەن 50 پۇڭ، پارچە باھاسى: 25 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

1997 - يىل
ماي
3
شەنبە

ئۈرۈمچىنىڭ ھاۋارايى:
كۈندۈزى ۋە كېچىسى ھاۋا ئوچۇق، بەزىدە بۇلۇتلۇق بولىدۇ. تېمپېراتۇرا 18℃ - 29℃ بولىدۇ، ئۈچ بال شامال چىقىدۇ.

مۇھىم خەۋەرلەر

新疆日报 (维吾尔文)
(بۇ سان ئالتە بەت)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى: CN 65—0002 / Z
«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى(ۋەكالەت نومۇرى: 1—57)

شىنجاڭدا ئورمان بايلىقىنىڭ ئېشىشى ئۇدا بەش يىل سەرپىياتتىن يۇقىرى بولدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئۈرۈمچى تېلېگراممىسى. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان شىنجاڭ ئورمان بايلىقىنى باشقۇرۇش ۋە ئۇنىڭدىن پايدىلىنىش جەھەتتە خۇشاللىنارلىق نەتىجىلەرگە ئېرىشتى. ئورمان بايلىقىنىڭ كۆپىيىشى ئۇدا بەش يىل سەرپىياتتىن يۇقىرى بولدى، ئورمان بايلىقىنىڭ يىللىق ساپ كۆپىيىش مىقدارى 3 مىليون كۇب مېترغا يەتتى.

ئومۇمىي خەلق مەجبۇرىيەت كۆچەت تىكىش ۋە ئاممىۋى ئورمان بىنا قىلىش ھەرىكىتىنىڭ چوڭقۇر قانات يېيىشىغا ئەگىشىپ، ئېتىز-ئېرىق بويلىرىنى ئورمانلاشتۇرۇش ئاساس قىلىنغان ئۈچ شىمال ئىھاتە ئورمىنى سىستېمىسى قۇرۇلۇشى كۆرۈنەرلىك نەتىجىگە ئېرىشتى، ساقلاپ قېلىنغان ئورمان كۆلىمى 10 مىليون مودىن ئېشىپ كەتتى. شىنجاڭ بويىچە 60 ناھىيە، شەھەردە ئېتىز-ئېرىق بويلىرى ئورمانلاشتۇرۇلدى، 26 ناھىيە، شەھەر تۈزلەڭلىكلەرنى كۆكەرتىش ئۆلچىمىگە يەتتى، بوستانلىق ئىھاتە ئورمىنى سىستېمىسى ئاساسىي جەھەتتىن شەكىللەندى، قۇم - بوراننىڭ زىيىنى تىزگىنلەندى.

ئادەم كۈچى بىلەن بەرپا قىلىنغان ئورمان كۆلىمىنىڭ كۆپىيىشىگە ئەگىشىپ، نۆۋەتتە شىنجاڭنىڭ تۈزلەڭلىكلىرىدە ھەر يىلى 600 مىڭ كۇب مېتر ياغاچ بىلەن تەمىنلەش ئىمكانىيىتى تۇغۇلۇپ، تاغ ئورمانلىرىنى كېسىشكە چۈشىدىغان بېسىم ئۈنۈملۈك ئازايتىلدى؛ ئېتىز-ئېرىق بويلىرىدىكى يېقىلغۇ ئورمانلىقلىرىدىن ھەر يىلى ئېلىنىدىغان يېقىلغۇ ماتېرىيالى 400 مىڭ تونىغا يېتىپ، يېزىلاردا ياغاچ ۋە ئوتۇن قىس بولۇش زىددىيىتى پەسەيتىلدى، ئوت-چۆپ، يەم-خەشەك مەنبەسى كېڭەيتىلدى، چۆل يېپىنچىلىرىنىڭ بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىشى ئازايتىلدى.

شىنجاڭنىڭ جەنۇبىدىكى خوتەن بوستانلىقى قۇملۇقنىڭ چېتىگە جايلاشقان، 80-يىللارنىڭ باشلىرىدا ئادەم كۆپ، ئورمان ئاز بولۇپ ھەددىدىن زىيادە كۆپ كېسىلگەچكە، دەل - دەرەخلەر بارغانسېرى شالاڭلىشىپ

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

سانجى ئوبلاستىنىڭ يېزىلىرىدا «دېھقانلارنى بېيىشقا يېتەكلەش قىرائەتخانىسى» قۇرۇلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز چىن چىن خەۋەر قىلىدۇ: سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستىنىڭ يېزىلىرىدا «دېھقانلارنى بېيىشقا يېتەكلەش قىرائەتخانىسى» بارغانسېرى كۆپەيمەكتە. تولۇقسىز مەلۇماتقا قارىغاندا، ئوبلاستتىكى 1400 دىن ئارتۇق كەنت ئاھالىلىرى گۇرۇپپىسىدىن 1300 نەچچىسىدە مۇشۇنداق قىرائەتخانا قۇرۇلغان، بۇ قىرائەتخانىلاردىكى كىتابلار سەل كەم 600 مىڭ پارچىگە يەتكەن.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، سانجى ئوبلاستى ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى جەريانىدا ئۈچ جەھەتتە ھەل قىلىش زۆرۈر بولغان مەسىلىگە دۇچ كەلدى: بىرىنچىدىن، يېزىلاردا تەشۋىقات ئىدىيە خىزمىتى ئاجىزلىشىپ قالدى؛ ئىككىنچىدىن، بىر مۇنچە دېھقانلار بېيىش ماھارىتى ۋە ئۇچۇر كەم بولغاچقا بېيىش يولىنى تاپالماي قالدى؛ ئۈچىنچىدىن، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى بىلەن ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى بىر-بىرىدىن ئايرىۋېتىلدى. يۇقىرىدىكى مەسىلىلەرنى ھەل قىلىش ئۈچۈن بۇ ئوبلاست تەكشۈرۈپ، تەتقىق قىلىش داۋامىدا، ماناس ناھىيىسىنىڭ يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان يېزىلاردا «دېھقانلارنى بېيىشقا يېتەكلەش قىرائەتخانىسى» قۇرۇش ئۇسۇلىنى قوللانغانلىقتىن ئىلھام ئالدى. ماناس ناھىيىسى دېھقانلارنىڭ پەن - تېخنىكا ئۆگىنىش، پەن - تېخنىكىدىن پايدىلىنىشىغا ياردەم بېرىش ئۈچۈن، دېھقانلارنى بېيىش ئۇچۇرى بىلەن تەمىنلەپ، ئىقتىسادىي ئاساسىي ياخشىراق بولغان كەنتلەردە

بېيىش يوللىرىنى تېپىش بىلەن بىللە، مەملىكەت ئىچى، سىرتىدىكى چوڭ ۋەقەلەرنى ھەم پارتىيىنىڭ يېزىلارغا قارىتىلغان فاڭجېن، سىياسەتلىرىنى چۈشىنەلەيدىغان بولدى. دېھقانلارنىڭ دۆلەتنىڭ چوڭ ئىشلىرىغا كۆڭۈل بۆلۈش ئاڭلىقلىقى، قانۇن، ئىنتىزامغا رىئايە قىلىش ئېڭى كۈچەيدى.

ئۆتكەن يىلى 9 - ئايدا سانجى ئوبلاستى يەتتە ناھىيە (شەھەر)دە ماناسنىڭ تەجرىبىسى ۋە ئۇسۇلىنى كېڭەيتتى، شۇنىڭ بىلەن بېيىش قىرائەتخانىسى يېزىلاردىكى تەشۋىقات ئىدىيە بازىسى قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى سۈپىتىدە چېچەكلەپ مېۋە بەردى. ئوبلاستتىكى تەشۋىقات، مەدەنىيەت تارماقلىرى يەنە ھەرقايسى ناھىيە (شەھەر)لەرنى ئۆلچەملەشتۈرۈپ باشقۇردى، قىرائەتخانا باشقۇرۇش خادىملىرىنى كەسپ جەھەتتىن تەربىيىلىدى، ئۇلارنىڭ كىتاب ئارىيەت بېرىش، ئېچىۋېتىش قاتارلىق تۈزۈملەرنى مۇكەممەللەشتۈرۈشىگە ياردەم بەردى، يەنە دائىملىق تەكشۈرۈش، باھالاپ سېلىشتۇرۇشنى داۋاملاشتۇردى.

نۆۋەتتە سانجى ئوبلاستىدا 10 مىڭدىن ئارتۇق دېھقان بېيىش قىرائەتخانىسىدىن پايدىلىنىپ ئېرىقچىلىق بىلىملىرىنى ئۆگىنىۋالدى، بېيىش يوللىرىنى ئاچتى، بىر قانچە مىڭ دېھقان بېيىش قىرائەتخانىسىدىن ئۇچۇرغا ئىگە بولدى،

شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ ساپاسى ۋە شەھەرنىڭ مەدەنىيەت دەرىجىسىنى ئومۇميۈزلۈك ئۆستۈرۈش يولىدا

— قاراماي شەھىرى، شىنجاڭ نېفت باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش ئەھۋالى توغرىسىدا

قاراماي شەھىرى، شىنجاڭ نېفت باشقۇرۇش ئىدارىسىدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە - ھۆكۈمەت تەشكىلاتلىرى پارتىيىنىڭ ئاساسىي نەزەرىيىسى، ئاساسىي لۇشيەنى ۋە ئاساسىي فاڭجېنىنى ئومۇميۈزلۈك ئىزچىللاشتۇرۇپ، «ئىككى قولدا تۇتۇش، ئىككىلا قول قاتتىق بولۇش»تا چىڭ تۇرۇپ، شەھەر، ئىدارىدىكى خەلقنى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنىڭ 8 - بەش يىللىق پىلاندىكى كۆرەش نىشانىنى غەلىبىلىك ئىشقا ئاشۇرۇشقا ۋە 9 - بەش يىللىق پىلانىنىڭ تۇنجى يىلىدا ياخشى ۋەزىيەت يارىتىش، ياخشى قەدەم تاشلاشقا يېتەكلەش بىلەن بىر ۋاقىتتا، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنمۇ يېڭى پەللىگە كۆتۈردى. ئۇنىڭ ئاساسىي ئىپادىسى شۇكى، دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى ئۆگىنىش، تەتقىق قىلىش، تەشۋىق قىلىش ئۈزلۈكسىز چوڭقۇرلاشتى؛ ماركسىزم، لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسى، «ئۈچ قاراش»، «ئۈچ ئەخلاق» تەربىيىسى كەڭ تۈردە قانات يايدۇرۇلدى؛ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى «ئالتە چوڭ قۇرۇلۇش»نىڭ باشلىنىشى ياخشى بولدى؛ «بىلىم، ئىلىم - پەن، تېخنىكا ئۆگىنىش» پائالىيەتلىرى جۇش ئۇرۇپ راۋاجلاندى؛ مەدەنىيەتلىك كىچىك رايون قۇرۇشتا كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى، كۆزنەك كەسپ ساھەلەردە يېڭى ئىستىل تۇرغۇزۇش پائالىيىتى جۇش ئۇرۇش راۋاجلاندى؛ نېفت سانائىتىگە خاس مەدەنىيەت پائالىيەتلىرى يىل بويى داۋاملاشتۇرۇلدى؛ پارتىيە ئەزالىرى، كادىرلار ۋە ھەر مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش غايىسى، ئىشەنچىسى يەنىمۇ مۇستەھكەملەندى؛ جاپا-مۇشەققەتكە چىداپ كۆرەش قىلىش، يول ئېچىپ ئىگىلىك

نىشانىنى چۆرىدەپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتىدە يېڭى چارە قوللىنىپ، چوڭ قۇرۇلۇشنى تەشكىللىگەنگە ئوخشاش تۈرلەرنى بىر - بىرلەپ رەتكە تۇرغۇزدى، نىشانلىق باشقۇرۇشنى يولغا قويۇپ، مەسئۇلىيەتنى كونكرېت تارماقلارغىچە ئەمەلىيلەشتۈردى، ۋاقىت بەلگىلەپ بەردى، تەكشۈرۈپ، نازارەت قىلىپ تۇردى. شەھەر، ئىدارىنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ئاساسىي مەزمۇنلىرىنى ئالتە چوڭ قۇرۇلۇشقا يەنى يادرو قۇرۇلۇشى، ئوبراز يارىتىش قۇرۇلۇشى، گۈللەندۈرۈش قۇرۇلۇشى، ئىختىساس ئىگىلىرىنى تەربىيىلەش قۇرۇلۇشى، مېھىر-شەپقەت يەتكۈزۈش قۇرۇلۇشى، بىخەتەرلىك قۇرۇلۇشىغا ئايرىدى. «ئومۇمىي لايىھە»دە باش يېتەكچى ئىدىيە، باش نىشان، باش ۋەزىپە بەلگىلەندى، ھەر بىر قۇرۇلۇشنىڭ كونكرېت نىشان ۋەزىپىسى، ۋاستە - تەدبىرلىرى، راسخوت سېلىنمىسى، تەشكىلىي كاپالىتى بەلگىلەندى. «ئومۇمىي لايىھە»گە ئاساسەن، شەھەر، ئىدارە پارتكومى يەنە «شەھەر، ئىدارىنىڭ 1997 - يىللىق مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى بويىچە سىستېما قۇرۇلۇشنى يولغا قويۇش توغرىسىدىكى پىكرى»نى تۈزۈپ چىقتى، شەھەر، ئىدارىگە قاراشلىق ھەر دەرىجىلىك ئورۇنلارمۇ ئۆز ئورنىنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا دائىر يولغا قويۇش لايىھىسىنى تۈزۈپ چىقتى، شەھەر-ئىدارە پارتكوم ئىشخانىسى «نازارەت قىلىش- تەكشۈرۈش تەدبىرلىرى»نى تۈزۈپ چىقتى، شەھەر - ئىدارە مەنىۋى مەدەنىيەت ئىشخانىسى «قۇرۇلۇشلارنى تەكشۈرۈش تەپسىلىي قائىدىسى»نى تۈزۈپ چىقتى، بۇنىڭ بىلەن دەرىجىمۇدەرىجە تۇتۇش، ھەممە قاتلامنىڭ نىشان، مەسئۇلىيىتى بولۇشتەك ۋەزىيەت شەكىللەندى.

2. شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ ئومۇمىي ساپاسىنى ئۆستۈرۈشنى يادرو قىلىپ، پائالىيەت ۋاستىلىرىنى ئىلمىي لايىھەلەپ، نېفت شەھىرى — قاراماي‌غا خاس مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش مۇھىتىنى پەيدىنپەي شەكىللەندۈرۈش

يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان، ئۇلار «ۋەتەننى سۆيۈش، ئەمەلىيەتچىل بولۇش، ئىگىلىك يارىتىش، تۆھپە قوشۇش»تىن ئىبارەت دا چىڭ روھنى ۋە جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۆرەش قىلىش ئېسىل ئەنئەنىسىنى باشتىن ئاخىر جارى قىلدۇرۇپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشنى ھەرقايسى ساھەلەرگە سىڭدۈرۈپ، كۆرۈنەرلىك ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

* *

بۇ يىل «108» تونن- مەيدان پارتكومى ئاز سانلىق مىللەت ئىشچى-خىزمەتچىلىرى ئۈچۈن

يوللىرىنى ئاچتى، بىر قانچە مىڭ دېھقان يېزا قىرائەتخانىسىدىن ئۇچۇرغا ئىگە بولدى، بازارغا قاراپ ئىش كۆرۈش ئىقتىدارىنى كۈچەيتتى.

...ئىقتىسادىي-ئاساسىي ياخشىراق بولغان كەنتلەردە قىرائەتخانا قۇردى، كىتاب، گېزىت - ژۇرناللارنى ئوقۇش ئارقىلىق نۇرغۇن دېھقانلار پەن - تېخنىكا بىلىملىرىنى ئۆگىنىش، يېڭى ئۇچۇرلارنى ئىگىلەش،

...غايىسى، ... يەنىمۇ مۇستەھكەملەندى؛ جاپا-مۇشەققەتكە چىداپ كۈرەش قىلىش، يول ئېچىپ ئىلگىرىلەش روھى يەنىمۇ جارى قىلدۇرۇلدى؛ ماددىي مەدەنىيەت ۋە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ماس راۋاجلىنىدىغان، ئورتاق تەرەققىي قىلىدىغان يېڭى ۋەزىيەت پەيدىنپەي شەكىللەندى.

1. رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، ئاساسىي تېمىنى بەلگىلەپ قۇرۇلۇش قاتارىغا كىرگۈزۈپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا ياخشى ھەرىكەت مېخانىزمى بەرپا قىلىش

شەھەر، ئىدارە پارتكومى مۇنۇلارنى ئېنىق ئوتتۇرىغا قويدى: 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە شەھەر، ئىدارىنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ئاساسىي ۋەزىپىسى قاراماي شەھىرى ئاھالىلىرىنىڭ ئومۇمىي ساپاسىنى ۋە شەھەرنىڭ مەدەنىيەت دەرىجىسىنى ئومۇميۈزلۈك ئۆستۈرۈش، شەھەر، ئىدارە مۇشۇ

مىللەت ئىشچى-خىزمەتچىلىرى ئۈچۈن ئەمەلىي ئىش قىلىپ بەردى. مەبلەغدىن قىيىنلىۋاتقان ئەھۋال ئاستىدىمۇ ئاز سانلىق مىللەت ئىشچى-خىزمەتچىلەر لىيەنگە سۇ ناسوسى ئېلىپ بېرىپ، سېمىنا قوشۇپ ئىشلەپ قوراشتۇرۇپ يۈرۈشلەشتۈرۈپ بېرىپ، 4-ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىدا سۇغىرىشنى ئىشقا ئاشۇردى.

سۈرەتتە: ئېتىلىپ چىققان سۈزۈك سۇنى كۆرگەن ئاز سانلىق مىللەت ئىشچى-خىزمەتچىلىرى تولىمۇ شاتلاندى.

جاڭ شىجاۋ فوتوسى

ئاقسۇ ۋىلايىتىدە «ئۈچ شىمال» ئىھاتە ئورمىنى قۇرۇلۇشى كۆرۈنەرلىك نەتىجىگە ئېرىشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز غەيرەت ئۆمەر خەۋەر قىلىدۇ: ئاقسۇ ۋىلايىتىدە رەھبەرلىكنىڭ ئەھمىيەت بېرىشى يېتەرلىك، نىشان، ۋەزىپە، مەسئۇلىيەت، باشقۇرۇش تەدبىرلىرىنىڭ ئەمەلىيلەشتۈرۈلۈشى كونكرېت بولغانلىقتىن، «ئۈچ شىمال» ئىھاتە ئورمىنى قۇرۇلۇشىدا كۆرۈنەرلىك نەتىجە قولغا كەلتۈرۈلدى. يېقىنقى ئون يىلدىن بۇيانقى «ئۈچ شىمال» ئىھاتە ئورمىنى سىستېمىسىنىڭ 2- باسقۇچلۇق قۇرۇلۇشى داۋامىدا ۋىلايەت بويىچە يېڭىدىن سۈنئىي ئۇسۇلدا بىنا قىلىنغان ئورمانلىق 77 مىڭ گېكتارغا، قۇم تىزگىنلەش ئورمىنى 90 مىڭ گېكتارغا يەتتى.

1978-يىلدىن بۇيان ئاقسۇ ۋىلايىتى «ئۈچ شىمال» ئىھاتە ئورمىنى قۇرۇلۇشىغا ئىزچىل ئەھمىيەت بېرىپ، ئۇنى پىلانلىق، قەدەم باسقۇچلۇق ھالدا پۇختا ئېلىپ باردى. خېلى مۇكەممەل بولغان تەشكىلىي ئاپپاراتلارنى قۇرۇپ چىقىپ، 1-، 2-باسقۇچلۇق قۇرۇلۇش ۋەزىپىسىنى ۋاقتىدا ئورۇنداشقا كاپالەتلىك قىلدى. 1989-يىلى ۋىلايەت بويىچە توققۇز ناھىيە (شەھەر)نىڭ ھەممىسى ئېتىز-ئېرىق، يول بويلىرىنى دەرەخزارلىققا ئايلاندۇرۇش نىشانىنى تولۇق ئىشقا ئاشۇرۇپ بولغان ئاساستا، ئاقسۇ شەھىرى بىلەن كۇچا، ئۇچتۇرپان ناھىيىلىرى تۈزلەڭلىكنى كۆكەرتىش نىشانى بويىچە ئارقا-ئارقىدىن ئۆلچەمگە يېتىپ، دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ تەقدىرلىشىگە ئېرىشتى. بۇ جەرياندا بىنا قىلىنغان ئاقسۇ شەھەر رايونىدىكى كۆكيار كۆكەرتىش قۇرۇلۇشى بىلەن ئۇچتۇرپان ناھىيىسىدىكى ئاقيار كۆكەرتىش قۇرۇلۇشى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئورمانچىلىق تەرەققىياتىدىكى يېڭى مۆجىزە دەپ قارالدى.

ئورمانچىلىقتا بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتىش، ئورمانچىلىقنى پەن-تېخنىكا ئارقىلىق راۋاجلاندۇرۇش، نىشان-ۋەزىپىلەرنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش، ئورمان بايلىقلىرىنى مۇھاپىزەت قىلىش، باشقۇرۇش جەھەتلەردە

* *

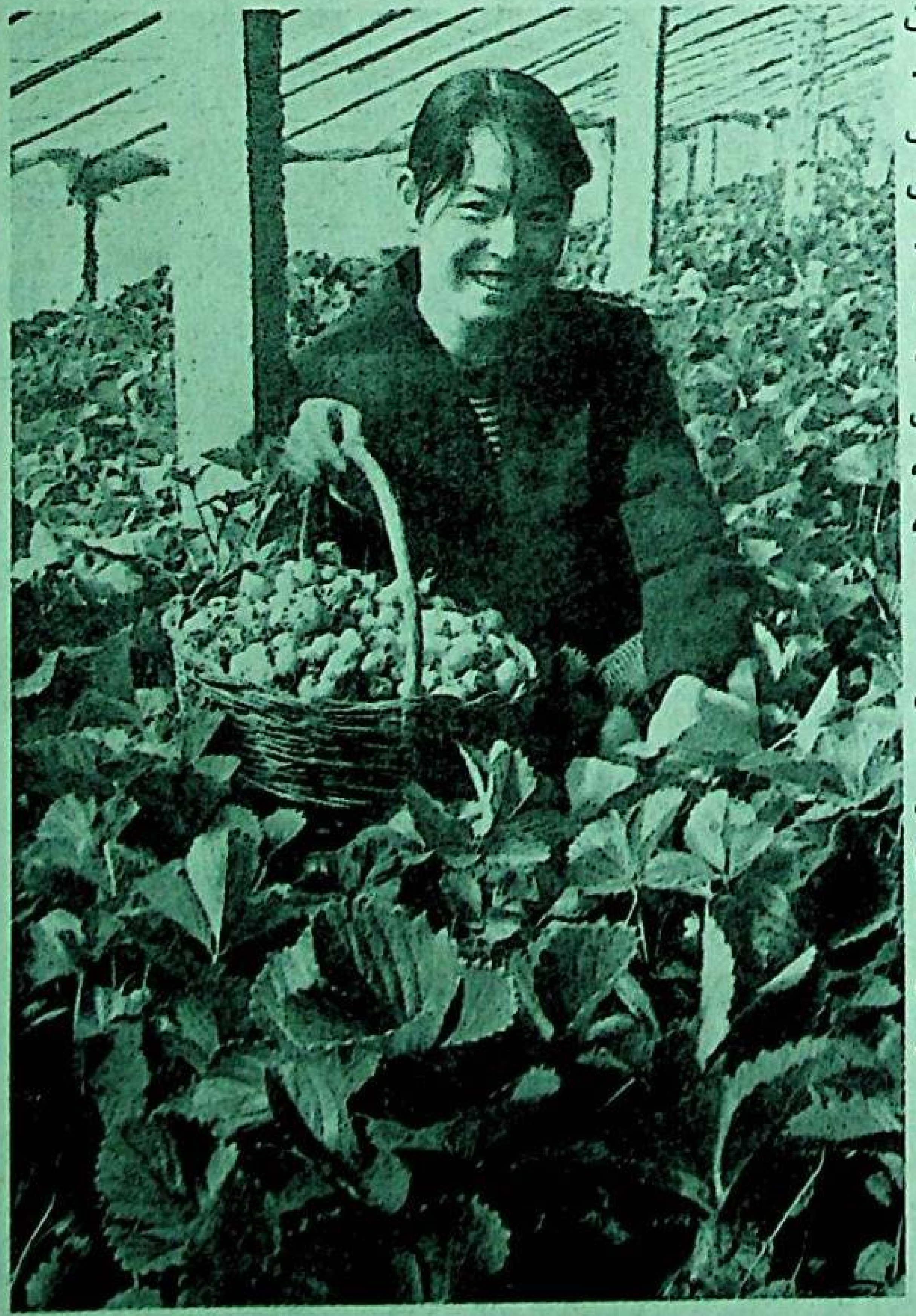

جىمسار ناھىيىسىنىڭ جۇەنزىگەي بازىرى كىرگۈزگەن بۆلجۈرگەننىڭ سۈپەتلىك سورتى ئىسسىق لاپاستا كەڭ كۆلەمدە ئومۇملاشتۇرۇلدى، ئۈچ ئاي بولغان بۆلجۈرگەن مېۋىگە كىردى، خېرىدارلار ئۈزلۈكسىز كېلىپ زاكاز قىلماقتا.

ۋاڭ چېلىڭ فوتوسى

ئاپتونوم رايونىمىزدا نۇقتا بەلگىلەپ نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش يولغا قويۇلۇپ، ئائىلىلەرگىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈلگەنلىكتىن، 250 مىڭدىن كۆپرەك نامرات ئائىلە نەپكە ئېرىشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز لىن كاڭ خەۋەر قىلىدۇ: نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش پىلانىنى ئومۇميۈزلۈك يولغا قويۇپ، تۈرلۈك تەدبىرلەرنى يېزا، كەنت، ئائىلىلەرگىچە ئەمەلىيلەشتۈرگەنلىكتىن، ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزدا ساھەلەر بويىچە ياردەم بېرىلگەن نامرات ئائىلە 250 مىڭ 200 گە يەتتى.

1996-يىلىنىڭ باشلىرىدا ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ نامراتلارنى يۆلەش تارماقلىرى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈپ بېكىتىش ئارقىلىق يېزا-كەنتلەرنى ئاساس قىلىپ، ۋەۋىسكا ئېسىپ يار-يۆلەك بولۇش پىلانىنى يولغا قويغانىدى. ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك ئورگانلار، ۋىلايەت، ئوبلاست، ناھىيە (شەھەر) لەر، رەھبىرىي كادىرلار، ئادەتتىكى كادىرلار، پارتىيە، ئىتتىپاق ئەزالىرى، ئالدىن بېيىغان دېھقان، چارۋىچىلار كەنتلەرنى ھۆددىگە ئېلىش، ئائىلىلەر بىلەن ئالاقە باغلاش، ئالدىن بېيىغانلار نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى، يار-يۆلەك بولۇش مەسئۇلىيەتنامىسى ئىمزالىدى، نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش ۋاقىت چېكىنى ئايدىڭلاشتۇردى. ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك 18 ئورگان، 30 ياردەم بېرىش خىزمەت ئۆمىكى ناھىيىلەرنى ياردەم بېرىش نۇقتىسى قىلىپ بېكىتكەن بولسىمۇ، لېكىن ئۇلار يېزا، كەنت، ئائىلىلەرگە بېرىپ خىزمەت ئىشلىدى.

قۇمۇل ۋىلايىتىدىكى 400 دىن ئارتۇق كادىر 180 دىن كۆپرەك كەنتكە بېرىپ، ئائىلىمۇ ئائىلە كىرىپ تەكشۈرۈپ، نامرات ئائىلىلەر بىلەن ئالاقە باغلىدى. سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستى 23 نامرات كەنتنى سەككىز ناھىيە (شەھەر)، ئوبلاستقا بىۋاسىتە قاراشلىق 150 تارماققا بۆلۈپ بېرىپ، ئۇلارنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرغىچە خىزمەتنى توختاتماسلىققا بەلگىلىدى. ئىلى ۋىلايىتىدە «10 مىڭ كادىر نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش قۇرۇلۇشى» يولغا قويۇلدى، ۋىلايەت، ناھىيە، يېزا، كەنتتىن ئىبارەت تۆت دەرىجىلىك كادىرلار 10 مىڭدىن ئارتۇق نامرات ئائىلىنى ھۆددىگە ئېلىپ، يۈك-تاق ۋە تۇرمۇش لازىمەتلىكلىرىنى ئېلىپ، نامرات ئائىلىلەر بىلەن تاماقتا، يېتىش-قوپۇشتا، ئەمگەكتە بىللە بولۇپ، ئۇلار بىلەن بىرلىكتە نامراتلىقتىن قۇتۇلۇش لايىھىسىنى تۈزۈپ چىقتى.

ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ باشلامچىلىق بىلەن ۋەۋىسكا ئېسىپ، يار-يۆلەك بولۇشقا قاتناشقانلىقى پۈتۈن جەمئىيەتتىكىلەرنىڭ نامراتلارغا يار- يۆلەك بولۇش بويىچە قورغانغا ھۇجۇم قىلىش قىزغىنلىقىنى قوزغىدى. ئاممىۋى خاراكتېرلىك نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش ۋە ئۇلارنى قۇتقۇزۇش پائالىيىتى پۈتۈن ئاپتونوم رايونىمىزدا جۇش ئۇرۇپ راۋاجلاندى. تولۇقسىز ستاتىستىكىغا قارىغاندا، 1995- ۋە 1996-يىللىرىدا ئاپتونوم رايون، ۋىلايەت، ئوبلاست، ناھىيە (شەھەر) لەرنىڭ نامرات رايونلارغا بىۋاسىتە سالغان سېلىنمىسى 148 مىليون يۈەنگە يەتكەن. بۇ يىل باھار بايرىمىنىڭ ئالدىدىكى قىسقىغىنە بىر ئاي ئىچىدە، ئاپتونوم رايون بويىچە ئىئانە قىلىنغان پۇل ۋە ماددىي ئەشيالارنىڭ قىممىتى 28 مىليون 800 مىڭ يۈەنگە يەتكەن، بۇ پۇل ۋە ماددىي ئەشيالار ۋەۋىسكا ئېسىپ يار-يۆلەك بولۇش مەسئۇلىيىتىنى ئۈستىگە ئالغۇچىلار ئارقىلىق نامرات ئائىلىلەرگە بىۋاسىتە يەتكۈزۈپ بېرىلگەن، بۇنىڭدىن 340 مىڭدىن كۆپرەك نامرات ئائىلە نەپكە ئېرىشكەن.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مال باھاسى سىستېمىسى كەسىپلەردىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىشتە ئۈنۈم ھاسىل قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز ياڭ فەن خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك مال باھا تارماقلىرى چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش، كەسىپلەردىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش خىزمىتىنىڭ سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، كۆڭۈل قويۇپ ئۇيۇشتۇرۇپ، كەسىپلەردىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش خىزمىتىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى چىڭ تۇتۇپ كۆرۈنەرلىك ئۈنۈم ھاسىل قىلدى. يېقىندا ئاپتونوم رايونلۇق مال باھا ئىدارىسى ئارقىلىق جەمئىيەتكە تارقىتىلغان 100 پارچىدىن ئارتۇق سوئال چىقىرىپ تەكشۈرۈشتىن مەلۇم بولۇشىچە، 1996-يىلى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مال باھا سىستېمىسى كەسىپلەردىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش خىزمىتىدە كۆرۈنەرلىك ياكى بىر قەدەر كۆرۈنەرلىك ئۈنۈم ھاسىل قىلدى، دەپ قارىغانلار % 90 تىن ئېشىپ كەتكەن.

شىنجاڭ «1 - ئاۋغۇست» پولات - تۆمۈر چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى 1 - پەسىلدە ئىشلەپچىقىرىش ۋە تىجارەتتە ياخشى نەتىجە ياراتتى

ئۆز مۇخبىرىمىز رېن چېلىڭ، ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز سەي جىلىڭ، جۇ جيەنخۇا، گەن باۋگولار خەۋەر قىلىدۇ: شىنجاڭ «1-ئاۋغۇست» پولات-تۆمۈر چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى خەندەن پولات-تۆمۈر زاۋۇتىدىن پۇختا ئۆگىنىپ، كارخانىنىڭ رىقابەتلىشىش ئىقتىدارىنى ئىتتىرىپ ئاشۇرۇپ، ئۇدا ئۈچ يىل 1-پەسىلدە كۆرۈلگەن «ئىشلەپچىقىرىش راۋاجلانماسلىق، سېتىش كاساتلىشىش، ئىگىلىك باشقۇرۇشتا زىيان تارتىش» تەك پاسسىپ ۋەزىيەتنى ئۆزگەرتىپ، ئىشلەپچىقىرىش، ئىگىلىك باشقۇرۇشنىڭ ئوڭۇشلۇق بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلدى.

بۇ يىل 1 - پەسىلدە شىنجاڭ «1 - ئاۋغۇست» پولات-تۆمۈر چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى 35 مىليون 990 مىڭ يۈەنلىك پايدا-باج ياراتتى، ئۇنىڭ ئىچىدە پايدىسى 6 مىليون 330 مىڭ يۈەنگە، مەھسۇلاتنىڭ سېتىش نىسبىتىنى % 90.28 كە يەتكۈزدى. 223 مىڭ 600 توننا پولات، 496 مىڭ 400 توننا تۆمۈر، 215 مىڭ 800 توننا پولات ماتېرىيالى ئىشلەپ چىقىرىپ، ئايرىم-ئايرىم ھالدا ئۆتكەن يىلىنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن % 28.1، % 23.52 ۋە % 30.23 ئاشۇردى، ھەر خىل كۆرسەتكۈچلەر مەملىكەت بويىچە ئوخشاش كەسىپتىكىلەرنىڭ سەۋىيىسىدىن يۇقىرى بولدى.

ئىلى ۋىلايىتىدە 2 مىليوندىن ئارتۇق چارۋا مال كۆكلەمگە ئامان - ئېسەن كۆچۈرۈلدى

ھازىرغىچە 700 مىڭ تۇياقتىن ئارتۇق تۆل ئېلىندى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابلىكىم مۇھەممەت** خەۋەر قىلىدۇ: ئىلى ۋىلايىتىدە تارىختا ئاز كۆرۈلىدىغان قار ئاپىتى بولغان ئەھۋال ئاستىدىمۇ، 3 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە 2 مىليون 548 مىڭ 900 تۇياق چارۋا مال كۆكلەمگە ئامان - ئېسەن كۆچۈرۈلدى، 747 مىڭ 200 تۇياق تۆل ئېلىندى.

بۇ ۋىلايەتتە بۇلتۇر قىش تارىختا ئاز كۆرۈلىدىغان قار ئاپىتى يۈز بېرىپ، چارۋا ماللارنىڭ قىشتىن بىخەتەر ئۆتۈشى ئېغىر تەھدىتكە ئۇچرىغانىدى. ۋىلايەتلىك پارتكوم ۋە مەمۇرىي مەھكىمە بىر مۇئاۋىن شۇجى ۋە بىر مۇئاۋىن ۋالىنىڭ مەسئۇللۇقىدا 10 نەچچە كىشىدىن تەركىب تاپقان چارۋا ماللارنى كۆكلەمگە بىخەتەر كۆچۈرۈشكە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇردى. ناھىيە (شەھەر) لەرمۇ چارۋا ماللارنى بىخەتەر كۆچۈرۈشكە رەھبەرلىك قىلىش شۆبە گۇرۇپپىلىرى قۇرۇپ، مەسئۇلىيەتنى قاتلامۇ قاتلام كۈچەيتتى. سەھىيە، چارۋىچىلىق تارماقلىرى سەييارە داۋالاش گۇرۇپپىلىرىنى ئاساسىي قاتلاملارغا ئەۋەتىپ، كۆچۈش جەريانىدا چارۋا مال ۋە چارۋىچىلارنىڭ سالامەتلىكىگە كاپالەتلىك قىلدى، بانكا، ئاشلىق تارماقلىرى مەبلەغ ۋە يەم - خەشەك ئاجرىتىپ، چارۋىچىلىق ئىشلىرىغا مەدەت بەردى، ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇپ چارۋا ماللارنى قوغداش ئۈچۈن 2 مىليون يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ ئاجرىتىلدى، كۆچۈش يولىدا 40 تىن ئارتۇق ئورۇندا ئوت - چۆپ، يەم - خەشەك بىلەن تەمىنلەش پونكىتى قۇرۇلۇپ، چارۋا ماللار 200 مىڭ باغدىن ئارتۇق ئوت - چۆپ، 150 مىڭ توننا يەم - بوغۇز بىلەن تەمىنلەندى، بۇنىڭ بىلەن چارۋا ماللارنى كۆچۈرۈش جەريانىدىكى چىقىم ئەڭ تۆۋەن دەرىجىگە چۈشۈرۈلۈپ، بۇ يىلمۇ چارۋىچىلىقتىن يەنە مول ھوسۇل ئېلىشنىڭ ئاساسى تىكلەندى.

ئارىشاڭ ناھىيىسىدە تۆل ئېلىش خىزمىتى ياخشى ئىشلەندى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **تۇرسۇن ئىمىن** خەۋەر قىلىدۇ: ئارىشاڭ ناھىيىسى ئۈنۈملۈك تەدبىر قوللىنىپ، تۆل ئېلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىدى.

بۇ ناھىيە بۇلتۇر 8072 تۇياق ئانىلىق چارۋىنى بالدۇر ئۇرۇقلاندۇرۇپ قىشتا تۆللىتىش، 12 مىڭ تۇياق ئانىلىق چارۋىنى ئۇرۇقلاندۇرۇپ ئەتىيازدا تۆللىتىشنى ئورۇنلاشتۇردى، پىلان- كۆرسەتكۈچلەرنى تۈزۈپ ئائىلىرگىچە ئەمەلىيلەشتۈردى ھەمدە پىلان بويىچە بالدۇر ئۇرۇقلاندۇرۇشنى ئىشقا ئاشۇردى. ناھىيىدىكى چارۋىچىلىق ئورۇنلىرى بالدۇر ئۇرۇقلاندۇرۇلغان ئۇششاق چارۋا ماللار ئۈچۈن 157 سۇلياۋ لاپاسلىق ئېغىل - قوتان ياسىدى، ھەر بىر تۇياق ئانىلىق مالغا 250 كىلوگرامدىن ئوت - چۆپ، 30 كىلوگرامدىن يەم - بوغۇز تەييارلاپ، باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى، قىش پەسلىدە بالدۇر تۆللىگەن ماللارنى ئوت- چۆپى مول ئوتلاقلارغا ئاپىرىپ باقتى. ئوت- چۆپلەرنى توغراپ بېرىش تەدبىرىنى قوللىنىپ، ئۇلارنىڭ ئورۇقلاپ چىقىم بولۇپ كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئالدى، بۇنىڭ بىلەن بۇ يىل 3 - ئاينىڭ 10 - كۈنىگىچە قىشتا تۆللەيدىغان 8072 تۇياق ئانىلىق مالدىن 8317 تۇياق تۆل ئېلىنىپ، تۆللەرنىڭ ئەي بولۇش نىسبىتى % 100 كە يەتتى. 3 - ئاينىڭ 18 - كۈنىگىچە ئەتىيازدا تۆللەيدىغان 12 مىڭ تۇياق ئانىلىق مالدىن 8400 تۇيىقى تۆللىتىلىپ، تۆللەرنىڭ ئەي بولۇش نىسبىتى % 100 كە يەتكۈزۈلدى.قىشتا تۆللىتىلگەن ئانىلىق مال سانى بۇلتۇرقىدىن ئۈچ ھەسسىدىن كۆپرەك ئاشتى.

ئاپتونوم رايونىمىزدا ئۈچ دەرىجىلىك ئورمانچىلىق تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش ئاپپاراتى قۇرۇلۇپ، بىر قەدەر مۇكەممەل تېخنىكا كېڭەيتىش سىستېمىسى بارلىققا كەلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **مەۋلان سابىت** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىمىز ئورمانچىلىقنىڭ ئىجتىمائىي ۋە ئىقتىسادىي ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈش، ئېكولوگىيىلىك مۇھىتنى ياخشىلاش ئۈچۈن، 1980 - يىلىدىن باشلاپ ئۈچ دەرىجىلىك ئورمانچىلىق تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش ئاپپاراتلىرى قۇرۇلۇشنى تېزلىتىپ، بىر قەدەر مۇكەممەل ئورمانچىلىق تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش سىستېمىسىنى بەرپا قىلدى. ھازىرغىچە 11 ئورۇندا ۋىلايەت، ئوبلاست دەرىجىلىك ئورمانچىلىق تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش مەركىزى، 30 ناھىيە (شەھەر)دە تېخنىكا كېڭەيتىش پونكىتى قۇرۇلدى.

ئاپتونوم رايونلۇق ئورمانچىلىق تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش باش پونكىتى قۇرۇلغاندىن كېيىن، ۋىلايەت، ئوبلاست، ناھىيە (شەھەر)، يېزا - بازارلاردا بىر تۈركۈم ئورمانچىلىق تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش خادىملىرى تەربىيىلىنىپ، 70 تىن كۆپرەك چوڭ تېخنىكا كېڭەيتىش تۈرى يولغا قويۇلدى، ئورمانچىلىق پەن تەتقىقاتى نەتىجىسىنىڭ تاۋارغا ئايلىنىشى ۋە ئىشلەپچىقىرىش كۈچىگە ئايلىنىشى تېزلىتىلىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئورمانچىلىق پەن - تېخنىكا سەۋىيىسى زور دەرىجىدە ئۆستۈرۈلدى، باش پونكىت ھەر يىلى ئورمانچىلىق مۇتەخەسسىسلىرىنى تەشكىللەپ ئەمەلىي قوللىنىلىدىغان، تېز، يۇقىرى ئۈنۈم بېرىدىغان ئورمانچىلىق تۈرىنى پائال يولغا قويدى. چوڭ تۈرلەردىن «قاتتىق پوستلۇق مېۋىلىك دەرەخلەرنى ئاساس قىلغان شىنجاڭنىڭ تۆۋەن ھوسۇللۇق ئىقتىسادىي ئورمىنىنى ئۆزگەرتىش»، «چۆللۈك ئورمىنىنى يېڭىلاش ۋە ئەسلىگە كەلتۈرۈش»، «ماتېرىيال ئورمانلىرىنى بىنا قىلىش ۋە ئۆزگەرتىش»، «چوڭ قارىغاي كۆچىتى يېتىشتۈرۈش ۋە يېڭىلاش» تېخنىكىسى قاتارلىقلارنى 11 ۋىلايەت، ئوبلاست، 50 تىن كۆپرەك ناھىيە (شەھەر)، ئىككى تاغ ئورمانچىلىق ئىدارىسىدە كېڭەيتىپ، ئۇنىڭ ئومۇملىشىش نىسبىتىنى % 60 كە يەتكۈزدى. جايلاردىكى ئورمانچىلىق تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش پونكىتلىرى بىر تەرەپتىن، يېڭى، ئىلغار ئورمانچىلىق تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش، ئومۇملاشتۇرۇشنى چىڭ تۇتسا، يەنە بىر تەرەپتىن، ۋىلايەت، ئوبلاست، ناھىيە (شەھەر)، يېزا- بازار، كەنتلەر بويىچە 50 مىڭدىن كۆپرەك كىشىنى تەربىيىلەپ، لاياقەتلىك بولغانلىرىغا گۇۋاھنامە تارقىتىپ بەردى، باش پونكىت ھەرقايسى جايلارنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىنى نەزەردە تۇتۇپ، 20 مىڭ پارچىدىن كۆپرەك ئوقۇتۇش ماتېرىيالى باستۇرۇپ جايلارغا تارقىتىپ بەردى. ھازىرغىچە ئورمانچىلىق تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش تارماقلىرى كېڭەيتكەن سەككىز تۈر ئورمانچىلىق مىنىستىرلىكى، ئۈچ شىمالىي رايون ئورمانچىلىق ئىدارىسى تەرىپىدىن 2 -، 3- دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. ئون تۈر ئاپتونوم رايوننىڭ بېكىتىشىدىن ئۆتتى. ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزدا بىر قەدەر مۇكەممەللەشكەن ئورمانچىلىق تېخنىكىسى كېڭەيتىش ئاپپاراتى بارلىققا كېلىپ، ئىشلەپچىقىرىش، تەمىنلەش، سېتىش بىر گەۋدە قىلىنغان، تېخنىكىسى ئىلغار، مۇئەسسەسلىرى يۈرۈشلەشكەن ئورمانچىلىق سىستېمىسى شەكىللەندى. نۆۋەتتە تېخنىكا كېڭەيتىش تورى قۇرۇلۇشىدا يېزا، كەنتلەرنى ئاساس قىلغان تور قۇرۇلۇشى نۇقتىلىق چىڭ تۇتۇلۇپ، ئورمانچىلىقتىكى «312 قۇرۇلۇشى»، «51150 قۇرۇلۇشى» قاتارلىق چوڭ تۈرلەرنىڭ يولغا قويۇلۇشىغا پۇختا ئاساس سېلىندى.

بۇ يىلقى كېۋەز تېرىلغۇ كۆلىمى 400 مىڭ مودىن ئاشىدىغان، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى نۇقتىلىق پاختىچىلىق بازىسى بولغان ئاۋات ناھىيىسى ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشقىمۇ يېتەرلىك ئەھمىيەت بەردى.

سۈرەتتە: ئاۋات ناھىيىسىنىڭ ھاكىمى مەتمىن شاھىدىن (ئوڭدىن 2 - كىشى) كۆزگى بۇغداينىڭ ئەتىيازلىق كۆكىرىش ئەھۋالىنى تەكشۈرمەكتە.

ئۆز مۇخبىرىمىز **غەيرەت ئۆمەر** فوتوسى

قىزىلسۇ ئوبلاستىدا 120 مىڭدىن كۆپرەك دېھقان، چارۋىچى پاكىز سۇ ئىچىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە بولدى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **ئابدۇشۇكۇر قاۋۇل، نۇرىيە ئىمامنىياز** خەۋەر قىلىدۇ: قىزىلسۇ ئوبلاستى يېقىنقى ئىككى يىلدىن بۇيان دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئىچىدىغان سۈيىنى ياخشىلاپ، كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ ئىشلەپ ياخشى نەتىجىگە ئېرىشتى. ئوبلاست بويىچە 120 مىڭدىن كۆپرەك دېھقان، چارۋىچى پاكىز سۇ ئىچىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە بولدى.

ئاپتونوم رايون بويىچە ئىچىدىغان سۇنى ياخشىلاپ، كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمىتى قانات يايدۇرۇلغاندىن بۇيان، قىزىلسۇ ئوبلاستىدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورۇنلىرى بۇ خىزمەتكە بولغان رەھبەرلىكنى قاتلامۇ قاتلام كۈچەيتىپ، «بىر تۇتاش پىلانلاش، ئۈچ يىلغا بۆلۈپ يولغا قويۇش، دەرىجىگە ئايرىپ مەسئۇل بولۇش، قۇرۇلۇش مۇددىتىگە، سان ۋە سۈپەتكە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش» تىن ئىبارەت يېتەكچى فاڭجېندا چىڭ تۇرۇپ، تۈرلۈك يول بىلەن 26 مىليون 811 مىڭ يۈەن مەبلەغ توپلىدى، مۇشۇ

خوتەن ناھىيىسىدىكى يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ كىرىمى 100 مىليون يۈەنلىك ئۆتكەلنى بۆسۈپ ئۆتتى

ئاقسۇ ئاشيول باش ئۇچاستكىسى يول مەمۇرىيىتى، قاتناش تەكشۈرۈش خىزمىتىدە يېڭى ئۆزگىرىش

قاتناش تەكشۈرۈش خىزمىتىدە يېڭى ئۆزگىرىش ھاسىل قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **غەيرەت ئۆمەر** خەۋەر قىلدۇ: ئاقسۇ تاشيول باش ئۆچاستكىسى قائىدە-تۈزۈملەرنى ئۈزلۈكسىز مۇكەممەللەشتۈرۈپ، يول مەمۇرىيىتى، قاتناش تەكشۈرۈش خىزمىتىدە يېڭى نەتىجە ھاسىل قىلدى. بۇلتۇر يىل بېشىدىن ھازىرغىچە باش ئۆچاستكىدا تەۋەسىدە 657 قېتىم يول مەمۇرىيىتى دېلوسى يۈز بېرىپ، يول مۈلۈكلىرىنىڭ بىۋاسىتە ئىقتىسادىي زىيىنى 704 مىڭ يۈەنگە يەتكەنىدى. بۇنىڭدىن بۇ يىلنىڭ بېشىغىچە پاش قىلىنغىنى 657، بىر تەرەپ قىلىنىپ، ئاياغلاشتۇرۇلغىنى 612، تۆلىتىۋېلىنغان يول مۈلۈك زىيىنى 614 مىڭ 292 يۈەن بولۇپ، دېلولارنىڭ پاش قىلىنىش نىسبىتى % 100 كە، بىر تەرەپ قىلىنىش نىسبىتى% 93.1 كە، زىياننى قايتۇرۇۋېلىش نىسبىتى % 87.1 كە يەتتى.

ئاقسۇ تاشيول باش ئۆچاستكىسى يول مەمۇرىيىتى، قاتناش تەكشۈرۈش خىزمىتىدە مۇھىم نۇقتىنى ئىچكى قىسىمدىكى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىشكە قاراتتى، يول مەمۇرىيىتى، قاتناش تەكشۈرۈشتە نىشانلىق باشقۇرۇش، «ئىككىدە ئاشكارا بولۇش، بىرنى نازارەت قىلىش» تۈزۈمىدە چىڭ تۇردى. نازارەتچىلىك ئورنى، نازارەتچىلىك تېلېفونى تەسىس قىلىپ، نازارەتچى خادىم سەپلەپ، يول مەمۇرىيىتى، قاتناش تەكشۈرۈش خىزمىتىنىڭ ئاشكارىلىق دەرىجىسىنى ئۆستۈردى. باش ئۆچاستكا «يول مەمۇرىيىتىنى باشقۇرۇش ۋاقىتلىق بەلگىلىمىسى» بىلەن «قاتناش تەكشۈرۈشنى باشقۇرۇش چارىسى»نى تۈزۈپ چىقىپ، يول مەمۇرىيىتى، قاتناش تەكشۈرۈش خىزمىتىنى كۈچەيتتى. يول چارلاش تۈزۈمىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، ساقلانغان مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا تۈزەتتى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، يول مەمۇرىيىتى خادىملىرىنىڭ قانۇنچىلىق ئېڭىنى، كەسپىي ساپاسىنى تىرىشىپ ئۆستۈرۈش، كەسپىي جەھەتتىن مەخسۇس تەربىيىلەنمىگەنلەرنى ئىش ئورنىغا چىقارماسلىق، ئىش ئورنىدىكىلەرنى قەرەللىك ئۆگىنىشكە تەشكىللەش، ھەرقايسى ئۆچاستكىدا، داۋەنلەر ئارقىلىق ئامىغا بولغان يول مەمۇرىيىتىگە دائىر قائىدە - نىزاملار تەشۋىقاتىنى كۈچەيتىش قاتارلىق ئۈنۈملۈك تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، ۋىلايەت بويىچە يول مەمۇرىيىتى، قاتناش تەكشۈرۈش خىزمىتىنىڭ ياخشى ئىشلىنىشىگە كاپالەتلىك قىلدى.

دېڭىز يۈزىدىن 3600 مېتر ئېگىزلىكتىكى جۇڭگو - قىرغىزىستان چېگرا ئېغىزىغا جايلاشقان ئاتۇش تاشيول ئۆچاستكىسىنىڭ تورغات داۋىنى 33 كىلومېتىر تاشيولنى ياخشى ئاسراپ، ئىككى دۆلەت ئوتتۇرىسىدىكى قاتناشنىڭ راۋانلىقىغا كاپالەتلىك قىلغاچقا، ئاپتونوم رايون ۋە قاتناش نازارىتى، تاشيول ئىدارىسى، قىزىلسۇ ئوبلاستى تەرىپىدىن كۆپ قېتىم «ئىلغار يول ئاسراش داۋىنى» بولۇپ باھالىنىپ مۇكاپاتلاندى.

سۈرەتتە: ئىشچىلار يول يۈزىنى تەكشىلىمەكتە.

يالقۇن قادىر فوتوسى

ئۆتكەنلى يۇسۇپ ئۆتتى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن** خەۋەر قىلدۇ: خوتەن ناھىيىسى بايلىق ئۈستۈنلۈكىنى تاۋار ئۈستۈنلۈكىگە ئايلاندۇرۇش ئۈچۈن، يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قۇرۇلمىسىنى تەڭشەپ، ئۇنى ساغلام راۋاجلاندۇرغانلىقتىن، ئۆتكەن يىلى ۋىلايەت بويىچە يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ ئومۇمىي كىرىمى 103 مىليون 500 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

بۇ ناھىيە يېزا - بازار كارخانىلىرىنى راۋاجلاندۇرۇشتا تەبىئىي ئۈستۈنلۈككە تايىنىش، زور كۈچ بىلەن تەرەققىي قىلدۇرۇش، پائال يار - يۆلەك بولۇش، مۇۋاپىق پىلانلاش، توغرا يېتەكلەش فاڭجېنىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ، ناھىيىنىڭ ئەمەلىيىتىنى ئاساس قىلىپ، يېزا - بازار كارخانىلىرىنى باشقۇرۇش، تەرەققىي قىلدۇرۇش، مەھسۇلات قۇرۇلمىسىنى تەڭشەش خىزمىتىنى چىڭ تۇتتى. يىپەكچىلىك، گىلەمچىلىك، پىششىقلاپ ئىشلەش، بىناكارلىق قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرى قاتارلىق ئەۋزەل كەسىپلەرنى تەرەققىي قىلدۇردى. ناھىيە بويىچە ئۆتكەن يىلى توقۇلغان ئېكسپورت گىلىمى 123 مىڭ كۋادرات مېترغا يېتىپ، 1995 - يىلدىكىدىن 11 مىڭ كۋادرات مېتر ئاشتى. ناھىيىلىك يىپەك زاۋۇتى 22.7 توننا خام يىپەك (مەشۇت) ئىشلەپ چىقاردى. ئېلېكتر ئىستانسىسى 260 مىڭ كىلوۋات-سائەت توك تارقاتتى. ناھىيىلىك كۆمۈر كان 24 مىڭ توننا كۆمۈر قازدى، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاش كىرىمى كۆرۈنەرلىك ئاشتى، نەتىجىدە ناھىيە بويىچە ئۆتكەن يىلى يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ كىرىمى ئالدىنقى يىلدىكىدىن 7 مىليون 320 مىڭ يۈەن، ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 3 مىليون 310 مىڭ يۈەن ئاشتى.

قىسقا خەۋەر

△ كۇچا ناھىيىسى دۇنيا بانكىسى قەرز پۇلىدىن ئوبدان پايدىلىنىپ، 57 مىليون 102 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، نامرات رايونلاردىكى 152 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتىكى سۇ باشلاش ئۆستەڭنى ياسىدى، 814 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتا ئۆستەڭ ۋە زەيلەك چاپتى، 24 مىڭ مو بوز يەر ئاچتى، 56 مىڭ مو تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىزنى ئۆزگەرتتى.

تۇردى تاھىر

△ باي ناھىيىسىدىكى قاراباغ يېزا ئامانەت-قەرز كوپېراتىپى 1 - ئاينىڭ 29 - كۈنىگىچە پۇل ئامانەت توپلاش ۋەزىپىسىنى 3 مىليون 130 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزۈپ، يىللىق ئامانەت توپلاش ۋەزىپىسىنى 11 ئاي بۇرۇن، 630 مىڭ يۈەن ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى.

قۇربان سايىم

△ كېرىيە ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاسىتىلىرى شىركىتى ئەتىيازلىق تېرىلغۇ ئىشلىرىنىڭ ۋاقتىدا، سۈپەتلىك ئېلىپ بېرىلىشى ئۈچۈن ئاساسىي قاتلام كوپېراتىپلىرىغا 3800 توننا ئازوتلۇق ئوغۇت، 2400 توننا فوسفورلۇق ئوغۇت، 510 توننا سۇلياۋ يوپۇق يەتكۈزۈپ بەردى.

ئابدۇرىشات مۇساجان

△ ئاتۇش شەھىرىدە سىرىلكىلىك تارازىنىڭ ئومۇملىشىش نىسبىتى % 100 كە يەتتى.

ئابلىز ئابلەت مەخسۇم، زۇمۇرگۈل مۆمىن

△ قاغىلىق ناھىيىلىك دۆلەت باج ئىدارىسىنىڭ ئۆششاقباش بازارلىق باج پونكىتى 3 - ئاينىڭ 2 - كۈنىگىچە 44 مىڭ 700 يۈەن باج يىغىۋېلىپ، ئالدىنقى يېرىم يىللىق باج يىغىش ۋەزىپىسىنى مۇددەتتىن 88 كۈن بۇرۇن، 5700 يۈەن ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى.

ئابدۇللاجان قۇدرەت

△ مەكىت ناھىيە دېھقانلىرى ھازىرغىچە دۆلەتكە 570 مىڭ دەن ساپ پاختا سېتىپ بەردى.

رەيھانگۇل تۇرغۇن

△ كۇچا ناھىيىلىك يېزا ئامانەت - قەرز كوپېراتىپلار بىرلەشمىسىگە قاراشلىق يېڭىشەھەر ئامانەت - قەرز كوپېراتىپى 1 - پەسىللىك ئامانەت توپلاش ۋەزىپىسىنى مۇددەتتىن بىر ئاي بۇرۇن 800 مىڭ يۈەن ئاشۇرۇپ ئورۇنداپ بولدى.

ئابلىمىت ئەبەيدۇللا

△ پەيزاۋات ناھىيىلىك يېزا ئامانەت - قەرز كوپېراتىپلار بىرلەشمىسى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، دېھقانلارنىڭ سۇلياۋ يوپۇق، خىمىيىۋى ئوغۇت، سورتلۇق ئۇرۇقلۇق سېتىۋېلىشى ئۈچۈن 32 مىليون 600 مىڭ يۈەن قەرز پۇل تارقاتتى.

راخمانجان رۇسۇل

ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيىلىك سودا - سانائەت بانكىسى يېقىندا تۇمشۇق يېزا تۆۋەن سېزىم كەنتىگە بەش توننا خىمىيىۋى ئوغۇت ياردەم قىلدى.

ئۆمەر رەخمىتۇللا

△ قاراقاش ناھىيىسىنىڭ قاراقاش بازىرى يېقىندا 182 ئائىلىلىك نامرات دېھقانغا 184 مىڭ يۈەن نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش مەبلىغى تارقىتىپ بەردى.

غوجابدۇللا مەمتىمىن

△ ئاپتونوم رايوندا يېقىندا ئېچىلغان كارخانىلارنىڭ زىياننى پايدىغا ئايلاندۇرۇش يىغىنىدا قۇمۇل ۋىلايىتى ئاپتونوم رايون بويىچە 1996 - يىلى زىياننى ئازايتىپ، پايدىنى ئاشۇرۇشتىكى ئىلغار ئورۇن بولۇپ باھالاندى.

مۇھەممەتجان يۈسۈپ

△ گۇما ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسىنىڭ مۇجى بانكا تىجارەت پونكىتى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان دېھقانلارنىڭ يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى، ئۇرۇقلۇق، خىمىيىۋى ئوغۇت قاتارلىقلارنى سېتىۋېلىشى ئۈچۈن 1 مىليون 245 مىڭ يۈەن قەرز پۇل تارقاتتى.

ئىدرىس توختىباقى

△ بۇ يىل 1 - ئايدىن 4 - ئاينىڭ 10 - كۈنىگىچە باي ناھىيىسىنىڭ كانچى يېزىلىق كۆمۈركېنى 100 كۈن بىخەتەر ئىشلەپ، 2700 توننىدىن كۆپرەك كۆمۈر قېزىپ ۋە سېتىپ، ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتىنى 189 مىڭ يۈەنگە، پايدىنى 52 مىڭ 900 يۈەنگە، يۇقىرىغا تاپشۇرغان باجنى 17 مىڭ يۈەندىن كۆپرەككە يەتكۈزدى.

ھەسەن ئابدۇۋەلى

811 مىڭ يۈەن مەبلەغ توپلىدى، مۇشۇ ئاساستا، مەبلەغ ۋە قۇرۇلۇش تۈرلىرىنى قاتلامۇ قاتلام ھۆددىگە بېرىپ، قۇرۇلۇش سۈپىتى ۋە سۈرئىتىگە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلدى، نەتىجىدە ھازىرغاقەدەر ئوبلاست بويىچە ئىچىدىغان سۇنى ياخشىلاش قۇرۇلۇش تۈرىدىن 55 ى تاماملىنىپ، 12 سۇ مۇنارى، 12 يۇقىرى بېسىملىق سۇ كۆلچىكى ياسالدى. 31 ماشىنىلاشقان قۇدۇق قېزىلدى، 753 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتا تۇرۇبا ياتقۇزۇلۇپ 19 مىڭدىن كۆپرەك دېھقان، چارۋىچى ئائىلىسىگە تۇرۇبا سۈيى كىرگۈزۈلدى. بۇنىڭ بىلەن 120 مىڭدىن كۆپرەك دېھقان، چارۋىچى پاكىز سۇ ئىچىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە بولدى. ئۇلار ئوبلاستنىڭ ئىچىدىغان سۇ شارائىتىنى ياخشىلاش ۋەزىپىسىدىكى ئومۇمىي نوپۇسنىڭ % 84.5 نى ئىگىلەيدۇ.

لوپ ناھىيىلىك قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرى زاۋۇتى سۈپەت ئارقىلىق بازار تېپىشتا چىڭ تۇرۇپ، مەھسۇلات قۇرۇلمىسىنى بازار ئېھتىياجىغا ئاساسەن تەڭشەپ، تۆت چوڭ تۈردە 60 نەچچە خىل مەھسۇلات ئىشلەپچىقىرىش ئارقىلىق كۆرۈنەرلىك ئىقتىسادىي ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

سۈرەتتە: تېخنىكلار مەھسۇلاتلارنىڭ سۈپىتىنى تەكشۈرمەكتە.

تۇرغۇن تاشتۆمۈر فوتوسى

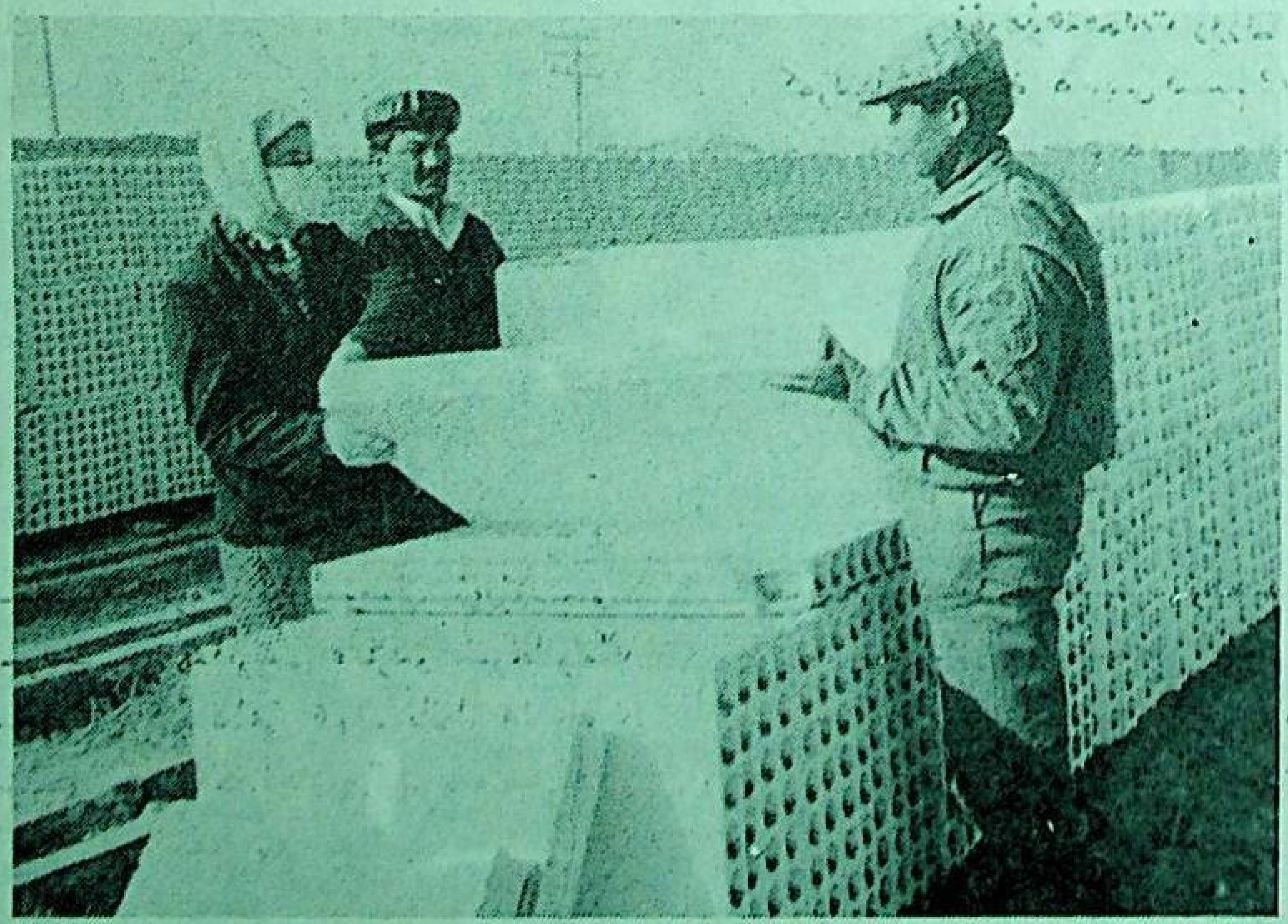

شىنجاڭ يول - كۆۋرۈك باش شىركىتى ئىشچى - خىزمەتچىلەر قۇرۇلتىيى تۈزۈمىدە چىڭ تۇرۇپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ خوجايىنلىق ئورنىنى مۇستەھكەملىدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **مېھرىئاي ياقۇپ** خەۋەر قىلىدۇ: شىنجاڭ يول - كۆۋرۈك باش شىركىتى ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى 1990 - يىلىدىن باشلاپ ھەر ئىككى يىلدا بىر قېتىم ئىشچى - خىزمەتچىلەر قۇرۇلتىيى ئېچىپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ كارخانىنى دېموكراتىك باشقۇرۇشنى تۈزۈملەشتۈرۈشنى ئىشقا ئاشۇرۇپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ خوجايىنلىق ئورنىنى مۇستەھكەملىدى.

بۇ شىركەت ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يول - كۆۋرۈك ساھەسىدىكى ئاساسلىق قۇرۇلۇش ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئالغان، تۆت تارماق شىركىتى ۋە 3700 دىن ئارتۇق ئىشچى - خىزمەتچىسى بار چوڭ شىركەت. شىركەت پارتكومى كارخانا باشقۇرۇشتا ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئەقىل - پاراستىگە تايىنىشتا چىڭ تۇرۇپ، كارخانىنى ئىلمىي، دېموكراتىك ئۇسۇلدا باشقۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىپ كەلدى. شىركەتكە قاراشلىق ھەر دەرىجىلىك ئىشچىلار ئۇيۇشمىلىرى ئىشچى - خىزمەتچىلەر قۇرۇلتىيى ۋە ئىشچى - خىزمەتچىلەر قۇرۇلتىيىنىڭ ئالاقىلىشىش يىغىنلىرىنى ئېچىپ، مۇھىم مەسىلىلەردە قۇرۇلتاي ۋەكىللىرىنى سىياسەت بەلگىلەشكە قاتناشتۇردى. ئىشچىلار ئۇيۇشمىلىرى يەنە ئۆز ئورۇنلىرىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا ئاساسەن دېموكراتىك باشقۇرۇش بويىچە ئۆگىنىش كۇرسلىرىنى، ئىشچىلار ئۇيۇشمىلىرى كادىرلىرى، ئىشچى - خىزمەتچىلەر ۋەكىللىرى ئۆگىنىش كۇرسلىرىنى ئېچىپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەر ۋەكىللىرىنىڭ كارخانىنى دېموكراتىك باشقۇرۇشقا قاتنىشىش ئىگىنى يۇقىرى كۆتۈردى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا ئىشچى - خىزمەتچىلەر كارخانا باشقۇرۇشنى ياخشىلاش بويىچە تەكلىپ بېرىشكە سەپەرۋەر قىلىنىپ، بېرىلگەن تەكلىپلەر ۋاقتىدا بىر تەرەپ قىلىندى ۋە ئۇنىڭدىن مۇۋاپىق پايدىلىنىلدى. كارخانا باشقۇرۇشقا ئائىت ھەرقانداق قائىدە - تۈزۈملەر ئىشچى - خىزمەتچىلەر قۇرۇلتىيىنىڭ قاراپ چىقىشىدىن ئۆتكۈزۈلدى. بۇنىڭ بىلەن كارخانىنى باشقۇرۇشتا قائىدە - تۈزۈم ئىشقا ئاشۇرۇلۇپ، كارخانىنى دېموكراتىك باشقۇرۇش كۈچەيتىلدى. ئىشچى - خىزمەتچىلەر قۇرۇلتىيى قانۇن بەرگەن خىزمەت ھوقۇقىغا ئاساسەن تۈرلۈك قارارلارنى چىقىرىپ، ئىچكى قىسمىدىكى باشقۇرۇش ھۆددىگەرلىك توختاملىرىنىڭ ئۆتكۈزۈلۈش ئەمەلىيلىشىشىگە، مۇكاپاتلاش بىلەن جازالاشنى ۋاقتىدا نەقلەشتۈرۈشكە، پاراۋانلىق چىقىملىرىنىڭ مۇۋاپىق بولۇشىغا، تۈرلۈك قائىدە - تۈزۈملەرنى تەدرىجىي مۇكەممەللەشتۈرۈشكە ھەيدەكچىلىك ۋە نازارەتچىلىك قىلدى. بۇنىڭ بىلەن ئۇلارنىڭ ئاكتىپلىقى تېخىمۇ قوزغىتىلدى. شىركەت ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئەقىل - پاراستىدىن تولۇق پايدىلىنىپ، كارخانىنى دېموكراتىك باشقۇرۇشنى ئىشقا ئاشۇرغاچقا، بۇ شىركەت ئاپتونوم رايون بويىچە دۆلەتكە ئەڭ كۆپ پايدا تاپشۇرىدىغان 15 كارخانىنىڭ بىرى بولۇپ قالدى.

ئاقسۇ تاشيول باش ئۇچاستكىسى تاشيول ئىشچىلىرىنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىنى جانلاندۇردى

ئۆز مۇخبىرىمىز **غەيرەت ئۆمەر** خەۋەر قىلىدۇ: يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئاقسۇ تاشيول باش ئۇچاستكىسى پارتكومى ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى تەشكىلاتلىرىنى مۇكەممەللەشتۈرۈش، ئۇلارنىڭ رولىنى ئۈنۈملۈك جارى قىلدۇرۇش ئارقىلىق تاشيول ئىشچىلىرىنىڭ ماددىي، مەنىۋى تۇرمۇشىنى بېيىتتى. ھازىر باش ئۇچاستكا بويىچە ئاساسىي قاتلام ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى ئونغا، ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى گۇرۇپپىسى 48 گە، ئۇيۇشما ئەزالىرى جەمئىي 1532 گە، تاشيول ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ ئۇيۇشمىغا كىرىش نىسبىتى % 98.4 كە يەتتى.

ئاقسۇ تاشيول باش ئۇچاستكىسىغا يەتتە ئۇچاستكا، بىر يول ئاسراش ئىش رايونى، 34 يول ئاسراش داۋىنى، ئىككى يول كۆۋرۈك قۇرۇلۇش ئەترىتى قاراشلىق بولۇپ، ئىشچى - خىزمەتچىلىرى 1560 تىن، ئاسرايدىغان دۆلەت، ئۆلكە، چېگرا مۇداپىئە يوللىرى 1400 كىلومېتىردىن ئاشىدۇ. باش ئۇچاستكا پارتكومى تاشيول ئىشچىلىرىنىڭ ئولتۇراقلىشىشى تارقاق، خىزمەت شارائىتى ناچار، ئەمگىكى جاپالىق بولۇشتەك ئالاھىدىلىككە ئاساسەن، ئۇلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداش، خىزمەت، تۇرمۇش شارائىتىنى ياخشىلاش قاتارلىق مۇھىم ئىشلارنى ھەل قىلىشتا ئىشچىلار ئۇيۇشمىلىرىنىڭ رولىنى ياخشى جارى قىلدۇردى. چوڭ - چوڭ مەسىلىلەرنى مۇھاكىمە قىلغاندا، تەدبىر بەلگىلىگەندە، پىلان تۈزگەندە، ئىشلەپچىقىرىش ۋەزىپىسىنى ئورۇنلاشتۇرغاندا ئىشچىلار ئۇيۇشمىسىنىڭ پىكرىنى ئېلىشقا ئالاھىدە ئەھمىيەت بەردى. ئىشچىلار ئۇيۇشمىسىنىڭ ئىشچىلار ئۈچۈن سۆزلىشى، ئۇلارنىڭ پىكىر - تەلەپلىرىنى ۋاقتىدا باش ئۇچاستكا پارتكومىغا ئىنكاس قىلىپ تۇرۇشى نەتىجىسىدە، ۋىلايەت بويىچە تاشيول سىستېمىسىدا 19 ئورۇندا ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئائىلىسى، 20 ئورۇندا ئىشچىلار مەدەنىيەت پائالىيەت مەركىزى قۇرۇلدى؛ 15 ئورۇندا مۇنچا سېلىندى؛ 26 ئورۇنغا قۇياش ئېنېرگىيىسىلىك سۇ ئىسسىتىش ئۈسكۈنىسى، توققۇز ئورۇنغا سۈنئىي ھەمراھدىن تېلېۋىزىيە نومۇرلىرىنى قوبۇل قىلىش ئانتېنىسى ئورنىتىلدى. پېنسىيىگە، دەم ئېلىشقا چىققان ئىشچىلار ئۈچۈن ئۈچ ئورۇندا ياشانغانلار پائالىيەت مەركىزى قۇرۇلۇپ، 11 نەپەر كەسپىي خادىم، بىر يۈرۈش مەدەنىيەت، تەنتەربىيە، كۆڭۈل ئېچىش بۇيۇملىرى سەپلەپ بېرىلدى. باش ئۇچاستكا پارتكومىنىڭ ئىقتىسادىي جەھەتتىن ياردەم بېرىشى ئارقىسىدا، بولتۇر ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى 70 مىڭ يۈەن چىقىم قىلىپ، قىيىنچىلىقى ئېغىر ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئائىلىسىدىن 208 نى يوقلىدى، نامرات ئىشچىلار ئۈچۈن 30 مىڭ يۈەن ئىئانە توپلاپ بەردى.

بوزاق يېزىسىدا بەش جۈپ دېھقان كوللېكتىپ توي مۇراسىمى ئۆتكۈزدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن** خەۋەر قىلىدۇ: يېقىندا خوتەن ناھىيىسىدىكى بوزاق يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ناچار ئۆرپ - ئادەتلەرنى ئۆزگەرتىپ، دېھقان - چارۋىچىلار ئارىسىدا توي - تۆكۈن، نەزىر - چىراق ئىشلىرىنى ئاددىي - ساددا ئۆتكۈزۈش تەربىيىسىنى كۈچەيتتى. نەتىجىدە توي قىلىشقا پۈتۈشكەن بەش جۈپ نامرات دېھقان قىز - يىگىت كوللېكتىپ توي مۇراسىمىنى ئۆتكۈزدى. ئۇلارنىڭ بەختلىك ئائىلە قۇرۇۋېلىشىغا ياردەم بېرىش ئۈچۈن يېزا ۋە يېزىغا قاراشلىق ئورۇنلار 3000 يۈەن قىممىتىدە پۇل ۋە ماددىي بۇيۇم ياردەم قىلدى. بۇ، ناھىيە بويىچە دېھقان - چارۋىچىلار ئارىسىدا كوللېكتىپ توي مۇراسىمى ئۆتكۈزۈشنىڭ ياخشى باشلىنىشى بولۇپ قالدى.

تۇرپان ۋىلايەتلىك پارتكوم بىرلىك سەپ بۆلۈمى دىن ئىشلىرىنى باشقۇرۇش، دىنىي زاتلارنى تەربىيىلەش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىمەكتە

ئۆز مۇخبىرىمىز **ساتتار رېجەپ** خەۋەر قىلىدۇ: تۇرپان ۋىلايەتلىك پارتكوم بىرلىك سەپ بۆلۈمى مىللەتلەر، دىن ئىشلىرى خىزمىتىنى بېجىرىش، مەسلىھەت بېرىش ۋە ماسلاشتۇرۇش، شۇنداقلا ۋەتەنپەرۋەرلىك بىرلىك سەپ تۈزۈشتىن ئىبارەت فۇنكسىيىلىك رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، دىن ئىشلىرىنى قانۇن - نىزاملار بويىچە قاتتىق باشقۇرۇش، تەشۋىقات - تەربىيىنى كۈچەيتىش ۋە دىنىي زاتلارنى تەربىيىلەشنى چىڭ تۇتۇش ئارقىلىق، ئىجتىمائىي مۇقىملىققا كاپالەتلىك قىلىپ، ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى تېزلىتىشكە تېگىشلىك تۆھپە قوشتى.

تۇرپان ۋىلايەتلىك پارتكوم بىرلىك سەپ بۆلۈمى ئادەم ئاز، مەبلەغ كەمچىل بولۇۋاتقان ئەھۋالدا ئۆز قارمىقىدىكى خادىملارنىڭ ئاكتىپچانلىقىنى قوزغاپ، ھەر مىللەت دىنىي زاتلىرى ۋە دىنغا ئېتىقاد قىلغۇچى ئاممىغا بولغان تەشۋىقات، تەربىيە خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىدى. دىنىي پائالىيەت سورۇنلىرىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش ئارقىلىق، قانۇن - نىزاملار يول قويغان دائىرىدە نورمال دىنىي پائالىيەتلەرنى قوللاپ، قانۇنسىز دىنىي پائالىيەتلەرگە قەتئىي قارشى تۇرۇپ، مۇقىملىقنى قوغدىدى. ۋىلايەت بويىچە 928 دىنىي پائالىيەت سورۇنىنى تىزىملاپ، 841 گە كىنىشكا تارقىتىپ بەردى. قانۇنسىز ئېچىلغان دىنىي ئوقۇتۇش، تالىپ تەربىيىلەش نۇقتىلىرىنى بىردەك ئەمەلدىن قالدۇرۇپ، ئوقۇۋاتقان ياش - ئۆسمۈرلەرنى تارقىتىۋېتىپ ياكى مەكتەپ قويىنىغا قايتۇردى. ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرى ۋە ساقچىخانىلارنىڭ ياردىمىدە، 992 تالىپنى تۈرلۈك شەكىللەر ئارقىلىق ئۆگىنىشكە تەشكىللىدى. ناھىيە (شەھەر)، يېزا (بازار) ۋە كەنتتىن ئىبارەت ئۈچ دەرىجىلىك مىللىي، دىنىي ئىشلارنى باشقۇرۇش ئاپپاراتلىرىنى قۇرۇش، مۇستەھكەملەش ۋە ئۇنىڭ رولىنى جارى قىلدۇرۇش بىلەن بىرگە، مەسچىتلەردە دېموكراتىك باھالاش ھەيئىتى تەسىس قىلىش ۋە «مەسچىتلەرنى باشقۇرۇش قائىدىسى»، «دىنىي زاتلارنىڭ رۇخسەت سوراش تۈزۈمى»، «مەسچىتلەرنىڭ مالىيىسىنى باشقۇرۇش تۈزۈمى» قاتارلىق قائىدە - تۈزۈملەرنى يولغا قويۇپ «بەشتە ياخشى مەسچىت»، «بەشتە ياخشى دىنىي زات»، پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، دىنىي پائالىيەتلەرنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇش ئىزىغا سالدى. بۇ ۋىلايەتتە ئىمام ۋە خاتىپتىن يۇقىرى دىنىي زاتتىن 262 كىشى بار بولۇپ، بىرلىك سەپ بۆلۈمى ئوقۇمۇشلۇق ۋە تەسىرى بار دىنىي زاتلارنى نۇقتىلىق تەربىيىلەشنى چىڭ تۇتتى. 1987- يىلىدىن ھازىرغىچە 30 نەچچە قېتىم ئۆگىنىش كۇرسى ئېچىپ 6000 ئادەم (قېتىم) تەربىيىلىدى. نەتىجىدە ھەر مىللەت دىنىي زاتلىرى ۋە دىنغا ئېتىقاد قىلغۇچى ئامما پارتىيىنى، سوتسىيالىزمنى ھىمايە قىلىدىغان، قانۇن - نىزاملارغا بويسۇنۇپ، ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈشكە ھەسسە قوشىدىغان ياخشى ۋەزىيەت شەكىللەندى. ۋىلايەتنىڭ سىياسىي، ئىجتىمائىي مۇقىملىقىغا كاپالەتلىك قىلىندى.

قىزىلسۇ ئوبلاستى مەدەنىيەتنى يېزىلارغا يۈزلەندۈرۈش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى

بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستى مەدەنىيەتنى يېزىلارغا يۈزلەندۈرۈش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، يېزا - قىشلاقلاردىكى ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ قىزغىن ئالقىشىغا ئېرىشتى.

مەدەنىيەتنى يېزىلارغا يۈزلەندۈرۈش پائالىيىتى باشلىنىشتىن ئىلگىرى، ئوبلاستلىق مەدەنىيەت ئىدارىسى، شىنخۇا كىتابخانىسى قاتارلىق ئورۇنلار مەخسۇس ئۆمەك تەشكىللىدى. ئۆمەك ئەزالىرى يېڭى يىل، باھار بايرىمى ۋە روزى ھېيت ھارپىسىدا ئاتۇش شەھىرى، ئۇلۇغچات ناھىيىسىنىڭ بىر قىسىم يېزا - قىشلاقلىرىغا بېرىپ، دېھقان، چارۋىچىلارغا ئالتە مەيدان ئەدەبىيات - سەنئەت نومۇرلىرىنى كۆرسەتتى، بەش مەيدان ھەقسىز كىنو قويۇپ بەردى. ئوبلاستلىق شىنخۇا كىتابخانىسى پائالىيەت داۋامىدا دېھقان، چارۋىچىلار ئۈچۈن يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكىسىغا ئائىت 1000 پارچىدىن ئارتۇق كىتابنى يېزا - قىشلاقلارنىڭ مەدەنىيەت پونكىتلىرىغا ئىئانە قىلدى. 300 پارچىدىن ئارتۇق كىتاب، ژۇرنالنى كۆرگەزمە قىلىپ ساتتى.

ئالىيە ئاتاۋۇللا

مېيىپلەرنىڭ غەمگۈزارى

— ئاپتونوم رايون بويىچە مېيىپلەرنى داۋالاشتىكى ئىلغار شەخس، خوتەن شەھەر «ئەلشىپا» بەش ئەزا كېسەللىكلىرى دوختۇرخانىسىنىڭ باشلىقى ئابدۇراخمان ئابدۇللا توغرىسىدا

ئاشۇرۇلۇپ، كارخانىنى دېموكراتىك باشقۇرۇش

قىلغاندا، تەدبىر بەلگىلىگەندە، پىلان تۈزگەندە،

قومۇل ۋىلايەتلىك سۇغۇرتا شىركىتى سۇغۇرتىنىڭ ئىقتىسادىي تولۇقلىمىلىق رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، مۇلازىمەت دائىرىسىنى كېڭەيتىپ، سۇغۇرتا تۈرىدىن 35 نى يولغا قويۇپ، شەھەر ئاھالىسىنىڭ %75 تىن كۆپرەكىنى ئۆمۈر سۇغۇرتىسىغا قاتناشتۇرۇپ، قومۇلنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتى، ئىجتىمائىي مۇقىملىقى ۋە خەلق تۇرمۇشىنىڭ خاتىرجەملىكى ئۈچۈن ئاكتىپ خىزمەت قىلماقتا.

سۈرەتتە: كەسپىي خادىملار كوچىلاردا ئۆمۈر سۇغۇرتىسى ھەققىدە ئاممىغا تەشۋىق ئېلىپ بارماقتا.

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **يۇنۇس سادىق** فوتوسى

قىسقا خەۋەرلەر

△ يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، قاغىلىق ناھىيىسىنىڭ سايباغ يېزىلىق پارتكومى ۋە خەلق ھۆكۈمىتى «ئۈچ پېشقەدەم»لەر خىزمىتىگە ئەھمىيەت بېرىپ، ئۇلارنى پارتىيە ياچېيكىلىرىنىڭ دېموكراتىك تۇرمۇش يىغىنىغا قاتناشتۇرۇپ، ئۇلارنىڭ مەسلىھەتچىلىك رولىنى ياخشى جارى قىلدۇردى. «ئۈچ پېشقەدەم»لەرنىڭ مەسىلىسىنى ھەل قىلىشنىڭ بەش ماددىلىق تەدبىرىنى تۈزۈپ چىقىپ، ئۇلارنىڭ تۇرمۇشتا يولۇققان قىيىنچىلىقلىرىنى مۇۋاپىق ھەل قىلىپ بەردى. 50 نەپەر «ئۈچ پېشقەدەم» ھۆددە ئېلىپ تېرىغان 2715 مو يەرنىڭ 407 مىڭ يۈەنلىك ھەر خىل راسخوتى ۋە مەجبۇرىي ئەمگىكىنى كەچۈرۈم قىلدى.

بۇھاشى تۇرا

△ تۇرپان شەھەرلىك ئاياللار بىرلەشمىسى، ئىتتىپاق كومىتېتى، ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى، يەرلىك باج ئىدارىسى قاتارلىق ئورۇنلارنىڭ ئۇيۇشتۇرۇشى بىلەن 26 - يانۋار 14 جۈپ قىز - يىگىت شەھەرلىك يەرلىك باج ئىدارىسى زالىدا كوللېكتىپ توي مۇراسىمى ئۆتكۈزۈپ، ھەر مىللەت خەلقى ئارىسىدا ياخشى تەسىر قوزغىدى.

غېنى نىياز

△ پوسكام ناھىيىسىدىكى سەيلى يېزىلىق ئوتتۇرا مەكتەپ، مەركىزىي باشلانغۇچ مەكتەپ ۋە خەنزۇ باشلانغۇچ مەكتەپتىكى 800 دىن ئارتۇق ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچى ۋە ئىشچى - خىزمەتچى قىشلىق تەتىل ۋاقتىدىن پايدىلىنىپ مەركەزنىڭ 7 - نومۇرلۇق ھۆججىتى ۋە 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ قارارىغا ئائىت تەشۋىقات پائالىيىتى ئېلىپ باردى.

نۇرمۇھەممەت روزى

△ كورلىدا تۇرۇشلۇق ھەربىي قىسىم 273 - دوختۇرخانا رەھبەرلىكى ۋە بىر قىسىم دوختۇر - سېستىرالار يېقىندا كورلا شەھىرىگە قاراشلىق شاڭخۇ يېزىلىق ياشانغانلار ساناتورىيىسىگە كېلىپ، ساناتورىيىدىكىلەرنىڭ كېسىلىنى كۆردى ۋە بۇ ساناتورىيىگە 1500 يۈەن قىممىتىدىكى دورا - سايمانىنى ئىئانە قىلدى.

ھەمراجان

△ قەشقەر ۋىلايەتلىك تېخنىكا نازارەتچىلىكى باشقارمىسىدىكى ھەر مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلىرى 2 - ئاينىڭ 3 - كۈنى پەيزاۋات ناھىيىسىدىكى يەر تەۋرەش ئاپىتىنىڭ زىيىنىغا ئۇچرىغان ئاممىغا 2000 يۈەن ئىئانە قىلدى.

ئابدۇۋېلىجان مەتمىن

باشلىقى ئابدۇراخمان ئابدۇللا توغرىسىدا

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن**

1996 - يىل 6 - ئاينىڭ 26 - كۈنى، كېچە سائەت بىردىن ئاشقان چاغ ئىدى. خوتەن شەھىرىنىڭ گۇجانباغ يولىدىكى «ئەلشىپا» بەش ئەزا كېسەللىكلىرى دوختۇرخانىسىنىڭ باشلىقى، كاندىدات مۇدىر ۋراچ ئابدۇراخمان ئابدۇللانىڭ ئىشىكى ئەنسىز چېكىلدى. ئۇ، ئورنىدىن تۇرۇپ ئىشىكنى ئېچىۋىدى ئېشەك ھارۋىسىدا كۆزلىرى تېڭىلغان ھالدا ياتقۇزۇلغان 70 ياشلاردىكى بىر دېھقاننى كۆردى. ئۇنىڭ ئەتراپىدىكى ئون نەچچە كىشى دوختۇردىن زور ئۈمىد كۈتۈپ تۇرۇشاتتى.

چاچ - ساقاللىرى ئاقارغان بۇ دېھقان ھېچنەرسىنى ئۇيماي ياتاتتى. بۇ كىشى خوتەن شەھىرىدىن ئون كىلومېتىر يىراقلىقتىكى خوتەن ناھىيىسىنىڭ توساللا يېزا ھالالباغ كەنتىدىن كەلگەن بولۇپ، كۆزى زەخمىلەنگەنلىكتىن ھېچنەرسىنى پەرق ئەتمەيتتى. ئاستىنقى قاپىقى يىرىلىپ قان توختىمىغانلىقتىن بەلباغ بىلەن تېڭىپ قويۇلغانىدى. دوختۇر ئابدۇراخمان ئۇنى ئاپتوموبىلغا سېلىپ شورۋاغ يولىغا يېڭىدىن سېلىنغان زامانىۋى ئۈسكۈنىلەر بىلەن سەرەمجانلاشتۇرۇلغان دوختۇرخانىسىغا ئېلىپ كەلدى. تەكشۈرۈش ئارقىلىق بوۋاينىڭ كۆزى زەخمىلەنگەنلىكتىن كۆزى ئىششىپ كېتىش كېسىلىگە گىرىپتار بولغانلىقى ئېنىقلاندى. ئابدۇراخمان دوختۇر، سېستىرالارنى ئويغىتىپ كېچىلەپ ئوپېراتسىيە قىلىپ، دېھقاننىڭ قاپىقىنى تىكتى، داۋالىدى. بىمار دېھقان بولغانلىقى ئۈچۈن پەقەت داۋالاش پۇلى ئېلىپلا تېز كۆرۈش، جىددىي قۇتقۇزۇش پۇلىنى ئالمىدى.

كېچىسى كېلىدىغان بۇنداق جىددىي كېسەللەرنىڭ ئايىغى ئۈزۈلمىسىمۇ ئابدۇراخمان دوختۇر ئۇلارنى ئېرىنمەي تەكشۈرۈپ داۋالاپ نائۈمىد قويمىدى. شۇڭا خوتەندىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ھۆرمىتى، ئىشەنچىسىگە سازاۋەر بولغان بۇ بەش ئەزا كېسەللىكلىرى دوختۇرىنىڭ نامى يىراق - يېقىنلارغا تارالدى.

ئابدۇراخمان دوختۇر 1992 - يىلى 2 - ئايدا خوتەن ۋىلايەتلىك خەلق دوختۇرخانىسىدىكى خىزمىتىدىن ئىستېپا بېرىپ، ئۆزى «ئەلشىپا» بەش ئەزا كېسەللىكلىرى دوختۇرخانىسى ئېچىپ، ئىككى قەۋەتلىك ئۆيىنىڭ ئاستىنقى قەۋىتى ۋە ھويلىسىنى كېسەلخانا قىلىپ، كۆز كېسەللىكلىرىنى داۋالاشقا كىرىشتى.

خوتەندە دېھقان - چارۋىچىلار ئىچىدە كۆزگە ئاق چۈشۈش، كۆز ېپىسى ئۆرلەپ كېتىش، كۆزى تۇتۇلۇش، ئالغاي، چىرتاق بولۇپ قېلىش قاتارلىق كېسەللىكلەر كۆپ ئۇچرايدۇ. ئۇنىڭ ئۈستىگە كۆز، قۇلاق قاتارلىق بەش ئەزا كېسەللىكىگە گىرىپتار بولغان كۆپلىگەن بىمارلارنىڭ ۋاقتىدا داۋالىنماي ۋاقتىنى ئۆتكۈزۈۋېتىپ، ئۆمۈر بويى مېيىپ بولۇپ قالىدىغانلىرىمۇ بار. شۇڭا ئابدۇراخمان نامرات دېھقان - چارۋىچىلار، بولۇپمۇ مېيىپلەرگە ئەمەلىي ئىش قىلىپ بېرىپ، ئۇلارنىڭ كېسەلگە شىپا بولۇشنى، مېيىپلەرنى داۋالاپ ئازابتىن قۇتۇلدۇرۇپ يورۇق دۇنيانى كۆرۈش پۇرسىتىگە ئىگە قىلىشنى كۆڭلىگە پۈكتى.

ئۇ ئويلىغانلىرى ۋە دېگەنلىرىنى ئەمەلدە كۆرسىتىپ، دېھقان - چارۋىچىلار ۋە مېيىپلەرنىڭ داۋالىنىشىغا ھەر جەھەتتىن شارائىت يارىتىپ بەردى. كېسەل كۆرسەتكۈچىلەردىن نومۇر پۇلى ئالمىدى. ئوپېراتسىيە ھەققىنى باشقا دوختۇرخانىلارنىڭكىدىن تۆۋەن قىلدى. ئابدۇراخمان دوختۇر داۋالانغۇچىلاردىن پرىنسىپ جەھەتتە نەق پۇل ئېلىش، ئەمما قىيىنچىلىقى بارلارنىڭ داۋالاش ھەققىنى مۇددەتكە بۆلۈپ تاپشۇرۇشىغا ياكى ئىقتىسادىي شارائىتى ياخشىلانغاندا تاپشۇرۇشىغا رۇخسەت قىلىش، «بەشتە كاپالەتلىك ئائىلە»، يېتىم - يېسىرلار، مېيىپلەردىن ھەق ئالماسلىق قاتارلىق چارىلەرنى يولغا قويدى. ئۆز خىراجىتى بىلەن تىببىي مەكتەپلەردە ئوقۇپ ئىشقا ئورۇنلاشالمىغان 12 ياشنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇردى. ئۇ، دوختۇرخانىنىڭ ياتاق شارائىتىنى ياخشىلاپ، دورا ۋە داۋالاش ئۈسكۈنىلىرىنى تولۇقلاپ، داۋالاش سۈپىتىنى يەنىمۇ ئۆستۈرۈش ئۈچۈن، خوتەن شەھىرىنىڭ شورۋاغ يولىغا ئۈچ قەۋەتلىك «خوتەن ۋىلايەتلىك مېيىپلەرنىڭ تەن - ساغلاملىقىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش مەركىزى» قۇرۇپ، ئاممىنىڭ داۋالىنىشىغا يەنىمۇ قولايلىق يارىتىپ بەردى. بۇ دوختۇرخانىنىڭ كۆلىمى 1226 كۋادرات مېتىر بولۇپ، دوختۇرخانىدا كېسەل كۆرۈش ئۆيى، 40 كارۋاتلىق كېسەلخانا، زامانىۋى ئۈسكۈنىلەر ئورنىتىلغان ئوپېراتسىيە ئۆيى بار. ئابدۇراخمان دوختۇرنىڭ بەش ئەزا كېسەللىكلىرىنى داۋالاشتىكى تېخنىكىسىنىڭ ئۈزلۈكسىز ئۆسۈشىگە، داۋالاش شارائىتى ۋە سۈپىتىنىڭ ياخشىلىنىشىغا ئەگىشىپ، تەكلىماكاننىڭ شىمالى ۋە جەنۇبىدىن داۋالىنىشقا كېلىدىغانلارنىڭ ئايىغى ئۈزۈلمىدى. دوختۇرخانا قۇرۇلغان تۆت يىلدىن كۆپرەك ۋاقىتتىن بۇيان ئۇ 30 مىڭ ئادەم (قېتىم) كېسەل كۆرۈپ، ئوتتۇرا، كىچىك تىپتىكى ئوپېراتسىيىدىن 3000 نى ئىشلىدى. بۇنىڭ ئىچىدە مېيىپلەر %80 تىن كۆپرەكىنى ئىگىلەيدۇ. بۇ جەرياندا مېيىپلەر، يېتىم - يېسىرلار، نامراتلارنىڭ 50 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك داۋالاش راسخوتىنى كەچۈرۈم قىلدى. 1994 - يىلى 1 - ئايدا ئابدۇراخمان دوختۇر ئۆز ئىختىيارلىقى بىلەن خوتەن ۋىلايەتلىك خەلق ئىشلىرى باشقارمىسى، مېيىپلەر بىرلەشمىسىنىڭ مەسئۇللىرى بىلەن بىرلىكتە نىيە، كېرىيە، چىرا، لوپ، گۇما قاتارلىق ناھىيىلەرگە بېرىپ، سەييارە كېسەل كۆرۈپ، 300 دىن ئارتۇق مېيىپنىڭ كېسىلىنى ھەقسىز داۋالاپ، 20 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك داۋالاش ھەققىنى كەچۈرۈم قىلىپ، ئۇلارغا 400 يۈەندىن كۆپرەك دورا ۋە ئون كۆزەينەكنى ئىئانە قىلدى. 1994 - يىلى ئۇ كېسەلخانىدا 394 مېيىپنى ھەقسىز داۋالاپ، 23 مىڭ 640 يۈەنلىك دورا، داۋالاش ھەققىنى كەچۈرۈم قىلدى؛ ئۇلارنىڭ داۋالىنىش مەزگىلىدىكى ئوزۇقلىنىشىنى ئۈستىگە ئالدى. مېيىپ كېسەللەر ئۇنى «مېيىپلەرنىڭ غەمگۇزارى، قولى شىپالىق ياخشى دوختۇرىمىز» دەپ تەرىپلەشتى.

كېرىيە ناھىيىسىنىڭ كۆكيار يېزىسىدىكى 93 ياشلىق دېھقان تۇرسۇن ئاخۇن ماڭا مۇنۇلارنى سۆزلەپ بەردى: «مېنىڭ ئىككى كۆزۈم كۆرمەس بولۇپ قالغىنىغا ئىككى يىلدىن ئاشقانىدى، قوشنىمىزنىڭ مۇشۇ دوختۇرخانىدا داۋالىنىپ كۆزى ئېچىلغانلىقىنى ئاڭلاپ بۇ يەرگە كەلگەنىدىم، كۆزۈمنى ئوپېراتسىيە قىلىپ، 10 نەچچە كۈندە كۆزۈمنىڭ كۆرۈش قۇۋۋىتى تېز ئەسلىگە كەلدى. خوتەندىكى نامرات دېھقانلار مۇشۇنداق داۋالاش تېخنىكىسى يۇقىرى، داۋالاش ھەققى ئەرزان، مۇئامىلىسى قىزغىن دوختۇرلارغا كۆپ ئېھتىياجلىق».

خوتەن ۋىلايەتلىك سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ كادىرى، مەملىكەتلىك ئەمگەك نەمۇنىچىسى مەتتۇرسۇن ئاخۇننىڭ تۇيۇقسىز كۆزى تۇتۇلۇپ قېلىپ، ئۈرۈمچىدىكى چوڭ دوختۇرخانىلارغا داۋالىنىشقا يوللانغانىدى، بۇنىڭ ئۈچۈن 10 نەچچە مىڭ يۈەن كېتەتتى. ئابدۇراخمان دوختۇر ئۇنى داۋالاشنى يۈرەكلىك ئۈستىگە ئېلىپ پەقەت 400 يۈەن بىلەنلا كۆزىنىڭ كۆرۈش قۇۋۋىتىنى ئەسلىگە كەلتۈردى. ئىدارە رەھبەرلىكى ئابدۇراخمان دوختۇرغا مىننەتدارلىق بىلدۈرۈپ لەۋھە تەقدىم قىلدى. بۇ يەردە داۋالىنىپ قايتقان نۇرغۇن بىمارلار ئابدۇراخمان دوختۇرغا رەھمەت خېتى يازدى. مېۋە - چېۋە ئېلىپ كېلىپ يوقلىدى. ئۇ ھازىرغىچە ئاممىنىڭ 30 پارچىدىن كۆپرەك رەھمەت خېتىنى تاپشۇرۇۋالدى. ئۆتكەن يىلى 10 - ئايدا ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى ئابدۇراخمان دوختۇرغا «ئاپتونوم رايون بويىچە مېيىپلەرنى داۋالاشتىكى ئىلغار شەخس» دەپ شەرەپلىك نام بېرىپ تەقدىرلىدى.

سۈرەتتە: «ئەلشىپا» بەش ئەزا كېسەللىكلىرى دوختۇرخانىسىنىڭ كاندىدات مۇدىر ۋراچى ئابدۇراخمان ئابدۇللا (سولدىن 3 - كىشى) كەسپداشلىرىغا كۆز كېسەللىكلىرىگە دىئاگنوز قويۇش ھەققىدە سۆزلەپ بەرمەكتە.

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن** فوتوسى

ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى يولداش يې جيەنيىڭ تۇغۇلغانلىقىنىڭ 100 يىللىقىنى خاتىرىلەش مۇناسىۋىتى بىلەن سۆھبەت يىغىنى ئۆتكۈزدى

جياڭ زېمىن مۇھىم سۆز قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 28 - ئاپرېل تېلېگراممىسى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن «خەلق» سارىيىدا يولداش يې جيەنيىڭ تۇغۇلغانلىقىنىڭ 100 يىللىقىنى خاتىرىلەش مۇناسىۋىتى بىلەن سۆھبەت يىغىنى ئۆتكۈزدى. سۆھبەت يىغىنىغا ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى، دۆلەت رەئىسى، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ رەئىسى جياڭ زېمىن قاتناشتى ھەم مۇھىم سۆز قىلدى. سۆھبەت يىغىنىغا لى پېڭ، چياۋ شى، لى رۇيخۇەن، جۇرۇڭجى، ليۇ خۇاچىڭ، خۇ جىنتاۋ، رۇڭ يىرېن قاتارلىق پارتىيە ۋە دۆلەت رەھبەرلىرى قاتناشتى.

جياڭ زېمىن سۆزىدە مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: بىزنىڭ يولداش يې جيەنيىڭنى ۋە ئالەمدىن ئۆتكەن بارلىق پرولېتارىيات ئىنقىلابچىلىرىنى خاتىرىلىشىمىز بىز ۋە بۇنىڭدىن كېيىنكىلەر ئۇلارنىڭ ئىنقىلابىي ئىرادىسى ۋە تۇگىمەس بولالمىغان ئىشلىرىغا تېخىمۇ ياخشى ۋارىسلىق قىلىپ، ئۇلارنىڭ ئۇلۇغۋار ئىدىيىسى ۋە ئالىيجاناب پەزىلىتىنى ئۆگىنىپ، ۋەتىنىمىزنى تېخىمۇ ئاۋات، باي، قۇدرەتلىك قىلىپ قۇرۇپ چىقىشنى مەقسەت قىلىدۇ.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: پارتىيىمىز خەلققە رەھبەرلىك قىلىپ، ۋەتىنىمىز زېمىنىدا 70 نەچچە يىل كۈرەش قىلدى ھەم ئۆز كۈچىگە تايىنىپ دۆلەتنىڭ ۋە مىللەتنىڭ تەقدىرىنى تۈپ نېگىزىدىن ئۆزگەرتىپ، كونا جۇڭگونىڭ پاجىئەلىك تارىخىغا ئۇزۇل-كېسەل خاتىمە بېرىپ، يېڭى جۇڭگونىڭ تەرەققىياتىدا ئۈزلۈكسىز يېڭى سەھىپە ئاچماقتا، ھازىر ئېلىمىز خەلقى جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش داغدام يولىنى بويلاپ غەلىبىسېرى ئىلگىرىلىمەكتە.

سۆھبەت يىغىنىدا ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ليۇ خۇاچىڭ، ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسىنىڭ كاندىدات ئەزاسى، مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن ۋېيپۇەنجاڭى ۋاڭ خەنبىن، مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى خويىگدۇڭلار سۆز قىلدى.

ماۋزۇ خەۋەرلەر

△ مەركەزگە قاراشلىق دۆلەت ئورگانلىرى ۋە ئازادلىق ئارمىيە باش سىياسىي بۆلۈمى «دۆلەت مۇداپىئە قانۇنى» توغرىسىدا دوكلات بېغىنى ئۆتكۈزدى

△ يېڭى پېيۇەن جۇخېيدە ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ داۋالىنىش كاپالىتى تۈزۈمى ئىسلاھاتى ئۈستىدە تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلدى

△ «يي جيەنيىڭ» ناملىق سۈرەتلەر توپلىمى، «يي جيەنيىڭنىڭ ھەربىي ئىشلار ماقالىلىرىدىن تاللانما» دېگەن كىتاب نەشر قىلىنىپ تارقىتىلدى

△ چىن جۇنشېڭ شەنشىدە نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىنى تەكشۈردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

شنجاڭدا ئورمان بايلىقىنىڭ ئېشىشى ئۇدا بەش يىل سەرپىياتتىن يۇقىرى بولدى

(بېشى 1 - بەتتە)

كەتكەن، ھەر يىلى 4000 كۇب مېتر ياغاچ كىركۈزۈشكە توغرا كەلگەن. بۈگۈنكى كۈندە خوتەندە مۇكەممەل ئىھاتە ئورمان سىستېمىسى بەرپا قىلىندى، ئورمانچىلىق تەرەققىي قىلغان، ئاشلىقتىن مول ھوسۇل ئېلىنغان، چارۋىلار كۆپەيگەن ياخشى ۋەزىيەت شەكىللىنىپ، ياغاچ ماتېرىياللىرى بىلەن ئۆزىنى ئۆزى تەمىنلەپلا قالماستىن، بەلكى ھەر يىلى يەنە باشقا جايلارغا 5000 كۇب مېتردىن كۆپرەك ياغاچ ياردەم بېرىدىغان بولدى.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان شنجاڭ كەلكۈندىن پايدىلىنىپ سۇغىرىش، قامال قىلىپ مۇھاپىزەت - پەرۋىش قىلىش تەدبىرلىرىنى قوللىنىپ، 13 مىليون 110 مىڭ مو چۆل ئورمىنىنى ئەسلىگە كەلتۈردى، قىسمەن جايلاردا قوم ئىلگىرىلەپ ئادەم چېكىنىشتەك پاسسىپ ۋەزىيەت ئۆزگەشالدى، بوران - قوم قاتارلىق تەبىئىي ئاپەتلەر كۆزگە كۆرۈنەرلىك ئازايدى.

1991 - يىلىدىن باشلاپ شنجاڭدىكى ئورمان باشقۇرۇش تارماقلىرى «ئورمان كېسىش سەرپىياتىنى نورمىلىق باشقۇرۇش چارىسى» قاتارلىق بىر يۈرۈش قائىدە - نىزاملارنى ئىزچىل چىقىپ، ئورماننى قانۇن بويىچە باشقۇرۇش، ئورمانچىلىق، ج خ تارماقلىرى ئورمانلارغا بۇزغۇنچىلىق قىلىش دېلولىرىنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش سالمىقىنى زورايتىپ، ئۆتكەن بىر يىلدىلا ئورمانچىلىق دېلولىرىدىن 1696 نى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلدى، قانۇنغا خىلاپلىق قىلىپ جىنايەت ئۆتكۈزگەن 2358 ئادەم (قېتىم) گە زەربە بېرىپ، ئورماننى چەكتىن، نورمىدىن ئاشۇرۇپ كېسىش ۋە قالايمىقان كېسىش قاتارلىق قانۇنسىز ھەرىكەتلەرنى ئۈنۈملۈك تىزگىنلىدى.

شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ ساپاسى ۋە شەھەرنىڭ مەدەنىيەت دەرىجىسىنى ئومۇميۈزلۈك ئۆستۈرۈش يولىدا

(بېشى 1 - بەتتە)

— ئۆگىنىش پائالىيەتلىرىنى چوڭقۇر، ئۇزاققىچە قانات يايدۇرۇش ھەر مىللەت شەھەر ئاھالىلىرى (ئىشچى - خىزمەتچىلەر)نىڭ ساپاسىنى ئومۇميۈزلۈك ئۆستۈرۈشنىڭ ئاساسىي يولى. يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان، ۋەزىيەت، ۋەزىپىلەردە قانداق ئۆزگىرىش بولۇشىدىن قەتئىينەزەر، شەھەر، ئىدارە سالماقنى ئاشۇرۇشتا باشتىن ئاخىر چىڭ تۇرۇپ، ھەر مىللەت شەھەر ئاھالىلىرى (ئىشچى - خىزمەتچىلەر) ئارىسىدا تۈرلۈك ئۆگىنىش پائالىيەتلىرىنى قاتلاممۇقاتلام چوڭقۇر، ئۇزاققىچە قانات يايدۇردى. ئۆگىنىش پائالىيەتلىرىنى چوڭقۇر، ئۇزاققىچە قانات يايدۇرۇش ئارقىلىق ھەر مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئارىسىدا قويۇق ئۆگىنىش كەيپىياتى پەيدا قىلىپ، ھەر مىللەت شەھەر ئاھالىلىرى (ئىشچى - خىزمەتچىلىرى)نىڭ ئىدىيە - ئەخلاق ساپاسىنى ۋە پەن - مەدەنىيەت ساپاسىنى ئۈنۈملۈك ئۆستۈردى.

— تەربىيىگە سىڭدۈرۈلگەن مەدەنىيەت - سەنئەت، تەنتەربىيە پائالىيەتلىرىنى ۋە سىياسىي قانات يايدۇردى. پائالىيەت داۋامىدا بارلىققا كەلگەن مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى ئىلغار تىپلارنى زور كۈچ بىلەن تەشۋىق قىلدى، تەقدىرلىدى، شۇنىڭ بىلەن «ئىككى ئايرىلالماسلىق» ئىدىيىسى ھەر مىللەت شەھەر ئاھالىلىرى (ئىشچى - خىزمەتچىلەر)نىڭ قەلبىدىن چوڭقۇر ئورۇن ئالدى، ھەر مىللەت شەھەر ئاھالىلىرى (ئىشچى - خىزمەتچىلەر)نىڭ دوستلۇقى تېخىمۇ چوڭقۇرلاشتى، كادىرلارنىڭ پارتىيىنىڭ مىللىي سىياسىتى، دىنىي سىياسىتىنى ئىجرا قىلىش ئاڭلىقلىقى يەنىمۇ ئۆستى، شەھەر، ئىدارە بويىچە مىللەتلەر ئىتتىپاق، جەمئىيەت مۇقىم بولۇشتەك ياخشى ۋەزىيەت داۋاملىشىپ كەلدى.

— ئاممىۋى مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى چوڭقۇر، ئۇزاققىچە قانات يايدۇرۇش - ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشنى ئورگانىك بىرلەشتۈرۈش، ئاساسىي قاتلاملارغىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈشنىڭ ئۈنۈملۈك يولى. يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان، شەھەر، ئىدارە «مەدەنىيەتلىك شەھەر، مەدەنىيەتلىك ئورۇن» ئەھمىيەت بېرىشكە ھەيدەكچىلىك قىلىپ، ئەستايىدىل يەكۈنلەپ ۋە سۈپەتنى ئۆستۈرۈپ، شەكىلۋازلىق، رەسمىيەتچىلىكتىن ساقلاندى؛ تۆۋەنچىدىن، تىپلارنى تۇتتى، شەھەر، ئىدارە دائىرىسىدە 62 ئورۇن ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى بويىچە نەمۇنە ۋە ئىلغار ئورۇن بولۇپ باھالاندى، بۇنىڭ ئىچىدە 29 ئورۇن ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك مەدەنىيەتلىك ئورۇن؛ 65 ئورۇن، 15 مەكتەپ، تۆت كەنت ھەربىي، خەلق بىرلىكتە بەرپا قىلغان مەدەنىيەتلىك ئورۇن بولدى. مەملىكەتلىك مەدەنىيەتلىك ياشلار ئورنى تۆتكە، ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك مەدەنىيەتلىك ياشلار ئورنى 15 كە يەتتى.

— «مېھىر - شەپقەت يەتكۈزۈش» پائالىيىتى قانات يايدۇرۇلۇپ، «ھەممە مەن ئۈچۈن، مەن ھەممە ئۈچۈن» دېيىدىغان ئىجتىمائىي كەيپىيات تەشەببۇس قىلىندى. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، بۇ شەھەر ئەھۋالنى ئەستايىدىل تەكشۈرۈش ئاساسىدا ئالدى بىلەن مەدەنىيەت، تەنتەربىيە ۋە مۇھىت مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشنى ياخشى تۇتتى. ئىككى يىلدىن بۇيان شەھەر، ئىدارە كۆپ خىل يوللار ئارقىلىق بىر قانچە 100 مىليون يۈەن مەبلەغ توپلاپ، مەدەنىيەت سارىيى، سۇ ئۈستى باغچىسى، سۇ ئۈزۈش سارىيى، تەنتەربىيە سارىيى قاتارلىق بىر تۈركۈم مەدەنىيەت، تەنتەربىيە مۇئەسسەسلىرىنى قۇرۇپ چىقتى، شەھەر بويىچە سىملىق تېلېۋىزىيە تورىنى بەرپا قىلدى، 126 چاقىرىش ئىستانسىسىنى پۈتۈن مەملىكەت، پۈتۈن شنجاڭ بىلەن تۇتاشتۇردى، شۇنىڭ بىلەن بىللە، خەلق ئاممىسى جىددىي ھەل قىلىشنى تەلەپ قىلغان ھەم بېجىرگىلى بولىدىغان ئىشلارنى ھەل قىلىشنى تۇتۇپ، شەھەرنى گۈزەللەشتۈرۈش، كۆكەرتىش قۇرۇلۇشىغا بىرلەشتۈرۈپ، شەھەردىكى سەككىز يولنى كېڭەيتتى، شەھەرنىڭ غەربىي ئەتراپىدا پاسكىنا سۇ چىقىرىش قۇرۇلۇشى ۋە كۆچەتخانا قۇرۇلۇشىنى پۈتتۈردى. بۇلغىنىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى تىزگىنلەش، مۇھىت كۆزىتىش - تۆلچەش خىزمىتىنى قانات يايدۇرۇش ئارقىلىق قارامااي شەھىرىنىڭ تورلۇك مۇھىت ئاسراش ئەتراپلىق بولۇش، قوشنىلار ئىناق بولۇش، مەدەنىيەت تۇرمۇشى مەزمۇنلۇق بولۇش» ئاساسىي مەزمۇن قىلىنغان مەدەنىيەتلىك ئاھالە رايونلىرى قۇرۇش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى. بىر قانچە يىللىق تىرىشىش ئارقىلىق ھازىر تۆت ئاھالە رايونى شەھەر - ئىدارىنىڭ مەدەنىيەتلىك ئۈلگە كۆرسىتىشى رايونى بولۇپ قالدى. قارامااي نېفت - خىمىيە سانائىتى زاۋۇتىنىڭ ئۈچ ئاھالە رايونى باغچىسىمان ئولتۇراق رايونىغا ئايلاندى ھەمدە نېفت - تەبىئىي گاز باش شىركىتى تەرىپىدىن «100 ياخشى ئاھالىلەر رايونى»نىڭ بىرى بولۇپ باھالاندى. نېفت ئېلىش 2 - زاۋۇتى «يۇقىرى ئۈنۈملۈك رايون، پەن - تېخنىكا يۇرتى، كىچىك جىياڭنەن، مەدەنىيەتلىك مەھەللە» قۇرۇشنى كۆرەش نىشانى قىلىپ، خالىسانە ئەمگەكتىن پايدىلىنىپ، 950 مىڭ دانە كېرەكسىز خىش يىغىپ، 25 مىڭ 267 كۋادرات مېتىر يەرگە خىش ياتقۇزۇپ چاڭ-توزاننى تۈگەتتى.

ئۆلگىلىك ئاھالىلەر رايونى قۇرۇلۇشىنى تۇتۇش بىلەن بىللە، ئۇلار يەنە «ئۈچ ئۇل قۇرۇلۇشى»نى كۈچەيتىشكە ئىنتايىن ئەھمىيەت بەردى. «ئۈچ ئۇل قۇرۇلۇشى»دا ئىش ئورنى، بەن - گورۇپپا، بۆلۈم ۋە ئائىلىنىڭ مەدەنىيەت

5. تىپلارنىڭ يېتەكچىلىك رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، مەدەنىيەتلىك سىستېما بەرپا قىلىشقا كۈچ چىقىرىش

ئاممىۋى مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش پائالىيىتىنىڭ چوڭقۇر قانات يايدۇرۇلۇشىغا ئەگىشىپ، شەھەر - ئىدارە دائىرىسىدە ھەر خىل ئىلغار تىپلار كۆپلەپ بارلىققا كەلدى، «كۆك فەنسېن»چە ياخشى كادىر - جاڭ پېيىڭ، نام - مەنپەئەت قوغلاشماي، خالىس تۆھپە قوشقان ئالىي ئىنژېنېر ۋاڭ جىنى، «تۆمۈر ئادەم» چە ياخشى ئىشچى ۋاڭ گۇاڭرۇڭ قاتارلىق زور بىر تۈركۈم قەھرىمان نەمۇنىچى شەخسلەر مەيدانغا كەلدى. مەملىكەت بويىچە تەقدىرلەنگەن، ھالاكەت دېڭىزىدا جەڭ قىلغان شنجاڭ نېفت باشقۇرۇش ئىدارىسى چارلاش لايىھىلەش تەتقىقات ئورنى، تارىم قۇملۇق تاشيولىنى چارلاش - لايىھىلەش ياشلار زەربىدار ئەترىتى ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ تەقدىرلىشىگە ئېرىشكەن جىنەن قاتناش ساقچىلىرىدىن ئۆگىنىشتىكى ئىلغار تىپ - شەھەر رايونى قاتناش ساقچى چوڭ ئەترىتى قاتارلىقلار بارلىققا كەلدى. شەھەر - ئىدارە تۈرلۈك ئاخبارات ۋاستىلىرى ئارقىلىق ئىلغار تىپلارنى داغدۇغىلىق تەشۋىق

ساپاسىنى ئۈنۈملۈك ئۆستۈردى.

— تەربىيىگە سىڭدۈرۈلگەن مەدەنىيەت - سەنئەت، تەنتەربىيە پائالىيەتلىرىنى ۋە سىياسىي ئىدىيىۋى تەربىيە پائالىيەتلىرىنى چوڭقۇر، ئۇزاققىچە قانات يايدۇرۇش دائىملىق ئىدىيە - سىياسىي خىزمەتنى كۈچەيتىشنىڭ ئۈنۈملۈك يولى. يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان، شەھەر، ئىدارە ھەر يىلى دۆلەت بايرىمىدا ئۇلۇغ پارتىيىنى، ئۇلۇغ سوتسىيالىستىك ۋەتىنىمىزنى كۈيلەشنى ئاساسىي تېما قىلغان 10 مىڭ كىشىلىك ناخشا ئېيتىش مۇسابىقىسىنى قانات يايدۇرۇپ كەلدى. باھار بايرىمى، قۇربان ھېيت، «4 - ماي ياشلار بايرىمى» «1 - ئىيۇن» باللار بايرىمى قاتارلىق چوڭ - چوڭ بايراملاردا مىللەتلەرنىڭ ئېسىل ئەنئەنىۋى مەدەنىيىتى ۋە ئىنقىلابىي ئەنئەنىسىنى جارى قىلدۇرۇش ئاساسىي تېما قىلىنغان ئەدەبىيات - سەنئەت كۆرىكى ئۆتكۈزۈش ۋە ئاممىۋى تەنتەربىيە پائالىيىتى، ئومۇمىي خەلقنىڭ بەدەن چېنىقتۇرۇش ھەرىكىتىنى داۋاملاشتۇردى، تۈرلۈك ناخشا ئېيتىش مۇسابىقىسى، ناخشا كېچىلىكى ئۆتكۈزۈشنى يىل بويى ئۈزۈلدۈرمىدى. بۇ پائالىيەتلەرنى قانات يايدۇرۇش ئارقىلىق ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت تۇرمۇشنى بېيىتتى ھەم تەربىيىنى كۆڭۈل ئېچىش پائالىيەتلىرىگە سىڭدۈردى.

— مىللەتلەرنىڭ ئىتتىپاقلىشىپ ئالغا بېسىش تەربىيىسى پائالىيىتىنى كەڭ، چوڭقۇر، ئۇزاققىچە قانات يايدۇرۇپ، مىللەتلەرنىڭ ئىتتىپاقلىشىپ ئالغا بېسىش خىزمىتىنى ئۈزلۈكسىز يېڭى پەللىگە كۆتۈرۈش. شەھەر، ئىدارە مىللەتلەرنىڭ ئىتتىپاقلىشىپ ئالغا بېسىش تەربىيىسىنى دائىم تۇتتى، 5 - ئايدا مەركەزلىك تۇتتى، ئاي ئارقىلىق يىلغا تۇرتكە بولۇپ، دائىم بوشاشماي تۇتۇپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى خىزمىتىنىڭ تەدرىجىي چوڭقۇرلىشىشىغا كۈچلۈك تۈرتكە بولدى، شىنجاڭ نېفت باشقۇرۇش ئىدارىسى ئۇدا سەككىز يىل ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى نەمۇنىلىك ئورۇن بولۇپ باھالاندى، 1994 - يىلى يەنە مىللەتلەرنىڭ ئىتتىپاقلىشىپ ئالغا بېسىشى بويىچە مەملىكەتلىك نەمۇنە ئورۇن بولدى.

ئۆتكەن يىلدىن بۇيان شەھەر، ئىدارە مەركەزنىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش توغرىسىدىكى مۇھىم يوليورۇقىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى نۇقتىلىق تۇتۇپ، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قەتئىي قارشى تۇرۇش ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرگە قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشىنى بايرىقى روشەن ھالدا ئەمەلىيلەشتۈرۈشنىڭ ئۈنۈملۈك يولى. يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان، شەھەر، ئىدارە «مەدەنىيەتلىك شەھەر، مەدەنىيەتلىك ئورۇن قۇرۇش، مەدەنىيەتلىك ئائىلە، مەدەنىيەتلىك شەھەر ئاھالىسى بولۇش»نى ئاساسىي مەزمۇن قىلىپ، مەدەنىيەتلىك ئورۇن، مەدەنىيەتلىك ئاھالە رايونى، مەدەنىيەتلىك كۆزنەك، مەدەنىيەتلىك ياشلار ئورنى، مەدەنىيەتلىك ئائىلە بەرپا قىلىش ھەمدە ھەربىي - خەلق بىرلىكتە مەدەنىيەتلىك ئورۇن قۇرۇش، مەدەنىيەتلىك شەھەر ئاھالىسى (ئىشچى - خىزمەتچىسى) بولۇش بويىچە باھالاش - تەقدىرلەش پائالىيىتىنى چوڭقۇر قانات يايدۇردى. ھەرقايسى تارماقلار، ئورۇنلار ھەم جەمئىيەتنىڭ ھەربىر ھۆجەيرىسى، ئەزالىرىنىڭ ئاكتىپلىقىنى تولۇق ئىشقا سالدى، پائالىيەت ئارقىلىق ئۇلارنى تەربىيىگە ئىگە قىلىپ ۋە ئۇلارغا ئىلھام بېرىپ، پۈتۈن جەمئىيەتتە «ھەممە كىشى نېفت شەھىرىنىڭ مەدەنىيەتلىك ئوبرازىنى تىكلەيدىغان، ھەممە كىشى شەھەر - ئىدارىنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشى ئۈچۈن مۇلازىملىق قىلىدىغان، جەمئىيەتكە تۆھپە قوشىدىغان» ئىجتىمائىي كەيپىياتنى شەكىللەندۈردى، پائالىيەتنىڭ ئۈنۈملۈك بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، شەھەر، ئىدارە مۇنداق تۆت ھالقىنى نۇقتىلىق تۇتتى. بىرىنچىدىن، پائالىيەتنىڭ تۈزۈملىشىشىنى تۇتۇپ، «مەدەنىيەتلىك ئورۇن بەرپا قىلىشنى باشقۇرۇش تەپسىلىي قائىدىسى»، «مەدەنىيەتلىك شەھەر ئاھالىلىرى (ئىشچى - خىزمەتچىلىرى)نى جانلىق باشقۇرۇش چارىسى»، «مەدەنىيەتلىك كىچىك رايون قۇرۇش ئۆلچىمى»، «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى بويىچە نەمۇنە ئورۇننى باھالاش چارىسى»، «ئون يۇلتۇزلۇق مەدەنىيەتلىك ئائىلىلەرنى باھالاش چارىسى» قاتارلىق ئون قېلىپلاشقان ھۆججەت ئېلان قىلىپ، مەدەنىيەتلىك ئورۇن بەرپا قىلىش پائالىيىتىنىڭ ساغلام راۋاجلىنىشىغا ئۈنۈملۈك كاپالەتلىك قىلدى ۋە ئۇنىڭغا تۈرتكە بولدى. ئىككىنچىدىن، پائالىيەتنىڭ قېلىپلىشىشىنى تۇتتى، ھەربىر پائالىيەتنىڭ مەقسىتى، ئەھمىيىتى، كونكرېت مەزمۇنى، قاتنىشىدىغان ئوبيېكتلار، ۋاقىت چېكى، پائالىيەت شەكلى، باھالاش - تەقدىرلەش چارىسى توغرىسىدا ئېنىق بەلگىلىمە چىقاردى، بۇلار شەھەر - ئىدارىگە قاراشلىق كەسىپ، ساھەلەر، ئورۇنلار ئۈچۈن قېلىپلاشتۇرۇش رولىنى ئوينىدى. ئۈچىنچىدىن، تەكشۈرۈش، باھالاش، تەقدىرلەشنى تۇتۇپ، ھەرقايسى ئورۇنلارنىڭ پائالىيەت نەتىجىسىگە ئىجتىمائىي كەيپىيات تەشەببۇس قىلىندى.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، بۇ شەھەر ئەھۋالنى ئەستايىدىل تەكشۈرۈش ئاساسىدا ئالاھىدە قىيىنچىلىقى بار ئىشچى - خىزمەتچىلەر (شەھەر - ئاھالىلىرى)گە دائىر ئارخىپ تۇرغۇزۇپ، جانلىق باشقۇرۇشنى يولغا قويۇپ، قىيىنچىلىقى بار ئاھالىلەرگە قەرەللىك قۇتقۇزۇش بېرىپ تۇردى؛ ئالاھىدە قىيىنچىلىقى بار ئائىلىلەرگە؛ نۇرغۇن 2 - دەرىجىلىك زاۋۇت - باشقارمىلارغا ئاساسىي قاتلام سېخلىرى (ئەترەتلىرى) ساھەلەر بويىچە ھۆددىگە ئېلىش چارىسى بويىچە ياردەم بەردى؛ شەھەر، ئىدارىگە قاراشلىق ئالىي، ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەردىكى نامرات ئوقۇغۇچىلار ۋە ساھەلەر بويىچە يار - يۆلەك بولىدىغان ناھىيىلەردىكى نامرات ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئوقۇشىغا ياردەم بېرىش جەھەتتە مۇئاۋىن باشقارما دەرىجىلىكتىن يۇقىرى ھەر بىر كادىر بىر نامرات ئوقۇغۇچىغا تاكى تولۇقسىز ئوتتۇرىنى پۈتتۈرگەنگە قەدەر ياردەم بېرىشنى بەلگىلىدى. بۇ خىزمەتنىڭ نورمال قانات يېيىشىغا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، ئۇلار مېھىر - شەپقەت قۇرۇلۇشىنى يولغا قويدى. شەھەر، ئىدارە ئىتتىپاق كومىتېتى تەشكىللىگەن ياش پىدائىيلار قوشۇنى، لېي فېڭدىن ئۆگىنىش گۇرۇپپىلىرى دائىم ئاھالىلەر رايونىغا بېرىپ، يېتىم - يېسىرلارغا، ياشانغانلارغا، كېسەل-مېيىپ ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئائىلە تاۋابىئاتلىرىغا، دەم ئېلىشقا، پېنسىيىگە چىققان ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە مېھىر-شەپقەت يەتكۈزدى. ھازىر نېفت شەھىرىدە «بىر تەرەپ قىيىنچىلىققا ئۇچرىسا ھەممە تەرەپ ياردەم بېرىدىغان» ياخشى كەيپىيات ئومۇمىيۈزلۈك شەكىللەنمەكتە.

3. شەھەر ئۇل مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشىنى ياخشى تۇتۇپ، شەھەر مۇھىتىنى ياخشىلاش

شەھەرنىڭ ئۇل مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشى ئەھۋالى شەھەرنىڭ مەدەنىيەت دەرىجىسىنىڭ ئەڭ بىۋاستە ئىپادىسى، شەھەرنىڭ ئۇل مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشىنى ياخشىلاشتا چەكلىكۈچى ئامىل كۆپ، قىيىنچىلىق زور، شۇڭا شەھەر، ئىدارە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتۇش جەريانىدا، شەھەرنى پىلانلاش، قۇرۇش ۋە باشقۇرۇش خىزمىتىنى كۈچەيتىشكە ئىنتايىن ئەھمىيەت بەردى، ئېلىش ۋە ئۇنى ئىزگىنلەش، مۇھىت كۆزىتىش - ئۆلچەش خىزمىتىنى قانات يايدۇرۇش ئارقىلىق قاراماي شەھىرىنىڭ تۈرلۈك مۇھىت ئاسراش كۆرسەتكۈچلىرىنى ئۆلچەمگە يەتكۈزدى، يېڭى مەھەللىلەردە ئەخلەتنى خالتىغا قاچىلاپ توشۇشنى سىناق قىلدى، 58 يېڭى مەھەللىدە 94 خالتىلىق ئەخلەت ئۆيى ۋە 27 ئەخلەت پونكىتىنى تاللاش، پىلانلاش خىزمىتىنى تاماملىدى، ھازىر بۇ خىزمەت ئومۇمىيۈزلۈك يولغا قويۇلماقتا.

4. ئاممىغا يېقىنلىشىپ، پۇقرالار ئەڭ كۆڭۈل بۆلىدىغان ئىشلارنى تۇتۇپ، كىچىك رايون قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، مەدەنىيەتلىك كىچىك مۇھىت بەرپا قىلىش

مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ياخشى ئېلىپ بېرىش - بارماسلىق ئاممىنىڭ خوش بولۇش - بولماسلىقىغا، خاتىرجەم بولۇش - بولماسلىقىغا، رازى بولۇش - بولماسلىقىغا، ھىمايە قىلىش - قىلماسلىقىغا مۇناسىۋەتلىك چوڭ ئىش. مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى خەلق ئاممىسىنىڭ ئېھتىياجى بىلەن بىرلەشتۈرۈپ، ئامما كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان ئىسسىق نۇقتا، قىيىن نۇقتىلارنى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم نۇقتىسى قىلىپ، ئىشنى پۇقرالار ئەڭ كۆڭۈل بۆلىدىغان ئىشلاردىن باشلاپ تۇتقاندىلا، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ نىشانى، ۋەزىپىلىرىنى خەلق ئاممىسىنىڭ ئاڭلىق ھەرىكىتىگە ئايلاندۇرغىلى بولىدۇ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ نەتىجىلىرىنى ئامما كۆرىدۇ ۋە ئېتىراپ قىلىدۇ.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، شەھەر، ئىدارە ئاھالە رايونى قۇرۇلۇشىغا ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىپ، ئاھالىلەر رايونىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىشنى ئاھالىلەر رايونى ئۈچۈن مۇلازىملىق قىلىشنى مۇكەممەللەشتۈرۈش بىلەن بىرلەشتۈرۈپ، ئاھالە رايونىنىڭ زامانىۋى مەدەنىيەت سەۋىيىسىنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈردى. شەھەر، ئىدارە، نېفت ئېلىش 2 - زاۋۇتى، مايتاغ نېفت - خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى، شەرقىي جۇڭغار چارلاش - ئېچىش شىركىتى، قاراماي نېفت - خىمىيە سانائىتى زاۋۇتى قاتارلىق ئورۇنلارنى ئۈلگە كۆرسىتىش ئورنى قىلىپ، بىر تۇتاش پىلانلاپ، مەدەنىيەتلىك ئۈلگە كۆرسىتىش ئاھالە رايونىنى قۇرۇشنى يۇقىرى باشلىنىش نۇقتىسىدا تۇرۇپ ئېلىپ باردى، بۇ ئاھالىلەر رايونلىرىدا ھەر ئىشنى ئۆزىنىڭ تەرەققىيات يۆنىلىشى بويىچە ئىلگىرى سۈرۈپ، ئاممىنى تەشكىللەپ «مۇھىتى پاكىز - گۈزەل بولۇش، جەمئىيەت تەرتىپى تىنچ، تەرتىپلىك بولۇش، ئاھالىلەر رايونىدا مۇلازىملىق قۇرۇلۇشى»نى كۈچەيتىشكە ئىنتايىن ئەھمىيەت بەردى. «ئۈچ ئۇل قۇرۇلۇشى»دا ئىش ئورنى، بەن - گۇرۇپپا، بۆلۈم ۋە ئائىلىنىڭ مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى نۇقتىلىق تۇتتى، بۇ پۈتۈن خىزمەتنىڭ ئاساسى، ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ھەقىقىي ئەمەلىيلەشتۈرۈش ئۈچۈن، بۇ «ئاساس»تىن ئايرىلىشقا بولمايدۇ، مەلۇم نىسبەتتىكى مەدەنىيەتلىك سېخ (بۆلۈم) بولمىسا مەدەنىيەتلىك كارخانىمۇ بولمايدۇ؛ مەلۇم نىسبەتتىكى مەدەنىيەتلىك ئورۇن، مەدەنىيەتلىك بەن - گۇرۇپپا بولمىسا، ھەقىقىي مەدەنىيەتلىك سېخلارمۇ بولمايدۇ، ئائىلە مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى بولمىسا ئىش ئورنى، بەن-گۇرۇپپا، سېخ (ئەترەت)نىڭ مەدەنىيەتلىك قۇرۇلۇشىمۇ ئېغىر تەسىرگە ئۇچرايدۇ. شۇڭا ئۇلار كارخانىلاردا مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇشتا ئىشنى ئالدى بىلەن ئىش ئورنى، بەن - گۇرۇپپا، بۆلۈم ۋە ئائىلىدىن باشلاش كېرەك، دەپ قارىدى.

مەدەنىيەتلىك ئاھالىلەر رايونى قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتۇش ئارقىلىق، ئاھالىلەر رايونلىرىدا مۇلازىملىق، تەرتىپ ياخشى بولۇش، مۇھىت گۈزەل بولۇش، باشقۇرۇش ياخشى بولۇشنى ئاساسىي جەھەتتىن ئىشقا ئاشۇردى. ئاھالىلەر رايونلىرىدا ئاھالىلەرنىڭ ئەخلاقسىزلىققا، مەدەنىيەتسىزلىككە ياتىدىغان ھەرىكەتلىرى چەكلىمىگە ئۇچرايدىغان مەدەنىيەتلىك مۇھىت تەدرىجىي شەكىللەندى.

ساقچى چوڭ ئەترىتى قاتارلىقلار بارلىققا كەلدى. شەھەر - ئىدارە تۈرلۈك ئاخبارات ۋاسىتىلىرى ئارقىلىق ئىلغار تىپلارنى داغدۇغىلىق تەشۋىق قىلدى. شەھەر - ئىدارە پارتكومى نام بېرىش-تەقدىرلەش توغرىسىدا قارار چىقاردى ھەم تەقدىرلەش يىغىنى، دوكلات يىغىنى ئېچىش ئارقىلىق ئۇلارنىڭ ئىلغار ئىش - پائالىيەتلىرىنى كەڭ تەشۋىق قىلىپ، جەمئىيەتتە كۈچلۈك ئىنكاس قوزغىدى، شۇنىڭ بىلەن بىللە، پەيتنى قولدىن بەرمەي، كىشىلەرنى تىپلاردىن ئۆگىنىشنى ئۆز ھەرىكىتىدە كۆرسىتىشكە، ھەرقايسى ئورۇنلارنى مەدەنىيەتلىك سىستېما بەرپا قىلىشقا يېتەكلىدى، ئۇلار ئالدى بىلەن مەدەنىيەتلىك سىستېما بەرپا قىلىشنى ئاممىنىڭ كۈندىلىك تۇرمۇشىغا زىچ مۇناسىۋەتلىك كۆزنەك ساھەلەرگە قارىتىپ، مۇلازىملىق پوزىتسىيىسىنى ياخشىلاپ، مۇلازىملىق سۈپىتىنى ئۆستۈرۈپ، ياخشى شەھەر ئوبرازى تىكلىدى، پۈتۈن شەھەر بويىچە ئون كۆزنەك ساھەدە «يېڭى كەسىپ - ساھە ئىستىلى تۇرغۇزۇش، ئون ياخشى ئۈلگە باھالاش» پائالىيىتىنى زور كۈچ بىلەن قانات يايدۇرۇپ، مۇلازىملىق ساھەلىرىدىكى ئىشچى-خىزمەتچىلەرنى ياخشى كەسىپ ئىستىلى تۇرغۇزۇشقا يېتەكلەپ، كۆرۈنەرلىك ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

(ماقالىنى قاراماي شەھرى ئەۋەتكەن)

يولداش ئىسمائىل تۆمۈر ۋاپات بولدى

ئۆز خەۋىرىمىز. يولداش ئىسمائىل تۆمۈر 1950-يىلى 3-ئايدا ئىنقىلابقا قاتناشقان. 1952-يىلى 12-ئايدا جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىگە كىرگەن. شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق 7-نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى ئىقتىسادىي كومىتېتىنىڭ سابىق مۇدىرى، ج ك پ تۇرپان ۋىلايەتلىك كومىتېتىنىڭ سابىق شۇجىسى، ۋىلايەتلىك مەمۇرىي مەھكىمىنىڭ سابىق ۋالىيسى، ج ك پ ئۈرۈمچى ۋىلايەتلىك يەرلىك كومىتېتىنىڭ سابىق مۇئاۋىن شۇجىسى بولغان. يولداش ئىسمائىل تۆمۈر يۈرەك كېسىلى سەۋەبىدىن داۋالاش ئۈنۈم بەرمەي، 1997-يىل 1-ئاينىڭ 23-كۈنى ئۈرۈمچى ۋاقتى سائەت 19 دىن بەش مىنۇت ئۆتكەندە، تۇرپاندا 68 يېشىدا ۋاپات بولدى.

ئېلان

نۇرمۇھەممەت داناخۇن، ئايالىڭىز راھىلە ھېيتەم سىز بىلەن نىكاھتىن ئاجرىشىشنى تەلەپ قىلىپ مەھكىمىمىزگە ئەرز سۇندى. گېزىتتە ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن 60 كۈن ئىچىدە ئەرزنىڭ كۆچۈرۈلمىسى يەتكۈزۈلدى، دەپ قارىلىدۇ. مۆھلەت توشقان كۈندىن باشلاپ 15 كۈن ئىچىدە مەھكىمىمىزگە ياكى ئۆزىڭىز تۇرۇشلۇق جايدىكى سوت مەھكىمىسىگە بېرىپ نىكاھ مۇناسىۋىتىڭىز توغرىسىدا ئۆز پىكرىڭىزنى بەرمىسىڭىز، قانۇن بويىچە سىرتىڭىزدىن ھۆكۈم ئارقىلىق بىر تەرەپ قىلىمىز.

ئۈرۈمچى شەھرى سايباغ رايونلۇق خەلق سوت مەھكىمىسى

ئەدەبىيات گۈلزارى

ئىككى غەزەل

ئۆمەر ئىسمائىل

يەنە

كەلدى بارلىققا ۋەتەندە يېڭىچە خىسلەت يەنە،
قاپلىدى دىللارنى شادلىق ئۇلۇغلىنىپ شەپقەت يەنە.

كەڭ ئېچىپ ئالقاننى مەردلەر سالدى مەكتەپ، يەسلىلەر،
كۆكسىدە چاقناپ مېداللار تاپتى زور شۆھرەت يەنە.

يارىلىپ جەڭگاھتا سانسىز ئوت يۈرەك لېي فېڭچىلار،
قىلدى ئەلگە خالىسانە شۇنچە كۆپ خىزمەت يەنە.

قوشنىلار ئۆز تۇغقىنىدەك ھالىدىن ئالغاچ خەۋەر،
تۇل خوتۇن، تەنھا بوۋايلار دېدى كۆپ رەھمەت يەنە.

پەن- ئىلىمدە قۇچتى، نۇسرەت ئەل سۆيەر مەردلەر بۈگۈن،
ئاپىرىن ئېيتىشتى بارچە بىلدۈرۈپ ئىززەت يەنە.

تاڭ ساباسىدەك يۈرەككە ياقتى ئىللىق كەيپىيات،
بەخش ئېتىپ بىزگە ئاجايىپ جەڭگىۋار قۇدرەت يەنە.

يېڭى ئەخلاق، چىن پەزىلەت گۈللىرى ياشنار ئەبەد،
دەۋرىمىز باتۇرلىرىدەك بولسا زور جۈرئەت يەنە.

دېھقان

زېمىننى پۈركىدى گۈلگە جاپالىق مېھنىتىڭ دېھقان،
شۇڭا ئەل يۇرت ئارا چوڭدۇر ئىناۋەت- ھۆرمىتىڭ دېھقان.

نىجاتكار شەپقىتى بىرلە چىناردەك تىكلىنىپ قەددىڭ،
تۇرار جۇشقۇنلىنىپ ھەردەم شىجائەت، جۈرئىتىڭ دېھقان.

ئېتىزدا تەر تۆكۈپ تىنماي ياساپ چىقتىڭ گۆھەردىن تاغ،
ئەجرىڭ قەنتنى چاقتىڭ يېتىپ كۆككە بېشىڭ، دېھقان.

دىتىڭ ھەم غەيرىتىڭ بولغاچ كېلىپتۇ ئامىتىڭ قوشلاپ،
قوتانغا سىغمىدى ھەتتا سېمىز چارۋا، مېلىڭ دېھقان.

ئەزەلدىن داستىخىنىڭ كەڭدۇر، سۆزۈڭ، قەلبىڭ گۈزەل بولغاچ،
يورۇق ئازادە خانەڭدىن ئۈزۈلمەس مېھمىنىڭ دېھقان.

ياراتتىڭ شۇنچە كۆپ تۆھپە بىراق خالى تەمەنادىن،
زامانىم ئەھلىگە ئۆرنەك ئاشۇ پاك خىسلىتىڭ دېھقان.

سەپەرنىڭ تۆھپىكارىسەن مېدال چاقنايدۇ كۆكسۈڭدە،
ھامان تىللاردا داستاندۇر شەرەپلىك ئىش ئىزىڭ دېھقان.

ھۆرمەت قىلساق چوڭغا ئىشق تارتار ئۇلۇغا

ئابدۇكېبىر ئابدۇماناپ يازغان

داۋاملاشتۇرۇشۇمنى بىلەلمەي تۇرغاندا تەنەپپۇس قوڭغۇرىقى چېلىندى. مەن ئوقۇغۇچىلار دەم ئېلىش ئۆيىگە كىرىپ، بىر تال تاماكا تۇتاشتۇردۇم، ھېلى سىنىپتا بولغان ئىشلار كۆز ئالدىمغا كېلىۋالدى. چۈنكى بۇ تاسادىپىي يۈز بەرگەن ئىش بولماستىن بەلكى ئىلگىرىمۇ بىر نەچچە قېتىم كۆرۈلگەنىدى. مەن فاكۇلتېت مۇدىرىنىڭ ئاۋازىنى ئاڭلاپ بېشىمنى كۆتۈردۈم. فاكۇلتېت مۇدىرىنىڭ قاچان كىرگەنلىكى، يېنىمدا قانچىلىك تۇرغانلىقىنىمۇ سەزمەپتىمەن.

— مەن بىلەن ئىشخانىغا كىرىڭ، — دېدى ئۇ.

مەن ئۇنىڭغا ئەگىشىپ فاكۇلتېت مۇدىرى ئىشخانىسىغا كىردىم. ئىشخانىدا سىنىپىڭ ئوت ھەيئىتى بىلەن ھەسەنجان ئولتۇرغانىكەن.

— سىلەر چىقىپ كەتسەڭلار بولىدۇ، مەن مۇئەللىمىڭلار بىلەن سۆزلىشىپ باقاي، — دېدى فاكۇلتېت مۇدىرى ئوقۇغۇچىلارغا قاراپ.

— ئوقۇغۇچىلار ئەرز قىلىپ كىرىپتۇ، ئۇلار دەرس ئوقۇتقۇچىسىنى ئالماشتۇرۇش تەلىپىنى ئوتتۇرىغا قويۇۋاتىدۇ، ئادەم تەربىيىلەيدىغان ئادەم تۇرۇپ، ئوقۇغۇچىلارغا شۇنداق سېسىق گەپ قىلغان بارمۇ؟

ھېلىمۇ ئېسىمدە، تۇنجى سائەتلىك «لوگىكا» دەرسىدە ئۇ دوسكىغا: «ئىشەك بۇلبۇلدەك سايرىماقتا» دېگەن جۈملىنى يازدى. بىز كۈلۈشۈپ كەتتۇق. مەن ئىچىمدە: «بۇ مۇئەللىم ئېلىشىپ قاپتىمۇ نېمە؟» دەپ ئويلىدىم. مۇئەللىم: «سىلەرنىڭ كۈلگىنىڭلار توغرا، چۈنكى سىلەر بۇ جۈملىدە مەسىلە بارلىقىنى ھېس قىلدىڭلار، ھېس قىلىشنىڭ ئۆزى بىلىش دېگەن گەپ، بۇ ناھايىتى ياخشى» دېدى. ئارقىدىنلا ئۇ بىزدىن: «بۇ جۈملىدە مەسىلە قەيەردە؟» دېگەن سوئالنى سورىدى. بىردەملىك جىمجىتلىقتىن كېيىن، مەن: «بۇنداق گەپنى ھېچكىم قىلمايدۇ» دېدىم. «نېمە ئۈچۈن بۇنداق گەپ قىلسا بولمايدۇ، بۇنىڭ سەۋەبى نېمە؟» مۇئەللىمنىڭ بۇ سوئالىغا ھېچقايسىمىز جاۋاب بېرەلمىدۇق.

— مەسىلىنىڭ نېگىزى دەل مانا مۇشۇ يەردە، — دېدى ئۇ جىمجىتلىقنى بۇزۇپ، — بۇ جۈملىدە بىرىنچىدىن، سىياسىي خاتالىق يوق، ئىككىنچىدىن، گراماتىكىلىق خاتالىق يوق، ئۈچىنچىدىن، ئوخشىتىش، تەقلىد قىلىش نۇقتىسىدىن ئېيتقاندا، ستىلىستىكا جەھەتتىن خاتالىق يوق. ئەمما كىشىلەر ئادەتتە بۇنداق گەپنى

بار، يەنە تىرىشسىڭىز تېخىمۇ ئالغا باسىسىز، سىزگە 82 نومۇر قويدۇم» دېدى مۇئەللىم. مۇئەللىمنىڭ شۇ گېپى ۋۇجۇدۇمدا ئىللىق ھارارەت پەيدا قىلغاندەك قىلدى. شۇنىڭدىن كېيىن مەن گويا بىر غەپلەت ئۇيقۇسىدىن ئويغانغاندەك بولدۇم.

مۇئەللىمىمىزنىڭ تىلى بەك يېقىملىق ئىدى. ئۇ چىرايلىق تىل ئارقىلىق بىزنى قايىل قىلاتتى، بىزگە ئىلھام بېرەتتى. ئۇنىڭ ھەر بىر سۆزىدىن بىز مەدەت ئالغاندەك بولاتتۇق. ئۇ دائىم سىنىپتا: «قاراڭلار، بۇ ساۋاقداش ناھايىتى توغرا جاۋاب بەردى»، «يارايسىز، ئوغۇل بالا، ناھايىتى ياخشى ئالغا باستىڭىز، يەنىمۇ تىرىشىڭ»، «جاۋابىڭىز ئاساسەن توغرا، مەن يەنە ئازراق قوشۇمچە قىلىپ قوياي» ...، دېگەندەك كىشىگە ئىلھام بېرىدىغان سۆزلەرنى قىلاتتى. بۇ گەپلەر يۈرىكىمىزنىڭ چوڭقۇر قېتىدىن ئورۇن ئالاتتى.

مەن بىر قېتىم لوگىكا ئىمتىھانىدا «سەۋەب بىلەن نەتىجە ئوتتۇرىسىدىكى مۇناسىۋەتنى قىسقىچە بايان قىلىڭ» دېگەن سوئالغا جاۋاب بېرەلمەي، مەۋسۇملۇق ئىمتىھاندىن ئۆتەلمىدىم. مۇئەللىم ئىمتىھان نەتىجىمىزنى ئوقۇتۇرۇپ بولۇپ دوسكىغا: «ئەگەر

باشلىقى مەرەمنىسا.

— مۇئەللىم، مېنى ئەپۇ قىلىڭ، دەرس ۋاقتىدا ئىنتىزامسىزلىق قىلىپ، سىزنى رەنجىتىپ قويدۇم، ھەممە ئىش مېنىڭ كاساپىتىمدىن بولدى-

چىقتى.

مەن دوسكىغا: «ئوقۇتقۇچىنىڭ دەرسخانىدىكى تىلى توغرىسىدا» دېگەن تېمىنى كۆركەم يېزىپ، ئاندىن بۇ ھەقتە ساۋاقداشلارغا

ئانا مەكتەپىمگە ئوقۇتقۇچىلىققا ئېلىپ قېلىنىپ بىر يىلدىن كېيىن ماڭا دەرس تەقسىم قىلىندى. دەرس ئۆتۈۋاتقىلى ئىككى ئايدەك بولغانىدى. بىر كۈنى «تىلشۇ...

بىلەن تۇزنىڭ مۇناسىۋىتىگە ئوخشاتقىلى بولىدۇ. خۇددى ئاش تۇز بىلەن تەملىك، يېيىشلىك بولغىنىغا ئوخشاش، تىلمۇ ستىلىستىكا بىلەن يېقىملىق بولىدۇ.

ئەدەبىيات گۈلزارى

دېھقان ئۇلۇغ

مۇھەممەتجان راشىدىن

قولۇمدا بىر دەستە گۈل، كىمگە تۇتاي،
بىلمىدىم، ئۇزغىمۇ، يا ئۇلۇغقىمۇ؟
شەرەپ - شان كىمگە مەنسۇپ زېمىندىكى،
بىلمىدىم توپىراقىمۇ، ئورۇقىمۇ؟

ئېگىز قاپ تۈرغىنىمدا كەلدى باھار،
- گۈل تۇتساڭ دېھقانغا تۇت، شائىر، - دېدى.
- ئاق ناندىن ئايرىلغاننى يۇتار ئەجەل،
چىمى ئىش شۇندىن ئايان - زاھىر، - دېدى.

- راست، - دېدىم، دېھقان دېگەن ئەزىم دەريا،
ئەسىردىن ئەسىرلەرگە ئېقىپ كەلگەن.
شەرەپلىك تارىخى بار ۋاراقلىساڭ،
سەن تۇگۇل شاھلارنىمۇ بېقىپ كەلگەن.

قولىدىن نان يېمىگەن كىم بار ئۇنىڭ،
دېھقانغۇ تۆرەلگەننىڭ قەدىردانى.
چىدايدۇ بۇ دۇنيانىڭ بار-يوقىغا،
دېھقانغۇ بۇ ھاياتنىڭ قەھرىمانى.

سەھرانى كۆرۈپ -كۆرمەي ماختىغانلار،
ماختىساڭ شۇ دېھقانى قوشۇپ ماختا.
دېھقانى بىلەي دېسەڭ، ئەقەللىيسى،
ئېرىپ باق سەۋزە، پىياز ئىككى تاختا.

ئۇنىڭدەك باتۇر نەدە، غالىب نەدە،
مەيلىچە قويۇپ بەرمەس مۇشەققەتنى.
قەلبىدە پىتلىدۇرگەن چىمەنلەردەك،
بىيايان ئېتىزلارغا مۇھەببەتنى.

باللىرى بۇغداي مىجەز، ئاق نان چىراي،
بۇغداي سۆز ئاياللىرى ئايدەك تېخى.
مېھمانغا ئىشىكلىرى كەڭ ئېچىقلىق،
دېھقان مەرد، دېھقان باتۇر، دېھقان سېخى.

قوشلارنىڭ ئۇۋىسى بار تۆپىلىرىدە،
كىرگەننى ھوزۇرىدىن ھەيدىمەيدۇ.
ئەلگىدۇر قوغۇننىڭ باش- بۇرنىمۇ،
ئەل يىمەي، ئۆزى ئاۋال يەي دېمەيدۇ.

راھەتمۇ، مۇشەققەتمۇ بىللە ئاڭا،
سەيلىگاھ باغلىرى بار، گۈللىرى بار.
بېشىدىن كەچكەنلىرى ئاندىن تولا،
ئاش ئېرىپ، ئاچ-توق قالغان كۈنلىرى بار.

سەھرانى گۈزەل قىلغان ئاشۇ دېھقان،
ئالقىنى شۇ شەرەپتە قاپىرىدۇ.
قورۇقلار بالدۇر چۈشۈپ يۈزلىرىگە،
چاچلىرى ئەلدىن ئاۋال ئاقىرىدۇ.

دېھقاننىڭ نىشانىدا ھەشەمەت يوق،
كۆڭلىدە باي بولۇشنى ئويلىسىمۇ.
ياشايدۇ قوي يېگەندەك قانائەتتە،
يىلىغا بىرەر توخۇ سويمىسىمۇ.

بىلمەيدۇ خۇشامەتنى، خۇيلىنىشنى،
ھېچكىمگە سوۋغاتلارمۇ كۆتۈرمەيدۇ.
ئۇ دەيدۇ: ئۆز ئەجرىدىن ئايرىلغاننىڭ
ھېچبىرى سوۋغات بىلەن كۆكەرمەيدۇ.

باھاردا ئۈمىدلىك ئۇ يازدا خۇشال،
ۋە لېكىن مۆلدۈر ياغسا مەڭدىمەيدۇ.
خامنى بەرىكەت بەرسە خاندەك يۈرەر،
بەرمىسە تەقدىردىنمۇ رەنجىمەيدۇ.

مۇڭ تولا گەپلىرىدە مۇقاملاردەك،
شېئىر بار يۈرىكىدە قايناپ تۇرغان.
يارالغان دېھقان دېگەن راست سۆزلەشكە،
بۇلبۇل ئۇ كېچە-كۈندۈز سايراپ تۇرغان.

ئۇلۇغلۇق پەزىلەتتە بولسا ئەگەر،
دېھقانى ئۇلۇغ دېمەي كىمنى دەيمىز؟
شۇ سەۋەب «دېھقان» دېسە، شائىرلارمۇ
ھەر باھار بوران بولۇپ گۈرۈلدەيمىز.

* *

باغرىمدا قۇچاق-قۇچاق قىزىل گۈللەر،
دېھقانغا چاچقۇ قىلىپ چاچاي دەيمەن.
دېھقانى سۆيگەنلەرگە سۆيگۈ بېرىپ،
دېھقانى قاقشاتقاندىن قاچاي دەيمەن.

ماڭا دەرس تەقسىم قىلىندى. دەرس ئوتتۇۋاتقىلى ئىككى ئايدەك بولغانىدى. بىر كۈنى «تىلشۇناسلىق» دەرسىدە تىل بىلەن ستىلىستىكىنىڭ مۇناسىۋىتىنى سۆزلەۋاتاتتىم. مەن ئاممىباب تىل بىلەن ئوبرازلىق قىلىپ سۆزلەشكە تىرىشسامۇ نىمە ئۈچۈندۇر ھېچبىر ئەپلىك چۈشەندۈرۈش ئۇسۇلىنى تاپالمىدىم. گەپلىرىمنىڭ تاقا- تۇقا بولۇۋاتقانلىقى كۆڭلۈمگە ئايانىدى. مەن ئامالىنىڭ بارىچە چاندۇرماسلىققا تىرىشسامۇ، بىر قىسىم زېرەك ئوقۇغۇچىلار سېزىۋالدى بولغاي، بىر-بىرىگە قاراشقىلى تۇردى. دەل شۇ چاغدا ئۇستازىمنىڭ بۇنىڭدىن بىر نەچچە يىل ئىلگىرى دەل مۇشۇ مەزمۇننى سۆزلىگەن چاغدىكى قىزىقارلىق ئوخشىتىشى ئېسىمگە كەلدى:

- تىل بىلەن ستىلىستىكا ئوتتۇرىسىدىكى باغلىنىشنى ئاش بىلەن تەملىك، پېيشلىك بولغىنىغا ئوخشاش، تىلمۇ ستىلىستىكا بىلەن پىقملىق بولىدۇ.

مەن سۆزلەپ مۇشۇ يەرگە كەلگەندە، ساۋاقداشلار قايىل بولدى بولغاي بىر-بىرىگە قاراشتى. شۇ ئەسنادا بىر قىز ئوقۇغۇچى «ۋايجان» دەپ ۋارقىرىۋەتتى. ئەسلىدە ئۇ قىزنىڭ ئارقىسىدىكى پارتىدا ئولتۇرغان ھەسەنجان ئىسىملىك ئوقۇغۇچى ئۇنىڭ چېچىنى تارتقانىكەن. ئاچچىقىم نەدىن كەلدى، ئۆزۈمنى تۇتالماي ھەسەنجانغا ۋارقىرىۋەتتىم:

- مىت-مىت قىلماي، جىم ئولتۇرساڭ بولمامدۇ، ئورۇندۇقتا مىخ بارمىكەن-يا؟

ئوقۇغۇچىلار تەڭلا پاراققىدە كۈلۈۋەتتى.

ھەسەنجان ھوپپىدە قىزىرىپ، ئاستا ئولتۇردى. ئوقۇغۇچىلارنىڭ پىچىر- پىچىر، گۇدۇڭ -گۇدۇڭلىرى بېسىلمىدى. مەن دەرسنى قانداق قويۇۋاتىدۇ، ئادەم تەربىيلەيدىغان ئادەم تۇرۇپ، ئوقۇغۇچىلارغا شۇنداق سېپسىق گەپ قىلغان بارمۇ؟

مەن لام-جىم دېمەي ئولتۇردۇم.

بىر ھازا ئىمتاسلىقتىن كېيىن، فاكۇلتېت مۇدىرى يەنە گېپىنى داۋاملاشتۇرۇپ:

- بولغۇلۇق ئىش بوپتۇ، ئەمدى بۇنى مۇۋاپىق بىر تەرەپ قىلىشىمىزغا توغرا كېلىدۇ، ھازىرچە قايتىپ، ئوبدانراق ئويلىنىپ بېقىڭ، - دېدى.

مەن ئىشخانىدىن ئېغىر قەدەم بىلەن چىقىپ كەتتىم.

ياتاققا قايتىپمۇ كەيپىم پىشىلمىدى، چۈشلۈك غىزامۇ گېلىمدىن ئۆتمىدى. مەن كارىۋاتقا ئۆزۈمنى تاشلاپ خىيالغا پاتتىم. مەن ئوقۇۋاتقان چاغدا مەندە ۋە ھەممە ساۋاقداشلاردا ياخشى تەسىر قالدۇرغان توختى ئاۋۇت مۇئەللىم كۆز ئالدىمدا گەۋدىلەندى.

توختى ئاۋۇت مۇئەللىم بىزنىڭ سىنىپ مەسئۇلىمىز ھەم «لوگىكا» دەرسى ئوقۇتقۇچىمىز ئىدى. ئۇنىڭ تەقى- تۇرقى، كىيىنىشلىرى ۋە يۈرۈش- تۇرۇشى ناھايىتى ئاددىي ئىدى. بىز دەسلەپتە ئۇنى كۆزگە ئىلمىغانىدۇق. ئەمما ۋاقىتنىڭ ئۆتۈشى بىلەن ئۇ بىلىم دائىرىسىنىڭ ئەتراپلىقلىقى، تىل ۋە ھەرىكىتىنىڭ قائىدىلىكلىكى، دەرس ئۆتۈش ۋە ئوقۇغۇچىلارغا تەربىيە بېرىش مېتودىنىڭ ئۆزگىچىلىكى بىلەن بىزنى قايىل قىلدى. ماڭا ئوخشاش دەرستە ئانچە ياخشى ئەمەس، ئىنتىزامدا چۇۋالچاق ئوقۇغۇچىلارمۇ كېيىنكى چاغلاردا ھەرقايسى جەھەتلەردە سىنىپنىڭ ئالدى بولۇپ قالغانىدۇق. توختى ئاۋۇت مۇئەللىم دەرسنى ناھايىتى جانلىق، تەسىرلىك ۋە ئوبرازلىق چۈشەندۈرەتتى، دەبدەبىلىك، ئابىستراكت ۋە چۈشىنىكسىز سۆز-ئىبارە ۋە جۈملىلەرنى ئىشلەتمەيتتى. مەسىلىلەرنى قىزىقارلىق ئەمەلىي تۇرمۇش مىساللىرى ئارقىلىق ئاددىي يول بىلەن شەرھلەيتتى.

قىلىش نۇقتىسىدىن ئېيتقاندا، ستىلىستىكا جەھەتتىن خاتالىق يوق. ئەمما كىشىلەر ئادەتتە بۇنداق گەپنى قىلمايدۇ. سەۋەب شۇكى، بۇ جۈملىدە لوگىكىلىق مەسىلە بار. چۈنكى ئېشەك بۇلبۇلدەك سايرىمايدۇ ھەم سايرىيالمايدۇ. مەزكۇر جۈملىدە ئېشەكتە يوق

ئۇستاز روھى

(ھېكايە)

شېرىن قۇربان

خۇسۇسىيەت مەجبۇرىي تېڭىپ قويۇلغان. سىلەر ئۆگىنىدىغان لوگىكا دەل مانا مۇشۇنداق مەسىلىلەرنى تەتقىق قىلىدۇ ۋە ئۆگىتىدۇ.

مۇئەللىم ئەپچىللىك بىلەن يوقىلاڭ بىر گەپنى ئاغزىمىزغا سېلىپ بېرىپ، ئاندىن بىزنى دەرس ئىچىگە باشلاپ كىردى. بىز بۇ جۈملە ھەققىدىكى غۇلغۇلا ئارقىلىق لوگىكا دەرسىگە قىزىقىپلا قالدۇق. بۇ دەرسنىڭ ماھىيىتى توغرىسىدا دەسلەپكى چۈشەنچىگە ئىگە بولدۇق.

توختى مۇئەللىم دەرس ئۆتۈشكە ماھىر بولۇپلا قالماستىن، ئوقۇغۇچىلارنى تەربىيىلەشكىمۇ ماھىر ئىدى. ئۇ ئادەتتە ئوقۇغۇچىلارغا قاتتىق گەپ قىلمايتتى، ئاچچىقلانمايتتى، تەنقىدىنىمۇ ناھايىتى مۇلايىم، سىپايە قىلاتتى. ئۇ ئوقۇغۇچىنىڭ قورسىقىغا كىرىپ-چىقىپ، ئۇنىڭ رايىنى ئۆزىگە تارتاتتى. ھەر بىر ئوقۇغۇچىنىڭ مىجەز- خۇلقى، خۇي-پەيلى ئۇنىڭغا بەش قولدەك ئايان ئىدى. بىر قېتىم مۇئەللىم مەندىن سوئال سورىدى. مەن جاۋاب بېرەلمىدىم. ئۇ خۇش تەبەسسۇم بىلەن: «ھېچقىسى يوق، تەييارلىق قىلمىغان بولسىڭىز، كېيىنكى قېتىمدا ئوبدان تەييارلىق قىلىپ جاۋاب بەرسىڭىز بولىدۇ، بۈگۈن سىزگە نومۇر قويمىدىم» دېدى. ئارىدىن يەنە خېلى ۋاقىت ئۆتتى. مۇئەللىم يەنە مەندىن سوئال سورىدى. مەن پىرىم ياتا جاۋاب بەردىم. «مانا ئەمەسمۇ، سىزدە خېلىلا ئىلگىرىلەش

مەۋسۇملۇق ئىمتىھاندىن ئۆتەلمىدىم. مۇئەللىم ئىمتىھان نەتىجىمىزنى ئوقۇتۇرۇپ بولۇپ دوسكىغا: «ئەگەر جىسىم سۈركەلسە، قىزىيدۇ» دېگەن جۈملىنى يازدى. ئۇنىڭدىن كېيىن مېنى تۇرغۇزۇپ: «بۇ ھۆكۈمدە قايسىسى سەۋەب، قايسىسى نەتىجە» دەپ سورىدى. مەن «جىسىمنىڭ سۈركىلىشى - قىزىشنىڭ سەۋەبى، قىزىش بولسا، سۈركىلىشنىڭ نەتىجىسى، زامان نۇقتىسىدىن، سۈركىلىش (سەۋەب) ئالدىدا، قىزىش (نەتىجە) كەينىدە، دەپ جاۋاب بەردىم. «بارىكاللا، ناھايىتى بەلەن جاۋاب بەردىڭىز، ئىمتىھاندا 55 نومۇر ئالغانتىڭىز، ئەمدى سىزگە 60 نومۇر قويدۇم مانا، قايتا ئىمتىھان بېرىشىڭىزنىڭ ھاجىتى يوق» دېدى مۇئەللىم. ساۋاقداشلار گۈلدۈراس ئالقىش ياڭراتتى. مەن نېمە دېيىشىمنى بىلمەي داڭقېتىپ قالدىم. كۆز چاناقلىرىمنىڭ نەملىشىپ قالغانلىقىنىمۇ سەزمەپتىمەن.

خىيالىم مۇشۇ يەرگە كەلگەندە، بىر خىل غايىۋى كۈچ ماڭا مەدەت ۋە ئىلھام بېرىۋاتقاندەك ۋە بىر قىيىن تېپىشماققا تۇيۇقسىز جاۋاب تېپىۋالغاندەك بىراقلا يەڭگىللەپ قالدىم. مەن ئورنۇمدىن دەس تۇرۇپ بىر «ئەپۇ سوراش خېتى» ۋە بىر «تەكشۈرۈشنامە» يازدىم ھەم شۇ زامات ئۇنى فاكۇلتېت مۇدىرىغا تاپشۇردۇم. فاكۇلتېت مۇدىرى يازغانلىرىمغا بىر قۇر كۆز يۈگۈرتكەندىن كېيىن، ئۇنىڭ قارامتۇل چىرايىغا كۈلكە يۈگۈرگەندەك قىلدى. ئۇ ماڭا...

- بىردەم ئولتۇرۇپ تۇرۇڭ، دەپ قويۇپ ئىشخانىدىن چىقىپ كەتتى. ئالاھازەل يېرىم سائەتتىن كېيىن فاكۇلتېت مۇدىرى سىنىپنىڭ تۆت ھەيئىتى بىلەن ھەسەنجاننى باشلاپ ئىشخانىغا كىردى. بەش ساۋاقداش كىرىش بىلەن تەڭلا كۈلۈمسىرىگىنىچە ماڭا سالام قىلدى. مەنمۇ ئورنۇمدىن تۇرۇپ ئۇلارغا قاراپ كۈلۈمسىرىدىم.

- مۇئەللىم، بىزنى كەچۈرۈڭ، بىز توغرا قىلماپتۇق، - دېدى سىنىپ

دەرس ۋاقتىدا ئىنتىزامسىزلىق قىلىپ، سىزنى رەنجىتىپ قويدۇم، ھەممە ئىش مېنىڭ كاساپىتىمدىن بولدى، - دېدى ھەسەنجان قىزارغان ھالدا.

مەن نېمە دېيىشىمنى بىلمەي تۇرۇپ قالدىم ۋە:

- مەن قوپاللىق قىلىپ قويدۇم كەچۈرۈڭلار، - دېدىم ئۇلاردىن ئەپۇ سوراپ.

- ئەمدى دەرسكە چىقساڭلار بولىدۇ، - دېدى فاكۇلتېت مۇدىرى.

- مەن بەش ساۋاقداش بىلەن بىرلىكتە يەڭگىل قەدەم بېسىپ سىنىپقا كىردىم. ساۋاقداشلار تەڭلا ئورنىدىن تۇرۇپ ماڭا ھۆرمەت بىلدۈردى.

مەن بىر دەم گەپنى نەدىن باشلاشنى ئويلاپ، ئاندىن ياڭراق ئاۋازدا:

- ساۋاقداشلار، بىز بۈگۈنچە مۇناسىۋەت ئورنىتايلى، - دېدىم.

چاۋاك ساداسى سىنىپتا ئەۋجىگە

دەرسخانىدىكى تىلى توغرىسىدا» دېگەن تېمىنى كۆرگەم يېزىپ، ئاندىن بۇ ھەقتە ساۋاقداشلارغا لېكسىيە سۆزلەپ بەردىم.

فاكۇلتېت مۇدىرىمىز مەن بىلەن ساۋاقداشلار ئارىسىدا بولغان بۇ ئىشنى تەربىيىۋى ئەھمىيىتى بار دەپ قاراپ، مېنىڭ رەت قىلىشىمغا ئۇنىماي، مېنى بىر نەچچە قېتىم ئوقۇتقۇچىلار ۋە ئوقۇغۇچىلارغا مەخسۇس لېكسىيە سۆزلەشكە ئورۇنلاشتۇردى. كېيىنكى بۇ ئىش بىر ئەمەلىي تەجرىبە سۈپىتىدە فاكۇلتېتتىن ھالقىپ مەكتەپكە قەدەر كېڭەيدى. مەن ئاشۇ قېتىملىق بۇرۇلۇشتىن كېيىن ئوقۇتۇش ئۈلگىسى بولۇپ قېلىشىمنى ئويلىمىغانىدىم. يىل ئاخىرىدا مەكتەپ بويىچە «مۇنەۋۋەر ئوقۇتقۇچى» بولۇپ باھالىنىپ مۇكاپاتلىنىشىم چۈشۈمگىمۇ كىرمىگەنىدى.

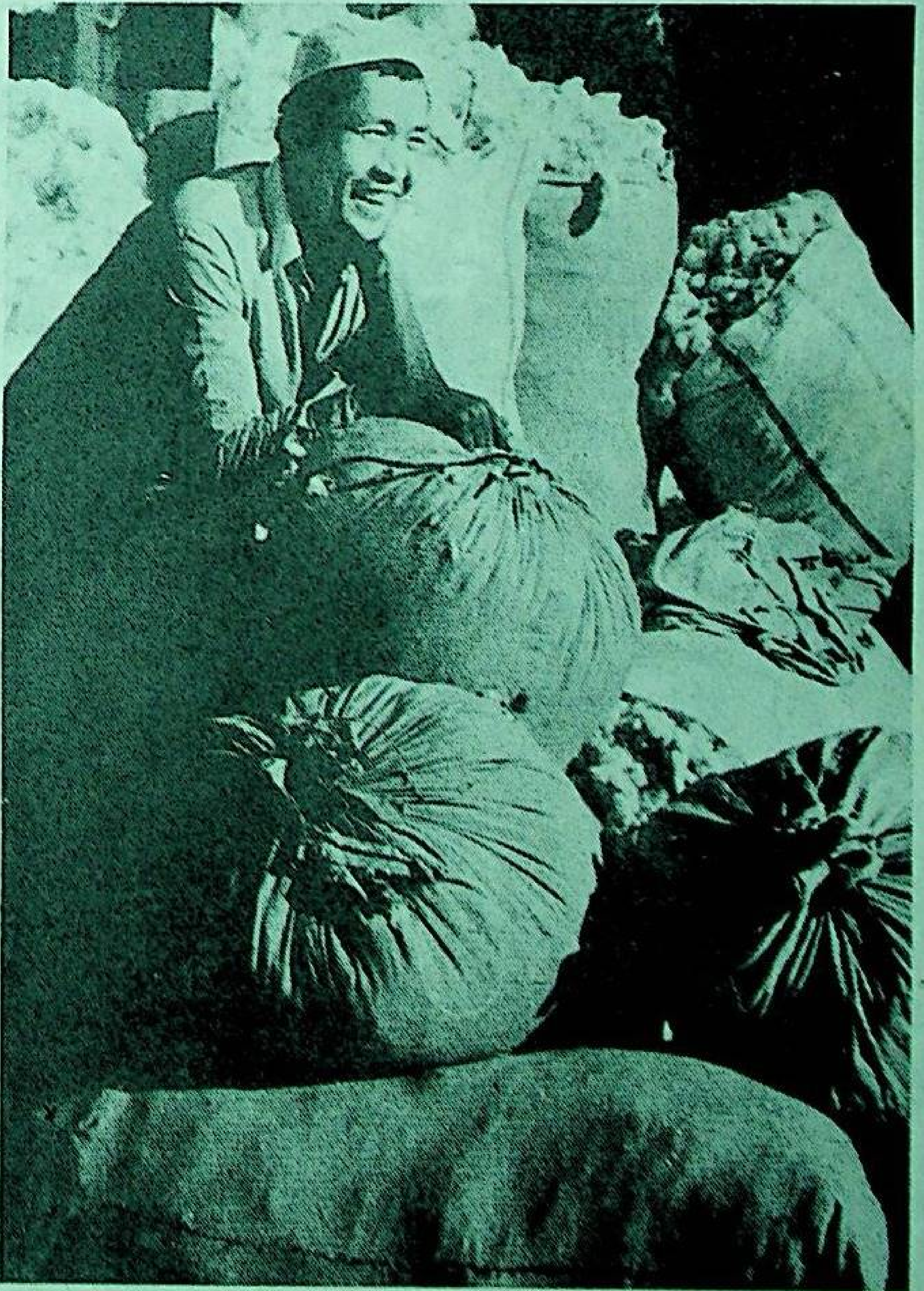

پاختىكارنىڭ شادلىقى

ئابلىز غوجامنىياز فوتوسى

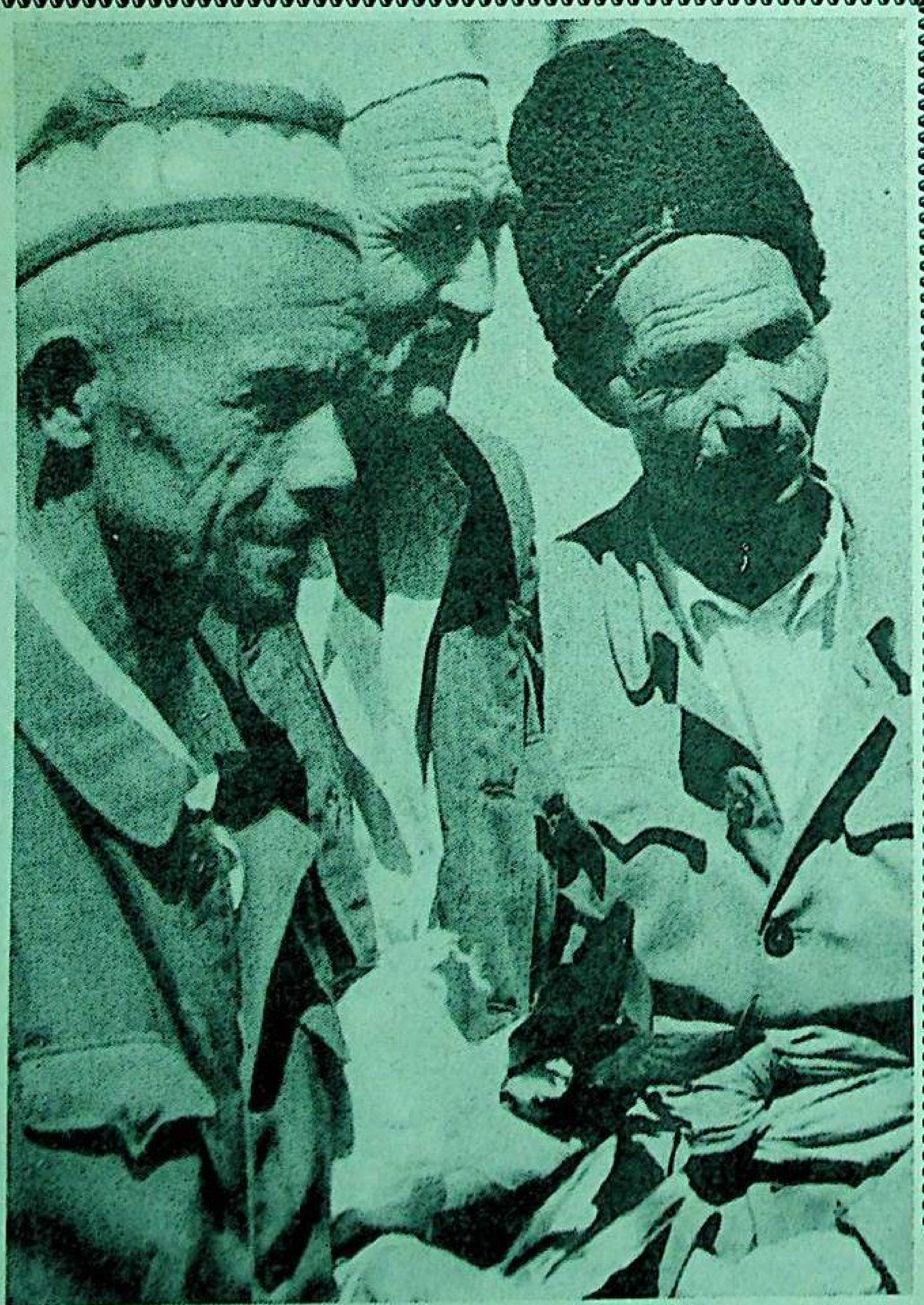

قىزىقىش

ئۆركەش جاپپار فوتوسى

ئەدەبىيات گۈلزارى

دۇنيا مۇھىتىدىكى ئون چوڭ مەسىلە

1. ئاتموسفېرانىڭ بۇلغىنىشى. يەر شارىدا ھەر يىلى قىزىلما يېقىلغۇلىرى كۆيۈپ، ئاتموسفېراغا تارقىلىدىغان قىزىلما يېقىلغۇلارنىڭ كۆيۈشىدىن چىققان كاربون II ئوكسىدى 5 مىليارد 500 مىليون توننىغا يېتىدۇ. دۇنيادا تەخمىنەن 400 مىليوندىن كۆپرەك ئاپتوموبىل بار، ئۇلار ھەر يىلى 1 مىليارد 830 مىليون توننىدىن كۆپرەك كاربون II ئوكسىدى چىقىرىدۇ.

2. ئوزون قاتلىمىنىڭ بۇزۇلۇشى. ھەر يىلى ئەتىياز پەسلىدە جەنۇبىي قۇتۇپ ھاۋا بوشلۇقى ئاتموسفېرا قاتلىمىدا ئوزون قاتلىمى % 40تىن % 50 كىچە يوقىلىدۇ. يېقىنقى 60 نەچچە يىلدىن بۇيان ئوزون قاتلىمىنى بۇزىدىغان گىدروخلورىد، گىدروفتور گازلىرى 15 مىليون توننىدىن كۆپرەك قويۇپ بېرىلىپ كەلگەنىدى. ھازىر تېخىمۇ كۆپىيىپ 1 مىليون توننىغا يەتتى. بۇنىڭ ئىچىدە تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەرنىڭ قويۇپ بېرىش مىقدارى % 80تىن ئاشىدۇ.

3. تۇپراقنىڭ قۇملىشىپ كېتىشى. يېپىنچا ئۆسۈملۈك بۇزغۇنچىلىققا ئۇچراش، خىمىيىۋى ئوغۇت ۋە دېھقانچىلىق دورىلىرىنى زىيادە كۆپ ئىشلىتىش، سانائەتنىڭ بۇلغىغۇچى ماددىلارنى قويۇپ بېرىشى كۈندىن - كۈنگە كۆپىيىپ كېتىش قاتارلىق سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن ھەر يىلى تەخمىنەن 5 - 7 مىليون گېكتار تېرىلغۇ يەر قۇملىشىپ كېتىۋاتىدۇ، ئۇنىڭدىن باشقا تەخمىنەن 21 مىليون گېكتار يەرنىڭ قۇۋۋىتى ئاجىزلاپ كېتىۋاتىدۇ.

4. سۇنىڭ بۇلغىنىشى. ئىنسانىيەتكە تاتلىق سۇ يېتىشمەيۋاتىدۇ، بۇنىڭ ئىچىدە ئوغۇت ۋە ھەر خىل زەھەرلىك خىمىيىۋى بويۇملار بۇلغىنىۋەتكەن تاتلىق سۇ 3.1 قىسمىدىن كەم ئەمەس. ھەر يىلى سۇنىڭ بۇلغىنىشىدىن پەيدا بولغان جىددىي كېسەللەر 25 مىڭ كىشىنىڭ ھاياتىغا زامىن بولماقتا.

5. دېڭىز - ئوكيان ئېكولوگىيىسى كرىزىسى. يەر شارىدا ھەر يىلى دېڭىز - ئوكيانغا تۆكۈۋېتىلىدىغان ئەخلەت 20 مىليارد توننىدىن ئاشىدۇ، نەتىجىدە بېلىق، راك ۋە باشقا دېڭىز - ئوكيان جانلىقلىرى كۆپلەپ ئۆلۈپ كېتىۋاتىدۇ، ھەر خىل يۇقىرى ھوسۇللۇق ئەتىۋارلىق داڭلىق بېلىق تۈرلىرى كۆپلەپ ئازىيىپ كېتىۋاتىدۇ.

6. يېشىل توساق تېز ئازىيىپ كەتتى. ئۆتكەنكى 10 مىڭ يىل مابەينىدە دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق راۋاجلىنىپ، شەھەر قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىلىپ، ئورمانلار كېسىلىپ كەتتى، بۇنىڭ بىلەن يەر شارىدىكى ئورمانلارنىڭ 3.1 قىسمى ئازىيىپ كەتتى، ياۋروپادا ئىپتىدائىي ئورمانلار پۈتۈنلەي دېگۈدەك تۈگەپ كەتتى.

7. جانلىقلار تۈرى كرىزىسى. 1860 - يىلى ئىنسانلار ۋە ئۆي ھايۋانلىرى قورۇقلۇقتا ياشىغۇچى جانلىقلار ئومۇمىي مىقدارىنىڭ ئاران % 5نى ئىگىلەيتتى، 1940 - يىلغا كەلگەندە % 10كە يەتكەن، ھازىر % 20تىن ئېشىپ كەتتى. 21 - ئەسىردە يوقاپ كېتىدىغان جانلىقلارنىڭ سانى مىليونغا يېتىپ، ئادەم ۋە ئۆي ھايۋانلىرىنىڭ قورۇقلۇقتا ياشىغۇچى ھايۋانلار ئومۇمىي سانىنى ئىگىلەيدىغان نىسبىتى % 40كە يېتىشى مۇمكىن. جانلىقلار تۈرىنىڭ تېز ئازىيىپ كېتىشى ئىنسانلارنىڭ ئىستىقبالىغا ئەجەللىك تەھدىت ئېلىپ كېلىدۇ.

8. تېمپېراتۇرىدىكى ئۆزگىرىش. مۆلچەرلىشىمىزچە، 2025 - يىلغا بارغاندا يەر شارى يۈزىنىڭ ئوتتۇرىچە تېمپېراتۇرىسى بىر گرادۇس ئۆرلىشى مۇمكىن، ئۆتكەن 100 يىلدا دۇنيادىكى دېڭىز يۈزى ئون مىللىمېتىردىن 15 مىللىمېتىرغىچە كۆتۈرۈلدى. كەلگۈسىدىكى 100 يىل ئىچىدە دۇنيادا دېڭىز يۈزى بىر مېتىر كۆتۈرۈلۈشى، دېڭىز بويىدىكى رايونلار سۇ ئاستىدا قېلىشى مۇمكىن، بىر مۇنچە ئاراللار يوقىلىپ كېتىشى مۇمكىن.

9. ئەخلەت بارغانسېرى كۆپىيىپ كېتىۋاتىدۇ. مۆلچەرلىنىشىچە، يەر شارىدا ھەر يىلى يېڭىدىن كۆپىيىدىغان ئەخلەت 10 مىليارد توننىدىن ئاشىدىكەن، كىشى بېشىغا تەخمىنەن 20 توننىدىن توغرا كېلىدىكەن، يەر شارىدا خەۋپلىك كېرەكسىز ماددىلار يىلىغا 500 مىليون توننا سۈرئەتتە كۆپىيىۋېتىپتۇ.

10. نوپۇسنىڭ كۆپىيىشى زىيادە تېز بولماقتا. ھازىر دۇنيا ئاھالىسى 5 مىليارد 500 مىليونغا يېقىنلىشىپ قالدى. 2030 - يىلغا بارغاندا دۇنيا ئاھالىسى 10 مىلياردقا يېتىشى مۇمكىن. يەر شارىدىكى بايلىقلارنى ئېچىش ۋە ئۇنىڭدىن پايدىلىنىش سۈرئىتى نوپۇسنىڭ كۆپىيىش سۈرئىتىگە يېتىشەلمەيۋاتىدۇ.

«يۇنەن ئىقتىساد گېزىتى»دىن ئېلىندى

جۇڭگو بىلەن فرانسىيە دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورناتقانلىقنىڭ ئىچكى سىرى (2)

تارىخ سەھىپىسىدە

ئەتىسى چۈشتىن بۇرۇن جۇ ئېنلەي زۇڭلى ئېكاپول ئەر - خوتۇننى قوبۇل قىلدى، ئېكاپول ئالدى بىلەن دېگولنىڭ خېتىنى تاپشۇردى. خەتتە ئېنىق قىلىپ مۇنداق دېيىلگەن: «14 يىلدىن بۇيان فرانسىيىنىڭ ئىزچىل تۈردە جۇڭگونى ئېتىراپ قىلمىغانلىقى - خاتالىق، ئەمدى فرانسىيە تۇنجى قەدەمنى بېسىشى كېرەك؛ فرانسىيە مۇستەقىل سىياسەت يۈرگۈزىدۇ، ئامېرىكا بىلەن سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ پىكرىنى ئېلىش ھاجەتسىز، ئەنگلىيە، گوللاندىيىنىڭ ئۇسۇلىنى قوللانمايدۇ، بىر بولسا باش ئەلچى دەرىجىلىك دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورنىتىدۇ، بىر بولسا ھازىرقى ھالەتنى ساقلاپ قالىدۇ.»

جۇ ئېنلەي بۇنىڭغا دەرھال ئىپادە بىلدۈرۈپ مۇنداق دېدى: «بۇ بىر نەچچە يىلدىن بۇيان دېگول جياڭجۇن دۆلەتنىڭ مۇستەقىللىكى، ئىگىلىك ھوقۇقىنى قوغداش جەھەتتە باتۇرلۇق بىلەن تەدبىر قوللاندى، بەزى چوڭ دۆلەتلەر بۇنىڭدىن خۇشال بولماسلىقى مۇمكىن، مېنىڭچە دۆلەت بولغانىكەن، شۇنداق قىلىش كېرەك؛ يەنە بىر تەرەپتىن فرانسىيىنىڭ ئالجىرىيىنىڭ مۇستەقىللىكىنى ئېتىراپ قىلغانلىقى ياخشى ئىش.»

ئېكاپول «ئىككى دۆلەت بىر - بىرىنى ئېتىراپ قىلىش مەسىلىسىدە ھېچقانداق ئالدىنقى شەرت قويماسلىقى كېرەك» دېدى. ئېكاپول بۇ سۆز ئارقىلىق جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى ھۆكۈمىتىنى جۇڭگونىڭ بىردىنبىر قانۇنلۇق ھۆكۈمىتى، دەپ بىۋاسىتە ئېتىراپ قىلىشتىن قېچىپ، تەيۋەن مەسىلىسى جەھەتتە يول قالدۇرۇپ قويۇشنى مەقسەت قىلاتتى.

جۇ ئېنلەي بۇ گەپكە جاۋاب بېرىپ قەتئىي ھالدا مۇنداق دېدى: «ئېكاپول ئەپەندى، فرانسىيىنىڭ جياڭ جيېشى گۇرۇھى بىلەن بولغان مۇناسىۋەتنى قانداق بىر تەرەپ قىلىش مەسىلىسىگە جاۋاب ئېلىشتىن ئىلگىرى جۇڭگو ھۆكۈمىتى بۇنداق دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورنىتىش لايىھىسى ئۈستىدە ئويلىنالمايدۇ». ئېكاپول دەرھال تەلەپپۇزىنى ئۆزگەرتىپ: «ئەگەر فرانسىيە جۇڭگونى ئېتىراپ قىلسا، ئېتىراپ قىلغىنى جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى بولىدۇ» دېدى. لېكىن ئارقىدىنلا يەنە مۇنداق دېدى: «لېكىن تەيۋەن مەسىلىسىنىڭ نازۇك مەسىلە ئىكەنلىكىنىمۇ كۆرۈش كېرەك، فرانسىيىنىڭ ئۇنىڭ بىلەن بولغان بارلىق مۇناسىۋىتىنى دەرھال ئۈزۈۋېتىشى تېخى قىيىنغا چۈشىدۇ، چۈنكى تەيۋەن ئارىلىدا ئەمەلىيەتتە بىر ھۆكۈمەت مەۋجۇت، ئۇنىڭ ئۈستىگە دېگول جياڭجۈن ئۆزىنىڭ 2 - دۇنيا ئۇرۇشى مەزگىلىدە جياڭ جيېشى ئەپەندى بىلەن بىر سەپتە تۇرغانلىقىنى ئۇنتۇغىنى يوق، شۇڭا ئۈشتۇمتۇت مۇناسىۋەتنى ئۈزەلمەيدۇ.»

جۇ ئېنلەي ئېكاپولنىڭ بۇنداق ئۆزئارا زىددىيەتكە تولغان گەپ - سۆزلىرىگە قارىتا جىددىي يوسۇندا جۇڭگونىڭ مەيدانىنى ئېنىق شەرھلىدى: «جياڭ جيېشى گۇرۇھىنىڭ تەيۋەندە تۇرۇپ قېلىشىدىكى سەۋەب پۈتۈنلەي ئامېرىكىنىڭ ھامىيلىقى ۋە جۇڭگونىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا قوپاللىق بىلەن ئارىلىشىشتىن بولغان. تەيۋەن دائىرىلىرىنىڭ ب د ت دا تۇرۇپ قالالىشىدىمۇ ئامېرىكىنىڭ قولى بار. بۇ رېئال ئەھۋال، لېكىن بۇ تارىخىي شاڭخو بولۇپ قالىدۇ.» جۇ ئېنلەي گېپىنى داۋاملاشتۇرۇپ مۇنداق دېدى: «شەخسىي مۇناسىۋەتنى دۆلەتلەر مۇناسىۋىتىگە ئارىلاشتۇرۇشقا بولمايدۇ، بىز فرانسىيىنىڭ ئۆزىنى مىسالغا ئالايلى: مۇبادا ئېكاپول دېگولغا قارشى تۇرۇپ چەت ئەل كۈچلىرىنىڭ يۆلىشى ئارقىسىدا قاچاق ھۆكۈمەت قۇرسا، جۇڭگو ئىلگىرى ئۇنىڭ بىلەن ئالاقە قىلغانلىقى ئۈچۈن ئۇنى ئېتىراپ قىلسا بولامدۇ؟ ياكى ھەر ئىككىسىنى ئېتىراپ قىلسا بولامدۇ؟» ئېكاپول بۇ گەپنى ئاڭلاپ غىڭ - پىڭ قىلالمىدى.

جۇڭگو كىتاب كۆرگەزمىسى يېقىندا كامېروننىڭ پايتەختى يائۇندىدا ئۆتكۈزۈلدى، كۆرگەزمىگە جەمئىي 353 خىل، 7000 دەك كىتاب قويۇلۇپ قىزغىن قارشى ئېلىندى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئىسرائىلىيىنىڭ دۆلەت مۇداپىئە ئارمىيىسى

ئىسرائىلىيىدە ھەممىشە كوچىلاردا، سودا سارايلىرىدا ھەربىي فورما كىيگەن، ئاپتوماتىك مىلتىق ئېسىۋالغان ئەر - ئايال ئەسكەرلەرنى كۆرۈشكە بولىدۇ. كوچىدىكى بۇ ئەھۋال ئىسرائىلىيىدە ھەممە ئادەمنىڭ ئەسكەر بولىدىغانلىقىنى ئەينەن ئەكس ئەتتۈرۈپ بېرىدۇ. ئىسرائىلىيە ئاھالىسى 5 مىليون 400 مىڭغا يېتىدۇ، لېكىن دۆلەت مۇداپىئە ئارمىيىسىنىڭ 600 مىڭ ئەسكىرى بولۇپ، ھەر توققۇز ئادەمگە بىردىن توغرا كېلىدۇ. بۇنىڭ

بىلەن ھەر يىللىق دۆلەت مۇداپىئە خام چوتى دۆلەت ئومۇمىي خام چوتىنىڭ 38%نى، مىللىي ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتىنىڭ 10.3%نى ئىگىلەپ كەلدى. 90 - يىللارغا كىرگەندە ئوتتۇرا شەرق ۋەزىيىتى پەسىيىشكە يۈزلەنگەن بولسىمۇ، لېكىن ئىسرائىلىيىنىڭ ھەربىي راسخوت چىقىمى كۆپەيسە كۆپەيدىكى ھەرگىز ئازايمىدى.

ئىسرائىلىيە ئارمىيىسىنىڭ زامانىۋىلىشىش قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش ئۈچۈن چەت ئەللەرنىڭ ئىلغار قورال -

ئارمىيىسى ئېلېكتىرونلۇق ئۇرۇش مانېۋىرىغا ئەھمىيەت بېرىدۇ. ئۇنىڭدىن باشقا ئىسرائىلىيە ئارمىيىسى قورۇقلۇق، دېڭىز، ھاۋادىن تەڭ تېگىش قىلىشقا ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىدۇ، ھەر يىلى ئۈچ ئارمىيىنىڭ ھەمكارلىشىپ جەڭ قىلىش مانېۋىرىنى كۆپ قېتىم تەشكىللەيدۇ.

ئىسرائىلىيە ئارمىيە قۇرۇلۇشىدىمۇ بەزى مەسىلىلەر مەۋجۇت، ئەڭ چوڭ مەسىلە شۇكى، زىيادە كۆپىيىپ كېتىۋاتقان ھەربىي راسخوت چىقىمى ئىسرائىلىيىنىڭ

ۋېيتنام 4 مىليون تونىنا كۆمۈر ئېكسپورت قىلماقچى

ۋېيتنام كۆمۈر باش شىركىتى بۇ يىل 4 مىليون تونىنا كۆمۈر ئېكسپورت

كەلگۈسى بەش يىلدا دۇنيادا پاختا قىس بولىدۇ

[illegible]

قىس بولىدۇ

دۇنيا ئىقتىسادى

باش شتابى ۋاشىنگتوندىكى خەلقئارا پاختىدىن مەسلىھەت بېرىش كومىتېتىنىڭ يېقىندا ئېلان قىلغان يېڭى مۆلچەرىگە قارىغاندا، بۇنىڭدىن كېيىنكى بەش يىلدا دۇنيادا پاختا مەھسۇلات مىقدارىنىڭ ئېشىشى ئاستا بولىدىغان بولغاچقا، زاپىسى سەل ئازىيىپ كېتىدىكەن، پاختا بىلەن تەمىنلەش ۋە پاختا ئىستېمالى ئانچە ياخشى بولمايدىكەن.

دوكلاتتا قارىلىشچە، كەلگۈسى بەش يىلدا دۇنيادا پاختىنىڭ باھاسى ئۆتكەندە ئۇزاقتىن بۇيان ھەر قاداقنى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 74 سېنت بولغان سەۋىيىدىن يۇقىرى بولىدىكەن، مۇشۇ يىلدىن 2000 - 2003 - يىلغىچە ھەر قاداقنىڭ باھاسى 80 - 90 سېنتقا يېتىدىكەن.

دوكلاتتا مۆلچەرلىنىشچە، 1997 - ، 1998 - يىللىرى دۇنيادا پاختا مەھسۇلاتى ۋە ئىستېمال مىقدارى 19 مىليون 500 مىڭ توننىغا يېتىدىكەن، لېكىن پاختا زاپىسى ۋە ئوتتۇرا ئاسىيانىڭ پاختا ئېكسپورتى ئازىيىپ كېتىدىكەن، بۇ پاختىنىڭ ئوتتۇرىچە باھاسىنى ئۆستۈرۈۋېتىدىكەن. مۆلچەرلىنىشچە 1996 - 1997 ۋە 1997 - 1998 - يىللىرى دۇنيادا پاختىنىڭ ئوتتۇرىچە باھاسى ئايرىم - ئايرىم ھالدا ھەر قاداقنى 81 سېنت ۋە 83 سېنت بولۇپ، 1973 - 1974 - يىللاردىن بۇيانقى 74 سېنتلىق ئوتتۇرىچە كۆرسەتكۈچ ساندىن كۆرۈنەرلىك يۇقىرى بولىدىكەن.

ۋيېتنام 4 مىليون توننا كۆمۈر ئېكسپورت قىلماقچى

ۋيېتنام كۆمۈر باش شىركىتى بۇ يىل 4 مىليون توننا كۆمۈر ئېكسپورت قىلماقچى، ئەڭ كۆپ ئېكسپورت قىلىدىغان بازار ياپونىيە بولۇپ، ئۇنىڭغا 1 مىليون 658 مىڭ توننا، جۇڭگوغا 800 مىڭ توننا، غەربىي ياۋروپاغا 600 مىڭ توننا، ۋېنگرىيىگە 600 مىڭ توننا ئېكسپورت قىلىدۇ، ئۇنىڭدىن باشقا، يەنە تايلاند، فىلىپپىن قاتارلىق دۆلەتلەرمۇ بار.

ياۋروپادا يادرو ئېلېكتر ئىستانسىلىرىنىڭ مەھسۇلات مىقدارىدا رېكورت يارىتىلدى

ياۋروپا يادرو سانائىتى بىرلەشمىسىنىڭ مەلۇماتىغا قارىغاندا، 1996 - يىلى ياۋروپا ئەللىرىدىكى يادرو ئېلېكتر ئىستانسىلىرى جەمئىي 110 مىليارد كىلوۋات سائەت توك ھاسىل قىلىپ، تارىختا ئەڭ يۇقىرى رېكورت ياراتقان. نۆۋەتتە دۇنيادىكى ئەڭ چوڭ ئون يادرو ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ يەتتىسى گېرمانىيىدە، بىرى شۋېتسارىيىدە، ئىككىسى فىنلاندىيىدە.

«ئىقتىساد گېزىتى»دىن ئېلىندى

13 - سان

تامغىنى مۇختەر ئەپىرى ئىشلىگەن

رۇسلار بىلەن باردى - كەلدى قىلغاندا ھەزەر ئەيلەشكە تېگىشلىك ئىشلار

قىزىقارلىق خەۋەرلەر

(بېشى ئۆتكەنكى شەنبىلىك ساندا)

△ ھاراققا زورلاشقا بولمايدۇ

رۇسلار ھاراققا ئامراق، ئۇلارنىڭ ئۈستىگە تۇنجى رومكا ھاراقنى كۆپ ھاللاردا ئىچىپ تۈگىتىدۇ، لېكىن ئادەتتە ھاراققا زورلىمايدۇ، ئىچكۈچىنىڭ رايىغا باقىدۇ.

△ «چاقىرىلمىغان مېھمان» بولۇشقا بولمايدۇ

رۇسلارنىڭ ئۆيىگە مېھماندارچىلىققا بارماقچى بولسىڭىز ئالدىنئالا كېلىشىپ قويۇڭ، «ئۇشتۇمتۇت بېرىشقا بولمايدۇ»، ئۇشتۇمتۇت بارسىڭىز ئۆي ئىگىسى نېمە قىلارىنى بىلمەي ئوڭايسىزلىنىپ قالىدۇ ۋە رەنجىيدۇ.

△ تانسا ئويناشنى رەت قىلسا بولمايدۇ

رۇس ئەر ئاياللار تانسىغا تارتسا، ئاياللارنىڭ يېنىدا بار بولغان ئۇنىڭ ئۈستىگە تانسىغا تارتقۇچى بىلەن تانسا ئويۇنىغۇسى كەلمىگەن ئەھۋالدىن باشقا ھاللاردا رەت قىلسا بولمايدۇ. رەت قىلسا ئەدەپسىزلىك بولىدۇ، تەكلىپ قىلغۇچى ئۇچۇن كۆزگە ئىلىنمىغانلىق ۋە ئاھانەت تۈيۈلىدۇ.

△ قولى بىلەن قارشى تەرەپنى كۆرسىتىپ تۇرۇپ سۆزلەشكە بولمايدۇ

جۇڭگولۇقلار گەپ قىلغاندا ھەمىشە ئۆز قولىنىڭ بارمىقىنى چىقىرىپ قارشى تەرەپنى كۆرسىتىپ تۇرۇپ سۆزلەيدۇ، روسىيىدە بۇ ئىنتايىن ئەدەپسىزلىك ھېسابلىنىدۇ. ئۇلار سىزنىڭ قول بارماقلىرىڭىزنى چاقارماسلىقىڭىزنى تەلەپ قىلىدۇ. شۇڭا رۇسلار بىلەن سۆزلەشكەندە ئىمكانىيەتنىڭ بارىچە خالىغانچە قول ھەرىكىتى قىلماسلىق كېرەك.

△ ئاياللار ياغلىقنى چېركاۋغا كىرسە بولمايدۇ

چېركاۋغا ئىبادەت قىلىشقا ياكى ئېكسكۇرسىيىگە بارغاندا، ئەرلەر ياغلىقنى باش بارىدۇ، لېكىن ئاياللار چوقۇم رومال ئارتىشى ياكى شلەپە كىيىشى كېرەك. ئاياللار ياغلىقنى چېركاۋغا كىرسە دىنىي قائىدىنى بۇزغانلىق بولىدۇ

△ تۇغۇلغان كۈنىنىڭ 40 يىللىقنى قىزغىن ئۆتكۈزۈشكە بولمايدۇ

رۇسلار 40 ياشقا كىرگەنلىكنى ئۆمۈرنىڭ بېرىمى تۈگىگەنلىك دەپ قارايدۇ، شۇڭا بۇنى قىزغىن تەبرىكلىمەي داۋراڭسىز ئۆتكۈزىدۇ، داۋراڭ سېلىپ ئۆتكۈزۈشنى كېيىنكى ئۆمۈرگە پايدىسىز دەپ قارايدۇ. 40 يىللىقنى ئۆيىدە تەبرىكلەيدۇ، مېھمان چاقىرمايدۇ.

«جۇڭگو ياشلىرى گېزىتى»دىن

ئىسرائىلىيە ئاھالىسى 5 مىليون 400 مىڭغا يەتمەيدۇ، لېكىن دۆلەت مۇداپىئە ئارمىيىسىنىڭ 600 مىڭ ئەسكىرى بولۇپ، ھەر توققۇز ئادەمگە بىردىن توغرا كېلىدۇ. بۇنىڭ ئىچىدە ھازىر ۋەزىپە ئۆتەۋاتقان ھەربىيلەر 170 مىڭ، زاپاس ھەربىيلەر 430 مىڭ. ئۇرۇش پارتلاپ قالسا بۇ زاپاس ھەربىيلەر 24 سائەتتىن 72 سائەتكىچە سەپەرۋەرلىككە كېلىپ ئۈنۈملۈك جەڭگە ئاتلىنىدۇ.

ئىسرائىلىيە دۆلەت مۇداپىئە ئارمىيىسى 1948 - يىلى قۇرۇلغان. تارىخى ئانچە ئۇزۇن بولمىسىمۇ، لېكىن جەڭدە ئاز كۈچ بىلەن كۆپ كىشىلىك قوشۇن ئۈستىدىن غەلىبە قىلىپ، ئوتتۇرا شەرق جەڭگىۋارلىرى دەپ ئاتىلىپ كەلمەكتە. بولۇپمۇ تۆت قېتىملىق ئوتتۇرا شەرق ئۇرۇشى ۋە ئەرەب دۆلەتلىرى بىلەن بولغان نەچچە ئون قېتىملىق چوڭ، كىچىك كۆلەمدىكى قوراللىق توقۇنۇشتا ئىسرائىلىيە ئارمىيىسى زادى بوش كەلمىدى، دۆلەتنىڭ بىخەتەرلىكىنى ئۈنۈملۈك قوغداپلا قالماستىن، يەنە ئەرەب دۆلەتلىرىنىڭ نۇرغۇن زېمىنىنى ئىشغال قىلىۋالدى.

ئىسرائىلىيە ئارمىيىسى ستراتېگىيە، تاكتىكىغا بەك ئەھمىيەت بېرىدۇ. چاقماق تېزلىكىدە ئۇرۇش قوزغاپ، دۈشمەننىڭ تەييارلىقسىز تۇرغان جايلىرىغا ھۇجۇم قىلىش - ئىسرائىلىيە ئارمىيىسىنىڭ ئادەتلەنگەن تاكتىكىسى. ئىسرائىلىيە ئارمىيىسى تېز جەڭ قىلىپ، تېز بىر ياقلىق قىلىشقا ئەھمىيەت بېرىدۇ، ناھايىتى قىسقا ۋاقىت ئىچىدە ئۇرۇش مەيدانىنى دۈشمەن تەرەپنىڭ زېمىنىغا سۈرۈپ، تەشەببۇسكارلىقنى ئىگىلەپ غەلىبە قىلىدۇ. ئۇنىڭدىن باشقا ئاخبارات خىزمىتىگە ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىدۇ، بۇمۇ ئىسرائىلىيە ئارمىيىسىنىڭ روشەن ئالاھىدىلىكلىرىدىن بىرى. ئىسرائىلىيە ئارمىيىسىنىڭ ئاخبارات ئاپپاراتلىرىنىڭ كۈچى دۇنيادا داڭلىق.

كۆپ يىلدىن بۇيان ئىسرائىلىيە ھۆكۈمىتى ناھايىتى كۆپ ھەربىي راسخوت خام چوتىنى ئىزچىل ساقلاپ كەلدى. 1981 - يىلدىن 1990 - يىلغىچە ئوتتۇرا ھېساب

[illegible]

ئىسرائىلىيە ئارمىيىسىنىڭ زامانىۋىلىشىش قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش ئۈچۈن چەت ئەللەرنىڭ ئىلغار قورال - ياراغلىرىنى كۆپلەپ كىرگۈزدى. ھازىر قۇرۇقلۇق، دېڭىز، ھاۋا ئارمىيىلىرىنىڭ قورال - ياراغلىرى يۈرۈشلەشتۈرۈلۈپ ئاپتوماتلاشتۇرۇلۇپ بولدى.

ئىسرائىلىيە ئارمىيىسى ئەمەلىي ئۇرۇشتا ئەمەلىيەت بېرىدۇ، قەيسەرلىك بىلەن ئۇرۇش قىلىش، جاپاغا چىداش، چىداملىق بولۇش روھىنى تەشەببۇس قىلىدۇ، قۇرۇقلۇق ئارمىيىسى ھەر يىلى [illegible] قىسىملارنىڭ مانېۋىرىنى ئۆتكۈزۈپ تۇرىدۇ؛ ھاۋا ئارمىيىسى لىۋاننىڭ [illegible] ئۇرۇش قىلىش مانېۋىرىنى ئۆتكۈزۈپ تۇرىدۇ؛ [illegible]

...مۇجوت، ئەڭ چوڭ مەسىلە شۇكى، زىيادە كۆپىيىپ كېتىۋاتقان ھەربىي راسخوت چەكسىز ئىسرائىلىيىنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىغا توسقۇنلۇق قىلىۋاتقان چوڭ يۈك بولۇپ قالىدى.

ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق سۆھبىتى چوڭقۇرلىشىۋاتىدۇ. بىر قىسىم ھەربىي مۇتەخەسسىسلەرنىڭ مۆلچەرلىشىچە، ئەرەبلەر بىلەن ئىسرائىلىيە ئۆزئارا - كېسەل قول ئېلىشىپ يارىشىپ قالغاندىن كېيىن، ئىسرائىلىيىنىڭ ھازىرقى ئىستىھكام خادىملىرىنى كۆپ كۆلەمدە قىسقارتىش، ھەربىي تەييارلىقلار چىقىمىنى مۇناسىپ ئازايتىش بولۇشى مۇمكىن، بۇنداق قىلىش - تىنچلىقتا ۋە ئىسرائىلىيىگە ھەقىقىي پايدا ئېلىپ كېلىدۇ.

«كائىنات خەۋەرلىرىدىن تەرمىلەر» گېزىتىدىن

مۇشۇ ئاينىڭ 14 - كۈنى بىر قىسىم رۋاندىلىق مۇساپىر بالىلار «25 كىلومېتىر» دەپ ئاتالغان يەردىكى ۋاقىتلىق مۇساپىرلار لاگېرىدا كالاسۇتى ئېلىشنى كۈتۈپ تۇرماقتا. مۇشۇ ھەپتىنىڭ ئاخىرلىرىدا بىر دە ت قۇتقۇزۇش ئايروپىلانى بىلەن زايىردا تۇرۇپ قالغان 100 مىڭدىن كۆپرەك رۋاندىلىق مۇساپىرنى دۆلىتىگە قايتۇرۇپ كېلىدۇ. ئاتا - ئانىسى ئۆلۈپ كەتكەن ياكى ئاتا - ئانىسىدىن ئايرىلىپ قالغان بۇ يېتىم بالىلار تۇنجى تۈركۈمدىكى قۇتقۇزۇش ئوبيېكتلىرى ئىدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

كولۇمبىيە ئەڭ چوڭ زەھەرلىك بۇيۇم ياساش زاۋۇتىنى تەكشۈرۈپ تاپتى

كولۇمبىيە ساقچىلىرى يېقىندا كۈنىگە ئىككى توننا كوكايىن ئىشلەپ چىقىرالايدىغان يەر ئاستى زەھەرلىك بۇيۇم زاۋۇتىنى تەكشۈرۈپ تېپىۋالدى، بۇ كولۇمبىيە ھازىرغىچە تەكشۈرۈپ تاپقان كۆلىمى ئەڭ چوڭ بولغان زەھەرلىك بۇيۇم ئىشلەش زاۋۇتى.

زەھەرلىك بۇيۇم ئەتكەسچىلىرىنى تۇتىدىغان ساقچىلار ئالتە تىك ئۇچار ئايروپىلان ۋە ئاپتوماتلىق ئۇچ كاتېرنىڭ ماسلىشىشى ئارقىسىدا «كوكايىن جەننىتى» دەپ ئاتالغان مىراۋىلورس شەھرىدە زەربىدارلىق بىلەن تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىپ، بۇ زەھەرلىك بۇيۇم زاۋۇتىنى تېپىپ، سەككىز توننا كوكايىن ۋە زەھەرلىك بۇيۇم ياساشتا ئىشلىتىلىدىغان نۇرغۇن خىمىيۋى دورىلارنى غەنىيمەت ئالدى. ساقچىلارنىڭ ئېيتىشىچە، بۇ زاۋۇتنىڭ ئىگىلىگەن يېرى تۆت كۋادرات كىلومېتىر بولۇپ، چوڭ تىپتىكى ترانسپورت ئايروپىلانى قاتنايدىغان بىر ئايرودروم بار ئىكەن.

«ئىقتىساد گېزىتى»دىن

دۇنيانىڭ ھەر قايسى جايلىرىدا

ئىتالىيە ساقچىلىرى 19 ژاندارمنى قولغا ئالدى

ئىتالىيە ساقچىلىرى ناپولىس رايونىدا ئۇشتۇمتۇت ھەرىكەت قوللىنىپ 19 ژاندارمنى قولغا ئالدى. خەۋەرلەرگە قارىغاندا، بۇ 19 ژاندارما «كاموررا» ناملىق تەشكىلاتنى زەھەرلىك بۇيۇم ئەتكەسچىلىكىدە قورال بىلەن تەمىنلىگەن ھەم بۇ تەشكىلاتنىڭ قەرەللىك بەرگەن «مائاشى» نى قوبۇل قىلغان، ئۇلار يەنە ھۆكۈمەت ئىشلىرىنى ئىجرا قىلغاندا «كاموررا» نىڭ جىنايى ھەرىكەتلىرىنى قانات ئاستىغا ئالغان.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028. پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 7 يۈەن 50 پۇڭ، پارچە باھاسى: 25 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

新 疆 日 报 （维吾尔文）

(بۇ سان تۆت بەت)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى: CN 65——0002 / Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى(ۋەكالەت نومۇرى: 1—57)

1997 - يىل
ماي
4
يەكشەنبە

ئۈرۈمچىنىڭ ھاۋارايى:

كۈندۈزى ھاۋا بۇلۇتلۇق بولۇپ، ئازراق يامغۇر ياغىدۇ. كېچىسى بۇلۇتلۇق بولىدۇ. تېمپېراتۇرا ℃ 17 – ℃ 27 بولىدۇ. تۆت بال شامال چىقىدۇ.

مۇھىم خەۋەرلەر

ئابلەت ئابدۇرېشىت شىنجاڭ خىمىيىۋى ئوغۇت زاۋۇتىدا خىزمەتلەرنى كۆزدىن كەچۈرگەندە مۇنداق دېدى:

تېخنىكا ئۆزگەرتىشنى تۇتۇپ، ئۈنۈمنى ئاشۇرۇپ، سۈپەتلىك قۇرۇلۇش قىلىش لازىم

ئۆز مۇخبىرىمىز مەدەنىيەت مۇھەممەترېھىم خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايوننىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت 5-ئاينىڭ 2-كۈنى رەئىس ياردەمچىسى لىيوتەي ۋە ئاپتونوم رايونلۇق ئىقتىساد - سودا كومىتېتى، پىلان كومىتېتى، خىمىيە سانائىتى نازارىتى مەسئۇللىرىنىڭ ھەمراھلىقىدا شىنجاڭ خىمىيىۋى ئوغۇت زاۋۇتىغا بېرىپ، بايرام مەزگىلىدە ئىشلەۋاتقان ھەر مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى يوقلىدى، بىرىكمە ئامىياك ئىشلەشنى كېڭەيتىش قۇرۇلۇش ئورنىنى كۆزدىن كۆچۈردى.

رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىت قۇرۇلۇش ئورنىغا كېلىپ، ئىشچىلار بىلەن كۆرۈشۈپ، ئۇلاردىن بايراملىق ھال سورىدى، بىرىكمە ئامىياك ئىشلەشنى كېڭەيتىش قۇرۇلۇشىنىڭ ئەھۋالىنى سورىدى. ئۇنىڭدىن كېيىن ئورىيە سېخى، شامالدىتىش سېخىغا كېلىپ، ئورىيە ئوغۇتنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئەھۋالىنى سۈرۈشتۈردى، ئۇ ئورىيە ئوغۇتنىڭ بېسىلىپ قالغانلىقىنى، سېتىلىشىنىڭ راۋان ئەمەسلىكىنى بىلگەندىن كېيىن مۇنداق دېدى: بۇ مەسىلە دىققەت-ئېتىبارىمىزنى قوزغىشى كېرەك، دەرھال يول تېپىپ، مەھسۇلاتلارنى سېتىشنىڭ ئامالىنى قىلىش كېرەك.

شىنجاڭ خىمىيىۋى ئوغۇت زاۋۇتى 80-يىللاردا قۇرۇلغان، ئەينى چاغدا شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتى ئۈچۈن تېگىشلىك تۆھپە قوشقانىدى. يېقىنقى يىللاردا ئۈسكۈنىلەرنىڭ كونىراپ كېتىشى، باشقۇرۇشنىڭ ياخشى بولماسلىقى سەۋەبىدىن زىيان تارتقان كارخانىغا ئايلىنىپ قالدى. 1995-يىلدىن بۇيان رەھبەرلىك بەنزىسى باشقۇرۇشنى، تېخنىكا ئۆزگەرتىشنى تۇتقانلىقتىن، بۇ زاۋۇتنىڭ قىياپىتىدە زور ئۆزگىرىش بولدى، زىيان پايدىغا ئايلىنىپلا قالماستىن، بەلكى ئۈچ خىل ئاساسلىق مەھسۇلاتى ئورىيە، بىرىكمە ئامىياك، ئاممونىي نىتراتنىڭ مەھسۇلات قىممىتى ۋە سېتىلىش كىرىمىدە زاۋۇت قۇرۇلغاندىن بۇيان ئەڭ ياخشى سەۋىيە يارىتىلدى.

شىنجاڭ خىمىيىۋى ئوغۇت زاۋۇتىنىڭ باشلىقى دۇڭ خەنگۇاڭنىڭ دوكلاتىنى ئاڭلىغاندىن كېيىن رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىت مۇنداق دېدى: مەن شىنجاڭ خىمىيىۋى ئوغۇت زاۋۇتىنىڭ خەندىن پولات. تۆمۈر زاۋۇتىدىن ئۆگىنىپ، ئىگىلىك باشقۇرۇشنى، تېخنىكا ئۆزگەرتىشنى چىڭ تۇتۇپ، تېخنىكا ئۆزگەرتىش ئارقىلىق ئۈنۈمنى ئاشۇرۇشنى، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتۇپ، كارخانىنى جانلاندۇرۇشنى ئۈمىد قىلىمەن.

رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىت بىرىكمە ئامىياك ئىشلەشنى كېڭەيتىپ قۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ ئەھۋالىدىن رازى بولدى. ئۇ مۇنداق دېدى: بۇ ۋەزىپە ناھايىتى مۈشكۈل، چوقۇم نىشان بويىچە سۈپەتكە، ساننى كاپالەتلىك قىلغان ئاساستا ۋەزىپىنى ئادا قىلىپ، سۈپەتلىك قۇرۇلۇش قىلىشنى قولغا كەلتۈرۈش لازىم.

«22» تۈەن-مەيداننىڭ مۇئاۋىن باشلىقى ۋۇشىنخې (ئوڭدىن بىرىنچى كىشى) 4-ئاينىڭ 14-كۈنى ئورگاندىكى سەككىز يولداش بىلەن يۈك-تاق ۋە سايمانلارنى ئېلىپ تۈەن-مەيداننىڭ چەت، ياقا 6 - لىيەنگە بېرىپ نۇقتىدا تۇرۇپ تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىپ، بۇ ئورۇننىڭ قىيىن مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشقا ياردەم بەردى.

خۇاڭ بىن فوتوسى

جەنۇبتىكى مەرۋايىت — كورلا جۇلالانماقتا

— كورلا شەھىرىنىڭ مەدەنىيەتلىك شەھەر قۇرغانلىقى توغرىسىدا (1)

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز كاڭ پىڭ، شى خۇڭ

مەنىۋى مەدەنىيەت گۈللىرى

كورلا روھى — ئىنتىپاقلىشىپ كۈرەش قىلىش، باتۇرلۇق بىلەن يول ئېچىپ ئىلگىرىلەش، پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇش، ئەلا نەتىجە يارىتىش

كۆنچى دەرياسى ۋە باش ئەگىم ۋادىسىدىكى كورلىدىن ئىبارەت ئىلگىرى ئانچە داڭقى چىقمىغان بۇ كىچىك شەھەرنىڭ قىياپىتىدە قىسقىغىنا بىر نەچچە يىل ئىچىدە نېفىتنىڭ كەڭ دائىرىدە ئېچىلىشىغا ئەگىشىپ يېڭى ئۆزگىرىش بارلىققا كەلدى: گىرەلىشىپ كەتكەن، دەرەخلەر سايە تاشلاپ تۇرىدىغان يوللار ۋە بىر - بىرىگە تۇتىشىپ كەتكەن سودا تور - نۇقتىلىرى زامانىۋى يېڭى شەھەر قىياپىتىنى نامايان قىلدى. قاتار-قاتار بىنالار، تۇرالغۇ ئۆي رايونلىرى كىشىلەرگە كورلىنىڭ تېز سۈرئەت بىلەن شىنجاڭ بويىچە ئىككىنچى چوڭ شەھەر بولۇشقا قاراپ ئىلگىرىلەۋاتقانلىقىنى نامايان قىلدى!

يېقىنقى ئۈچ يىلدا كورلا شەھىرى «مەملىكەت بويىچە پاكىز شەھەر»، «مەملىكەت بويىچە شەھەر مۇھىتىنى ئۇنىۋېرسال تۈزەشتە ئىلغار شەھەر»، «مەملىكەت بويىچە ئىككىنى ھىمايە قىلىشتىكى نەمۇنە شەھەر»، «ئاپتونوم رايون بويىچە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا ئىلغار شەھەر»، «ئاپتونوم رايونلۇق شەھەر قۇرۇلۇشى بويىچە تىيانشان لوڭقىسىنى تالىشىش مۇسابىقىسىدە بىرىنچى» قاتارلىق ناملارغا ئېرىشتى.

1996-يىلى كورلا شەھىرىنىڭ ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتى 2 مىليارد 400 مىليون يۈەنگە يېتىپ 1991-يىلدىكىدىن % 22.3 ئاشتى، يەرلىك مالىيە كىرىمى

شىنجاڭدىكى ناھىيە دەرىجىلىك شەھەرلەر ئىچىدە ئالدىنقى قاتاردا تۇرىدۇ.

«ئىنتىپاقلىشىپ كۈرەش قىلىش، باتۇرلۇق بىلەن يول ئېچىپ ئىلگىرىلەش، پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇش، ئەلا نەتىجە يارىتىش» روھى پۈتۈن شەھەردىكى 300 مىڭ ھەر مىللەت شەھەر ئاھالىسىنى ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئومۇميۈزلۈك ئىلگىرى سۈرۈشكە ئىلھاملاندۇرىدىغان، رىغبەتلەندۈرىدىغان ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچ بولۇپ قالدى.

زىيارەت جەريانىدا بىزنى ئەڭ چوڭقۇر تەسىرلەندۈرگىنى كورلىلىقلارنىڭ «پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇش» روھى بولدى.

شەھەرلىك پارتكوم، شەھەرلىك ھۆكۈمەتتىكى بىر بەن ئادەم: پۇرسەت بىر رايوننىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشى، ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنى ئادەتتىكىدىن تېز تەرەققىيات باسقۇچىغا ئېلىپ كىرىدۇ، كورلىلىقلار مىنۇت-سېكۇنتنى قولدىن بەرمەي ئىشلىشى، يۈرەكلىك بۆسۈش قىلىشى، جاپاغا چىداپ ئېلىشىشى، پۇختا ئىشلىشى كېرەك، دەپ قارىدى.

كورلا شەھەرلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى يۈەن زېنىڭ سۆزى بىلەن ئېيتقاندا، كورلار روھىنى جارى قىلدۇرۇشتا، ئىدىيىنى دادىل ئازاد قىلىش، كۈرەش قىلىشقا، پۇرسەتنى تۇتۇشقا جۈرئەت قىلىش كېرەك.

پۇرسەت چىڭ تۇتۇلغاچقا، تارىم ئويمانلىقى نېفىت قوماندانلىق شتابى قۇرۇلۇپ، كورلىغا نېفىت سانائىتىدىن ئىبارەت ماددىي مەدەنىيەت تېخىمۇ پەرۋاز قىلىدىغان قانات بەخش ئەتتى.

پۇرسەت چىڭ تۇتۇلغاچقا، 12 مىليارد يۈەن مەبلەغ سېلىنىدىغان چوڭ نېفىت - خىمىيە سانائىتى زاۋۇتى، چوڭ خىمىيە ئوغۇتى زاۋۇتى قۇرۇلۇشى باشلىنىپ، كورلىنىڭ زامانىۋى يېڭى نېفىت

سانسىز «پۇرسەتنى تۇتۇپ» مۇۋەپپەقىيەت قازىنىشقا كورلىلىقلارنىڭ غايەت زور ھالال ئەمگىكى ۋە تىرىشچانلىقى سىڭگەن. كورلىلىقلار ھەرىكەت قىبلىنامىسىنى ئىككى مەدەنىيەتنى تەڭ تۇتۇش فاكچېنى ئۈستىگە قويىدى. مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا ئەڭ يېڭى بولۇشنى باشلىنىش نۇقتىسى، ئەڭ يۇقىرى بولۇشنى نىشان، «شارائىت بولسا ئىلگىرىلەش، شارائىت بولمىسا، شارائىت يارىتىپ ئىلگىرىلەش»نى پرىنسىپ قىلىپ، «قاتتىق» ستراتېگىيىسىنى يولغا قويىدى.

كورلىلىقلار پاكىز شەھەر قۇرۇش بىلەن مەدەنىيەتلىك كىشىلەرنى يېتىشتۈرۈشنى ئىستىھكامغا ھۇجۇم قىلىشنىڭ بۆسۈش ئېغىزى قىلدى؛ دۆلەت بويىچە پاكىز شەھەر، مەملىكەت بويىچە ئىككىنى ھىمايە قىلىشتىكى نەمۇنە شەھەر، مەملىكەت بويىچە مەدەنىيەتلىك شەھەر بولۇشتىن ئىبارەت ئۈچ نىشانىنى پۇرسەتنى قولدىن بەرمەي قولغا كەلتۈردى؛ مەدەنىيەتلىك ئورۇن، مەدەنىيەتلىك كوزنەك، بىخەتەر، مەدەنىيەتلىك كىچىك رايون، ھاللىق سەۋىيىگە يەتكەن مەدەنىيەتلىك كەنت بەرپا قىلىشقا دائىر بىر قاتار پائالىيەتلەرنى داۋاملىق قانات يايدۇردى؛ ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى، ئىجتىمائىي ئەخلاق تەربىيىسى، كەسىپ ئەخلاقى تەربىيىسى، ئائىلە گۈزەل ئەخلاقى تەربىيىسىنى قەتئىي بوشاشماي چىڭ تۇتتى.

ماددا روھقا، روھ ماددىغا ئايلىنىدۇ. كورلىنىڭ «قاتتىق» ستراتېگىيىسى ئوتتۇرىغا قويۇلغان مەزگىلدە ئارقا-ئارقىدىن چوڭ تۈرلەر يولغا قويۇلدى، چوڭ قۇرۇلۇشلار سېلىندى؛ نەشپۈت شەھىرىدە 2000 دىن ئارتۇق كارخانا، سودا ئورۇنلىرى قۇرۇلدى؛ يېزا ئىگىلىكىنى ئېچىش بويىچە دولقۇن قوزغالدى،

جاڭ يۈنچۇەن دۇنيا بانكىسى شىنجاڭ يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيول قۇرۇلۇشىنى تەكشۈرۈش، ئىلھاملاندۇرۇش ئۆمىكىدىكىلە...

ئومۇمىي قىممىتى 2 مىليارد 400 مىليون يۈەنگە يېتىپ 1991-يىلىدىكىدىن % 22.3 ئاشتى، يەرلىك مالىيە كىرىمى 238 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1991-يىلىدىكىدىن % 18.1 ئاشتى. شەھەر بويىچە مۇقىم مۈلۈككە بەش يىلدا 15 مىليارد 560 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە شەھەر يوللىرىنى ئۆزگەرتىش، كېڭەيتىش قۇرۇلۇشى ۋە شەھەردىكى باشقا يانداشما قۇرۇلۇشلار ئۈچۈن ئۈچ يىلدا 200 مىليون يۈەنگە يېقىن مەبلەغ سېلىندى.

كورلا شەھىرىنىڭ ئۇنىۋېرسال ئىقتىسادىي ئەمەلىي كۈچى

چوڭ نېفت - خىمىيە سانائىتى زاۋۇتى، چوڭ خىمىيە ئوغۇتى زاۋۇتى قۇرۇلۇشى باشلىنىپ، كورلىنىڭ زامانىۋى يېڭى نېفت شەھىرىگە قەدەم تاشلىشى ئۈچۈن ئاساس سېلىندى.

پۈرسەت چىڭ تۇتۇلغاچقا، خەلقئارالىق ئايرودروم ياساش پىلانلاندى.

پۈرسەت چىڭ تۇتۇلغاچقا، كورلا-بېيجىڭ ئاۋئاتسىيە لىنىيىسى ئېچىلدى.

پۈرسەت چىڭ تۇتۇلغاچقا، شىنجاڭ ماددىي ئەشيا 2-دەرىجىلىك توپ سېتىش پونكىتى كورلىدا قۇرۇلدى.

ئەشۇ يىل شەھىرىدە 2000 دىن ئارتۇق كارخانا، سودا ئورۇنلىرى قۇرۇلدى؛ يېزا ئىگىلىكىنى ئېچىش بويىچە دولقۇن قوزغالدى، «ئۇۋا ياساپ سۇمۇرغنى باشلاپ كېلىش» كورلىنىڭ ئۇچقاندەك ئىلگىرىلىشىگە تۈرتكە بولىدىغان ئەپچىل يول بولۇپ قالدى.

كورلىدا بۇ ئۈچ يىل جەريانىدا ھەر يىلى مالىيە كىرىمى 40 مىليون يۈەن ساپ ئاشتى، بىز يۇمشاق دېتاللارنىڭ قاتتىق دېتاللارغا ئۆزگەرگەنلىكىدەك شانلىق ئىستىقبالنى كۆردۇق.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ئۈرۈمچى شەھەرلىك ج خ ئىدارىسى چارلاش ساقچى تارماق ئەترىتىنىڭ 7-چوڭ ئەترىتى «ساپانى ياخشىلاش، ئوبراز تۇرغۇزۇش» نى خىزمەتنىڭ مۇھىم نۇقتىسى قىلىپ، «لېي فېڭدىن ئۆگىنىپ، مېھىر-شەپقەت يەتكۈزۈش» پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى.

سۈرەتتە: كادىر-ساقچىلار 90 ياشتىن ئاشقان ئۇيغۇر بوۋاي قادىر ئاخۇننى (سولدىن 3-كىشى) يوقلىماقتا.

فەن خاۋ فوتوسى

جاڭ يۈنچۈەن دۇنيا بانكىسى شىنجاڭ يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيول قۇرۇلۇشىنى تەكشۈرۈش، ئىلھاملاندۇرۇش ئۆمىكىدىكىلەر بىلەن كۆرۈشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز ھەسەن ئېلى خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى جاڭ يۈنچۈەن 5-ئاينىڭ 3-كۈنى «يېڭى يول» مېھمانخانىسىدا چۈشتىن ئەنخۇڭ باشچىلىقىدىكى دۇنيا بانكىسى شىنجاڭ يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيول قۇرۇلۇشىنى تەكشۈرۈش، ئىلھاملاندۇرۇش ئۆمىكىدىكىلەر بىلەن كۆرۈشتى.

بۇ ئۆمەك تەركىبىدىكى بەش كىشى 4-ئاينىڭ 26-كۈنى بېيجىڭدىن ئۈرۈمچىگە كەلگەن، ئۇلار بىر ھەپتىدىن بۇيان دۇنيا بانكىسىنىڭ قەرز پۇل بېرىشى بىلەن ياسىلىۋاتقان تۇرپان - ئۈرۈمچى - داخۇاڭشەن يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيول قۇرۇلۇشىنىڭ نەق مەيدانىنى جۈملىدىن تاشيول ئامانلىقى، ئىش ئورنى مۇھىتى، تەربىيىلەش، يولۇچى توشۇش تەتقىقاتى، ماتېرىيال سېتىۋېلىش، چىقىم ئەھۋالى قاتارلىق تارماق تۈرلەرنى ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈردى، مەسلىھەت بەردى، ئۈرۈمچى - كۇيتۇڭ يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيول قۇرۇلۇشى تۈرلۈك بۆلەكلىرىنىڭ خىزمىتىنى كۆزدىن كەچۈردى، ئىلھاملاندۇردى ھەم ئاپتونوم رايونلۇق يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيول قۇرۇلۇشى قوماندانلىق شتابى بىلەن بۇ ئىككى يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيول قۇرۇلۇشى ئەھۋالى توغرىسىدا ئەسلەتمە ئىمزالىدى.

كۆرۈشۈشتە جاڭ يۈنچۈەن ۋەكىللەر ئۆمىكىنى قىزغىن قارشى ئالدى. ئۇ مۇنداق دېدى: يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيول قۇرۇلۇشى ئاپتونوم رايونىمىز خەلق ئىگىلىكىنىڭ راۋاجلىنىشىدا ئىنتايىن مۇھىم رول ئوينايدۇ. ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سىياسىي ۋەزىيىتى مۇقىم، مىللەتلەر ئىتتىپاق، ھەر ساھەدىكى خىزمەتلەر ئوڭۇشلۇق ئىشلىنىۋاتىدۇ، بۇلار بىزنىڭ يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيول قۇرۇلۇشىنى ياخشى ئىشلىشىمىزنى پايدىلىق ئىمكانىيەت بىلەن تەمىن ئەتتى. بىز نۆۋەتتە ئۇل مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشلىرىنى، غول، تايانچ يول قۇرۇلۇشىنى تۇتۇۋاتىمىز، دۇنيا بانكىسىنىڭ مەبلەغ، ئەقلىي كۈچ جەھەتتىن داۋاملىق ياردەم بېرىشىنى ئۈمىد قىلىمىز. كۆرۈشۈشتە ۋەكىللەر ئۆمىكىدىكىلەر شىنجاڭدىكى يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيول قۇرۇلۇشىنىڭ سۈرئىتى، سۈپىتىدىن رازى بولغانلىقىنى بىلدۈردى. تەكشۈرۈشتە ھېس قىلغان بەزى مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. جاڭ يۈنچۈەن ئۇلارنىڭ پىكىر-تەكلىپ بەرگەنلىكىگە رەھمەت ئېيتتى.

يايلاقنى ھەقلىق ھۆددىگە بېرىشنىڭ تەرەققىياتى تېز بولماقتا

ئۆز مۇخبىرىمىز جاڭ لىشۇ خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزدا يولغا قويۇلغان يايلاقنى ھەقلىق ھۆددىگە بېرىش مەسئۇلىيەت تۈزۈمى خىزمىتىنىڭ تەرەققىياتى تېز بولدى. ھازىر چارۋىچىلىق رايونلىرىدا 342 مىليون مو يايلاق ئائىلىلەرگە ھەقلىق ھۆددىگە بېرىلدى، بۇ پايدىلىنىشقا بولىدىغان ئومۇمىي يايلاقنىڭ % 47.5 نى ئىگىلىدى، 97 مىڭ 123 چارۋىچى ئائىلىسى يايلاقتىن پايدىلىنىش گۇۋاھنامىسى ئالدى، بۇ ئومۇمىي چارۋىچى ئائىلىسىنىڭ % 60.7 نى ئىگىلەيدۇ. بۇنىڭ ئىچىدە ئالتاي، بورتالا موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى ۋە قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستى يايلاقنى ھەقلىق ھۆددىگە بېرىش ۋەزىپىسىنى ئورۇنداپ بولدى ھەم چارۋىچىلىق نازارىتىنىڭ تەكشۈرۈشىدىن ئۆتتى.

يايلاقنى ھەقلىق ھۆددىگە بېرىش چارۋىچىلىق ئىسلاھاتىدىكى مۇھىم تەدبىر. ئۆتكەن يىلى 5-ئايدا ئاپتونوم رايون ئاچقان چارۋىچىلىق خىزمىتى يىغىنىدا يايلاقنى ھەقلىق ھۆددىگە بېرىش مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى تېزدىن ئەمەلىيلەشتۈرۈش قارار قىلىندى. 6-ئايدا ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى يايلاقنى ھۆددىگە بېرىپ باشقۇرۇش چارىسىنى تەستىقلاپ تارقاتتى. ھەرقايسى ۋىلايەت، ئوبلاست شەھەرلەر ئاجراتقان 5000 دىن كۆپرەك چارۋىچىلىق كادىرى چارۋىچىلىق رايونلىرىغا بېرىپ چارۋىچىلارنى «يايلاق قانۇنى»نى ئۆگىنىشكە ئۇيۇشتۇردى، يەنە يايلاقلاردا ئەمەلىي تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىپ، ئارخىپ تۇرغۇزۇپ، يەرلەرنى ئەنگە ئېلىپ، يايلاقنى ھەقلىق ھۆددىگە بېرىش خىزمىتىنىڭ تەرتىپلىك ئىشلىنىشىگە كاپالەتلىك قىلدى. ھازىر كۆپىنچە ناھىيە، شەھەرلەرنىڭ تەكشۈرۈش، پاسىل ئايرىش خىزمىتى تاماملاندى.

جايلارنىڭ ئەمەلىيىتى شۇنى ئىسپاتلىدىكى، چارۋىچىلار يايلاقنى ھۆددىگە ئالغاندىن كېيىن، ئۇلارنىڭ يايلاق قوغداش، يايلاقنى قوغداش ئاكتىپلىقى زور دەرىجىدە ئاشتى، نۇرغۇن چارۋىچى تەشەببۇسكارلىق بىلەن چارۋىچىلىقنى باشقۇرغۇچى تارماقلارغا بېرىپ، يايلاقنى قوغداش ۋە قۇرۇشقا دائىر بىلىملەرنى ھەم ئەمەلىي ئىشلىتىدىغان پەن-تېخنىكىلارنى سورىدى، نۇرغۇن چارۋىچى يايلاقنى ھۆددىگە ئالغاندىن كېيىن مەبلەغ توپلاپ ئوتلاق بەرپا قىلدى، ئېغىل-قوتان سالدى ۋە ئوتلاقنى قاشالىدى.

ئۈرۈمچىدە جۇڭگو كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقى خاتىرىلەندى

ئۆز مۇخبىرىمىز مېھرىگۈل تۇردى خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق ئىتتىپاق كومىتېتى بىلەن ئاپتونوم رايونلۇق ياشلار بىرلەشمىسى 5-ئاينىڭ 2-كۈنى چۈشتىن كېيىن سۆھبەت يىغىنى ئۆتكۈزۈپ، جۇڭگو كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى خاتىرىلىدى.

سۆھبەت يىغىنىدا ئاپتونوم رايونلۇق ئىتتىپاق كومىتېتىنىڭ شۇجىسى شاۋكەت ئىمىن ۋە ھەر مىللەت ئىتتىپاق ئەزالىرىنىڭ ۋەكىللىرى ئارقا-ئارقىدىن سۆز قىلىپ، كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى بېسىپ ئۆتكەن 75 يىللىق مۇساپىنى ئەسلەپ ئۆتتى ھەمدە ئۆزلىرىنىڭ ئىدىيە، ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ قىزغىن پىكىر بايان قىلدى. ئۇلار مۇنداق دېيىشتى: ئۇلۇغۋار نىشانغا قاراپ ئىلگىرىلەش ۋەزىپىلىرىمىز ئېنىق ئوتتۇرىغا قويۇلدى. يېڭى ۋەزىيەت ۋە ۋەزىپىلەر كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى خىزمىتىگە تېخىمۇ يۇقىرى تەلەپ قويىدى. پارتىيىمىز كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقىدىن زور ئۈمىد كۈتمەكتە. بىز پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن مەملىكەت ئومۇمىيىتىنى كۆڭلىمىزگە پۈكۈپ، كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقىنىڭ خىزمەت ئەمەلىيىتىگە زىچ بىرلەشتۈرۈپ، پارتىيىنىڭ ياردەمچى ۋە زاپاس قوشۇنى بولۇش رولىمىزنى تولۇق جارى قىلدۇرىمىز. ياشلارنىڭ قانۇن- تۈزۈم، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى قارىشىنى كۈچەيتىپ، ئۇلارنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ۋە ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداش قاتارلىق جەھەتلەردە زەربىدار ئەترەتلىك، جانلىق قوشۇنلۇق رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرىمىز، بىرنىيەت-بىر مەقسەتتە ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈپ، مۇقىملىقنى قوغداش ئۈچۈن كۈچىمىزنى سەرپ قىلىمىز.

يىغىنغا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن باش كاتىپى مەن زۇگېجو قاتناشتى ۋە سۆز قىلدى.

شاپتۇل يېزىسىنىڭ پوچتا - تېلېگراف ئىشلىرى تېز تەرەققىي قىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز مەخەت ھامۇللا خەۋەر قىلىدۇ: پەيزاۋات ناھىيىسى شاپتۇل يېزىسىنىڭ پوچتا-تېلېگراف ئىشلىرى ئىلگىرى دېگەندەك تەرەققىي قىلىپ كېتەلمىگەنىدى. شۇڭا ناھىيىلىك پوچتا-تېلېگراف ئىدارىسى بۇلتۇر 8-ئايدا يېزىلىق پوچتا-تېلېگراف پونكىتىنىڭ رەھبەرلىك بەنزىسىنى تەرتىپكە سالدى. يېڭى رەھبەرلىك بەنزىسى دەرھال يېڭى قائىدە-تۈزۈملەرنى تۈزدى ۋە ئۇنى قاتتىق ئىجرا قىلدى. نەتىجىدە بۇ يىلنىڭ بېشىدىن 3-ئاينىڭ ئاخىرىغىچە بۇ يېزىنىڭ پوچتا-تېلېگراف ئىشلىرى تېز تەرەققىي قىلىپ، 58 تېلېفون ئورنىتىلدى، خەت-چەك، يوللانمىلار ۋاقتىدا يوللىنىدىغان، تارقىتىلىدىغان بولدى. ئىلگىرى بۇ پونكىتنىڭ بىر يىللىق كىرىمى 10 مىڭ يۈەن ئەتراپىدا بولغان بولسا، ھازىر بىر ئايلىق كىرىمىلا 10 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

دۇنيا بانكىسىنىڭ شىنجاڭ يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيول قۇرۇلۇشىنى تەكشۈرۈش - ئىلھاملاندۇرۇش ئۆمىكىدىكىلەر نەق مەيداندا تەكشۈرۈشتە.

جۇ خۇڭ فوتوسى

يەنىمۇ گۈللەن نەشپۈت ماكانى

ئۆمەر ھامۇت (ئۆز مۇخبىرىمىز)

كورلا شەھىرى تېكچى يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى 1990 ـ يىلدىن بۇيان يېزا ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ بازارنى يېتەكچى قىلىپ كەسىپ قۇرۇلمىسىنى پائال تەڭشەپ، 2 ـ، 3 ـ كەسىپنىڭ تەرەققىياتى ۋە ئۇل مۇئەسسەسلەر قۇرۇلۇشىنىڭ قەدىمىنى تېزلەتتى، يېزا ئىقتىسادىنى گۈللەندۈرۈش، دېھقان، چارۋىچىلارنى ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشكە يېتەكلەش جەھەتتە خۇشاللىنارلىق نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى. 1996 ـ يىلى يېزىنىڭ يېزا ئىگىلىك ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 71 مىليون 500 مىڭ يۈەنگە، كوللېكتىپ ئىقتىسادى 15 مىليون 598 مىڭ يۈەنگە، كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن يىللىق ئوتتۇرىچە ساپ كىرىم 2100 يۈەنگە، كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان ئولتۇراق ئۆي كۆلىمى 28 كۋادرات مېترغا يېتىپ، ئالتە يىل ئاۋۋالقىدىن يېزا ئىگىلىك ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى % 89، كوللېكتىپ ئىقتىسادى % 45، كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن يىللىق ئوتتۇرىچە ساپ كىرىم بىر ھەسسىدىن كۆپرەك، ئولتۇراق ئۆي كۆلىمى بىر ھەسسە ئاشتى. يېزا بويىچە ھەممە ئائىلىدە توك ئىشلىتىش، تۇرۇبا سۈيى ئىچىش ئىمكانىيىتى يارىتىلدى. يېزا، كەنت يوللىرى قارامايلاشتۇرۇلدى، قۇم ـ شېغىل يېيىلىغان تۈپتۈز يول، سوقما تاملىق، كېسەك ـ ياغاچ قۇرۇلمىلىق ئۆيلەرنىڭ ئورنىنى خىش ـ ياغاچ، خىش ـ بېتون قۇرۇلمىلىق، چوڭ دېرىزىلىك ئۆيلەر ئىگىلەشكە باشلاپ، نەشپۈتزارلىقنىڭ ئوبرازى تېخىمۇ نۇرلاندى.

ئۇلارنىڭ تەجرىبىسى: سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىگە يۈزلىنىشنى چىقىش قىلىپ، يېزا ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش كورلا شەھىرىنىڭ غەربىي جايلاشقان سەككىز كەنت، 28 مەھەللە ـ گۇرۇپپا، 1862 ئائىلە، 10مىڭغا يېقىن نوپۇسقا ئىگە تېكچى يېزىسىدا تېرىلغۇ يەر كىشى بېشىغا 1.5 مودىن توغرا كېلەتتى. شۇڭلاشقا بولۇشىغا قارىماي شەھەر قۇرۇلۇشى كۆلىمىنىڭ ئۈزلۈكسىز كېڭىيىشىگە ئەگىشىپ، يېزىنىڭ تېرىلغۇ يېرى ئالتە يىلدا يەنە % 14 ئەتراپىدا ئازىيىپ كەتتى. بۇ دېھقانچىلىقنى ئاساس، باغۋەنچىلىكنى قوشۇمچە قىلىدىغان تېكچى يېزىسىنىڭ يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىنى تەرەققىي قىلدۇرۇپ، ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش قەدىمىنى تېزلىتىشنى چوڭ تەسىرگە ئۇچراتتى. يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى بۇ ئەھۋالدا يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىنىڭ يېڭى تەرەققىيات يوللىرى ئۈستىدە پائال ئىزدىنىپ، يېزا ئىسلاھاتىنىڭ

قاراپ ئىش كۆرۈپ، كوللېكتىپ ئىقتىسادى ۋە دېھقانلارنىڭ ئائىلە ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتا مۇھىم رول ئوينىدى. تېكچى يېزىسى يېزا ئىگىلىكىنىڭ كەسىپ قۇرۇلمىسىنى بازار ئېھتىياجىغا ئۇيغۇنلاشتۇرۇشتا مۇنداق بىر نەچچە جەھەتتە تەڭشەش ئېلىپ باردى: بىرىنچى، تېرىقچىلىق قۇرۇلمىسىنى تەڭشەپ، ئاشلىق ھوسۇلىنىڭ مۇقىم ئېشىشىغا كاپالەتلىك قىلىش ئالدىنقى شەرتى ئاستىدا كۆكتات، كېۋەز، مايلىق دان تېرىلغۇ كۆلىمىنى مۇۋاپىق كېڭەيتتى. ئاشلىق تېرىلغۇ كۆلىمى ئالتە يىل ئاۋۋالقى 10 مىڭ مودىن 5600موغا ئازايتىلغان بولسىمۇ، مۇھىم نۇقتا بىرلىك ھوسۇلنى ئاشۇرۇشقا قارىتىلغانلىقتىن، ئاشلىقنىڭ ئومۇمىي ھوسۇلى 3 مىليون 190 مىڭ كىلوگرامغا يەتتى. ھەر يىلى دۆلەتكە 80 مىڭ كىلوگرام ئاشلىق، 600 مىڭ كىلوگرام ياغلىق دان سېتىپ بەردى. ئىلگىرى كېۋەز كۆلىمى يېزا بويىچە 4000 مو، ئۇنىڭدىن ئېلىنغان پاختا 240 مىڭ كىلوگرام بولغان بولسا، 1996 ـ يىلى كېۋەز تېرىلغۇ كۆلىمى 3000 مو، ئۇنىڭدىن ئېلىنغان پاختا 300 مىڭ كىلوگرامغا يەتتى. ئىلگىرى كۆكتاتلىق كۆلىمى 1200 موغا، پارنىك 47موغا، ھەر خىل كۆكتاتنىڭ ھوسۇلى 1311 توننا بولغان بولسا، 1996 ـ يىلى كۆكتاتلىق كۆلىمى 3479موغا، پارنىك كۆلىمى 903موغا، كۆكتات ئومۇمىي ھوسۇلى 6280توننىغا يەتتى. بۇنىڭ بىلەن نەشپۈت بىلەنلا داڭق چىقىرىپ كېلىۋاتقان بۇ يېزا ھازىرغا كەلگەندە كورلا شەھىرى، تارىم نېفىتلىكىنىڭ مۇھىم يېزا ئىگىلىك قوشۇمچە يېمەكلىك بازىسىنىڭ بىرىگە ئايلاندى.

ــ يېزا ئىگىلىكنىڭ ئىچكى قۇرۇلمىسىنى تەڭشەپ، چارۋىچىلىق، باغۋەنچىلىك، يېزا ـ بازار كارخانىلىرى مەھسۇلات قىممىتىنىڭ نىسبىتىنى ئۆستۈرۈش ھازىر باغۋەنچىلىك بىلەن باقمىچىلىق بۇ يېزىنىڭ دېھقانلارنى ھاللىق سەۋىيىگە يەتكۈزۈشتىكى ئاساسلىق تايانچ كەسىپلىرى بولۇپ قالدى. يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى ئۆز ئورنىنىڭ جۇغراپىيىلىك ئورنى ۋە تەبىئىي شارائىتىغا ئاساسەن، مۇھىم نۇقتىنى دېھقانچىلىق رايون چارۋىچىلىقىغا قارىتىش يېتەكچى ئىدىيىسىدە چىڭ تۇردى. دېھقانچىلىق رايون چارۋىچىلىقىدا توپ سانىنى تۇراقلاشتۇرۇش ئاساسىدا يەرلىك قوي بىلەن مەكىنت قويىنى، سېغىن كالا بىلەن گۆش كالىسىنى كۆپەيتىشنى چىڭ تۇتتى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا،

چىقاردى. يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى سۇدىن پايدىلىنىش بىلەن سۇ تېجەشنى بىرلەشتۈرۈش، يەر ئۈستى سۈيىنى ئېچىش بىلەن يەر ئاستى سۈيىنى ئېچىشنى بىرلەشتۈرۈشتە چىڭ تۇرۇپ، ئاممىنى يەرلەرنى رەتلەپ، يۇرۇشلەشكەن سالا ئېتىز بەرپا قىلىش، سۇ سىڭمەس ئېرىق ـ ئۆستەڭ ياساش ۋە قۇدۇق قېزىپ يەر ئاستى سۈيىدىن پايدىلىنىشقا يېتەكلىدى. بۇ ئىشنىڭ ئۈزلۈكسىز ئېلىپ بېرىلىشى ئارقىسىدا يۇقىرى ئۆلچەم بويىچە سالالاشتۇرۇلغان ئاشلىق تېرىلغۇ كۆلىمى ئاشلىق ئومۇمىي تېرىلغۇ كۆلىمىنىڭ % 90 نى ئىگىلىدى. سۇ سىڭمەسلەشتۈرۈلگەن غول ئېرىق ـ ئۆستەڭ 32.4 كىلومېترغا، بۇ قۇرۇلۇشقا كوللېكتىپ ۋە شەخسلەر سالغان مەبلەغ 1 مىليون 596 مىڭ يۈەنگە، ماشىنىلاشقان قۇدۇق 23كە، قۇدۇق سۈيى بىلەن سۇغىرىلىدىغان كۆلەم 3400 موغا يەتتى. يېزا سالا ئېتىزلارنى يۇرۇشلەشتۈرۈش بىلەن بىللە سۇنى پىلانلىق ئىشلىتىش، ئىشلەتكەن سۇيىگە قاراپ ھەق ئېلىش، توك ۋە سۇنى پىلانلىق تەمىنلەش، ئارتۇق ئىشلەتكەنلەردىن ھەسسىلەپ ھەق ئېلىش چارىسىنى يولغا قويۇپ، سۇدىن پايدىلىنىش ئۈنۈمىنى ئۆستۈردى.

ــ ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈش، جاپا ـ مۇشەققەتكە چىداپ كۆرەش قىلىش يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ئالتە يىلدىن بۇيان، ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشنى بوشاشتۇرماسلىق شەرتى ئاستىدا كۆپ خىل ئىگىلىكنى پائال راۋاجلاندۇرۇش، ئېچىش خاراكتېرلىك ئىشلەپ چىقىرىش بىلەن شۇغۇللىنىشنى تەكىتلىگەندە ھەر مىللەت كادىرلىرى ۋە دېھقان، چارۋىچىلارغا جاپا ـ مۇشەققەتكە چىداپ كۆرەش قىلىش، ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئىگىلىك تىكلەش تەربىيىسى ئېلىپ بېرىشقا ئىنچىل ئەھمىيەت بېرىپ، كادىرلار ۋە ئامما ئارىسىدا ساقلىنىۋاتقان كۈتۈپ تۇرۇش، يۆلىنىۋېلىش، تەمە قىلىش ئىدىيىسىنى تۈگەتتى. ئېچىش خاراكتېرلىك ئىشلەپچىقىرىش بىلەن شۇغۇللىنىش بولسۇن،

بېيىش يولى (4)

ئۈزلۈكسىز كۆپەيدى.

ــ يېزا ئىگىلىك پەن ـ تېخنىكىسىنى ئومۇملاشتۇرۇش ۋە تەدبىر بەلگىلەشنى ئىلمىيلاشتۇرۇش يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ئىشلەپچىقىرىش ئەمەلىيىتى داۋامىدا پەن ـ تېخنىكا خادىملىرىنىڭ رولىغا ئېتىبار بىلەن قاراپ، پىكرىگە ھۆرمەت قىلىپ، مۇھىم نۇقتىنى مەھسۇلاتنى ئاشۇرۇشقا تەسىر كۆرسىتىدىغان پەن ـ تېخنىكا نەتىجىلىرىنى كىرگۈزۈش ۋە ئومۇملاشتۇرۇشقا، جۈملىدىن، سورتلۇق ئۇرۇقلۇقنى ئومۇملاشتۇرۇش، چارۋا مال نەسلىنى ياخشىلاش، تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىز ۋە مېۋىلىك باغلارنى ئۆزگەرتىش، سولياۋ يوپۇق يېيىپ زىرائەت ئۆستۈرۈش تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش، دېھقانلارنىڭ پەن ـ مەدەنىيەت ساپاسىنى ئۆستۈرۈشكە قارىتىپ، يېزا ئىگىلىكىدىن مول ھوسۇل ئېلىشنىڭ دائىملىق، تېخنىكىلىق تەدبىرلىرىنى تۈزۈپ چىقىپ، ۋە ئۇنى ئەستايىدىل ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئىشلەپچىقىرىشنىڭ تەرەققىيات قەدىمىنى تېزلەتتى.

سىرتتىن كىرگۈزۈش، ئۆزى يېتىشتۈرۈش ۋە كېڭەيتىشنى چىڭ تۇتۇپ، ئاشلىق زىرائەتلىرىنىڭ سورتىنى ئۈچ قېتىم يېڭىلىدى. يېزىنىڭ تۇپراق تەركىبىدىكى ئازوت، فوسفور ماددىسىنىڭ يېتەرلىك ئەمەسلىكىگە ئاساسەن تېرىلغۇ يەرلەرنى ئوغۇتلاشتا ئازوت ۋە فوسفورلۇق ئوغۇت مىقدارىنى ئاشۇردى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، كەسپىي پەن ـ تېخنىكا خادىملىرى ۋە دېھقان، چارۋىچىلاردىن تېخنىك تايانچلارنى تەربىيىلەپ يېتىشتۈرۈشكە ئەھمىيەت بەردى. ئالتە يىلدىن بۇيان يېزىدىكى كەسپىي پەن ـ تېخنىكا خادىملىرىدىن تۆت كىشىنى باشقا جايلارغا بىلىم ئاشۇرۇشقا ئەۋەتتى. كۆكتات ئىشلەپچىقىرىش تېخنىكىسى ئىككىنى تەكلىپ قىلدى. ئۆز ئورنىدىكى دېھقانچىلىق، باغۋەنچىلىك تېخنىكلىرىنى تەربىيىلەشكە ئەھمىيەت بېرىپلا قالماي، ئىشلەپچىقىرىش ۋە قۇرۇلۇش پىلانىنى تۈزۈشتە، تەدبىر بەلگىلەشنى ئىلمىيلاشتۇرۇشتا ئۇلارنىڭ مەسلىھەتچىلىك رولىنى جارى قىلدۇردى.

ــ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا ئوخشاش كەۋدىلىك ئورۇنغا قويۇش

ئاساسىي قاتلام كادىرلىرى ئۈلگە بولۇشىنىڭ ئاچقۇچ ئىكەنلىكىنى تەكىتلەپ، ئاساسىي قاتلام كادىرلىرىنىڭ «چاكارلىق»تۇيغۇسىنى كۈچەيتتى. پارتىيە ئەزالىرىنىڭ باشلامچىلىق، نەمۇنىلىك رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، كادىرلار، ئىشچى ـ خىزمەتچىلەر ۋە ئاممىنىڭ كەسپىي ئەخلاق، ئائىلە ئەخلاقى ۋە جەمئىيەت ئەخلاقىنى ياخشىلاشقا بولغان ئىشەنچىسىنى ئاشۇردى. بۇ ئاساستا پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرى بىۋاسىتە تۇتۇش، ھەرقايسى تارماقلار ئىش تەقسىم قىلىۋېلىپ كونكرېت مەسئۇل بولۇشتىن ئىبارەت رەھبەرلىك ئۇسۇلىنى قوللىنىپ، ئەمەلىي خىزمەتتە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا سەل قاراش ھادىسىسىنى تۈگەتتى. ئىدارە ـ ئورگان، كەسپىي ئورۇنلارنىڭ ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشىدا خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىشنى يادرو، كوللېكتىۋىزىملىق ئىدىيىدە چىڭ تۇرۇشنى پرىنسىپ، ۋەتەننى، خەلقنى ئەمگەكنى، ئىلىم ـ پەننى، سوتسىيالىزمنى سۆيۈشنى ئاساسىي تەلەپ قىلدى. كادىرلار ۋە ئىشچى ـ خىزمەتچىلەرگە باشقىلارغا ياردەم بېرىشنى خۇشاللىق دەپ بىلىدىغان، ئومۇمنىڭ مۈلكىنى ئاسرايدىغان، قانۇن ـ ئىنتىزامغا رىئايە قىلىدىغان، كەسپكە سادىق، سەممىي، لەۋزىدە تۇرىدىغان، ئاممىغا خىزمەت قىلىش، جەمئىيەتكە تۆھپە قوشۇش، كەسپىي ئەخلاققا رىئايە قىلىش توغرىسىدا تەربىيە بەردى. دېھقان، چارۋىچىلار ئارىسىدا «ئون يۇلتۇزلۇق مەدەنىيەتلىك ئائىلە»بەرپا قىلىشنى زىچ چۆرىدەپ، ئەر ـ ئاياللار ئىناق ئۆتۈش، قولۇم ـ قوشنىلار ئەپ ئۆتۈش، گۈزەللىككە ئىنتىلىشتىن ئىبارەت ئائىلە ئەخلاقىنى زور كۈچ بىلەن تەشەببۇس قىلدى. مەدەنىيەتلىك يېزا، كەنت، كوچا، بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى. مەدەنىيەتلىك ئورۇن، مەدەنىيەتلىك ئائىلە بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشى بىلەن بىرلەشتۈرۈپ، ھەممە چاقنى تەڭ ھەرىكەتكە كەلتۈردى. ھەر يىلى 5 ـ، 10 ـ ئايدا يېزا، كەنتلەردىن مەخسۇس كۈچ تەشكىللەپ، تەكشۈرۈپ باھالاش، ئامما نازارەت قىلىش ئۇسۇلىنى قوللىنىپ، مەدەنىيەتلىك ئورۇن، كوچا، ئائىلىلەرنى بەرپا قىلىشتىكى نەتىجىلەرنى مۇستەھكەملىدى ۋە راۋاجلاندۇردى. پەرقلەرنى تېپىپ، يېتەرسىزلىكلەرنى تۈگەتتى. نەتىجىدە يېزا بويىچە % 75كەنت، 15 كوچا مەدەنىيەتلىك ئورۇن بولۇپ باھالاندى. «ئون يۇلتۇزلۇق مەدەنىيەتلىك ئائىلە»1981گە يېتىپ، دېھقانلار ئومۇمىي ئائىلىسىنىڭ % 90.2 نى ئىگىلىدى.

پەيچۇسو بولۇپ، ئاپتونوم رايونلۇق ج خ نازارىتىنىڭ تەقدىرلىشىگە ئېرىشتى.

ــ مائارىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە ئىشلىرىغا سېلىنىدىغان سېلىنمىنى كۆپەيتىش يېقىنقى ئۈچ يىلدىن بۇيان يېزا دېھقانلارنى سەپەرۋەر قىلىش، كوللېكتىپ ئىقتىسادىدىن ئاجرىتىش ئۇسۇلىنى قوللىنىپ 3 مىليون 626 مىڭ يۈەن مەبلەغ توپلاپ، مەكتەپلەرنىڭ «سەككىزنى يۇرۇشلەشتۈرۈش»قۇرۇلۇشىنى تاماملىدى. باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ سىنىپلىرىنى ئىككى قەۋەتلىك قىلىپ سېلىپ، تەنتەربىيە مەيدانلىرىغا خىش ياتقۇزۇپ بەردى. يېزا ـ كەنتلەرنىڭ مەكتەپ شارائىتىنى ياخشىلاشقا سالغان مەبلىغى 1993 ـ يىلى باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ ھەر بىرىگە 456 يۈەندىن توغرا كەلگەن بولسا، 1995 ـ يىلى 718 يۈەنگە يەتتى. ھەر بىر ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىسىغا توغرا كەلگىنى 1993 ـ يىلى 736 يۈەن بولغان بولسا، 1995 ـ يىلى 1152 يۈەنگە يەتتى. شۇڭا ئوقۇش يېشىدىكى بالىلارنىڭ مەكتەپكە كىرىش نىسبىتىنى % 99.7 كە، تۇراقلىشىش نىسبىتى % 100كە، دەرس ئۆزلەشتۈرۈش نىسبىتى % 100 كە يەتتى. بۇ يېزا مائارىپ ئىشلىرىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش بىلەن بىللە دېھقان، چارۋىچىلار مەدەنىيەت، تېخنىكا مەكتىپىنىمۇ ياخشى باشقۇرۇپ، ئۇنى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ پەن ـ مەدەنىيەت بىلىملىرىنى ئۆگىنىدىغان دەرسخانىسى، يېڭى تېخنىكىنى ئىگىلەشتىكى تەجرىبىخانىسىغا ئايلاندۇردى. بۇ ئالتە يىلدا يېزا بويىچە دېھقان، چارۋىچىلار تېخنىكا مەكتىپىدە دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق، باغۋەنچىلىك، ئىگىلىك باشقۇرۇش، كۆكتاتچىلىق، ماشىنىچىلىق قاتارلىق كەسىپلەر بويىچە تەربىيىلەنگەنلەر 23 مىڭ 400 ئادەم (قېتىم)غا يەتتى. شۇنىڭ بىلەن بىللە بۇ يېزا يېزىلىق مەدەنىيەت مەركىزى، كەنت مەدەنىيەت ئۆيلىرىنىڭ شارائىتىنى ياخشىلاشقا ئەھمىيەت بېرىپ، ئۇنىڭ مەدەنىي كۆڭۈل ئېچىش ئەسلىھەلىرى، كىتاب، گېزىت ـ ژۇرناللىرىنى يېڭىلاش، تولۇقلاش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىدى. بۇ بىر قانچە يىلدا يېزا، كەنتلەر كوللېكتىپ ئىقتىسادىتىن 360مىڭ يۈەندىن كۆپرەك مەبلەغ چىقىرىپ، مەدەنىيەت مەركىزى، مەدەنىيەت ئۆيلىرىدىكى ھەر خىل كىتاب، گېزىت ـ ژۇرنالنى 12 مىڭ پارچىغا يەتكۈزدى، 89 مىڭ يۈەن قىممىتىدە ئۈنئالغۇ، ئېلېكترونلۇق رويال، سىنئالغۇ ۋە ھەر خىل مىللىي چالغۇ ئەسۋابلارنى سېتىۋالدى.

ئۇستىدە پائال ئىزدىنىپ، يېزا ئىسلاھاتىنىڭ سالمىقىنى ئاشۇرۇش، بازارنى يېتەكچى قىلىپ، كەسىپ قۇرۇلمىسى ۋە تېرىقچىلىق قۇرۇلمىسىنى تەڭشەش، 2 ـ، 3 ـ كەسىپنى تەرەققىي قىلدۇرۇپ، يېزىنىڭ كارخانىلىشىش سۈرئىتىنى تېزلىتىش يېڭى تەرەققىيات پىكىر يولىنى ئوتتۇرىغا قويىدى. بۇ ئاساستا ئۆز يېزىنىڭ شەھەرگە يېقىن بولۇشتەك ئالاھىدىلىكىنى چىقىش قىلىپ، ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشنى بوشاشتۇرۇپ قويماسلىق ئالدىنقى شەرتى ئاستىدا باغۋەنچىلىك، دېھقانچىلىق رايونى چارۋىچىلىقى ۋە 2 ـ، 3 ـ كەسىپنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنىڭ كونكرېت پىلان ۋە چارە ـ تەدبىرلىرىنى بېكىتىپ چىقتى. دېھقانچىلىقتا تېرىلغۇ يەرلەرنى مەھسۇلاتقا بىرلەشتۈرۈپ ئائىلىلەرگە ھۆددىگە بېرىش مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى ئۆزلۈكسىز مۇكەممەللەشتۈرۈش بىلەن بىللە، تاشلاندۇق يەرلەرنى ئىشلەتكۈچى ئورۇن ۋە شەخسلەرگە بۇ يەرلەرنى پىلانلىق ھالدا ھەقلىق ئۆتۈنۈپ بېرىپ، ماگىزىن، ئولتۇراق ئۆي سېلىپ، ئىجارىگە بېرىشكە ئىجازەت بىلەن ھۆددىگە بەردى. بوزيەر، سايلىقلارنى ئۆزلەشتۈرۈپ، ئېچىش خاراكتېرلىك ئىشلەپچىقىرىش بىلەن شۇغۇللانغۇچىلارنى قوللىدى. چارۋىچىلىقتا چارۋا مالنىڭ ئومۇمىي توپ سانىغا كاپالەتلىك قىلىش ئاساسىدا باقمىچىلىقنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنى تەشەببۇس قىلىپ، باقمىچىلىق كەسپى بىلەن شۇغۇللانغۇچىلارنى تۆۋەن ئۆسۈملۈك قەرز پۇل بىلەن تەمىنلىدى. شارائىتى بار كەنتلەرگە باقمىچىلىق كەسپى ئائىلىلىرىگە قورۇ ـ قوتان، يەم ـ خەشەك يېرى ئاجرىتىپ بەردى. كۆكتات، قوشۇمچە يېمەكلىك ئىشلەپچىقىرىش بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئائىلىلەرنى سىياسەت جەھەتتىن يۆلەپ، مەبلەغ، تېخنىكا بىلەن تەمىنلەپ، دېھقانچىلىق، باغۋەنچىلىك، باقمىچىلىق، 2 ـ، 3 ـ كەسىپ بىلەن شۇغۇللىنىدىغان كەسپىي ئائىلىلەرنىڭ كۆپلەپ بارلىققا كېلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، كۆلەملەشكەن ئىگىلىك قۇرۇلمىسىنى شەكىللەندۈردى. بۇ جەرياندا بىر تۇتاش باشقۇرۇش بىلەن تارقاق باشقۇرۇش بىرلەشتۈرۈلگەن قوش قاتلاملىق ئىگىلىك باشقۇرۇش تۈزۈمىنى ئورنىتىپ ۋە ئۇنى ئۆزلۈكسىز مۇكەممەللەشتۈرۈپ، كوللېكتىپ بىر تۇتاش ئىگىلىك باشقۇرۇشنىڭ ئەۋزەللىكى بىلەن دېھقانلارنىڭ تارقاق ئىگىلىك باشقۇرۇشتىكى ئاكتىپلىقىنى ئۆزئارا بىرلەشتۈرۈش نارقىلىق دېھقانلارنىڭ بېيىش قەدىمى تېزلەشتى.

ـــ يېزا ئىگىلىك كەسىپ قۇرۇلمىسىنى پائال تەڭشەپ، كۆپ خىل ئىگىلىكنى تەرەققىي قىلدۇرۇش كەسىپ قۇرۇلمىسىنى پائال تەڭشەش بۇ يېزىنىڭ ئۆز شارائىتىغا كۆپەيتىشنى چىك تۇتتى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، دېھقانلارنى باقمىچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىشقا پائال يېتەكلەپ، ئۇلارنىڭ كۆپەيتىشنى زور كۈچ بىلەن قوللىدى. نەتىجىدە يېزا بويىچە ھازىر مەخسۇسلاشقان باقمىچىلىق كەسپىي ئائىلىسى 40قا، ئادەتتىكى باقمىچىلىق كەسپىي ئائىلىسى 340 قا، بۇ باقمىچىلىق كەسپىي ئائىلىلىرى بورداپ ساتقان چارۋا مال 78مىڭ تۇياققا يەتتى. ئۇلار ھەر يىلى بازارنى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 90 مىڭ كىلوگرام گۆش، 252 مىڭ كىلوگرام سۈت بىلەن تەمىنلىدى. بۇ يېزا يول بويلىرى، ئېتىز ـ ئېرىق ئەتراپىنى دەرەخزارلىققا ئايلاندۇرۇش بىلەن باغۋەنچىلىككە تەڭ ئەھمىيەت بېرىپ، باغۋەنچىلىكنىڭ ئورمانچىلىقتىكى نىسبىتىنى ئۆستۈردى. بۇلتۇر يىل ئاخىرىغا كەلگەندە نەشپۈت، ئۆرۈكلۈك باغ كۆلىمىنى 8237 موغا يەتكۈزۈپ، ئاساسىي جەھەتتىن ھەر بىر نوپۇسقا بىر مودىن مېۋىلىك باغ توغرا كېلىشنى ئىشقا ئاشۇردى. 1990 ـ يىلى نەشپۈتلۈك باغ كۆلىمى 373 مو، مېۋىسى 298 توننا ئەتراپىدا بولغان بولسا، 1996 ـ يىلىغا كەلگەندە نەشپۈتلۈك باغ كۆلىمىنى 4702 موغا يەتكۈزۈپ، ئۇنىڭ 1659 موسىنى مېۋىگە كىرگۈزۈپ، مېۋىسىنى 1700 تونىنغا يەتكۈزدى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، يېمەك ـ ئىچمەك، سودا ـ سانائەت، بىناكارلىق، ترانسپورت، قوشۇمچە يېمەكلىك پىششىقلاپ ئىشلەش ئاساس قىلىنغان 2 ـ، 3 ـ كەسىپنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇردى. ئىشلەپچىقىرىش بىلەن سېتىشنى بىر گەۋدىلەشتۈرۈش ئۈچۈن يېزا ھەرقايسى كەنتلەرنى يېزا ئىگىلىك، قوشۇمچە يېمەكلىك مەھسۇلاتلىرى بازىرى قۇرۇشقا يېتەكلىدى. سەككىز كەنت كارخانىلار مەركەزلەشكەن ۋە كېڭەيتىپ قۇرۇلىدىغان شەھەر رايونىدا يېزا ئىگىلىك، قوشۇمچە يېمەكلىك مەھسۇلاتلىرىنى توپ ۋە پارچە سېتىش بازىرىدىن 11نى قۇردى. بۇنىڭ بىلەن دېھقانلارنىڭ ئۆزلىرى ئىشلەپ چىقارغان مەھسۇلاتلىرىنى ئۆزلىرى سېتىشقا، يېمەك ـ ئىچمەك مۇلازىملىق كەسپى بىلەن شۇغۇللىنىشغا قولايلىق يارىتىپ بېرىلدى. بۇ يېزا ـ بازار كارخانىلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلىتىشتە تۈرتكىلىك رول ئوينىدى. ئالتە يىل ئىلگىرى يېزا ـ بازار كارخانىلىرىنىڭ يىللىق كىرىمى 8 مىليون 933 مىڭ يۈەن بولغان بولسا، 1996 ـ يىلى 37 مىليون 592 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، تۆت ھەسسىگە يېقىن ئاشتى.

ـــ ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىنى ياخشىلاپ، يېزا ئىگىلىكنىڭ زاپاس كۈچىنى ئاشۇرۇش نەشپۈتلۈك باغ، كۆكتات تېرىلغۇ كۆلىمىنىڭ كۆپىيىشى دېھقانچىلىق زىرائەتلىرى بىلەن بولغان سۇ تالىشىشنى كەلتۈرۈپ ئىشلەپچىقىرىش بىلەن شۇغۇللىنىش بولسۇن ياكى ئېتىز ـ ئېرىق ئاساسىي قۇرۇلۇش بىلەن شۇغۇللىنىشتا بولسۇن ھەرقايسى كەنتلەر ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئىش كۆردى. شۇڭا بۇ بىر قانچە يىلدا ئېلىپ بېرىلغان ئېتىز ـ ئېرىق ئاساس قۇرۇلۇشىغا سېلىنغان مەبلەغ ئىچىدە كەنت ۋە دېھقانلار ئۆزلىرى تەييارلىغان مەبلەغ سېلىنغان ئومۇمىي مەبلەغنىڭ % 76.35 نى ئىگىلىدى. نۇرغۇنلىغان دېھقانلار يېزا ئىگىلىككە مەبلەغ سېلىشقا قىزغىن پوزىتسىيە تۇتۇپلا قالماستىن، ئېچىش خاراكتېرلىك ئىشلەپچىقىرىش بىلەن شۇغۇللىنىشتىمۇ ئاكتىپ بولدى. بۇ بىر قانچە يىلدا بوز يەر ئېچىش، تاشلاندۇق يەرلەرنى كۆكەرتىش بىلەن شۇغۇللانغانلار دېھقانلار ئومۇمىي ئائىلىسىنىڭ % 90.2 نى ئىگىلىدى.

ئوخشاش گەۋدىلىك ئورۇنغا قويۇش

مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ۋەزىپىلىرىنى يېزىنىڭ ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىيات پىلانىغا كىرگۈزۈپ، ئۇنىڭغا بولغان رەھبەرلىكنى قاتلامىمۇ قاتلام كۈچەيتتى. يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ رەھبەرلىرى ئۆزى مەسئۇل بولغان ساھەلەرنىڭ مەسئۇللىرىدىن مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى شۇ ساھەنىڭ ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى تۇتقانغا ئوخشاش تۇتۇشنى تەلەپ قىلىپ، ئۇلارنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىملىقىغا بولغان تونۇشىنى ئايدىڭلاشتۇرۇشقا ياردەم بەردى.

مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا ھەقىقىي ئۈنۈم ھاسىل قىلىشتا پارتىيە ئىستىلى قۇرۇلۇشىنىڭ ۋە

يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى ھەر ساھە، ھەرقايسى كەسىپلەرنىڭ خىزمىتىنى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى تەلەپلەر بويىچە تۈزۈملەشتۈرۈش، قېلىپلاشتۇرۇشقا كۈچ سەرپ قىلىپ، خىزمەت سالمىقىنى ئاشۇرغانلىقتىن، يېزىنىڭ تۈرلۈك خىزمەتلىرىدە ئوخشىمىغان دەرىجىدە ئىلگىرىلەشلەر بولدى. يېزىنىڭ توققۇز يىللىق مەجبۇرىي مائارىپ خىزمىتىنى ئاپتونوم رايون ۋە دۆلەت مائارىپ كومىتېتى تەكشۈرۈپ، لاياقەتلىك دەپ ئۆتكۈزۈۋالدى. بۇ يېزا خەلق ئىشلىرى خىزمىتىدە مەملىكەت بويىچە ئىلغار ئورۇن بولۇپ باھالىنىپ تەقدىرلەندى. يېزىلىق پەيچۇسو ئىلغار قىممىتىدە ئۇتتۇلغۇ، ئېلېكترونلۇق رويال، سىنئالغۇ ۋە ھەر خىل مىللىي چالغۇ ئەسۋابلارنى سېتىۋالدى. يېزىلىق مەدەنىيەت مەركىزى ئۆزىدىكى ئەۋزەل شارائىتتىن پايدىلىنىپ، ھەر يىلى ھېيت ـ بايرام، خاتىرە كۈنلەردە دېھقانلار تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى، مەشرەپ، شېئىر، دېكلاماتسىيە قىلىش، زېھىن سىناش مۇسابىقىلىرىنى ئۆتكۈزۈپ تۇردى. يېزىلىق ئاياللار بىرلەشمىسى، ئىتتىپاق كومىتېتىمۇ يېقىنقى تۆت يىلدىن بۇيان ئۆز ئوبيېكتلىرىنىڭ ئالاھىدىلىكىگە ئاساسەن 30 قېتىمغا يېقىن ھەر خىل شەكىلدىكى مەدەنىيەت، تەنتەربىيە پائالىيەتلىرىنى ئۇيۇشتۇرۇپ، ياش دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىنى بېيىتتى.

مەكىت ناھىيىسى ساختا يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنى سېتىشقا قاتتىق زەربە بەردى

ئۆز مۇخبىرىمىز **خۇدابەردى ئابدۇللا** خەۋەر قىلىدۇ: مەكىت ناھىيىسىدىكى ئالاقىدار تارماقلار بۇلتۇر قىشتىن بۇيان ساختا يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنى سېتىشقا زەربە بېرىش خىزمىتىنى چىڭ تۇتتى.

ناھىيىلىك تەمىنات ـ سودا كوپېراتىپى، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى شىركىتى بۇلتۇر 11 ـ ئايدا كۈچ تەشكىللەپ يېزا، كەنتلەرنىڭ خىمىيىۋى ئوغۇت، دېھقانچىلىق دورىسى، سۇلياۋ يوپۇق قاتارلىق يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنى يۆتكەپ كېلىش، زاپاس ساقلاش ئەھۋالىنى تەكشۈرگەندى. تەكشۈرۈش جەريانىدا، غازكۆل يېزىسىنىڭ 14 ـ كەنتى ئامباردا ساقلاۋاتقان، مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسى ئىشلەپ چىقارغان؛ تەركىبىدە % 46فوسفور، % 10 ئازوت بار دەپ ئېنىق يېزىلغان 28 تونىنا خىمىيىۋى ئوغۇتنىڭ تەركىبىدە % 8 فوسفور بولغاندىن باشقا ھېچقانداق ئېلېمېنتنىڭ يوقلۇقىنى، خىمىيىۋى ئوغۇتنىڭ ساختا ئىكەنلىكىنى ئېنىقلاپ چىقتى. ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى بۇ ئىشقا جىددىي مۇئامىلە قىلدى. ناھىيە مۇناسىۋەتلىك تارماقلاردىن بىرلەشمە تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، ناھىيە بويىچە 137 مەمۇرىي كەنت ساقلاۋاتقان خىمىيىۋى ئوغۇتنى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈپ، 2 ـ ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر 19كەنتتە ساقلىنىۋاتقان قىممىتى 680 مىڭ يۈەنلىك 289.25 تونىنا ساختا خىمىيىۋى ئوغۇتنى ئېنىقلاپ چىقتى. ناھىيىلىك سودا ـ سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى يەنە ئاما تەمىنلىگەن يېپ ئۈچىغا ئاساسەن ئىز قوغلاپ تەكشۈرۈپ، كوللېكتىپ ۋە شەخسلەر بۇ يىل ئەتىيازلىق تېرىلغۇغا ئىشلىتىش ئۈچۈن يۆتكەپ كەلگەن ۋە ساقلاپ قويغان 207 تونىنا ساختا خىمىيىۋى ئوغۇتنى قولغا چۈشۈردى. ساختا خىمىيىۋى ئوغۇت تىجارىتىگە قاتناشقان، ھايانكەشلىك بىلەن شۇغۇللانغان ۋە ئۇلارغا قولايلىق يارىتىپ بەرگەن 18 كادىرنى ئېنىقلاپ ئۇلارغا مەسئۇلىيىتىنىڭ ئېغىر ـ يېنىكلىكىگە قاراپ ئىقتىسادىي جازا بەردى.

قىسقا خەۋەرلەر

△ خېجىڭ ناھىيىسى كەلكۈننىڭ زىيىنىغا ئۇچرىغان دېھقان، چارۋىچىلارغا 54 ئېغىز ئۆي سېلىپ بېرىپ، 2757ئېغىز ئۆيىنى رېمونت قىلىپ بەردى.

تۇردى ئەبەيدۇللا

△ غۇلجا ناھىيىسىنىڭ بايتوقاي يېزىسى بۇلتۇردىن بۇيان 48 كىلومېتىر يولغا شېغىل ياتقۇزۇپ، يېزا يولىنى راۋانلاشتۇردى.

زاماندىن شاھى

△ كېرىيە ناھىيىسىنىڭ ئارال، كۆكيار، مۇغاللا، شەنبە بازار قاتارلىق 12 يېزا ـ بازاردىكى دېھقان، چارۋىچىلار بۇ يىل 3 ـ ئايدا 9000 مېتىر ئۇزۇنلۇقتا ئۆستەڭ ۋە يول ياسىدى.

مەتتوختى مۇھەممەتسىدىق

△ غۇلجا ناھىيىسىنىڭ دۆڭمازار يېزىسىدىكى دېھقانلار بۇ يىل 4 ـ ئاينىڭ بېشىدا ئېرىق ـ ئۆستەڭلەردىكى لاي ـ لاتقىلارنى ئېلىپ، سۈنى راۋانلاشتۇردى.

ئادىلجان ئىلياس

△ قاراقاش ناھىيىلىك سۇ ئېلېكتر ئىدارىسىدىكى ئىشچى ـ خىزمەتچىلەر پۇل يىغىش قىلىپ 29 مىڭ يۈەنلىك يېزا ئىگىلىك ماشىنىسى سېتىۋېلىپ، پۇرچاقچى يېزىسىنىڭ پۇرچاقچى كەنتىگە ياردەم قىلدى.

ئەنۋەر ھىدايەت

△ خېجىڭ تۆمۈريول ئۇچاستكىسى دېرەيگو داۋبەنىنىڭ يول چارلىغۇچىسى تۇرسۇنجان بۇ يىل 3 ـ ئايدىن بۇيان جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريولىنىڭ بىر نەچچە بۆلىكىدە ئۈچ قېتىملىق ھادىسىنىڭ ئالدىنى ئالدى.

ئەخمەت ھېمىت

△ بۇ يىل ئاقتۇ ناھىيىسى بارىن يېزىسىنىڭ يەلگەن كەنتىدە 880مو يەرگە مېۋىلىك كۆچەت تىكىلدى.

ئابدۇرېشىت زۇنۇن
مۇھەممەت ئىمىن

«1997 ـ جۇڭگو ساياھەت يىلى» باشلانغاندىن بۇيان مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسىدىن غۇلجا شەھىرىگە ساياھەتكە ۋە مال سېتىۋېلىشقا كەلگەنلەر ھەسسىلەپ كۆپىيىپ، 4 ـ ئايغىچە 4 مىليون ئامېرىكا دوللىرىدىن ئارتۇق تاشقى پېرېۋوت يارىتىلدى.

سۈرەتتە: ساياھەتچىلەر بازاردا سودا قىلماقتا.

تۇرسۇن مۇھەممەت ئوسمان فوتوسى

ئۈرۈمچى تۆمۈر يول ئىدارىسى پارتىيە ئىستىلى ۋە پاكلىق قۇرۇلۇشىدا ياخشى ئۈنۈم ھاسىل قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **مەدەنىيەت مۇھەممەترېھىم** خەۋەر قىلىدۇ: ئۈرۈمچى تۆمۈر يول ئىدارىسى پارتكومى پارتىيە ئىستىلى ۋە پاكلىق قۇرۇلۇشىدا بىر قولدا تەربىيىنى، بىر قولدا تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىشنى تۇتۇپ، ياخشى ئۈنۈم ھاسىل قىلدى. يېقىندا بۇ ئىدارە ئاپتونوم رايون بويىچە كەسپتىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش خىزمىتىدىكى ئىلغار كوللېكتىپ بولۇپ باھالىنىپ تەقدىرلەندى.

بۇ ئىدارە پارتكومى بولتۇردىن بۇيان ئۆز ئورنىنىڭ «كۆزنەك ئورۇن» بولۇشتەك ئالاھىدىلىكىگە ئاساسەن، پارتىيە ئىستىلى، پاكلىق قۇرۇلۇشىدا ئىدارە پارتكومى بىر تۇتاش رەھبەرلىك قىلىش، ئاساسلىق رەھبەرلەر بىۋاستە تۇتۇش، ئىدارە ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى تەشكىللەش، ماسلاشتۇرۇش، «كۆزنەك ئورۇن»لار ئۆز مەسئۇلىيىتىنى تولۇق ئادا قىلىشتەك خىزمەت ئەندىزىسىنى شەكىللەندۈردى ھەمدە پارتىيە ئىستىلى، پاكلىق قۇرۇلۇشى بويىچە قائىدە - تۈزۈملەرنى مۇكەممەللەشتۈردى. بۇنىڭغا بىرلەشتۈرۈپ مۇئاۋىن بۆلۈم باشلىقى دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كادىرلارنى مەركەز ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ پاك-ئىنتىزامچان بولۇشقا دائىر ھۆججەت، بەلگىلىمىلىرى ۋە قانۇن، قائىدە - نىزاملارنى ئۆگىنىشكە ئۇيۇشتۇردى ھەمدە ئۇلارغا پارتىيە ئىستىلى، پارتىيە ئىنتىزامى تەربىيىسى، كەسپ ئەخلاقى تەربىيىسى، جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۈرەش قىلىش تەربىيىسى ئېلىپ باردى. بۆلۈم باشلىقى دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كادىرلاردىن پارتىيە ئىستىلى، پارتىيە ئىنتىزامى، مەمۇرىي ئىنتىزام بىلىملىرىدىن ئىمتىھان ئالدى ۋە ئۇلار ئارىسىدا زېھىن سىناش مۇسابىقىسى ئۆتكۈزدى. دېموكراتىك تۇرمۇش يىغىنىنىڭ سۈپىتىنى ئۆستۈرۈپ، ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار ئارىسىدا تەنقىد ۋە ئۆز-ئۆزىنى تەنقىد قىلىش كەيپىياتىنى قويۇقلاشتۇردى. ئىدارە ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى، مەمۇرىي تەپتىش باشقارمىسى ھەر دەرىجىلىك كادىرلارغا بولغان ئىچكى-تاشقى نازارەتنى ھەقىقىي كۈچەيتىش ئۈچۈن، 14 ئورۇندا پاش قىلىش تېلېفونى، 17ئورۇندا پاش قىلىش ساندۇقى ئورناتقاندىن باشقا، بېكەت، ئۆچاستكا ۋە ھەرقايسى تارماقلارغا مەخسۇس خادىم ئەۋەتىپ رەھبىرىي كادىرلارنىڭ كىرىمىنى مەلۇم قىلىش، سوۋغاتنى تىزىملىتىش، كەسپىي كوتوۋپلىش خىراجىتىنى ئىشچى-خىزمەتچىلەر قۇرۇلتىيىغا دوكلات قىلىش تۈزۈمىنى ئىجرا قىلىش، كىچىك ماشىنىدا ئولتۇرۇش ئۆلچىمى بويىچە ئىش كۆرۈش، ئومۇمنىڭ پۇلىغا يەپ - ئىچىش، ئويۇن-تاماشا قىلىش ئەھۋالىنى تەكشۈردى ھەمدە بۇ ھەقتە ئورگان كادىرلىرى، بېكەت، ئۆچاستكا مەسئۇللىرى بىلەن 590 ئادەم (قېتىم) سۆھبەتلەشتى. «كۆزنەك ئورۇن»لاردىكى رەھبىرىي كادىرلارنىڭ سىياسىي، كەسپىي ئەھۋالى، ئۆز - ئۆزىنى ئىنتىزام بىلەن چەكلەپ تۇرۇش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈپ باھالاپ، باھالاش ئەھۋالىنى ئىدارە بويىچە ئېلان قىلدى. ھەر دەرىجىلىك كادىرلارنىڭ پارتىيە ئىنتىزامى ۋە مەمۇرىي ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلىش ئەھۋالى توغرىسىدىكى ئاممىدىن كەلگەن خەت - چەك ۋە تېلېفونلارغا ئەستايىدىل مۇئامىلە قىلدى. دەسلەپكى تەكشۈرۈشتىن كېيىن 58 پارچە دېلو تۇرغۇزۇپ، ھازىرغا قەدەر 55 پارچە دېلوغا چېتىلدىغان پارتىيە ئەزاسى ۋە كادىرغا پارتىيە ئىچىدە ئىنتىزام جازاسى ۋە مەمۇرىي ئىنتىزام جازاسى بەردى.

ئاپتونوم رايونلۇق مەدەنىيەت نازارىتى مەدەنىيەتنى يېزىلارغا يۈزلەندۈرۈپ، جەنۇبىي شىنجاڭدىكى دېھقانلارغا مەنىۋى ئوزۇق يەتكۈزدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **گۈلزار مۇھەممەت** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق مەدەنىيەت نازارىتىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشىغا ئاساسەن ئاپتونوم رايونلۇق مۇقام ئانسامبلى، ناخشا - ئۇسسۇل ئۆمىكى، سېرك ئۆمىكىدىن تەشكىللەنگەن، مەدەنىيەتنى يېزىلارغا يۈزلەندۈرۈش گۇرۇپپىسىدىكى 30 نەچچە كىشى جەنۇبىي شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىگە ھەقسىز ئويۇن كۆرسىتىپ، ئاممىنىڭ قىزغىن ئالقىشىغا ئېرىشتى.

بۇ گۇرۇپپا بۇ يىل 3 - ئاينىڭ 21 - كۈنىدىن باشلاپ، قەشقەر، خوتەن ۋىلايىتىنىڭ ئالتە ناھىيە (شەھەر)لىرىدىكى يېزا - بازارلار ۋە مەكتەپلەرگە بېرىپ ھەقسىز ئويۇن قويۇپ بەردى. بۇ جەرياندا مەدەنىيەتنى يېزىلارغا يۈزلەندۈرۈش گۇرۇپپىسىنىڭ ئەزاسى، ئالاھىدە ئىقتىدار ئىگىسى قۇربانجان جايلاردا 2000 غا يېقىن كىشىنىڭ كېسىلىنى ھەقسىز كۆرۈپ داۋالىدى. چاڭجياڭ دەرياسىنىڭ سەنشيا بوغۇزىدىن ئۆتۈپ، دۇنيا جىنىس رېكورتىنى بۇزۇپ تاشلاشقا ئىرادە باغلىغان ئالاھىدە ماھارەت ئىگىسى ئادىلجان دارۋازلىق ماھارىتىنى كۆرسەتتى. خوتەن ئالىي سەپەن تېخنىكومىدىكى ئوقۇتقۇچى ۋە ئوقۇغۇچىلار ئادىلجاننىڭ سەنشيا بوغۇزىدىن مۇۋەپپەقىيەتلىك ئۆتۈشىگە تىلەكداشلىق بىلدۈرۈپ، ئۇنىڭغا 1600 يۈەن ئىئانە قىلدى. بۇ گۇرۇپپا قەشقەر ۋىلايىتىدە ئويۇن كۆرسىتىۋاتقان مەزگىلدە يەر تەۋرەش ئاپىتىگە ئۇچرىغان پەيزاۋات ناھىيىسىگە 50 مىڭ يۈەن، مەدەنىيەت نازارىتىنىڭ يار- يۆلەك بولۇش نۇقتىسى يېڭىشەھەر ناھىيىسىگە 120 مىڭ يۈەن ئىئانە قىلدى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى، مەدەنىيەت نازارىتى، شىنخۇا كىتابخانىسى قاتارلىق ئورۇنلارنىڭ تەشكىللىشى بىلەن شىنجاڭ ياشلار - ئۆسمۈرلەر نەشرىياتى بۇ يىل ئاقسۇ شەھىرىدە كىتاب يەرمەنكىسى ئۆتكۈزۈپ، ئاممىنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشتى.

سۈرەتتە: كىتاب يەرمەنكىسىدىن كۆرۈنۈش.

ئۆز مۇخبىرىمىز **غەيرەت ئۆمەر** فوتوسى

خوتەن شەھىرى «يەر باشقۇرۇش قانۇنى»نى تەشۋىق قىلىش، ئىزچىللاشتۇرۇشنى چىڭ تۇتۇپ، يەرلەرنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن** خەۋەر قىلىدۇ: خوتەن شەھىرى «يەر باشقۇرۇش قانۇنى» ۋە ئالاقىدار نىزام - بەلگىلىمىلەرنى تەشۋىق قىلىش، ئىزچىللاشتۇرۇشنى چىڭ تۇتۇپ، يەرلەرنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇش سالمىقىنى ئاشۇردى.

خوتەن شەھەرلىك يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى دۆلەتنىڭ «يەر باشقۇرۇش قانۇنى»، ئاپتونوم رايوننىڭ «يەر باشقۇرۇش قانۇنىنى يولغا قويۇش چارىسى»نى ئىزچىللاشتۇرۇش ئۈچۈن ئىككى قارار كۇرس ئېچىپ، ئاساسىي قاتلام كادىرلىرى ۋە ئاممىدىن 254 كىشىنى تەربىيىلىدى. 6 - ئاينىڭ 25- كۈنىدىكى «يەر كۈنى» پائالىيىتىدە 8000 پارچىدىن كۆپرەك تەشۋىقات ۋەرەقىسى تارقىتىپ، گېزىت، رادىئو، تېلېۋىزىيە، قارا دوسكا گېزىتى قاتارلىق تەشۋىقات ۋاسىتىلىرىدە «يەر باشقۇرۇش قانۇنى» ۋە ئالاقىدار نىزام - بەلگىلىمىلەرنى تەشۋىق قىلدى. 20 ئورۇندىكى ئۇزاق مۇددەتلىك تەشۋىقات دوسكىسىنى قايتىدىن يېڭىلاپ ئورناتتى. شەھەر ۋە يېزا - بازارلىق رادىئو ئۇزەللىرىدا يەر باشقۇرۇش قانۇنىنى ئىزچىل تەشۋىق

ئىگە قىلدى. شەھەرگە قاراشلىق ئۈچ يېزا-بازارنىڭ يەر تەۋەلىكىنى ئايرىش، باشقۇرۇش خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، تېرىلغۇ يەر، باغ، ئورمان، ئۈچ خىل قۇرۇلۇش كۆلىمى قاتارلىقلارنى ئېنىقلاپ ئۇنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى. شەھەرنىڭ ئاساسىي دېھقانچىلىق رايونى قىلىپ ئايرىلغان 45 مىڭ 976 مو تېرىلغۇ يېرىنى قوغداش خىزمىتىنى كۈچەيتتى. زىرائەت تۈرلىرىگە قاراپ يەرنىڭ دەرىجىسىنى قايتا بېكىتتى. يەرگە بولغان نازارەتچىلىكنى كۈچەيتىپ قانۇنسىز يەر ئىگىلەش قىلمىشلىرىنى تەكشۈرۈپ ۋاقتىدا بىر تەرەپ قىلدى. ئۆتكەن يىلى قانۇنسىز يەر ئىگىلەپ قۇرۇلۇش قىلماقچى بولغان 18 ئائىلىنىڭ 15.8 مو يېرىنى قايتۇرۇۋالدى. ئۈچ كىشىدىن 26 مىڭ يۈەن يەر پۇلىنى تولۇقلاپ ئالدى. بەلگىلىمىگە ئۇيغۇن كەلمەيدىغان بەش كىشىنىڭ ئۆيلۈك يەر ئېلىشىنى بىكار قىلدى. ئىككى گۇرۇپپا تەشكىللەپ، تۆت يېزا - بازار، تۆت كوچا ئىش باشقارمىسىدا تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىپ، 295 ئائىلىنىڭ ئۆي ئېلىم - سېتىم رەسمىيىتىنى بېجىرىپ بەردى. ئۆتكەن يىلى ئاممىدىن قوبۇل قىلىنغان 115 پارچە يەر ماجىراسىغا ئائىت ئەرزدىن 114نى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلدى.

گۇما ناھىيىسىدە مەدەنىيەتنى يېزىلارغا يۈزلەندۈرۈش پائالىيىتى كەڭ قانات يايدۇرۇلماقتا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **غالىپجان تۇرسۇن** خەۋەر قىلىدۇ: گۇما ناھىيىسىدىكى مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلار يېقىندىن بۇيان مەدەنىيەتنى يېزىلارغا يۈزلەندۈرۈش پائالىيىتىنى كەڭ قانات يايدۇرۇپ، ئاممىنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىنى جانلاندۇردى.

ناھىيىلىك مەدەنىيەت يۇرتى، سەنئەت ئۆمىكى، كىنو - تىياتىرخانا، كىنو فىلىم تارقىتىش - قويۇش شىركىتى، ناھىيىلىك شىنخۇا كىتابخانىسى، 2- ئوتتۇرا مەكتەپ

باشلاپ، ناھىيە تەۋەسىدىكى 15 يېزا - بازاردا سەييارە ئويۇن، كىنو قويۇش، كىتاب تەقدىم قىلىش پائالىيىتى ئېلىپ باردى. ناھىيىلىك سەنئەت ئۆمىكى 3- ئاينىڭ ئاخىرىغىچە بەش يېزىدا ئويۇن قويدى. ناھىيىلىك مەدەنىيەت يۇرتى تەشكىللىگەن سەنئەت ئەترىتى توققۇز يېزىدا 13 مەيدان ئويۇن قويۇپ، ئاممىنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى. ناھىيىلىك كىنو - تىياتىرخانا ۋە فىلىم تارقىتىش، قويۇش شىركىتى سەككىز

ئۈرۈمچى ئېلېكتر ئىشلىرى ئىدارىسى «ئۆچكە خىلاپلىق قىلىش»قا قارشى تۇرۇش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئەنۋەر خالىق** خەۋەر قىلىدۇ: ئۈرۈمچى ئېلېكتر ئىشلىرى ئىدارىسى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىشتا ساقلىنىۋاتقان يوشۇرۇن كاشىلا ۋە قائىدىگە خىلاپلىق قىلىش ئەھۋاللىرىغا قارىتا ئۈنۈملۈك تەدبىر قوللىنىپ، قائىدىگە خىلاپ قوماندانلىق قىلىش، قائىدىگە خىلاپ مەشغۇلات قىلىش، ئەمگەك ئىنتىزامىغا خىلاپلىق قىلىشقا قارشى تۇرۇشتىن

تۇرۇش ھەرىكىتىنى قانات يايدۇرۇش جەريانىدا ھەرقايسى ئورۇنلار نەق مەيدان يىغىنى، خۇلاسىلەش يىغىنى، تەجرىبە ئالماشتۇرۇش يىغىنى ئېچىش ۋە «ئۆچكە خىلاپلىق قىلىش»قا قارشى تۇرۇش ئاساسىي مەزمۇن قىلىنغان بىخەتەرلىك بىلىملىرى بويىچە زېھىن سىناش مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈش، نۇتۇق سۆزلەش پائالىيىتى ئېلىپ بېرىش ئارقىلىق ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ

مەشغۇلات قىلىش، ئەمگەك ئىنتىزامىغا خىلاپلىق قىلىشقا قارشى تۇرۇشتىن ئىبارەت «ئۈچكە خىلاپلىق قىلىش» قا قارشى تۇرۇش پائالىيىتىنى كەڭ قانات يايدۇردى.

بۇ ئىدارە بىرىنچىدىن، ئىدارە باشلىقى مەسئۇللۇقىدا رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، «ئۈچكە خىلاپلىق قىلىش» قا قارشى تۇرۇش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇشنى نازارەت قىلدى ۋە ئۇنىڭغا يېتەكچىلىك قىلدى. تەشۋىقات تارماقلىرى ۋە ھەرقايسى ئىشلەپچىقىرىش سېخلىرى تەشۋىق قىلىش، ئۆگىنىش، تەربىيىلەش سالمىقىنى ئاشۇردى. ئۆگىنىش جەريانىدا ئىجابىي ۋە سەلبىي جەھەتتىكى تىپىك مىساللار ئارقىلىق ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە جانلىق تەربىيە ئېلىپ باردى. ئېلېكتر ئىشلىرى ئىدارىسىنىڭ رەھبەرلىرى، ھەرقايسى تارماقلارنىڭ مەسئۇللىرى ئىككى قېتىمدىن تۆت قېتىمغىچە ئۆگىنىشكە قاتناشتى. ئىككىنچىدىن، ھەرقايسى تارماقلار كونكرېت چارە - تەدبىرلەرنى قوللىنىپ ئۆز ئورنىدىكى «ئۈچكە خىلاپ» ئەھۋاللارنى تەكشۈرۈپ ئېنىقلىدى. «ئۈچكە خىلاپلىق قىلىش» قا قارشى

سۆزلەش پائالىيىتى ئېلىپ بېرىش ئارقىلىق ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ بىخەتەرلىك ئېڭىنى ئۆستۈردى.

شەھەر ۋە يېزا - بازارلىق رادىئو ئۈزەللىرىدا يەر باشقۇرۇش قانۇنىنى ئىزچىل تەشۋىق قىلىپ نەچچە ئون مىڭ كىشىنى تەربىيىگە

ئاممىدىن قوبۇل قىلىنغان 115 پارچە يەر ماجىراسىغا ئائىت ئەرزدىن 114نى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلدى.

تارقىتىش - قويۇش شىركىتى، ناھىيىلىك شىنخۇا كىتابخانىسى، 2- ئوتتۇرا مەكتەپ قاتارلىق ئورۇنلار 2- ئاينىڭ 15- كۈنىدىن

قويۇن قويۇپ، ئاممىنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى. ناھىيىلىك كىنو - تىياتىرخانا ۋە فىلىم تارقىتىش، قويۇش شىركىتى سەككىز يېزا - بازاردا ئۇزۇن سەپەر ۋە ئازادلىق ئۇرۇش تېمىسىدىكى كىنو فىلىملىرىنى قويۇپ، خەلق ئاممىسىغا جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ ئىنقىلابىي كۈرەش تارىخىنى يەنە بىر قېتىم ئەسلەتتى. ناھىيىلىك شىنخۇا كىتابخانىسى ۋە كۇتۇپخانا توققۇز يېزا - بازاردا كىتاب ئوقۇش، كىتاب يەتكۈزۈش پائالىيىتى ئۇيۇشتۇرۇپ، دېھقان، چارۋىچىلارغا 2338 يۈەن قىممىتىدە ھەر خىل كىتاب تەقدىم قىلدى. ناھىيىلىك 2- ئوتتۇرا مەكتەپ ھەر يەكشەنبە كۈنى ناھىيە بازىرىدا كىتاب يايمىسى تەسىس قىلىپ، ئاممىنى كىتاب ئوقۇشقا تەشكىللىدى. بۇ پائالىيەتلەر ئاممىنىڭ قىزغىن قارشى ئېلىشىغا ئېرىشتى. ناھىيە مەركىزىدىن 80 كىلومېتىر يىراقلىقتىكى كەڭقۇر قىرغىز مىللىي يېزىسىدىكى ئاما: «مەدەنىيەتنى يېزىلارغا يۈزلەندۈرۈش پائالىيىتى — مەنىۋى تۇرمۇشىمىزنى بېيىتىش، مەدەنىيەت ئېڭىمىزنى يەنىمۇ يۇكسەلدۈرۈشتە مۇھىم رول ئوينىدى، بىز مۇشۇنداق پائالىيەتنىڭ داۋاملىق ئېلىپ بېرىلىشىغا موھتاج» دېيىشتى.

مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشنى كۈچەيتىپ، يېڭى قىياپەت يارىتىش

— ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيىلىك قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرى باش زاۋۇتىنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشنى كۈچەيتىش ئارقىلىق ئىگىلىك تەرەققىياتىنى يۇكسەلدۈرگەنلىكى توغرىسىدا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئەسقەر قۇسەيىن**

ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيىلىك قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرى باش زاۋۇتى 1975 - يىلى قۇرۇلغاندا 30 نەچچە ئىشچى - خىزمەتچىسى بار كىچىك زاۋۇت ئىدى. ھازىر 512 ئىشچى- خىزمەتچىسى، بەش شۆبە زاۋۇتى بار، يىللىق پايدا- باج سوممىسى 1 مىليون يۈەندىن ئاشىدىغان، 16 مىليون يۈەن قىممىتىدىكى مۇقىم مۈلۈككە ئىگە چوڭ زاۋۇتقا ئايلاندى. ئىشلەپچىقىرىشتا بىر خىللا خىش ئىشلەپچىقىرىشتىن تەرەققىي قىلىپ، قىزىل خىش، گىپس تاختاي، گىپس پاراشوكى، تۆرلۈك تام سىرى ۋە رەڭلىك ساپال خىش قاتارلىق ئالتە چوڭ تۈر بويىچە 40 خىلدىن ئارتۇق مەھسۇلات ئىشلەپچىقىرىدىغان، ئاقسۇ ۋىلايىتى بويىچە مەھسۇلات تۈرى ئەڭ كۆپ قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرى كارخانىسىغا ئايلاندى.

بۇ كارخانا 1992 - يىلى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرى كارخانىلىرى ئىچىدە 50 كۈچلۈك كارخانىنىڭ قاتارىدىن ئورۇن ئالدى. بۇنىڭ ئىچىدە گىپس پاراشوكى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ بۇ جەھەتتىكى بوشلۇقىنى تولدۇردى. شورلىشىپ كېتىشنىڭ ئالدىنى ئالىدىغان تام سىرى دۆلەتنىڭ «ئۇچقۇن پىلانى» تۈرىگە كىرگۈزۈلدى. 1994 - يىلى ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلگەن رەڭلىك ساپال خىش جەنۇبىي شىنجاڭنىڭ بۇ جەھەتتىكى بوشلۇقىنى تولدۇرۇپ، ئىشلەپچىقىرىش كۆلىمى، سۈپىتى، مىقدارى جەھەتتە ئاپتونوم رايون بويىچە 1- ئورۇنغا ئۆتۈپ، ئاقسۇ ۋىلايىتىنىڭ قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرى سانائىتىنى راۋاجلاندۇرۇش، كونىشەھەر ناھىيىسىنىڭ ئىگىلىكىنى يۇكسەلدۈرۈش، شۇنداقلا جەنۇبىي شىنجاڭدا يېڭى تىپتىكى قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرى يولىنى ئېچىشتا يېڭى سەھىپە ئاچتى.

بۇ زاۋۇت يۇقىرىقى نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرۈشتە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىپ، تۆۋەندىكى خىزمەتلەرنى چىڭ تۇتتى:

— مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتتى. باش زاۋۇت ۋە ھەرقايسى شۆبە زاۋۇت پارتىيە ياچېيكىلىرى، ئىشچىلار ئۇيۇشمىلىرىنى يادرو قىلغان مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇرۇلۇپ، گۇرۇپپا مەسئۇللۇقىنى 1 - قول رەھبەرلەر ئۈستىگە ئالدى ھەمدە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش بويىچە مەسئۇلىيەتنامە ئىمزالاپ، ئۇنى سېخ، گۇرۇپپىلارغىچە ئەمەلىيلەشتۈردى. «ئۈچتە ئەلا، بىردىن ئۆگىنىش» مەزمۇن قىلىنغان تەشۋىقات پائالىيىتىنى كەڭ قانات يايدۇردى. مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا

مەبلەغ سېلىشقا ئەھمىيەت بەردى. ئۇلار 1990- يىلدىن 1996 - يىلىغىچە 450 مىڭ يۈەن سەرپ قىلىپ يېڭىدىن 1500 كۋادرات مېتىر ئۆي سېلىپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ تۇرمۇش شارائىتىنى ياخشىلىدى. 1994 - يىلى 65 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ سىملىق تېلېۋىزىيە سىمى تارتىش ھەم «ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئائىلىسى»، كۇتۇپخانا، تانسىخانا، پارتىيە ئەزالىرى ۋە ئىتتىپاق ئەزالىرى پائالىيەت ئۆيى سالدى. 1995 - يىلدىن 1996 - يىلىغىچە 400 مىڭ يۈەن مەبلەغ چىقىرىپ زاۋۇت مەيدانىنى ئاسفالتلاشتۇردى. گۈللۈكتىن 27 نى ياسىدى ھەم توپ مەيدانى، پارقازان ئۆيى، ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئاشخانىسى، مۇنچا قاتارلىقلارنى ياسىدى. زاۋۇت رەھبەرلىرى باشلامچى بولۇپ ھەر يىلى ھېيت- بايرام كۈنلىرى تۈرلۈك شەكىلدىكى سۆھبەت يىغىنى، تەنتەربىيە مۇسابىقىسى، ناخشا مۇسابىقىسى ۋە زېھىن سىناش مۇسابىقىلىرىنى ئۇيۇشتۇرۇش ئارقىلىق ئىشچى- خىزمەتچىلەرنىڭ مەدەنىيەت تۇرمۇشىنى جانلاندۇردى.

— ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە بولغان ئىدىيىۋى - سىياسىي تەربىيىنى كۈچەيتىپ، كەسپىي خىزمەتلەرنىڭ ياخشى ئىشلىنىشىگە پۇختا ئاساس سالدى. بۇ باش زاۋۇت تۈرلۈك شەكىللەرنى قوللىنىپ ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئارىسىدا قەرەللىك ھالدا ۋەزىيەت تەربىيىسى، قانۇن - تۈزۈم تەربىيىسى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى، كارخانىنى سۆيۈش تەربىيىسى ۋە جاڭجياگاڭدىن ئۆگىنىش تەربىيىسى ئېلىپ باردى. بۇنىڭ بىلەن، ئىشچى- خىزمەتچىلەر ئارىسىدا جاپاغا چىداپ كۈرەش قىلىدىغان، پاسكىنا، خەتەرلىك، ئېغىر ئىشلارنى تالىشىپ ئىشلەيدىغان، باشقىلارغا ياردەم بېرىشنى شەرەپ دەپ بىلىدىغان ۋە قانۇن - تۈزۈمگە ئاڭلىق رىئايە قىلىدىغان ياخشى كەيپىيات شەكىللەندى. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئىشچى - خىزمەتچىلەر

ئاپەتكە ئۇچرىغان رايوندىكى ئوقۇشسىز قالغان بالىلار، نامرات ئائىلىلەر ۋە قىيىنچىلىقى بار ئىشچى- خىزمەتچىلەرگە، سۇنى ياخشىلاپ كېسەللىكنىڭ ئالدىنى ئېلىش قۇرۇلۇشىغا، ئادالەت يولىدا پىداكارلىق كۆرسەتكەنلەرنى مۇكاپاتلاش فوندى قاتارلىقلارغا 180 مىڭ يۈەن نەق پۇل، 427 قۇر كىيىم - كېچەك ئىئانە قىلدى.

— پەن - تېخنىكا ئارقىلىق ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئۆستۈردى. بۇ زاۋۇت كارخانىنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئۆستۈرۈپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى پۇختا ماددىي ئاساسقا ئىگە قىلىش ئۈچۈن، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ كەسپىي - تېخنىكا ساپاسىنى ئۆستۈرۈشكە ئالاھىدە ئەھمىيەت بەردى. ئۇلار ئىشچى - خىزمەتچىلەر قوشۇنىنىڭ كەسپ- تېخنىكا ساپاسى ئۆسمىسە، ئىشەنچلىك تېخنىكا كۈچى بولمىسا، مەھسۇلات سۈپىتىنى ئۆستۈرگىلى بولمايدۇ، مەھسۇلاتنىڭ سۈپىتى ياخشى بولمىسا، كارخانىنىڭ ھاياتىي كۈچى بولمايدۇ، دېگەن قاراشنى تۇرغۇزۇپ، ئىشچى- خىزمەتچىلەرنى پەن - تېخنىكا بىلىملىرىنى ئۆگىنىشكە پائال يېتەكلەپ ۋە ئىلھاملاندۇرۇپ، ئۆزلىرى ئۆگىنىش، زاۋۇت تەربىيىلەش، ئۆگىنىشكە ئەۋەتىش، تەكلىپ قىلىپ ئىشلىتىش قاتارلىق تەدبىرلەرنى يولغا قويىدى ھەمدە تىرىشىپ ئۆگىنىپ تېخنىكا ئىگىلىگەن، نەتىجىسى گەۋدىلىك بولغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە ھەر جەھەتتىن ئېتىبار بېرىپ، ئۇلارنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇردى. باش زاۋۇت 1990 - يىلدىن بۇيان، 76 كىشىنى ئالىي، ئوتتۇرا تېخنىكوم مەكتەپلىرىگە ئەۋەتىپ تەربىيىلەپ ئىشچى - خىزمەتچىلەر قوشۇنىنىڭ بىلىم قۇرۇلمىسىنى ئۆزگەرتىپ، ياش ئىشچىلار ئاساس قىلىنغان تېخنىكا تايانچلىرى قوشۇنىنى شەكىللەندۈردى. ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن، پۈتۈن لىنىيە بويىچە ئۈچ دەرىجىلىك سۈپەت باشقۇرۇش تورىنى شەكىللەندۈرۈپ، داڭلىق

مەھسۇلاتلارنى ئىشلەپچىقىرىشنى زور كۈچ بىلەن يولغا قويۇپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنىڭ ئېشىشىنى ئىلگىرى سۈردى. نەتىجىدە، 1995- يىلى زاۋۇتنىڭ ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 7 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1994 - يىلدىكىدىن 3 مىليون 300 مىڭ يۈەن ئېشىپ، 1 مىليون 16 مىڭ يۈەن پايدا ئېلىندى. بۇلتۇر باج- پايدا نىسبىتى 1995- يىلدىكىدىن % 20 ئاشتى. ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 1995- يىلدىكىدىن % 40 ئاشتى. بۇ زاۋۇت 1988- يىلدىن 1996- يىلىغىچە ئىلگىرى- كېيىن بولۇپ بىر نەچچە قېتىم ئاپتونوم رايون بويىچە «زىياننى تۈگىتىپ، پايدىنى ئاشۇرغان كارخانا» ، ۋىلايەت، ناھىيە بويىچە كۆپ قېتىم «ئىلغار كوللېكتىپ» دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشتى. 43 كىشى، 22 سېخ - گۇرۇپپا ۋىلايەت تەرىپىدىن تەقدىرلەندى ھەم مۇكاپاتلاندى. زاۋۇت باشلىقى، قوشۇمچە زاۋۇت پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى ياڭ كۈيرۇڭ ۋىلايەت بويىچە «ئون ياخشى زاۋۇت باشلىقى» قاتارىدىن ئورۇن ئالدى.

قەشقەر شەھىرى نەزەرباغ يېزا ھوجىدار باشلانغۇچ مەكتىپىنىڭ مۇدىرى، كومپارتىيە ئەزاسى تۇرىخان ئوبۇلھەسەن مائارىپ سېپىدە ئىشلىگەن 24 يىلدىن بۇيان ياش - ئۆسمۈرلەرنى ئەخلاقىي، ئەقلىي، جىسمانىي جەھەتتە ياراملىق ئىز باسارلاردىن قىلىپ تەربىيىلەشكە كۆپ تۆھپە قوشتى.نەچچە يىللاردىن بۇيان ئۇ قەشقەر شەھىرى ۋە نەزەرباغ يېزىسى بويىچە كۆپ قېتىم «مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزاسى»، «ئىلغار مائارىپچى» بولدى.

سۈرەتتە: تۇرىخان ئوقۇتقۇچىلار بىلەن بىرلىكتە مەكتەپ باشقۇرۇش ئۈستىدە ئىزدەنمەكتە.

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇللا ئابدۇرېشىت**، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئادىلجان ئابدۇقادىر** فوتوسى

دۆلىتىمىزدە 2 مىليون 400 مىڭ ئاز سانلىق مىللەت كادىرى ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشتە كارامىتىنى كۆرسەتتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، كۆكخوت خەۋىرى. پارتىيە ۋە دۆلەت ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنى تەربىيىلەش، تاللاپ ئۆستۈرۈشكە ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىپ كەلدى. بۇشاشماي تىرىشچانلىق كۆرسىتىش ئارقىلىق ھازىر يۇقىرى ساپالىق بىر تۈركۈم ئاز سانلىق مىللەت كادىرلار قوشۇنى ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداش، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش، مىللىي رايونلارنىڭ تۈرلۈك ئىشلىرىنى گۈللەندۈرۈشتىكى تايانچ كۈچ بولۇپ قالدى.

ستاتىستىكىغا قارىغاندا ھازىر دۆلىتىمىزدىكى ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنىڭ ئومۇمىي سانى 2 مىليون 480 مىڭ بولۇپ، مەملىكەت بويىچە كادىرلار ئومۇمىي سانىنىڭ %6.48 نى ئىگىلىگەن. بۇنىڭ ئىچىدە كەسپىي تېخنىكا كادىرلىرى %66.2 نى ئىگىلىگەن؛ 156 مىللىي ئاپتونومىيىلىك جايدىكى ھۆكۈمەتنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىكىنى مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيىنى يولغا قويغان ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرى ئۈستىگە ئالغان. مەملىكەت بويىچە ھەر دەرىجىلىك ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرى قوشۇنىدا 40 ياشتىن تۆۋەنلىرى %40 نى ئىگىلىگەن. تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپتىن يۇقىرى مەلۇماتقا ئىگىلىرى %75 نى ئىگىلىگەن.

ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنىڭ ئومۇمىي ساپاسىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن، دۆلىتىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتكوم، ھۆكۈمەتلەر كۆپ خىل يول ۋە ئۇسۇللارنى قوللىنىپ، ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنى تەربىيىلەشنى كۈچەيتتى، پارتىيە مەكتەپلىرى، كادىرلار مەكتەپلىرى ۋە ئالىي مەكتەپ ۋە تېخنىكۇملارنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنى ماركسىزمنىڭ ئاساسىي نەزەرىيىسى ۋە دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى جەھەتتىن سىستېمىلىق تەربىيىلىدى؛ ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنىڭ مەدەنىيەت بىلىم سەۋىيىسىنى ئۈنۈملۈك ئۆستۈردى، ئۇلارنىڭ بازار ئىگىلىكىنى ئىگىلەش، ئامىمنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇپ بېيىشقا يېتەكلەش ئىقتىدارىنى كۈچەيتتى؛ ھەر خىل يوللار ئارقىلىق ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنى تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىش، بىلىم ئاشۇرۇش ۋە ئوقۇش ئۈچۈن چەت ئەلگە ئەۋەتتى، بۇنىڭ بىلەن كۆپلىگەن ئىقتىدارلىق ئاز سانلىق مىللەت كەسپىي - تېخنىكا ئىختىساس ئىگىلىرى ئارقا-ئارقىدىن مەيدانغا كەلدى؛ رايونلار تەرەققىياتىدىكى پەرقنى پەيدىنپەي كىچىكلىتىش ستراتېگىيىلىك نىشانىنى ئاساس قىلىپ، ئوتتۇرا ياش، ياش ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنى پىلانلىق ھالدا باسقۇچ ۋە تۈركۈملەرگە بۆلۈپ مەركەزگە قاراشلىق ئورگانلار، دۆلەت ئورگانلىرى ۋە ئىقتىسادى تەرەققىي تاپقان رايونلارغا ۋەزىپە بىلەن چېنىقىشقا ئەۋەتىپ، ئۇلارنى ئەمەلىيەت جەريانىدا تېز ئۆسۈپ يېتىلىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلدى.

تۈركۈم - تۈركۈم ھەم ئەخلاقلىق، ھەم قابىلىيەتلىك ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرى ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك ئورۇنلىرىغا بېرىپ ھەر مىللەت خەلقىنى يېتەكلەپ، چېگرا رايوننى گۈللەندۈرۈشتىن ئىبارەت تارىخىي مۇھىم ۋەزىپىنى ئۈستىگە ئېلىپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى ئىلگىرى سۈردى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئاز سانلىق مىللەتتىن بولغان ھەر خىل كەسپىي - تېخنىكا كادىرلىرى قوشۇنى كۈندىن-كۈنگە زورىيىپ، ھەرقايسى ساھەلەردە ئەقىل-پاراسىتىنى نامايان قىلماقتا.

مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى، مەمۇرىي تەپتىش مىنىستىرلىكى ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرىدىن مۇنۇلارنى تەلەپ قىلدى:

دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى يېنىكلىتىش خىزمىتىنى تەكشۈرۈشنى كۈچەيتىش لازىم

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى، مەمۇرىي تەپتىش مىنىستىرلىكى يېقىندا ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ، ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرىدىن «ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەننىڭ دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى يېنىكلىتىش خىزمىتىنى ھەققىي ياخشى ئىشلەش توغرىسىدىكى قارارى»نىڭ ئىزچىللاشتۇرۇلۇش، ئەمەلىيلەشتۈرۈلۈش ئەھۋالىغا بولغان نازارەتچىلىك ۋە تەكشۈرۈشنى كۈچەيتىشنى تەلەپ قىلدى.

«ئۇقتۇرۇش» تا مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدۇ: دېھقانلار سېلىقىنىڭ ئېغىرلىشىپ كېتىشى يېزىلارنىڭ ئىسلاھات، تەرەققىيات ۋە مۇقىملىقىغا تەسىر يەتكۈزۈۋاتقان ئىنتايىن گەۋدىلىك مەسىلە بولۇپ قالدى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەن دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى يېنىكلىتىش خىزمىتىنى ھەققىي ياخشى ئىشلەش توغرىسىدا مەخسۇس قارار چىقاردى. ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرى پارتكوم، ھۆكۈمەتلەرنىڭ بىر تۇتاش ئورۇنلاشتۇرۇشى بويىچە ئۆز رايونى، ئۆز تارمىقىنىڭ ئەمەلىيىتىگە زىچ بىرلەشتۈرۈپ، «قارار» نى ئىزچىللاشتۇرۇش، ئەمەلىيلەشتۈرۈش ئەھۋالىغا بولغان نازارەتچىلىك ۋە تەكشۈرۈشنى كۈچەيتىشى كېرەك. ئالاقىدار تارماقلار بىلەن «قارار»نى يەتكۈزۈش، ئىزچىللاشتۇرۇش ئەھۋالىنى نازارەت قىلىشى ۋە تەكشۈرۈشى لازىم. ھەر دەرىجىلىك پارتكوم ، ھۆكۈمەتلەر ۋە ئالاقىدار تارماقلارنىڭ «قارار»نى يەتكۈزۈش، تەشۋىق قىلىش ئەھۋالى، «قارار»نى ئىزچىللاشتۇرۇشنىڭ تەدبىرلىرىنى تۈزۈش ۋە «ئۈچنى مۇقىملاشتۇرۇش، بەشنى مەنئى قىلىش» ھەققىدىكى بەلگىلىمىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش ئەھۋالى، ناھىيە، يېزىلارنىڭ دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى ئېغىرلىتىۋېتىدىغان ھۆججەت، تۈرلەرنى ئېنىقلاش، ئەمەلدىن قالدۇرۇش ئەھۋالى ھەم پارتكوم ، ھۆكۈمەتلەرنىڭ دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى يېنىكلىتىشتە 1 - قول رەھبەرلەر مەسئۇل بولۇش تۈزۈمىنى يولغا قويۇش ئەھۋالىنى نۇقتىلىق تەكشۈرۈشى كېرەك. دېھقانلارنىڭ سېلىقىغا دائىر دېلولارنى تەكشۈرۈش سالمىقىنى زورايتىپ، تەكشۈرۈش بايقالغان دېلو يىپ ئۇچلىرىنى ۋاقتىدا كۈچ ئۇيۇشتۇرۇپ تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىشى كېرەك. دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى ئېغىرلاشتۇرۇشقا ئاقىلىدىغان يامان ئاقىۋەتلىك دېلولارنى مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى، مەمۇرىي تەپتىش مىنىستىرلىكىنىڭ تەلىپى بويىچە ۋاقتىدا دەرىجىمۇ دەرىجە يۇقىرىغا يوللىشى؛ ئېغىر ۋەقە ۋە يامان ئاقىۋەتلىك دېلولار يۈز بەرگەن رايونلاردا ئالاقىدار رەھبەرلەرنىڭ مەسئۇلىيىتىنى سۈرۈشتۈرۈشى كېرەك. دېلونى يوشۇرغان، بېسىپ قويغان، مەلۇم قىلىسمۇ تەكشۈرمىگەن ياكى دېلونى پاش قىلغانلارغا زەربە بېرىپ ئۆچ ئالغانلارنى تەكشۈرۈپ ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، قاتتىق بىر تەرەپ قىلىشى كېرەك.

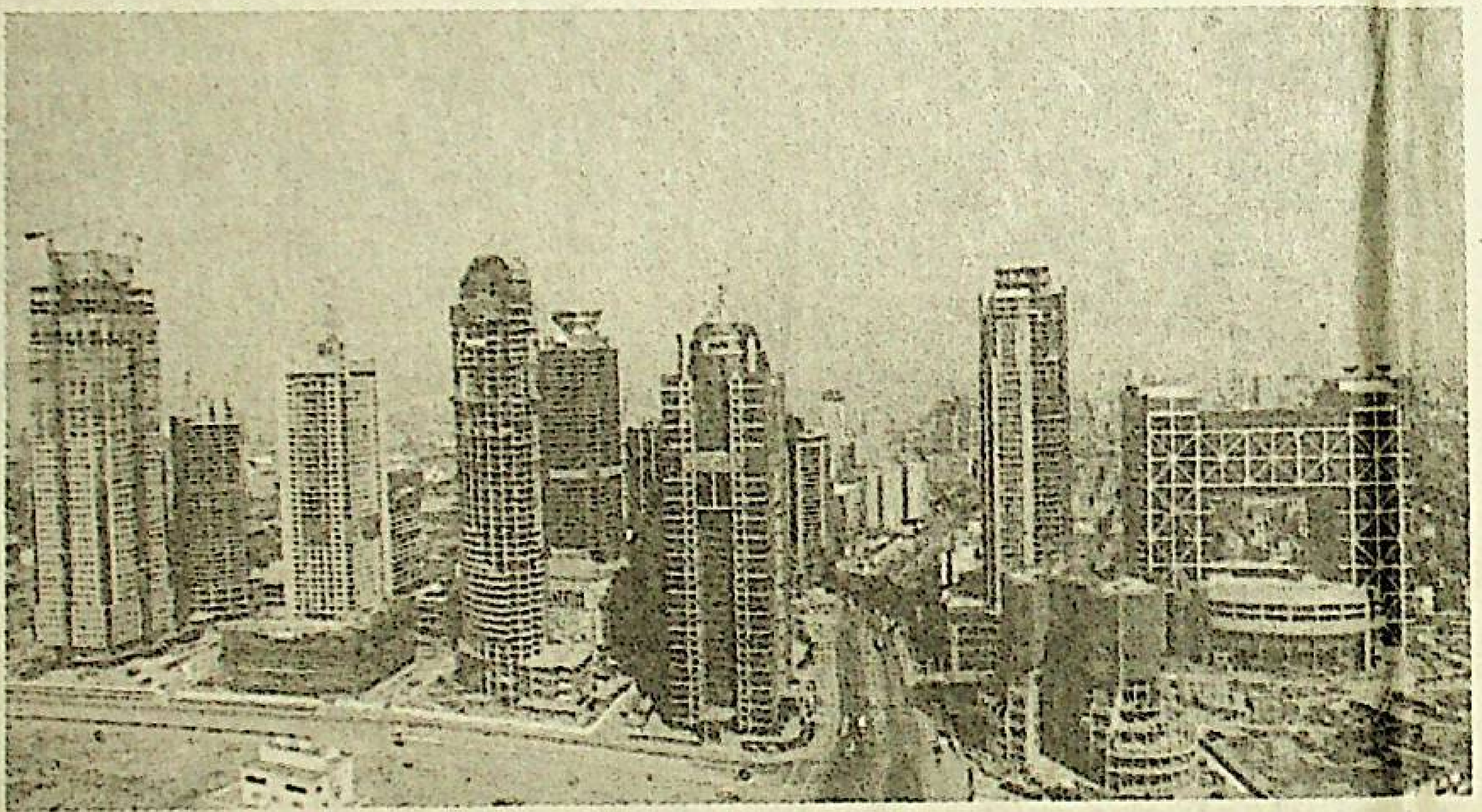

شاڭخەينىڭ پۇدۇڭ رايونى ئېچىۋېتىلگەن يەتتە يىلدىن بۇيان دۇنيانىڭ دىققىتىنى تارتىدىغان مۇۋەپپەقىيەتلەر قولغا كەلتۈرۈلدى، خۇاڭپۇجياڭغا يېقىن جايدىكى «كىچىك قۇرۇقلۇق ئېغىزى» رايونىدا زامانىۋى پۇل - مۇئامىلە كوچىسى شەكىللەندى. 20 كورپۇس پۇل - مۇئامىلە سودا بىناسى قەد كۆتۈردى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

دۆلەت سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى داڭلىق تاۋار ماركىلىرىنى بېكىتتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. دۆلەت سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى يېقىندا «ماياك» ، «مالى» ، «مەيجاجىڭ» قاتارلىق 23 تاۋار ماركىسىنى داڭلىق تاۋار ماركىسى، دەپ بېكىتتى. بۇنىڭ بىلەن دۆلەت سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى بېكىتكەن داڭلىق تاۋار ماركىسى 24 كە يەتتى. بۇ داڭلىق تاۋار ماركىلىرىنىڭ دائىرىسى كېڭەيتىلىدۇ ۋە ئۇلار قوغدىلىدۇ.

بۇ قېتىم بېكىتىلگەن داڭلىق تاۋار ماركىلىرى تۆۋەندىكىچە: «ماياك» توڭلاتقۇ، «شەرقشاملى» ماركىلىق ئاپتوموبىل، «جيالىڭ» ماركىلىق موتسىكلىت، «خۇڭدۇ» ماركىلىق كىيىم ، «سىنىدا» ماركىلىق خۇرۇم ئاياغ، «ياگېر» ماركىلىق كىيىم، «خۇڭبې» ماركىلىق تېبتېتقۇ، «جيەنلىباۋ» ۋە «يىفېڭ» ماركىلىق ئىچىملىكلەر، «يەنجىڭ» ماركىلىق پىۋا، «شىنخۇاسۇن» ۋە «لاڭپەي» ماركىلىق ھاراق، «خۇڭتاشەن» ماركىلىق تاماكا.

شىزاڭلىقلارنىڭ ئوتتۇرىچە ئۆمرى كۆرۈنەرلىك ئۇزاردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، لاسا خەۋىرى. شىزاڭ خەلقىنىڭ داۋالىنىش شارائىتىنىڭ ئۈزلۈكسىز ياخشىلىنىشى ۋە تۇرمۇش سەۋىيىسىنىڭ ئۆسۈشىگە ئەگىشىپ، كىشىلەرنىڭ ئوتتۇرىچە ئۆمرىدە زور ئۆزگىرىش بولدى، كىشىلەرنىڭ قەدەمدە قۇرۇلدى، يېزا - قىشلاقلاردا دوختۇر كەمچىل، دورا ئاز بولۇشتەك ئەھۋال تەدرىجىي ياخشىلىنىۋاتىدۇ، چېچەك، ۋابا، جىنسىيەت كېسەللىكى، قاتما قاتارلىق كېسەللىكلەر شىزاڭ تىنچلىق داۋالاش ئىقتىدارى زور دەرىجىدە ئۆستۈرۈلدى.

شىزاڭ خەلقىنىڭ ئۆمرىنىڭ ئۇزىرىشى داۋالاش، سەھىيە شارائىتى بىلەن بىۋاستە مۇناسىۋەتلىك بولغاندىن سىرت، تۇرمۇش

مەملىكەت بويىچە ئون كۆزگە كۆرۈنگەن ئىشچى باھالاپ چىقىلدى

شەرەپ مۇنبىرى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. جۇڭگو مەملىكەتلىك باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى تەشكىللىگەن مەملىكەت بويىچە ئون كۆزگە كۆرۈنگەن ئىشچىنى باھالاش نەتىجىسى يېقىندا ئېلان قىلىندى. ئىشلەپچىقىرىشنىڭ 1 - سېپىدىن كەلگەن بۇ ئون نەپەر ئىشچى بۇ يىل «1 - ماي»دا بېيجىڭغا بېرىپ پايتەختتە ئۆتكۈزۈلىدىغان «1 - ماي»نى تەبرىكلەش پائالىيىتىگە قاتنىشىدۇ ۋە تەقدىرلىنىدۇ.

مەملىكەت بويىچە كۆزگە كۆرۈنگەن ياش ئىش ئورنى ماھىرلىرى بېيجىڭدا مۇكاپاتلاندى

مەملىكەت بويىچە كۆزگە كۆرۈنگەن ياش ئىش ئورنى ماھىرلىرى بېيجىڭدا مۇكاپاتلاندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. ئىتتىپاق مەركىزىي كومىتېتى، دۆلەت ئىقتىساد - سودا كومىتېتى، ئەمگەك مىنىستىرلىكى 22 - ئاپرېل كۈنى «خەلق» سارىيىدا 1996 - يىللىق مەملىكەت بويىچە كۆزگە كۆرۈنگەن ياش ئىش ئورنى ماھىرلىرىنى مۇكاپاتلاش مۇراسىمى ئۆتكۈزدى. جياڭخەن نېفىت باشقۇرۇش ئىدارىسى نېفىت ئېلىش زاۋۇتىدىن ۋاڭ مىنخۇا قاتارلىق ئون نەپەر ياشقا مەملىكەت بويىچە كۆزگە كۆرۈنگەن ياش ئىش ئورنى ماھىرى دەپ نام بېرىلدى، پايتەخت پولات - تۆمۈر باش شىركىتىنىڭ كوكسلاشتۇرۇش زاۋۇتىدىن شىن جىڭچاڭ قاتارلىق 205 نەپەر ياشقا مەملىكەت بويىچە ياش ئىش ئورنى ماھىرى دەپ نام بېرىلدى.

بۇ قېتىم بېكىتىلگەن داڭلىق تاۋار ماركىلىرى تۆۋەندىكىچە: «ماياك» ماركىلىق سىر، «مالى» ماركىلىق گۈزەل سەنئەت بويىقى، «مەيجاجىڭ» ماركىلىق گىرىم بۇيۇمى، «جىنتو» ماركىلىق ئېلېكترون ئىككىلى، «جاڭشياۋچۈەن» ماركىلىق قايچا، «ھەسەن - ھۈسەن» ماركىلىق تېلېۋىزور، «كاڭجيا» ماركىلىق تېلېۋىزور، «ئاققۇچاق» ماركىلىق كىرئالغۇ، «بىڭشەن» ماركىلىق توڭلاتقۇ ئۈسكۈنىسى، «مېيلىڭ» ماركىلىق توڭلاتقۇ، «ئوكېما» ماركىلىق ئۈسۈشكە ئەگىشىپ، كىشىلەرنىڭ ئوتتۇرىچە ئۆمرىدە زور ئۆزگىرىش بولدى، كىشىلەرنىڭ ئوتتۇرىچە يېشى 1951 - يىلىدىكى 36 ياشتىن ھازىر 65 ياشقا ئۇزاردى.

زۇلمەتلىك فېئوداللىق، يانچىلىق تۈزۈمى ئاستىدا شىزاڭدىكى مىليونلىغان يانچىنىڭ ياشاش ھوقۇقى ئېغىر تەھدىتكە ئۇچرىغانىدى. 1951 - يىلىغا كەلگەندە كىشىلەرنىڭ ئوتتۇرىچە ئۆمرى ئاران 36 ياش بولغان، بوۋاقلارنىڭ ئۆلۈپ كېتىش نىسبىتى % 43 كە يەتكەن. ھازىر شىزاڭنىڭ شەھەر - يېزىلىرىدا داۋالاش ئاپپاراتلىرى دەسلەپكى چېچەك، ۋابا، جىنسىيەت كېسەللىكى، قاتىما قاتارلىق كېسەللىكلەر شىزاڭ تىنچلىق بىلەن ئازاد بولۇپ ئارىدىن ئۇزاق ئۆتمەيلا ئاساسىي جەھەتتىن تىزگىنلەندى.

ستاتىستىكىغا قارىغاندا، 40 يىلدىن كۆپرەك ۋاقىتتىن بۇيان، مەركەزنىڭ شىزاڭنىڭ سەھىيە ئىشلىرىغا ئىشلەتكەن خىراجىتى 1 مىليارد 100 مىليون يۈەندىن كۆپرەككە يەتتى. ئاپتونوم رايون، ۋىلايەت (شەھەر) ۋە ناھىيە دەرىجىلىك سەھىيە، داۋالاش ئاپپاراتلىرى ئۆزگەرتىلىپ ۋە كېڭەيتىپ قۇرۇلۇپ، زامانىۋى داۋالاش ماشىنا - سايمانلىرى كۆپەيتىلىپ، ئاپتونوم رايوننىڭ سەھىيە، داۋالاش سەۋىيىسى ۋە كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش، داۋالاش، سەھىيە شارائىتى بىلەن بىۋاستە مۇناسىۋەتلىك بولغاندىن سىرت، تۇرمۇش شارائىتىنىڭ ياخشىلىنىشى بىلەنمۇ زىچ مۇناسىۋەتلىك.

8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە شىزاڭنىڭ شەھەر - يېزىلىرىدىكى خەلقنىڭ تۇرمۇشى كۆرۈنەرلىك ياخشىلاندى، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ كىرىمى يىلىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن % 8.6 لىك سۈرئەتتە ئاشتى. بۇلتۇر شىزاڭدا دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 960 يۈەنگە يېتىپ، 1990 - يىلدىكىدىن 1.1 ھەسسە ئاشتى، شەھەر، بازارلاردىكى ئاھالىلەرنىڭ ئوتتۇرىچە تۇرمۇش خىراجىتى كىرىمى 5036 يۈەنگە يېتىپ، 1990 - يىلدىكىدىن 1.99 ھەسسە ئاشتى.

خې جۈگيۈڭ «مەملىكەتلىك كۆزگە كۆرۈنگەن ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇتقۇچىسى» دېگەن نامغا ئېرىشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، گۈيياڭ خەۋىرى. گۈيجۇ ئۆلكىسى زۇنيى ناھىيىسى سەنچا بازىرى «قىزىل يۇلتۇز» باشلانغۇچ مەكتىپىنىڭ ئىلمىي مۇدىرى خې جۈگيۈڭ تاغلىق رايوندا يىلتىز تارتىپ، 28 يىل مائارىپ بىلەن شۇغۇللىنىپ ساقايماس كېسەلگە گىرىپتار بولۇپ قالغان بولسىمۇ تىنىم تاپماي كۈرەش قىلىپ، ئالدىنقى يىلى مەملىكەتلىك مائارىپ سىستېمىسى بويىچە ئەمگەك نەمۇنىچىسى بولۇپ باھالانغاندىن كېيىن، بۇلتۇر يەنە «مەملىكەتلىك كۆزگە كۆرۈنگەن ئوتتۇرا - باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇتقۇچىسى» دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشتى.

بىر نەچچە يىلدىن بۇيان خې جۈگيۈڭ كېسەلگە قارشى قەيسەرلىك بىلەن كۈرەش قىلىپ، مەكتەپ مۇدىرىغا ياردەملىشىپ ئوقۇتۇش ئىشىنى تۇتقاندىن سىرت 1 - يىللىق سىنىپلارنىڭ مۇدىرلىق ۋە بىر سىنىپنىڭ مۇدىرلىق خىزمىتىنى ئۈستىگە ئالدى. ئۇنىڭ قوشنىلىرى يېگى ئۆيلەردە ئولتۇردى، بىراق ئۇنىڭ ئائىلىسى يەنىلا قاراڭغۇ، تاش - توپا بىلەن سېلىنغان ئۆيدە ئولتۇردى. ئۇنىڭ دوست - بۇرادەرلىرى ئۇنىڭغا تاقەت قىلىپ تۇرالماي سودىگەرچىلىك قىلىپ پۇل تېپىشقا دەۋەت قىلغاندا ئۇ: «مەن پارتىيە ئەزاسى. مەن بۇ جايدىن كەتسەم، باللارغا كىممۇ خاتىرجەم دەرس بېرەلىسۇن» دېدى.

4 - ئاينىڭ 22 - كۈنى دۆلەت زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى مەنئى قىلىش كومىتېتى زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى مەنئى قىلىش بويىچە مەخسۇس لىنىيە تېلېفون نومۇرى (65204111)نى ئېلان قىلدى.بۇ مەخسۇس لىنىيە تېلېفونى 24 سائەت نۆۋەتچىلىك قىلىپ، ئامما پاش قىلغان، مەلۇم قىلغان زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى چېكىش، سېتىشقا دائىر ئىش ئۇچلىرىنى قوبۇل قىلىدۇ. زەھەرلىك چېكىملىكلەرگە ئالاقىدار مەسىلىلەرگە دائىر قانۇن مەسلىھەتچىلىكى بىلەن شۇغۇللىنىدۇ. ھەر ساھەدىكى ئەربابلارنىڭ زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى مەنئى قىلىش مەخسۇس كۈرىشىنى قانات يايدۇرۇش توغرىسىدىكى پىكىر - تەكلىپلىرىنى ئاڭلايدۇ. شىنخۇا ئاگېنتلىقى

چىن جۈنشى ئەپەندى پەيزاۋات خەلقىنىڭ يەر تەۋرەشكە تاقابىل تۇرۇپ، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش ئىشلىرىغا 500 مىڭ شياڭگاڭ پۇلى ئىئانە قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز جاڭ يۇلياڭ خەۋەر قىلىدۇ: شياڭگاڭ ئەمەلىي پايدىلىنىدىغان يۇڭ ئىسكىلاتى چەكلىك شىركىتىنىڭ دائىمىي ئىشلارغا مەسئۇل باش مۇدىرى چىن جۈنشى ئەپەندى شىنجاڭنىڭ پەيزاۋات ناھىيىسىدە ئۇدا قاتتىق يەر تەۋرىگەنلىكىدىن خەۋەر تاپقاندىن كېيىن، ئاپەت بولغان رايونلاردىكى خەلقنىڭ يەر تەۋرەشكە تاقابىل تۇرۇپ، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش ۋە يۇرت - ماكانىنى قايتا قۇرۇش ئىشلىرىغا ياردەم بېرىش ئۈچۈن 500 مىڭ شياڭگاڭ پۇلى ئىئانە قىلدى. ئۇ يېقىندا بۇ پۇلنى شىنخۇا ئاگېنتلىقى شياڭگاڭ شۆبىسى باشلىقىنىڭ ياردەمچىسى، تەشۋىقات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى سۇن نەنشىڭگە بېرىپ، ئۇنىڭدىن بۇ پۇلنى ئاپەت بولغان رايوندىكى ھەر مىللەت خەلقىگە يەتكۈزۈپ بېرىشنى ئۆتۈندى.

چىن جۈنشى ئەپەندىنىڭ ۋەتەنپەرۋەرلىك ھەرىكىتى ۋە ئاپەت بولغان رايونلاردىكى ھەر مىللەت خەلقىگە بولغان چوڭقۇر غەمخورلۇقى ئىچكى جايلار ۋە شياڭگاڭدىكى ھەر ساھەدىكىلەرنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى.

جەنۇبتىكى مەرۋايىت ـــ كورلاجۇلالانماقتا

(بېشى 1 - بەتتە)

بىر مۇنچە كىشىلەر ئەينى ۋاقىتتىكى گۇمان ۋە ئۈمىدسىزلىك كەيپىياتتىن قۇتۇلدى ھەم مۇشۇ يىللاردا نەشپۈت شەھىرىدە غايەت زور ئۆزگىرىش بولغانلىقىدەك رېئاللىقتىن چوڭقۇر تەسىراتقا ئىگە بولدى ۋە مۇنداق دەپ قارىدى: كورلىلىقلار قۇرۇق گەپ سېتىپ پۇرسەتنى قولدىن بېرىپ قويغان بولسا، تارىم نېفىت قوماندانلىق شتابى بىلەن ھازىرقىدەك مۇناسىۋەت ئورناتمىغان بولسا، قەتئىي نىيەتكە كېلىپ ئۆيلەرنى چېقىپ، يوللارنى كېڭەيتىپ ياساپ شەھەرنى كېڭەيتمىگەن، گۈزەللەشتۈرمىگەن، كۆكەرتمىگەن بولسا، بۈگۈنكىدەك تەرەققىياتقا ئېرىشەلمەيتتى.

كورلا شەھىرىنىڭ قىياپىتى ئۆزگەردى، كورلىلىقلارنىڭ روھى ئۇرغۇدى، كورلىلىقلار ئۆزىگە يەنە يېڭى تەلەپلەرنى قويدى. شەھەر باشلىقى راخمان كېرىم كەسكىن ھالدا مۇنداق دېدى: «يىراقتىكى جاڭجياگاڭدىن، يېنىمىزدىكى كورلىدىن ئۆگىنىش» دېگەن سۆز بىز ئۈچۈن بېسىم ۋە ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچ، بىر قېتىملىق پۇرسەت بولۇپلا قالماستىن، پۈتۈن جەمئىيەتنىڭ بىرلىكتە كۈچ چىقىرىپ كورلىنىڭ جاسارەت بىلەن ئىلگىرىلىشىگە تۈرتكە بولىدىغان چوڭ ياخشى پۇرسەت؛ شەھەر ئاھالىلىرىنى ئىككى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش قۇرۇلۇشىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشقا يەنە بىر قېتىم سەپەرۋەر قىلىش ۋە ئۇيۇشتۇرۇشتىكى غەنىيمەت پۇرسەت، بىز پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، كورلىنىڭ تۈرلۈك قۇرۇلۇش ئىشلىرىنى يەنە يېڭى پەللىگە كۆتۈرىمىز».

ئېلانلار

ئۈرۈمچى شەھەرلىك 1 - ئاپتوموبىل زاپچاسلىرى زاۋۇتىنىڭ خىزمەتچىسى ئالىم سىراجىدىن، سىز 1988 - يىلى ئۆيدىن چىقىپ كېتىپ تا ھازىرغىچە قايتىپ كەلمىگەنلىكىڭىز ئۈچۈن، ئايالىڭىز خەيرىنىسا مۇھەممەت نىكاھتىن ئاجرىشىشنى تەلەپ قىلىپ سوت مەھكىمىمىزگە ئەرز سۇندى. گېزىتتە ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن 60 كۈن ئىچىدە مەھكىمىمىزگە ياكى ئۆزىڭىز تۇرۇشلۇق جايدىكى خەلق سوت مەھكىمىسىگە بېرىپ نىكاھ مۇناسىۋىتىڭىز توغرىسىدا ئۆز پىكرىڭىزنى بەرمىسىڭىز، قانۇن بويىچە سىرتىڭىزدىن ھۆكۈم ئارقىلىق بىر تەرەپ قىلىمىز.

ئۈرۈمچى شەھىرى سايباغ رايونلۇق خەلق سوت مەھكىمىسى

* * * * * * * * *

ئەكبەر نامىدىكى 650103720929321 - نومۇرلۇق سالاھىيەت گۇۋاھنامىنى يوقاتتىم. ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报 (维吾尔文)

(بۇ سان ئالتە بەت)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى: CN 65—0002 / Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى(ۋەكالەت نومۇرى: 1—57)

1997 - يىل
ماي
5
دۈشەنبە

ئۈرۈمچىنىڭ ھاۋارايى: كۈندۈزى ۋە كېچىسى ھاۋا بۇلۇتلۇق بولۇپ ئازراق يامغۇر ياغىدۇ، تېمپېراتۇرا 12 ℃ - 22 ℃ بولىدۇ، ئۆت بال شامال چىقىدۇ.

مۇھىم خەۋەرلەر

ۋاڭ لېچۈەن مىچۈەن، فۇكاڭ شەھەرلىرىدە تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلغاندا مۇنۇلارنى تەكىتلىدى:

مەۋقەنى قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرۇپ، مول ھوسۇل ئېلىشقا كاپالەتلىك قىلىشقا قويۇش، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋەزىپىلىرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش كېرەك

ئۆز مۇخبىرىمىز چېن يەن خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن، مۇئاۋىن شۇجىسى جاڭ ۋېنيۈ، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، تەشكىلات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى چېن دېمىن 5 - ئاينىڭ 2 - كۈنىدىن 3 - كۈنىگىچە سانجى ئوبلاستىنىڭ رەھبەرلىرىنىڭ ھەمراھلىقىدا مىچۈەن ۋە فۇكاڭ شەھىرىگە قاراشلىق يەتتە يېزا، بازارنىڭ ئېتىزلىقلىرىغا بېرىپ، ھازىرقى يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشنىڭ ئەھۋالىنى چوڭقۇر تەكشۈردى ۋە تەتقىق قىلدى. ۋاڭ لېچۈەن سانجى ئوبلاستى ھەم گۇچۇڭ، جىمسار، فۇكاڭ، مىچۈەن قاتارلىق ناھىيە، شەھەر رەھبەرلىرىنىڭ دوكلاتىنى ئاڭلىغاندىن كېيىن، سانجى ئوبلاستىنىڭ ئەتىيازلىق تېرىلغۇنى چىڭ، ياخشى تۇتقانلىقىنى تولۇق مۇئەييەنلەشتۈردى. ئۇ مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: ھازىر جايلار، تارماقلار مەۋقەنى قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرۇپ، مول ھوسۇل ئېلىشقا كاپالەتلىك قىلىشقا قويۇپ، بارلىق سۇ تېجەشكە دائىر تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، سۇدىن ئۈنۈملۈك پايدىلىنىش نىسبىتىنى ئۆستۈرۈشى كېرەك. سانجى ئوبلاستى دېھقانچىلىق رايونلىرى چارۋىچىلىقى ۋە شەھەر ئەتراپى رايونى يېزا ئىگىلىكى يولىدا قەتئىي تەۋرەنمەستىن مېڭىپ، ئىشلەپچىقىرىش كۆلىمىنى يەنىمۇ كېڭەيتىشى، تەرەققىي قىلىش جەريانىدا ئۈزلۈكسىز بازار ئېچىشى، بېيىش يوللىرىنى ئېچىشى كېرەك.

ۋاڭ لېچۈەن ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى 5 - ئاينىڭ 2 - كۈنى مىچۈەن شەھىرىگە قاراشلىق بەيياڭخې قازاق مىللىي يېزىسىنىڭ بەيياڭخې كەنتى ۋە گۇمۇدى بازىرىغا قاراشلىق داپومېڭ كەنتىگە كېلىپ، كۆكتاتچىلىق ئەھۋالىنى كۆزدىن كەچۈردى. ۋاڭ لېچۈەن سانجى ئوبلاستىنىڭ ئۆز يېرىنىڭ

تولۇق مۇئەييەنلەشتۈردى. بەيياڭخې كەنتىدىكى ۋېي فۇشى ئۈچ مو لاپاسنى ھۆددىگە ئېلىپ، يىللىق كىرىمى 10 مىڭ يۈەندىن ئاشقۇرغان. يولداش ۋاڭ لېچۈەن ئۇنى زېرەك ئادەم ئىكەن، دەپ مەدھىيىلىدى ۋە سەممىي ھالدا ئۇنىڭغا مۇنداق دېدى: «مەن سىزگە بىر ئۈچۈر يەتكۈزەي، شەندۇڭدا بىر لاپاستىن بىر يىلدا نەچچە يۈز مىڭ يۈەن كىرىم قىلغىلى بولىدۇ، ئۇلار پۇرچاق مايسىسى تىكىش، قىسقۇچ پاقا بېقىش قاتارلىقلاردىن نۇرغۇن پۇل تاپىدۇ، سىزمۇ سىناق قىلىپ باقسىڭىز بولىدۇ». ۋېي فۇشى: «مەن ۋاقتى كەلگەندە، ئەقىل كۆرسىتىشكە موھتاج بولۇپ قالسام چوقۇم سىزنى ئىزدەپ بارىمەن» دېدى.

ۋاڭ لېچۈەن ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى چۈشكەن مىنبۇس فۇكاڭ شەھىرىگە قاراشلىق جۈيۈگگەي بازىرىنىڭ شيۈن كەنتىدىكى سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ تېرىلغان كۆممىقوناق يېرىگە ۋە فۇكاڭ شەھىرىگە قاراشلىق نەسىللىك قوي فېرمىسىنىڭ بوغدايلىقىغا كەلدى. بۇ فېرمىنىڭ شۇجىسى جاڭ شىڭگاڭ تونۇشتۇرۇپ مۇنداق دېدى: ھازىر سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ تېرىلغان كۆممىقوناقلار پەرۋىش باسقۇچىغا كىردى. كۈزگى بوغداي ئىككى قېتىم سۇغىرىلدى. ۋاڭ لېچۈەن بۇ فېرمىنىڭ رەھبەرلىرىگە مۇنداق دېدى: «دۆلەت ئىلكىدىكى چارۋىچىلىق فېرمىلىرى چارۋىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇشنى ئاساس قىلىشى، چارۋىچىلىق بىلەن دېھقانچىلىقنى بىرلەشتۈرۈشى كېرەك، سىلەر ئىسلاھات قەدىمىنى تېزلىتىپ، ھۆددىگە بېرىپ ئىگىلىك باشقۇرۇش مەسئۇلىيەت تۈزۈ[illegible] تۇرغۇزۇپ، داش قازاننىڭ تامىقىنى يېيىش شەكلىدىكى باشقۇرۇش ئۇسۇلىنى قەتئىي نىيەتكە كېلىپ ئۆزگەرتىشلار كېرەك.

ئاپتونوم رايون بويىچە ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ 2 - نۆۋەتلىك خور ئېيتىش مۇسابىقىسىنى باشلاش مۇراسىمى ئۆتكۈزۈلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز مېھرىگۇل تۇردى خەۋەر قىلىدۇ: 4 - ماي كۈنى چۈشتىن كېيىن، شىنجاڭ «خەلق» سارىيى قايناق - تاشقىن باھار كەيپىياتىغا چۆمدى. بۇ يەردە ئاپتونوم رايون بويىچە ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ 2 - نۆۋەتلىك خور ئېيتىش مۇسابىقىسى داغدۇغىلىق باشلاندى.

ئاپتونوم رايون ۋە ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىڭتۈەننىڭ رەھبەرلىرىدىن قىيۇم باھاۋۇدۇن، جۇ شېڭتاۋ، خەلچەم ئىسلام، ئامىنە غاپپار، ۋاڭ خۇەبىيۇي، ماۋدېخۋا، بوتاي كەبەن قاتارلىقلار مۇراسىمغا قاتناشتى.

مۇسابىقىنىڭ باشلىنىش مۇراسىمىدا سەككىز ئالىي مەكتەپنىڭ ھەر مىللەت ئوقۇغۇچىلىرى تولۇپ تاشقان ئەتىۋارلىق ھېسسىياتى بىلەن چوڭ تىپتىكى نومۇر «ۋەتەنگە مۇھەببەت»نى ئورۇندىدى. شىنجاڭ سەنئەت ئىنستىتۇتىنىڭ ئوقۇغۇچىلىرى «بىھ، ۋەتەن - ئانا» دېگەن چوڭ تىپتىكى ئۇسسۇلنى، شىنجاڭ ماتارىپ ئىنستىتۇتى، شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتى، شىنجاڭ سانائەت ئىنستىتۇتى، شىنجاڭ پېداگوگىكا ئۇنىۋېرسىتېتى قاتارلىق ئالىي مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇغۇچىلىرى ئومۇمىي خور «غەربىي قىسىمغا مۇھەببەت»، «كۆيلىگەنگە تۈگمەس ماۋجۇشىنىڭ شەپقىتى»، «ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كەل شياڭگاڭ»، «باھاردىكى ھېكايە» قاتارلىق چوڭ تىپتىكى ناخشا - ئۇسسۇللارنى ئورۇندىدى.

بۇ نومۇرلاردا ھەر مىللەت ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ سۆيۈملۈك ۋەتىنىمىزگە بولغان مۇھەببىتى، شياڭگاڭنى ۋەتەن قوينىغا قايتۇرۇپ كېلىشكە بولغان ئىشەنچىسى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىپ، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداشقا بولغان كۈچلۈك ئىرادىسى نامايان قىلىنغان. بۇ قېتىمقى خور ئېيتىش مۇسابىقىسى مۇشۇ ئاينىڭ 10 - كۈنىگىچە داۋاملىشىدۇ.

مۇسابىقە ئاخىرىدا مۇنەۋۋەر نومۇر تاللىنىپ، ئاپتونوم رايون بويىچە ئۆتكۈزۈلىدىغان سەنئەت كۆرىكىگە قاتناشتۇرۇلىدۇ. بۇ قېتىمقى خور ئېيتىش مۇسابىقىسىنى ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى، ئاپتونوم رايونلۇق ئىتتىپاق كومىتېتى قاتارلىق يەتتە ئورۇن بىرلىكتە ئۇيۇشتۇردى.

سانجى شەھىرىدىكى دېھقانلارنىڭ كېۋەز تېرىش ئاكتىپلىقى يۇقىرى بولماقتا. شەھەر بويىچە 35 مىڭ مو يەرگە كېۋەز تېرىش پىلانلانغانىدى. ئەمەلىيەتتە 47 مىڭ مو يەرگە تېرىلدى.

سۈرەتتە: چىگىتكە جىددىي ئېھتىياجلىق دېھقانلار شەھەرلىك ئۇرۇقچىلىق شىركىتىنىڭ ھويلىسىدا چىگىت سېتىۋېلىش ئۈچۈن ئۆچىرەتتە تۇرماقتا.

ۋاڭ چىڭ فوتوسى

پارتىيە ياچېيكىسى كەنت ئاھالىسىنىڭ يۆلەنچۈكى بولۇپ قالدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز جاڭ شياۋمىڭ

قاراقاش ناھىيىسى توخۇلا يېزىسىنىڭ بەشكېرەم كەنتى ناھىيە بويىچە ئارقىدا قالغان نامرات كەنت ئىدى. ئۆتكەن يىلى 11-ئايدا خوتەن ۋىلايەتلىك تېخنىكا نازارەتچىلىكى ئىدارىسى بۇ كەنتكە خىزمەت ئەترىتى ئەۋەتتى. تېخنىكا نازارەتچىلىكى ئىدارىسىدىكى بارلىق كادىرلار 17 مىڭ يۈەن قىممىتىدە ماددىي ئەشيا ئىئانە قىلىپ، 32 ئائىلىلىك نامرات دېھقاننىڭ قىشتىن ئۆتۈشتىكى قىيىنچىلىقىنى ھەل قىلىۋېلىشىغا ياردەم [illegible]ردى. خىزمەت ئەترىتى مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: پۇل، ماددىي نەرسە-كېرەكلەرنى بېرىش بىر ياخشى ياچېيكا قۇرغانغا يەتمەيدۇ. كۈچلۈك ئۇيۇشۇشچانلىققا

كەنتلەرنىڭ مۇقىملىقى ۋە ئىقتىسادىي تەرەققىياتى كاپالەتكە ئىگە بولىدۇ، دېھقانلارنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىشىدىن ئۈمىد تۇغۇلىدۇ. يېزىلىق پارتكومنىڭ قوللىشى بىلەن خىزمەت ئەترىتى تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش ئارقىلىق بوشاڭ، ئاجىز كەنت پارتىيە ياچېيكىسىنى تەرتىپكە سالدى، پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى ۋە كەنت ئاھالىلەر كومىتېتىنىڭ مۇدىرلىرىنى تەڭشىدى، خىزمەتنىڭ ھۆددىسىدىن چىقالمىغان بوغالتىر، كاسسىرلارنى ئالماشتۇردى.

پارتىيە ياچېيكىسى خىزمەت ئەترىتىنىڭ

ئەۋەتكەنلىكىگە رەھمەت، پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ بىزنىڭ غەم-ئەندىشىلىرىمىزنى تۈگەتكەنلىكىگە رەھمەت». شۇنىڭ بىلەن پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ جەڭگىۋارلىقى كۆرۈنەرلىك ئۆستى. ئامما ئارىسىدا ئىناۋەتكە ۋە ئۇيۇشۇشچانلىققا ئىگە بولدى.

پارتىيە ياچېيكىسى كەنت ئاھالىلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش، تۇرمۇشىدا ساقلىنىۋاتقان ئەمەلىي مەسىلىلەرنى ئەستايىدىل ھەل قىلىش بىلەن بىللە، پارتىيە ئەزالىرى بىلەن كەنت ئاھالىلىرىنى مەركىزىي كومىتېت ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ شىنجاڭنىڭ

شەھەرىگە قاراشلىق بەيياغچى قازاق مىللىي يېزىسىنىڭ بەيياغچى كەنتى ۋە گۇمۇدى بازىرىغا قاراشلىق داپومېك كەنتىگە كېلىپ، كۆكتاتچىلىق ئەھۋالىنى كۆزدىن كۆچۈردى. ۋاڭ لېچۈەن سانجى ئوبلاستىنىڭ ئۆز يېرىنىڭ شارائىتىغا قاراپ ئىش كۆرۈپ لاپاستا كۆكتات يېتىشتۈرۈش ئۇسۇلىنى

تېزلىتىپ، ھۆددىگە ئېرىپ ئىگىلىك باشقۇرۇش مەسئۇلىيەت تۈزۈ... ئورنىتىپ، داش قازاننىڭ تامىقىنى يېيىش شەكلىدىكى باشقۇرۇش تۈزۈلمىسىنى قەتئىي نىيەتكە كېلىپ ئۆزگەرتىشلەر كېرەك.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

... بول، ماددىي نەرسە-كېرەكلەرنى ئېرىش بىر ياخشى ياچېيكا قورغانىغا يەتمەيدۇ. كۈچلۈك ئۇيۇشۇشچانلىققا ئىگە جەڭگىۋار پارتىيە ياچېيكىسى بولغاندىلا يېزا،

... مۇددەتسىدىن چىقالمىغان بوغالتىر، كاسسىرلارنى ئالماشتۇردى.

پارتىيە ياچېيكىسى خىزمەت ئەترىتىنىڭ قوللىشى ئارقىسىدا دېھقانلارنىڭ پىكرى كۆپرەك بولغان كادىرلارنىڭ يەرلەرنى كۆپ ئىگىلىۋېلىش مەسىلىسىنى ئالدى بىلەن ھەل قىلىپ، 50 مودىن ئارتۇق ئېرىلغۇ يەرنى قايتۇرۇۋالدى. روزى ھېيت مەزگىلىدە پارتىيە ياچېيكىسى بىلەن خىزمەت ئەترىتى پېشقەدەم پارتىيە ئەزاسى، پېشقەدەم كادىر، پېشقەدەم ئەمگەك نەمۇنىچىلىرىنى يوقلىدى ۋە ئۇلاردىن ھال سورىدى، ئۇلارنىڭ كۆتۈنۈش تەمىناتىنى ئەمەلىيلەشتۈردى. 2-ئاينىڭ 5-كۈنى 80 ياشتىن ئاشقان پېشقەدەم پارتىيە ئەزاسى ساۋۇت توقاي ئالەمدىن ئۆتتى. پارتىيە ياچېيكىسى ئۇنى دەپنە قىلىشقا مەسئۇل بولدى، بوۋاينىڭ ھاياتىغا توغرا باھا بەردى. دەپنە ئىشلىرىنى شۇ جاينىڭ ئۆرپ-ئادىتى بويىچە ئورۇنلاشتۇردى. نۇرغۇن پېشقەدەم پارتىيە ئەزاسى كۆزىگە ئىسسىق ياش ئېلىپ مۇنداق دېدى: «ئون نەچچە يىلدىن بۇيان پارتىيە ياچېيكىسى بىزگە بۇگۈنكىدەك غەمخورلۇق قىلىپ باقمىغان. پارتىيە تەشكىلاتىنىڭ ياخشى كادىرلارنى

... مەسىلىلەرنى نەتىجىدىل ھەل قىلىش بىلەن بىللە، پارتىيە ئەزالىرى بىلەن كەنت ئاھالىلىرىنى، مەركىزىي كومىتېت ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش توغرىسىدىكى مۇھىم يول يورۇقىنىڭ روھىنى ئۆگىنىشكە ئۇيۇشتۇردى، شۇنىڭ بىلەن كەنت ئاھالىلىرى شىنجاڭدىكى ئاساسىي خەۋپنىڭ مىللىي بۆلگۈنچىلىك ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەردىن كېلىدىغانلىقىنى تونۇۋالدى، خىزمەت ئەترىتى پارتىيە ياچېيكىسىغا ماسلىشىپ مىللىي بۆلگۈنچىلىك ھەرىكەتلىرى ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرگە قاتتىق زەربە بەردى. كەنت كادىرلىرى ۋە خەلق ئەسكەرلىرىنى پوستا تۇرۇش، دېجورنىلىق قىلىش، چارلاشقا ئۇيۇشتۇرۇپ، ئۈرۈمچى شەھىرىدىكى «25-فېۋرال» پارتلىتىش ۋەقەسىگە قاتناشقان گۇمانلىق جىنايەتچىلەردىن بىرنى تۇتتى، تۆت ئۆسمۈر قاتناشقان مەخپىي دىن ئەقىدىلىرىنى ئۆگىنىش ئورنىنى ئېنىقلىدى. قانۇنسىز دىنىي كۈچلەر ئائىلە ياشتىن ئون ياشقىچە بولغان 30 نەچچە بالا قاتناشقان دىن ئەقىدىلىرىنى ئۆگىنىش سىنىپىنى مەخپىي ئاچقاندا، پارتىيە ياچېيكىسى بىلەن خىزمەت ئەترىتى قىلچە يۇمشاق قوللۇق قىلماي بۇ قانۇنسىز ھەرىكەتنى قەتئىي توستى.

يوپۇرغا ناھىيىسى رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، يېزا - بازارلارنىڭ ئىدىيە، مەدەنىيەت بازا قورۇلۇشىنى مۇھىم ئىش سۈپىتىدە چىڭ تۇتماقتا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز تۇرسۇن سايىت خەۋەر قىلىدۇ: يوپۇرغا ناھىيىسىدىكى ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىشتا مۇھىم نۇقتىنى يېزا - بازار، كەنتلەرنىڭ ئىدىيە، مەدەنىيەت بازا قورۇلۇشىغا قويۇپ، ئەمەلىي ئىشلەپ، ھەقىقىي ئۈنۈم ھاسىل قىلدى. بۇلتۇر بۇ ناھىيىدە توققۇز يېزا، بازار، بەش دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق، ئورمانچىلىق مەيدانى، ناھىيىگە بىۋاسىتە قاراشلىق توققۇز ئورۇن ۋىلايەت بويىچە ئىلغار كوللېكتىپ بولۇپ، 12 كىشى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى ئىلغار شەخس بولۇپ باھالاندى. 596 كىشى ناھىيە دەرىجىلىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ئىلغارى بولدى. 87 ئورۇن ۋىلايەت، ناھىيە دەرىجىلىك «مىللەتلەرنىڭ ئىتتىپاقلىشىپ، ئالغا ئىلگىرىلىشىدىكى ئىلغار كوللېكتىپ» دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشتى. «ئون يۇلتۇزلۇق مەدەنىيەتلىك ئائىلە» 13 مىڭ 942 گە يەتتى.

يۇقىرىقىدەك نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرۈشتە بۇ ناھىيە مۇنداق بىر نەچچە ئىشنى چىڭ تۇتۇپ ئىشلىدى:

بىرىنچى، ئۆگىنىشنى كۈچەيتىپ، ھەر دەرىجىلىك كادىرلار ۋە ئاممىنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىشقا بولغان تونۇشىنى بىرلىككە كەلتۈردى. ناھىيە، يېزىدىن ئىبارەت ئىككى دەرىجىلىك پارتىيە مەكتىپىنى ياخشى باشقۇرۇپ، 94 قارار ئۆگىنىش كۇرسى ئېچىپ، كادىرلار ۋە پارتىيە ئەزالىرىدىن 1100 كىشىنى 6 - ئومۇمىي يىغىننىڭ «قارارى»، مەركەز ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىغا ئائىت مۇھىم ھۆججەتنىڭ روھى بويىچە تەربىيىلىدى. تەشۋىقات - تەربىيە سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، ھەر خىل شەكىللەردىن پايدىلىنىپ 89 مىڭ ئادەم (قېتىم)نى سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىشنىڭ ئەھمىيىتى، سىياسىي، ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى قوغداش، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش توغرىسىدىكى تەربىيىگە ئىگە قىلدى.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

پىچان ناھىيىسىنىڭ لۈكچۈن بازىرى سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ تېرىلغان قوغۇن كۆلىمىنى 10 مىڭ موغا يەتكۈزدى.

سۈرەتتە: ئۈچ كۆۋرۈك كەنتىدىكى قوغۇنچىلار سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ تېرىغان قوغۇن لاپاسلىرىنى مۇستەھكەملىمەكتە.

ئۆز مۇخبىرىمىز ياۋ شىنشېڭ فوتوسى

«ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداش توغرىسىدا ئوقۇشلۇق» كەڭ كۆلەمدە سېتىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز گاۋيۇەن خەۋەر قىلىدۇ: «ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداش توغرىسىدا ئوقۇشلۇق» نەشر قىلىنغان يېرىم يىلدىن بۇيان، شىنجاڭنىڭ جەنۇبى ۋە شىمالىدا ئۇيغۇر، خەنزۇ، قازاق يېزىلىرىدىكى نەشرى 60 مىڭ نۇسخىغا يېقىن تارقىتىلدى، خەنزۇچە نەشرى تۆت قېتىم بېسىلدى، ئۇيغۇر، قازاق تىللىرىدىكى نەشرى بىر قېتىم قايتا بېسىلدى، بۇنداق ۋەزىيەت يېقىنقى بىر قانچە يىلدا شىنجاڭنىڭ نەشرىياتچىلىق تارىخىدا ئاز كۆرۈلگەن. بۇ كىتابتا ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقى توغرىسىدىكى مۇھىم يوليورۇقلىرىنىڭ روھى سىڭدۈرۈلۈپ، قانۇننىڭ ئىززەت-ھۆرمىتىنى قوغداش، خەلق مەنپەئىتىنى قوغداش، مىللەتلەرنىڭ بۈيۈك ئىتتىپاقلىقىنى قوغداش ۋە ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداش بايرىقى ئېگىز كۆتۈرۈلۈپ، مىللىي بۆلگۈنچىلىك، قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرنىڭ ئەكسىيەتچىل ماھىيىتى چوڭقۇر ئېچىپ تاشلانغان، ئۇ ھەر مىللەت كادىرلار ئاممىسىغا مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ۋە ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداش تەربىيىسى بېرىشتە ياخشى دەرسلىك ھېسابلىنىدۇ.

قەشقەر شەھىرى 4-ئايدىن بۇيان شەھەر خەلقىنى سەپەرۋەر قىلىپ، مۇھىت تازىلىقىدىكى ئاجىز ھالقىلارنى چىڭ تۇتۇپ، شەھەرنىڭ تازىلىق ئەھۋالىنى زور دەرىجىدە ياخشىلىدى.

ئۆز مۇخبىرىمىز فەيرەت مەھتىمىن فوتوسى

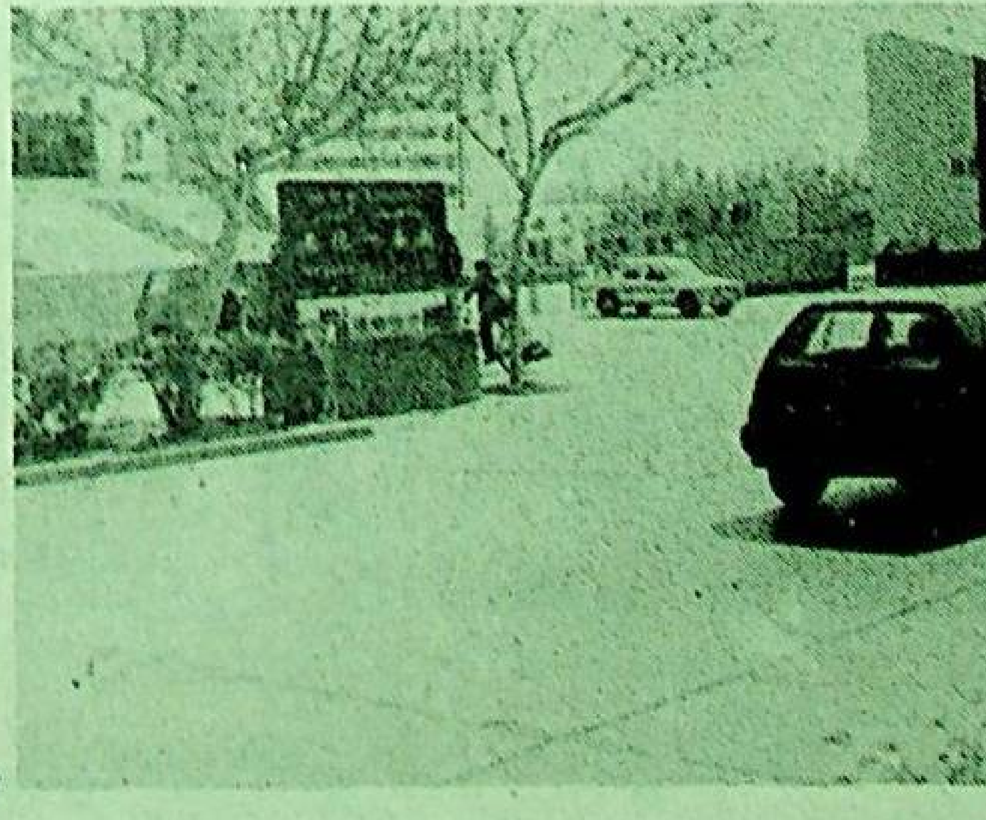

پەيزاۋات ناھىيىلىك پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسى مۇلازىمەت سۈپىتىنى ئۆستۈرۈپ، ياخشى ئىقتىسادىي ئۈنۈمگە ئېرىشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز راخمانجان رۇسۇل خەۋەر قىلىدۇ: پەيزاۋات ناھىيىلىك پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسى ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئارىسىدا مۇقىملىق ۋە ئىتتىپاقلىق ھەممىنى بېسىپ چۈشىدۇ، دېگەن ئىدىيىنى تۇرغۇزۇپ، مۇلازىمەت سۈپىتىنى ئۆستۈرۈپ، ياخشى ئىقتىسادىي ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

بۇ ئىدارە ئۆتكەن يىلنىڭ بېشىدىلا ئۆگىنىش تۈزۈمى، مەشغۇلات تۈزۈمى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ئەھدىنامىسى، مۇقىملىققا كاپالەتلىك قىلىش ئەھدىنامىسى، جەمئىيەت ئامانلىقىنى ئومۇملاشتۇرۇپ تۈزۈش ئەھدىنامىسى، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇھىم ھۆججەتلىرى بېسىلغان گېزىت - ژۇرناللارنى شۇ كۈندىن قالدۇرماي مۇشتەرىلەرنىڭ قولىغا تەگكۈزۈش قاتارلىق تۈزۈم، ئەھدىنامىلەرنى تۈزدى ۋە مۇكەممەللەشتۈردى.

ئۆتكەن يىلى 3 - ئايدا ناھىيىدە ئېغىر يەر تەۋرەش ئاپەتتى يۈز بېرىپ سىم يولى پېتىشمەي، پۈتۈن ناھىيىنىڭ خەۋەر - ئالاقە ئىشلىرىغا تەسىر يەتكەندە، بۇ ئىدارىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەر بىر تەرەپتىن،

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

«ئەلا مۇلازىمەت قىلىش» پائالىيىتىنىڭ ئۈنۈمى كۆرۈنەرلىك بولدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز زىبىبۇللا ئابلىز خەۋەر قىلىدۇ: شىخەنزە شەھەرلىك پوچتا-تېلېگراف ئىدارىسى «ئەلا مۇلازىمەت قىلىش» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، ئابونتلارغا قولايلىق يارىتىپ، شىخەنزە شەھىرى بويىچە ئۆدا ئون يىل «قوش مەدەنىيەتلىك ئورۇن» بولۇپ تەقدىرلەندى.

شىخەنزە شەھەرلىك پوچتا-تېلېگراف ئىدارىسى بۇلتۇر ئۆز سىستېمىسىدا «ئەلا مۇلازىمەت كوللېكتىپى»، «ئەلا مۇلازىمەت چولپىنى» بولۇشنى قولغا كەلتۈرۈش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، «قوش مۇلازىمەت چولپىنى» نى باھالاش، تەقدىرلەش چارىسىنى يولغا قويۇش، مۇلازىمەت ئورۇنلىرىنى تەكشۈرۈش، باھالاش سالمىقىنى ئاشۇرۇش، ئابونتلاردىن قەرەللىك پىكىر ئېلىپ تۇرۇش ئارقىلىق ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى. بۇ ئىدارە بۇلتۇر شىخەنزە شەھىرى بويىچە 6000 يېزا تېلېفونى، 8000 دىن كۆپرەك شەھەر تېلېفونىغا نومۇر بېرىپ، بۇ جەھەتتە ئىدارە تارىخىدا ئەڭ يۇقىرى سەۋىيە ياراتتى. بۇنىڭ بىلەن شىخەنزە شەھىرىدە ئىلگىرىكىدەك تېلېفون ئالاقىسىدىكى كاشىلىلارنى ئۆتكۈزۈش، تېلېفون ھەققىنى تاپشۇرۇش قىيىن بولۇش ئەھۋالىغا خاتىمە بېرىلدى. بۇ جەرياندا ئىدارە بويىچە 40 «مۇلازىمەت چولپىنى» بارلىققا كەلدى.

يولداش پېڭ جېننىڭ شانلىق، جەڭگىۋار ھاياتى

1953- يىل 10- ئاينىڭ 1- كۈنى پېڭ جېن ماۋزېدۇڭ، ليۇ شاۋچى قاتارلىق رەھبەرلەر بىلەن بېيجىڭ تيەنئەنمېن راۋىقىدا.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

* *

يولداش پېڭ جېن ئۇلۇغ پرولېتارىيات ئىنقىلابچىسى، سىياسىيسى، مەشھۇر دۆلەت ئىشلىرى پائالىيەتچىسى، قەتئىي ماركسىزمچى، ئېلىمىز سوتسىيالىستىك قانۇنچىلىقىنىڭ ئاساسىي ئۇل سالغۇچىسى، پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ كۆزگە كۆرۈنگەن رەھبىرى، ئۇنىڭ ھاياتى ئىنقىلابىي ھايات، شانلىق ھايات. ئۇ جۇڭگو خەلقىنىڭ ئازادلىقى ۋە يېڭى جۇڭگونىڭ دۇنياغا كېلىشى، سوتسىيالىستىك ئىنقىلاب ۋە قۇرۇلۇش ئىشلىرى يولىدا، ئاخىرىدا كوممۇنىزمنى ئىشقا ئاشۇرۇش يولىدا قەيسەرلىك بىلەن كۈرەش قىلىپ ئۆچمەس تارىخىي تۆھپە ياراتقان.

يولداش پېڭ جېن 1902 - يىلى 10 - ئاينىڭ 12 - كۈنى سەنشى ئۆلكىسى چۈۋۇ ناھىيىسى خۇما جېن بازىرىنىڭ جىشياڭ كەنتىدە بىر نامرات دېھقان ئائىلىسىدە تۇغۇلغان، ئىسمى پۇچۇگۇڭ بولۇپ، ئىنقىلابقا قاتناشقاندىن كېيىن يەر ئاستى كۈرىشى بىلەن شۇغۇللانغاندا نۇرغۇن ئىسىملارنى ئىشلەتكەن، 1937 - يىلى ئىسمىنى پېڭ جېنغا ئۆزگەرتكەن. پېڭ جېن بالىلىق چاغلىرىدا كۈندۈزى ئاتا - ئانىسى بىلەن ئېتىزلىققا چىقىپ ئەمگەك قىلغان، ئاخشىمى پۈتۈن ئائىلىسىدىكىلەر يېپ ئىگىرىپ ناھايىتى جاپالىق تۇرمۇش ئۆتكۈزگەن، ئەينى يىللاردا مومىسىغا ئەگىشىپ زومىگەرلەرنىڭ بوزەك قىلىشىغا قارشىلىق كۆرسەتكەن. ئائىلىسى نامرات بولغانلىقى ئۈچۈن 12 ياشقا كىرگەندە ئاندىن خۇسۇسىيلار ئاچقان مەكتەپتە ئوقۇشقا باشلىغان. 1919 - يىلى چۈۋۇ ناھىيىلىك 2 - ئالىي باشلانغۇچ مەكتەپكە كىرگەن. «4 - ماي» ھەرىكىتىنىڭ تەسىرى بىلەن ئوقۇغۇچىلارنى يېتەكلەپ جاھانگىرلىككە قارشى ۋەتەنپەرۋەرلىك تەشۋىقاتلىرىنى ئېلىپ بارغان. 1922 - يىلى سەنشى ئۆلكىلىك 1 - ئوتتۇرا

ياچېيكىسى قۇرۇپ شۇجى بولغان، يولداشلارنى ئۆگىنىشكە تەشكىللەپ ماركسىزمنى تەشۋىق قىلىپ، ھەر خىل شەكىلدىكى كۈرەشنى قانات يايدۇرغان. 1935- يىلى جازا مۇددىتى توشۇپ تۈرمىدىن چىققاندىن كېيىن ج ك پ تيەنجىن خىزمەت گۇرۇپپىسىنىڭ مەسئۇلى بولۇپ تيەنجىندىكى ھەر ساھە ئاممىسىنىڭ ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى تۇرۇش، مۇنقەرزلىكتىن قۇتۇلدۇرۇش ھەرىكىتىنى قانات يايدۇرۇشىنى ئۇيۇشتۇرغان ۋە ئۇنىڭغا رەھبەرلىك قىلغان. 1936- يىلى ج ك پ شىمالىي بيۇروسىنىڭ ۋەكىلى، تەشكىلات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى بولغان، جۇڭخۇا مىللەتلىرىنى ئازاد قىلىش ئاۋانگارتلار باش ئەترىتى شتابىغا بىۋاستە رەھبەرلىك قىلغان. ئۇ يولداش ليۇشاۋچى ئوتتۇرىغا قويغان ئاقلار رايونى خىزمىتىنىڭ ئاساسىي فاڭجېنى ۋە تاكتىكا

پرىنسىپلىرىنى قوللاپ، پارتىيىنىڭ ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى مىللىي بىرلىك سەپ سىياسىتىدە چىڭ تۇرۇپ، بېكىنمىچىلىك، تەۋەككۇلچىلىك ۋە تەسلىمچىلىك خاتا خاھىشلىرىنى تەنقىد قىلىپ ۋە تۈزىتىپ، شىمالىي رايونلاردا پارتىيە تەشكىلاتلىرىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش ۋە راۋاجلاندۇرۇش، «9 - دېكابىر» ۋەتەنپەرۋەرلىك ھەرىكىتىنىڭ غەلىبە مېۋىسىنى مۇستەھكەملەش ۋە راۋاجلاندۇرۇش، ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى مىللىي بىرلىكسەپنىڭ قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈش، ئاقلار رايونى خىزمىتىدە يېڭى ۋەزىيەت يارىتىشتا مۇھىم رول ئوينىغان، 1937- يىلى 5 - ئايدا ئۇ ئاقلار رايونى ۋەكىللەر يىغىنىنىڭ رەئىسى سۇپىتىدە يەنئەندە چاقىرىلغان پارتىيىنىڭ مەملىكەتلىك قۇرۇلتىيىغا قاتنىشىپ، ھەيئەت رىياسەتنىڭ ئەزاسى بولغان. ئۇ يىغىندا سۆز قىلىپ پارتىيىمىز ئاقلار رايونىدىكى خىزمەتتە بىرلىك سەپ شەكلىدىن تولۇق پايدىلىنىپ، ئاممىنى ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى تۇرۇشقا كەڭ دائىرىدە ئۇيۇشتۇرۇشى ۋە قوزغىشى، شۇنىڭ بىلەن بىللە پارتىيىنىڭ مۇستەقىللىكىدە چىڭ تۇرۇشى كېرەك، دەپ تەكىتلىگەن. ئۇنىڭدىن كېيىن يەنە ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى ئاچقان ئاقلار رايونى خىزمىتى يىغىنى ۋە مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بيۇروسىنىڭ يىغىنىغا قاتناشقان. ئۇ يولداش ماۋزېدۇڭنىڭ جۇڭگو ئىنقىلابىنىڭ توپ مەسىلىلىرى ۋە ماركسىزملىق پەلسەپە ئىدىيىسى توغرىسىدىكى چوڭقۇر بايانلىرىنى زەڭ قويۇپ ئاڭلىغاندىن كېيىن، جۇڭگو ئىنقىلابىنىڭ تەجرىبىسى

ئۇ يەنئەندە پارتىيىنىڭ تارىخىي تەجرىبىلىرىنى يەكۈنلەش، پۈتۈن پارتىيىنىڭ ئىدىيىسىنى يولداش ماۋ زېدۇڭ ۋەكىللىكىدىكى توغرا لۇشيەن ئاساسىدا بىرلىككە كەلتۈرۈش، پۈتۈن پارتىيىدە ماۋ زېدۇڭ ئىدىيىسىنىڭ رەھبەرلىك ئورنىنى تىكلەش، پارتىيىنىڭ رەھبىرىي تايانچىلىرىنى تەربىيىلەش، دۈشمەن ئىشغالىيىتىدىكى رايونلار، گومىنداڭ ھۆكۈمرانلىق قىلىۋاتقان رايونلاردا پارتىيىنىڭ يەر ئاستى خىزمىتىنى قانات يايدۇرۇش ئىشلىرىغا مۇھىم تۆھپە قوشقان. 1945 - يىلى پارتىيىنىڭ مەملىكەتلىك 7 - قۇرۇلتىيىدا ھەيئەت رىياسەتنىڭ ئەزالىقىغا سايلانغان ھەم ۋەكىللەر سالاھىيىتىنى تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ مۇدىرى بولغان، ئۇ يىغىندا (دۈشمەن ئىشغالىيىتىدىكى رايونلارنىڭ شەھەر خىزمىتى توغرىسىدا) سۆز قىلىپ، پارتىيىمىزنىڭ يەر ئاستى كۈرىشى ئېلىپ بېرىشىدىكى تارىخىي تەجرىبىلىرىنى يەكۈنلەپ، كادىرلارنى سەرخىللاشتۇرۇش، يوشۇرۇنۇپ ئىشلەش، قانۇنلۇق شەكىللەردىن پايدىلىنىش، ئاممىنى ئۇيۇشتۇرۇش، كۈچ توپلاشقا دائىر فاڭجېن، سىياسەتلەرنى ۋە كۈرەش تاكتىكىسىنى شەرھلىگەن. پارتىيىنىڭ 7- قۇرۇلتىيى ۋە 7 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 1 - ئومۇمىي يىغىنىدا مەركىزىي كومىتېتنىڭ ئەزالىقىغا، مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بيۇروسىنىڭ ئەزالىقىغا سايلانغان، شۇ يىلى 8 - ئايدا مەركىزىي كومىتېت شۇجىچۇسىنىڭ كاندىدات شۇجىلىقىغا تولۇقلاپ سايلانغان.

ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى ئۇرۇش غەلىبە قىلغاندىن كېيىن، يولداش پېڭ جېن ج ك پ مەركىزىي كومىتېت شەرقىي شىمال بيۇروسىنىڭ شۇجىسى، شەرقىي شىمال دېموكراتىك بىرلەشمە ئارمىيىسىنىڭ سىياسىي كومىسسارى سۈپىتىدە پارتىيىنىڭ 7 - قۇرۇلتىيىدا بەلگىلەنگەن شەرقىي شىمالنى قولغا كەلتۈرۈشنىڭ ستراتېگىيىلىك تەدبىرلىرىنى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن، زىددىيەتلەر گىرەلىشىپ كەتكەن، ۋەزىيەتتە جىددىي ئۆزگىرىش بولغان ئەھۋال ئاستىدا، مەركىزىي كومىتېت، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتى، رەئىس ماۋزېدۇڭنىڭ قارارلىرى، يوليورۇقلىرى، بۇيرۇقلىرىنى ئەستايىدىل ئىجرا قىلىپ، گومىنداڭ ئەكسىيەتچىلىرىنىڭ ھەربىي ھۇجۇملىرىنى تارمار قىلىپ، ئاممىنى دادىل قوزغاپ، خەلق كۈچلىرىنى زورايتىپ، قىسمىنى تېزدىن كېڭەيتىپ، تايانچ بازا قۇرۇپ، كېيىن تېخىمۇ زور غەلىبىنى قولغا كەلتۈرۈشكە ئاساس سالغان. 1947- يىلى مەركەزگە قايتىپ كېلىپ ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى خىزمەت كومىتېتى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى بولغان ھەم مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بيۇروسىنىڭ ئەزاسى سۈپىتىدە سەنشى - چاخار - خېبېيلارنىڭ خىزمىتىگە يېتەكچىلىك قىلغان. 1948 - يىلى ج ك پ مەركىزىي كومىتېت تەشكىلات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى، سىياسەت تەتقىقات ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى بولغان، شۇ يىلى 12- ئايدا ج ك پ بېيپىڭ شەھەرلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى بولغان. 1949 - يىلى 9 - ئايدا ئۇ جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ ۋەكىلى سۈپىتىدە: جۇڭگو خەلق سىياسىي مەسلىھەت كېڭىشىنىڭ 1 - قېتىملىق ئومۇمىي يىغىنىغا قاتنىشىپ مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ ئەزالىقىغا، مەركىزىي

غان ئۇلۇغ، ئىجتىمائىي، تارىخىي ئۆزگىرىشنى بارلىققا كەلتۈرگەن، ئازادلىقتىن ئىلگىرى، بېيجىڭ خەلقىنىڭ كۈن ئالمىقى تەس بولۇپ كەتكەن. ھەممە يەر خارابلاشقان بىر ئىستېمال شەھىرى ئىدى. بېيجىڭ ئازاد بولۇشى بىلەنلا ئۇ ئىشلەپچىقىرىشنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش، ئۆزگەرتىش ۋە راۋاجلاندۇرۇشنى بېيجىڭ شەھىرىدىكى پارتىيە، ھۆكۈمەت، ئارمىيە، خەلقنىڭ مەركىزىي ۋەزىپىسى قىلىشنى، باشقا بارلىق خىزمەتلەرنىڭ بۇ مەركىزىي ۋەزىپىنى چۆرىدىشىنى ۋە ئۇنىڭغا خىزمەت قىلىشنى تەكىتلىگەن؛ پايتەخت قۇرۇلۇشى خەلق ئاممىسى ئۈچۈن خىزمەت قىلىشى، ئىشلەپچىقىرىشنى راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن خىزمەت قىلىشى، شۇنىڭ بىلەن بىللە پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى ۋە مەركىزىي خەلق ھۆكۈمىتى ئورگىنى ئۈچۈن خىزمەت قىلىشى كېرەك دېگەننى ئېنىق ئوتتۇرىغا قويغان. 1951- يىلىغا كەلگەندە بېيجىڭ شەھىرىنىڭ خەلق ئىگىلىكى ئومۇميۈزلۈك ئەسلىگە كەلگەن ھەم تارىختىكى ئەڭ يۇقىرى سەۋىيىدىن ئېشىپ كەتكەن. ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى، مۇلۇكچىلىك تۈزۈمىنىڭ سوتسىيالىستىك ئۆزگەرتىلىشىگە ئەگىشىپ، بېيجىڭ شەھىرىنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشى داۋاملىق ئۈچقاندەك راۋاجلىنىپ، بېيجىڭ شەھىرى ئىستېمال شەھىرىدىن ئىشلەپچىقىرىش شەھىرىگە ئۆزگەرگەن. ئۇ شەھەرگە كىرىپ ئۇزۇن ئۆتمەيلا پايتەختنىڭ شەھەر قۇرۇلۇش پىلانىنى تۈزگەن. 1956 - يىلى «شەھەرنى پىلانلاشتا يىراق كەلگۈسىنى نەزەردە تۇتۇش، سوتسىيالىزمنىڭ كەلگۈسى ئىستىقبالىنى كۆرۈپ يېتىش، كېيىنكى كىشىلەرگە تەرەققىيات ئىمكانىيىتى قالدۇرۇش كېرەك» دېگەن يېتەكچى فاڭجېننى ئوتتۇرىغا قويغان. 1958- يىلى ئۇ ئۇن چوڭ قۇرۇلۇش ۋە تيەنئەنمېن مەيدانىنى پىلانلاشقا رەھبەرلىك قىلغان. سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇش داۋامىدا ئۇ ھەم خەلق ئاممىسىنىڭ سوتسىيالىزم قۇرۇشتىكى ئاكتىپلىقىنى قوزغىغان، ھەم ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەش، سەممىي ساداقەتلىك بىلەن ئوبيېكتىپ قانۇنىيەتكە رىئايە قىلىشنى تەكىتلىگەن، ئۇ سوتسىيالىزم قۇرۇشتا لۇشيەن خاتالىقى ئۆتكۈزمەسلىكتىكى توپ مەسىلە تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىشتا، دېگەننى ئوتتۇرىغا قويغان، ئۇ ئۆزى ئەمەلدە كۆرسىتىپ، يېزىلارغا، زاۋۇتلارغا بېرىپ ئاممىنىڭ پىكرىنى بىۋاستە ئاڭلاپ، تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلغان، 17 يىل داۋامىدا ئۇ پايتەختنى سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشقان شەھەر قىلىپ قۇرۇپ چىقىش ئۈچۈن كۆڭۈل قويۇپ پىلانلاپ، يۈرەك قېنىنى سەرپ قىلىپ ئاجايىپ تۆھپىلەرنى قوشقان.

يولداش پېڭ جېن بىلىمنى، ئىختىساس ئىگىلىرىنى ھۆرمەتلەيتتى، پەن - مائارىپ، مەدەنىيەت ئىشلىرى تەرەققىياتىغا يۇكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرەتتى. ئۇ: بېيجىڭ پۈتۈن مەملىكەتنىڭ مەدەنىيەت مەركىزى، شۇنداقلا ئالىي مەكتەپلەر مەركەزلەشكەن جاي، بۇ ئالىي مەكتەپلەرنى تىرىشىپ ياخشى باشقۇرۇش ئىنتايىن مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە دەپ تەكىتلىگەن. ئۇ بېيجىڭ شەھىرىدىكى ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ مائارىپ سۈپىتىنى ئۆستۈرۈش قارارىنى تۈزۈشكە رىياسەتچىلىك قىلغان. ئۇ ياشلارنىڭ ساغلام ئۆسۈپ يېتىلىشىگە قىزغىن كۆڭۈل بۆلەتتى، كۆپ يىل پايتەختتىكى ئالىي مەكتەپنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلارغا سۆز قىلىپ، ئۇلارنى تارىخىي مۇقەررەرلىك يولىغا ئاڭلىق مېڭىشقا، ئىشچى - دېھقانلار بىلەن بىرلىشىشكە، كومپارتىيىگە قەتئىي ئەگىشىپ مېڭىشقا، جان - دىلى بىلەن خەلق ئۈچۈن، سوتسىيالىزم ئۈچۈن خىزمەت قىلىشقا

تەشۋىقاتلىرىنى ئېلىپ بارغان. 1922 - يىلى سەنشى ئۆلكىلىك 1 - ئوتتۇرا مەكتەپكە كىرىپ ۋەتەننى، خەلقنى قۇتقۇزۇش يوللىرى ئۈستىدە ئىزدىنىپ، ئىلغار تەشكىلات ـ ياشلار ئىلمىي جەمئىيىتىگە قاتنىشىپ ماركسىزمنى قوبۇل قىلغان. 1923 ـ يىلى جۇڭگو سوتسىيالىستىك ياشلار ئىتتىپاقىغا قاتناشقان، شۇ يىلى جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىگە كىرگەن، شەنشى ئۆلكىسىدىكى كومپارتىيە تەشكىلاتىنىڭ قۇرغۇچىلىرىدىن بىرى. بۈيۈك ئىنقىلاب دەۋرىدە ج ك پ تەييۈەن ياچېيكىسىنىڭ ئەزاسى، شۇجىسى، جۇڭگو كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى تەييۈەن ۋىلايەتلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى. ج ك پ تيەنجىن ۋىلايەتلىك كومىتېتى 2 - بۆلۈم (رايون) كومىتېتى، 1 - بۆلۈم (رايون) كومىتېتى، 3 - بۆلۈم (رايون) كومىتېتىنىڭ شۇجىسى بولغان، ج ك پ تيەنجىن ۋىلايەتلىك تەشكىلات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى، ئىشچى ـ خىزمەتچىلەر ھەرىكىتىنىڭ ئەزاسى بولغان، تەييۈەن، شىجياجۇاڭ، تيەنجىن، تاڭشەن قاتارلىق جايلاردا ئىشچىلار ھەرىكىتى، ئوقۇغۇچىلار ھەرىكىتىنى تەشكىللىگەن ۋە ئۇنىڭغا رەھبەرلىك قىلغان، 1923 - يىلى تەييۈەندە ئىشچىلار ئاساسىي ئەزا بولغان چوڭلار كەچ كۇرسى قۇرغان، ساۋكۇننىڭ پارىخورلۇق بىلەن سايلىنىشىغا قارشى تۇرۇش كۈرىشىگە قاتناشقان ۋە ئۇنى تەشكىللىگەن ھەم تەييۈەن خەلق ھوقۇقى ھەرىكىتى بۈيۈك ئىتتىپاقىنى قۇرغان. 1924 - يىلى گومىنداڭ سەنشى ئۆلكىلىك پارتىيە بۆلۈمىنى قۇرۇشقا قاتنىشىپ گومىنداڭ بىلەن كومپارتىيىنىڭ ھەمكارلىشىش خىزمىتىنى قانات يايدۇرۇپ، گومىنداڭ ئوڭچىلىرىنىڭ كومپارتىيىنى چەكلەش پائالىيىتىگە قارشى كۈرەش قىلغان ھەم تەييۈەن ۋە شەنشى ئۆلكىلىك خەلق كېڭىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش جەمئىيىتىنى قۇرۇشقا قاتناشقان ۋە ئۇنىڭغا رەھبەرلىك قىلغان، 1925 - يىلى سەنشى ئىشچىلار بىرلەشمىسىنى ۋە تەييۈەن باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسىنى قۇرۇشقا يېتەكچىلىك قىلىپ، ئىشچىلار ئاممىسىنى ۋە ھەر ساھە خەلقىنى قوزغاپ يەنشىشەننىڭ ئۆينى باھالاپ مەجبۇرىي باج ئېلىشىغا قارشى تۇرۇش كۈرىشىنى قوزغىغان، «30 - ماي» پاجىئەسى يۈز بەرگەندىن كېيىن شەنشىدىكى ھەر قايسى ساھەدىكىلەرنى قوزغاپ شاڭخەي ئىشچىلىرى، ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ جاھانگىرلىككە قارشى تۇرۇش كۈرىشىگە مەدەت بەرگەن. شىجياجۇاڭدا جىڭدىڭ - تەييۈەن تۆمۈر يولى باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشكە رەھبەرلىك قىلىپ، جىڭدىڭ ـ تەييۈەن تۆمۈر يولى باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسىنىڭ كاتىپى بولغان. 1926 - يىلى جىڭدىڭ ـ تەييۈەن تۆمۈر يولى باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسىنىڭ ۋەكىلى سۈپىتىدە تيەنجىندە چاقىرىلغان 3 ـ قېتىملىق مەملىكەتلىك تۆمۈر يول ئىشچىلىرى قۇرۇلتىيىغا قاتناشقان. شىجياجۇاڭ ۋە تيەنجىندىكى يىپ ئىگىرىش زاۋۇتى ئىشچىلىرىنىڭ كۈرىشىنى تەشكىللىگەن ۋە ئۇنىڭغا رەھبەرلىك قىلغان.

بۈيۈك ئىنقىلاب مەغلۇپ بولغاندىن كېيىن ج ك پ تيەنجىن شەھەرلىك كومىتېتىنىڭ مۇۋەققەت شۇجىسى، شۇجىسى، ج ك پ شۇنجى ئۆلكىلىك كومىتېتى (ئەينى ۋاقىتتا بېيپىڭ، خېبېي، سەنشى، شەندۇڭ، چاخار، خېنەن قاتارلىق ئۆلكە، شەھەرلەردىكى پارتىيە خىزمىتىگە رەھبەرلىك قىلاتتى) نىڭ دائىمىي كومىتېت ئەزاسى، تەشكىلات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى، مۇۋەققەت شۇجىسى بولۇپ، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ شىمالىي رايونىدىكى ئاساسىي رەھبەرلىرىدىن بىرى بولۇپ قالغان، ئۇ ئاق تېررورلۇق قاپلىغان ئىنتايىن ناچار مۇھىتتا ئىشچىلار ئارىسىغا بېرىپ كۈرەش قىلىشتا داۋاملىق چىڭ تۇرغان، تيەنجىننىڭ شەھەر ئەتراپىغا يېقىن جايلىرىدىكى دېھقانلارنىڭ زومىگەرلەرگە قارشى تۇرۇش - يەر ئىجارىسىنى قوغداش كۈرىشىنى قانات يايدۇرۇشنى ئۇيۇشتۇرغان ۋە ئۇنىڭغا رەھبەرلىك قىلغان، دېھقانلاردىن پارتىيىگە ئەزا تەرەققىي قىلدۇرغان. 1929 - يىلى خائىن سېتىۋەتكەنلىكى ئۈچۈن ئۇ تيەنجىندە قولغا ئېلىنىپ قاتتىق زىيانكەشلىككە ئۇچرىغان، لېكىن قەتئىي تىز پۈكمەي قولغا ئېلىنغان يولداشلارنى تەشكىللەپ خائىنلارغا، دۈشمەن ئىشپىيونلىرىغا قارشى كۈرەش قىلىپ، پارتىيىنىڭ زىيىنىنى ئازايتقان. تۈرمىدە مەخپىي ھالدا پارتىيە

زەڭ قويۇپ ئاڭلىغاندىن كېيىن، جۇڭگو ئىنقىلابىنىڭ تەجرىبىسى ۋە ساۋاقلىرىغا بىرلەشتۈرۈپ، يولداش ماۋزېدۇڭنى جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ مۇناسىپ داھىيسى دەپ تونۇغان.

ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى ئۇرۇش پارتلىغاندىن كېيىن، يولداش پېڭ جېن پارتىيىنىڭ شىمالىي رايونلاردا پارتىزانلىق ئۇرۇشىنى قانات يايدۇرۇپ، ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى تايانچ بازا قۇرۇش خىزمىتىگە قاتناشقان ۋەبۇ ئىشلارنى ئورۇنلاشتۇرغان. 1938- يىلى ئۇ ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سەنشى - چاخار - خېبېي شۆبە بيۇروسىنىڭ (شىمالىي شۆبە بيۇرو) شۇجىسى بولۇپ، نېي رۇڭجېن قاتارلىق يولداشلار بىلەن بىرلىكتە سەنشى - چاخار - خېبېي ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى تايانچ بازىلارنى راۋاجلاندۇرۇپ، مۇستەھكەملەپ، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى ئۇرۇشقا دائىر ستراتېگىيىلىك فاڭجېنى ۋە ئاساسىي سىياسەتلىرىنى ئىجادىي ئىجرا قىلغان، ئاممىنى دادىل قوزغاپ خەلق كۈچلىرىنى زورايتىپ، تايانچ بازىلاردىكى پارتىيىنىڭ قۇرۇلۇشى، ھاكىمىيەت قۇرۇلۇشى، قوراللىق كۈچلەر قۇرۇلۇشى ۋە يەر، ئىقتىساد، ئەمگەك، پۇل مۇئامىلە قاتارلىق ساھەلەرگە باپ سىياسەتلەرنى ئوتتۇرىغا قويغان ھەم يولغا قويغان، «ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى شىمالىي شۆبە بيۇروسىنىڭ سەنشى ـ چاخار - خېبېي چېگرا رايونىدا نۆۋەتتە يولغا قويۇلىدىغان سىياسىي پروگراممىسى»نى تۈزۈشكە رىياسەتچىلىك قىلغان. ئۇ ئېنىق قىلىپ: «ماركسىزمنى جۇڭگولاشتۇرۇش كېرەك، تايانچ بازىلارنى، كونا جەمئىيەتنى ئۆزگەرتىپ يېڭى دېموكراتىزملىق جەمئىيەت قۇرۇشىمىز كېرەك» دېگەن. پارتىيىنىڭ كېڭەيتىلگەن 6 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 6 - ئومۇمىي يىغىن ھەيئەت رىياسەتى سەنشى - چاخار ـ خېبېي چېگرا رايونىنى «دۈشمەن ئارقا سېپىدىكى ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى نەمۇنىلىك تايانچ بازا ۋە بىرلىك سەپتىكى نەمۇنىلىك رايون» دەپ ئاتىغان. 1941 - يىلى يەنئەندە پېڭ جېن ج ك پ مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بيۇروسىغا ۋە يولداش ماۋزېدۇڭغا سەنشى ـ چاخار ـ خېبېي چېگرا رايونىنىڭ تۈرلۈك كونكرېت سىياسەتلىرى ۋە پارتىيىنىڭ قۇرۇلۇش تەجرىبىسىنى دوكلات قىلىپ، چېگرا رايوندىكى سىنىپلار، تەبىقىلەرنىڭ سىياسىي يۈزلىنىشىنى تەھلىل قىلىپ، پارتىيىنىڭ چېگرا رايونلاردىكى تۈرلۈك ئاساسىي سىياسەتلىرىنى بېكىتىشىنىڭ ئاساسى ۋە ئوخشاش بولمىغان دەۋردىكى سىياسەتنى ئىجرا قىلىشنىڭ مۇھىم نۇقتىسىنى چۈشەندۈرۈپ، چېگرا رايون قۇرۇلۇشىنىڭ ئاساسىي تەجرىبىلىرىنى نەزەرىيىنى ئەمەلىيەت بىلەن بىرلەشتۈرۈش ئاساسىدا ئومۇمىيۈزلۈك، سىستېمىلىق يەكۈنلىگەن. بۇ دوكلات يولداش ماۋ زېدۇڭنىڭ يۇقىرى باھاسىغا ئېرىشكەن. ئۇ «ماركسىزملىق دوكلات» دەپ مەركەز نامىدا ھەرقايسى تايانچ بازىلاردىكى پارتكوملارنىڭ ئىجرا قىلىشىغا تەستىقلاپ تارقىتىلغان، ئۇنىڭدىن كېيىن پېڭ جېن مەركىزىي كومىتېتتا قېپقېلىپ، مەركىزىي كومىتېت پارتىيە مەكتىپىنىڭ ئىلمىي مۇدىرى، مۇئاۋىن مۇدىر، ج ك پ مەركىزىي كومىتېت تەشكىلات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى، شەھەر خىزمىتى بۆلۈمىنىڭ باشلىقى بولۇپ، يەنئەندىكى ئىستىل تۈزىتىش ھەرىكىتىگە قاتناشقان ھەم رەھبەرلىك قىلغان. 1944 - يىلى كېڭەيتىلگەن پارتىيە 6 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 7 - ئومۇمىي يىغىنىغا قاتنىشىپ، تارىخنى دوكلات قىلىش كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، تەشكىلات كومىتېتىنىڭ ئەزاسى بولغان، «بىر قانچە تارىخىي مەسىلىلەر توغرىسىدا قارار» ۋە «پارتىيە نىزامنامىسىگە تۈزىتىش كىرگۈزۈش توغرىسىدىكى دوكلات»نى يېزىشقا قاتناشقان.

قاتنىشىپ مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ ئەزالىقىغا، مەركىزىي خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئەزالىقىغا سايلانغان. ئۇ جۇڭگو ئىنقىلابىنىڭ غەلىبىسى ۋە جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ دۇنياغا كېلىشى ئۈچۈن ئۆچمەس تۆھپە قوشقان.

يېڭى جۇڭگو قۇرۇلغاندىن كېيىن يولداش پېڭ جېن ئۇزاق مۇددەت پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ رەھبەرلىك ۋەزىپىسىنى ئۆتىگەن، دۆلىتىمىز قۇرۇلغان دەسلەپكى مەزگىلدە مەركىزىي خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئەزاسى، مەمۇرىي ئىشلار كېڭىشى سىياسىي قانۇن كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، پارتگورۇپپىسىنىڭ شۇجىسى، كېيىن مەركىزىي سىياسىي قانۇن گورۇپپىسىنىڭ باشلىقى بولغان. 1954 - يىلدىن باشلاپ 1- نۆۋەتلىك، 2 - نۆۋەتلىك، 3 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن ۋېيۈەنجاڭى ۋە 2-، 3 -، 4- نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى بولغان. 1956- يىلى پارتىيىنىڭ 8 - قۇرۇلتىيىدا ۋە 8 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 1 - ئومۇمىي يىغىنىدا مەركىزىي كومىتېتنىڭ ئەزالىقىغا، مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بيۇروسىنىڭ ئەزالىقىغا، مەركىزىي كومىتېت شۇجىچۇسىنىڭ شۇجىلىقىغا سايلانغان، مەركىزىي كومىتېت شۇجىچۇسىدا يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ ئومۇمىي ئىشلارغا مەسئۇل بولۇشىغا ياردەملەشكەن، دۆلىتىمىز قۇرۇلغاندىن كېيىن ئىزچىل تۈردە ج ك پ بېيجىڭ شەھەرلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىلىقىنى قوشۇمچە ئۈستىگە ئالغان. 1951 - يىلدىن باشلاپ قوشۇمچە بېيجىڭ شەھىرىنىڭ باشلىقى بولغان. تاكى 1966 - يىلى 5 - ئايغىچە شۇ خىزمەتنى ئۆتىگەن. دۆلىتىمىز قۇرۇلغاندىن كېيىنكى 17 يىل داۋامىدا ئۇ ماۋزېدۇڭ باشچىلىقىدىكى پارتىيە ۋە دۆلەت رەھبەرلىك كوللېكتىپىنىڭ ئەزاسى سۈپىتىدە پارتىيە قۇرۇلۇشى، ھاكىمىيەت قۇرۇلۇشى، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش، سىياسىي قانۇن خىزمىتى، بىرلىك سەپ خىزمىتى، مىللەتلەر خىزمىتى، ئىدىيە - نەزەرىيە خىزمىتى، پەن - مائارىپ، مەدەنىيەت خىزمىتى، دىپلوماتىيە خىزمىتى، پايتەختنىڭ قۇرۇلۇشى ۋە تەرەققىياتى ئۈچۈن يۈرەك قېنىنى سەرپ قىلىپ زور تۆھپە قوشقان.

يولداش پېڭ جېن بېيجىڭنى تىنچ ئۆزگەرتىش جەريانىدا پرىنسىپ جەھەتتىكى قەتئىيلىكنى تاكتىكا جەھەتتىكى جانلىقلىق بىلەن بىرلەشتۈرۈشكە ماھىر بولۇپ، ئىشچىلار سىنىپى ۋە ئەمگەكچىلەر ئاممىسىغا تايىنىپ، دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھلار، پارتىيە - گۇرۇھسىز دېموكراتىك زاتلار، زىيالىيلار ۋە باشقا ئىتتىپاقلىششقا بولىدىغان بارلىق كۈچلەر بىلەن ئىتتىپاقلىشىپ، ناھايىتى قىسقا ۋاقىت ئىچىدە بېيجىڭدىكى كونا جەمئىيەتتىن قېپقالغان مەينەتچىلىكلەرنى پاك پاكىز تازىلاپ، يېڭى ئىجتىمائىي تەرتىپ ئورنىتىپ، يەر - جاھاننى زىلزىلىگە كەلتۈرد-

بىلەن خەلق ئۈچۈن، سوتسىيالىزم ئۈچۈن خىزمەت قىلىشقا رىغبەتلەندۈرگەن. ئۇ: «شەھەر خەلقىنىڭ ئەدەبىيات - سەنئەت ئىشلىرىنى راۋاجلاندۇرۇش»نى ئوتتۇرىغا قويۇپ، ئەدەبىيات - سەنئەتچىلەرنى خۇددى ئىلگىرىكىگە ئوخشاش يېزىلارغا، زاۋۇتلارغا بېرىپ، پۈتۈن مەملىكەت بويىچە غەلىبە قولغا كەلتۈرۈلگەن يېڭى دەۋرنى ئەكس ئەتتۈرۈشكە چاقىرغان ھەم «كونىنى چىقىرىۋېتىپ يېڭىنى يارىتىش»، كونا تىياتىرلارنى ئۆزگەرتىش، ئۆزگەرتىش داۋامىدا ئۆستۈرۈشنى ئوتتۇرىغا قويغان. ئۇ ھەمىشە مائارىپ ساھەسىگە، پەن ـ تېخنىكا ساھەسىگە، ئەدەبىيات ـ سەنئەت ساھەسىگە بېرىپ، كەڭ دائىرىدە دوست تۇتۇپ، ئۇلارنىڭ پىكرىنى ئاڭلىغان. ئۇ پىشقەدەم زىيالىيلارنى ھۆرمەتلەيتتى ۋە ئۇلار بىلەن ئىناق ئۆتەتتى؛ ياش زىيالىيلارغا كۆڭۈل بۆلەتتى ۋە ئۇلارنى تەربىيىلەتتى، ئۇلارنىڭ سوتسىيالىزم قۇرۇش داۋامىدىكى رولىنى جارى قىلدۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرەتتى. 1965 - يىلى مەدەنىيەت ساھەسىدە «سول»چىل خاھىش ناھايىتى ئېغىرلىشىپ كەتكەن ئەھۋالدا ئۇ ئېنىق قىلىپ: سىياسىي مەسىلە بىلەن ئىلىم، سەنئەت مەسىلىسىنى پەرقلەندۈرۈش كېرەك، ھەقىقەت ئىجتىمائىي ئەمەلىيەتنىڭ سىنىقىدىن ئۆتىشى كېرەك، ھەممە كىشى كەم بولۇشتىن قەتئىينەزەر ھەقىقەتتە چىڭ تۇرۇشى، خاتالىقنى ھەر ۋاقىت تۈزىتىشى لازىم، ھەقىقەت ئالدىدا ھەممە ئادەم باب باراۋەر، دەپ ئېنىق ئوتتۇرىغا قويغان.

يولداش پېڭ جېن ھاكىمىيەت بېشىدىكى پارتىيە قۇرۇلۇشىنى گەۋدىلىك ئورۇنغا قويغان، بۇنى سوتسىيالىزم ئىشلىرىنىڭ مۇۋەپپەقىيەت قازىنىشى ياكى مەغلۇب بولۇشىدىكى ئاچقۇچ، دەپ قارىغان، 1950- يىلى ئۇ يېڭى ۋەزىيەتتە پارتىيىنىڭ چىرىكلىشىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش مەسىلىسىنى پۈتۈن پارتىيە ئالدىغا قويۇپ، مۇنداق دەپ كۆرسەتكەن: پارتىيىنىڭ مەڭگۈ چىرىكلەشمەسلىكىگە كاپالەتلىك قىلىشتا بىرىنچىدىن، سىياسىي، تەشكىلىي ۋە ئىدىيە جەھەتتىكى پاكلىققا تايىنىش كېرەك؛ ئىككىنچىدىن، ئامما بىلەن زىچ ئالاقە باغلاشقا ۋە ئاممىنىڭ نازارىتىگە تايىنىش كېرەك؛ ئۈچىنچىدىن، تەنقىت ۋە ئۆز - ئۆزىنى تەنقىد قىلىشقا

(ئاخىرى 3 - بەتتە)

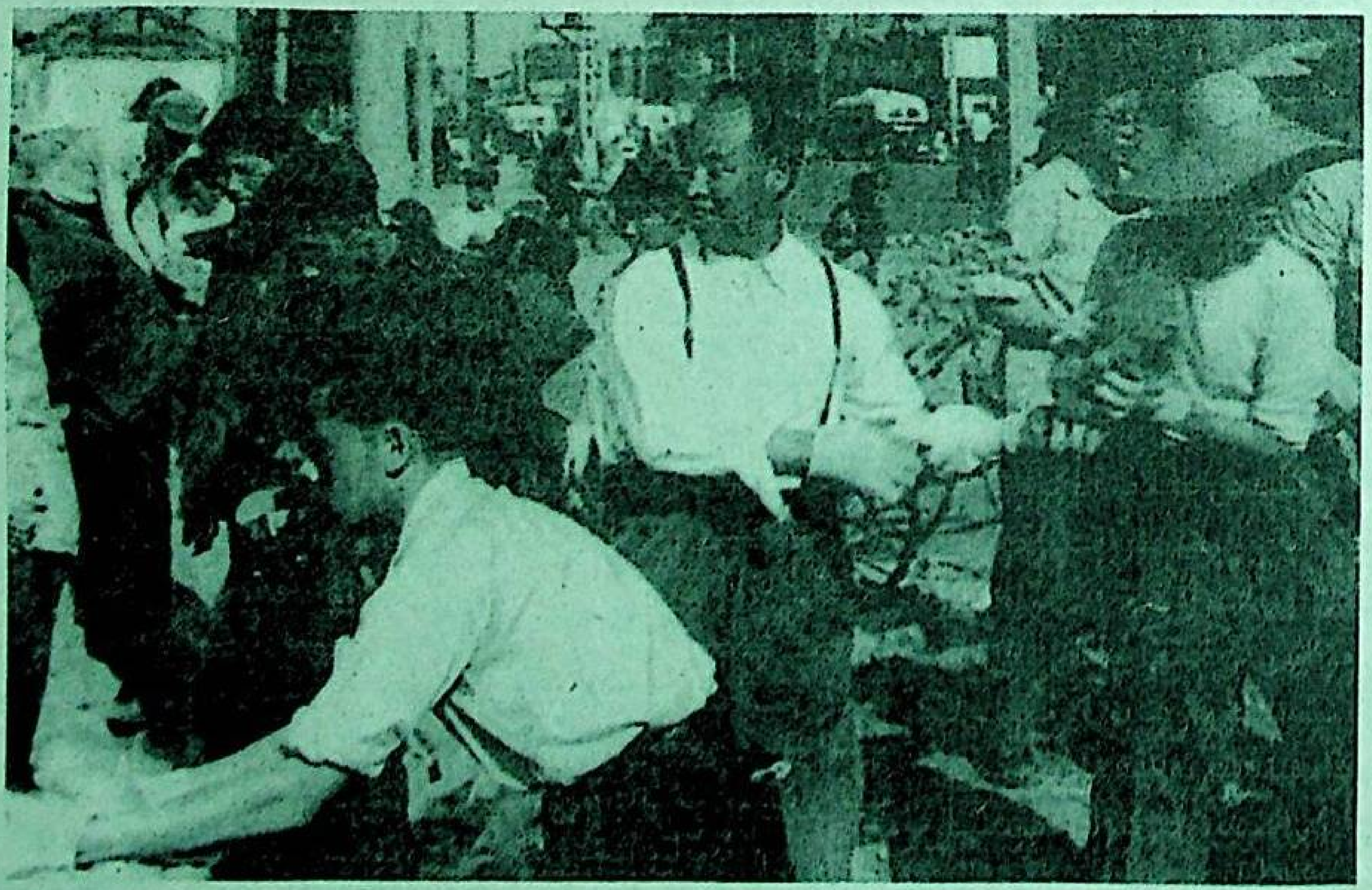

1957- يىلى 5- ئايدا بېيجىڭ شەھىرىنىڭ جۇشى چوڭ كوچىسىدا تاشيول ئىشچىلىرى بىلەن بىرلىكتە ئەمگەك قىلماقتا.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

(بېشى 2 ـ بەتتە)

تـايىنىش كېرەك؛ تۆتىنچىدىن، تۈزۈمگە، قانۇنغا ۋە ئىنتىزامغا تايىنىش كېرەك. ئۇ مۇنداق دەپ تەكىتلىگەن: پارتىيىدە ھەرقانداق ئەھۋالدا ئېغىر مەسىلە يۈز بەرمەسلىككە كاپالەتلىك قىلىشتا، ئەڭ مۇھىمى كوللېكتىپ رەھبەرلىككە، دېموكراتىيە ـ مەركەزلەشتۈرۈش تۈزۈمىدە چىڭ تۇرۇشقا تايىنىش كېرەك. ئۇ بېيجىڭ شەھىرىدىكى پارتىيە تەشكىلاتلىرى ۋە كومپارتىيە ئەزالىرىنىڭ «ئىنقىلاب ۋە قۇرۇلۇشنىڭ ئالدىنقى سېپىدە تۇرۇشى»نى، «يەتكىلى بولىدىغان ئەڭ يۇقىرى ئۆلچەم بويىچە خىزمەتلىرىمىزگە تەلەپ قويۇش»نى تەلەپ قىلغان. ئۇ مۇنداق دېگەن: خىزمەتتىكى كەمچىلىك ۋە خاتالىقلارغا ئەھمىيەت بېرىش، سەممىي ـ سادىق بولۇش، توغرىنى توغرا، خاتانى خاتا دېيىش، قانچىلىك بولسا شۇنچىلىك دېيىش كېرەك، بۇ، كومپارتىيىنىڭ خىسلىتى، قارىغۇلارچە سۆزلىمەسلىك، كەمچىلىك ۋە خاتالىقلارنى ياپماسلىق، خاتالىقنى، كېسەلنى يوشۇرماسلىق، خۇش خەۋەرنى مەلۇم قىلىپ يامان خەۋەرنى مەلۇم قىلماسلىقتىن ساقلىنىش كېرەك، ئۇ كەسكىن ھالدا: بيۇروكراتلىق كىشىنى نابۇت قىلىدۇ، دۆلەتنى مۇنقەرز قىلىدۇ؛ پارتىيىلىك كادىرلارغا، بولۇپمۇ رەھبىرىي كادىرلارغا ئاممىدىن ئايرىلىپ قالىدىغان بيۇروكراتلىق ئىستىلىنى قەتئىي تۈگىتىش توغرىسىدا قاتتىق ئاگاھلاندۇرۇش بېرىش كېرەك، دەپ كۆرسەتكەن.

يولداش پېڭ جېن «مەدەنىيەت زور ئىنقىلابى»دا خاتا تەنقىد قىلىنىپ، لىن بياۋ ـ جياڭ چىڭ گۇرۇھىنىڭ دەھشەتلىك زىيانكەشلىكىگە ئۇچراپ، پارتىيە ئىچى ـ سىرتىدىكى ۋەزىپىلىرىدىن، جىسمانىي ئەركىنلىكتىن مەھرۇم قىلىنغان، مۇشۇنداق ئەھۋالدىمۇ ئۇ يەنىلا ماركسىزم ـ لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىنى ئۆگىنىشتە، تارىخىي تەجرىبىلەرنى يەكۈنلەشتە، پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ ئىستىقبالى، تەقدىرىگە كۆڭۈل بۆلۈش ۋە ئۇنى ئويلاشتا چىڭ تۇرۇپ، لىن بياۋ، جياڭ چىڭ گۇرۇھىغا قارشى قەتئىي كۈرەش قىلغان. پارتىيە 11 ـ نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 3 ـ ئومۇمىي يىغىنىدىن كېيىن، ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى «مەدەنىيەت زور ئىنقىلابى»دا «يولداش پېڭ جېنغا چاپلانغان ھەر خىل بەتناملار ۋە بارلىق تۆھمەتلەر ئاغدۇرۇپ تاشلىنىشى كېرەك» دەپ جاكارلىغان.

يولداش پېڭ جېن خىزمىتى ئەسلىگە كەلتۈرۈلگەندىن كېيىن، 1979ـ يىل 4 ـ ئايدا تۇنجى قېتىم مەركىزىي كومىتېت خىزمەت يىغىنىغا قاتناشقاندا بايرىقى روشەن ھالدا مۇنداق دېگەن: بىز ماركسىزم ـ لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىنىڭ بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈشتە چىڭ تۇرۇشىمىز كېرەك، ئۇنداق قىلمىساق مۇقەررەر ھالدا پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن ئارمىيە، پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئىدىيىسى ۋە پۈتكۈل ئىنقىلابىي سەپ قالايمىقانلىشىپ كېتىدۇ، بۇ، دوستلارنى ئاغرىتىپ، دۈشمەنلەرنى كۈلدۈرىدۇ، ئەركىنلەشتۈرۈش پىكىر ئېقىمىغا جىددىي دىققەت قىلىش كېرەك، لېكىن پارتىيە ئىچىدە دېموكراتىيىنى ۋە خەلق دېموكراتىيىسىنى كېڭەيتىش ئىرادىمىزدىن تەۋرىنىشكە بولمايدۇ؛ ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەش، ئىدىيىدە ئازاد بولۇش، ئىجتىمائىي ئەمەلىيەتنى ھەقىقەتنى سىناشنىڭ ئۆلچىمى قىلىدىغان توغرا ئىدىيىۋى لۇشيەندە چىڭ تۇرۇش ئىرادىمىزدىن تەۋرىنىشكە بولمايدۇ.

1979 ـ يىل 9 ـ ئايدا يولداش پېڭ جېن پارتىيە 11 ـ نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 4 ـ ئومۇمىي يىغىنىدا مەركىزىي كومىتېت ئەزالىقى، مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بيۇروسىنىڭ ئەزالىقىغا تولۇقلاپ سايلاندى.

كىشىلەرنىڭ ئىرادىسىگە بېقىنمايدىغان تارىخىي تەرەققىيات قانۇنىيىتىنى ئەكس ئەتتۈردى ھەم جۇڭگودىكى 100 مىليونلىغان خەلقنىڭ ئۇزاق مۇددەتلىك كۈرەش داۋامىدىكى ھەل قىلغۇچ تاللىشىنى ئەكس ئەتتۈردى»، «يېڭى تارىخىي شارائىتتا تۆت ئاساسىي پرىنسىپتا چىڭ تۇرۇش ئۈچۈن ماركسىزمنىڭ ئومۇمىي ھەقىقىتىنى جۇڭگونىڭ سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇشىنىڭ كونكرېت ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش يولىغا مېڭىش كېرەك»، «ماركسىزم ـ لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىنىڭ ماھىيىتى ـ تەنقىد قىلىش، ئىنقىلاب قىلىش، سوتسىيالىزمنىڭ ماھىيىتى ـ ئۈزلۈكسىز ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، تەرەققىي قىلدۇرۇش، مۇكەممەللەشتۈرۈش»، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش «ئوبيېكتىپ قانۇنىيەتنىڭ ئىنكاسى، ئېلىمىزنىڭ 30 نەچچە يىللىق ئەمەلىي تەجرىبىسىدىن چىقىرىلغان يەكۈن»، بۇ، ئۆزگەرمەيدۇ؛ «تاۋار ئىگىلىكى راۋاجلاندۇرۇلمىسا، ئىگىلىكىمىز جانلانمايدۇ، بۇ نۇقتىنى ستراتېگىيىلىك جەھەتتىن قاراش، ئۇنى قەتئىي داۋاملاشتۇرۇش كېرەك.» ئۇ ياشىنىپ قالغىنىغا قارىماي دائىم مەملىكەتنىڭ ھەرقايسى جايلىرىغا، ئاساسىي قاتلاملارغا بېرىپ تەكشۈرۈپ ـ تەتقىق قىلدى، ئۇ ئالاھىدە ئىقتىسادىي رايون قۇرۇلۇشىغا ئىنتايىن كۆڭۈل بۆلدى، كۆپ قېتىم بېرىپ نەق مەيداندا خىزمەتلەرنى تەكشۈردى، ئۇ 1987ـ يىلى شېنجېن، جۇخەيلەرنى كۆزدىن كەچۈرگەن چاغدا: ئالاھىدە رايوننى قۇرۇش مۇۋەپپەقىيەتلىك بولدى، بۇنىڭ يۆنىلىشى توغرا، ئالاھىدە رايونلارنىڭ ئالدىدا مېڭىپ سىناق قىلىشىغا، دادىل ئىسلاھات ئېلىپ بېرىشىغا يول قويۇش كېرەك، ئالاھىدە رايونلار ئىجتىمائىي ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرى ۋە سىرتقا يۈزلەنگەن ئىگىلىكنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇشنى چىڭ تۇتۇشى، تۆت ئاساسىي پرىنسىپتا چىڭ تۇرۇپ تېخىمۇ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىشى، ئىشىكنى تېخىمۇ ئېچىۋېتىشى، ئىگىلىكنى تېخىمۇ جانلاندۇرۇشى كېرەك، دەپ كۆرسەتتى.

يولداش پېڭ جېن سوتسىيالىستىك دېموكراتىيە ۋە قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشى خىزمىتىگە ئۇزاق مۇددەت رەھبەرلىك قىلغان ۋە رىياسەتچىلىك قىلغان. ئۇ 1954 ـ يىلى يېڭى جۇڭگونىڭ تۇنجى ئاساسىي قانۇنىنى تۈزۈش خىزمىتىگە قاتناشقان ھەم 1 ـ نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 1 ـ يىغىنىدا ئاساسىي قانۇندا بەلگىلەنگەن قانۇن ئالدىدا ھەممە ئادەم باپباراۋەر، دېگەن توپ قانۇنچىلىق پرىنسىپىنى چوڭقۇر شەرھلىگەن. ئارقىدىنلا ئۇ جىنايى ئىشلار قانۇنى قاتارلىق قانۇنلارنى تۈزۈش خىزمىتىگە رەھبەرلىك قىلغان. «مەدەنىيەت زور ئىنقىلابى»دا نەزەربەنت قىلىنغان مەزگىلدىمۇ ئېلىمىزنىڭ دېموكراتىيە ـ قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشىنى چوڭقۇر تەتقىق قىلغان ھەم بۇ جەھەتتە پىكىر يۈرگۈزگەن. پارتىيە 11 ـ نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3 ـ ئومۇمىي يىغىنىدىن كېيىن ئۇ كېچىنى كۈندۈزگە ئۇلاپ ئۆزىنى ئۇنتۇغان ھالدا ئىشلەپ، ئۈچ ئايدىن كۆپرەك ۋاقىت ئىچىدە ئېلىمىزنىڭ تۇنجى جىنايى ئىشلار قانۇنى، جىنايى ئىشلار دەۋا قانۇنى قاتارلىق يەتتە مۇھىم قانۇننى تۈزۈپ چىقىشقا رىياسەتچىلىك قىلدى. ئۇ 1980 ـ يىلى ئاساسىي قانۇنغا تۈزىتىش كىرگۈزۈش كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن

كېرەك. دېموكراتىيىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش ئارقىلىق ئىدىيىنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، يۇكسەك دېموكراتىيە ئاساسىدا يۇكسەك مەركەزلەشتۈرۈش كېرەك؛ خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ تەشكىلىي، تۈزۈم قۇرۇلۇشىنى ئۈزلۈكسىز كۈچەيتىپ، ئۇنىڭ خىزمىتىنى پەيدىنپەي تۈزۈملەشتۈرۈش، قېلىپلاشتۇرۇش كېرەك.

يولداش پېڭ جېن ئۇزاق مۇددەت يېڭى جۇڭگونىڭ سىياسىي قانۇن سېپىنىڭ خىزمىتىنى باشقۇرغان، ئۇ پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ سىياسىي قانۇن خىزمىتىگە دائىر فاڭجېن- سىياسەتلىرىنى ئىجادىي يوسۇندا ئىزچىللاشتۇرۇپ، سىياسىي ـ قانۇن سېپىنىڭ ئاپپارات، تۈزۈملىرى ۋە قوشۇنىنى بارلىققا كەلتۈرۈش ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈشكە، دۆلەتنىڭ خەۋپسىزلىكى جەمئىيەتنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداشقا، سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇشنىڭ ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشىغا كاپالەتلىك قىلىشقا مۇھىم تۆھپە قوشقان. پارتىيە 11- نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 3- ئومۇمىي يىغىنىدىن كېيىن ئۇ «مەدەنىيەت زور ئىنقىلابى»نىڭ «ج خ، تەپتىش، سوت ئورگانلىرىنى پاچاقلىۋېتىش»تىن كېلىپ چىققان ئېغىر ئاقىۋەتنى تۈگىتىش، سىياسىي، قانۇن خىزمىتى ۋە سىياسىي قانۇن قوشۇنىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش، مۇكەممەللەشتۈرۈش، كۈچەيتىش يولىدا پۈتۈن زېھنىنى ئىشقا سالدى. 1980 ـ يىلى ئۇ «ئىككى دېلو» نى سوتلاشقا يېتەكچىلىك قىلىش كومىتېتىنىڭ مۇدىرلىقىغا تەيىنلىنىپ، لىن بياۋ، جياڭ چىڭ ئەكسىلئىنقىلابىي گۇرۇھلىرىنى سوتلاش خىزمىتىگە رەھبەرلىك قىلدى. ئۇ «پارتىيە ئىچىدىكى، خەلق ئىچىدىكى خاتالىق بىلەن ئەكسىلئىنقىلابىي جىنايەتنى قەتئىي ئايرىش» توپ پرىنسىپىنى بەلگىلەپ، پاكىتنى ئاساس، قانۇننى ئۆلچەم قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، قەتئىي قانۇن بويىچە ئىش كۆرۈپ، «ئىككى دېلو» نى سوتلاش خىزمىتىنىڭ ناھايىتى مۇۋەپپەقىيەتلىك بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلدى. ئۇ سىياسىي قانۇن خىزمىتىنىڭ تارىخىي تەجرىبىلىرىنى يەكۈنلەپ، يېڭى دەۋردىكى سىياسىي قانۇن خىزمىتىنىڭ ۋەزىپىسى، فاڭجېنى، سىياسىتى ۋە قوشۇن قۇرۇلۇشىنى ئومۇمىيۈزلۈك شەرھلەپ: يېڭى دەۋردىكى سىياسىي قانۇن خىزمىتىنىڭ توپ ۋەزىپىسى ـ تۆت ئاساسىي پرىنسىپنىڭ يېتەكچىلىكىدە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش خىزمىتى ئۈچۈن خىزمەت قىلىش؛ جەمئىيەت ئامانلىقىغا ئېغىر زىيان يەتكۈزگەن جىنايەتچىلەرگە قاتتىق زەربە بېرىش، ئىقتىسادقا بۇزغۇنچىلىق قىلىش

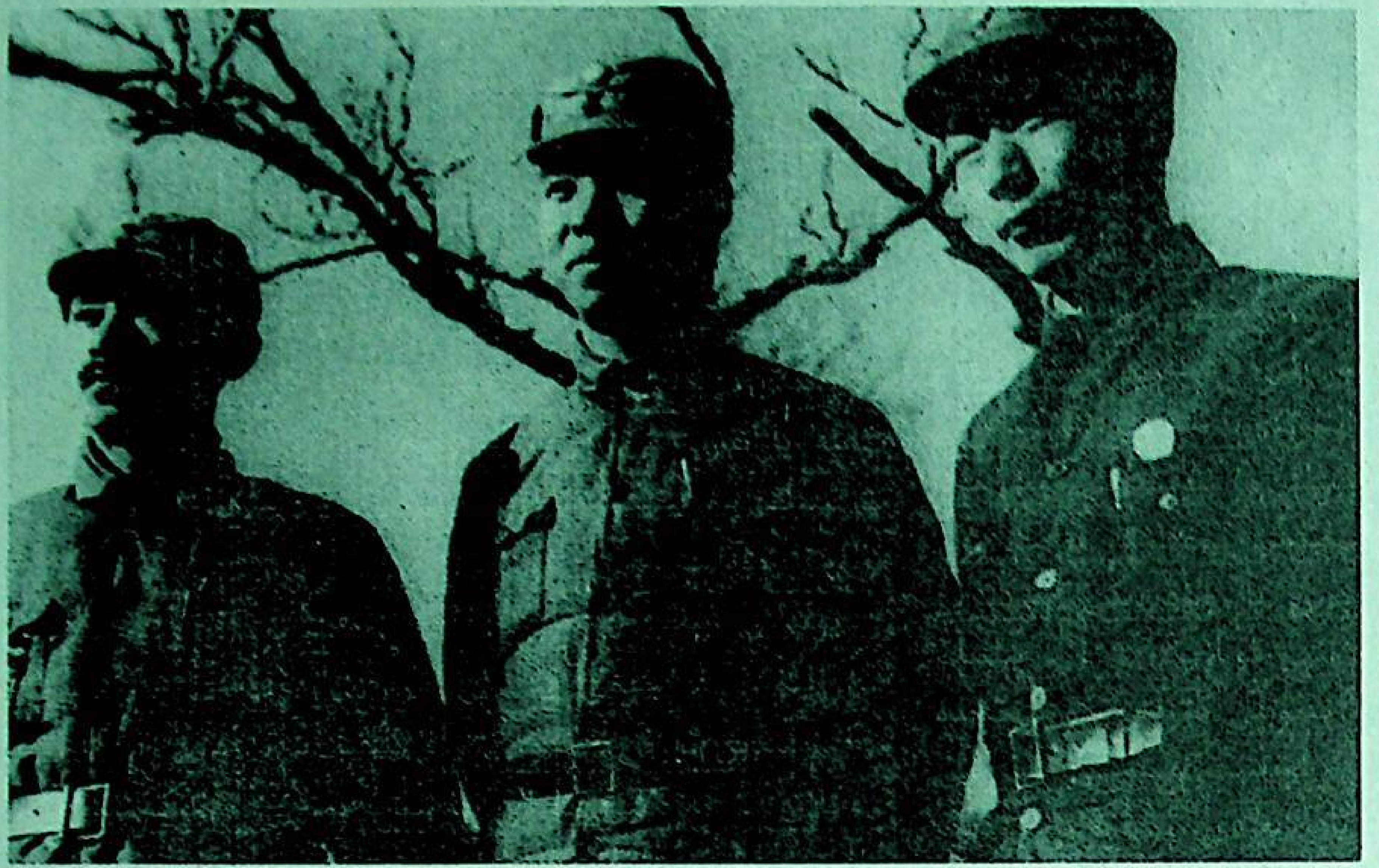

1938- يىلى 3- ئايدا پېڭ جېن ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى شىمالىي بيۇروسى ۋەكىلى سۈپىتىدە سەنشى ـ چاخار ـ خېبېي چېگرا رايونلىرىدا دائىمىي تۇرۇشلۇق ۋەكىل بولدى.

سۈرەتتە: سولدىن باشلاپ گۈەن شياڭيىڭ، پېڭ جېن، نيې رۇڭجېن.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

* *

مەركەزلەشتۈرۈپ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى تېخىمۇ تېز، تېخىمۇ ياخشى ئېلىپ بېرىشىمىز، پارتىيىنىڭ ئېسىل ئەنئەنىسىنى جارى قىلدۇرۇشىمىز، ئىككى قولدا تۇتۇشتا چىڭ تۇرۇشىمىز كېرەك، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ـ ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى راۋاجلاندۇرىدۇ، ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى ئازاد قىلىدۇ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشتە تاكى كوممۇنىزمغا بارغانغا قەدەر چىڭ تۇرۇش كېرەك، دېدى. يېقىنقى ئون يىلدىن بۇيان، يولداش پېڭ جېن ياشىنىپ قالغان بولسىمۇ يەنىلا بارلىق زېھنىي كۈچى بىلەن كىتاب -گېزىت، ھۆججەتلەرنى كۆرۈپ، سىرتقا چىقىپ تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىپ، دۆلەت كارخانىلىرى، يېزا ئىگىلىكى، يېزا خىزمىتى ۋە پارتىيە قۇرۇلۇشىغا كۆڭۈل بۆلدى، پارتىيە، دۆلەتنىڭ ئىستىقبالى، تەقدىرىگە، خەلقئارادىكى جىددىي ئۆزگىرىشلەرگە كۆڭۈل بۆلدى، بەك چارچاپ كەتكەنلىكى ئۈچۈن 1991-يىل 4-ئايدا ۋە 1992-يىل 9-ئايدا ئىككى قېتىم ئۇشتۇمتۇت ئېغىر كېسەل بولۇپ قالدى، ئۇ پولاتتەك ئىرادە بىلەن قەيسەر روھقا تايىنىپ كېسەللىككە قارشى كۈرەش قىلىپ ئىككى قېتىملىق كېسەل ئۈستىدىن غالىب كېلىپ مۆجىزە ياراتتى، يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى يولداش پېڭ جېنغا ئىنتايىن كۆڭۈل بۆلدى، پېڭ جېنمۇ مەركەزگە ئەستايىدىل تەكلىپ بېرىپ، مەركەزنىڭ خىزمىتىنى قەتئىي قوللىدى، پارتىيىنىڭ 14-قۇرۇلتىيىدىن بۇيان قولغا كەلگەن مۇۋەپپەقىيەتلەرگە يۇقىرى باھا بەردى.

1991-يىل 1-ئايدا ج ك پ مەركىزىي كومىتېت ھۆججەت-

مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بىيۇروسىنىڭ ئەزالىقىغا تولۇقلاپ سايلاندى. كېيىن پارتىيىنىڭ 12 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بىيۇروسىنىڭ ئەزاسى بولدى. 1980 - يىلى مەركىزىي كومىتېت سىياسىي - قانۇن كومىتېتىنىڭ شۇجىسى بولدى. 1979 - يىل 6 - ئايدا 5 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 2 - يىغىنىدا مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن ۋەييۈەنجاڭلىقىغا تولۇقلاپ سايلاندى ھەم مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى قانۇنچىلىق كومىتېتىنىڭ مۇدىرلىقىنى قوشۇمچە ئۈستىگە ئالدى. 1983 - يىل 6 - ئايدا چاقىرىلغان 6- نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 1 - يىغىنىدا مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ۋەييۈەنجاڭلىقىغا سايلاندى. يېڭى تارىخىي دەۋردە، يولداش پېڭ جېن يولداش دېڭ شياۋپىڭ يادرولۇقىدىكى پارتىيە ۋە دۆلەت رەھبەرلىك كوللېكتىپىنىڭ مۇھىم ئەزاسى سۈپىتىدە پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ بىر قاتار زور تەدبىرلىرىنى تۈزۈپ چىقىشقا قاتنىشىپ، قالايمىقانچىلىقنى تۈزەش، پارتىيىنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىش، تۆت ئاساسىي پرىنسىپتا چىڭ تۇرۇش، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشتە چىڭ تۇرۇشتىن ئىبارەت ئاساسىي لۇشيەننى تىكلەش ۋە ئىزچىللاشتۇرۇش، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشقا، ۋەتەننىڭ بىرلىكى ۋە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا زور تۆھپە قوشتى. ئۇ قايتا- قايتا تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: «دۆلەت خىزمىتىنىڭ مۇھىم نۇقتىسىنى سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇشقا، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشقا قەتئىي يۆتكىشى كېرەك، بارلىق خىزمەتتە مۇشۇ مۇھىم نۇقتىنى دەۋر قىلىش، مۇشۇ مۇھىم نۇقتا ئۈچۈن خىزمەت قىلىش كېرەك»؛ «تۆت ئاساسىي پرىنسىپ ھەم

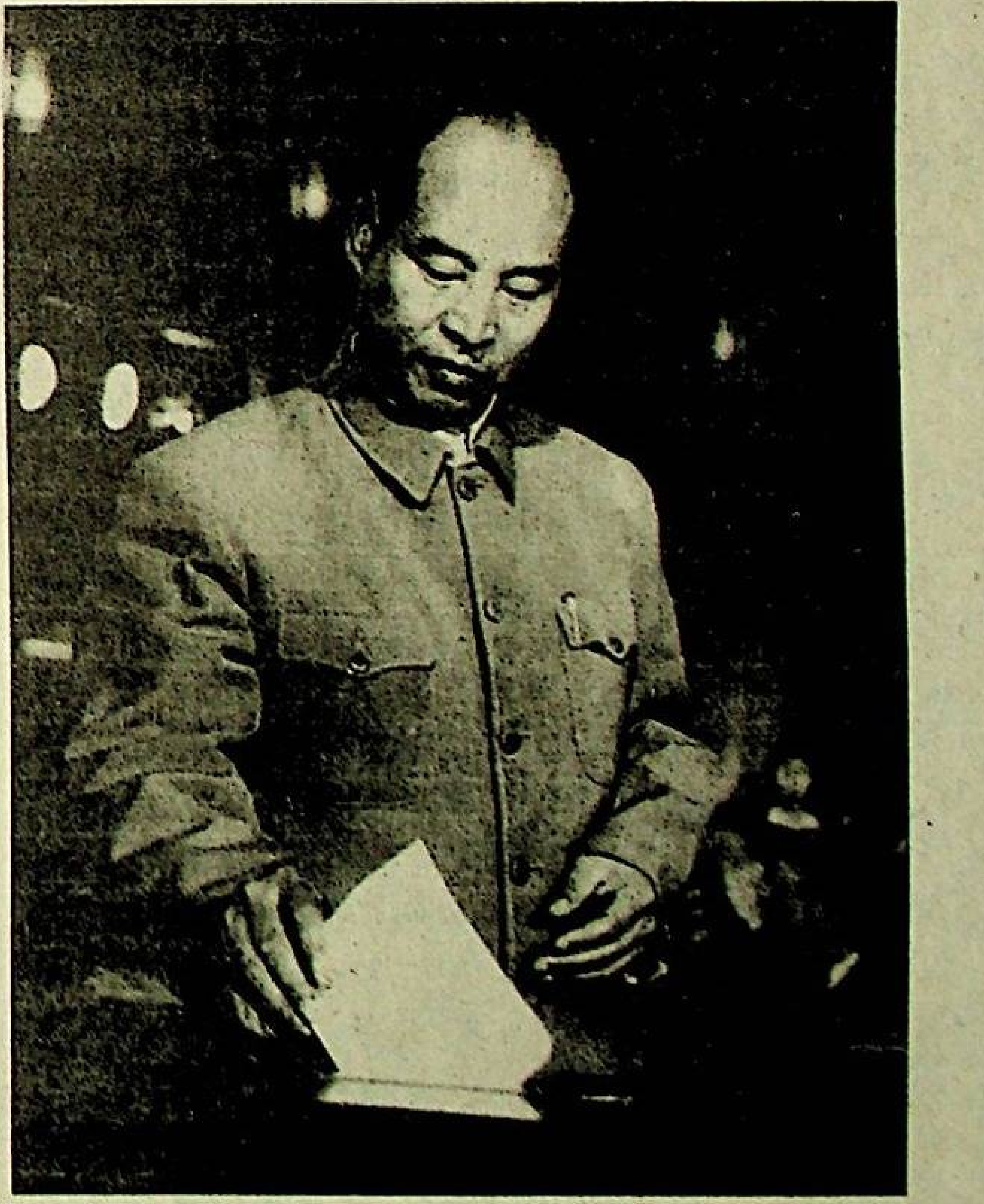

1954 - يىل 9 - ئاينىڭ 20 - كۈنى مەملىكەتلىك 1 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 1 - يىغىنىدا «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ئاساسىي قانۇنى» ماقۇللاندى. سۈرەتتە: پېڭ جېن بېلەت تاشلىماقتا.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

يىلى ئاساسىي قانۇننى تۈزۈش كىرگۈزۈش كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىر ئەزاسى بولۇپ ئاساسىي قانۇننى تۈزۈش كىرگۈزۈش خىزمىتىگە بىۋاسىتە رىياسەتچىلىك قىلدى. 1979 - يىلىدىن بۇيان ئۇ دۆلەت ئاپپاراتلىرى، ھەق تەلەپ ئىشلىرى، جىنايى ئىشلار، دىۋا تەرتىپى، ئىقتىساد، چەت ئەللەرگە چېتىلىدىغان ئىشلار قاتارلىق جەھەتلەرگە دائىر بىر قاتار ئاساسىي، مۇھىم قانۇنلارنى تۈزۈشكە رەھبەرلىك قىلىپ، ئېلىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك قانۇنچىلىقىدا پۇختا ئاساس سالدى. ئۇ سوتسىيالىستىك قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشى توغرىسىدا نۇرغۇن مۇھىم ئىدىيىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ: ئىنقىلابىي ئۆزگىرىش دەۋرىدە ئاساسلىقى سىياسەتكە تايىنىپ ئىش قىلىشتىن تارتىپ خەلق پۈتۈن مەملىكەت بويىچە ھاكىمىيەتنى ئىگىلىگەندىن كېيىنكىچە سىياسەتكىلا تايىنىپ قالماستىن، يەنە قانۇنغا تايىنىپ ئىش كۆردى. بۇ تارىخىي بۇرۇلۇش؛ سوتسىيالىستىك قانۇنچىلىقنى ساغلاملاشتۇرۇشتا ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت مەركەزنى دەۋر قىلىش، تۆت ئاساسىي پرىنسىپتا چىڭ تۇرۇش، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشتە چىڭ تۇرۇش، ئۇنى جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئۈچۈن خىزمەت قىلدۇرۇش كېرەك؛ قانۇن چىقىرىش خىزمىتىدە ماركسىزمنى يېتەكچى قىلىش، جۇڭگونىڭ دۆلەت ئەھۋالىنى ئاساس قىلىپ، ئۆزىمىزنىڭ ئەمەلىي تەجرىبىلىرىمىزنى يەكۈنلىشىمىز كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىللە، قەدىمدىن ھازىرغىچە، جۇڭگودىن چەت ئەللەرگىچە بولغان پايدىلىق نەرسىلەرنى قوبۇل قىلىشىمىز كېرەك؛ ھەر دەرىجىلىك دۆلەت ئورگانلىرى قەتئىي قانۇن بويىچە ئىش قىلىشى، شۇنىڭ بىلەن بىللە، تەشۋىقات - تەربىيە ئارقىلىق قانۇننى ئاممىغا تاپشۇرۇشى كېرەك، بۇ، قانۇنغا رىئايە قىلىش، قانۇننى ئىجرا قىلىشنىڭ ئىشەنچلىك كاپالىتى؛ دۆلىتىمىزدە پارتىيە خەلققە رەھبەرلىك قىلىپ ئاساسىي قانۇن ۋە قانۇنلارنى تۈزدى، پارتىيە يەنە خەلقنىڭ ئاساسىي قانۇن، قانۇنلارغا رىئايە قىلىشى ۋە ئۇنى ئىجرا قىلىشىغىمۇ رەھبەرلىك قىلىشى، يەنە ئۆزىمۇ ئاساسىي قانۇن ۋە قانۇن دائىرىسىدە پائالىيەت ئېلىپ بېرىشى كېرەك، پارتىيە رەھبەرلىكىدە چىڭ تۇرۇش، قەتئىي قانۇن بويىچە ئىش قىلىش، خەلقنىڭ ئىرادىسىگە بويسۇنۇشتىن ئىبارەت بۇ ئۈچ ئىش بىردەك، دەپ كۆرسەتتى.

يولداش پېڭ جېن ئۇزاق مۇددەت خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ خىزمىتىگە رىياسەتچىلىك قىلىپ، خەلق قۇرۇلتىيى تۈزۈمىنى ئورنىتىش ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈشكە نۇرغۇن يۈرەك قېنىنى سەرپ قىلدى. 1951 - يىلى ئۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتكەن: خەلق قۇرۇلتىيى تۈزۈمى - دۆلىتىمىزنىڭ تۈپ سىياسىي تۈزۈمى، پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنىڭ دۆلەتنى باشقۇرۇشىدىكى ئاساسلىق تەشكىلىي شەكلى، بىزنىڭ ھاكىمىيەت خىزمىتىدە ئاممىۋى لۇشيەندە مېڭىشىمىزدىكى ئەڭ ياخشى، ئەڭ ئۈنۈملۈك، ئەڭ مۇھىم شەكىل. يېڭى تارىخىي دەۋردە ئۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: خەلق خەلق قۇرۇلتىيى تۈزۈمى ئارقىلىق دۆلەتنىڭ، مىللەتنىڭ ئىستىقبالى ۋە تەقدىرىنى ئۆز قولىغا ئالالايدۇ، بۇ، خەلقنىڭ تۈپ مەنپەئەتىنى قوغداشنىڭ ئىشەنچلىك كاپالىتى، دۆلىتىمىزنىڭمۇ ھەر خىل خەۋپ - خەتەرگە بەرداشلىق بېرەلىشىنىڭ ئىشەنچلىك كاپالىتى، خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى ئاساسىي قانۇندا بېرىلگەن مەسئۇلىيىتى بويىچە خىزمەت ئىشلىشى، بىرىنچىدىن، مەسئۇلىيەتسىزلىك قىلماسلىقى، ئىككىنچىدىن، ھوقۇق دائىرىسىدىن ھالقىپ كەتمەسلىكى كېرەك. خىزمەتتە دېموكراتىيە مەركەزلەشتۈرۈش تۈزۈمى پرىنسىپىغا قاتتىق ئەمەل قىلىشى، ھوقۇقنى كوللېكتىپ يۈرگۈزۈشى، مەسىلىلەر ئۈستىدە كوللېكتىپ قارار چىقىرىشى

خىزمەت قىلىش؛ جەمئىيەت ئامانلىقىغا ئېغىر زىيان يەتكۈزگەن جىنايەتچىلەرگە قاتتىق زەربە بېرىش، ئىقتىسادقا بۇزغۇنچىلىق قىلىش جىنايىتىگە قاتتىق زەربە بېرىش، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا زىيان يەتكۈزگەن جىنايەتكە قارشى قەتئىي كۈرەش قىلىپ، ئىسلاھات ئېچىۋېتىش ۋە تۆتنى زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشىغا كاپالەتلىك قىلىش؛ جەمئىيەت ئامانلىقىغا ئېغىر زىيان يەتكۈزگەن جىنايى ئىشلار جىنايەتچىلىرىنى قانۇن بويىچە ئېغىر، تېز جازالاش كېرەك؛ قانۇنغا بېنىكرەك خىلاپلىق قىلىش جىنايىتى ئۆتكۈزگەن ياش - ئۆسمۈرلەرگە خۇددى ئاتا - ئانىسى يۇقۇملۇق كېسەل بىلەن يۇقۇملانغان بالىغا مۇئامىلە قىلغاندەك، دوختۇرلار كېسەللەرگە مۇئامىلە قىلغاندەك قىزغىنلىق بىلەن مۇئامىلە قىلىپ، سەۋرچان بولۇپ ئىنچىكە تەربىيىلەش، تەسىرلەندۈرۈش خىزمىتىنى ئىشلەپ، ئۇلارنى ئۆزگەرتىش، سىياسىي قانۇن خىزمىتىدە چوقۇم پارتىيىنىڭ رەھبەرلىكىگە يېقىندىن ماسلىشىپ، ئاممىغا زىچ تايىنىپ مەخسۇس ئورگان بىلەن ئاممىۋى لۇشيەننى ئۆزئارا بىرلەشتۈرۈپ، سىرلىقلاشتۇرۇۋېتىشكە قارشى تۇرۇش ۋە ئۇنى تۈگىتىش؛ سىياسىي قانۇن قوشۇنىنىڭ سىياسىي ساپاسى ۋە كەسپىي ساپاسىنى زور كۈچ بىلەن ئۆستۈرۈش» تىن ئىبارەت، دەپ ئوتتۇرىغا قويدى.

يولداش پېڭ جېن پارتىيە ۋە دۆلەتكە ۋەكالىتەن نۇرغۇن دۆلەتلەردىن كەلگەن دوستلار ۋە يولداشلار بىلەن كۆرۈشكەن، نۇرغۇن دۆلەتلەرگە زىيارەتكە چىققان، خەلقئارا كوممۇنىزم ھەرىكىتىدىكى چوڭ - چوڭ مەسىلىلەر توغرىسىدىكى يىغىن ۋە سۆھبەتلەرگە كۆپ قېتىم قاتناشقان. تاشقى ئىشلار پائالىيىتىدە پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ پارتىيىلەر ئارا، دۆلەتلەر ئارا مۇناسىۋەتنى بىر تەرەپ قىلىش تۈپ پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇپ، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ مۇستەقىل - ئۆزىگە ئۆزى خوجا بولۇش ئاساسىدىكى پرىنسىپال مەيدانىنى قەتئىي قوغداپ، دۆلەت ۋە مىللەتنىڭ ئىززەت- ھۆرمىتى ۋە مەنپەئەتىنى قوغداپ، جۇڭگو خەلقى ۋە دۇنيا خەلقىنىڭ دوستلۇقىنى ئىلگىرى سۈرۈش، دۇنيا تىنچلىقى ۋە ئىنسانلارنىڭ تەرەققىيات ئىشلىرىغا تۆرتكە بولۇش يولىدا ئالاھىدە تۆھپە ياراتقان.

يولداش پېڭ جېن 1988 - يىلى رەھبەرلىك ئورنىدىن چېكىنگەندىن كېيىنمۇ دۆلىتىمىزنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇش ئىشلىرىغا ئىزچىل كۆڭۈل بۆلدى، 1989- يىلى ئەتىياز بىلەن ياز ئارىلىقىدا يۈز بەرگەن سىياسىي بوران - چاپقۇندا «ئىدىيىمىزنى ئاساسىي قانۇن ۋە قانۇن بويىچە بىرلىككە كەلتۈرەيلى» دېگەن تېمىدا مۇھىم سۆز قىلىپ، ئىدىيىنى بىرلىككە كەلتۈرۈش، ئاممىنى تەربىيىلەش، ھەق - ناھەقنى ئايرىش، دۆلەتنىڭ مۇستەقىللىكى، ئىززەت- ھۆرمىتى، خەۋپسىزلىكى ۋە مۇقىملىقىنى قوغداشتا مۇھىم رول ئوينىدى، ئۇ يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى مەركىزىي كومىتېت رەھبەرلىك كوللېكتىپىنى قەتئىي قوللاپ، 1992 - يىلىنىڭ باشلىرىدا يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جەنۇبنى كۆزدىن كەچۈرگەندە قىلغان مۇھىم سۆزىگە ۋە مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بىيۇروسى ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىغا يۇقىرى باھا بەردى. ئۇ: يولداش دېڭ شياۋپىڭ «بىر مەركەز، ئىككى ئاساسىي نۇقتا» دا چىڭ تۇرۇش كېرەك، دېدى، بۇ، پارتىيىمىزنىڭ ئاساسىي لۇشيەنى. زېھنى كۈچىنى يۇقىرى باھا بەردى.

1991-يىل 1-ئايدا ج ك پ مەركىزىي كومىتېت ھۆججەت- ئەسەرلەر تەھرىر ھەيئىتى «پېڭ جېن ماقالىلىرىدىن تاللانما»نى تۈزۈپ نەشر قىلدۇردى، ئۇنىڭ «يېڭى دەۋردىكى سوتسىيالىستىك دېموكراتىيە ۋە قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشى»، «ئىنقىلاب ۋە قۇرۇلۇشنىڭ ئەڭ ئالدىنقى سېپىدە تۇرايلى»، «يېڭى جۇڭگونىڭ سىياسىي-قانۇن خىزمىتى توغرىسىدا» دېگەن ئۈچ ئەسىرى ئارقا -ئارقىدىن نەشر قىلىندى. بۇلار يولداش پېڭ جېن بىزگە قالدۇرۇپ كەتكەن قىممەتلىك مەنىۋى بايلىق، يولداش پېڭ جېن 70 نەچچە يىللىق ئىنقىلابىي ھاياتىدا كوممۇنىزمغا قەتئىي ئېتىقاد قىلدى، پارتىيىگە، خەلققە، پرولېتارىياتنىڭ ئىنقىلابىي ئىشلىرىغا چەكسىز سادىق بولدى ۋە بۇ يولدا ئېگىلمەي-پۈكۈلمەي قەتئىي كۈرەش قىلدى، ماركسىزمنى ھارماي- تالماي ئۆگەندى، نەزەرىيىنى ئەمەلىيەتكە باغلاشتا چىڭ تۇردى، ماركسىزملىق مەيدان، نۇقتىئىنەزەر ۋە ئۇسۇلنى ماھىرلىق بىلەن قوللىنىپ، مەسىلىلەرنى چېچەنلىك بىلەن بايقىدى، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدىگەن ھالدا تەھلىل قىلدى ۋە ھەل قىلدى، ئىجادىي ھالدا يېڭى ۋەزىيەت يارىتىدىغان، مۇرەككەپ مەسىلىلەرنى ھەل قىلىدىغان ئىنقىلابچىلارغا خاس شىجائەتنى ۋە تەشكىللەش قابىلىيىتىنى نامايان قىلدى، پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ ئىستىقبالى، تەقدىرىگە مۇناسىۋەتلىك ئاچقۇچلۇق پەيتلەردە ۋە چوڭ-چوڭ مەسىلىلەردە پرىنسىپتا ئىزچىل چىڭ تۇردى، جان-دىلى بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش مەقسىتىدە باشتىن ئاخىر چىڭ تۇرۇپ، ئەڭ كۆپ ساندىكى خەلقنىڭ ئەڭ زور مەنپەئەتىنى ھەرىكەت مىزانى قىلىپ، خەلقنىڭ چاكارلىق خىسلىتىنى باشتىن ئاخىر ساقلىدى، دېموكراتىيە مەركەزلەشتۈرۈش تۈزۈمى پرىنسىپى، پارتىيىنىڭ كوللېكتىپ رەھبەرلىك تۈزۈمى، ئاممىۋى لۇشيەندە چىڭ تۇردى، ئەمەلىيەتكە چوڭقۇر چۆكۈپ تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلدى. ئىستىلدا دېموكراتىك بولدى، ئوخشاش بولمىغان پىكىرلەرنى ئاڭلاشقا ئەھمىيەت بەردى، كۆپچىلىكنىڭ ئەقىل -پاراسىتىنى مەركەزلەشتۈرۈشكە ئەھمىيەت بەردى، تەدبىرلىك ۋە پاراسەتلىك بولدى، ئۇ كەمتەر، ئېھتىياتچان، ئاددىي -ساددا، تەلەپچان ئىدى، ھەقىقەتتە چىڭ تۇراتتى، خاتالىقنى ھەرۋاقىت تۈزىتىپ تۇراتتى، ئۇ كەڭ قورساق، ئوچۇق - يورۇق بولۇپ، ئومۇمىيەتنى كۆزدە تۇتاتتى، پارتىيە ئىنتىزامىغا نەمۇنىلىك بىلەن رىئايە قىلاتتى، يولداشلارغا كۆيۈنەتتى، كادىرلارنى ئاسرايتتى، بىلىمگە، ئىختىساس ئىگىلىرىگە ھۆرمەت قىلاتتى، پارتىيىنىڭ ئىشلىرى ئۈچۈن نۇرغۇن رەھبىرىي تايانچلارنى تەربىيىلەپ بەرگەنىدى، يولداش پېڭ جېن يۇقىرى ئابرۇيلۇق، كۆرۈنەرلىك تۆھپە ياراتقان، پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ھۆرمىتىگە سازاۋەر پېشقەدەم پرولېتارىيات ئىنقىلابچىسى بولۇشقا مۇناسىپ.

يولداش پېڭ جېننىڭ جۇڭگو ئىنقىلابى ۋە سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇش ئۈچۈن ياراتقان تارىخىي تۆھپىسى مەڭگۈ تارىخ سەھىپىسىدىن ئورۇن ئالىدۇ، ئۇنىڭ ئىنقىلابىي روھى ۋە ئالىيجاناب ئەخلاق - پەزىلىتى پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقىگە ئۆگىنىش ئۈلگىسى تىكلەپ بەردى.

يولداش پېڭ جېن خەلقنىڭ قەلبىدە مەڭگۈ ھايات!